Populiariausias
detektyvų autorius
Prancūzijoje!

NIE
KA DA
NEPA
MIRŠTI

MICHEL BUSSI

Alma littera

NIE KADA NEPA MIRŠTI

Iš prancūzų kalbos vertė Jonė Ramunytė

MICHEL BUSSI

Alma littera

UDK 821.133.1-31
Bu364

Versta iš:
Michel Bussi
N'OUBLIER JAMAIS
Presses De La Citté

ISBN 978-609-01-2010-1

Viršelio iliustracijos:
Lonely tree under dramatic sky with sun rays © Honza Krej | 129546524
Young businessman kneeling on a mountain peak and looking downwards
© Ollyy | 99170522
Young girl dancing in the forest © AM-STUDiO | 89486137
Smooth elegant red satin isolated on white background © zhu difeng
| 56596249

Arthurui... rytoj aštuoniolika!

Sutinkate ant skardžio krašto gražią merginą?
Netieskit jai rankos!
Dar pagalvos, kad jūs ją nustūmėte.

Nacionalinė žandarmerija, Etretato apylinkių teritorinė brigada, Pajūrio Senos departamentas,
2014 m. liepos 13 d.

Nuo leitenanto Bertrano Donadjė

Ponui Žerarui Kalmetui, Nelaimingų atsitikimų aukų identifikavimo žandarmerijos padalinys, Nacionalinės žandarmerijos Kriminalinių tyrimų institutas, Roni su Bua

Pone direktoriau,

2014 m. liepos 12 d. naktį, maždaug 2 val. 45 min., aukščiau Valez Etig* apylinkės, trys kilometrai į vakarus nuo Iporo komunos, nugriuvo maždaug 45 000 kubinių metrų skardžio dalis. Mūsų pakrantėje tokio pobūdžio griūtys nėra retos. Vos po valandos į vietą atskubėjusi pagalba galėjo tiksliai nustatyti, kad nelaimė nepareikalavo aukų.

---

* Normandijoje, Ko krašte, *valleuse* (tar. valez) – plynaukštės paviršiaus įduba, kuria galima pasiekti jūrą. Visoje kitoje pakrantėje priėjimą prie jūros gožia aukšti kreidiniai skardžiai. (Čia ir kitur – *vert. past.*, jei nepažymėta kitaip.)

Vis dėlto, – tuo ir paaiškinamas šis pranešimas, – nors tarp nuolaužų nebuvo rasta jokio kūno, gelbėtojai aptiko keistą radinį. Tarp pažirusių po paplūdimį kreidos luitų gulėjo trijų skeletų kaulai.

Atskubėjusios į vietą žandarmerijos pajėgos šalia kaulų nerado jokių drabužių ar kito asmeninio daikto, leidžiančio nustatyti tapatybę. Peršasi hipotezė, kad tai speleologai, užspeisti skardyje; tų kreidinių šlaitų karstinis reljefas dažnai iškrečia pokštų požeminių iškylų mėgėjams. Tačiau pastaraisiais mėnesiais ar netgi metais nesame gavę pranešimo apie jokius dingusius speleologus. Galbūt skeletai dar senesni, bet kiek pavyko juos ištyrinėti be atitinkamų įrenginių, neatrodo, kad tokie būtų.

Čia iš karto norėčiau patikslinti, kad kaulai įvykus griūčiai pasklido po paplūdimį maždaug per keturias dešimtis metrų. Pulkininko Bredeno įgaliota departamento Informacijos ir tyrimų brigada jo pavedimu sudarė atskirų skeletų dalių apyrašą. Jų pirminis tyrimas patvirtina mūsiškį: ne visi kaulai atrodo esą panašiai suirę, tarsi, kad ir kaip tai gali pasirodyti keista, tuos žmones mirtis skardžio ertmėje būtų ištikusi skirtingu metu, ko gero, kelerių metų skirtumu. Jų mirties priežastis taip pat neaiški: paviršinė kaulų ir kaukolių apžiūra neatskleidžia jokio mirtino smūgio, galėjusio kainuoti jiems gyvybę.

Neturėdami nė menkiausio įtikinamo rodiklio ar atspirties taško mes negalime imtis jokių tapatybės nustatymo veiksmų *ante* arba *post mortem*. Tad klausimas lieka atviras: kas tie trys žmonės? Kada jie žuvo? Kokia jų mirties priežastis?

Savaime suprantama, tas radinys nepaprastai kursto vietos gyventojų smalsumą, per pastaruosius mėnesius jau sužadintą kraupaus įvykio, tačiau *a priori* nesusijusį su rastais trimis nežinomais kūnais.

Štai kodėl, pone direktoriau, net ir suvokdamas, kiek daug jūs turite skubesnių reikalų, už kuriuos esate atsakingas, taip pat kaip sielvartauja šeimos, laukiančios oficialaus neseniai mirusių artimųjų identifikavimo, drįstu primygtinai išimties tvarka prašyti, kad jūsų tarnyba suteiktų šiai bylai pirmumo teisę ir kuo greičiau atliktų trijų skeletų tapatybės nustatymą.

Su nuoširdžia pagarba

Leitenantas Bertranas Donadjė,
Etretato apylinkių teritorinė brigada

Prieš penkis mėnesius, 2014 metų vasario 19 dieną

– Atsargiai, Džamalai, žolė ant skardžio bus slidi.

Andrė Žosviakas, „Sirenos“ šeimininkas, čia pat supyko ant savęs už tuos atsargumo patarimus. Apsivilkęs neperšlampamą apsiaustą jis stovėjo priešais savo viešbučio restorano duris. Virš valgiaraščio pakabinto termometro gyvsidabrio stulpelis vos siekė mėlyną liniją, žyminčią nulį. Beveik jokio vėjo. Vėtrungė, – kaltinės geležies burlaivis, pritvirtintas prie vienos fasado gegnių, – atrodė prišalusi per naktį.

Andrė Žosviakas kurį laiką stebėjo virš paplūdimio brėkštančią dieną, ploną ledo sluoksnį ant automobilių, pastatytų priešais kazino, žvirgždo akmenėlius, prigludusius vienas prie kito it sužvarbę kiaušiniai, palikti kažkokio milžiniško plėšrūno, dar apsnūdusią saulę, sunkiai kylančią virš jūros už negyvo uolos skardžio Pikardijoje, už šimto kilometrų stačiai į rytus.

Džamalas tolo smulkiais žingsneliais. Andrė matė, kaip jis praėjo kazino ir ėmė kopti įkalnia Žano Elijė gatve. Viešbučio šeimininkas šildydamas papūkšnojo delnus. Jau reikėjo patiekti pusryčius negausiems klientams, leidžiantiems žiemos atostogas prie Lamanšo. Iš pradžių jam pasirodė keista: jaunas luošas arabiūkštis kas rytą leidžiasi risnoti pasivaikščiojimų taku – viena koja raumeninga, kita baigiasi dirbtine pėda, įtvirtinta į sportbatį. Dabar jis jautė tam vaikinui iš tiesų švelnius jausmus. Kai

pačiam dar nebuvo trisdešimties, kai buvo Džamalo amžiaus, Andrė kiekvieną sekmadienio rytą sukardavo daugiau kaip šimtą kilometrų dviračiu: Iporas–Ivto–Iporas, ir tris valandas niekas jam nekvaršindavo galvos. Taigi apskritai jam buvo suprantama, kad Paryžiaus vaikėzas su savo netikusia koja sulig pirmaisiais saulės spinduliais nori paprakaituoti skardžių slėniuose.

Pasalus Džamalo šešėlis vėl išniro ties laiptų, kylančių į skardžius, kampu ir bemat dingo už kazino šiukšlių konteinerių. „Sirenos“ šeimininkas žengtelėjo į priekį ir prisidegė *Winston* cigaretę. Jis nebuvo vienintelis Iporo gyventojas, kuris atsikėlė nepaisydamas šalčio: tolumoje ant drėgno smėlio išryškėjo du siluetai. Sena ponia už be galo ilgo pavadėlio vedėsi mažą juokingą šunytį it kokį nuotolinio valdymo modeliuką su elementais, tokį arogantišką, kad jo isteriškas kiauksėjimas dirgino net žuvėdras. Už poros šimtų metrų nuo jų gan augalotas tipas, susibrukęs rankas į rudą odinę nudėvėtą striukę, stypsojo priešais jūrą, įbedęs į bangas niekinamą žvilgsnį, tarsi pasišovęs atkeršyti horizontui.

Andrė išspjovė nuorūką ir grįžo į viešbutį. Nenorėjo, kad kas pamatytų jį tokį: nesiskutusį, apsiskarmalavusį, sutaršytais plaukais it kokį pirmažmogį, lendantį iš savo olos, kurią ponia kromanjonietė bus jau senokai palikusi.

Džamalas Salaju tiksliai kaip metronomas ropštėsi ant aukščiausio Europos skardžio. Šimtas dvidešimt metrų. Už paskutinių vilų kelias virto pasivaikščiojimų taku. Vaizdas vėrėsi iki Etretato už dešimties kilometrų. Paplūdimio gale Džamalas pastebėjo du šmėžuojančius siluetus: senę su mažu šunyčiu ir tipą, nusisukusį į jūrą. Trys žuvėdros, turbūt išbaidytos šaižaus pudelio kiauksėjimo, nusklendė nuo skardžio, niekais paversdamos šunyčio pranašumą, paskui pakilo apie dešimt metrų viršum jo.

Pirmas dalykas, kurį Džamalas pamatė kiek toliau už kelrodžio, nurodančio Pajūrio stovyklavietę, buvo raudonas šalikas. Jis kybojo ant aptvaro lyg skelbdamas pavojų. Tokia buvo pirmoji Džamalo mintis.

Pavojus.

Įspėjimas apie griūtį, potvynį, apie kritusį gyvulį.

Paskui čia pat šmėstelėjusi mintis dingo. Tai tik šalikas, pakibęs ant spygliuotos vielos, pamestas kokio nors turisto ir nublokštas jūros platumų vėjo.

Jis sudvejojo, ar sustoti, ar ištempti kaklą ir apžiūrėti tą karantį audinio galą, – visai mažai trūko, kad būtų bėgęs toliau. Tada viskas būtų susiklostę kitaip, viskas būtų pakrypę kita vaga.

Bet Džamalas sulėtino žingsnį, paskui sustojo.

Šalikas atrodė naujas. Švytėjo ryškiu raudoniu. Džamalas jį palietė, ištyrinėjo etiketę.

Kašmyras. *Burberry* kašmyras... Toji audinio skiautė verta solidžios krūvelės pinigų! Atsargiai nukabinęs šaliką nuo aptvaro, Džamalas pagalvojo, kad tuoj nuneš jį į „Sireną". Andrė Žosviakas visus Ipore pažįsta, jis žinos, ar kas nors pametė šaliką. Jei ne, Džamalas jį pasiliks. Nelėtindamas žingsnio jis paglostė audinį. Dar neaišku, ar grįžęs namo į 4000 gyvenvietę* jis ryšės jį ant savo sportinės aprangos. Kašmyras už penkis šimtus eurų – tai bent būtų pokštas! Bet savo kvartale jis tikrai ras kokią mielą mergytę, kuri mielai apsivynios juo sau kaklą.

Prie bunkerio dešinėje kokia dešimtis avių pasuko į jį galvas. Jos laukė, kad atitirptų žolė, spoksodamos tokiu pat apdujusiu žvilgsniu kaip tie paikšiai vidurdienį darbe priešais mikrobangų krosnelę.

Iš karto už bunkerio Džamalas pastebėjo merginą.

Akimirksniu įvertino atstumą tarp jos ir skardžio krašto. Mažiau kaip metras! Mergina stovėjo ant stataus daugiau kaip trisdešimties metrų skardžio krašto! Jo smegenys užvirė. Jos lengvapėdiškumui priskyrė ir kitas aplinkybes: lengvą nuolydį iki pragarmės, šerkšnotą žolę; čia užsikorusi šita mergina rizikuoja labiau, nei stovėdama ant pačios aukščiausios trisdešimties aukštų namo palangės.

---

* 4000 gyvenvietė (*La cité des 4000*) – La Kurnevo kvartalas (1971 m. jame buvo 17 000 gyventojų, iš jų 10 800 kilę iš metropolijų, 5500 – iš Šiaurės Afrikos), vėliau nugriautas.

– Panele, ar viskas gerai?

Keturi Džamalo žodžiai nuaidėjo šaltyje. Jokio atsakymo.

Džamalą ir merginą skyrė dar šimto penkiasdešimties metrų atstumas.

Nors buvo labai žvarbu, ji tevilkėjo plačia raudona suknele, perplėšta į dvi dalis – viena jų kadaravo apie bambą ir šlaunis, kita karojo nuo kaklo sulig krūtine, atskleisdama raudono kaip fuksija liemenėlio kaušelį.

Ji drebėjo nuo šalčio.

Graži. Tačiau tą akimirką Džamalui tas vaizdas anaiptol nepasirodė erotiškas. Įstabus, jaudinantis, trikdantis – bet nieko, kas galėtų sužadinti seksualinį potraukį. Kai vėl pagalvojo apie tai vėliau, kad jį paaiškintų, tinkamiausias palyginimas, atėjęs jam į galvą, buvo suplėšytas meno kūrinys. Šventvagystė, neatleistinas grožio išniekinimas.

– Ar viskas gerai, panele? – pakartojo jis.

Ji atsisuko į jį. Jis žengė į priekį.

Aukštos žolės siekė kelius, ir jam toptelėjo, kad galbūt mergina nepastebėjo protezo, pritvirtinto prie jo kairės kojos. Dabar jis stovėjo prieš ją. Dešimt metrų. Mergina pasitraukė dar arčiau bedugnės, nugara į pragarmę.

Buvo apsiverkusi, bet versmė, atrodo, jau išsekusi. Dažai aplink akis nutekėję ir išdžiūvę. Džamalui buvo sunku surikiuoti prieštaringus signalus, besigrumdančius jo galvoje.

Pavojus.

Skubus atvejis.

Svarbiausia, jaudulys. Jį užliejęs jaudulys. Dar niekada jis nebuvo matęs tokios gražios moters. Jo atmintyje amžiams įsispaudė tobulas veido ovalas priešais, tarsi užapvalintas dviejų juodų kaip derva plaukų kaskadų glamonės, dvi anglies juodumo akys baltoje kaip sniegas odoje, antakių ir lūpų piešinys, subtilus ir ryškus, lyg trys linijos, nubrėžtos pirštu, suvilgytu kraujyje ir suodžiuose. Vėliau jis pamėgino įvertinti, ar jo sprendimui įtakos turėjo nuostaba – taip pat situacija, nepažįstamosios sielvartas, neišvengiama būtinybė nutverti ją už rankos nelaukiant atsakymo.

– Panele...

Džamalas ištiesė ranką.

– Nesiartinkit, – pratarė mergina.

Veikiau maldaujamai negu įsakmiai. Jos anglies juodumo rainelėse, regis, galutinai išblėso žarijos.

– Gerai, – sulemeno Džamalas. – Gerai. Jūs taip pat nejudėkite, mes niekur neskubame.

Džamalo žvilgsnis slystelėjo begėdiška suknele. Jis įsivaizdavo, kad mergina išėjo iš kazino šimtu metrų žemiau. Vakarais *Sea View* spektaklių salėje vykdavo diskoteka.

Galbūt blogai pasibaigęs kelias iš klubo? Aukšta, liekna, seksuali, mergina turėjo kuo sužadinti geismą. Naktiniai klubai pilni vyriokų, kurie tik to ten ir eina: nusirėkšti vakarėlio bombą.

Džamalas prabilo ramiausiu, kokiu tik įstengė, balsu:

– Aš iš lėto eisiu į priekį, paduosiu jums ranką.

Mergina pirmą kartą nuleido akis, ir jos žvilgsnis stabtelėjo ties protezu. Ji neįstengė suvaldyti nuostabos, tačiau bemat ją užgniaužė.

– Žengsite bent žingsnelį, aš šoksiu...

– OK, OK, aš nejudu...

Džamalas suakmenėjo, net sulaikė kvapą. Tik jo akys lakstė nuo tos iš niekur išnirusios merginos už dešimties žingsnių iki oranžinės aušros horizonto tolybėse.

„Prisiliuobę vyriokai, kurie gano akis, sekdami kiekvieną šokių aikštelės karalienės judesį, – vėl pagalvojo Džamalas. – Ir tarp jų bent vienas nesveikas, gal ir keletas ganėtinai sugedusių, kad pasektų išeinančią merginą. Ją užspęstų. Išprievartautų.“

– Jus... jus nuskriaudė?

Angliniai rutuliukai paplūdo ledinėmis ašaromis.

– Kur jums suprasti. Eikit savo keliu. Eikit sau! Greičiau!

Idėja...

Džamalas pasigraibė rankomis sau apie kaklą. Labai lėtai. Tačiau nepakankamai. Mergina šastelėjo atgal – jos koja beveik pakibo tuštumoje.

Džamalas sustingo. Toji mergina – tikras įbaugintas žvirble-

lis, kurį reikia pagauti į delną. Paukščiukas, iškritęs iš lizdo ir nemokantis skristi.

– Aš nejudėsiu, panele. Tik pametėsiu jums savo šaliką. Laikysiu jį už vieno galo. Tiesiog nusitverkite už kito. Jums spręsti, paleist jį ar ne.

Mergina, ir vėl nustebusi, sudvejojo. Tuo pasinaudojęs Džamalas švystelėjo raudono kašmyro galą. Nuo jaunosios savižudės jį skyrė pora metrų.

Audinys nukrito jai prie kojų.

Ji atsargiai pasilenkė, iš vargano drovumo suknelės skiaute prisidengė apnuogintą krūtinę, paskui atsitiesė, nusitvėrusi Džamalo pasiūlyto šaliko.

– Po truputį, – tarstelėjo Džamalas. – Aš trauksiu audinį, vyniosiu jį apie rankas. Leiskite prisitraukti jus iki manęs – per porą metrų, tik per porą metrų toliau nuo prarajos.

Mergina tvirčiau suspaudė audinį.

Tada Džamalas suprato, kad jo viršus, kad jis teisingai pasielgė sviesdamas šaliką, kaip kad jūreivis sviedžia skęstančiajam gelbėjimo ratą, palengva traukdamas ją į paviršių, centimetras po centimetro, be galo atsargiai, kad neplyštų audinys.

– Po truputį, – pakartojo, – eikite prie manęs.

Staiga jam toptelėjo, kad jis ką tik sutiko gražiausią merginą, kokią kada nors yra matęs. Ir ką tik išgelbėjo jai gyvybę.

To pakako, kad jis sutriktų, – sekundės dalelę.

Netikėtai mergina trūktelėjo šaliką. Džamalas tikėjosi kokios tik nori reakcijos, tik ne tokios. Staigus, ūmus judesys.

Šalikas išslydo jam iš rankų.

Visa kita truko akimirksnį.

Merginos žvilgsnis įsmigo į jį – neišdildomas merginos žvilgsnis tolstančio traukinio lange.

– Neee! – suriko Džamalas.

Paskutinis dalykas, kurį jis pamatė, buvo raudono kašmyro šalikas, plazdantis tarp merginos pirštų. Po akimirkos ji krito į pragarmę.

Džamalo gyvenimas taip pat – bet tada jis to dar nežinojo.

I

TYRIMAS

Džamalo Salaju dienoraštis

Man ilgai nesisekė.

Ilgainiui, sėkmei vis krypstant į vieną pusę – ir niekad į reikiamą, gyvenimas man pradėjo rodytis kaip didžiulis sąmokslas, suregztas bendrininkų, prisiekusių prieš mane susivienyti. Jų vadeiva – tarsi koks dievas, panašus į sadistą mokytoją, „užsisėdusį" klasės silpniausiąjį. O visi kiti jo bičiuliai, didžiai patenkinti, kad smūgiai tenka ne jiems, taip pat vaidina uolius kankintojus. Iš tolo. Kad išvengtų rikošeto. Tarsi nesėkmė būtų užkrati.

Vėliau, bėgant metams, aš supratau.

Tai iliuzija.

Gyvenime jūs susitinkate ne ką daugiau patvirkusių dievų negu mokytojų, paverčiančių jus atpirkimo ožiu.

Dievams, kaip ir mokytojams, į jus nusispjaut. Jūs jiems neegzistuojate.

Kad moneta vieną dieną nukristų gerąja puse, tiesiog reikia žaisti – dažnai, daug, pradėti iš naujo, visada.

Primygtinai.

Tai tiesiog tikimybės klausimas. Ir galbūt – galiausiai – sėkmės.

Mano vardas Džamalas.

Džamalas Salaju.

Ne iš tokių vardų, kurie neša sėkmę *a priori.*

Nors...

Jei pastebėjote, mano vardas toks pat kaip Džamalo Maliko, vaikino iš filmo „Lūšnynų milijonierius". Beje, tai ne vienintelis mūsų bendrumas. Mes abu – musulmonai ne musulmonų krašte, ir mums nusišvilpt. Jis išaugo Daravyje, Bombėjaus lūšnyne, aš – 4000 gyvenvietėje La Kurneve, Balzako daugiaaukštyje. Nežinau, ar čia galima lyginti. Fizine prasme taip pat – nežinau. Jis ne itin dailus su savo atlėpusiomis ausimis ir baikštaus žvirblio išvaizda. Aš irgi ne. Dar blogiau – aš turiu tik vieną koją, na, bent jau vieną su puse: antroji siekia kelį ir baigiasi kūno spalvos anglies pluošto protezu. Kada nors jums papasakosiu.

Tai buvo vienas tų kartų, kai moneta nukrito ne gerąja puse.

Bet svarbiausias bendrumas akivaizdus. Džamalo Maliko koziris – ne milijonai rupijų, o Latika, jo mylimoji, graži kaip saulė, ypač pabaigoje, su geltonu šaliu, kai jis vėl susitinka ją Bombėjaus stotyje. Tai ji – jo aukso puodas.

Mano atvejis panašus.

Prieš mane neapsakomai patraukli mergina. Ji ką tik apsivilko mėlyną tulpės formos suknelę. Jos krūtys šoka po šilkine iškirpte, į kurią aš turiu teisę panardinti žvilgsnį tiek ilgai, kiek panorėsiu. Kaip jums geriau paaiškinti? Ji – mano moters idealas, maždaug taip, lyg būtų viliojusi mane sapnuose daugybę naktų prieš išnirdama priešais vieną gražų rytą.

Aš su ja vakarieniauju.

Jos namuose.

Židinio liepsnos tarsi glamonėja baltą jos veido odą. Yra ir šampano. *Piper-Heidsieck, 2005.* Po kelių valandų mes mylėsimės, galbūt net nebaigę valgyti.

Mylėsimės bent vieną naktį.

O gal ir kelias.

Galbūt ir visas kitas mano gyvenimo naktis – tai kaip sapnas, kuris rytą neišblėsta, kuris lydės mane po dušu, paskui sukleru-

siu liftu paskutiniame dar nenugriautame 4000 gyvenvietės daugiaaukštyje, paskui iki RER* B stoties La Kurnevas–Oberviljė.

Ji man nusišypso. Pakelia prie lūpų šampano taurę; įsivaizduoju, kaip burbuliukai sproginėdami leidžiasi žemyn jos kūnu. Priglaudžiu lūpas prie jos lūpų. Drėgnų nuo *Piper-Heidsieck* kaip tirpstanti šnypščioji tabletė.

Jai buvo labiau prie širdies jos jaukūs namai nei koks prašmatnus vietinis restoranas. Galbūt iš tiesų ji truputį gėdijasi rodytis su manimi, gėdijasi žvilgsnių nuo kaimynų staliuko į luošą arabą, lydintį gražiausią vietos merginą. Aš ją suprantu, nors man nė motais jų niekingas pavydas. Šios akimirkos nusipelniau labiau už visus kitus. Viską pastačiau ant kortos. Peržaisdavau partiją kas kartą, kai moneta nukrisdavo blogąja puse. Niekada nenuleisdamas rankų.

Aš laimėjau.

Tą merginą pirmą kartą sutikau prieš šešias dienas pačioje neįtikinamiausioje vietoje pamatyti fėją. Ipore.

Per tas šešias dienas aš kelissyk vos nenumiriau.

Aš gyvas.

Tas šešias dienas mane kaltino žmogžudyste. Keliomis žmogžudystėmis. Šlykščiausiomis, kokios tik gali būti. Pats vos tuo neįtikėjau.

Aš nekaltas.

Mane persekiojo policija. Teisė. Nuteisė.

Aš laisvas.

Matysite, jums irgi bus sunku patikėti vargšo luošo arabiūkščio kliedesiais. Stebuklas jums pasirodys per daug neįtikimas. Policijos versija – kur kas įtikimesnė. Matysite, jūs taip pat abejosite. Iki pat galo.

Grįšite prie to pasakojimo pradžios, vėl perskaitysite šias eilutes ir pagalvosite, kad aš beprotis, kad spendžiu jums spąstus ar kad viską prasimaniau.

---

* RER (*Réseau express régional*) – regioninis ekspreso tinklas Paryžiaus metro linijų sistemoje.

Tačiau aš nieko neprasimaniau. Aš ne beprotis. Jokių spąstų. Prašau jūsų tik viena: pasikliaukite manimi. Iki pat galo.

Viskas baigsis gerai, pamatysite.

Dabar 2014 metų vasario 24-oji. Viskas prasidėjo prieš dešimt dienų, vieną penktadienio vakarą, keturioliktą dieną, tuo metu, kai Šv. Antano terapijos instituto vaikiščiai grįžta namo.

2

Pasikliauti manimi iki galo?

Šaltas lietus netikėtai prapliupo ant trijų Šv. Antano terapijos instituto Banjolė raudonų plytų pastatų, ant trijų parko hektarų ir baltų kilniaširdžių žymių, bet dabar pamirštų praėjusių amžių geradarių statulų. Dešimt siluetų netikėtai sujudo, sukurdami iliuziją, kad liūtis grąžino skulptūroms gyvybę. Gydytojai, slaugai ir sanitarai baltais chalatais puolė slėptis tarytum vaiduokliai, bijantys sušlapti savo marškas.

Kai kurie rado priebėgą po stogeliu virš lauko durų, kiti – dvidešimtyje automobilių, minivenuose ir autobusiukuose, išrikiuotuose vienas paskui kitą žvyro alėjoje – dar praviromis durelėmis, su susigrūdusiais vaikais viduje.

Kaip ir kiekvieną penktadienio vakarą, savarankiškiausi paaugliai grįžo savaitgalio į savo šeimas. Šį penktadienį – savaitgalio ir dviejų savaičių žiemos atostogų.

Kaip ir kiti, aš puoliau slėptis, įspraudęs Gregorį į *Renault Scenic* ant užpakalinės sėdynės ir palikęs mirkti liūtyje jo tuščią krėslą ant ratukų. Tiesiog mečiau žvilgsnį už trijų automobilių, greitosios kryptimi – jos mirksiukas sukdamasis skrodė lietų – ieškodamas Ofelijos, paskui įžengiau į personalo salę.

Čia vyravo slidinėjimo kurorto poilsio salės atmosfera. Šv. Antano instituto kolegos, beveik vienos moterys – slaugytojos, pedagogės ir psichoterapeutės – sužvarbusiais pirštais spau-

dė arbatos ar kavos puodelius. Kai kurios net nepasuko į mane akių, kitos slystelėjo žvilgsniu, Sara ir Fani, jauniausios auklėtojos, man nusišypsojo, Nikolė, vyriausioji psichiatrė, kaip visada kiek per ilgai sulaikė žvilgsnį ties mano nelanksčia koja. Apskritai dauguma instituto merginų mane mėgo – nelygu jų amžius, sentimentalumo ištekliai ir profesinis sąmoningumas. Veikiau motinos teresės negu merilinos.

Iš karto man įkandin įžengė tas kvailys Žeromas Pinelis, kadrų skyriaus viršininkas. Įvertino draugiją, paskui nudelbė mane faro žvilgsniu.

– Jie išleidžia Ofeliją. Manau, didžiuojiesi savimi?

Ne taip jau labai.

Įsivaizdavau greitosios mirksiuką kieme. Ofeliją, klykiančią, kad paliktų ją ramybėje. Kelias sekundes bandžiau sumesti kokį nors paaiškinimą, bent jau pasiteisinimą, kad nuo manęs atstotų. Bandžiau nesitikėdamas jokios paramos iš aplinkinių. Nieko. Merginos nuleido galvas.

– Išsiaiškinsime po atostogų, – užbaigė Pinelis.

Prie kasdienių kankintojų, ieškančių sau aukos, prie patvirkusių dievų ir mokytojų sadistų dar reikia priskirti smulkius fašistuojančius viršininkėlius: Žeromą Pinelį. Penkiasdešimt trejų metų. Kadrų skyriaus viršininkas. Mažiau kaip per pusmetį jo sąskaitoje – vienas svetimavimas, dvi depresijos ir trys atleidimai.

Jis sustojo prieš didelį Monblano plakatą, kurį buvau prismeigęs prie personalo salės sienos. Metras iš dviejų. Visa keteros linija. Monblanas. Modi viršukalnė, Midi smailė, Milžino Dantis, Žalioji smailė...

– Po paraliais, – tarstelėjo Pinelis, – tų debilų paauglių man tikrai netrūks. Gana... Nepraeis nė dešimt valandų, ir aš jau Kurševelyje*...

Jis lėtai apsisuko apie savo ašį, leisdamas moterų būreliui pasigėrėti savo profiliu, paskui atsistojo prieš mane ir atvirai įsispoksojo į mano protezą.

---

* Prancūzijos kalnų kurortas.

– O tu? Vyksti į sniegynus, Salaju? *Cool*, tiesa? Su savo dirbtine koja tau pakaks išsinuomoti vieną slidę!

Jis nusikvatojo. Slidi dirva... Slaugytojų būrelis nesiryžo pasekti jo pavyzdžiu. Merilinos sukikeno, motinos teresės nebyliai pasipiktino.

Pinelis nespėjo uždėti dar vieno plepalų sluoksnio ar nusišnekėti – jo kišenėje nuaidėjo pirmieji *I gotta feeling* akordai. Jis išsitraukė mobilųjį, bambėdamas: „Velniava!", paskui neskubėdamas išėjo iš kambario, nepamiršęs paskutinįsyk nuverti manęs žvilgsniu.

– Kai grįšim, reikės suvesti sąskaitas, Salaju. Mažytė nepilnametė – aš negalėsiu amžinai tavęs dangstyti.

Pašlemėkas!

Čia įėjo Ibu ir užtrenkė duris jam prieš pat nosį.

Ibu – vienintelis tikras mano sąjungininkas šioje įstaigoje. Jis – instituto sanitaras, be to, tvarkosi su tramdomaisiais marškiniais, kai tenka jų griebtis, sprendžia ginčus, kai susikimba du jaunikliai. O kartais padeda man palaikyti tvarką. Pastatyti pastolius ar perstumdyti baldus, pakeisti *Citroën Jumper* ratą. Ibu – įstiklinta spinta, pagaminta iš baobabo. Toks Omaras Si*. Tas tipelis sutaikydavo merilinas ir tereses: dailus, šaltakraujis, valiūkiškas. Sportiškas.

Sportiškas... Jos nežinojo, kad net jeigu jis kas ketvirtadienį nubėga su manim penkiolika kilometrų nuo La Kurnevo parko iki Monmoransi girios, per paskutinį sprintą aš visada jį aplenkiu puse bėgimo tako.

Jis patapšnojo man per ranką.

– Nugirdau to kvailio pokštus apie slidę. Be juokų, Džamai – važiuoji atostogauti?

Jis atsisuko į Alpių plakatą. Taip pat įsistebeilijo į amžinuosius ledynų sniegus, prismeigtus prie salės sienos.

– Į Iporą. Be to, ačiū tau!

– Į Iporą? Oho! Ten esama trasų?

---

* Omar Si (g. 1978) – prancūzų aktorius ir humoristas.

– Tai Normandijos miestelis, mielasis. Prie Etretato. Per dešimtį kilometrų tūkstančiu metrų iškilęs paviršius. Bet jokio sniego nei keltuvų...

Netaręs nė žodžio Ibu švilptelėjo, paskui kreipėsi į moterų auditoriją:

– O juk tas slapukas Džamalas jums nesakė, kad jis – aukštos klasės sportininkas! Tas kietakaktis nė už ką nesutinka dalyvauti parolimpinėse žaidynėse, kurios galėtų atnešti Šv. Antano institutui garbę, šlovę ir medalių, bet įsikalė į galvą tapti pirmu vienakoju, pasieksiančiu Monblano ultramaratono finišą...

Akimirksniu pajutau, kaip pasikeitė merginų žvilgsniai. Ibu paslaugiai dėstė toliau:

– Sunkiausia pasaulio trasa. Mažylis ne iš kelmo spirtas, a?

Merginų akys bėgiojo nuo manęs prie baltai melsvo plakato. Mano akys savo ruožtu nukrypo trim tūkstančiais metrų aukščiau. Ledo jūra. Valorsenas. Midi smailės keltuvo kabina. Ultramaratonas – tai 168 kilometrai kelio, 9600 metrų aukščio skirtumas, 46 valandos bėgimo... Viena koja. Ar pakaks jėgų tokiam žygiui? Leistis iki paskutiniųjų, pamiršus savo skausmą? Slaugytojos jau gailėjosi manęs su ašaromis akyse. Man atrodė, kad raustu kaip nekalta mergelė. Mano akys sekiojo neregimas detales, baltą nešvarų sienos tinką, pelėsių ir rūdžių dėmes, nuvarvėjusias nuo lubų.

– Be to, Džamas viengungis, – nesiliovė Ibu. – Ar nėra nė vienos, kuri vyktų su juo? Iporas, po šimts velnių!

Jis pamerkė į mane. Buvau pasiruošęs.

– Nagi, mergaitės... – neatlyžo jis. – Tik savanorė! Svajonių savaitė greta olimpinio čempiono, puoselėjant jo koją.

Ačiū, Ibu. Atsigavau kaip per treniruotę.

– Kita vertus, rimtai, mergaitės. Šįsyk reikės jį man grąžinti.

3

Net pamiršus savo skausmą?

Prie mano kojų jūros nugludintų akmenėlių guolyje ilsėjosi lavonas.

Jam iš po galvos pamažu sunkėsi kraujas, virsdamas raudono šilko paklotu, tempiamu nematomos rankos, skaisčiai raudona banga, švelniu nuolydžiu srūvančia atgal į jūrą.

Netgi mirusi nepažįstamoji išliko nepaprastai graži. Jos juodi kaip derva plaukai dengė šaltą baltą veidą it dumbliai, prilipę prie nepaliaujamų jūros potvynių ir atoslūgių nugludintos uolos. Merginos kūnas jau tebuvo paplauto skardžio dalis, kurią jūra pasistengs nusvidinti, kad ji amžiams ištirptų aplinkoje.

Mano akys nukrypo nuo kūno, slystelėjo aukštyn stačiu kalkiniu skardžiu. Tiesiai priešais mane. Nuo to laiko, kai prieš tris dienas įsikūriau Ipore, niekada dar tie kriaušiai neatrodė man tokie įspūdingi. Molio srovelės lėtai varvėjo iš pievučių, kurias nujautei esant viršuje, kaip ir rūdžių, drėgmės ir purvo pėdsakai. Man atrodė, kad stoviu prieš milžiniškas sienas kalėjimo, kurį prasimanė dievai žmonėms uždaryti. Mėginti pasprukti, peršokti per viršų – vadinasi, prarasti gyvybę.

Žvilgtelėjau į laikrodį.

8 valandos 28 minutės.

Prieš mažiau negu ketvirtį valandos išėjau iš „Sirenos" į savo kasdienę treniruotę. Vėl prisiminiau viešbučio šeimininko įspėjimus.

Atsargiai, Džamalai, žolė ant skardžio bus slidi.

Paskui pagalvojau apie raudoną šaliką, pakibusį ant aptvaro, apie avis, bunkerį... Vaizdai plūste plūdo. Įkyrūs. Vėl mačiau merginą ant bedugnės krašto, suplėšytą suknelę, girdėjau paskutinius jos žodžius: „Nesiartinkit. Kur jums suprasti", begalinę jos žvilgsnio gėlą prieš jai puolant į pragarmę su sugniaužtu kumštyje *Burberry* kašmyro šaliku, kurį buvau jai ištiesęs.

Mano širdis daužyte daužėsi per visą pašėlusį bėgsmą – vos ji nušoko, iki pat paplūdimio, tarsi būčiau galėjęs pirma jos nusileisti žemyn ir sugauti į glėbį. Išgelbėti.

Juokinga.

– Aš mačiau, kaip ji krito, – sukuždėjo žemas balsas man už nugaros.

Tai buvo tas tipas ruda odine striuke. Jis lėtai prisiartino prie kūno, vilkdamas paplūdimiu kojas, lyg visas tas nutikimas jam būtų neapsakomai atkarus.

– Išgirdau, kaip jūs surikote, – dėstė jis toliau tuo pačiu alsiu tonu. – Atsisukau ir štai – matau merginą, krintančią kaip akmuo.

Pasidygėjimo grimasa iškreipė jo veidą, aiškiai bylodama, kad jis matė, kaip kūnas suguro nuo smūgio į žemę. Jo tiesa: kai mergina susverdėjo, aš riktelėjau abejingo dangaus akivaizdoje. Turbūt girdėjo visas Iporas.

– Ji nenukrito, – radau reikalą patikslinti. – Ji nušoko.

Tipas nutylėjo. Ar jis bent suvokė niuansą?

– Vargšas vaikelis! – pratarė sena moteris man dešinėje.

Tai buvo trečioji tragedijos liudininkė. Kiek vėliau sužinojau, kad ji vardu Deniza. Deniza Žuben. Ji, kaip ir vyriškis ruda striuke, atėjo į paplūdimį dar anksčiau už mane, bet buvo nuo kryčio vietos daugiau kaip per šimtą metrų. Po savo pašėlusio sprinto aš atsidūriau prie kūno keliomis sekundėmis anksčiau jų. Deniza mūvėjo storomis geltonomis puskojinėmis, stirksančiomis iš plastikinių žvejo batų ir dingstančiomis po nebalintos drobės suknia ir pilku apsiaustu. Ji glaudė prie savęs šunį, ši cu,

apvilktą šviesiai gelsvu nertinuku raudonais dryžiais – jie priminė man megztukus, kuriuos vilki knygelių „Kur Čarlis?“ serijos personažai.

– Ramiai, Arnoldai, – pakuždėjo ji šuniui į ausį, paskui vėl pareiškė: – Tokia graži mergaitė... Jūs tikrai įsitikinęs, kad ji nušoko pati?

Denizos mintis pasirodė man absurdiška.

Aišku, kad pati.

Vėliau aš suvokiau, kad buvau vienintelis tos savižudybės liudininkas. Kiti du vaikštinėjo paplūdimiu, nusisukę į jūrą, ir atsigręžė tik po mano riksmo.

Ką Deniza turėjo galvoje? Kad tai buvo nelaimingas atsitikimas?

Begalinė gėla tame angelo veide, jos beviltiškas šuolis vėl iš naujo mane sutrikdė.

– Žinoma! – atsakiau. – Aš užkalbinau ją viršuje, prie bunkerio. Bandžiau atvesti į protą...

Deniza Žuben sviedė į mane tiriamą žvilgsnį, tarsi mano oda, akcentas ir nelanksti koja būtų jai trys dingstys manimi nepasitikėti.

Ką ji sau mano? Kad tai nebuvo nelaimingas atsitikimas? Kad kas nors ją nustūmė?

Aš dar paikai riečiau kaklą, žvelgdamas į skardžio viršūnę, paskui kalbėjau toliau, lyg būčiau privalėjęs pasiteisinti:

– Viskas įvyko labai greitai. Aš prisiartinau kiek tik galėdamas. Pabandžiau ištiesti jai ranką. Sviesti jai...

Žodžiai staiga įstrigo man gerklėje.

Pirmąsyk pastebėjau vieną per metrą nuo manęs tysančio kūno detalę... Neįtikėtiną detalę.

Tai neįmanoma!

Tragedijos vaizdai lėkė pro mane kaip karuselėje.

Sielvartingas gražiosios savižudės žvilgsnis.

Burberry šalikas, besiplaikstantis jos rankoje.

Tuščias horizontas.

Prakeikimas! Aš kažko neįstengiau suvokti.

Mano akys buvo įsmeigtos į raudoną audinį po pat mano kojomis...

Būtinai turi būti kažkoks racionalus paaiškinimas...

Turi būti...

– Reikia ką nors daryti!

Atsisukau. Tai ištarė Deniza. Akimirką sudvejojau, ar ji kreipiasi į mane, ar į savo šunytį, vis prigludusį jai prie krūtinės.

– Ji teisi, – pabrėžė vyriškis ruda odine striuke. – Reikia kviesti farus...

Jis kalbėjo prarūkytu balsu. Vilkėjo nutrintą striukę, o ilgus retus žilus plaukus buvo susibrukęs po tamsiai žalia kepuraite, užsmaukta ant dviejų paraudusių nuo šalčio ausų. Nuojauta sakė, kad jis vienišas, išsiskyręs ir bedarbis. Bent jau ganėtinai įklimpęs mėšle, kad jam rūpėtų kritiškai įvertinti padėtį čia, šiuo metu, nors niekas jo neverčia. Čia pat prisiminiau Lanoelį, nuolat prislėgtą matematikos mokytoją, kuris mums dėstė penktoje klasėje Žano Vilaro mokykloje ir kurį trys mokinių kartos pravardžiavo Ataraksu. Mintyse taip pakrikštijau tą vyruką iš paplūdimio. *Ataraksas.* Iš tiesų, kaip sužinojau netrukus, jis vadinosi Kristianas Le Medefas... Tada dar nežinojau, kad vėl išvysiu jį tame pačiame paplūdimyje kitą dieną, beveik tuo pačiu laiku, dar labiau sugniužusį, ir jis man pateiks informaciją, paversiančią mudu bendrininkais, saistomais tos pačios paranojos.

Arnoldas kiauktelėjo tarp savo šeimininkės krūtų.

Kviesti farus?

Mano dešinės rankos delnu perbėgo drebulys, tarsi iš jo it pasali gyvatė būtų slydęs kašmyro šalikas. Akys manęs nebeklausė – vėl įsmigo į raudono audinio skiautę priešais. Matyt, nekaip atrodžiau – Deniza ir Ataraksas keistai į mane žiūrėjo.

O gal laukė, kad imčiausi iniciatyvos...

Kviesti farus?

Pagaliau susiprotėjau, kad nei vienas, nei kitas turbūt neturi mobiliojo. Išsitraukiau savo išmanųjį telefoną ir surinkau 17.

– Fekano žandarmerija, – atsiliepė vyriškas balsas po kelių sekundžių.

Aš paaiškinau padėtį. Savižudybė. Vieta. Taip, mergina negyva, be jokios abejonės – šimto dvidešimt metrų krytis ant žvirgždo. Vienas liudininkas matė, kaip ji nušoko, kiti du – kaip atsitrenkė į žemę.

Kitame gale jie viską užsirašinėjo. Bruzdėjo. Paprašė darsyk pakartoti tikslią vietą, paskui padėjo ragelį.

Nusišypsojau Denizai ir Ataraksui.

– Žandarai jau važiuoja... Bus po dešimties minučių.

Jie tik linktelėjo. Ilgą laiką tylą tedrumstė jūros ridenamų akmenėlių čežėjimas. Ataraksas dirsčiojo į savo laikrodį kone sulig kiekviena banga. Gerai į jį įsižiūrėjus atrodė, kad jis ne taip jau kremtasi dėl negyvos merginos prie kojų – bodėdamasis irzo kaip tais atvejais, kai susidūrusios mašinos sukelia siaubingą spūstį, o jūs susigriebiate, kad ne tiek išgyvenate dėl vargšų žmonelių, užspęstų tarp geležies lakštų, kiek dėl susidariusios gaišaties. Tačiau neatrodė, kad Ataraksas būtų per daug užsiėmęs, šitaip slankiodamas po paplūdimį nuo aštuonių ryto...

Netikėtai Deniza paleido Arnoldą ant žemės. Ši cu pasislėpė tarp šeimininkės batų, o ji nutvėrė man už rankos.

– Ir tie *farai* nesirodo! Nagi, duok šen savo striukę, bernaiti.

Ne išsyk supratau, ko ji iš manęs nori. Kad aš nusirengčiau? Lauke vos penki laipsniai... Deniza valdingai pakartojo:

– Duokš savo sportinukę!

Sportinukę? Ji taip vadina mano vėjastriukę?

Daug negalvodamas paklusau. Deniza palinko virš lavono, mano violetine vėjastriuke pridengė merginos veidą ir viršutinę kūno dalį.

Religinė paskata? Prietaringumas? Noras apsaugoti vargšą Arnoldą nuo psichologinės traumos?

Nesvarbu – širdies gilumoje buvau jai dėkingas už iniciatyvą.

Paskutinįsyk pažvelgiau į šaliką, kol Deniza dar neužklojo savo tariamos drobulės. Paklaikęs balsas galvoje šūkčiojo:

Kaip taip gali būti?

Ilgą laiko tarpą tik apie tai temąsčiau. Peržvelgiau įvykių eigą nuo pat ryto, kiekvieną sekundę, kiekvieną gestą – niekaip negalėdamas rasti jokio logiško paaiškinimo.

Ant žvirgždo tysojo negyva mergina. Jos kaklas buvo apsuktas raudono kašmyro *Burberry* šaliku.

4

Kaip taip gali būti?

Šaltis niršiai gnaibė mano nuogas rankas. Trumpam šmėstelėjusi už skardžio aukščiau Fekano, saulė, rodos, vėl paniro po debesų patalais. Kad sušilčiau, trepsėjau vietoje. Temperatūra, matyt, smuktelėjo arčiau nulio, bet aš neketinau prašyti ant žvirgždo tysančios merginos grąžinti man vėjastriukę. Be to, farai netruks pasirodyti – jau dešimt gerų minučių, kai juos iškviečiau. Visi trys tylėjome. Virš mūsų galvų krykė kelios žuvėdros.

Arnoldas, šeimininkės pririštas už plono odos pavadėlio, tupėdamas stebėjo jų skrydį su baime ir nuostaba.

Baimė ir nuostaba.

Aš tikriausiai atrodžiau ne mažiau kvailai nei tas šuo.

Ant žvirgždo tysojo negyva mergina. Jos kaklas buvo apsuktas raudono kašmyro Burberry *šaliku!*

Vis iš naujo mintyse narsčiau argumentus, ieškodamas racionalaus paaiškinimo. Neabejojau tik tuo, kad mergina išplėšė audinį man iš rankų, paskui tuo pačiu judesiu puolė į pragarmę.

Įsistebeilijau į tuščią molą, ištuštėjusią kazino stovėjimo aikštelę, tris dešimtis žiemą apleistų persirengimo būdelių. Vis dar jokio žandaro akiratyje.

Kas galėjo apsukti tą šaliką lavonui apie kaklą? Aš pirmas prisistačiau prie kūno skardžio papėdėje. Aplinkui nė gyvos dvasios, išskyrus Ataraksą ir Denizą, bet abu jie buvo gerokai ato-

kiau kryčio vietos negu aš. Negali būti, kad vienas ar kitas būtų spėjęs tekinom nubėgti nuo kūno, paskui grįžti lėtai, nė kiek neuždusęs. Beje, ir ko jiems taip elgtis?

Visiška beprasmybė!

Tai tada kas kitas?

Niekas! Niekas nebūtų galėjęs prisiartinti prie lavono tame neaprėpiamai tuščiame paplūdimyje taip, kad Deniza ar Ataraksas nebūtų jo pastebėję. Jie pamatė nuo skardžio krintančią merginą, paskui pasuko prie jos, nenuleisdami nuo kūno akių...

Šiurpas nusmelkė man rankas. Šaltis. Jaudulys. Baimė. Man reikėjo samprotauti, atmesti viską, kas neįmanoma. Tad teliko viena galimybė: mergina krisdama nuo uolos pati apsivyniojo šaliką sau apie kaklą!

Beprotybė...

Tačiau kaip kitaip išspręsti tą lygtį? Bandžiau įvertinti skardžio aukštį, įsivaizduoti, kiek kūnui reikia laiko nukristi nuo viršaus. Kelių sekundžių. Trijų ar galbūt keturių. Turbūt to pakanka, kad apsivyniotum audinio skiautę.

Techniškai tai tikriausiai įmanoma.

Techniškai...

Svaiginamai krintant žemyn, tuštumoje maskatuojančiom rankom, veidą čaižant vėjui...

Aš nužvelgiau žuvėdrą, nepaisančią nesvarumo ir sklandančią tarp dangaus ir kreidos.

Kad pavyktų, reikėtų susidaryti planą, viską apgalvoti gerokai iš anksto, reikėtų bebaimio ryžto, daugybę kartų pakartotų gestų, kad atsikratytum bet kokių emocijų. Susitelkti į vienintelį tikslą: prieš mirtį apsivynioti kaklą tuo sumautu šaliku greičiau kaip per keturias sekundes, kad suspėtum prieš atsitrenkdamas į žvirgždą...

Tai ne mažesnė beprasmybė!

Daugybę sykių pakartoti judesiai? Šitas šalikas netgi nepriklauso tai merginai! Radau jį tako pakrašty, instinktyviai ištiesiau savižudei – toji mintis man toptelėjo akimirksniu. O tas angelas ant prarajos krašto niekaip negalėjo numatyti, kad raudonojo audinio skiautė atsidurs jo rankose.

Mano žvilgsnis nukrypo į Denizą ir Ataraksą. Jis prisidegė cigaretę, o ji tempė Arnoldą už pavadėlio, kad jos ši cu išvengtų dūmų.

Samprotauti atmetant viską, kas neįmanoma, toliau mintijau aš. Tad koks lieka sprendimas? Net jei įsivaizduosime, kad mergina paskutiniu refleksu spėjo apsisukti tą audinį apie gerklę, o ne kristi kaip akmuo ar maskatuoti rankomis kaip nevilties pakirsta žuvėdra, liko vienas toks pat neišsprendžiamas klausimas:

Kurių galų toks beprasmiškas gestas?

Staiga vėl išniro saulė, plykstelėjo spinduliais į skardį, auksu ir sidabru nutvieksdama molio rūdis ir kreidą.

Ir čia prisistatė žandarai. Savo *Boxer* furgonėlį jie paliko kazino stovėjimo aikštelėje.

Jų buvo du; jie artėjo prie mūsų. Jaunesnysis guvumu nepasižymėjo. Keturiasdešimtmetis pailga jūros nugludinto akmenėlio formos galva keiksnojo kas kartą, kai batas slystelėdavo ant šlapių dumblių. Vienas tų apsnūdusių farų, nespėjusių nugurkti kavos prieš pasitinkant dieną, prasidedančią auštant savižudės lavonu.

Antrasis žandaras gurino nuzulintus akmenėlius padais, lyg tai būtų paprastas žvyras. Patirtis... Laikėsi jis kaip policininkas, jau nuo neatmenamų laikų balansuojantis ant pensijos ribos, lyg nužengęs stačiai iš Olivjė Maršalo filmo. Striukė, atlapota ant kresno stuomens ir storo pilvo. O svarbiausia, snukis. Žili pusilgiai lygūs plaukai, užšukuoti atgal iki sprando, atidengė plačią raukšlėtą kaktą. Marlono Brando stilius į pabaigą.

Kai jis dar labiau prisiartino, mano įspūdis pasitvirtino.

Marlonas Brando. Arogancija, prilipusi prie lūpų.

Kitas faras dar sliūkino, atsilikęs per dešimtį metrų, o Brando jau išdygo prieš mus, tiesiai virš lavono.

– Kapitonas Pirozas, – mestelėjo atsainiai. – Jau seniai šitame užkampyje neturėjom savižudės! Nuo to laiko, kai pastatė Normandijos tiltą, madingiau pulti į upės žiotis.

Jis abiem rankom perbraukė kaktą, lyg norėdamas išlyginti raukšles, ir kalbėjo toliau:

– Pažįstate ją?

Visi trys papurtėme galvas.

– Ką jūs tiksliai matėte?

Pirmasis atsiliepė Ataraksas. Jis matęs, kaip mergina puolusi į pragarmę, paskui šimtu metrų žemiau atsitrenkusi į akmenis. Deniza patvirtino; aš tik pritariamai linktelėjau.

– Tai visi buvote čia? Niekas nematė, kas įvyko viršuje?

Pirozas įbedė į mane akis, lyg užuosdamas mano sutrikimą. Aš, matyt, atsiliepiau kiek per greitai:

– Taip, aš mačiau. Bėgau pajūrio taku kaip kiekvieną rytą. Ji stovėjo prie bunkerio ant skardžio krašto. Aš kreipiausi į ją. Bandžiau sulaikyti, bet...

Pirozas nuleido akis į mano protezą, atrodo, svarstydamas, ar suderinamas mano luošumas ir kasdienis bėgiojimas. Suveblenau:

– Aš... kasdien treniruojuosi. Esu aukšto lygio sportininkas. Parolimpinės kategorijos. Jūs... suprantate.

Jei ir suprato, kapitonas neišsidavė. Tik suraukė kaktą *à la Brando*, paskui pasilenkė prie tysančio kūno. Mano vėjastriukę padėjo šalia, ant žvirgždo.

Jokio stebuklo – tas prakeiktas šalikas tebebuvo apsuktas merginai apie kaklą.

Nemačiau nieko kita – tik tą audinio skiautę, bet Pirozas, atrodo, nekreipė į ją jokio dėmesio. Apžiūrėjo raudoną suknelę, suplėšytą audinį, paskui jo dėmesys nukrypo į skardį, lyg būtų dairęsis kokio krūmo, įsikirtusio į pliką uolą. Pagaliau atsisuko į mus.

– Ji negalėjo susiplėšyti suknelės krisdama.

Aš patvirtindamas pertariau farą:

– Kai sutikau merginą viršuje, jos suknelė jau buvo suplėšyta. Makiažas taip pat nutekėjęs. Ji atrodė persigandusi.

Deniza ir Ataraksas keistai mane stebėjo, tarsi priekaištaudami, kad nepateikiau jiems tų detalių anksčiau. Pirozas vėl persibraukė ranka savo raukšles, matyt, kad padėtų mintims pakilti iki smegenų. Kitas faras tebeatrodė apdujęs. Jis dėbsojo į šalį – į

bangas, į šviežiai perdažytas persirengimo būdeles, vėjo jėgaines virš Fekano – tiek pat susidomėjęs visu tuo reikalu, kiek šunelis Arnoldas.

Pirozui tai, regis, nebuvo pirmiena. Galbūt jie pakeliui susikivirčijo automobilyje.

Jis priklaupė ant akmenėlių apžiūrėti kūno.

– Savižudybė? – iškošė tarp dantų. – Vis dėlto be rimtos priežasties į prarają nepulsi...

Pirozas apžiūrinėjo suplėšytos suknelės klostes.

Kai apgalvosiu tai vėliau, man dingosis, jog tai buvo vienintelė akimirka, kada būčiau galėjęs pasikalbėti su farais. Pasakyti, kad tas šalikas tam tikra prasme buvo mano, paaiškinti, kas įvyko viršuje prie bunkerio, kad ji išplėšė tą sumautą skiautę man iš rankų, nors ir kaip sunku tai pripažinti...

Tačiau aš nutylėjau. Tik laukiau, kad iš dangaus nukristų racionalus paaiškinimas. Ar kad viskas aprimtų, kad visi tai pamirštų ir mes pereitume prie ko kita. Negalėjau numatyti, ką aptiks Pirozas, kilstelėjęs merginos suknelę.

– Prakeikimas, – švilptelėjo žandaras.

Prisiartinau. Ataraksas ir Deniza taip pat.

Po merginos suknele nieko nebuvo.

Nei mezginiuotų fuksijų spalvos kelnaičių, nei siaurikių.

Šlaunys nusėtos violetinėmis žymėmis. Ir įdrėskimais – keturi siauri ir lygiagretūs sulig kirkšnimis, dešiniau nuo depiliuotos gaktos.

Deniza užmerkė akis ir vėl prisispaudė Arnoldą tarp krūtų. Atarakso veido spalva – tablečių spalva, kurias jis, matyt, prarijo rytą, – pasikeitė. Jis visas pamėlo. Mano protezas įstrigo tarp akmenėlių, ir aš tik vargais negalais išsilaikiau neparvirtęs.

Pirozas nuleido suknelę ant tarpkojo, lyg nuleisdamas scenos uždangą.

– Prakeikimas. Tą mažytę išprievartavo. Daugių daugiausia prieš keletą valandų. (Jis sučiaupė lūpas.) Man tai atrodo pasiutusiai rimta priežastis nušokti nuo skardžio.

Jis atsitiesė, dar kartą vertinamai nužvelgė kreidos sieną, gožiančią gamtovaizdį, paskui galop nukreipė akis į šaliką, apsuktą jai apie kaklą.

Atsargiai pirštų galais jį nuvyniojo.

Man aptemo akyse. Pirozas kalbėjo apie išprievartavimą. Mano pirštų atspaudai – ant to audinio skiautės. Dekalitrai prakaito, prilipusio prie plaušelių. Cisterna DNR.

Per vėlu. Ką pasakyti? Kas galėtų manimi patikėti?

Pirozas perbraukė pirštu tarp audinio ir merginos kaklo, lėtai kaip gydytojas, auskultuojantis užkimusį pacientą. Jo kaktos raukšlės susiklostė ir virto banguotu paviršiumi.

– Mažytę ne tik išprievartavo... Ją pasmaugė...

Suakmenėjau lyg elektros trenktas. Atsiliepiau negalvodamas:

– Aš... aš kalbėjau su ja ten,viršuje. Ji... buvo gyva. Nušoko pati. Ji...

Pirozas mane pertarė:

– Tada mėgino pasmaugti. Pasirodęs take jūs, matyt, išbaidėte prievartautoją, ir jis nespėjo to padaryti. Jūs išgelbėjote tai merginai gyvybę. Žodžiu, būtumėte galėjęs...

Būtumėte galėjęs?

Tas pasakymas man pasirodė keistas. Faro versija – irgi. Išgirdęs mane artėjant prievartautojas galėjo pasislėpti bunkeryje, bet visa kita? Kodėl mergina nieko nepasakė? Kodėl tiesdamas tai merginai ranką aš nepastebėjau jokios smaugimo žymės? Neapsižiūrėjau? Buvau sutelkęs dėmesį į veidą? Į suplėšytą suknelę?

– Ką jūs darote?

To paklausė Deniza. Dabar Pirozas keturpėsčias stovėjo ant žvirgždo ir uostė lavono odą. Arnoldas keistai jį stebėjo. Policininkas pakėlė galvą ir patenkintas šyptelėjo kaip šuo pėdsekys, užuodęs tikruosius pėdsakus.

– Jos oda sūri.

Man atrodė, kad atsidūriau siurrealistinėje scenoje, kur aktoriai improvizuoja kiekvieną repliką. Antrasis faras vis taip pat atokiau klausėsi savo partnerio tyrimų išvadų be jokios reakci-

jos. Gal tokia buvo jų taktika. Kiekvienam savas vaidmuo. Pirmasis užtikrina šou, o antrasis tik tylom stebi mūsų reakciją.

– Sūri? – priblokštas pakartojo Ataraksas.

– Uhu... Tačiau bent jau tai lengva paaiškinti. (Pirozas ilgam nuščiuvo.) Ta mergina maudėsi.

Mūsų žvilgsniai vieningai nukrypo į Lamanšą.

Maudėsi? Vasario devynioliktą? Vidury nakties? Mažiau negu dešimties laipsnių vandenyje?

– Nuoga, – patikslino Pirozas. – Jos drabužiai sausi.

Deniza prisigretino prie manęs. Jai darėsi silpna. Negalvodamas pakišau jai ranką, kad ji įsikibtų.

– Maudėsi nuoga, – toliau dėstė faras. – Galų gale galbūt tai supaprastina, ne apsunkina reikalą. Mergina dailiai nuaugusi – matyt, tai ir priviliojo prievartautoją.

Jis kaip šukomis pirštais perbraukė glotnius plaukus.

– Mes padarėme savo ir su nusikaltimo scena galime baigti. Iškviesti teisininkus ir visą tą cirką. Apgailestauju – jūs turėsite pateikti man savo tapatybę, adresą, telefoną ir visa kita. Paprašysiu jus užsukti duoti parodymų į Fekano brigadą, jeigu galima, iškart po vidurdienio, kai jau būsime spėję daugiau išsiaiškinti, pradedant tos mergiotės tapatybe.

Deniza rėmėsi į mane visu svoriu. Dabar aš kaip reikiant žvarbau. Pirozas tai pastebėjo, įsmeigė į mane akis, paskui pasilenkė ir padavė man vėjastriukę.

– Šekite, manau, tai jūsiškė. Apsivilkit, neperšalkit – man jūsų prireiks.

5

Kas galėtų manimi patikėti?

Tiesiai prieš save mačiau Etretato smailę. Ji panėšėjo į dėlionės gabalėlį, atitrūkusį nuo skardžio, į dalį kažkokio mechanizmo, įmontuoto į didžiules duris, kad atvertų nežinia kokią slaptą ertmę.

Palikęs farus paplūdimyje bėgiojau apie valandą – trumpiau negu paprastai. Prabėgau vos tuziną kilometrų. Iporas–Etretatas per Vokotų slėnį ir Etigo išlaužą.

Bet pakankamai, kad pravėdinčiau galvą. Kad pagalvočiau. Suprasčiau.

Turbūt buvo ne daugiau kaip trys laipsniai šilumos, bet aš visas suplukau. Kalkinėse pievutėse žolė pamažu atitirpo, siauros šalto vandens vagelės tekėdamos krito į prarają mažučiais kriokliukais, po truputėlį rausdamos rusvus griovelius kreidiniame paviršiuje. Tas amžinybės peizažas buvo tik iliuzija. Skardis buvo puolamas iš visų pusių: vanduo, ledas, lietus, jūra; jis priešinosi, lenkėsi, pasidavė, merdėjo akyse milijono turistų, nepastebinčių nė menkiausio gamtovaizdžio pakitimo.

Tobulas nusikaltimas.

Dabar aš virpėjau.

Jau gerą valandą nuo tada, kai palikau Iporo paplūdimį, leisdamas policininkams dirbti savo darbą, nesilioviau mintyse narstęs argumentų. Kapitono Pirozo išvados, regis, aiškiai pa-

teikė įvykių eigą. Nežinoma mergina pasideda raudoną suknelę Iporo paplūdimyje – labai ankstyvas rytas, saulė turbūt vos vos patekėjusi. Ji maudosi nuoga. Prievartautojas netikėtai ją užklumpa ir stebi besirengiančią. Seka paskui, kol ji kopia pajūrio taku. Jis pameta savo šaliką, užspendžia merginą prie bunkerio, išprievartauja, mėgina pasmaugti. Čia išgirsta mane, pasislepia bunkeryje, kol aš dar nepriartėjau. Per vėlu.

Pagauta nevilties mergina puola žemyn.

Priešais mane, kitoje užutėkio pusėje, keletas skruzdės dydžio pasivaikščioti išsiruošusių žmonių atsargiai žingsniavo slidžiu lieptu, vedančiu į Panelių menę*. Pažvelgiau į laikrodį.

11 valandų 3 minutės. Metas grįžti.

Slėnius iki Iporo įveikiau vos per keturiasdešimt penkias minutes. Nesutikau nieko, tik dviratininką Vokotų slėnyje ir asilą Saulėlydžio kelyje, šis, manding, mane atpažino, juk mato kas rytą prabėgant. Užbėgau paskutiniu šlaitu iki Valetės plynės. Vėjas pamiršo sukilti. Tolumoje sustingusios vėjo jėgainės panėšėjo į valandėlę stabtelėjusius milžinus. Ūke įžiūrėjau Iporo anteną, bunkerį, aplink pasklidusias avis.

Baisus nerimas užgniaužė man gerklę.

Jeigu Pirozo prielaida teisinga, prievartautojas mane matė. Patykojo manęs bunkeryje. Aš – vienintelis liudininkas...

Pasivaikščiojimų takas lengvai leidosi žemyn. Paspartinau žingsnį tiek, kiek leido dirbtinė koja.

Vienintelis liudininkas?

Praėjau Pajūrio stovyklavietę. Ryto šviesoje nutvisko Iporo užutėkis. Jūra ir toliau lėtai slūgo, atskleisdama į mėnulio paviršių panašų peizažą. Smaragdiniai dumbliai kuokštais kabinosi už išvartytų akmenų, panašių į įdrėkusioje dykumoje pabirusias oazes.

Aš šlubčiojau į taktą kitai hipotezei.

O jeigu Pirozas klydo?

---

* Grotos Etretato uoloje (*aut. past.*).

Jeigu prievartautojas merginą užpuolė, išprievartavo, prismaugė ir paliko Iporo paplūdimyje? Merginai susisuka galva, ji lekia ant skardžio, pakeliui pameta šaliką. Ji traumuota. Ir puola žemyn, nepaisydama mano pasirodymo.

Po mano protezu aidėjo laiptai, vedantys į kazino.

Ar ją išprievartavo paplūdimyje, ar skardžio viršuje, iš esmės tai vargšei mergaitei jokio skirtumo... Bet man tarp tų dviejų galimybių piršosi klausimas. Klausimas, kurį apmąstyti reikėtų savo labui, kol manęs dar nekamantinėja Pirozas.

Ar aš buvau susitikęs prievartautoją, ar ne?

Dar trys pakopos. Peržergiau kazino šiukšlių maišus ir nužengiau ant betoninio molo. Atsidūriau priešais „Sireną".

Ar aš buvau susitikęs prievartautoją?

Klausimas nedavė man ramybės, ir aš supratau, kad jis slepia kitą, dar labiau gluminantį klausimą, kuris Pirozui nepraslys pro akis.

Kaip tas sumautas raudonas šalikas galėjo atsidurti ant merginos kaklo? Tas *Burberry* šalikas, kuriame buvo įsirašę mano pirštų atspaudai?

Kaip ir kas rytą darydamas prisitraukimus, aš pasinaudojau mediniais „Sirenos" turėklais. Niekam nekliudžiau – lauke nebuvo nei stalo, nei kėdės ir juolab jokio kliento. Tik greta valgiaraščio – viskas už 12 eurų 90 centų: jūrinių sraigių lėkštė, jūreiviški moliuskai, „plūduriuojančios salos" – Andrė buvo prismeigęs orų prognozę.

Dargana
Aukščiau 400 metrų tikėtinas sniegas.
Temperatūra gali kristi iki minus 15 laipsnių.

Nieko sau!

Andrė Žosviakas priėjo prie manęs, jau visai nebepanašus į tą pirmažmogį, kuris auštant kėlėsi paduoti man pusryčių – jis

spėjo nusiskusti, susišukuoti ir pasikvepinti. Balti marškiniai. Nepriekaištingas švarkas. Pasiruošęs priimti Paryžiaus turistą, užklydusį į šį užkampį. Andrė buvo *horsain**; prieš įsikurdamas Ipore, jis turėjo viešbutį ir restoraną Brė Diune, paskutiniame Prancūzijos paplūdimyje prie Belgijos sienos. Mėgdavo pasakoti leidęsis į pietus ieškoti saulės. O kad geriau įtikintų skeptikus, kas dieną paskelbdavo blogiausią Prancūzijoje orų prognozę. Kas vakaras ieškodavo internete Prancūzijos Šešiakampyje vietelės, kurią užgrius vandens sūkuriai, kur smarkiausiai šėls audra ar žemiausiai kris termometro stulpelis. Šį rytą – smulkiomis raidelėmis buvo patikslinta po prognoze – jis pasirinko Šo Nevą Muto kantone, pačioje Juros masyvo glūdumoje.

Pirma mintis buvo papasakoti jam apie savižudės lavoną paplūdimyje. Jau penkiolika metų jis laiko „Sireną" ir pažįsta visus miestelio gyventojus. Tikrai galėtų atpažinti tokią gražią merginą, jeigu ši gyveno Ipore.

Dar nespėjau praverti burnos, jis mane jau aplenkė ir ištiesė storą stangraus rudo popieriaus voką.

– Paštas, mano berniuk!

Atsisėdau ant lovos savo kambaryje. Septintas numeris. Paskutinis aukštas. Vaizdas į jūrą, po pačiu čerpių stogu. Kai užsisakiau kambarį „Sirenoje", tariausi aptiksiąs tikrą viešbučio kičą...

Kur ten!

Kambariai buvo švarūs ir puošnūs. Apipavidalinimas neseniai atnaujintas, linkstantis į žydrą spalvą, puoštas kriauklelių juosta, inkaro virvės ant užuolaidų. Stovėdamas priešais langą žvilgsniu aprėpdavau visą pakrantę iki Fekano švyturio. Atsisėdęs ant lovos dar jausdavau skardžių viršūnes.

Plėšiant voką man virpėjo pirštai.

Kas man gali rašyti? Niekas nežino, kad aš Ipore, išskyrus Ibu, Ofeliją ir kelias kitas Šv. Antano pedagoginės terapijos insti-

---

* Žmogus, kilęs iš kito krašto ir persikėlęs į Normandiją *(aut. past.)*.

tuto merginas. O be to... Jie žinojo miestelio, kuriame apsistojau, bet ne viešbučio pavadinimą.

Ant voko jokio siuntėjo vardo. Tik maniškis – ir mano adresas, išvedžiotas ranka apskrita moteriška rašysena.

Džamalui Salaju
Viešbutis ir restoranas „Sirena“
Aleksandro Diumono bulvaras Nr. 7
76111 Iporas

Laiškas išsiųstas iš Fekano.

Iš visai arti...

Rusvo popieriaus skiautės nukrito ant lovos.

Voke buvo koks dvidešimt lapų. Į akis krito pirmasis. Laikraščio *Le Courrier cauchois* straipsnio kopija. Leidžiamas Fekane. Visą pirmą puslapį gožia antraštė riebiomis raidėmis:

19 metų. Rasta negyva Iporo skardžių papėdėje

Už lango susiūbavo skardžiai.

Mano pirštai mėšlungiškai sugniaužė popierių. Kaip vietinis laikraštis jau spėjo nutverti šią informaciją? Dar nepraėjo nė trys valandos, kai mergina nušoko žemyn, policininkai turbūt dar apžiūrinėja lavoną paplūdimyje.

Vos ne vos apmaldžiau pašėlusiai besidaužančią širdį. Akys nurimo, įsmigo į lapą sijodamos informaciją. Kvėpuoti staiga pasidarė kiek lengviau. Mano rankose buvo senas *Courrier cauchois* egzempliorius.

Labai senas. Beveik dešimties metų senumo. 2004 metų birželio 10-oji.

Prakeikimas!

Kurių galų siųsti man laikraščio kopiją su tokiais senais tragiškais įvykiais?

Virpančia ranka perverčiau kitus lapus. Visi jie minėjo tą patį įvykį. Iporo skardžių papėdėje rasta negyva devyniolikmetė

mergina. Voke būta ir kitų vietinių ar nacionalinių laikraščių iškarpų – taip pat, kaip man pasirodė, slaptesnių dokumentų: tardymo išrašų, vietinės žandarmerijos apklausų užrašų, korespondencijos tarp tardytojo ir komisaro, kuriam buvo patikėta byla.

Skaitydamas toliau netrukus primiršau siuntėjo tapatybės klausimą.

Dokumentuose, kuriuos man atsiuntė nežinomasis, viskas atrodė teisinga. Tačiau nė vienos jų aprašomo nusikaltimo detalės man atrodė neįmanoma pripažinti.

Po dešimties metų.

6

Ar aš buvau susitikęs prievartautoją?

Morganos Avril byla, 2004 m. birželio 6 d., sekmadienis

Tai buvo pirmas kartas, kai jaunesnysis policininkas Maksimas Baronas matė lavoną. Atkurnėję paaugliai nutvėrę tempė jį už rankovės ir jam nebuvo kaip išsisukti.

„Pone policininke, pone policininke, paplūdimyje negyvėlė."

Maksimas nespėjo jiems paaiškinti, kad jis – tik mokinys, policijos praktikantas Fekano žandarmerijoje, Žano Polio Lorano aikštėje, Ipore, atsidūręs atsitiktinai, iš tikrųjų jis ne tarnyboje, o kapitonas Grima tenai, laukia, kol atidarys tabako krautuvėlę, kad nusipirktų cigarečių. Kad jis ėjęs...

Jam teko sekti paskui paauglius.

Merginos Iporo paplūdimyje kiaušas buvo sutriuškintas.

Be jokios abejonės, ji nukrito nuo skardžio. Galva žemyn. Jos dailus veidelis buvo išterliotas smegenų tyre.

Pirmiausia, stebimas nustėrusio jaunimėlio aplinkui, Maksimas išvėmė ant žvirgždo savo pusryčius. Paskui nusišluostė atgalia rankove ir paskambino šefui.

– Filai, turime negyvėlę. Paplūdimyje. Tiesiai sulig „Sirenos" viešbučiu, restoranu ir kazino.

Maksimas pakėlė akis.

Ant kazino sienos puikavosi didžiulis plakatas – du metrai iš trijų.

Riff on Cliff festivalis
Nuo 19 iki 4.00 val. ryto

Po pasidabruota gitara, nesvariai sklandančia prieš skardžius, penkiolika vietinių roko grupių pavadinimų. Ant betoninio molo mėtosi tušti butelaičiai ir buteliai.

Iporas budo iš pagiringo miego.

Kapitonas Filipas Grima prisistatė greičiau kaip per minutę – per tą laiką Maksimas išsivėmė dar kartą, o paplūdimyje susispietė būrelis žmonių. Maksimas nebuvo įsitikinęs, kad šefo patirtis lavonų srityje didesnė negu jo. Viršininkas buvo vos penkeriais metais už jį vyresnis ir neseniai baigęs Monliusono žandarmerijos mokyklą. Tiek pat bičiulis, kiek ir šefas. Dar vakar, gerai paprakaitavę Fekano skvošo klube, pajūrio bare jie porą valandų aptarinėjo futbolą, dviračius ir panas, paskui Grima nuėjo namo. Vyresnysis inspektorius buvo vedęs ir jau tėtis.

Penkeriais metais vyresnis... Juos skiria kone ištisas gyvenimas.

Įrodymas: kapitonas Grima neapsivėmė. Laikėsi kaip bosas. Baigtas sėbravimas su jaunesniuoju policininku Baronu – jis net nesiteikė šiam pamerkti ar pliaukštelėti per nugarą. Sausai, tiksliai žarstė įsakymus, kuriuos Maksimas uoliai vykdė, nėmaž neįsižeidęs, veikiau didžiuodamasis šefo santūrumu. Tikras pavyzdys! Jis pats po penkerių metų?

Pirmiausia kapitonas Grima liepė jaunesniajam policininkui Baronui apsišluostyti lūpų kampučius ir nuginti šalin žioplius. Paskui išsiėmė iš kišenės mobilųjį ir padarė geras tris dešimtis tos scenos nuotraukų. Galop atsisuko į kokį dvidešimt susispietusių žmonių, daugiausia paauglių.

– Ar kas nors pažįsta tą merginą?

Tarp kitų buvo žmogynas raudona liemene, susagstyta paauksuotomis sagomis. Pažiūrėti tikras paplūdimio liokajus, uo-

lose išrausto lifto liftininkas. Ties jo širdimi, virš geltonų liepsnų, kazino grafinio ženklo, buvo išsiuvinėtos šešios auksinės raidės. *Žeremi.*

– Taip, aš. Sunku jos neprisiminti. Ji praleido visą naktį *Sea View* diskotekoje.

Merginos tapatybei nustatyti neprireikė nė valandos.

Morgana Avril.

Devyniolikos metų.

Pirmo kurso medicinos studentė.

Gyvena su motina, Karmen Avril, įsikūrusia Do d'Ane, Fukarmono kelyje, Nešatelyje an Brė.

Kapitonui Grima atkurti įvykių eigą prieš tragediją buvo visai nesudėtinga. Vakar vakare Morgana Avril atvyko į Iporą, į roko festivalį, organizuotą Iporo kazino. *Riff on Cliff.* Drauge buvo jos sesuo Oseana ir dar trys draugai: Nikola Gravė, Klara Bartelemi ir Matjė Pikaras. Nikola Gravė savo *Clio* su keturiais keleiviais išvyko iš Nešatelio an Brė – šimtas kilometrų nuo Iporo – apie šeštą valandą vakaro. Morganos motina ilgai dvejojo, ar išleisti mergaites, nors ir pilnametes.

Perdėta globa? Nerimas? Nuojauta?

Tai buvo pirmas jų vakarėlis diskotekoje! Morgana kiaurus mėnesius džiovino smegenis Ruano Medicinos fakultete ir sėkmingai baigė pirmuosius metus. Motinai buvo nelengva uždaryti dukrą.

Teismo gydytojas, iškviestas į paplūdimį, iš pat pradžių be šešėlio abejonės nustatė merginos mirties aplinkybes. Tarp penktos ir šeštos valandos ryto Morgana Avril buvo išprievartauta, paskui pasmaugta ir galop numesta nuo Iporo skardžio viršaus.

Veidas paburkęs. Galūnės išsiklaipiusios nuo smūgio. Suknelė suplėšyta. Apatiniai nudrėksti. Morganos kelnaitės – fuksijų spalvos siaurikės – buvo rastos tik kitą dieną skardžio papėdėje už kelių dešimčių metrų po bunkeriu, matyt, nublokštos vakarų vėjo. Ant siaurikių rasta spermos pėdsakų ir keli prievartautojo

gaktos plaukai, tapatūs tiems, kurie aptikti ant Morganos kūno. Ir atvirkščiai, jokių merginos rankinės pėdsakų – nei *Sea View* drabužinėje, nei ant skardžio, nei nuotakioje bangų nuskalautoje pakrantėje. Trys policininkai dvi dienas naršė be menkiausio rezultato.

Apie šešioliktą valandą, tai yra praėjus maždaug dešimt valandų nuo tada, kai buvo aptiktas Morganos Avril lavonas, kapitonui Grima pavyko išklausyti dvidešimt tris liudytojus, daugiausia Iporo gyventojus, praleidusius vakarą diskotekoje. Penkiolika vyrų ir aštuonias moteris.

Riff on Cliff festivalis subūrė apie tūkstantį žiūrovų, dauguma jų išvykus paskutinei grupei linksminosi *Sea View* organizuotame vakarėlyje. Ir visi be išimties liudytojai sugebėjo tiksliai aprašyti Morganą Avril.

Graži.

Gundanti.

Įsijaudrinusi.

Vėliau kapitonas Grima ištisas valandas praleido vis iš naujo skaitinėdamas tuos pirmus gyvus liudijimus. Dažnai varžydamiesi liudytojai kalbėjo apie mirusiąją, merginą, kurią išprievartavo kažkoks tipas, matyt, vienas iš tų, kurie rijo ją akimis diskotekoje. Bet visų jų komentarai krypo į viena. Tiek vaikinų, tiek ir merginų.

Gundytoja.

Karštutėlė.

Seksuali iki pat siaurikių.

Jie pasakojo apie jos improvizuotą striptizo šokį aplink vieną iš ąžuolinių salės kolonų – apie peršlapusią suknelę, prilipusią prie drėgnos krūtinės odos jai grįžus iš tualeto, apie besiraitantį kūną, rankas, žaidžiančias audiniu ant šlaunų, apie jos pečius – slystančius, sklendžiančius, atsiveriančius. Apie žvilgsnį, krypstantį į vyrus it snaiperio taikiklis.

Pavyzdinga medicinos studentė įsisiautėjo.

Po penktos valandos ryto Morganos daugiau niekas nebematė. Niekas nepastebėjo, kaip ji išėjo iš diskotekos. Niekas negalėjo patikslinti, ar išėjo viena, ar su kuo nors.

Apie šeštą vakaro kapitonas Grima priėmė Karmen Avril, Morganos motiną. Sąmoningai privertė ją gerokai palaukti. Oficialiai – nes pirmiau reikėjo užsiimti neatidėliotinais reikalais, dar šviežiomis aplinkybėmis, tiesioginiais parodymais. Neoficialiai – nes jo smegenyse niekaip nesiderino du paveikslai: sumaitoto Morganos lavono ir jos kūno, prieš keletą valandų geidžiamo šimtų patinų... Ir jis baisiausiai bijojo paliesti tą klausimą kalbėdamasis su motina, ko gero, maždaug to paties amžiaus kaip jo paties mama.

Karmen Avril įžengė į kabinetą. Seifas: toks buvo pirmasis kapitono Grima įspūdis.

Sunkiai įveikiamas seifas.

Žandaro akys slystelėjo jos storu kaip statinė siluetu, ankštu zomšos švarku, susagstytu metalinėmis sagomis, aulinukais, suvarstytais ant kreivų nerangių kojų. Visas Karmen Avril kūnas atrodė užsklęstas – iki akinių storais stiklais, prikabintų prie grandinėlės ant kaklo, ir odinės rankinės su sunkia metaline armatūra. Ko gero, įsivaizdavo inspektorius, ji po savo švarku slepia raktą, pakabintą ant kaklo.

Raktą, atveriantį jos širdį.

Prarastą amžiams, dar toptelėjo Grima. Šįryt įmestą į šulinio dugną!

Ją lydintis vyriškis, atrodo, jau daug metų vilko ant pečių nepakeliamą lemties naštą. Blankus veidas tarytum varvėjo iki smailo smakro, o dvi rankos sruveno palei kūną it guminės. Jis priminė jam poną Kutulį* ir jo be galo nutįsusias rankas, bet Grima tas palyginimas šią akimirką pasirodė visai ne vietoje.

Jie tarpusavy nedera, pagalvojo inspektorius.

Jis mostelėjo į dvi kėdes prie stalo.

– Ponas ir ponia Avriliai?

---

* Vaikiškų knygelių serijos personažas be galo ilgomis lanksčiomis rankomis.

– Tik ponia, – atsiliepė seifas. – Žilberas – Morganos dėdė. Jis mane lydi.

– O Morganos tėvas?

– Morgana neturi tėvo.

– Jis...

Inspektorius sudvejojo ieškodamas žodžio. Miręs. Iškeliavęs amžinybėn. Atsisveikinęs su gyvenimu...

Karmen Avril jį aplenkė.

– Morgana niekada neturėjo tėvo...

– Norite pasakyti, kad...

Kapitonas neįsivaizdavo, kad ką, bet pakankamai užtęsė intonaciją, kad Karmen Avril vėl jį pertartų:

– Aš išauginau ją viena. Jau dvidešimt penkerius metus nuomoju namą Do d'Ane, Nešatelyje an Brė. Taip pat viena.

Ji atsisuko į brolį. Jos rankinė žvangtelėjo kaip katorgininko grandinė.

– Norėjau, kad Žilberas šiandien mane lydėtų. Bet šiaip...

Šįsyk pagalbos ranką Karmen ištiesė Grima.

– Jūs susidorojate su išbandymais pati. Suprantu.

Jis sakė tiesą. Karmen Avril buvo kone nepaplaunama uola, jis puikiai tai suvokė iš tų kelių žodžių, kuriais juodu persitarė, ir, beje, vėlesnėmis dienomis tyrimas tai patvirtins. Karmen Avril Nešatelyje an Brė buvo ištisa institucija. Puikios reputacijos stalo ir trijų žvaigždučių būsto šeimininkė, Brė krašto plėtros bendrijos vicepirmininkė, turizmo ir kultūros atstovė; prieš penkiolika metų – municipalinė patarėja, turinti šešerių metų mandatą. Tvirta, energinga, ryžtinga moteris. Gyvenime jokio vyro. Jos brolis, Žilberas Avrilis, buvo Gurnė an Brė bendrovės tolimųjų reisų vairuotojas ir pusę gyvenimo praleido Djepo–Niuheiveno kelte, sunkvežimiu šaldytuvu gabendamas į Angliją pieno produktus.

Kapitonas neatlyžo. Jis įdėmiai pažvelgė į Karmen. Jos švarko kilputės su metalo strypeliais panėšėjo į šaudymo angas.

– Turiu žinoti apie Morganos tėvą.

Ji nutaisė nepatenkintą išraišką ir ši nepatiko Grima.

– Ar man pakartoti, kapitone? Ji neturi tėvo.

– Tai tik pasakymas, ponia. Joks tėvas, aišku, jos neaugino. Bet genetine prasme turiu žinoti, kas...

– Prieš devyniolika metų aš atlikau IVF*.

Grima kurį laiką mąstė. Jis žinojo įstatymą. Apvaisinimas mėgintuvėlyje galimas tik susituokusiems ar bent galintiems įrodyti, kad bendrai gyvena dvejus metus, asmenims.

– Tam reikia būti pora, tiesa?

– Belgijoje – ne!

Po velnių, pagalvojo Grima. Karmen Avril pasidarė abi savo mergaites viena. Kitomis aplinkybėmis jam tikriausiai būtų magėję išrėžti, kaip jam tai atrodo savanaudiška. Jau keturi mėnesiai kaip jis kasnakt kas trys valandos pabusdavo duoti buteliuko dukrelei Lolai, penkiems virpulio kupiniems kilogramams ant savo nuogo stuomens, ir kas kartą dėkodavo dangui, kad jo žmona Sara nepanoro maitinti krūtimi.

Karmen Avril timptelėjo savo akinių grandinėlę, kad nušluostytų stiklus popierine nosinaite. Truputis rasos, pagalvojo kapitonas. Beveik ašaros. Galų gale asmeninis Karmen Avril gyvenimas ir tai, kaip ji augino dukrą, neturi nieko bendra su Morganos išprievartavimu ir nužudymu. Motinos psichologija tik sujauks jo užduotį, jis tai nujautė.

– Ponia Avril, turėsiu pateikti jums klausimų apie Morganą. Intymių klausimų.

Ūmai jis pasijuto per jaunas, ne ką išmanesnis už Maksimą, jaunesnįjį policininką. Karmen buvo dvidešimt metų vyresnė už jį. Grima santykiai su dukra apsiribojo tik euforišku kelių mėnesių supratimu.

– Klauskite.

– Morganai buvo devyniolika. Ji pirmą kartą ėjo į diskoteką. Daugelis liudytojų ją vakarėlyje mums aprašė kaip, tarkim...

Jis apsimetė ieškąs žodžių, norėdamas sušvelninti jų svorį, kai bus ištartas paskutinis.

---

* IVF – apvaisinimas mėgintuvėlyje (*in vitro*).

– Provokuojančią, – leptelėjo.

– Provokuojančią?

Šarvuota rankinė tarp mėšlungiškai sugniaužtų Karmen rankų susiraitė lyg iki baltumo įkaitintas metalas. Išsipūtė, tačiau metaliniai strypai atlaikė. Akinių rėmų grandinėlė, rodos, laikė stiklinę užtvarą jai prieš akis. Bet visas skausmas telkėsi už jos drėgnų rainelių, užtvindydamas ją iš vidaus.

– Ką norite pasakyti tuo „provokuojanti", inspektoriau?

Grima regimai rinkosi kryptį. Jis taikė į konkretų tašką, bet neapskaičiavo, kiek kartų teks užgriebti irklais, kad jį pasiektų.

– Geistina, ponia Avril. Graži. Traukianti vyrų žvilgsnius. Ne tik žvilgsnius. Ji tai suvokė – jūs žinote ne blogiau už mane, ponia Avril.

Spyna neatlaikė. Tolimųjų reisų vairuotojas ištiesė glebią ranką, ramindamas seserį. Ji tirtėjo kaip ką tik išminkytas molis.

– Ką norite pasakyti, kapitone? Kad Morgana ieškojo to, kas ją ištiko? Ją išprievartavo, kapitone. Išprievartavo, pasmaugė ir numetė nuo skardžio. O jūs manęs klausiate, ar ji elgėsi provokuojamai.

Grima susivaldė. Pagalvojo apie Lolą. Keturių mėnesių, o jau patraukli. Ir savaip provokuojanti. Jis sumurmėjo:

– Juk mes einame išvien, ponia Avril. Mes stengiamės rasti jūsų dukters žudiką. Svarbi kiekviena minutė. Morgana tapo žiauriausio nusikaltimo auka, niekas dėl to nesiginčys. Bet kad užspęsčiau žudiką, man reikalingi visi parodymai.

– Parodymai liudytojų, kurie pasakoja, kad mano dukra to ieškojo?

Pats nelabai suvokdamas kodėl, kapitonas Grima pakilo.

– Ponia Avril... Pasistengsiu kalbėti aiškiai; mes teturime dvi galimybes: arba jūsų dukros žudikas – iškrypėlis, psichinis ligonis, susitikęs Morganą tą naktį lauke, galbūt kazino stovėjimo aikštelėje arba paplūdimyje, po žibintu. Tokiu atveju mes beveik neturime kaip identifikuoti to pašalaičio, jo turbūt niekas nebuvo susitikęs. Ar antra galimybė: Morganos žudikas vakar vakare buvo kazino diskotekoje, pamatė Morganą, šoko toje pačioje

aikštelėje, galbūt net su ja kalbėjosi. Galbūt jie iš diskotekos išėjo drauge, galbūt Morgana ėjo su juo sava valia. Sutikime, vėliau reikalai pakrypo į bloga. Tas tipas – pabaisa, o Morgana – auka, nekalčiausia, kokia tik gali būti. Bet supraskite, ponia Avril, antroji hipotezė smarkiai apriboja galimų kaltininkų sąrašą.

Karmen Avril nesureagavo. Ji pravėrė odos ir geležies rankinę ir vėl išsiėmė popierinę nosinaitę, tačiau nesiryžo pakelti jos prie akių. Grima pagalvojo apie sutampančius liudijimus.

Morgana, besiraitanti apie ąžuolinę koloną. Kelnaitės, krūtis, išsprūdusi iš strateginiais sumetimais kaip reikiant nesusiaustos suknelės. Gražiausia diskotekos mergina... Tų detalių Grima motinai negalėjo pateikti. Ne šitaip. Ne dabar. Jis pakeitė taktiką.

– Kalbėsiu dar tiksliau, ponia Avril. Visi tie, kurie pažinojo Morganą, patvirtino: mergaitė buvo gera, stropi, išmintinga. Toji išvyka į festivalį buvo atlygis už įtempto darbo metus... Kaip jūs manote, ar Morganai ši išvyka buvo ypač svarbi? Tarsi kokia... (Grima paieškojo tiksliausios metaforos)... jau seniai trokštama pirmoji patirtis.

Karmen pervėrė jį triuškinamu žvilgsniu.

– Ar jai knietėjo bet kokia kaina prarasti nekaltybę – štai kas jūsų galvoje? Nekalbėkit užuolankom, kapitone. Ar ji veržėsi atsiduoti pirmam pasitaikiusiam, taip?

Grima papurtė galvą ir patikslino:

– Ji galėjo pataikyt ant blogo žmogaus... Jei sutiko eiti su nepažįstamuoju, mes lengvai galėsime nustatyti jo tapatybę.

Atrodė, kad iš už švarko grotų tuoj išsiverš pykčio apakinta pabaisa. Kapitonas manė, kad reikalus galbūt pataisys komplimentas, juolab nuoširdus.

– Jūsų duktė buvo graži, ponia Avril. Labai graži. Turbūt gražiausia vakarėlio mergina. Pasistenkite sekti mano minčių eigą, tai svarbu. Morgana galėjo rinktis, ką norėjo. Pasirinkti vaikiną, su kuriuo išeis iš diskotekos. Jeigu savo žudiką pasirinko ji, o ne atvirkščiai, mes jį rasime. Lengvai surasime.

Karmen Avril pašoko nuo kėdės. Grandinės sutraukytos. Įsiūtis prasiveržė lauk.

– Pasirinko savo žudiką? Ar gerai nugirdau, kapitone? Pasirinko savo žudiką! Paklausykit, Grima: mano duktė su niekuo neišėjo! Mano duktė nėjo sava valia. Mano dukterį išprievartavo. Suprantate? Išprievartavo, pasmaugė ir sviedė į pragarmę kaip gyvulio maitą.

Filipas Grima vėl pagalvojo apie šiltą savo mažosios Lolos kūnelį. Auginti dukrą iki devyniolikos metų, kad...

Taip, jis suprato. Žinoma. Dėl to ir norėjo kuo greičiau įgrūsti tą tipą už grotų.

– Aš tik noriu rasti tą niekšą, kuris taip padarė...

Ponas Guminis vis tebesėdėdamas ištiesė ilgą it gluosnio šaka ranką, truktelėjo Karmen už rankovės. Šioji žengė į priekį, kad išvengtų brolio rankos prisilietimo, ir iš aukšto nužvelgė kapitoną Grima.

– Jūs tik jaunas paikas neišmanėlis.

Morganos Avril skrodimas buvo atliktas kitą dieną.

Jis patvirtino jau žinomus duomenis. Morganą Avril išprievartavo tarp penktos ir šeštos valandos ryto, paskui pasmaugė ir nusviedė nuo Iporo skardžio. Tokia eiga. Ekspertai patvirtino, kad prieš nusviedžiant į pragarmę ji veikiausiai buvo jau mirusi. Morganos vaginoje teismo gydytojai aptiko spermos pėdsakų, kuriuos, atsižvelgdami į įvykių eigą, nėmaž neabejodami identifikavo kaip priklausančius prievartautojui.

Gera naujiena kapitonui Grima. Kitas žingsnis būtų patikrinti visų tipų, dalyvavusių *Riff on Cliff* festivalyje kazino salėje ar net visų suaugusių Iporo vyrų DNR. Kelių laikraščių antraštės pabrėžė panašumą su Bretanėje 1996 metais išprievartautos anglų moksleivės Karolinos Dikinson byla. Savo genetinius pėdsakus tada turėjo pateikti visi Plein Fužero vyrai... paskui galimi įtariamieji Bretanėje ir už jos ribų, daugiau kaip trys tūkstančiai penki šimtai asmenų, esančių laisvėje ir praeityje teistų už seksualinius nusikaltimus. Ar tyrėjui pakaktų drąsos po aštuonerių metų išjudinti tokį mechanizmą Normandijoje?

Skrodimas atskleidė ir kitų faktų, tiksliau, du gana netikėtus faktus; tačiau tiek vienas, tiek kitas patvirtino kapitono Grima hipotezes.

Visų pirma Morgana Avril prieš nužudymą ir išprievartavimą maudėsi jūroje. Nuoga. Teismo gydytojai buvo kategoriški: jodo ir druskos pėdsakai nekėlė jokių abejonių. Iš pradžių ji išsimaudė, paskui vėl apsivilko suknelę. Ją išprievartavo tik vėliau. Skaitydamas raportą inspektorius kapitonas Grima pasuko galvą į Fekano uosto pusę. Tas elementas – dar vienas susiklosčiusių aplinkybių, kaip jis jas įsivaizdavo, fragmentas. Morgana išeina su nepažįstamuoju, kurį įkaitino diskotekoje. Įkaitina jį dar labiau. Naktinės maudynės, abu nuogi, atokiau nuo smalsuolių žvilgsnių. Reikalas perauga į dramą tik vėliau. Morgana apsirengia, nusprendžia tuo ir apsiriboti, pakšteli nepažįstamajam į žandą – ir tada tas praranda savitvardą.

Antrasis faktas buvo dar keistesnis. Prievartautojas pasmaugė Morganą Avril ne rankomis, o šaliku. Skrodimas buvo net kur kas tikslesnis: plaušeliai, nuimti nuo aukos kaklo, buvo iš tikrųjų reti: kelių atspalvių raudono aukščiausios kokybės kašmyro plaušeliai, kuriuos identifikuoti ekspertams nebuvo sunku: firminis *Burberry* ženklo šalikas – ši firma vienintelė siūlo tokį itin prabangų modelį.

Keturi šimtai dvidešimt penki eurai už audinio skiautę.

Raudonas šalikas...

Kapitonas Grima švilptelėjo pro dantis.

Gniaužtai apie prievartautoją sparčiai vėrėsi. Jaunų Iporo gyventojų, muturiuojančių kaklą tokiu daikčiuku, neturėtų būti gausu.

* * *

Aš pakėliau akis.

Vėl iš naujo perskaičiau išspausdintus lapus, laikraščių straipsnius, žandarmerijos raportus – visas tyrimų detales, sukauptas kapitono Grima.

Devyniolikmetė mergina, išprievartauta, pasmaugta ir numesta nuo Iporo skardžio.

Beveik prieš dešimtį metų. 2004 metų birželį.

Išsimaudžiusi jūroje nuoga.

Pasmaugta raudono kašmyro Burberry *šaliku?*

Kambarys, atrodė, sukasi aplink mane. Mano nešiojamasis kompiuteris stovėjo ant stalo. Įjungtas.

Karštligiškai surinkau kelis raktažodžius naršyklėje.

Morganos Avril išprievartavimas. Iporas.

Greičiau kaip per sekundę *Google* išspjovė atsakymą man į veidą: dešimtis straipsnių, skirtų Morganos Avril bylai. Permečiau akimis santraukas. Jokios abejonės: puslapiuose, kuriuos ką tik perskaičiau, viskas buvo neginčijamai tikslu.

Atsistojau. Pro langą iš manęs šaipėsi skardžiai. Aplink bunkerį ramiai ganėsi avys, lyg šįryt nebūtų įvykusi jokia tragedija. Tarytum būčiau susapnavęs tą sceną – sceną, kuri galbūt įvyko ne prieš keletą valandų, o prieš dešimtį metų.

Aš krausčiausi iš proto.

Vėl čiupau voką ir pirštu perbraukiau antspaudą.

Fekanas
17 val. 43 min.
14-02-18
Prancūzija

Kažkas vakar išsiuntė tą korespondenciją man iš Fekano. Kažkas, kas, vadinasi, žinojo, kad kitą dieną aš susitiksiu ant skardžio tą merginą. Kažkas, kas žinojo ir tai, jog toji mergina žus tokiomis pat aplinkybėmis kaip kita prieš dešimtį metų, išskyrus viena... Ši nebuvo numesta nuo skardžio po mirties kaip Morgana Avril, bet nušoko gyva ir pati.

Velniai rautų, tai visiška beprasmybė.

Kas būtų galėjęs nuspėti? Kaip? Kodėl?

Pažvelgiau į nepriekaištingą be jokios raukšlelės lovą, į pagalves, ramiai atremtas į žydrus apmušalus.

Ne, aš nesusapnavau! Kaip tik priešingai. Įkyrus žadintuvo ciferblatas – švytintis, žalias – priminė man kaip įsakymą:

12 valandų 53 minutės.

Lygiai tiek, kad suspėčiau į 13 valandos 15 minučių autobusą ir laiku prisistatyčiau į pasimatymą su Pirozu Fekano žandarmerijoje.

7

Pasmaugta raudono kašmyro šaliku?

Užkopiau trimis Fekano žandarmerijos laipteliais. Mergina priėmime mėlynomis kaip jos palaidinukės apykaklaitė akimis apdovanojo mane stiuardesės šypsena.

– Man paskirtas susitikimas su kapitonu Pirozu.

Jos balsas buvo kaip sirenos, viliojančios į žandarmerijos tinklus visus jaunus vietinius plevėsas.

– Paskutinės durys į dešinę, niekaip nesuklysite – ant jų užrašyta jo pavardė.

Įžengiau lyg ir į kokį vestibiulį, užgriozdotą kopijavimo aparato ir metalinių spintų, linkstančių po dosjė krūsnimis. Sienos buvo išklijuotos plakatais: „Žandaras – ir kodėl ne jūs?“ Ilgu koridoriumi ėjau toliau. Prie kompiuterių plušėjo uniformuoti vyrai. Greta durų išrikiuotos kėdės.

Už dvidešimties metrų sėdėjo Ataraksas. Jis vilkėjo tą pačią odinę striukę kaip rytą. Nutūpiau šalia jo. Jis nusišypsojo man – bent jau vyptelėjo plačiau negu anksčiau.

– Deniza jau viduje, – pranešė. – Arnoldas taip pat... Paskui bus mano eilė.

Atsilyginau jam šypsena už šypseną; paskui nepratarėme nė žodžio. Bandžiau prisiminti jo tikrąjį vardą – tą, kurį jis pasisakė farams rytą. Po kelių minučių prisiminiau. Vardas – kaip pirštu

į akį tokiam tipui, velniškai panašiam į sistemos auką: Le Medefas. Kristianas Le Medefas.

Mes laukėme. Trūko tik žurnalinio staliuko, *Le Figaro magazine* ir *Paris Match*. Nesiryžau atsidaryti savo išmaniojo ir užmesti akį į internetą. Man siaubingai knietėjo daugiau sužinoti apie Morganos Avril bylą. Nežinia, kas man atsiuntė į „Sireną" tą korespondenciją, bet žandarai būtinai turėjo sugretinti šį reikalą su senąja byla, ta bendrybių virtine.

Prievartautojas raudonu šaliku grįžo po dešimties metų.

Ataraksas suirzęs vis dėbčiojo į savo laikrodį. Koridoriumi šen ir ten siuvo žandarai. Kiek tolėliau, prie kavos automato, pastebėjau vieną iš negausių vietos moterų – merginą, kurią mačiau tik iš nugaros. Ji širdo, sprausdama į automatą monetą, kuri kaskart iššokdavo lauk. Mūvėjo aptemptus džinsus, gražiai išryškinančius jos užpakaliuką, o rudus plaukus buvo susirišusi į „arklio uodegą". Ji žadino mano smalsumą. Kas dar tebenešioja „arklio uodegą"? Nekantriai laukiau, kad ji pasuktų galvą ir aš pamatyčiau jos veidą.

Nepavyko! Kai atsidarė Pirozo kabineto durys, ji vis dar buvo atsukusi man nugarą. Pasirodė Deniza, pasispraudusi po pažastimi Arnoldą. Šis vienintelis iš tragedijos liudytojų pakeitė apdarą ir puikavosi puošniu raudonu ir mėlynu – kone nacionalinių žandarmerijos spalvų – žakardinių raštų nertinuku. Pirozas ją išlydėjo, paspaudė ranką.

– Ponas Le Medefas. Jūsų eilė...

Ataraksas ir Pirozas dingo už durų, kurias vyresnysis inspektorius uždarė paskui juos. Nepaliaudama glostyti Arnoldo it kokio gležno vaiko, išėjusio iš gydytojo kabineto, Deniza įsmeigė į mane savo šviesias akis.

– Turite laiko – jis užtruks ne mažiau kaip penkiolika minučių. Jiems rūpi viską žinoti, netgi tai, ko mes nematėm.

Raukšlėtos Denizos rankos paniro į ši cu kailį, o kojos trypčiojo, lyg ją būtų spaudęs noras į tupyklą.

Arba pasikalbėti su manimi.

Ji palinko prie manęs – lėtai, skersuodama į žandarus, šmirinėjančius iš kabineto į kabinetą.

– Turiu atsiprašyti, bernužėli. Buvau priversta pasakyti jiems tiesą.

Tiesą?

Matyt, atrodžiau visiškai apstulbęs.

– Kokią tiesą?

Deniza palinko dar labiau.

– Prisimeni, šįryt tu pasakei policininkui, kad mes matėme, kaip mergina nušoko pati. Visi trys. Jie ypač pabrėžė šį punktą. Tad buvau priversta patikslinti.

Kol pro mus ėjo žandaras, ji aptampė Arnoldo nertinuką ir tyliai kalbėjo toliau:

– O aš nemačiau, kaip ji nušoko. Pamačiau mergaitę atsitrenkiant į gargždą, čia tai tikrai, manau, toks ir pono, kuris dabar su inspektoriumi, atvejis. Bet aš nemačiau, kaip ji nušoko! Beje, iš ten, kur buvome, nematyti, kas vyksta ant skardžio – žandarai patikrino.

Ji keistai mane stebėjo, tarytum aš būčiau žydas, kurį ji įskundė gestapui, – dirbtinai apgailestaujančiu veidu. Šaunios poniutės, kuri tiesiog atlieka savo pareigą, veidu.

– Supranti, bernužėli, aš negalėjau pasakyti nieko kita.

Nutaisiau išraišką, kurios ji tikėjosi, – klusnaus berniuko išraišką.

– Aišku, ponia. Nieko baisaus. Nesirūpinkit, tyrimas ilgai netruks, tai... tai savižudybė.

Deniza atsitiesė ir įsispitrijo į mane dar įdėmiau, beveik nepatikliai, lyg aš būčiau pirmasis pasaulio naivuolis. Galop ji nuleido Arnoldą ant žemės ir nutolo. Ši cu sekė jai pavymui, uostinėdamas kiekvieno kabineto duris it pėdsekys mėgėjas, sužavėtas, kad atsidūrė pas profesionalus.

Ištiesiau savo pastirusią koją. Galvoje viskas jaukėsi.

Rudaplaukė mergina priešais mane galų gale įveikė automatą. Švytėdama atsisuko. Jos žvilgsnis akimirką kliudė manąjį, net

neslystelėjęs žemiau mano kelio. Retas atvejis, turbūt toks pat, kaip vaikino žvilgsnis į merginą, nesiekiant jos krūtinės.

Ji praėjo pro mane su stiklinaite rankoje, paskui jos dailus užpakaliukas dingo už koridoriaus posūkio. Buvo veikiau dailutė – veidas nusėtas strazdanėlėmis, šiek tiek panašus į Marlenos Žober* jaunystėje. Įžūlus snukutis, skirtas farams apkvaišinti.

– Pone Salaju!

Praėjo jau dvidešimt gerų minučių, kai Ataraksas pradingo už durų. Mudu prasilenkėme ant slenksčio, nepratarę nė žodžio, ir aš įžengiau į kapitono Pirozo kabinetą.

– Prisėskite, pone Salaju.

Paklusau. Prieš mane ant Pirozo stalo stovėjo didžiulis maketas – tristiebis burlaivis, užtupdytas ant raudonmedžio cokolio.

Kapitonas atstatė krūtinę.

– Tiksli „Kalėdų žvaigždės“ kopija! Laivas pastatytas Dandi 1920 metais, vienas paskutinių laivų, išplaukusių žvejoti prie Niufaundlando iš Fekano prieš Antrąjį pasaulinį karą. Mano prosenelio laivas! Matote, tai nepadeda mums atjaunėti.

Ar Pirozas pats sukonstravo šį maketą?

Aš, manding, vėl atrodžiau kaip visiškas kretinas. Prisimenu, kartą iš įstaigos, kurioje mano motina dirbo patarnautoja valgykloje, per Kalėdas gavau dėžutę su modeliuku: penkiolikos centimetrų ilgio motociklu, kuris įspraustas tarp nykščio ir smiliaus riedėdavo kilimu. Genialu! Man buvo dvylika metų, ir kiekvieną savaitgalį aš jau krapštinėdavau savo pusbrolio Latifo *Yamaha VMAX* motociklą.

– Trys šimtai valandų darbo! – nesiliovė Pirozas. – Žvejybos muziejus man užsakė kitą, „Dofeną“, paskutinį Fekano tralerį. Visas miestas aplaistė tą laivą ašaromis, bet jiems teks palaukti, kol išeisiu į pensiją, kad galėčiau imtis maketo. Po nepilnų metų. Turbūt pajėgs ištverti, tiesa?

---

* Marlène Jobert (g. 1940) – prancūzų aktorė, dainininkė ir rašytoja.

Linktelėjau galvą, nelabai žinodamas, ką atsakyti. Pirozas delnu subraukė plaukus aukštyn.

– Jums, Salaju, nusispjaut į mano maketus, a? Tas senas faras tinka tik kvailių vakarienei – štai ką jūs tikriausiai galvojat?

Nesivarginau atsakyti. Palaukiau. Nujaučiau, kad Pirozas neturi ant liežuvio jokios replikos. Ant rašomojo stalo už žvejybinio laivo buvo sukrauti dosjė. Man nesisekė perskaityti pavadinimo, flomasteriu užrašyto ant tamsiai žalio aplanko pačiame viršuje.

Raukšlės Pirozo kaktoje ūmai pailgėjo.

– Tai ne savižudybė, pone Salaju.

Informacija nuskambėjo kaip antausis. Pirozas turėjo tempo jausmą – jis neleido man atsitokėti.

– Mes nustatėme aukos tapatybę.

Jis atvertė dosjė ir atkišo man asmens pažymėjimo kopiją.

– Šekite, Salaju, galų gale tai nėra konfidencialu.

Mano akys įsmigo į abi ant lapo nukopijuotas pažymėjimo puses.

Magali Veron
Gimė 1995 m. sausio 21 d.
Šarlbūre, Kvebeke
1 m 73 cm ūgio
Ypatingos žymės: nėra

Informaciją įsiminiau.

– Apgailestauju, kapitone. Niekada nesu girdėjęs apie šią merginą.

Pirozui, atrodo, mano nuomonė nerūpėjo, jis toliau skaitė savo dosjė:

– Ji buvo farmacijos pramonės atstovė, atsakinga už Havro sektorių didelėje farmacijos įmonėje. Vakar susitiko su dešimtimi Fekano ir Krikto l'Esnevalio apygardų gydytojų. Pagal jos užrašų knygutę dar tiek pat jai liko aplankyti. Spėjama, ji turėjusi nakvoti Ipore ar kur nors netoliese, bet kol kas jokių jos pėdsakų vietiniuose viešbučiuose nerasta.

Pirozas pervertė dosjė lapą ir pakėlė į mane akis, lyg norėdamas įsitikinti, ar aš stropus mokinys.

– Ir, priešingai, įvykių eiga pradedant nuo šio ryto pakankamai aiški. Apie penktą valandą ryto Magali Veron išsimaudė jūroje. Paskui apie šeštą buvo išprievartauta – teismo gydytojai šiuo klausimu kategoriški. Spermos pėdsakai vaginoje, violetinis kūno atspalvis, suplėšyta suknelė. Užtat vis dar neradome jos kelnaičių, tikriausiai siaurikių, priderintų prie rausvai violetinės liemenėlės. Mes ieškome. Taip pat ir su jos rankine. Jokio pėdsako.

Kiekvienas Pirozo žodis dūžiu ataidėjo mano galvoje.

Žinoma, jis sugretino šį įvykį su Morganos Avril žmogžudyste prieš dešimt metų. Visos detalės tiksliai analogiškos. Išprievartavimas. Užpuolimo vieta ir laikas. Aukos amžius. Maudynės jūroje. Dingusios kelnaitės.

Išskyrus jos mirtį...

Atsikrenkščiau, norėdamas įsiterpti ir iškloti apie Avril bylą, bet kapitonas Pirozas rankos mostu mane sulaikė.

– Po išprievartavimo Magali Veron buvo pasmaugta. (Jis ilgam nutilo.) Šaliku, kurį radome apsuktą jai apie kaklą. Prisimenate? Raudono kašmyro šalikas – tarsi koks Škotijos firminis ženklas, bent jau sužinojau tai šiandien. *Burberry* firmos šalikas. Daikčiukas, kainuojantis nemažą krūvelę perkamųjų. Pasakyčiau jums sumą, Salaju, nepatikėtumėt.

8

Nepatikėtumėt?

Kapitonas Pirozas paseilino pirštą ir perbraukė juo per „Kalėdų žvaigždės“ korpusą, šluostydamas nematomą pėdsaką.

Neprašiau jo pakartoti.

Nepaklausiau, ar jis pasikliauja teismo gydytojų ekspertize, ar gali rimtai tvirtinti, kad Magali Veron mirė pasmaugta tuo raudonu šaliku ir prieš nukrisdama nuo skardžio.

Nepasakiau nieko, kas galėtų sužadinti jo įtarumą. Tik tylėjau ir dar sykį peržvelgiau įvykius nuo šio ryto pradžios. Šalikas, pakibęs ant spygliuotos vielos pasivaikščiojimų take, mano ranka stabteli ore, paskui jį nukabina, ta pati ranka sviedžia jį Magali, šioji ranka jį nutveria, traukia, išsprūsta. Tas pats šalikas po keturių sekundžių šimtu dvidešimt metrų žemiau apvyniotas apie jos kaklą.

Papasakok apie tai!

Įsakmiai šaukė man kažkoks balsas iš mano minčių gelmių.

Pasakyk apie tą šaliką! Viską papasakok tam farui. Ant tos audinio skiautės veikiausiai esama prievartautojo pirštų atspaudų, bet esama ir tavųjų. Farai būtinai juos aptiks...

– Kapitone Pirozai...

Aš nurijau seilę.

Ką pasakyti?

Kad Magali apsivyniojo šaliką apie kaklą, puldama nuo skardžio? Atskleisti, kad buvau paskutinis, lietęs tą audinio skiau-

tę? Tai reikštų apkaltinti save. Išprievartavimu. Žmogžudyste. Įklampinti save į bjauriausią mėšlą.

– Klausau, pone Salaju.

Encefalogramoje ant Pirozo kaktos – jokių permainų. Jis laukė su klinikiniu šaltumu.

– Aš...

Pernelyg sudvejojau. Neįmanoma nerti. Argumentai, skatinantys mane tylėti, pilte pylėsi. Pirozas kalbėjo apie spermos pėdsakus, kraujosruvas ant Magali Veron odos; tyrėjai identifikuos genetinį prievartautojo pėdsaką mažiau kaip per savaitę – tikriausiai tą patį kaip Morganos Avril žudiko prieš dešimtį metų. Tada būsiu išteisintas. Tada ir bus metas išdėstyti savo versiją.

Ūmai pasiryžau; nusprendžiau pakeisti kursą.

– Turiu jums klausimą, kapitone Pirozai. Ar jums neatrodo, kad ši istorija keistai panaši į Morganos Avril bylą? Iporas, 2004 metų birželis. Tai turėtų jums šį tą priminti, tiesa?

Pirozas smūgį atlaikė. Turbūt nenumatė, kad kris taip greitai, bet atrėmė jį:

– Prisimenate tą bylą, pone Salaju?

Aš improvizavau. Negali būti nė kalbos, kad papasakočiau jam apie gautą siuntą.

– Ir po dešimties metų Iporo gyventojai tik apie tai ir šneka! Sunku nepastebėti tokių sutapimų, tiesa, kapitone? Išprievartavimas, maudynės jūroje, suplėšyta raudona suknelė...

Aš kiek per ilgai sudvejojau, ar vardyti toliau.

– Raudonas kašmyro šalikas, – pridūrė Pirozas. – Vienas ir tas pats ginklas abiem nusikaltimams... (Jis įsmeigė žvilgsnį man į akis.) Žinoma, pone Salaju, mes tai sugretinome su Morganos Avril byla. Patikėkite, dirbame šia linkme... Bet, kaip žinote, tai istorijai jau daugiau kaip dešimt metų... Artimiausiu laiku, jums leidus, sutelksime dėmesį į Magali Veron nužudymą.

Pirozas pervertė dar vieną dosjė lapą, tarsi duodamas man laiko pamąstyti. Kuo greičiau išpyškinau:

– Kai susitikau Magali ant Iporo skardžio, ji buvo gyva. Matyt, aš išbaidžiau jos prievartautoją, ir jis nespėjo jos pasmaugti. Nevisiškai.

Kapitonas ilgai žiūrėjo į mane. Jo kakta susiraukšlėjo V raidės forma, sudarydama strėlę, nukrypusią į jo dosjė medicinos ekspertizes.

– Teismo medikų versija kitokia, pone Salaju. Jie veikiau tvirtina, kad Magali mirė užtroškusi, o paskui – tik paskui – buvo nusviesta ant žvirgždo.

Pagaliau Pirozas nušvito šypsena ir patikslino:

– Tačiau sutinku su jumis, kad tai abejotina. Viskas įvyksta maždaug per keletą minučių. Apie visa tai pakalbėsime. Jie patikslins. Mes taip pat, pone Salaju. Man reikia kuo tikslesnio Magali Veron aprašymo – tokios, kokią sutikote ją šį rytą.

Kapitonas užsirašė visas detales: tikslią vietą, suplėšytą suknelę, kelis Magali ištartus žodžius.

Nesiartinkit.
Žengsit bent žingsnelį, aš šoksiu.
Kur jums suprasti. Eikit savo keliu.
Eikit sau! Greičiau!

Taip pat Magali žvilgsnį, kiekvieną jos gestą.

Pirozas užsirašinėjo viską – tai užtruko daugiau kaip dešimt minučių.

– Gerai. Labai gerai, pone Salaju.

Jis palinko į priekį, smiliaus galu per penkis milimetrus pastūmėjo prie „Kalėdų žvaigždės“ vairalazdės locmaną, lengvai pakrypusį trim ketvirčiais.

– Dabar, jums leidus, mažumą šnektelėsime apie jus.

Jis kilstelėjo vieną savo žaliojo dosjė lapą. Atpažinau logotipą kito lapo viršuje.

Šv. Antano psichologinės terapijos instituto logotipą.

Velniai rautų!

Pirozas čiupo man už gerklės.

– Jūs dirbate beprotnamyje?

– Ne, kapitone! Terapiniame auklėjamajame institute. Mes nepriimame kvaištelėjusių vaikiščių – tiesiog vaikus, kamuojamus psichikos sutrikimų.

– Jūs priklausote auklėjamajam personalui?

– Ne, kapitone.

– Terapiniam?

– Taip pat ne. Aš užsiimu priežiūra. Automobilių, durų rankenų, vandens nuleidimo sistemos – suprantate, koks darbas. Aštuonių šimtų kvadratinių metrų pastatas, sodas – trigubai tiek, šešių *Jumper* furgonėlių parkas.

Kapitonas kilstelėjo parkerį; tokios smulkmenos jam nerūpėjo.

– Jūs jau seniai Šv. Antano institute?

„Jūs jau seniai?" – paklausė jis, ne „Jau seniai ten dirbate?" Užuominą supratau. Man buvo gana slėpynių. Mano nelanksti koja nervingai brūžavo į kabineto grindų plokštes.

– Sudėsiu taškus ant i, kapitone. Aš nepraleidau vaikystės Terapijos institute. Nesu kvaištelėjęs berniokas, su kuriuo, sulaukusiu aštuoniolikos, nežinia, ką daryti, ir kurį laiko namuose. Turiu visuomeninių pastatų priežiūros diplomą. Institute buvau įdarbintas prieš šešerius metus.

Pirozas pūstelėjo į didįjį stiebą, lyg pūkšnodamas dulkes. Akimirką stebėjo, kaip išsipūtė popierinės burės, paskui vėl įsikniaubė į savo užrašus.

– Puiku. Priimtas 2008 metais. Jūsų darbdaviai man pateikė visas detales.

Tas kvailys manęs ieškojo. Iš jo elgesio nujaučiau, kokie tie vieninteliai faktai, kuriuos jis apie mane įsiminė, lyg jie būtų pabraukti švytinčiu žymikliu.

Džamalas Salaju.

Arabas. Luošas. Dirba beprotnamyje.

Idealus prievartautojo paveikslas.

Prie kasdienių kankintojų, patvirkusių dievų, mokytojų sadistų ir smulkių fašistuojančių viršininkėlių sąrašo dar reikėjo pridurti reakcingus farus...

Pirozas uždėjo dar vieną potėpį.

– Pone Salaju, šįryt mes neturėjome per daug laiko, bet vis dėlto mums pavyko susisiekti su jūsų tiesioginiu viršininku ponu Žeromu Pineliu.

– Jis atostogauja!

Pirozas pirmąsyk parodė man savo pageltusius dantis. Beveik šypseną.

– Aš prisiskambinau jam į Kurševelį. Jis buvo La Tanjė kurorte, slidininkų keltuvu kilo juodosios Žokėjų trasos link. Jis man patvirtino.

Ką tas mulkis patvirtino?

Mano eilė sviesti triuškinamą žvilgsnį.

– Jūsų tapatybę, pone Salaju. Jūsų pareigas Šv. Antano institute. Taškas jūsų naudai: jūs nesate teistas – jei esi teistas, negali dirbti specializuotoje jaunimo įstaigoje. Vadinasi...

Man pasiutiškai knietėjo sprigtu nušluoti velniop visus tuos dažytus neūžaugas, dykinėjančius ant „Kalėdų žvaigždės“ denio.

– Vadinasi, ką?

– Žeromas Pinelis išreiškė abejonių.

Ką tas mulkis galėjo prasimanyti?

– Abejonių?

– Jis man papasakojo apie Ofeliją Parodi. Penkiolikmetę mažytę, prieš pusantrų metų priimtą į tą įstaigą.

Šunsnukis! Sviesti ant mano galvos visa tai – su slidėmis ant kojų, su akiniais nuo saulės, užtupdytais ant jo veidmainiško snukio.

Pirozas kalbėjo toliau. Juodu su Pineliu turėjo akimirksniu rasti bendrą kalbą.

– Jis leido suprasti, kad jūs labai artimas mažylei Ofelijai – gerokai per daug, pasak instituto psichologų. Kad ne kartą buvot įspėtas laikytis tvarkos...

Dar geriau negu sprigtas į lakuotus nykštukus būtų tvokstelėti per tris laivo stiebus – vien dėl malonumo išvysti, kaip persikreips Pirozo snukis.

Pliaukšt!

Tačiau išlikau stebėtinai ramus. Galbūt padėjo raminamas Ofelijos paveikslas.

– Turėsite palyginti savo šaltinius, kapitone. Kadrų skyriaus viršininkas – ne visad tinkamiausias asmuo savo darbuotojams apibūdinti; turiu daug kitų kolegų, kurie jums pateiks versiją, visiškai kitokią nei Žeromo Pinelio versija. Bet... bet nesuprantu, koks ryšys tarp mano tarnybos Terapinės psichologijos institute ir Magali Veron mirties. Arba sakykite aiškiai, inspektoriau. Aš kaltinamas? Kuo? Kad nustūmiau tą merginą žemyn? Išprievartavau ją, jeigu jau taip?

Pirozas lėtai persibraukė ranka plaukus. Tas niekšelis jau kuris laikas laukė tokios mano reakcijos. Jis neskubėdamas užvertė žaliąjį dosjė.

– Ramiau. Ramiau, pone Salaju. Kol kas jūs tik pagrindinis, tarkim, mūsų mažų mažiausiai painios bylos liudytojas. Vienintelis, matęs Magali Vernon šokant žemyn sava valia, vienintelis, prabilęs apie savižudybę – o tai prieštarauja pagrindiniam ekspertų teiginiui...

– „Kol kas“?

– Nepraraskite sveikos nuovokos, pone Salaju. Su visais faktais, kuriuos turiu, išmintingiausias tyrėjo poelgis būtų jus suimti.

Priblokštas susmukau ant kėdės.

– Jūs greitai lakstote, pone Salaju, net ir su viena koja – tai įrašyta jūsų dosjė. Jeigu jūs – prievartautojas, o aš leidžiu jums pasprukti...

Pirozas jautė, kad jo viršus. Jis neatsakė sau to malonumo.

– Taigi prieš apkaltindamas mane kabinėjimusi, pone Salaju, kaip reikiant įvertinkite padėtį. *Savo* padėtį! Aš nusiteikęs rizikuoti, palikti jus laisvėje ir palaukti keletą valandų, kol bus su-

lyginti tam tikri genetiniai atspaudai. Noriu vėl jus matyti rytoj keturioliktą valandą šiame kabinete.

Jis vienu trūksniu pakilo, nusitvėrė žaliąjį dosjė, paskui apėjo stalą ir atsistojo už manęs.

– Kas jums nutiko, pone Salaju?

– Ką turit galvoj?

– Noriu pasakyti – kojai.

Man nepatiko, kaip jis į mane žiūri.

Ant Pirozo stalo, ant dosjė krūvos, draikėsi kažkoks lapas. Jis mane sudomino. Buvo tuščias, išskyrus keturių langučių lentelę – juose įrašyti aštuoni skaitmenys.

2/2	3/0
0/3	1/1

Bene koks matematinis galvosūkis? Kad prastumtų paskutinius mėnesius iki pensijos, Pirozas užsiima sudoku?

– Jūs neatsakėte man, pone Salaju.

Turėjau persukti kaklą, kad galėčiau su juo šnekėtis.

– Apmaudi klaida, kapitone. Į mane šovė vienas faras. Apiplėšiau Paryžiaus banką Suflo gatvėje, Penktojoje apygardoje. Tada aš jau greitai bėgiojau, bet, atrodo, nepakankamai sparčiai. Likau neteistas, nes manęs neatpažino. Buvau užsidėjęs Betės Bup* kaukę...

– Jūs iš manęs tyčiojatės?

– Kad sumažinčiau įtampą.

Pirozas patraukė pečiais, žengtelėjo į priekį ir atidarė stalčių.

– Žinote, jei jau kalbame apie Betę Bup...

Jis švystelėjo man seną *Playboy* numerį.

– Užsukite į gretimą kabinetą ir pripildykite man mėgintuvėlį...

– Spermos?

– Aha. Ne plaktos grietinėlės.

---

* Populiari animacinių filmų serijos herojė.

Pirozo reikalavimas pasirodė man kone siurrealistinis.

– Tai įprasta procedūra?

Kapitonas atsiduso.

– Kodėl turėtumėt atsisakyti, jei Magali Veron vaginoje rasta sperma – ne jūsų? Ir dar – ištieskite man rankas, turiu pats atkirpti jums gabalėlį nago ir kuokštelį plaukų.

Sukinėjau *Playboy* rankose. Jo tiesa. Neturėjau ko sau prikišti. Paskui, kai jie jau bus sulyginę mano ir prievartautojo DNR, viskas klostysis kur kas paprasčiau. Tada sukimšiu Pirozui, Pineliui ir visiems kitiems atgal į gerklę jų užuominas...

Bent jau taip buvau įsitikinęs.

Kaip tada būčiau galėjęs galvoti kitaip?

Mano sperma, mano plaukai, mano nagai...

Nė vienas jų nebuvo nei prisilietęs, nei prisiartinęs prie tos merginos.

Nuo to laiko aš dažnai mąstydavau apie Denizos žvilgsnį, kai jai pasakiau, kad Magali Veron nusižudė. Tą žvilgsnį, kuriame įskaičiau sutrikimą, kad pasirodžiau toks naivus...

Ji buvo teisi.

Naivus...

Būti nekaltam, nepadaryti nieko bloga, neturėti, ką sau prikišti, nepakanka.

Nėra dūmų be ugnies. Nesvarbu įrodymai, nesvarbu tiesa – sukirba dvejonė.

Nepaisant nieko.

Prieš jūsų valią? Nepaisant jūsų?

Juk gerai pamąsčius – argi ne paprasčiau patikėti farų ir ekspertų, o ne luošo arabo, dirbančio beprotnamyje, versija?

9

Nėra dūmų be ugnies?

– Ji nepriima penkių centų monetų. Dvidešimt – praryja, aš išmėginau. Ima tik vieno euro monetas ir neatiduoda grąžos.

Pasitraukiau nuo automato ir atsisukau į moterišką balsą, kalbantį man už nugaros.

– Visi farai – sukčiai! – pridūrė ji.

Tai buvo rudaplaukė mergina. Marlena Žober jaunystėje. Ji šypsojosi man visu savo kirstuko veideliu. Dvi juodos žvitrios akutės, riesta nosytė, rausvos lūpos, vos prasiverianČios virš pieno baltumo dantukų; tetrūko tik plonų nailoninių ūselių, stirksančių iš strazdanėlių, nubėrusių jai skruostus.

Atsakiau į šypseną šypsena.

– Visiškai pritariu.

Paklausiau jos patarimo – įspraudžiau vieno euro monetą ir užsisakiau amerikietiškos kavos be cukraus. Ji ištiesė savo stiklinaitę. Aš susidaužiau.

– Jie mane verčia čia trintis jau keturiasdešimt penkias minutes! O jus?

– Aš jau baigiau... Bent jau šiandien. Bet, jaučiu, reikės įsigyti abonementą...

Ji ištuštino stiklinaitę, padėdama sau rausvu liežuvėliu kaip tikras graužikas. Man tas vaizdelis pasirodė mielas, truputį panašus į pašto kalendorių paveikslėlius – juos mano motina ka-

bindavo virš praustuvės. Katės, lakančios iš dubenėlių pieną, mergaitės baleto sijonėliais greta pianino. Mano pirmosios kerinčios nuotraukos.

Mergina taip pat smalsiai mane stebėjo.

– Jūs čia dėl ko?

Sudvejojau tik akimirką, vos ne vos ilgėliau.

– Liudytojas. Nuo Iporo skardžio nušoko mergina. Buvau ten kaip tik prieš jai neriant žemyn, bet nieko negalėjau padaryti.

Ji sučiaupė lūpas. Laukų pelytės žvilgsnis apniuko.

– Nelinksma. Ar... ar žinoma, kodėl ji taip padarė?

– Įtariama. Pasak tyrėjų, prieš pat savižudybę ją išprievartavo ir bandė pasmaugti.

– Dieve mano...

Pelytė ranka prisidengė priekinius dantukus kone persigandusi, paskui tuoj pat suėmė save į rankas. Aiškiai mėgo vaidybą.

– Jūs bent jau ne prievartautojas?

Kaip pirštu į dangų! Negalėjau nesigėrėti jos gebėjimu taikliai atsikirsti. Lygiai tokiu, kaip mudviejų su Ibu. Kokteilis: tobula žaismingumo ir juodojo humoro proporcija.

– Ne, nemanau. Netrukus sužinosim, aš ką tik daviau spermos policininkui.

Ji kurį laiką mąstė, tarsi mintyse įsivaizduodama tą sceną – vyrioką, besimasturbuojantį už gretimo kabineto užuolaidos, paskui įdėmiai mane nužvelgė, žvilgsnis slystelėjo žemyn iki mano šakumo, rodos, nė nepastebėjęs geležinės kojos.

Pagarba, mis! Nors neabejojau, kad ją patraukė mano luošumas. Mano kitoniškumas. Ji buvo iš tų mergaičių, kurios dievina viską, kas nukrypsta nuo normos. Ji įsmeigė į mano akis dvi tamsias akutes.

– Tuomet tai gera naujiena! Jei jūs prievartautojas, man bent keletą minučių jūsų draugijoje niekas negresia. Liūtas sotus.

Žvilgtelėjau į laikrodį.

– Nenuvertinkite manęs... Seksualinis smurtas žandarmerijoje būtų stilinga, tiesa?

Aš nusikvatojau, bet kirstukė nebuvo tokia rami, kaip būtų norėjusi atrodyti. Jos maži balti dantukai įsikirto į plastikinį stiklinaitės kraštą. Prabilau vėl jai dar nespėjus įsirausti į kokį nors urvelį:

- O jūs?

- O aš?

- Dėl kokios sumautos priežasties farai verčia jus keturiasdešimt penkias minutes laukti?

Užuot atsakiusi ji pasimuistė, iš užpakalinės džinsų kišenės išsitraukė suglamžytą lapą.

– Aš tiesiog laukiu antspaudo. Leidimo paplūdimyje rinkti akmenėlius.

– Atsiprašau?

Ji nusikvatojo.

– Mano eilė stebinti!

Ji ištiesė man ranką.

– Mona Salina. Nors taip neatrodau, esu nuobodi ir rimta mergaitė. Buvusi eksperimentinės chemijos doktorantė. Gaunu stipendiją, finansuojamą *P@nshee Computer Technologies*, tai indoamerikietiška tarptautinė bendrovė, kurios specializacija – elektroninių komponentų informatika...

– Koks ryšys su akmenėliais?

Ji sumaigė stiklinaitę tarp pirštų. Atrodė sudirgusi, gal dėl tos išprievartavimo istorijos. Metė į mane kandų žvilgsnį.

- Leidžiu jums atspėti...

Ryšys tarp informatikos ir pajūrio akmenėlių? Neįsivaizduoju!

Vis dėlto suvaidinau, kad suku galvą. Keista, man patiko mergaitės moksliukės – klasės pirmūnės, kalikės. Dauguma berniokų, su kuriais bendravau La Kurneve, bėgdavo nuo jų kaip nuo maro... Tik ne aš. Pastebėjau, kad yra atvirkščiai: kai jas iš tikrųjų pažįsti, jos dažnai pasirodo pačios įdomiausios. Ir ne tokios pasipūtėlės. O svarbiausia, buvusios eksperimentinės chemijos doktorantės – ne iš tų merginų, kurios dažnai tarstelėtų man žodelį.

Mano kirstukė neteko kantrybės.

– Pasiduodate?

Apgailestaudamas linktelėjau galvą.

– OK! – tarstelėjo ji. – Pasistengsiu trumpai. Silicis – būtinas komponentas informatikoje. Jis veikia kaip elektros laidininkas. Niekada nesate girdėjęs apie Silikono slėnį Jungtinėse Valstijose? Pavadinimas „Silikonas" kilęs iš silicio, o ne iš želatininių kaliforniečių krūtų.

Šmakšt! Mano akys neišvengiamai smuktelėjo prie jos palaidinukės sagučių, prasegtų iki pat mažų plokščių sportininkės krūtų, baltų, nusėtų strazdanomis. Pienas ir medus.

Kaip akrobatas per stebuklą atgavau pusiausvyrą ant pokalbio lyno.

– Galbūt aš visiškas kvailys, bet vis dar neįžvelgiu ryšio su jūsų akmenėliais.

Ją pralinksmino mano sutrikimas.

– Kantrybės. Tuojau pasakysiu. Silicis, taigi silicis – suprantate, a? – natūralaus būvio randamas vieninteliu kompaktiniu pavidalu. Akmenėliai! O Lamanšo akmenėliai turi didžiausią pasaulyje silicio procentą.

– Tikrai?

– Moksliškai įrodyta. Šiandien pasaulinė žvirgždo sostinė yra Pajūrio Kajė Pikardijoje... Bet normandai tvirtina, kad jų žvirgždas dar grynesnis... Didžiausios silicio atsargos Žemėje kiekybės ir kokybės prasme.

Man pro akis praplaukė pilkų jūros nuzulintų akmenėlių vaizdas ir jiems abejingi praeiviai. Sunku įsivaizduoti, kad juose slypi aukštosios technologijos lobynas.

– Ir kad galėtum rinkti akmenėlius, reikia farų leidimo?

– Taip! Prieš šimtmetį tūkstančiai jų tonų buvo panaudota visiems vietiniams keliams tiesti, namams ir bažnyčioms statyti. Bet vėliau pastebėta, kad akmenėliai apsaugo skardžius ir viską, kas ant jų stovi. Taigi šiandien – baigta! Rankiojimas griežtai draudžiamas, nebent gautum specialų leidimą.

– Kaip kad gavo stambi tarptautinė indoamerikiečių bendrovė, galinti investuoti kapitalą šiame regione.

– Jūs viską supratote. O aš paimsiu tik kelis šimtus akmenėlių. Kad galėtumėt įsivaizduoti: elektronikoje naudojamas silicis turi būti 99,9999999 procento grynumo. (Jos burna leido devintukus it mažus muilo burbuliukus.) Tai dabartinė norma, bet *P@nshee*, mano darbovietei, reikia dar grynesnio! Dar dviejų trijų papildomų devintukų. Toks mano darbas: išsiaiškinti, ar pasitelkus Fekano, Iporo ir Etretato pajūrio akmenėlius galima laimėti tuos kelis papildomus skaitmenis po kablelio.

– Ir jūs apsiginklavusi visa chemikų įranga?

– Taip! Plaktuku, žnyplėmis, mėgintuvėliais, mikroskopu ir mobiliuoju, prikimštu sudėtingų programėlių...

Man magėjo likti su ja. Nesupratau viso to, ką ji man čia dėsto, galbūt netgi skiedžia su savo siliciu ir devyniais skaitmenimis po kablelio, bet man tai labai patiko! Atrodė nuostabu įsivaizduoti, kad toks paikas daiktas kaip akmenėliai gali būti neprilygstamas lobis.

Abu tylomis ištuštinome savo stiklinaites. Jeigu Mona norėtų artimiau susipažinti, dabar jai reikėtų pasiteirauti, kuo aš vardu ir kokį galą veikiu Ipore. Buvau rimtai pasiryžęs prieš ją išskleisti Monblano ultratrasos lankstinuką ir pateikti kiekvieną savo būsimo neprilygstamo žygdarbio detalę – žygdarbio, kuriam nėra lygių luošių sporto metraščiuose.

Tyla užsitęsė.

Sviedžiau savo stiklinaitę į šiukšliadėžę.

Kiauras!

Ji pasekė mano pavyzdžiu.

Vienas – vienas.

Supratau, kad Mona nebežengs nė žingsnelio toliau.

– Buvo labai malonu su jumis susipažinti, Mona. Iki greito? Galbūt, kai rytoj aš vėl pasirodysiu su antrankiais ant riešų, jūs dar tebelauksite savo antspaudo...

Ji uždėjo ranką man ant peties ir palinko prie ausies kuždėdama:

– Mano čiuptuvėliai man sako, kad pasimatysime dar iki rytdienos.

Jos švelnus delno spustelėjimas buvo toks malonus, kad nieko neatsakiau. Ta mergaitė dievino mįsles, kurių rakto aš neturėjau.

– Mano čiuptuvėliai galingi. Jie man sako ir tai, kad jūs nakvojate Ipore. „Sirenos“ viešbutyje, septintame kambaryje.

Ji per daug pasakė. Ta mergaitė – ragana, persirengusi graužike, pasiųsta manęs šnipinėti. Tokia pat smalsi kaip farai. Pirozas – katinas, o jinai – pelė.

– Iš kur jūs žinote?

Ji palinko dar arčiau. Oranžiniai dažyti jos nagučiai, įremti man į raktikaulį, panėšėjo į žiurkėno letenėles, šmirinėjančias mano petimi.

– Mano čiuptuvėliai! Tokios vargšės gazelės kaip aš turi būti gerai informuotos, kad išliktų jūsų plauko plėšrūnų akivaizdoje.

Ji ūmai atsitraukė, dirstelėjo į laikrodį.

– Trylika minučių. Turiu jus palikti. Liūtas tuoj atsibus, man nebesaugu jūsų draugijoje.

– Nesurysiu čia jūsų. Vidury žandarmerijos.

– Čia – ne. O vėliau?

Vėliau?

Vis dar neatrodė, kad Mona būtų nusiteikusi ką nors paaiškinti. Ji žengtelėjo keletą žingsnių koridoriaus link, prisiartino prie vieno kabineto.

– Labai gaila jus palikti, bet iš tiesų kuris nors iš farų turi man pasirašyti tą sumautą popierių!

– Tada sėkmės.

Patraukiau koridoriumi iš žandarmerijos. Prieš pat dingdama viename iš kabinetų Mona atsisuko į mane ir lyg niekur nieko kaip akivaizdžiausią dalyką mestelėjo man paslaptingiausią iš kvietimų:

– Iki šio vakaro! Nevėluokite.

10

Iki šio vakaro?

Autobusas išleido mane Ipore, Žano Polio Lorano aikštėje, ir nuriedėjo toliau į Havrą. Vos penkiolika minučių kelio, bet beveik trys ketvirčiai valandos laukimo Fekane. Laiko Pirozo apklausai apmąstyti nestigo. Jaučiausi kone atsipalaidavęs. Prievartautojo sperma, jo atspaudai, sutapimai su Morganos Avril nužudymu prieš dešimtį metų – visa tai įrodo (įrodys!), kad aš čia niekuo dėtas.

Apie šešėlines zonas galvoti vengiau...

Jos išryškės. Sulig atoslūgiu. Kaip ta blandi saulė prieš mane, kurios paskutiniai gaisai pašo debesis į vaivorykštinius nėrinius. Garsioji impresionistų šviesa! Matyt, tikrai ją atpažinau – nors niekad nebuvau kojos įkėlęs į muziejų, Iporas vien dėl to vertas lanksto!

Patraukiau jūros link. Vėl prisiminiau Moną. Jos veidas lydėjo mane visą kelią, tarsi įsispaudęs saulėlydyje... Jam stigo tragiško Magali Veron veido subtilumo, jos nevilties kupino grožio – to, kuris perveria jums širdį kaip peilio ašmenys. Ne... Mona buvo veikiau it bičiulis, su kuriuo drauge būtų smagu išgerti alaus, – tik kitos lyties. Su kuriuo drauge taip pat smagu sugulti į lovą ir tai padaryti ne ką sudėtingiau, negu išgerti alaus. Galbūt tai ir yra meilė.

Taip, kaip ją supranta vaikinai.

Kiek aš apie tai išmanau.

Praėjau pro vieną Iporo mėsinių. Šeimininkė iš už stiklo šnairavo į mane, lyg aš iškreivosiu jos šaligatvį žingsniuodamas vienu puspadžiu.

Kvaila senė!

Monos veidas užgožė mėsininkės fizionomiją.

Kodėl ji manimi susidomėjo?

Kodėl mane užkalbino?

Todėl, kad tarp vyro ir moters, pasimetusių kokiame nors užkampyje, kur jie – maždaug du vieninteliai bendraamžiai pašalaičiai, nėra nieko natūralesnio pasaulyje? Ko gero. Aš niekada negalėjau atsikratyti to nevisavertiškumo, beveik kaltės jausmo. Kaip mergina galėtų manimi susidomėti, jei aš nesigriebsiu kokios nors gudrybės? Rinkoje tiek daug kitų. Kitų, geresnių už mane...

Nužengiau nuo šaligatvio, praleisdamas dvi senes, besistumiančias į priekį su lazdomis rankoje, dar luošesnes už mane.

Vasarį Iporas atrodo tikra senių buveinė, daili senelių prieglauda pajūryje, padalyta į kelis šimtus statinių. Net daugiau negu senelių prieglauda: Iporas pats buvo sena ponia. Močiutė, aplankoma tik tada, kai gražus oras, sekmadienį, per atostogas, močiutė, kuriai atvežami anūkai, kad užpildytų pokalbį, kad sukeltų šurmulį. Močiutė, turinti didelį sodą, prižėlusį piktžolių, ir sūpuokles, rūdijančias ištisus metus.

Iporas man panašus į mano senelę Džamilą. Ne todėl, kad ji gyveno pajūryje, kokioje nors Esauiroje ar Agadyre*, toli gražu ne! Ji gyveno Dransi**, Žeriko daugiaaukštyje už žiedinio bulvaro, bet irgi turėjo didelį sodą, viešąjį sodą, kurį stebėdavo iš septintojo aukšto. Kai atvažiuodavom ten su pusbroliais ir kai mums dar nebuvo aštuonerių, daugiaaukščio B žaidimų parkas buvo mūsų Nuotykių šalis. Kai paskutinįsyk ten užsukau, atrakcionai tebestovėjo vietoje – supamieji arkliukai, beždžionių til-

---

* Maroko pajūrio miestai.

** Bendruomenė Paryžiaus šiaurės rytų priemiestyje, maždaug 11 kilometrų nuo centro.

tas, – bet sėdėjo ten tiktai seniai, įsitaisę ant aplinkinių suoliukų, ir jokio vaiko, kurį reikėtų prižiūrėti. Neabejoju, jei ten būtų išdygęs koks vaikiukas, jis būtų it koks egzotinis gyvis pensininkų zoologijos sode.

Nusileidau žemyn į pajūrio bulvarą. Veidą gairino vėjas. Dar dvidešimt metrų, ir pasiekiau „Sireną".

Mona man sužadino mintis apie vaikystę, nors pats nežinau kodėl.

Kai įžengiau į viešbutį, prieš mane išdygo Andrė Žosviakas.

Visas švytėdamas.

Su voku rankoje.

Mano delnas mėšlungiškai susigniaužė ant gipsinio lipdinio virš sienų plokštės, papuoštos žvejų lynais. Ant siuntos įžiūrėjau kurjerių tarnybos antspaudą. Matyt, kurjeris pristatė siuntą šiandien po pietų. Andrė smaginosi.

– Kaip žmogus, kuris niekad negaudavo laiškų... Turi rankraštį, ir visos leidyklos jį atmeta?

Jis atkišo man voką. Pamačiau savo pavardę, atpažinau raštą – tą patį, kaip rytą. Šviesiai mėlynu rašalu.

Andrė nesiliovė:

– Susiradai draugužę, o tavo buvusiosios grąžina tau tavo meilės laiškus?

Nutvėriau siuntą ir sprukau laiptais, vedančiais į mano kambarį.

– Ačiū, Andrė.

Jis neatlyžo:

– Rašto darbai patikrinimui? Gavai mokytojo diplomą, jie ten organizuoja kursus?

Atsisukau sviesti jam replikos, kurios jis laukė.

– Tai žurnalai paštu. Medicinos žurnalai. Vien guminių kairiųjų pėdų nuotraukos.

Trankus šeimininko kvatojimas nuaidėjo ant laiptų.

– Vakarieniaujame septintą vakaro.

Atplėštas vokas gulėjo ant lovos.

Turinys toks pat, kaip rytą. Žiniasklaidos straipsniai, smulkios vyresniojo inspektoriaus Grima ataskaitos, liudytojų parodymai.

Morganos Avril bylos tęsinys: siuntėjas sugebėjo išlaikyti lūkestingą įtampą...

Išdėliojau lapus ir įnikau skaityti. Jeigu mano paslaptingasis korespondentas nori sudirginti mano smalsumą, aš neatimsiu iš jo to malonumo.

***

Morganos Avril byla, 2004 m. birželis

Kad ir koks jaunas ir stokojantis patirties, kapitonas Filipas Grima pademonstravo įstabų veiklumą. Nepraėjus dar nė trims dienoms po Morganos Avril nužudymo 90 procentų vyriškosios lyties Iporo gyventojų nuo penkiolikos iki septyniasdešimt penkerių metų savo valia pateikė žandarmerijai genetinį atspaudą: kiek daugiau nei 70 procentų vaikinų, dalyvavusių *Riff on Cliff* festivalyje (jeigu visiškai tiksliai, 323 spermos pavyzdžiai). Žinoma, nė vienas jų neatitiko prievartautojo DNR.

Kapitonas Grima labai greitai susigriebė, kad toks krūvos laiko reikalaujantis sprendimas kone juokingas. Beprasmiškas tyrimas, pagrįstas žudiko gera valia bendradarbiauti su policija ir pateikti jai savo spermą, kuri jį demaskuos. Bet jis leidžia įrodyti artimųjų nekaltumą, spyriojosi tyrėjas Nado-Lokė, vieną po kito atmesti įtariamuosius, taigi susiaurinti jų ratą.

Kapitonui Grima rūpėjo pačiam dalyvauti pokalbiuose su pagrindiniais liudytojais, tarp jų ir su tais, kuriuos jų genetinis atspaudas išteisino. Iš pradžių jis praleisdavo žandarmerijoje dvylikos valandų darbo dieną, o naktį namie su pašildyta vakariene ant vieno kelio ir mažosios Lolos galvute – ant kito. Galiausiai užmigdavo – tai paskutinių liudytojų akivaizdoje, tai savo keturių mėnesių dukrytės glėbyje. Žmona Sara vykstant ty-

rimui išgrūdo jį lauk, ir jis tris savaites – nuo 2004 metų birželio 21-osios iki liepos 12 dienos – miegojo ant sudedamosios lovelės žandarmerijos kavinėje, kas trečią dieną grįždamas aplankyti savo mažosios šeimynėlės nešinas raguoliais.

Jo hipotezė pamažu tvirtėjo. Tam padėjo ir tikslus Morganos Avril vakarėlio tvarkaraštis. Sulaukusi devyniolikos, 2004 metų birželio 5-ąją Morgana dalyvavo savo pirmame tikrame naktiniame žygyje. Jos motina Karmen nesipriešino tik todėl, kad drauge važiavo Nikola Gravė, kuris vairavo *Clio* – dvidešimt trejų metų draugas, Aukštosios technikos mokyklos Menjere an Brė girininkystės baigiamojo kurso studentas. Dėl Morganos ir kitos jos dukros, Oseanos, globos ji taip pat pasikliovė dviem kitais *Clio* keleiviais – devyniolikmete Klara Bartelemi, Nešatelio Šarlio Pero vaikų darželio darbuotoja, ir dvidešimt vienų metų Matjė Pikaru, kaip ir Morgana, medicinos studentu, bet jau trečio kurso.

Draugų būrelis. Patikimas ekipažas.

Visi patvirtino įvykių chronologiją. Išvažiavę iš Nešatelio an Brė apie šeštą valandą vakaro, į Iporą jie atkako kiek vėliau nei po valandos. Susėdę paplūdimyje ant žvirgždo priešais kazino, užkirto kebabų kaip šimtai kitų jaunų roko festivalio žiūrovų, paskui dalyvavo koncerte. Atmosfera šventiška, jokių ekscesų. Morgana jau buvo įsiaudrinusi, bet dar nieko ypatinga.

Vakaro kulminacija buvo „Istorija A“, gera vietinė grupė. Pirmą valandą estafetę perėmė naktiniai diskžokėjai.

Štai tada Morgana, pasak Nikola ir Matjė, ir paleidusi vadžias.

Erotiškas šokis, dviprasmiškos pozos...

Nikola ir Matjė prisipažino lyg ir mėginę atvesti ją į protą – ji buvo truputį išgėrusi, keletą bokalų alaus. O iš tikrųjų – ekspertizė čia bus kategoriška – jos kraujyje buvo rasta kiek mažiau nei 0,9 gramo alkoholio. Matyt, pakako, kad atpalaiduotų stabdžius.

Nikola Gravė ir Klara Bartelemi veikiai prasitarė ir pateikė kitą informaciją: nuo antros valandos juodu visą likusią nak-

ties dalį praleido bučiuodamiesi ir glamonėdamiesi ant vienos *Sea View* sofučių. Toji išvyka buvo pretekstas, kiti trys keleiviai – alibi; jie jau kelios savaitės slapčia vaikščiojo drauge. Kad Morgana dingo, jie susigriebė tik tada, kai bare apie šeštą ryto kilo sąmyšis – vienas paklaikęs tipas, lakstydamas apie sofas, ėmė klykti:

– Lavonas, po velnių! Paplūdimy lavonas!

Matjė ir Oseana vakarėlyje jautėsi kaip pašaliniai visame tame meilės siautulyje. Jie liovėsi šokę aikštelėje ir apie trečią valandą nakties pradėjo nuobodžiauti. Tarp trečios ir ketvirtos tai persimetinėjo decibelų gožiamų frazių nuotrupomis, tai ilgam imdavo knapsėti nosimis. Nė vienas jų nesuko galvos dėl to, ką veikia Morgana; paskutinįsyk buvo ją matę apie pusę keturių šokių aikštelėje. Matjė Pikaras tiesiog prisipažino nujautęs, kad vakarėlį ji baigs ne viena, ir jaudinęsis ne ką daugiau nei dėl to, kad ji dings. *Sea View* klubas su jūra priešais buvo virtęs tikru seksodromu... Jis netgi prisipažino be didesnio įsitikinimo išmėginęs laimę su Oseana, nors ši taip pat buvo išgėrusi daugiau negu paprastai. Su Morganos seserimi jis bičiuliavosi nuo darželio, ji nebuvo iš tų, kurios vadinamos mergina vienam vakarui. Priešingai nei Morgana. Ši veikiau panėšėjo į motiną. Į Karmen. Valdinga – kito žodžio jis nesurado.

Trumpai tariant, kapitonas Grima susidūrė su juoda dviejų valandų duobe: tarp trečios trisdešimt ir penktos trisdešimt – nuo Morganos dingimo iki aptikto jos lavono.

Tiksliau, ne visai dviejų. Klubo drabužinėje Sonia Turo, blondinukė, tikra nesėkminga lėlės barbės kopija su polinkiu į gotų stilių, prisiminė mačiusi, kaip apie trečią keturiasdešimt Morgana išėjusi parūkyti. Sonia tvirtai laikėsi savo. Morgana, pasak jos, buvo didžiausia vakarėlio bomba. Veidu srūvantis prakaitas, prigludusi, maksimaliai persišviečianti suknelė, pasikėlusi ant šlapių šlaunų, išryškėję rausvai violetiniai apatiniai drabužiai.

– Tada ji buvo su kelnaitėmis ir liemenėle, – patikslino Sonia.

– Pastabi! – pagyrė ją Grima.

– Kurgi ne, kapitone. Mielai būčiau pačiulpusi jai putytę!

Sonia Turo taip atkirto it niekur nieko, ir tai sukrėtė žandarą, juolab kad jos žvilgsnis, vis toks pats pastabus, įsmeigtas į kapitono kūną, iškalbingai bylojo, kad jokių ypatingų seksualinių prioritetų ji neturinti. Vėliau, kai įvyko antras svarbus pokalbis su Sonia, apklausą jis patikėjo žandarui, labiau priartėjusiam prie pensinio amžiaus.

„Išėjo parūkyti..."

Pokalbiui pasibaigus kapitonas ilgai mąstė apie tą detalę.

Morgana Avril nerūkė...

Ir vėl aklavietė.

Netrukus kapitoną Grima nuojauta įspėjo, kad tyrimo reikia imtis priešinga tvarka. Ne tik kaupti liudijimus, atkurti kiekvieną Morganos Avril praleistą minutę, bet, atvirkščiai, sutelkti pastangas į nusikaltimo įrankį.

Raudoną Burberry *šaliką.*

2004 metų liepos 19-ąją tyrėjas Nado-Lokė atsiuntė jam žinutę, sveikindamas su pastebima tyrimo pažanga – tyrimo ta kryptimi, kuria iš tikrųjų tikėjo vien tik kapitonas.

Šalikas. Daugiau kaip keturių šimtų eurų vertės audinio atraiža.

Grima neskubėdamas patikrino visus liudijimus, sugretino visas versijas; kelias dešimtis jų – regis, nerealių – atmetė.

Pagaliau tik trys patikimi liudytojai prisiminė tą šaliką.

Sonia Turo savo drabužinėje raukė nosį prieš žilstelėjusį policininką, vėl prisistačiusį jos apklausti, galop prisiminė lankytoją, kurį apibūdino kaip tėvelio sūnelį. „Įdegęs" – vienintelis bruožas, kurį ji sutiko patvirtinti savo parodymuose. Atsisakė „tamsiaodžio", „magribiečio", „metiso" ir visų kitų terminų, kuriuos jai piršo senasis žandaras.

– Su tuo tviskančiu rutuliu, plieskiančiu tau į snukį, manai, mano vargšiuk, galėjau įžiūrėti, kiek tamsus jo veidas...

Tėvelio sūnelis drabužinėje paliko lininį švarką ir kašmyro šaliką. Tokia apranga gana reta roko festivalyje – dėl to Sonia jį ir įsiminė.

– Šalikas raudonas? *Burberry* firmos?

Firmos įsidėmėti ji nespėjusi, bet taip, jis galėjęs būti panašus į *Burberry*. Sonia nematė, kaip tas tipas išėjo, matyt, drabužius jam atidavė kuri nors kolegė, tačiau nė viena to neprisiminė. Kapitonas Grima apsvarstė hipotezę, kad Sonia Turo tą paslaptingą lankytoją prasimaniusi. Avril byla žiniasklaidai greitai tapo „žudiko su raudonu šaliku byla". Niekas nesuteikė pagrindo to teigti. Kai netriūsdavo kazino drabužinėje, Sonia Turo Ruane stropiai studijavo lyginamąją Europos istoriją. O svarbiausia, jos liudijimą patvirtino kiti du liudijimai.

Gerai pakamantinėjus, laikinai einantis apsauginio pareigas Mikis, kuris naktį iš birželio penktosios į šeštąją praleido slampinėdamas po stovėjimo aikštelę ir klausydamasis bangų mūšos, gožiančios džiazo melodijas, pagaliau neaiškiai prisiminė tipą, kuris rūkė prie kazino šiukšliadėžių, po skardžiu, rodos, tikrai apsivilkęs švarku ir su šaliku. Spalvos įžiūrėti jam nepavykę. Neprisiminė jis ir valandos. Po trijų nakties – tai viskas, ką galėjo pasakyti; tuo jis neabejojo, nes tai buvusi jo atokvėpio valandėlė. Tiksliau nieko pasakyti negalįs. Šešėlis buvęs vienas – tuo Mikis neabejojo.

– Tarsi būtų ko nors laukęs? – paklausė Grima.

– Galbūt.

– Merginos?

– Aha... arba bičų. Aš budėjau toliau.

Mikis nebeturėjo ko daugiau apibūdinti – tik siluetą, pastebėtą žibinto šviesoje ir jo žibintuvėlio spindulių rate. Tik tiek, kad valanda puikiausiai galėjo sutapti su ta, kai Morgana Avril išėjo iš klubo... Daugiau niekas nebematė jos gyvos.

Vensanas Karė, trečiasis liudytojas, dvidešimt vienų metų chemijos studentas, maždaug 17 valandą atvyko į Breotė stotį, artimiausią Iporui geležinkelio linijos Paryžius–Ruanas–Havras stotelę. Iš čia autobusas turėjo nugabenti keliauninkus tiesiai į festivalį. Vensanas ketino pasinaudoti ta paslauga ir koncerte susitikti su bičais iš savo stalo teniso klubo. Kokią dešimtį minučių jis lūkuriavęs greta savo bendraamžio, stilingai apsirengusio –

balti marškiniai, lakuoti bateliai, ant pečių švarkas, o ant kaklo – raudonas šalikas. Tokia išvaizda nesiderino prie kitų festivalio dalyvių aprangos. Jie persimetė keliais žodžiais.

– Išsipustei kaip princas, – tarstelėjęs Vensanas.

– Merginoms patinka, – paaiškinęs princas.

– Varai ten dėl muzikos ar dėl merginų?

Vensanas Karė tiksliai prisiminė atsakymą:

„Muzika ar merginos? Tu rimtai? Gera muzika – retenybė, bičeli, ir ne Ipore atrasi naująjį Hendriksą! Bet merginos... Uhu, merginos visur gražios!"

Atvažiavo autobusas. Vensanas įsitaisė ne šalia princo. Iš tikrųjų ne jo stilius. Abu susibruko į ausis savo MP3 grotuvus. Epizodas baigtas.

Tipą su šaliku Vensanas vėl pastebėjo *Sea View* diskotekoje. Jis šoko minioje ir tolydžio gretinosi prie gražiausios vakarėlio merginos, Morganos, nors tada Vensanas nežinojęs jos vardo. Aiškiai ją mergino.

Šokių aikštelėje jis buvo be šaliko, bet dešimtys kitų liudytojų patvirtino, kad kažkoks vaikinas rėžęs sparną apie Morganą. Oseana ir Matjė taip pat. Visi, tarp jų ir Vensanas, susirinko kurti fotoroboto. Dailus, gan kampuotas veidas, rudos akys, labai tamsi oda, galbūt, nors neaišku, netgi išeivis iš Magribo. Dailininkas darbavosi porą dienų, kol pavyko sukurti tiek neapibrėžtą, tiek banalų fotorobotą, kuris vis dėlto buvo visur išplatintas. Šimtai atsiliepimų – visi patikrinti – ničnieko nedavė. Kapitonas Grima, beje, tuo portretu netikėjo. Tik ne diskotekos salės prietemoje, tik ne remiantis prisiminimais prieš tragediją, tada, kai liudytojai neturėję jokio pagrindo įsidėmėti to veido.

Nepažįstamąjį raudonu šaliku Vensanas Karė vėl išvydęs kitą rytą. Iporas kunkuliavo, ką tik buvo rastas Morganos Avril lavonas – policininkai šukavo miestelį. Tas tipas, užsimetęs ant pečių švarką, lūkuriavo Žano Polio Lorano aikštėje priešais kepyklą. Vensanas pralėkė pro jį paknopstom, sukrėstas tragedijos: nusivaręs nuo kojų jis miegojo namie nuo antros nakties; jį ką tik pažadino. Paplūdimyje negyva mergina! Išprievartauta! Kaip ir

kiti vaikinai, jis turėjo nedelsdamas prisistatyti farams ir pateikti savo DNR... Prasilenkdamas su nepažįstamuoju, Vensanas apie tą įvykį nieko daugiau nežinojo. Nei kas nužudyta, nei kaip.

Tas tipas sveikindamasis pakėlė ranką. Jis atpažino Vensaną. Jei nebūtų kilstelėjęs rankos, Vensanas nebūtų jo pastebėjęs. Keista, apie žuvusią merginą jie nekalbėjo - Vensanas Karė neįstengė pasakyti kodėl. Vienintelis paaiškinimas, kurį jis galėjo pateikti, buvo tai, jog nepažįstamasis neatrodė žinąs. Arba jam buvo nusišvilpt.

- Na, patiko koncertas? - paklausęs Vensanas.

Anas nusikvatojo.

- Turbūt juokauji...

- O Iporo merginos?

- Gražios. Labai gražios.

- Mačiau šiąnakt. Pasirinkai ne bjauriausią...

- Ir, patikėk, ne mažiau karštą...

Tada Vensanas Karė jį palaikė išpuikėliu. Ir dar pastebėjo, kad ant nepažįstamojo kaklo nebėra raudono šaliko.

- O tavo šalikas?

- Palikau jį mažytei, - atsakė nepažįstamasis. - Atminimui.

- Tikiesi vėl ją pamatyti?

- Tikrai būtų keista...

Jis vėl nusijuokė tuo juoku, kurį vėliau psichologai vertė Vensaną aprašinėti šimtus kartų, jei įmanoma, atkurti menkiausius jo niuansus.

Nuoširdus? Dirbtinis? Ciniškas? Nuožmus?

Vensanas nežinojo. Tik prisiminė nepažįstamojo atsakymą į paskutinį jo klausimą.

- Važiuoji autobusu? - pasidomėjo Vensanas.

- Ne, braukiu pas savo senius. Normandijos pakrantėje jie turi vilą.

Visos Morganos Avril bylos kertinis akmuo! Vensano Karė liudijimo tikimybė neišvengiamai buvo patikrinta. Jis atrodė patikimas, nors policininkai suko galvą dėl „skylės“ jo tvarkaraš-

tyje: Vensanas nuėjęs gulti apie antrą nakties, palikęs savo stalo teniso bičiulius vienus baigti vakarėlio. Nepanašu į jį...

Kapitonas Grima pateikė jam tą klausimą. Vensanas Karė atsakė, kad buvo pavargęs, savaitė buvusi sunki. Primygtas suirzo, įniršęs, kad jį įtaria, o juk jis – vienintelis liudytojas, bent kiek išjudinęs tyrimą. Jis buvo teisus – Grima neturėjo jokio pagrindo įtarti Vensaną Karė labiau negu bet kurį kitą diskotekos dalyvį. Beje, jo ir prievartautojo DNR nesutapo.

Taigi buvo ieškomas maždaug dvidešimties metų vaikinas, kurio tėvai turi vilą Normandijos pajūryje. Ta proga kapitonas Grima sužinojo, kad Normandijos pajūryje tokių vilų esama per trisdešimt penkis tūkstančius... Atkapstyti tikrąją – neįveikiamas uždavinys, nors policininkų komandos ištisom savaitėm ėjo nuo durų prie durų su fotorobotu rankose, brėždamos koncentrinius apskritimus – iš pradžių po artimiausius miestelius: Etretatas, paskui Sen Valeri an Ko, paskui Honfleras, paskui Dovilis, Kabūras, Djepas...

Bergždžios pastangos.

Nieko.

Nepažįstamasis raudonu šaliku ištirpo kaip dūmas.

Kapitonas Grima raportą tardytojui Nado-Lokė įteikė 2004 metų rugpjūčio 20-ąją. Tyrimas jau beveik penkias savaites trypčiojo vietoje. Nieko nauja, bet Grima neabejojo: Morgana Avril su nepažįstamuoju, kuris sukęsis apie ją šokių aikštelėje, ėjusi sava valia. Šis niekieno nepastebėtas drabužinėje pasiėmęs savo švarką ir šaliką, paskui stovėjimo aikštelėje palaukęs, kol ateis Morgana. Jie, matyt, kartu išsimaudė jūroje, kokiame nors atokiame kampelyje. Paskui viskas, matyt, apsivertė aukštyn kojom.

Morgana atsisako peržengti įprasto flirto ribas. Nepažįstamasis ją mygia. Reikalas pakrypsta į bloga, jis ją išprievartauja, panikos pagautas pasmaugia, velka ant skardžio ir sviedžia lavoną žemyn galbūt tam, kad išloštų laiko, iš pradžių įpiršdamas mintį apie savižudybę.

O paskui dingsta...

Nors ir neturėdamas įtariamojo, kurį galėtų įduoti tardytojui Nado-Lokė, kapitonas Grima savo raportą baigė optimistine gaida. Morganos Avril žudikas iš dalies buvo nustatytas. Ilgainiui jis praras budrumą, ir kas nors galiausiai galbūt atpažins jį Normandijos pajūryje ar kur kitur. Kapitonas Grima neabejojo tik vienu dalyku, kurį taip pat išdėstė paskutiniame savo raporto skyriuje:

Morganos Avril žudikas niekada daugiau to nebedarys.

Jis apibūdino jį kaip jaunuolį, kilusį iš pasiturinčios aplinkos, išsilavinusį, gerai išauklėtą, bet tą vakarą iškrėtusį savo gyvenimo kvailystę. Ir jis gyvens su ta siaubinga paslaptimi, glūdinčia jo gelmėse. Iki pat mirties.

Jei nebus užspęstas anksčiau...

Fekano žandarmerijos raportas sukėlė Avrilių klano įsiūtį.

Karmen Avril ir jos giminė savo advokato lūpomis įnirtingai pasipriešino kapitono Grima teorijai. Jie netikėjo teiginiu, esą padorios šeimos sūnelis paslydęs. Jiems žudikas buvo iškrypėlis, plėšrūnas, kuris veikė iš anksto apgalvotai. Svariausias jų argumentas tą tragedijos rytą buvo pagrįstas nepažįstamojo su raudonu šaliku elgesiu, aprašytu Vensano Karė. Kapitono Grima įtariamasis Nr. 1 ramiai sau laukė, kol tėvai atvažiuos jo pasiimti į Žano Polio Lorano aikštę – be streso, be panikos, o juk dešimtys policininkų šukavo Iporo gatves. Tokia ramybė nesiderino su naktinio flirto, išvirtusio į dramą, teorija.

Policininkai, advokatai ir teisėjai valandų valandom narstė keturias Vensano Karė pateiktas frazes.

– *O tavo šalikas?*

– *Palikau jį mažytei. Atminimui.*

– *Tikiesi vėl ją pamatyti?*

– *Tikrai būtų keista...*

Ar jas interpretuoti kaip greitomis sumestus atsakymus vargšo, ką tik kone atsitiktinai nužudžiusio žmogų ir pastačiusio savo laisvę ant kortos? Ar kaip ciniško, kraupiai šaltakraujiško nusi-

kaltėlio? Ar tiesiog kaip nekaltojo... kuris vis dėlto neprisistatys policijai?

Paskutinį kartą kapitonas Grima savo nuomonę viešai išdėstė rugpjūčio 23 dieną laikraštyje *Le Havre libre*. Jis netikėjo tinkamą akimirką išdygstančiu sadistu, kuriam pavyktų prisigretinti, o vėliau užpulti Morganą Avril, ir niekas nebūtų to pastebėjęs. Kodėl tada maudynės jūroje? Kodėl tada *Burberry* šalikas?

Paskui, 2004 metų rugpjūčio 26-ąją, jo teorija žlugo.

Jos tikimybė taip pat.

Visas kantrus jo triūsas, bemiegės naktys, praleistos ne namie, prarasti trys iš šešių pirmųjų jo mažosios Lolos gyvenimo mėnesių – visa tai nuėjo šuniui ant uodegos.

Protiškai atsilikusio paauglio slystelėjimas. Jokio išankstinio apmąstymo. Per vieną dieną raudonojo šaliko byla pakilo į nacionalinės tragedijos rangą – ši savo apimtimi pranoko viską, ką galėjo įsivaizduoti kapitonas Grima.

Byla išsipūtė, pasiekė aukščiausias teisėtvarkos ir policijos sritis.

Gerokai pranokdama jo kompetenciją.

***

Nuaidėjęs varpas atplėšė mane nuo skaitymo.

Jis gaudė be paliovos kaip pavojaus signalas, primygtinai kviesdamas jūreivius burtis denyje.

Koridoriuje pasigirdo Andrė balsas:

– Džamalai, mes vakarieniaujame!

Žvilgtelėjau į staliuką galvūgalyje, kelinta valanda.

19 valandų 17 minučių.

Po šimts velnių!

11

Tikiesi vėl ją pamatyti?

Vasarį „Sirena“ labiau panėšėja į šeiminį pensioną negu į viešbutį ir restoraną. Vakarienė 19 valandą ir vienas valgiaraštis negausiems klientams: dviem pensininkams, apsistojusiems vienai nakčiai prieš išvyką į Šventojo Mykolo kalną, anglų porai, išsilaipinusiai Djepe su raudonveidžiu kūdikiu, vienišam tipui, pasirišusiam kaklaraištį, lyg ir kokiam pasiklydusiam prekybos agentui.

Nusileidau keletą pakopų.

Valgomasis buvo erdvus, įsivaizdavau, kad jame gali tilpti per trisdešimt staliukų. Beveik nuo visų jų galėjai netrukdomai gėrėtis vaizdu į jūrą pro didelį langą. Vos žengęs dar žingsnį per restoraną, aptikau netikėtą viešnią.

– Vėluojate, Džamalai.

Mona!

Apsiginklavusi nerūdijančiojo plieno smaigeliu prieš jūrinių sraigių lėkštę, ji vakarieniavo viena prie staliuko. Už kelių staliukų tylomis valgė pensininkų pora. Kitame salės kampe abu anglai iš kailio nėrėsi, mėgindami sukimšti kūdikiui dubenėlį varlės žalumo daržovienės. Mona įbedė akis į kėdę priešais.

– Norite vakarieniauti vienas ar prisėsite prie manęs?

Kaip čia atsisakysi?

Įsitaisiau priešais ją. Šitas pokštas, matyt, buvo suderintas su Andrė – mano lėkštė ir stalo įrankiai išdygo viens du. Jis dingo su sąmokslininko šypsena, nežinau, skirta jai ar man.

– Mažoji slapuke, jūs atvykote į „Sireną" šį rytą?

Monos akys spindėjo pasididžiavimu dėl tos paslapties, kuriai ji leido tvyroti ore žandarmerijoje.

– Tikrai taip. Vakar tyrinėjau Vel le Roz sektorių, o dabar turiu apeiti plotą tarp Antifero ir Paliuelio*, dvi didžiausias vietinių akmenėlių sankaupas. Susitikau jus šį rytą, kai grįžote pabėgiojęs. Aš atsukusi nugarą stovėjau prie registratūros, jūs manęs nepastebėjote.

Nieko nuostabaus – kaip tik tada Andrė įteikė man pirmąjį voką.

– Jums galiausiai pavyko įtikinti farus dėl to antspaudo?

– Taip! Bet turėjau perguldėti su puse žandarmerijos. O jūs – jokių naujų savižudžių?

– Kiek žinau, ne...

Kaip tik tuo metu Andrė atnešė man jūrinių sraigių su majonezu. Jis, aišku, nugirdo užuominą apie „naujas savižudybes", tačiau neišsidavė.

– Užsisakom butelį vyno, – pasiūlė Mona. – Aš vaišinu!

Dėl tvarkos paprieštaravau, bet Mona neatlyžo.

– Įrašysiu į išlaidų sąskaitą. Mano finansinis užsakovas nesuka galvos dėl kelių eurų. *La P@nshee Computer Technologies* praeitais metais užkalė bene penkis milijardus pelno. Kodėl tuo turėtų naudotis tik pensininkai iš Ki Biskeino**?

Ji užsakė Andrė 2009 metų burgundiško šardonė.

Septyniasdešimt penki eurai!

Jos savaitės apyvarta.

Įsivyravo ilga tyla. Stebėjimo raundas. Neturėjau jokio noro kalbėtis apie rytinę savižudybę, *Burberry* šaliką, dar mažiau – apie Morganos Avril bylą. Tame klausimų be atsakymų sraute su neįtikėtinais sutapimais Mona buvo man žavus intarpas.

---

* Antiferas – pajūrio naftos terminalas, Paliuelis – atominė elektrinė (*aut. past.*).

** Saloje įsikūręs miestas Floridoje, Jungtinėse Valstijose.

Mano žvilgsnis klaidžiojo po salės puošmenas, krypo prie romantiškų drobių, vaizduojančių audras prie skardžio, prie jūreiviškų mazgų, išrikiuotų mediniuose ir variniuose rėmuose, prie karališko mėlio spalvos plūduro „Sveiki atvykę į denį", prie milžiniško kompaso, kabančio ant sijos. Jūreiviška aplinka. Žvilgsnis slysčiojo į menkiausią niekutį, kad tik nenugrimztų Monos iškirptėje – po pietų ji prasisegė dar vieną savo palaidinukės sagutę.

Kad sugundytų mane ar kad įtikintų farus?

Mona prabilo pirma:

– Žinote, kaip *P@nshee* generalinis direktorius susikrovė turtus?

– Neįsivaizduoju...

– Neįtikėtina istorija. Jūs būsite sužavėtas, Džamalai... Panši Kumaras Šindė – toks jo vardas – buvo indų imigrantas. Jis atkako į San Fransiską septintojo dešimtmečio viduryje be rupijos kišenėje. Naktimis miesto centre valydavo kontorų šikinykus, o dienomis lankė vadybos kursus. „Kaip pradėti savo verslą" – žinote, tokio pobūdžio mokykla už dešimt tūkstančių dolerių per metus, kuri, pasibalnojusi amerikietišką svajonę, lupa pinigus iš daugybės svetimšalių studentų, prasiskolinusių trims kartoms į priekį. Metų viduryje Panši turėjo paruošti kursinį darbą: įmonės įkūrimo projektą su rinkodaros planu, finansinio paskolos padengimo programa ir visa kita tokio pobūdžio muzikėle. Bet nualintas naktinio darbo neturėjo kada sukurpti nė eilutės. Jau norėjo viską mesti. Panardinęs abi rankas į mėšlą pradėjo suvokti, kaip funkcionuoja Amerika. Tos dienos, kai reikėjo pateikti darbą, išvakarėse jis dar valė *Transamerica Pyramid* tualetus keturiasdešimt aštuntajame aukšte, neįsivaizduodamas, kaip įkurti įmonę, kad ir virtualią. Dar proziškiau – jis koneveikė to aukšto avigalvius, kurie pasibaigus tualetiniam popieriui užkemša unitazus popierinėmis nosinėmis arba A4 formato popieriaus lapais...

Mona pasigardžiuodama gurkštelėjo šardonė ir porino toliau:

– Ir čia jam į galvą šovė mintis...

– Šikinykuose?

– Taip, kvailiausia pasaulyje idėja. Užuot kabinus kontorų tualetuose standartinį dvidešimties metrų ilgio ritinėlį, kaip kabiname namuose, kodėl tiesiog neįtaisius kur kas ilgesnio ritinio. Dviejų šimtų, trijų šimtų metrų, įtvirtinto metaliniame laikiklyje. Pasirinkęs tokį atspirties tašką ir nieko geriau nesugalvodamas, per likusią nakties dalį jis sukūrė savo projektą. Kitą dieną, kaip ir kas rytą, jam reikėjo išlipti *Civic Center* metro stotyje ir traukti į kursus. Paskutinę akimirką jis praleido stotelę, išlipo po penkių stočių, *West Portal* stotyje, įžengė į *Wells Fargo** agentūrą parduoti savo projekto bankininkui ir užregistruoti patentą.

– Ir jam pavyko.

Mona džiūgavo.

– Nepraėjo nė metų, ir jis tapo multimilijonieriumi. Vienas iš šimto didžiausių pasaulio turtuolių. Ar žinote bent vieną stotį, viešbutį, bent vieną viešąją įstaigą, kurioje šiandien nebūtų tokio tualetinio popieriaus skirstytuvo? Dėl įdomumo paskaičiuokite, kiek centimetrų tualetinio popieriaus kasdien atsivynioja kiekvienas šios planetos gyventojas.

Mona ištuštino taurę ir kalbėjo toliau:

– Pelningiausias amžiaus patentas! Pasakojama, kad po to Panši investavo į informatiką, paskui nusipirko salą Mikronezijoje, kad gyvena ten kiaurus metus nuogas kaip kulnas ir valosi užpakalį palmių lapais.

– Tikrai?

Ji nusikvatojo.

– O kaip jūs manote?

Vos vos sudvejojau.

– Jūs viską prasimanėte?

– Galbūt. Baisiai mėgstu kurti istorijas.

Panorau jai paploti, suspausti ją glėbyje, tekinomis leistis su ja ant molo, visą naktį leipti juokais mėnesienoje. Niekada ne-

* Amerikos daugianacionalinė banko ir finansinių paslaugų holdingo bendrovė, kurios centrinė būstinė yra San Fransiske.

buvau susitikęs mergaitės, tokios artimos mano pasaulio vizijai. Tolima tikrovei, tik viena koja realybėje. Ant palangės tarp dviejų pragarmių – automobilių, knibždančių gatvėje, apačioje, ir žvaigždžių ten, aukštai. Antrąsyk per dieną prisiminiau Džamilą. Mona buvo panaši į mano senelę, Dransi Šachrazadą, pakrikštytą „Kanalas +" visų tų vaikiūkščių, kurie klausydavosi jos istorijų – išsižioję, išpūtę akis – Žeriko daugiaaukštyje, laiptinėje C kiekvieną šeštadienio vakarą tol, kol Džamilą įgrūdo į Blan Menilo karšinčių prieglaudą, ir jos nepaprastas pasakas slaugės pavertė pakrikais kliedesiais, toli pažengusio Alcheimerio įrodymais. Man buvo aštuoneri. Aš nepamiršau nė vienos jos istorijos.

Kol skendėjau svajose, Andrė paėmė mano lėkštę ir pastatė katiliuką su jūreiviškais moliuskais. Iš to, kaip dvejojo ir delsė, spėjau, kad nori pasikalbėti, – turbūt apie tą savižudybės istoriją, apie kurią nugirdo mus kalbant. Naujiena tikriausiai apskriejo visą miestelį. Mergina, rasta negyva po didžiojo šuolio nuo skardžio! Galbūt net prasisunkė žinia apie mėginimą pasmaugti...

Įsivaizdavau paniką, kilusią žvejų namuose.

Ar po dešimties metų grįžo prievartautojas su *Burberry* šaliku?

– O jūs? – staiga paklausė Mona.

– Aš?

– Taip! Jūsų eilė papasakoti man nepaprastą istoriją.

Papurčiau galvą be jokio įkvėpimo, lyg moliuskų knebinėjimo padaže pakaktų visam mano susitelkimui. Mona sutrepsėjo.

– Neapvilkite manęs, Džamalai! Jei nebūčiau buvusi tikra, kad mane nustebinsit, nebūčiau kvietusi prie savo stalo. Nagi, kokį nors beprotišką dalykėlį!

Neskubėdamas nusivaliau pirštus servetėle. Už trijų staliukų abu pensininkai, nusitvėrę po išmanųjį telefoną, naršė po internetą.

– OK, Mona. Pati prisiprašėte. Beprotišką dalykėlį? Jums neteks nusivilti! Tad štai, aš išradau revoliucinę priemonę merginoms vilioti. Veiksmingą metodą pasiguldyti pačias gražiausias į savo lovą.

Mona užkibo. Kilstelėjo krūtinę, išplėtė akis, pravėrė lūpas. Keista, man toptelėjo žodžiai, tinkantys apibūdinti jos jukios lėlės veideliui – vieninteliai žodžiai, kurių, manau, niekada gyvenime nebuvau ištaręs, žodžiai, kuriuos vartoja tik seniai:

Mielas snukutis.

Merginos, katės ir pelės veido mišinys. Personažo, nužengusio iš Lafonteno pasakėčios, veidas.

– Jūs, atrodo, pernelyg geros nuomonės apie save, Džamalai...

– Jūs manimi netikite?

– Pažiūrėsiu...

Neskubėdamas išsiėmiau iš kišenės piniginę, o iš jos – vizitinę kortelę. Čiūžtelėjau ja per stalą, pridengęs delnu, kad Mona negalėtų perskaityti.

– Štai mano slaptasis ginklas.

– A, – nutęsė Mona, stengdamasi pabrėžti nusivylimą.

Kiek stumtelėjau kortelę jos neatidengdamas.

– Jau dešimt metų niekada niekur neinu be savo kortelių. Visada turiu kelias kišenėje. Mano kasdienybė: vietiniai greitieji traukiniai, priemiestiniai traukiniai, miesto šaligatviai... Kartais susitinku merginą, kuri man patinka. Tada net nestabtelėjęs įspraudžiu vieną tų kortelių jai į ranką, dar nespėjus jai apsvarstyti, kas aš per vienas.

Atitraukiau ranką ir perskaičiau kortelę.

Panele,

juokais apskaičiavau, kad kas dieną Paryžiaus gatvėse susitinku kelis tūkstančius moterų. Kas dieną įteikiu po kortelę vienai tų moterų, kartais dviem, retai trims, niekada daugiau.

Viena moteris iš kelių tūkstančių.

Jūs. Šiandien.

Jūs kitokia. Toje minioje kažkas jus išskiria iš visų kitų.

Jei esate mylima vyriškio ir laiminga su juo, galbūt vis dėlto jus sujaudins mano gestas. Jeigu nesate mylima

ir laiminga - tai neteisinga, nes jūs to verta. Kur kas labiau nei kuri nors kita.

Mano akyse.

Ačiū už šią nedidelę nuostabią akimirką.

jamalsalaoui@yahoo.fr

Aš palikau kortelę Monai, ji nusitvėrė jos kaip kokio paslėptų lobių žemėlapio.

– Tai bent! Ir veikia?

Savo ruožtu ištuštinau šardonė taurę, deramai gardžiuodamasis juo pagal kainą. Vienas euras už centilitrą.

– Užtikrintai! Blogiausiu atveju moterys pasijunta pamalonintos. Geriausiu – apsvaigsta. Aš pasikliauju nuostaba, jų *ego*, kontrastu tarp visuotinio paryžietiško abejingumo ir nedidelio savo romantizmo štricho, nusileidusio iš dangaus. Matot, Mona – tobulas kompromisas tarp virtualaus merginimosi pažinčių svetainėse ir negrabaus spaudimo, kurį merginos nuolat patiria gatvėje.

Mona stvėrė butelį ir pripildė mūsų taures. Švilptelėjo pro dantis.

– Viena mergina iš tūkstančių. Kaip jūs pasirenkate?

– Čia visa esmė, Mona. Kaip jums paaiškinti... Jei yra kas nors, ko aš niekada nesupratau – tai meilė iš pirmo žvilgsnio. Ta, kuri užgriūva jus gatvėje kaip perkūnas iš giedro dangaus. Minia lėtai atsitraukia. Atvirai kalbant, Mona, beveik visos turi žavesio, beveik visos turi tą mažutį „kažką“, kuris leidžia jas įsimylėti, mylėti visą gyvenimą ir nesigailėti. Gerai, tarkim, meilei iš pirmo žvilgsnio to nepakanka... Pagaliau nežinau – bent viena moteris iš trijų, norinti patikti, tampa iš tikrųjų graži. O paieškojus rimčiau, bent viena moteris iš dešimties, galbūt iš dvidešimties yra tobula. Kiekviena savaip, tačiau tobula! Tad suprantate, Mona, meilė iš pirmo žvilgsnio – vienintelio žvilgsnio – mane pribloškia. Moterų, galinčių perverti mane žaibu, susitinku po vieną kiekviename metro vagone, po dešimt – kiekvienoje Paryžiaus aikščių terasoje, saulėkaitoje, po šimtą – vasarą paplūdimyje...

Mona susidomėjusi nužvelgė mane, savo katytės iltimis triaukšdama moliuskus.

– Nelengva apvynioti jus apie pirštą, Džamalai. Ar jūs – blogiausias iš mačų, ar postromantizmo išradėjas?

Ji stabtelėjo ir pamąstė, lyg ieškodama silpnos mano metodo vietelės.

– Jūs išties išdalijate tik vieną tris korteles per dieną?

Nutaisiau susigėdusio demaskuoto vaiko išraišką.

– Juokaujat! Kartais išplatindavau po keletą šimtų...

Ji nusikvatojo.

– Sukčius! O dabar esminis klausimas. Ar jos jums atsako?

– Rimtai?

– Taip...

– Atsakymų – maždaug 80 procentų... Prie veiksmų beveik visos pereina po trijų elektroninių laiškų. Aš pergulėjau su gražiausiomis sostinės merginomis, „bombomis", kurias raškau gatvėje lengviau, negu būdamas didžiausios Paryžiaus modelių agentūros bosas.

– Jūs mane maustote?

– Galbūt – baisiai mėgstu kurti istorijas.

Mona kilstelėjo šardonė taurę ir susidaužė su manimi.

– Gražu, Džamalai. Nulis – nulis.

Ji padvejojo, paskui išpyškino:

– O jei būtumėt susitikęs gatvėje mane, ar būtumėt įdavęs man kortelę?

Supratau, kad nereikia per daug skubėti; iš lėto nuvėriau žvilgsniu kiekvieną jos odos porą, rusvus atšvaitus ant skruostikaulių, blakstienų šešėlius ant žavios riestos nosytės. Mona man padėjo: nutaisė pozą, įsmeigė žvilgsnį į jūrą, kad galėčiau pasigėrėti jos profiliu, pasirąžė, atstatė man krūtinę, pakaušį.

Galop atsiliepiau, pasverdamas kiekvieną skiemenį:

– Taip. Ir tą dieną būčiau padavęs tik vieną.

Mona paraudo. Pirmą kartą jaučiau, kad ji sumišo.

– Melagis! – susigriebė atsikirsti.

Ji pasistengė nukreipti pokalbį. Prieš paklausdama giliai įkvėpė oro.

– O jūsų... jūsų koja... Nelaimingas atsitikimas?

Apskritai ji ne ką tesiskyrė nuo kitų. Neatsispyrė pagundai. Mano atsakymas buvo paruoštas. Jau daug metų.

– Taip. Port Majo metro stotis. Gražiausia iš merginų lūkuriavo kitoje bėgių pusėje – kaipgi leisi jai nueiti, neįdavęs kortelės... Šokau ant bėgių, bet tuo metu privažiavo metro!

Ji nusijuokė.

– Kvailutis! Kada nors man pasakysit?

– Pažadu.

– Keistas jūs tipas, Džamalai. Įdomus, bet melagis! Beje, neabejoju, kad nebūtumėt įdavęs man savo kortelės. Spėju, kad mėgstate romantiškas moteris, fatališkas gražuoles, trumpai šmėstelinčias plaštakėles. Ne tokias stačiokes kaip aš. Mano nuomone, tai jūsų technikos problema: jūs pritraukiat atvaizdus, kolekcionuojate juos kaip figūrėles. Neužčiuopiate tų, kurių jums reikia!

– Ačiū už patarimą.

Mona rijo mane akimis.

– Atleiskite, – pratarė balsas mums už nugaros.

Andrė stypsojo už mūsų su dviem „plūduriuojančių salų" deserto dubenėliais rankose. Pastatė juos per plauką išvengdamas cunamio, paskui galiausiai ryžosi prabilti:

– Džamalai, ką tik kalbėjai apie savižudę. Tai... tai įvyko neseniai?

Andrė aiškiai nieko nežinojo apie šio ryto įvykį. Keista!

Trumpai išdėsčiau faktus, tiesiog neužsimindamas radęs *Burberry* šaliką, užkibusį už spygliuotos vielos ant skardžio, ir kad jis nepaaiškinamai atsidūręs ant Magali Veron kaklo. Kuo toliau pasakojau, tuo labiau Andrė sprogino akis. Kai nutilau, „Sirenos" šeimininkas, išblyškęs kaip jo staltiesė, suvebleno:

– Tavo istorija man primena...

Aš jį aplenkiau:

– Morganos Avril išprievartavimą. Prieš dešimtį metų.

André lėtai linktelėjo galvą pritardamas.

– Aš buvau čia, – kalbėjo toliau. – Pirmosiose eilėse! Toji mergina, Avril, mirė, galima sakyti, po mano langu. Festivalis *Riff on Cliff* atnešė man netikėtą pelną. Aš išpardaviau litrus moliuskų, tonas keptų bulvyčių ir kebabų, mano terasa nusidriekė per visą molą, oras tą vakarą buvo gražus, jaunimas plūdo iš visų pusių. Pirmą ir paskutinį kartą Ipore buvo organizuojamas toks renginys.

– Suprantu.

Nesugalvojau, ką gudresnio pasakyti.

– Aš neketinu skųstis, – patikslino André. – Po žmogžudystės pusę metų mano viešbutis buvo pilnutėlis. Žurnalistai, policininkai, ekspertai, liudytojai, advokatai.

– Taigi naujiena gera, – įsiterpė Mona. – Sulig šia žūtimi jūsų viešbutis vėl bus sausakimšas.

Nebuvau tikras, kad André įvertino Monos humorą taip pat, kaip aš. Jis nesureagavo ir tik ilgam nuščiuvo.

– Bent tikiuosi, – pridūrė galiausiai, – kad kitų nebus.

– Ko kitų?

– Kitų aukų...

– Po vieną kas dešimt metų, – nenurimo Mona. – Tai palieka pakankamą veiksmų laisvę.

André metė į ją žvilgsnį – keistą, tuščią, smingantį per Moną kiaurai, lyg jaunosios moters čia nebūtų, lyg ji klaidžiotų kur kas toliau, kažkur tarp jūros ir žvaigždžių. Man susidarė įspūdis, kad labiau, nei jausdamas panieką nederamam Monos humorui, jis vylėsi, jog mes atjausim jo nerimą. Atsisukau į jį.

– Kodėl, André? Kodėl turėtų būti kitų aukų?

Šeimininkas atrodė per vieną vakarą pasenęs dešimčia metų. Jis pasiėmė kėdę ir prisėdo šalia. Ilgam įsmeigė žvilgsnį į juodą horizontą, paskui tyliai prabilo:

– Tai tu nežinai visos tos istorijos, Džamalai? Sužinojai tik apie Morganą Avril?

Vėl prisiminiau paskutines straipsnio eilutes, perskaitytas prieš vakarienę, žlugusią kapitono Grima teoriją, bylą, įgavusią nacionalinį mastą.

– Keturi mėnesiai po Morganos Avril nužudymo, – toliau dėstė Andrė, – buvo įvykdytas antras nusikaltimas. Mergina iš Elbefo prie Ruano. Tai nutiko Žemutinėje Normandijoje, taip pat pajūryje, baigiantis atostogoms; ji dirbo vadove paauglių stovykloje. Tas pats prievartautojas. Ta pati sperma. Pasmaugta tuo pačiu raudonu *Burberry* šaliku. Tuo laikotarpiu Normandija visai pakvaišo. Kilo panika! Visi bijojo, kad žudikas maniakas nesustos... Bet tuo viskas ir baigėsi... Dvi merginos...

Jis ilgam nutilo.

– Iki šio ryto.

Pabandžiau rasti racionalų paaiškinimą:

– Vadinasi, tas psichas dešimt metų atsėdėjo cypėje, išėjo ir pradeda vėl?

– Niekas niekada jo nepasodino, – monotoniškai tarstelėjo Andrė.

Jis tebemąstė, nugrimzdęs prisiminimuose. „Plūduriuojančios salos“ lėtai smego į kremo jūrą. Galop Andrė nuėjo nukraustyti anglų stalo – šie dingo su savo vaikiuku, palikę sau pavymui žalios tyrės tvaną.

Mona įbedė akis į savo desertą kaip į plaukiojančių ledų sangrūdą – klimato atšilimo auką.

– Velniška istorija.

Mąsčiau net nepakeldamas į ją akių.

Dvi žmogžudystės.

Prievartautojas, pradingęs jau dešimtį metų ir akivaizdžiai vėl ėmęsis savo šį rytą.

Tik šį kartą jis nenužudė.

Magali pati puolė nuo skardžio. Prieš tai apsivyniojusi šaliką apie kaklą.

Šaliką su mano pirštų atspaudais.

Kažkas žinojo. Kažkas iš manęs tyčiojosi ir lašas po lašo sunks man informaciją.

Kodėl man? Kuo visoje šitoje istorijoje būsiu dėtas aš?

Monos pirštai žaidė mano kortele.

– Einam? – paklausė.

Neatsiliepiau. Ji atrodė nusivylusi taip pakrypusia vakarienės pabaiga, tarsi būtų per daug žiauru panirti į tikrovę. Balsu perskaitė kelis žodžius mano kortelėje:

– „Ačiū už tą nuostabią akimirką.“ Šį tą jums prisipažinsiu, Džamalai. Man būtų be galo patikę, jei koks nors nepažįstamasis būtų man įspraudęs į ranką tokį laiškelį priemiestinio traukinio perone. Manau, leisčiausi suvedžiojama, kad ir kas jis būtų.

Kurį laiką ji pro stiklą stebėjo pririštų žvejų valčių šokį žibintų šviesoje. Tuščių valčių. Ar valdomų vaiduoklių. Paskui pridūrė:

– Bet vakarienė su panoraminiu vaizdu į jūrą taip pat šio to verta.

Ji atstūmė kėdę ir atsistojo. Aš pasitryniau akis, sujaudintas neįtikėtinos virtinės įvykių, vienas po kito prasidėjusių nuo šio ryto, paskui nusišypsojau jai. Reikia manyti, šypsena Monai buvo prie širdies.

– Aš laikausi vieno principo, Džamalai. Jei vaikinas man patinka, visada sugulu su juo pirmąjį vakarą.

12

Kodėl aš?

Mona pravėrė langą. Bangų ridenamų akmenėlių čežėjimas užtvindė kambarį, paversdamas jį lyg kokia laivo kajute atviroje jūroje. Mona stovėjo tarp dviejų užuolaidų – nuoga, atstačiusi kūną putų purslams, tyškantiems nuo molo, kol dar jų neišblaškė vėjas.

Tysojau ant lovos. Gėrėjausi Mona iš nugaros. Žvelgiau į nuotakius jos klubus, įlinkusius virš apvalaus užpakaliuko, paskui į dvi kojas – vandenyno išsižadėjusios sirenos kojas. Mėnuo dažė tamsą prieblanda. Ištuštėjusio paplūdimio blyksniai šoko ant Monos. Kazino neonų raudonis, šviesus halogenų geltonis.

Pomiškio, sakų, pušyno atmosfera.

Ji atsisuko. Priekiu. Du rudi riešutėliai stirksojo ant šviesių krūtų kopų. Iš depiliuotos gaktos stiebėsi keli rusvi daigai.

Nuostabi.

Kai Mona lovoje nusiėmė gumelę, veržiančią „arklio uodegą“, plaukai kaskadomis pasruvo jai ant pečių, suteikdami neregėtą apimtį jos pelytės veideliui. Kone orumą, kurį ji išsprogdino juoko pliūpsniu.

Mona mylėjosi juokdamasi.

Kupina įgimtos energijos, nepaliaujamo išradingumo. Tarsi žaisdama. Be perstojo. Išvien. Slėpynes. Kvadratą. Užmerk akis, duok man ranką, praverk lūpas.

Pasityčiojimo iš savęs lavina! Niekada nebuvau to patyręs.

Nei vienas, nei kitas neturėjome prezervatyvo – jai buvo nusišvilpt. Ji švelniai spaudė mano nugaros apačią, kad likčiau joje.

Ji pasakė man „tu" prieš pat patirdama malonumą.

Žvilgtelėjau į žadintuvą. Dešimt po trijų nakties.

Mona stumtelėjo langą ir nesivaržydama pasuko prie manęs. Įsivaizdavau ją nutveriant vieną kriauklelių, prilipdytų rėmuose ant sienos, ir prisidengiant ja lytį kaip Botičelio Venera.

– Aš turiu būstą ir Vokotuose, – pratarė. – Žinai tokius?

Žinojau. Kas rytą treniruodamasis prabėgdavau Vokotų slėnį. Vieną iš gražiausių žalumos intarpų visoje pakrantėje. Tą miškingą slėnį ir kišeninį jo paplūdimį buvo užgrobusios kelios barokinės XIX amžiaus vilos.

– Ten mano disertacijos vadovo šeimos namas, – patikslino Mona. – Jis įdavė man raktus, bet aš dar nebuvau įkėlusi ten kojos. Iš nuotraukų tai sena pirkia, prašmatni ir niauri. „Psichozės" stiliaus. Labai ačiū...

– Tu su juo gulėjai?

Klausimas, atrodo, ją kone nustebino.

– Juokauji! Aš tokia pat velniška nuoboda darbe, kiek pasiutusi sekse. Tad jeigu imčiau painioti vieną ir kitą... Ojojoi...

Mona stryktelėjo ant antklodės. Man sėdantis ant lovos krašto jos pirštai nuslydo mano nugara.

– Jau pavargai? Labai anksti bėgioji? O juk mamytė mane perspėjo: „Dukrele, niekada nesugulk su aukšto lygio sportininkais!"

Pabučiavau jai į lūpas, perbraukiau ranka jos dešinę krūtį.

– Tik kelias minutes. Sutarta?

Nelaukdamas atsakymo užsitempiau apatinukes ir atsidariau nešiojamąjį kompiuterį, stovintį ant stalo priešais lovą. Kaip ir tikėjausi, pasipylė Monos sarkazmai:

– Pataikiau ant maniako! Ką tu darai? Rašai į tviterį, kad praneštum praradęs skaistybę su kiečiausia pakrantės pana?

Šyptelėjau.

– Ne, čia tai, ką mums ką tik papasakojo Andrė. Toji dvigubo išprievartavimo byla...

– Ta dešimties metų senumo istorija ar taviškė, rytinė?

– Ta dešimties metų senumo.

– Ir tai negali palaukti?

Ne... Man reikia žinoti.

– Duok man porą sekundžių, Mona. Paskui papasakosiu tau beprotiškiausią dalykėlį, kokį kada nors esi girdėjusi.

Buvau nusprendęs viską iškloti Monai, be kita ko, ir apie *Burberry* šaliko kelionę nuo spygliuotos vielos ant jaunos ir gražios savižudės kaklo.

Mano senas nešiojamasis kompiuteris krovėsi pasiutusiai ilgai.

– Gali padaryti man paslaugą, Mona? Mano striukės kišenėje, piniginėje, yra „Sirenos“ belaidžio interneto slaptažodis.

Paklodė lėtai slydo Monos linkiais, kol ji rangėsi ant lovos, rankiodama mano daiktus. Ji išpyškino man skaičių ir raidžių seriją.

Sumišai surinkau keletą pirmųjų žodžių:

Žudikas maniakas
Žemutinė Normandija
2004
Burberry *šalikas*

Google pasiūlė man gerą šimtinę atsakymų – beveik visi panašūs. Kai kurie žodžiai nuolat kartojosi pabrauktose antraštėse ar straipsnio santraukų eilutėse.

Mirtijė Kamiu
2004 metų rugpjūčio 26 diena, ketvirtadienis
Pajūrio Izinji poilsio bazė
Išprievartauta
Nužudyta

Vienas iš pavadinimų įstrigo man galvoje:

Pajūrio Izinji

Pats nežinau kodėl – juk to miestelio Normandijos pakrantėje net negalėjau lokalizuoti. Pabandžiau susikaupti, bet tą pačią akimirką man į nugarą smigo Monos balsas:

– Slapukas. Tu – faras!

Faras?

Mona kliedi! Sumišęs atsisukau į ją.

– Kodėl taip sakai?

Ji pakratė man po nosimi šerifo žvaigždę – paauksuotą, sulamdytą.

Mano žvaigždė!

Mona ne tik paieškojo mano piniginės – ji išnaršė visas mano striukės kišenes.

– Vaikystės prisiminimas? – tarstelėjo.

– Tikrai taip! Prašom padėti ją atgal į vietą.

Vėl prisiminiau tą rudens rytą, kai socialinis darbuotojas parvedė mane tiesiai pas motiną, nes užklupo sekantį Chakimą ir jo bičiulius. Man buvo septyneri metai. Užuot aprėkusi motina nusivedė mane į žaislų parduotuvę prekybos centre kitoje aplinkkelio pusėje. Tais laikais aš ištisom dienom žiūrėdavau senų vesternų vaizdajuostes, kurias kolekcionavo dėdė Kamelis. Motina nupirko tą paauksuotą geležinę žvaigždę – turbūt ji kainavo ne daugiau kaip penkis frankus – ir netardama nė žodžio prisegė ją man prie striukės, paskui parvedė namo ir pasodino priešais kaubojišką filmą. Nesvarbu, kokį – jai tai nerūpėjo. Ji tiesiog norėjo, kad aš suvokčiau, kurioje įstatymo pusėje turėčiau būti. Visiems laikams.

– Ar tu parašei tuos žodžius?

Ta ožka Mona nepadėjo mano žvaigždės į vietą. Priešingai, tyrinėjo visus jos galus.

– Veiksmažodžiai, – kalbėjo. – Penki veiksmažodžiai. Po vieną ant kiekvieno spindulio.

Ji neskubėdama iššifravo žodžius, flomasteriu užrašytus ant žvaigždės:

Tapti
Pasimylėti
Turėti
Būti
Grąžinti

Atsidusau.

– Tai nelyg principai, Mona. Jeigu nori, kryptys. Tarsi koks kompasas.

– Papasakok!

Monos akys spindėjo. Per vėlu išplėšti žvaigždę jai iš rankų. Paklodė visiškai nusmuko ant jos žavaus užpakaliuko, bet aš jaučiausi apnuogintas dar labiau negu ji. Apsimečiau abejingas ir vėl įsikniaubiau į *Google* atsakymus.

„Beseno kurjeris"
Vietovė, kuri vadinasi Didieji Karjerai, už Pajūrio Izinji. Pavakarys. Lavonas, rastas prie senųjų kalkių degimo krosnių.

– Rimtai, – neatlyžo Mona. – Kas tie penki veiksmažodžiai?

– Mano kompasas. Juk sakiau...

Palinkęs prie kompiuterio ekrano vėl vaidinau nerūpestingą, nepastebėdamas, kaip ji toliau naršo po mano piniginę. Po akimirkos pergalingai iškėlė keturlinkai sulankstytą popierėlį.

– Radau! – riktelėjo.

Niekas niekada nebuvo taip rausęsis po mano daiktus, niekas niekada neįtarė apie penkias eilutes, slypinčias tame raštelyje, ir vis dėlto nepajudinau nė piršto, kad sukliudyčiau jai jas perskaityti.

Ji perskaitė jas balsu. Man atrodė, kad girdžiu, kaip po krūtimi plaka jos širdis.

1. *Tapti...* pirmuoju luošu sportininku, dalyvaujančiu Monblano ultramaratone.
2. *Pasimylėti...* su moterim, gražesne už mane.
3. *Turėti...* vaiką.

4. *Būti...* apverktam moters, kai mirsiu.
5. *Grąžinti...* skolą prieš mirštant.

Ji nutilo ir ilgai žiūrėjo į mane.

– Aš ne viską suprantu, Džamalai. Tu man paaiškinsi?

Spragtelėjau ties kitu straipsniu.

Vakarų Prancūzija. Bajė leidinys

Prievartautojo persekiojimas intensyvėja. Avril ir Kamiu bylą perima Kano srities kriminalinės policijos viršininkas Leo Bastinė. Laukiama netrukus į Žemutinę Normandiją atvykstant psichologės kriminologės, specialiai skubos tvarka pasiųstos Vidaus reikalų ministerijos.

– Tu man paaiškinsi? – pakartojo Mona.

Nenorom pakėliau akis virš ekrano.

– Tu maža klastūnė, Mona! Esu tikras, kad jau viską supratai. Tai lyg ir principai, kuriais pagrįstas mano gyvenimas. Jeigu nori, siekiai. Mano pasirinktas kursas, kad pranokčiau savo luošumą. Jei pavyks nemirti, kol nepadėsiu varnelių ant tų penkių langelių. Nesvarbu, kiek man bus metų, kai išsklaidys mano pelenus, jei aš būsiu pasiekęs tą penketą tikslų...

– Tu tikrai nesveikas!

– Tai tave ir patraukė, ką?

Galvojau, kad duos man ramybę. Atsidariau PDF rinkmeną.

France-Soir

Žudikas maniakas, keliantis siaubą Normandijai. Apytikris jo portretas: maždaug dvidešimties metų tipas balta ir mėlyna Adidas *kepuraite su snapeliu.*

– Kryptis Nr. 1, – tarė Mona. – Žygis į Monblaną! Tą aš supratau. Dėl jo tu kasryt treniruojiesi. Maratonas vyksta vasaros pabaigoje, tiesa? Laiko yra. Taigi pirmas tikslas pasiektas!

Nejučiom nusišypsojau. Ar ji bent kiek nutuokia, kokia sunki distancija ir užmojis to žygio, kurį įsikaliau į galvą įvykdyti? Ilgiausia pasaulyje trasa! Mano vaikystės svajonė. Ką jau kalbėti apie kvalifikacinius bėgimus ištisus mėnesius prieš tai...

– OK, – toliau skambėjo pašaipus balsas. – Dedu varnelę ir ant krypties Nr. 2: *Pasimylėti su moterim, gražesne už mane* – įvykdyta po vakar vakaro!

Mona pėda nusviedė paklodę ir nuoga išsitiesė ant lovos, tarsi kviesdama mane įvertinti tai, ką siūlo.

Ką atšauti? Prisipažinti, kad taip – Mona iš tiesų gražiausia mergina, su kuria esu gulėjęs.

Nesulaukusi atsakymo Mona postringavo toliau:

– Kryptis Nr. 3 ir kryptis Nr. 4. Vaikas. Apsiverkusi našlė. OK, Džamalai, bet čia peršasi svarbus klausimas: ar visus tuos tikslus turi pasiekti su viena moterimi? Ta iš Nr. 2?

Aš tebespoksojau į ekraną, neatverdamas naujų rinkmenų.

– Na? – neatlyžo Mona. – Meilužė, motina ir našlė. Viena, dvi ar trys moterys?

– Nesvarbu.

– Melagis!

– Ne... Moteris, kuri rauda, žarstydama mano pelenus, gali būti ir mano dukra, jei būsiu senas senutis...

– Puiku! Ir pagaliau – kryptis Nr. 5. Kas čia per istorija: *grąžinti skolą prieš mirštant*? Tu ką nors nužudei?

Atsisėdau ant lovos ir uždėjau ranką jai ant šlaunies.

– Aš kalbu apie skolą, kurią turime mes visi. Apie gyvenimą. Tiesiog noriu pasakyti, kad prieš mirdamas noriu būti naudingas. Išgelbėti kam nors gyvybę, kad atsilyginčiau už savąją.

– Nekokia pradžia! Tu net neįstengei sukliudyti mažajai Magali nušokti nuo skardžio...

Mano ranka slystelėjo jos linkiais. Mona buvo absoliuti tabu laužytoja. Niekada niekam nebuvau išsipasakojęs apie penkias savo kompaso kryptis – net Ibu ar Ofelijai. Man pasirodė, kad ne pro šalį patikslinti:

– Sustabdyti žudiką taip pat. Sukliudyti jam pradėti vėl.

– Prievartautoją su *Burberry* šaliku?

– Pavyzdžiui...

Mona švelniai paėmė man už rankos, delnu uždengė akis ir nukreipė mane vienos jos slaptųjų vietelių link.

– Pamiršk jį...

Žali žadintuvo diodai rodė 4 valandas 3 minutes. Mes vėl pasimylėjome, paskui, įsitaisęs tarp Monos kojų, viską jai papasakojau, neslėpdamas nė raudonojo šaliko, apsukto apie Magali kaklą, paslapties. Baigiau klausimu:

– Netrukus turiu vėl vykti pas farus. Ar patartum viską jiems pasakyti?

– Nežinau. Apskritai nieko nuostabaus, kad radai tą šaliką, pakibusį ant aptvaro. Tas tipas, kuris išprievartavo Magali Veron, išgirdęs tave artėjant, matyt, puolė į paniką ir paliko jį ten, bet paskui...

Mona suraukė kaktą ir susimąstė, o drauge užsirietė ir jos vėžlio nosytė. Ūmai ji atsitiesė.

– Žinau! Prievartautojas buvo kaukėtas. Arba su gobtuvu. Arba Magali nespėjo įžiūrėti jo veido. Po kelių minučių pamačiusi tave su šaliku rankoje, pagalvojo, kad grįžta užpuolikas. Ji tave palaikė užpuoliku!

Mintyse peržvelgiau visą sceną. Prisiminiau žodžius, Magali ištartus prieš jai puolant žemyn:

Nesiartinkit.
Dar bent žingsnis, aš šoksiu...
Eikit savo keliu. Eikit sau! Greičiau.

Ar aš buvau toks kvailas? Ar pergąsdinau ją kaip medžiotojas, kuris užspendžia triušį? Sukaustyta siaubo. Pasirengusi viskam, kad tik vėl nepatektų budeliui į nagus? Pasirengusi nusižudyti.

Monos hipotezė persmelkė mane šalčiu.

Jei nebūčiau prisiartinęs su tuo šaliku rankoje, Magali nebūtų šokusi žemyn.

Mona, atrodo, nepastebėjo, kad aš tirtu. Ji toliau rezgė negailestingus savo samprotavimus:

– Džamalai, tai netgi paaiškintų neįtikinamiausią dalyką: ji apsivyniojo tą sumautą šaliką apie kaklą krisdama...

Ji trumpam nutilo.

– Kad apkaltintų tave!

Kad apkaltintų mane?

Mano nuoga oda virto šaldyta mėsa. Ir kaip Mona gali ištverti sąlytį su ja? Atsitraukiau. Šįsyk Mona pastebėjo mano sutrikimą ir sulaikė mane už peties.

Ant stalelio galvūgalyje šerifo žvaigždė atspindėjo jūreiviškos lempos šviesą. Monos glamonė sušvelnėjo.

– Nesikrimsk, Džamalai. Tu už niekąnesi atsakingas. Iš kur galėjai žinoti.

Atsikėliau. Monos pirštai įsikibo tuštumos.

– Tu nepadarei nieko bloga, Džamalai! Tu nekaltas. Tau nėra ko bijoti farų. Tavo sperma – ne Magali Veron prievartautojo sperma ir ne tų dviejų merginų prievartautojo sperma prieš dešimt metų.

Žiūrėjau pro langą į juodus skardžius. Man už nugaros Mona kartojo:

– Tau nėra ko bijoti farų, Džamalai.

Tačiau ji klydo.

Ji siaubingai klydo.

Veikiai aš suvoksiu, kokiu mastu.

13

Savo budelio naguose?

10 valandų 22 minutės. Vokas gulėjo šalia manęs ant suolo, tiesiai prieš kokią dešimtį žvejų valčių, snūduriuojančių ant žvirgždo. Jūra traukėsi. Atoslūgis. Protakoje, išraustoje užliejamoje pakrantėje, kad valtims būtų lengviau nusileisti į jūrą, du burlentininkai baigė tvirtinti savo balansyrus. Jaunesnysis, ilgais šviesiais susitaršiusiais plaukais, išblukintais druskos, ant savo lentos buvo atvaizdavęs vikingo šalmą; kitas, žilstelėjęs keturiasdešimtmetis, pasirinko stilizuotą dviejų auksinių Normandijos leopardų versiją raudoname fone.

Nuotykių ieškotojai! Gryniausi! Kadangi tuo slydimu pagrįstu sportu gali užsiimti tik nebijodamas stichijų: ledinio vėjo, papilkusios jūros, kreidinės sienos, o tie, kurie čiuožia ant bangų, užsimovę bermudus, po palmėmis, Honolulu ar Sidnėjuje, burlenčių sporte yra tas pats, kas savaitgalio risnotojai prieš kalnų trasų užkariautojus.

Pasikeičiau su jais kolegiškomis šypsenomis. Voko atplėšti neskubėjau. Mėgavausi ryto ramybe. Pirmą kartą buvau atsibudęs apie pusę aštuonių. Pirmiausia nutvėriau savo šerifo žvaigždę ir prisegiau ją prie Monos palaidinukės, numestos ant lovos krašto. Išvirkščia puse ant širdies.

– Saugok ją, Mona, – murmtelėjau mieguistu balsu. – Patikiu ją tau.

Jos šiltas kūnas prigludo prie manęs.

– Oho! Didelė atsakomybė!

– Milžiniška!

Ir taip vėl užmigau. Po valandos Mona išsmuko lauk, palikusi man trumpą laiškelį:

Manęs laukia darbas. Aš kur nors paplūdimyje.

Kai apsivilkęs sportinę aprangą nusileidau į „Sirenos" vestibiulį, buvo jau beveik devynios.

– Geram ryžtui galas, – pašmaikštavo Andrė, dirstelėjęs į savo laikrodį. – Su tokiais pasimiegojimais šlubio neatrinks į ultramaratoną.

– Yra švelninančių aplinkybių. Mergaitė iš tikrųjų graži...

– Kokia mergaitė? – nusistebėjo Andrė, merkdamas man akį.

Turint omenyje vidutinį jo klientų amžių, jam turbūt ne taip dažnai tenka piršliauti.

Buvau numatęs greitą įtemptą bėgimą apie penkiolika kilometrų tiesiai į vakarus Etretato kryptimi, paskui apsukti Ramandezių taku iki Grenvalio slėnio. Prieš leisdamasis į kelią mečiau žvilgsnį į orų prognozę.

Sniego griūties grėsmė
Nepertraukiamas sniegas
Įdienojus laukiama vėjo šuorų
-15° C
05350 Sen Veranas
Aukštutinės Alpės

Kasdieniai Andrė pokštai nejučiom privertė mane suvirpėti. Lauke skaisti šviesa kūrė šilumos iliuziją. Leidausi smulkia ristele. Vos pasiekiau pajūrio taką, po kojomis sutreškėjo pastirusi žolė.

Maždaug pusiaukelėje prabėgau virš Vokotų; buvau kiek pridusęs ir svarsčiau, kuris iš tų keistų nykštukų namelių, pasiklydusių žmogėdrų girioje, Monos disertacijos vadovo būstas. Kai

nusileidau į Iporą ilgu sunkiai įveikiamu taku, kaktomuša susidūriau su laiškininko furgonėliu.

Jis nužvelgė mane kaip berniūkštį, kaulijantį savo širdies draugės atviruko.

– Vokas? Džamalo Salaju vardu? Taip, šiandien buvo, bet aš jau iš „Sirenos". Pasiklausk Dėdė, vyruti...

Taip ir maniau; man rūpėjo kas kita.

– Ar įmanoma rasti laiško siuntėją? Pavyzdžiui, per apmokėjimą, jei tai spaudas, o ne pašto ženklas?

Laiškininkas atrodė kaip mokytojas, su didžiausiu malonumu pasišovęs atidirbti papildomas valandas.

– Teoriškai – taip. Bet tavo voką, vyruti, prisimenu, gavau į rankas mažiau kaip prieš ketvirtį valandos; jis apmokėtas automatiniu būdu. Tokį žymeklį turi bet kuri nedidelė įmonė ar administracija. Jei tikiesi rasti gerbėją, kuri tau įkyri, turėsi veikti kitaip.

Man įėjus į „Sireną" Andrė ištiesė voką.

– Tavo prenumerata, Džamalai! *Pomme d'api, Télérama* ar *Playboy*?

– *Pif gadget**...

Nenorėjau atplėšti voko kambaryje. Atkakli saulė įnirtingai tvieskė į paplūdimį; patraukiau prie suoliuko ant molo. Dar neatplėšęs žinojau, kas voke.

Teismo kronikos tęsinys.

Visi fragmentai, reikalingi, kad suprastum, kaip rutuliojosi įvykiai prieš dešimt metų.

10 valandų 29 minutės. Du burlentininkai slydo Anglijos link. Man trumpam šmėstelėjo mintis, kad liko mažiau kaip keturios valandos iki susitikimo su Pirozu Fekano žandarmerijoje. Atplėšiau voką ir išskleidžiau lapus, tvirtai spausdamas juos tarp sustingusių nuo šalčio pirštų, kad jų neišsklaidytų vėjas.

---

* Vaikiškas komiksų žurnalas.

***

Mirtijės Kamiu byla, 2004 m. rugpjūčio 26 d.

Iš savo traktoriaus aukštybių Viktoras Tubervilis žvelgė į kukurūzų jūrą. Iš pradžių jis pagalvojo, kad tai maišas, numestas nevalyvų turistų. Paskui įžiūrėjo perplėštą suknelę. Vėliau – merginos lavoną.

Du Pajūrio Izinji apylinkės brigados žandarai prisistatė nepraėjus nė dešimt minučių. Jie iš sykio sugretino įvykį su Morganos Avril žmogžudyste prieš tris mėnesius. Jiems užteko nuovokos iš negausių nusikaltimo scenos liudininkų, Viktoro Tubervilio ir penkiolikmečio jo sūnaus, pareikalauti visiško diskretiškumo; paskui jie susisiekė su aukštesniais viršininkais, kurie pritarė jų parodytai intuicijai. Dvidešimt keturias valandas – nė žodžio spaudai; per tą laiką įsitikinti, kad tarp dviejų nusikaltimų esama ryšio. Radijo bangomis paskleisti naujieną, Normandijos pakrantėje sukelsiančią paniką taip pat neabejotinai, kaip sukelia miško gaisras Viduržemio jūros pakrantėse, tikrai pakaks laiko ir vėliau.

Tų žodžių nusitvers visi žurnalistai.

Žudikas maniakas.

Visoms abejonėms išsklaidyti užteko dvidešimt keturių valandų.

Dvidešimties metų ir trijų mėnesių amžiaus Mirtijė Kamiu buvo paauglių stovyklos, jau dvi savaites išskleidusios savo palapines Pajūrio Izinji poilsio bazėje, vadovė. Paskutiniai liudytojai, matę ją gyvą, buvo susitikę ją apie trečią dienos Grankano kelyje, traukiančią iš Izinji. Ji ėjo viena. Tą dieną jai buvo laisvadienis.

Kiekvienas skrodimo ataskaitos punktas patvirtino tai, ko bijojo visi tyrėjai, kuriems buvo patikėtas antrasis nusikaltimas.

Mirtijė Kamiu buvo išprievartauta, paskui pasmaugta raudonu kašmyro šaliku, veikiausiai *Burberry* firmos.

Merginos prievartautojo sperma sutapo su Morganos Avril prievartautojo sperma. Išsamesni testai, atlikti po skubotų pir-

mųjų, be jokios abejonės, patvirtino dviejų genetinių atspaudų tapatumą.

Tų dviejų veiksnių savaime pakako išvadai, kad žudiko būta vieno, bet ataskaitoje buvo pateikta ir kitų, dar labiau gluminančių faktų.

Prieš tai, kai buvo išprievartauta ir pasmaugta, Mirtijė Kamiu išsimaudė jūroje. Tikriausiai nuoga, nes buvo be maudymuko, o ant jos apatinių nerasta jokio jūros vandens pėdsako. Tačiau palikus Pajūrio Izinji niekas jos nematė jokiame paplūdimyje. Mirtijė Kamiu vilkėjo žydrą vasarinę suknelę, išmargintą dideliais violetiniais kinrožių žiedais. Labai puošnią. Perplėštą kone per visą ilgį.

Kaip ir Morganos Avril, Mirtijės Kamiu lavonas dar segėjo liemenėlę – rausvai violetinę, kinrožių spalvos, bet kelnaitės buvo nuplėštos. Jas rado tik kitą dieną Vė užutėkio protakoje, išterliotas prievartautojo sperma. Paskutinis abiejų bylų sutapimas: per petį kabinamas krepšys, kurį nešėsi Mirtijė, buvo dingęs. Tyrėjai ištisus mėnesius bergždžiai jo ieškojo.

Toks pat barbariškas poelgis. Tas pats prievartautojas. Tas pats nusikaltimo įrankis. Tas pats žvėriškumas – iki smulkmenų; apie tai policija niekada neužsiminė.

Toks pat veikimo būdas.

Jisai vėl pradės.

Tokia buvo išvada po dvidešimt keturių valandų griežto režimo tyrimo.

Tuo jis neapsiribos. Žudikas vėl smogs.

Filipui Grima iš Fekano žandarmerijos buvo mandagiai padėkota už trijų mėnesių triūsą, taktiškai nutylint, kad savo ataskaitos išvadoje jis buvo atmetęs bet kokią recidyvo grėsmę; paskui tyrimas buvo iš jo atimtas, ir abi bylos – Morganos Avril ir Mirtijės Kamiu – patikėtos duetui, kurį vidaus reikalų ministras ir teisingumo ministras vertino kaip abipusiškai vienas kitą papildantį.

Leo Bastinė, Kano srities kriminalinės policijos viršininkas, likus penkeriems metams iki pensijos buvo sukaupęs negincija-

mą patirtį. Taktas, organizaciniai gebėjimai, komandinio darbo dvasia ir britiškas humoras... Bastinė buvo iš tiesų retas atvejis, vertinamas tiek savo vyrų, tiek viršininkų. Pakeitus tardytoją Nado-Lokė jam buvo priskirtas Polis Hugas Lagardas, jaunas teismo pareigūnas, neseniai atkakęs į Kalvadosą. Dailus, ambicingas, nesivaržantis su žiniasklaida... Jei Lagardas persistengs, Bastinė sugebės jį pažaboti. Jei jaunasis tardytojas svajoja apie karjerą, tai gaus pasitenkinti kaupdamas archyve visas bylos detales, kad suėjus senaties terminui galėtų išleisti bestselerį. Vidaus reikalų ministras, įbaugintas žudiko maniako šmėklos, pasirinkusios mokslo metų pradžią, kad dar labiau išgarsėtų, reikalavo tardytojui ir policijos viršininkui priskirti trečią specialistą – psichologą kriminologą. Trisdešimt šešerių metų Elen Nilson, apsišarvavusiai diplomais, pasak Bovo aikštės specialistų*, vunderkindei, pavesta sekti bylos eigą laisvos samdos pagrindu ir pareikšti savo nuomonę, kur ir kada ji matys tam reikalą.

Tikslas, paskirtas šiam trejetui, buvo aiškus – jį sudarė trys reikalavimai.

Nedelsti. Nedramatizuoti. Užspęsti tą iškrypėlį.

Visos paieškos patvirtino, kad Morganos Avril ir Mirtijės Kamiu niekas nesiejo.

Žudikas smogė aklai. Blogiau pataikyti nebūtų galėjęs.

Į Mirtijės Kamiu laidotuvių apeigas Elbefo Šv. Jono bažnyčioje susirinko daugiau kaip penki tūkstančiai žmonių. Maždaug kas dešimtas miesto gyventojas.

Mirtijė Kamiu tapo simboliu. Ji to nusipelnė.

Visi jautė neapykantą žudikui.

Galbūt visi, išskyrus jos artimuosius.

Šarlis ir Luiza Kamiu buvo žinomi mieste žmonės. Žinomi ir vertinami. Šarlis jau beveik dvidešimt metų direktoriavo Elbefo muziejuje, pagarsėjęs kaip vienas geriausių aglomeracijos žinovų, išmanančių viską – nuo Senos archeologijos prieš 200 000

---

* Bovo aikštėje Paryžiuje įsikūrusi Prancūzijos vidaus reikalų ministerija.

metų iki gelumbės audimo staklių XIX amžiuje. Luiza vedė šokių kursą Gambeta alėjoje ir kovojo už cirko teatro, didžiausios miesto paveldo puošmenos, išsaugojimą.

Humanistų pora. Pažangos puoselėtojai. Centristai.

Luiza ir Šarlis turėjo tik vieną dukrą; susilaukė jos vėlai. Tikrą lobį – jie tai suvokė, ir dėl to stengėsi neuždaryti Mirtijės į seifą.

Mirtijė lankė savo motinos šokių kursus, cirko teatro užsiėmimus ir visiems socialiniams sluoksniams „lygių šansų" Piušo kvartalo mokyklą. Per jos gimtadienius mažame Senos pakrantės namelyje, įsispraudusiame tarp daugiaaukščių pastatų, pramaišiui spiesdavosi turtingiausios Elbefo šeimos, bedarbių dukros ir afrikiečių imigrantų sūnūs.

Tai buvo sąmoningas Luizos ir Šarlio pasirinkimas – netgi ne politinis: tiesiog gyvenimo būdo pasirinkimas. Mirtijė buvo vienturtė dukra, mylima, privilegijuota. Jie norėjo, kad Mirtijė būtų graži – ne fizine prasme, tokia ji jau buvo, nors tai ir ne jų nuopelnas; ne, jie norėjo, kad Mirtijė būtų graži asmenybė. Kai pagalvoji, tai savanaudiška ir pretenzinga. Jie norėjo, kad ji perimtų jų vertybes: dosnumą, gebėjimą dalytis, atlaidumą – ir savo ruožtu perduotų jas, kai jų nebebus.

Dar gerokai prieš gimstant Mirtijei Luiza ir Šarlis neturtingiems Elbefo vaikams buvo įsteigę „Aukso gelumbės" bendriją. Ėjo 1964 metai, sulig tekstilės pramonės saulėlydžiu pusė miesto darbininkų neteko vietos; reikalo nepataisė ir Senos pakrantėse pastatytos *Renault* gamyklos. „Aukso gelumbė" kas vasarą organizuodavo stovyklas vaikams ir paaugliams, nevažiuojantiems atostogauti – stovyklas, kurioms Luiza ir Šarlis patys vadovavo daugiau kaip trisdešimt metų. Drauge pasiimdavo ir Mirtiję, šiai dar nė neišmokus vaikščioti, tad mažylė tapo tarsi kokiu būsimųjų bosų talismanu: vasarą jie diktuodavo savo įstatymus miegamuosiuose, likusią metų dalį – ant kvartalo šaligatvių. Luiza ir Šarlis pasitraukė tik 1999 metais, užleisdami vietą Frederikui Sen Mišeliui, Elbefo jaunimo kultūros namų direktoriui. Jis ir padėjo Mirtijei žengti pirmuosius jos kaip vadovės žingsnius, kai tik šiai sukako septyniolika.

Frederikui Sen Mišeliui patikdavo, kai jį vadindavo Šišenu*, kito Frederiko – *Les Rita Mitsouko* grupės gitaristo – vardu. Sen Mišelis atrodė iš tikrųjų „kietas“: ilgi plaukai, kelių dienų barzdos šeriai, žemas balsas. Iš griežto auklėjimo ir dešimties savo skautiškų metų jis išsaugojo padorumo jausmą, raminamai veikiantį Šarlį ir Luizą, o iš kelionės aplink pasaulį – keliavo vienas, dar nesulaukęs nė dvidešimties – krislelį padūkimo, kuris traukė mergaites, tarp jų ir gerokai jaunesnes už jį.

Taip pat ir Mirtiję.

Nepaisant akivaizdaus amžiaus skirtumo niekas kažkaip neabejojo, kad Mirtijė ir Frederikas vienas kitą įsimylės. Jai tada buvo aštuoniolika, jam – trisdešimt septyneri, bet Luiza ir Šarlis neįžvelgė tuose santykiuose nieko peiktino.

Frederikas taip pat buvo puikus žmogus.

Jų vestuvės buvo numatytos 2004 metų spalio 2-ąją. Ant Mirtijės lavono bevardžio piršto buvo sužadėtuvių žiedas.

Į Mirtijės vestuves būtų susirinkę daug žmonių.

Daug, bet turbūt mažiau, negu susirinko į laidotuves.

Tyrėjų trijulė darbavosi išsijuosusi. Tardytojas, policijos viršininkas ir psichologė kriminologė.

Iš pradžių tardytojui Lagardui telikdavo pritarti policininko sprendimams, o psichologei kriminologei – žiovauti prieš nesibaigiančius DNR kodų sąrašus. Vienas po kito, kad papildytų Normandijos genetinių atspaudų banką, sukauptą po Morganos Avril nužudymo, buvo pravaryti Vė užutėkio gyventojai, vasarotojai, stovyklautojai.

Jokių rezultatų – nebent visų jų išteisinimas.

Sistemingai būdavo iškabinamas kapitono Grima sukurtas fotorobotas: jaunuolis su raudonu *Burberry* šaliku, pastebėtas Ipore, tas, kurio tėvai esą turį vilą Normandijos pakrantėje.

Kitų pėdsakų nebuvo, tad jis liko įtariamasis Nr. 1.

---

* Fred Chichin (1954–2007) – prancūzų muzikas, kompozitorius. Drauge su Catherine Ringer įkūrė grupę *Les Rita Mitsouko*.

Įtariamasis – šmėkla.

Niekas niekada šiuose kraštuose jo nebuvo matęs, o gal portretas buvo ne kažin ko vertas.

Karmen Avril spustelėjo tyrėjus. Rugsėjo mėnesį žurnalas *Femme actuelle* kone visą lapą skyrė pokalbiui su Morganos motina. Reikšmingiausia interviu frazė virto straipsnio antrašte:

„Jeigu būtų paklausę manęs, Mirtijė Kamiu būtų dar gyva!“

Karmen Avril aiškino žurnalistei niekada neabejojusi, kad jos dukra tapusi sadisto auka. Kad jis pasirinkęs ją atsitiktinai. Kaip atsitiktinai pasirinks naują auką, jei niekas jo nepažabos. Jei kapitonas Grima nebūtų sugaišęs viso to laiko prie savo hipotezės: nelaimingas atsitikimas; šaunus berniukas, pagautas panikos, kiek per smarkiai spusteli savo vakaro pergalei kaklą; šaunus berniukas, kuris niekada daugiau taip nebedarys... – Mirtijė Kamiu būtų dar gyva.

Policijos viršininkas Bastinė, taktiškai apribodamas šio incidento reikšmę, pasikvietė Karmen, šnektelėjo su ja. Jai buvo pažadėta, kad bus imtasi be galo rimtų priemonių.

Tai buvo tiesa.

Tardytojas Lagardas ir policijos viršininkas Bastinė visą Normandiją apraizgė milžinišku tinklu. Žygiai nuo durų prie durų, gaudynės, sistemingai kaupiami parodymai, rinkmenų sugretinimas. Bastinė tvirtino, kad turint reikalą su žudiku maniaku kova bus ilga, o tyrimą lems viena detalė, menka smulkmena, slypinti informacijos gigabaituose. Stropių, išmanių skruzdžių triūsas... Iš esmės tas pats darbas, kokį vykdė Fekane kapitonas Grima, tik dabar kur kas veiksmingesnėmis priemonėmis.

Elen Nilson, psichologė kriminologė, nesitvėrė iš nuobodulio. Priešingai nei policijos viršininkas Bastinė, ji viską statė ant vieno liudijimo. To vienintelio.

Tarp Morganos Avril ir Mirtijės Kamiu nužudymo buvo vienas esminis skirtumas.

Prieš žmogžudystę Mirtijė Kamiu jautė, kad jai grasina.

Ir jos artimieji žinojo kas.

Aš pakėliau akis. Skaityti jau beveik baigiau, bet pažįstamas siluetas paplūdimyje už kokio šimto metrų mane išblaškė.

Ataraksas!

Jis tebevilkėjo savo rudą striukę, nelyg kokią antrąją odą, nudėvėtą, aptrintą – tarytum Ataraksas, o ne Magali Veron būtų turėjęs šokti nuo skardžio. Jis lėtai tolo atviros jūros link, beveik taip, lyg neskubiai stumdamasis į priekį būtų laukęs, kol pradžius jūros paviršius paskui besitraukiančias bangas.

Visi neša kudašių, net ir jūra.

Matyt, nuo to paūmėjo jo neurozė.

Paskubomis sugrūdęs lapus į voką pasileidau jo link.

Mes priklausėme labai uždaram trijų vienintelių Magali Veron savižudybės liudininkų būreliui. Kadangi pagal visas tikimybes praėjus dešimčiai metų po dvigubos žmogžudystės žudikas su raudonu šaliku vėl pasirodė, galbūt Ataraksas turės savo asmeninę taip neįtikėtinai susiklosčiusių įvykių versiją.

14

Jis vėl pradės?

– Kristianai! Kristianai Le Medefai!

Kiek įkabindamas leidausi jūros apnuogintomis uolomis. Dykumos gamtovaizdis po stebuklingo lietaus. Aibė smailių, lomelių, ertmių, išgremžtų vėjo ir tūkstantmečių. Smailių. Žvilgančių. Mano kairė koja užkibo už gūbrio, įstrigo griovelyje. Mintyse keikiausi. Jei su savo netikusia koja nesugebėčiau išlaikyti pusiausvyros ant slidžios uolėtos platformos, neverta būtų ruoštis kovai su snieguotais Monblano šlaitais.

Pašaukiau vėl:

– Le Medefai!

Šįsyk Ataraksas atsisuko ir įsmeigė į mane pavargusį žvilgsnį.

– A... Tai jūs.

Jis aiškiai nebeprisiminė mano vardo. Prisiartinau, paspaudžiau jam ranką.

– Džamalas. Džamalas Salaju.

Jis nužvelgė mano vėjastriukę. Tą, kurią vilkėjau vakar rytą ir visais kitais rytais.

– Tai lakstot kas dieną?

– Aha...

Neturėjau noro leistis į savo treniruočių smulkmenas. Pasvarsčiau, kaip čia perėjus prie Magali Veron savižudybės.

– Netrukus vėl vykstu pas Fekano žandarmerijos farus. Esu kviestas keturioliktą valandą. O jūs?

Le Medefas atrodė nustebęs.

– Aš – ne. Savo parodymus pasirašiau vakar. Kaip paprastas liudytojas. Kapitonas Pirozas pasakė: jei reikės, vėl su manimi susisieks... Žinote, aš dėl to neketinu skųstis.

Jis, rodos, neskubėdamas apmąstė mano išskirtinę darbotvarkę. Skardžio papėdėje iki begalybės tęsėsi uolėta platforma. Dykynė, nusagstyta tik juodais sulinkusiais Iporo gyventojų šešėliais – jie rinko valgomuosius moliuskus. Kelios dešimtys, pasklidusios grupelėmis po du tris.

– Tai draudžiama, – pasakė Le Medefas.

– Kas?

– Rinkti moliuskus. Draudžiama! Gelbėjimo stotyje iškabintas plakatas, ir vis tiek visi taip daro... Policija tyli. Tai pranoksta mano supratimą...

Jis prakalbo garsiau, matyt, vildamasis, kad kuri nors rankiotojų grupelė jį išgirs.

– Arba tai pavojinga ir reikia priversti laikytis įstatymo, arba ne, ir tegu sau gerieji žmoneliai renka sau savo moliuskus... Bet drausti ir sykiu taikstytis – nėra nieko veidmainingesnio, jums taip neatrodo?

– Neįsivaizduoju... niekada nesu rinkęs moliuskų.

– Farai jums neatrodo veidmainiai?

– Netgi nusikalstamai!

Nusiviepiau, tarsi reikšdamas pasidygėjimą vien mintimi, kad būtų galima valgyti glitų vėžiagyvį, atluptą nuo uolos, kurią pusę dienos šildė saulė. Le Medefo raukšlės mažumą išsilygino. Susigriebiau, kad mintyse nuo šiol vadinu jį Le Medefu – galų gale tikrasis jo vardas man atrodė dar komiškesnis už Ataraksą.

– Vadinasi, – paklausė jis, – kapitonas Pirozas nori vėl jus matyti?

– Aha...

– Galų gale tai logiška... Aš, Deniza, nepamirškim ir to šaunuolio Arnoldo – tiesą sakant, mes nieko nematėme. Tik merginą, atsitrenkusią į žemę. Tačiau jūs... jūs buvot balkone.

Jo žvilgsnį, atrodė, vėl kaip magnetas pritraukė pėstieji žūklautojai.

– Tik įsivaizduokit, kad jie apsinuodija, Džamalai. Kad visi gauna galą. Ar tik kuris nors vienas jų. Senis. Arba vaikas. Sušveitęs kokį krabą, knibždantį bakterijų. Čia, tarp naftininkų ir atominės elektrinės, tai vis dėlto ne mokslinė fantastika.

Iš artimiausios rankiotojų grupelės, nutolusios per kokius penkiasdešimt metrų, šūksnių nuotrupų galėjai suprasti, kad tai senelis ir du jo anūkai. Ilgi guminiai batai, geltoni neperšlampami apsiaustai ir kibirėliai.

Ne, man nesisekė įsivaizduoti.

– Keistas reikalas, ką? – vėl prabilo Le Medefas.

Supratau, kad jis vėl kalba apie Magali Veron.

– Kodėl?

– Manau, kapitonas Pirozas jums sakė. Farams tai ne savižudybė. Mažytė buvo išprievartauta, paskui pasmaugta. Bet jūsų versija šiek tiek skiriasi, tiesa?

Nespėjau atsakyti – jis jau dėstė toliau:

– Reikia pasakyti, ji mane truputį nustebino ta jūsų versija. Mergina pati puola nuo skardžio. Taigi truputį panaršiau, apsiklausinėjau apie tą Magali Veron.

Jis prisigretino prie manęs ir pritildė balsą. Abu jo batai mirko sūraus vandens duobutėje, bet jam, regis, tai nerūpėjo.

– Aptikau tokių dalykėlių! Dalykėlių, kuriais sunku patikėti. Reikia pasakyti, laiko naršyti kiauras dienas man pakanka.

– Ką turit galvoje?

– Aš bedarbis, išsiskyręs, kartais prižiūriu savo vaikus, kurie dabar mokosi kitame Prancūzijos gale...

Velniai rautų! Aš tikėjausi informacijos apie Magali Veron, o jis man dėsto savo gyvenimą. Ir dar prikišęs man prie peties apšepusį smakrą.

– Aš dirbau Paliuelio elektrinėje. Kvalifikuotas inžinierius! Ne pyragai, a? – ypač jeigu kaip aš turite ekologo gyslelę. Vieną dieną prieš aštuonerius metus viską mečiau ir investavau į vėjo jėgaines. Tai buvo ateitis! Žmona tarytum pritarė – ji taip

pat yra ar bent jau buvo ekologė. Iš pradžių viskas gerai klostėsi, aš įsteigiau smulkią įmonę Kani, net pasamdžiau du technikus ir prekybos agentą; mes važinėjome pas vietinius žemdirbius ir pardavinėjome jiems vėją... Niekad man taip netiko ta sumauta pavardė: Le Medefas*.

Jis sukikeno, įkvėpė oro. Aš – ne. Jo išsivadėjęs tualetinis vanduo maišėsi su jūros purslais. Balsas skambėjo melodramatiškai. Kiek perdėtai – bet tada neatkreipiau į tai dėmesio. Prisiminiau tik vėliau, gerokai vėliau.

– Paskui netikėtai, – dirgliai toliau porino Le Medefas, – rinkoje išdygo stambios įmonės: *Nordex. Veolia. Suez.* Kaip tik tuo metu, kai įstatymas galų gale uždraudė privatiems asmenims įsirengti vėjo jėgaines. Daugiau nė vieno stulpo, pastatyto be viešosios gerovės tyrimo ir urbanistinio plano patikros. Aš neperdedu: visi smulkūs amatininkai per pusmetį nugarmėjo į dugną, o pyragą pasidalijo tarptautinės įmonės. Savanoriška likvidacija! Žmona parodė padus su kolega, kuris užėmė mano vietą Paliuelio elektrinėje. Kad užmokėčiau už savo vaikų mokslą, iki kaklo įklimpau skolose. Jei norit žinoti, dar kas mėnesį tebegaunu skolų apmokėjimo sąskaitas, o iš savo vaikų – atviruką rečiau kaip kartą per metus.

Le Medefas man panėšėjo į daugybę tipų, sėdiniuojančių ant suolelių 4000 gyvenvietėje. Vienišių, kurie kaip užsukti vis leidžia savo gyvenimo filmą. Lyg galėtų užkrauti savo bėdą pirmam pasitaikiusiam, vien tik ją jam išklodami.

– Prieš metus, – pasakojo jis toliau, – vos netapau benamiu. Laimei, susitikau senį, kuris ieškojo, kas prižiūrėtų jo namą Ipore. Jis įsileido mane į savo vasarnamį... Niekad ten nesilanko, bet parduoti nenori. Jo reikalas, tiesa? Aš meistrauju, nupjaunu veją, prižiūriu namą, o jis leidžia man gyventi už dyką. Ten ir lūkuriuoju, kol vėl nušvis saulė. Reikia pasakyti, nesiskundžiu – tai nėra pati nemaloniausia vietelė vėl viską pradėti iš naujo.

* MEDEF (*Mouvement des entreprises de France*) – Prancūzijos įmonininkų konfederacija.

Kol jis kaip netekęs kvapo plaukikas bandė įkvėpti oro, aš atvirai įbedžiau akis į savo laikrodį. Jis suprato užuominą.

– Ką gi, pasakodamas apie naują pradžią, aš pereinu prie tos vargšės Magali Veron. Pirozas jums apie ją papasakojo?

– Sakė, kad ji farmacijos produktų platintoja, apvažiuodavo vietinius gydytojus. Kad veikiausiai nakvojo Ipore, tačiau jie nežino kur...

Le Medefas vėl įsmeigė sielvartingą žvilgsnį į vaikus ir jų senelį, tarytum šiems grėstų mirtinas pavojus.

– Panašiai. Panašiai sakė ir man, taigi aš pasiknaisiojau. Paliuelio elektrinėje dirbau su vietinėmis ligoninėmis, na, ir gydytojais. Oro kokybės patikra, dozimetrų ir jodo pastilių tiekimas – visas tas cirkas. Susisiekiau su dešimčia vietinių gydytojų. Jie pažinojo jaunąją Veron... Reikia pasakyt, pašėlusi lėlytė! Dirbo *Bayer-France* bendrovėje. Visi kalbėjo man apie ją kaip apie meilutę, veiklią ir viliokę lygiai tiek, kiek reikia, kad jie pradėtų skirti pacientams jos prekę. Jūs matėte geriau už mane. Noriu pasakyti, gyvą. Tokia graži mergina... jei būtų siūliusi jiems haliucinogeninių antiradiacinių grybų, būtų užsakę ir jų. Žodžiu, trumpai tariant, eilinė mergina... Bent jau iš pažiūros.

Le Medefas pasižymėjo talentu užtęsti malonumą ir prikaustyti prie savęs jo klausantį mulkį.

– Kodėl iš pažiūros?

Jis žengtelėjo ant uolų. Jo apavo apačioje išryškėjo tamsus apvadas.

– Batai peršlapo! Grįžtu į miestelį. Einate drauge?

Aš nekrustelėjau, spyriojausi:

– Ką jūs atkapstėte apie Magali Veron? Ji nebuvo eilinė mergina?

– Sakau jums, eime drauge. Kad suprastum, reikia būti vietoje...

Pasirinkimo nebuvo. Nusekiau jam pavymui. Žingsniuojant molo link man toptelėjo mintis, kad Kristianas Le Medefas gyvena šiuose kraštuose jau daugiau kaip dešimt metų. Tikriausiai jis taip pat sugretino Magali Veron savižudybę su Morganos Av-

ril ir Mirtijės Kamiu nužudymu. Raudonas šalikas... Padvejojau, ar to neišpyškinus, bet galop nutariau verčiau patylėti ir taikyti jam į koją.

Vienas atradimas po kito...

Mes praėjome „Sireną". Le Medefas patraukė prekybine Emanuelio Fojaus gatve.

– Pamatysite, – pasakė man. – Tai neįtikėtina!

Sąmokslininko veidu sustojo prieš spaudos krautuvėlę.

– Žvilgtelėkit į laikraščius stende.

Apžiūrėjau *Paris Normandie, Havre Presse, Courrier cauchois* antraštes. Nepastebėjau nieko ypatinga. Klausiamai pažvelgiau į Le Medefą.

– Aš... nieko nematau.

– Taigi! Nesupratote? Tai ir yra neįtikėtina. Mergiotė nušoka nuo skardžio – veikiausiai išprievartauta, prismaugta. O vietiniai dienraščiai kitą dieną apie tai nė neužsimena. Ničniekas...

Staiga supratau, kur taiko Le Medefas. Tačiau pabandžiau ginčytis:

– Savižudybė. Neverta pirmojo puslapio...

Praleidau žmogelį, išeinantį iš krautuvėlės su *Equipe*, sporto apžvalgos laikraščiu, po pažastimi. *Le Courrier cauchois* postringavo apie urbanistinės Fekano bendruomenės augimą, *Le Havre Presse* – apie darbo vietų Por Žerome mažinimą. *Paris Normandie* – apie augančias nekilnojamojo turto kainas pakrantėje.

– Neverta pirmo puslapio? – atkirto Le Medefas, pakeldamas toną. – Tik nesakykite, kad jūs nesugretinote. Šnekėjotės su vietiniais, tiesa? Po velnių, jūs žinote. Tas prakeiktas žudikas maniakas sugrįžo! Išprievartavimas, mergina, pasmaugta raudonu šaliku, kurio kaina – bent mėnesio valstybinė pašalpa! Po perkūnais, tai įvyko prieš dešimtį metų, o aš prisimenu, lyg tai būtų buvę vakar. Visą pusmetį visi laikraščiai puikavosi stambiomis antraštėmis. O čia? Nieko! Ničnieko!

– Tai įvyko visai neseniai, – priminiau. – Vakar rytą...

– Kaip tik taip. Po velnių. Kokia sensacija! Kaip jie gali nekreipti dėmesio!

Atidžiai apžiūrėjau pirmus dienraščių puslapius, vildamasis aptikti bent trumpą žinutę. Le Medefas man netrukdė, kupinas pasitikėjimo savimi. Matyt, jau buvo išnaršęs visus laikraščius.

Mėginau rasti kitą paaiškinimą.

– Tai policija. Ji neleido niekam prasprūsti. Ji laukia. Maždaug taip, kaip... kaip per avariją atominėje elektrinėje – išsyk niekas nieko nesako, kad praneštų žmonėms, laukia, kol bus užgniaužtas pavojus...

Le Medefas neatrodė įtikintas.

– O ką farai galėjo daryti, kad išsaugotų informaciją? Mes – jau trys liudininkai. Papasakojau apie tai visiems savo bičams. Jūs savo ruožtu taip pat, tiesa? Deniza irgi, tai labai panašu į ją... Nepamirštant visų tų, kurie vakar rytą matė farus paplūdimyje apžiūrinėjant lavoną... Ir niekam nebūtų kilę jokių klausimų? Tokiame miestelyje kaip Iporas, kur niekada nieko nevyksta ir kur seniai neturi ką veikti, nebent varinėti apkalbas?

Kristianas Le Medefas buvo teisus. Negali būti, kad joks žurnalistas nebūtų gavęs informacijos, kad niekas nebūtų sugretinęs šio įvykio su Avril ir Kamiu byla prieš dešimtį metų. Kad, be mūsų, niekas nežinotų...

Tačiau taip ir buvo.

– Na? – neatlyžo Le Medefas. – Ar galit paaiškinti?

Aš papurčiau galvą.

– Ir aš ne. Patikėk, vaikine, šitas reikalas dvokia.

Suvokiau, kad jis man sako „tu“, lyg ieškodamas bendrininko prieš šį tyrimą, pranokstantį mudu abu. Jis nukreipė akis ir pirštu parodė man nediduką žvejų namelį. Mėlynos langinės, titnago uolienos sienos, pagražintos raudonomis plytomis, čerpių stogas. Ne blogiausias nubyrėjęs būstas buvusiam benamiui.

– Mano būda! Išgersi kavos?

Mane spaudė laikas. Iki susitikimo su Pirozu buvo likusios mažiau kaip trys valandos.

– Ne. Labai gaila. Bet gal jūs žinote, kur gyvena Deniza, trečioji liudininkė?

Kristianas Le Medefas atrodė nusivylęs.

– Turbūt su Arnoldu... (Jis šyptelėjo panosėje.) Kitko neįsivaizduoju. Nuo vakar dienos jos nebemačiau. Tiesą sakant, net nežinau jos pavardės... O tu – tu apsistojęs pas Andrė Žosviaką „Sirenoje“?

– Taip. Savaitei.

– OK. Jei sužinosiu ką nauja, duosiu ženklą. Pašniukštinėsiu toliau, kad daugiau atkapstyčiau apie tą Magali Veron. Kad pralaužčiau tylos sieną – tu supranti, ką noriu pasakyti. Vakar vakare kalbėjausi telefonu su daktaru Šarjė – jis turi kabinetą Dudvilyje; tai vienas iš gydytojų, kuriuos Magali Veron aplankė savo lemtingojo šuolio išvakarėse. Supranti, tai dar vienas tipas, kuris žino apie tą įvykį! Su panom Šarjė ne iš tų, kuriuos lengva nustebinti. Pamatytum jo sekretores... bombos... Na, štai, o mieloji Magali jį pakerėjo. Jis net pamėgino ją suvilioti. Šnektelėjo su ja, ir galop ji prisipažino, kad užsiima šokiu, – taigi vieną vakarą jis pasikvietė ją į naktinį klubą, atseit, parodys jai, kad ir jis ne iš kelmo spirtas. Neslėpė nuo manęs, kad buvo nutupdytas. Reikia pasakyti, gražioji Magali šokdavo ne diskotekose, o šiuolaikinius rytietiškus šokius: *raqs sharqi** – štai tokius dalykėlius...

Raqs sharqi...

Mano smegenyse plykstelėjo elektros iškrova. Bergždžiai bandė vėl susijungti neuronai.

Kristianas Le Medefas kalbėjo toliau, matyt, įsivaizduodamas Magali Veron su blizgučiais nusagstytu sariu ir saldžiai jai suokiantį daktarą.

Aš jo nebesiklausiau.

Skubiai mostelėjęs atsisveikinau.

– Iki greito, Kristianai. Praneškite man apie savo paieškas.

Jis liko stovėti gatvėje, nustebintas staigaus mano pasišalinimo.

„Sirena“ buvo vos už šimto metrų. Susivaldžiau, kad nepasileisčiau bėgte.

Raqs sharqi.

---

* Pažodžiui: „rytietiškas šokimas“ – klasikinis egiptietiškas pilvo šokio stilius, atsiradęs XX a. pirmoje pusėje.

André nė kvapo. Užlėkiau viešbučio laiptais, atplėšiau duris, paskui puoliau prie savo kompiuterio, iš anksto koneveikdamas jo nepaslankumą. *Windows* pakrovos ratukai sukosi lėčiau negu mano mintys.

Raqs sharqi.

Pirmą kartą tuos žodžius perskaičiau vakar viename iš rudųjų vokų.

Biografinėje žinutėje, skirtoje Morganai Avril.

Kol mano kompiuteris bergždžiai galavosi, aš paskleidžiau ant lovos visus lapus, pasakojančius apie Morganos Avril gyvenimą. Laikraščių straipsnius, policijos užrašus, pokalbius...

Pagaliau strėliukė mano ekrane patvirtino, kad iniciatyva mano rankose.

Karštligiškai surinkau vardą.

Magali Veron.

Išniro apie dešimt atsakymų.

Facebook. Copains d'avant. Twitter. LinkedIn. Daily Motion.

Nusitvėriau popieriaus lapą. Pirmu po ranka pasipainiojusiu rašikliu nubrėžiau brūkšnį. Viena skiltis – Magali, kita – Morganai. Rastą informaciją užrašinėjau iš eilės, paskui rūšiavau pagal svarbą.

Gimimo data ir vieta, jų mokyklos, mėgstama muzika, laisvalaikis, aplankytos šalys...

Žodžiai, žodžiai kone nejučiom rikiavosi abiejose lapo pusėse.

Kiekvienas stulbindamas labiau už ankstesnį.

Paieškojau dar, kol visa informacija išseko.

Pašėlusios eilutės šoko man prieš akis. Siurrealizmas.

Ar atsitiktinumas galėjo taip iš manęs pasityčioti?

15

Eilinė mergina

– Alio, Mona? Kur tu?

– Džamalai, čia tu? Pabudai! Pakrante grįžtu iš Grenvalio. Jau netoli Iporo.

– OK, aš tave pasitiksiu. Reikia pasikalbėti. Skubiai, kuo skubiausiai. Kažkokia beprotybė.

– Susijusi su tavo žudiku maniaku?

– Veikiau su jo aukomis.

Pasiekęs molą išgirdau mane šaukiantį balsą:

– Džamalai, aš čia!

Mona.

Ji sėdėjo ant sūpynių vaikų žaidimų aikštelėje aukščiau paplūdimio. Šliaužynė. Nediduke laipiojimo sienutė. Beždžionių tiltas. Mona lėtai sūpavosi, tarsi džiovindama savo neopreno kombinezoną, prasegtą iki krūtinės. Prie kojų buvo pasidėjusi kuprinę su surinktu laimikiu – tais retais akmenėliais, galinčiais padaryti perversmą informatikos pramonėje.

Artinantis mane pribloškė viena detalė. Prie kombinezono Mona segėjo mano šerifo žvaigždę. Kam kitam, jei ne šitai mergaitei aš galiu patikėti savo beprotiškus atradimus?

Įsitaisiau prieš ją ant mažyčio baseino krašto; jame, matyt, pliuškenamasi tik gražiomis dienomis, jei tokių čia pasitaiko.

Varinė žuvis, turinti purkšti į baseinėlį vandenį, vėpsojo į mus, pražiojusi tuščią burną.

– Na? – paklausė Mona. – Ką norėjai man parodyti?

Stumtelėjau jai ką tik mano primargintą lapą.

– Žiūrėk, Mona! Dvi skiltys. Viena – Magali Veron, žuvusios vakar rytą. Kita – Morganos Avril, sadisto nužudytos prieš dešimt metų. Užrašiau viską, kas apie jas žinoma. Paklausyk... Morgana Avril buvo pažangių aštuntojo dešimtmečio roko grupių – *Pink Floyd, Yes, Genesis* – aistruolė; taip parašyta tyrimo ataskaitoje – todėl ji taip veržėsi į *Riff on Cliff* festivalį Ipore. Savo *Facebook* profilyje Magali Veron priklausė kelioms muzikos aistruolių grupėms. Tiksliau, trims. *Pink Floyd, Yes* ir *Genesis.*

– Kaip keli tūkstančiai kitų aistruolių, tiesa?

Monos sūpynės cypė gailiai it paukštis. Nuleidau akis į lapą.

– OK, toliau. Morgana Nešatelyje užsiiminėjo rytietiškais šokiais, tiksliau – *raqs sharqi...*

– Žinau. Bolivudo stilius. Labai madinga...

– Magali taip pat šoko *raqs sharqi* Havre.

– Sakiau tau...

– Kaipgi, sutapimas! Dėmesio, Mona. Tai tik pradžia. Visi mokykliniai Morganos metai praėjo viešosiose savo gimtojo miesto, Nešatelio an Brė, mokymo įstaigose – nuo 1986 iki 2003 metų. Užrašiau visus pavadinimus: Šarlio Pero vaikų darželis, Klodo Monė pradinė mokykla, Alberto Šveicerio vidurinė mokykla, Žoržo Brasanso licėjus. Klasikinis atvejis, kaip šimtų kitų mažųjų brajonų*. Nieko bendra su Magali Veron, gyvenančia Val de Marnė, į pietus nuo Paryžiaus. Baigusi pradinę mokyklą, 2004 metų rugsėjį, ji, žinoma, mokosi Kretėjo vidurinėje mokykloje... Atspėk, kaip vadinasi ta mokykla?

Vietoj atsako vėl trissyk kvyktelėjo sūpynės. Aš kone riktelėjau:

– Alberto Šveicerio!

---

* Brajonais vadinami Kanados frankofonai, gyvenantys Naujojo Bransviko provincijoje.

Mona ūmai iškrypo iš savo tiesialinijinės trajektorijos. Neatsakęs į jos nustebusį žvilgsnį variau toliau:

– Žinoma, dar vienas sutapimas! Magali licėjus – dvidešimt kilometrų nuo Kretėjo, tiksliau – Kurkurone. Kaip, tavo nuomone, vadinasi Kurkurono licėjus?

– Žoržo Brasanso? – spėjo Mona.

– Teisingai! Aš patikrinau: Prancūzijoje bent dešimt Žoržo Brasanso vardu pavadintų licėjų... Iš jų vienas Nešatelyje an Brė ir vienas Kurkurone.

– Tikrai keista. Bet...

Aš neleidau Monai atsikvėpti.

– Vėliau tiek Morgana, tiek Magali studijavo mediciną: Morgana – Ruane, Magali – Evri Val d'Esono universitete.

Mona pėda pristabdė įsilingavusias sūpynes.

– Gal jos buvo giminaitės? Ar tiesiog draugės?

– Ne. Nė viename Avril bylos straipsnyje nei dosjė neradau jokio Magali Veron pėdsako. Beje, kai nužudė Morganą, Magali buvo dešimt metų. Ir gyveno ji ne Normandijoje.

Jūros vėjas toliau lingavo sūpynes, kai nuo jų nušoko Mona. Šaltas vėjas. Ji iki kaklo užtraukė kombinezono užtrauktuką. Žvaigždė sutvisko jai ant širdies.

– OK, – tarė ji. – Pasvarstykime ramiai. Vienu atžvilgiu tu teisus: tai negali būti sutapimas. Taigi tarp tų dviejų merginų neišvengiamai esama ryšio... *A priori*, pasak tavęs, Morgana nepažinojo Magali Veron. Magali buvo jaunesnė už ją dešimt metų. Ji gyveno Il de Franse.

Jos veidas susimetė raukšlelėmis, nosytė užsirietė ir sukrutėjo it nepatiklaus triušiuko, uostinėjančio kelią. Netikėtai jos akys išmaniai sužibo.

– Bet, Džamalai, gali būti ir atvirkščiai! Magali tikrai girdėjo šnekant apie Avril bylą, apie žudiką su raudonu šaliku. Tada jai buvo dešimt metų; galbūt ta istorija traumavo jos vaikystę... Tad labai įtikėtina – kodėl ne? – kad ji susitapatina su Morgana, mėgdžioja jos pomėgius, laisvalaikį, net pasirenka mokyklą, paskui licėjų, kurie vadinasi taip pat, kaip tie, kuriuose mokėsi Morgana Avril...

Nutaisiau skeptišką grimasą.

– Tiek, kad po dešimties metų taip pat nusižudo? Leidžiasi išprievartaujama? Suvaidina, kad yra pasmaugta *Burberry* šaliku?

Rausva Monos noselė garsiai įkvėpė oro.

– Sutinku – tuo sunku patikėti.

Priėjau prie Monos. Prieš kalbėdamas toliau padvejojau, ar man priglusti prie drėgno jos kombinezono ir ją apkabinti.

– Tai dar ne viskas, Mona. Magali Veron ne tik nukopijavo Morganos Avril mirtį. (Mano balsas nusileido dviem oktavomis žemiau.) Ji gimė 1993 metų gegužės 10-ąją, tai yra dešimt metų – diena į dieną – po Morganos Avril.

– Morgana gimė 1983 metų gegužės 10 dieną?

– Taip, Nešatelyje an Brė, Fernano Langlua ligoninėje.

Morgana net žagtelėjo.

– O kur... kur gimė Magali Veron?

– Maždaug už šešių tūkstančių kilometrų nuo Normandijos, šiauriniame Kvebeko priemiestyje...

Leidau Monai išspausti ilgą palengvėjimo atodūsį prieš vėl užgniauždamas jai kvapą.

– Palieku tau atspėti to priemiesčio pavadinimą...

Ji delsė atsakyti, lyg atsakymas būtų užstrigęs gerklėje.

– Nešatelis?

– Taip! Kad ir kaip tai atrodo neįtikėtina, ji gimė Nešatelyje – miestelyje tarp Šarlbūro ir Loretvilio.

Netikėtai visi Monos veidelio – tykančios pelytės snukučio – raumenys atsipalaidavo. Tarsi ji būtų atsisakiusi suprasti. Žengtelėjo prie manęs ir prigludo savo neoprenu prie mano vėjastriukės. Keistokas, kiek glitus kontaktas. Mudu buvome du kosmonautai Marso planetoje.

– Magali Veron ne tik nukopijavo Morganos Avril mirtį, – pakartojau. – Ji nukopijavo ir jos gimimą! Aš paieškojau: visame pasaulyje tėra penki miesteliai, pavadinti Nešateliu – keturi Prancūzijoje ir vienas Kanadoje. Magali Veron atvyko į Prancūziją sulaukusi septynerių.

– Velniai griebtų, Džamalai, kas čia per istorija?

– Neįsivaizduoju, Mona. Neįsivaizduoju. Mes kažko nesuvokiame. Būtinai turi būti koks nors racionalus paaiškinimas.

Neatsitraukdamas pakuždėjau jai į ausį:

– Kopijuoti kitos gyvenimą. Kiekvieną jo etapą – nuo pradžios iki pabaigos. Kiekvieną jos pomėgį, kiekvieną aplankytą vietą – kaip veidrodis, tik per atstumą. Lyg kokia holograma. Prakeikimas, tai neįmanoma!

Mona pamėgino rasti argumentų, pati ne per daug įsitikinusi.

– Žudikas maniakas ieško aukų, kurios būtų panašios, tiesa? Supranti, ką noriu pasakyti? Panašių merginų, kurios jam primena jo motiną, buvusią žmoną ar kokią nors konkrečią fantaziją.

– Bet čia viskas atvirkščiai, Mona! Tarytum šita mergina, Magali Veron, būtų stengusis atkartoti auką, įlįsti į grobio kailį. Tarytum tam, kad priviliotų plėšrūną ir jis ją surastų...

– Kad pati baigtų reikalą, – pridūrė Mona. – Kad apsivyniotų sau apie kaklą nusikaltimo įrankį. Paskutinis jos gyvenimo gestas.

Nutylėjau. Keletą sekundžių klausiausi bangų mūšos, paskui švelniai pabučiavau jai į lūpas, ranka perbraukiau per jos it delfino odos linkius. Ranka nuslydo iki klubų. Monos alsavimas patankėjo. Mažoje jos kombinezono kišenėlėje užčiuopiau kažkokį iškilumą. Patyrinėjęs pirštais galop ištraukiau geltono šilko kaklaskarę.

– Plaukams, – sukuždėjo Mona. – Normandiškas apdairumas.

Skara slystelėjo man tarp pirštų. Nesąmoningai kilstelėjau rankas, pabrukau audinio galą jai po smakru.

Neskubėdamas.

– Kiek laiko tau reikėtų užsirišti šitą daikčiuką?

Prikišau šilko stačiakampį dar arčiau jos kaklo. Monos akys aptemo.

Įskaičiau jose baimę. Netikėtai didelę baimę. Iki tuštumos.

Koks kvailys!

Bemat nuleidau rankas, tačiau blogis jau buvo pasėtas.

Jos balse virpėjo ašaros.

– Būk geras, Džamalai, aš taip nežaidžiu.

Suveblenau:

– Atleisk. Aš nenorėjau...

Ji išplėšė geltoną skarelę man iš rankų.

– Baik. Tai aš turiu atsiprašyti, šita baimė buvo absurdiška.

Ji neskubėdama apžiūrėjo audinį savo delne.

– Nori sužinoti, ką aš manau, Džamalai?

– Ką?

– Tai neįmanoma.

Ji nužvelgė skardį priešais mus, bunkerį, avis, tiksliai tą vietą, kur vakar susverdėjo Magali, ir pakartojo:

– Neįmanoma, kad iš viršaus krintanti mergina galėtų tai padaryti. Apsivynioti šaliką apie kaklą.

Staigiu judesiu ji sunėrė rankas, paskui kilstelėjo jas sau už galvos ir apsivyniojo geltoną audinį aplink kaklą.

Kiek jai prireikė laiko? Mažiau kaip sekundės.

– Tai ne laiko klausimas, Džamalai! – atkirto Mona. – Galbūt tai įmanoma – kaip čia pasakius? – techniškai. Bet ar įsivaizduoji? Atlikti tokį gestą, skriejant oru ar veikiau krintant akmeniu. Tikslų gestą... O visa kita – atotrūkis nuo tikrovės. Tai neįmanoma, Džamalai, – štai ką aš manau. Ir vis dėlto tavimi tikiu. Skardžio viršuje Magali buvo be šaliko ant kaklo, o apačioje – su...

– Būtinai... Būtinai turi būti koks nors racionalus paaiškinimas.

– Jau sakei, Džamalai.

Nutilau. Ji buvo teisi. Visa ta istorija kaip kortų namelis.

Ir vis dėlto...

Mona įsibruko kaklaskarę į kišenę. Apžergė spyruoklinį supamąjį motociklą ir pažvelgė į mane kaip slaugytoja, pakančiai besiaiškinanti su besispyriojančiu pacientu.

– Reziumuojant tai, kas pasakyta, Džamalai: žudikas maniakas išprievartauja ir nužudo dvi moteris 2004 metais: Morganą Avril ir Mirtiję Kamiu. Po dešimties metų tokiomis pačiomis aplinkybėmis žūva mergina. Dvi hipotezės. Iš pradžių beprotiška: toji mergina vienas prie vieno atkuria Morganos Avril liki-

mą, visą jos gyvenimą, jos mėgstamą muziką, mokyklas, kurias ji lankė, laisvalaikį... Tiek, kad taip pat nusižudo!

– Ir pasirenka tą pačią gimimo vietą ir dieną kaip Morgana, – įsiterpiau aš. – Nesąmonė!

– Nesąmonė! Sutinku. Tada pereikime prie antrosios hipotezės, logiškiausios. Žudikas vėl smogia. Bet šį sykį neatsitiktinai, turint galvoje tai, kas žinoma apie Magali Veron. Jis pasirenka auką, ją išprievartauja, smaugia. Taip veikiau būtų galima paaiškinti, tiesa?

– Taip pat visiška nesąmonė! Magali mirė ne pasmaugta – ji nusižudė.

Mona pamažu linktelėjo galvą ir kurį laiką mąstė.

– Išskyrus tai, – kalbėjau toliau, – kad greičiau kaip po dviejų valandų turiu pasimatymą su kapitonu Pirozu ir, atvirai kalbant, Mona, man pasiutusiai dreba kinkos. Aš... aš per daug panašus į tobulą kaltininką...

– Jie negali nieko tau padaryti. Sperma ne tavo, Džamalai. Ar esi teistas?

– Ne!

– Niekada nesi nieko nužudęs? Apsivogęs?

Ji lėtai sūpavosi ant motociklo. Su savo latekso kombinezonu, palaidais ant pečių plaukais buvo panaši į Pragaro Angelą ant miniatiūrinio *Harley* motociklo.

Šyptelėjau jai, nutaisęs tą sielvartingą Drupio* išraišką, kuri, regis, buvo visas mano žavesys.

– Taip, vogti teko. Kad apmokėčiau studijas. Bet manęs niekada nenutvėrė – taikiau užtikrintą metodą.

Jos vyzdžiai sužibo. Ji aiškiai džiaugėsi, kad pasikeitė tema.

– Dar vieną?

– Vaginėdavau tik vasarą, paupiuose, Tarno ar Ardešo tarpekliuose. Žinai, tie plentai skirti kanojų ir kajakų mėgėjams. Semdavau tiesiai iš metalinių dėžių, kuriose turistai palieka savo

---

* Drupis – animacinių filmų herojus, šuo sielvartingu snukiu. Iš čia jo vardas: *Droopy* (angl.) – nusiminęs.

dokumentus, laikrodžius ir mobiliuosius, ypač ten, kur ištempia laivelius ant kranto ir eina pašokinėti nuo uolų. Stovyklavietėje ar paplūdimyje krepšių neišnaršysi – visi vieni kitus stebi. Bet kai tu geltona gelbėjimo liemene stovi prieš trisdešimt kanojų, visos kaip viena... niekas nekreipia dėmesio.

Mona vos nenusirito nuo motociklo.

– Velniai griebtų! Geniali kombinacija! Tu tikrai taip darei?

Ji vėrė žvilgsniu kiekvieną mano blakstienėlę.

– Galbūt... Baisiai mėgstu kurti istorijas.

Atsakymas nuskambėjo kaip antausis:

– O tas raudonas šalikas... jį taip pat sukūrei?

Tie žodžiai jai sprūste išsprūdo. Ji pratarė tai automatiškai. Bent jau taip man tada pasirodė: kad iš anksto tai nėra apgalvota.

Mano veidas sustingo.

– Po velnių, tik ne tu, Mona!

– Ką ne tu?

– Mona, paklausyk: aš nekrėsčiau juokų su tos merginos žūtimi. Nekrėsčiau juokų su išprievartavimu. Prakeikimas, ketverių metų vaikas supranta skirtumą tarp to, kas yra žaidimas, apsimetinėjimas, ir to, kas rimta. Maniau, tu to nepamiršai, Mona...

Pažvelgiau jai tiesiai į akis ir kalbėjau toliau:

– Jei negaliu pasitikėti tavimi, tai tada kuo?

Ji atrodė įsižeidusi. Atsistojo ir pasistengė nekelti balso.

– Gerai, Džamalai. Nusiramink. Aš tavim tikiu.

Mano širdis pašėlusiai daužėsi. Aš nedūmiau akių. Buvau persigandęs. Neįmanoma vienam atlaikyti tos beprotiškos istorijos.

Jeigu Mona mane palieka...

Jeigu Mona mane palieka, tai kas manimi patikės?

Farai?

Andrė? Kristianas Le Medefas? Deniza ir Arnoldas?

Jūs?

16

Dar vienas sutapimas?

Tyla tarp Monos ir manęs grėsė užtrukti visą amžinybę. Ir čia, mokslininkei dar nespėjus nutolti, nuaidėjo ZZ TOP grupės dainos *La Grange* motyvas.

Mano mobilusis. Aš gavau žinutę. Nervingai išsitraukiau telefoną iš kišenės dugno.

– Gerbėja? – smalsiai pasiteiravo Mona.

Ji atrodė patenkinta, kad kažkoks išorinis dalykas sutraukė voratinklį, kuriame mes plakėmės. Perskaičiau žinutę ir pasijutau atlėgęs.

– Nė neįsivaizduoji, kad pataikei kaip pirštu į akį...

– Jauna ir graži?

– Taip, graži. Ir labai jauna.

– Kokio amžiaus?

– Penkiolikos metų...

Pasistiebusi per kelis centimetrus ant pirštų galų Mona išpūtė į mane nustebusias akis.

– Ji vardu Ofelija. Paauglė iš Šv. Antano instituto. Išprievartauta tėvo. Dovanėlė aštuntam jos gimtadieniui. Liko šiokių tokių pasekmių. Įniršis. Sunkiai tramdomas elgesys. Seksualiniai sutrikimai. Jokiam suaugusiajam – auklėtojui, psichologui ar mokytojui – nesiseka jų įveikti. Bet aš neblogai su ja sutariu.

– Ir ji skambina tau per atostogas?

– Aha. Institute jie mane dėl to užkniso. Esą aš per daug su ja suartėjęs, trikdąs terapinį procesą...

– Jie teisūs, – pasakė Mona. – Kiekvienam savas darbas, juk taip? Ko ta mergiotė iš tavęs nori?

Padaviau Monai mobilųjį, kad parodyčiau Ofelijos atsiųstą nuotrauką. Ji pozavo, prigludusi prie augaloto juodaodžio, kurio pusę šnervės dengė įvertas auskaras. Nuotrauką lydėjo trumpa žinutė. Pora žodžių.

Koks pažymys?

– Ką reiškia „koks pažymys"?

Aš atsiėmiau telefoną.

– Toks mudviejų žaidimas. Savaitgaliais ar per atostogas, kai Ofelija „pakabina" kokį vaikiną, atsiunčia man jo nuotrauką, o aš jį įvertinu... Jei nori, ištaisau jos rašto darbą. Parašau pažymį ir įvertinimą. Ką nors tokio: „Galėjai labiau pasistengti", „Pažanga", „Ne į temą". Mainais kartais irgi nusiunčiu jai savo panų nuotraukas...

Aprimusi Mona pagaliau nusikvatojo.

– Ir dar stebiesi, kad tavo instituto auklėtojai tave puola!

Skubiai parašiau atsakymą:

5 iš 20. Vaizduotės stoka. Venk imitacijų.

Kai spustelėjau klavišą, siųsdamas žinutę, Mona netikėtai prasisegė kombinezoną, nepaisydama vėjo, įsisukusio tarp molo ir persirengimo būdelių. Po neoprenu švelniai išryškėjo jos krūtys.

– O aš? Koks pažymys?

Ta mergina buvo tikra pakvaišėlė.

– Rūpi mano bičiulės nuomonė, taip?

Nukreipiau savo *iPhone* vaizdo ieškiklį Monai į veidą.

– Išsiųsta. Saugokis, Ofelija – pikčiurna. Iki šiol nė viena mano panų neištempė iki vidurkio.

Prisiartinau prie Monos.

– Apsirenk, kol dar negavai galo. Aš tave palieku, turiu vykti pas farus.

Pats užsegiau užtrauktuką, kad Monos iškirptė virstų saikinga aukšta atraitojama apykakle.

Prieš sėsdamas į Fekano autobusą, vykstantį žandarmerijos kryptimi, suspėjau užsukti į viešbutį persirengti ir sukirsti sumuštinio.

Kai įžengiau į „Sirenos" vestibiulį, Andrė dėliojo Benediktinų rūmų lankstinukus. Jis tolydžio išdygdavo ir pranykdavo už savo prekystalio, tarsi jo žinioje būtų slaptas įėjimas – anga po baru ar kas nors panašaus.

Aiškiai jokios naujos korespondencijos man... Sustojau priešais jį.

– Ar tarp tavo klientų, Andrė, nėra buvę farmacijos bendrovės atstovės? Magali Veron. Jai priklausė Havro srities gydytojų sektorius. Kartais ji, matyt, nakvodavo viešbutyje. Pavyzdžiui, užvakar vakarą...

– Tai ta mergina, kuri nusižudė?

Jis toliau abejingai dėliojo kitus reklaminius leidinėlius. Etretato bėginė dviračių trasa. *Terre-Neuvas** žvejybos muziejus. Pirma man šmėstelėjusi mintis: kaip jis spėjo taip greitai sugretinti?

– Aha...

– Man tai nieko nesako. Žinai, apygardoje yra gera dešimtis viešbučių, ką jau kalbėti apie kitus, esančius Etretate, ir apie nuomojamus kambarius, o tuo užsiima visi vietiniai kaimo gyventojai. Nuotraukos neturi?

– Ne...

Pabandžiau kuo tiksliau aprašyti Magali Veron. Nenutylėjau apie jos kerintį grožį ir nevilties kupino žvilgsnio traukos galią.

Andrė atsakymas nuskambėjo kaip neginčijama tiesa:

– Tokios gražios merginos nebūčiau praleidęs pro akis...

O kaipgi.

Kopiant mediniais laiptais, pradėjo vibruoti mano telefonas.

Nauja žinutė!

Ofelijos atsakymas apie Monos nuotrauką...

---

* Žvejai, kurie XVI–XX a. kas metus leisdavosi nuo Europos krantų žvejoti menkių prie Kanados Niufaundlando (pranc. *Terre-Neuve*) provincijos.

Įsmeigiau žvilgsnį į tekstą, neabejodamas, kad mažoji globotinė sutriuškins mano rusvąjį kirstuką pavydulinga, čaižia kritika. Nuo žinutės netekau žado.

21 iš 20. Šitos nepaleisk – tai tavo gyvenimo moteris.

Kai pravėriau savo kambario duris, į mane dvelktelėjo ledinis skersvėjis. Langas buvo paliktas atviras.

Kambarinė. Vėdino.

Lova nepriekaištingai paklota. Nauji rankšluosčiai. Probėgšmais prisiminiau netvarką kambaryje po nakties, praleistos su Mona.

Ir staiga suakmenėjau.

Ant rašomojo stalo, prie pat nešiojamojo kompiuterio, gulėjo rudas vokas. Naujas, neatplėštas vokas. Šį sykį jokios pašto žymės. Jokio adreso. Tik mano vardas:

Džamalui Salaju

Tas pats moteriškas braižas, kaip ir ant ankstesnių siuntų.

Prieš paimdamas voką persilenkiau per atvirą langą. Vėjo gūsis stingdė mano besilydantį kūną. Pasiekti mano kambarį iš lauko nelabai sudėtinga: plokšti „Sirenos“ restorano ir jo priestato stogai buvo tarsi kokie milžino laiptai. Bet kas būtų rizikavęs taip ropštis? Prieš pat jūrą, kone visų akyse? Kad padėtų voką man ant stalo.

Akimirką sudvejojau: gal nulipti žemyn, pasiklausti Andrė, ar, išskyrus kambarinę, kas nors buvo užėjęs į mano kambarį. Atsisakiau tos minties.

Vėliau...

Uždariau langą. Man reikėjo nusiraminti. Prakaitas – tas, kurį esą turėjo sugerti mano vėjastriukė – žliaugė oda drungnomis srovelėmis. Nusirengiau atsisėdęs ant lovos, paskui atkabinau savo protezą. Sudrėkusios rankos paliko rudus pėdsakus ant atplėšto voko. Jis buvo plonesnis negu ankstesnieji. Tik trys susegti lapai.

Iš karto atpažinau trispalvę nacionalinės policijos juostelę.

Kano srities kriminalinės policijos tarnyba. Mirtijės Kamiu byla
2004 m. rugpjūčio 28 d. protokolas
Dokumentas Nr. 027. Alinos Mason liudijimas

Nuogas ant lovos, tik su trumpikėmis, nukoriau savo vienintelę koją iki grindų, stengdamasis suvaldyti ją krečiantį nervingą virpulį.

***

Mirtijės Kamiu byla, 2004 m. rugpjūčio 28 d., šeštadienis

– Aš buvau geriausia Mirtijės draugė.

– Žinome, – atsiliepė Bastinė.

Kano kriminalinės policijos skyriaus policijos viršininkas ir psichologė kriminologė Elen Nilson sėdėjo prieš keturis liudytojus: Luizą ir Šarlį, Mirtijės Kamiu tėvus; Frederiką Sen Mišelį, jos sužadėtinį; Aliną Mason, geriausią jos draugę, kuri ką tiktai prisistatė.

Tą, kurios liudijimas galėjo būti lemiamas.

Policijos viršininkui Bastinė neprireikė žvilgtelėti į savo užrašus – dosjė jis mokėjo mintinai. Nuo tos akimirkos, kai miške prie Izinji buvo rastas išprievartautos ir pasmaugtos jaunos merginos kūnas, jis nenumigo nė penkių valandų – po pusvalandį kitą it narsus jūrininkas, vadovaujantis lenktynėms. Maždaug taip ir buvo.

Lenktynės.

Prieš laiką.

Vienišos.

Kad užspęstų tą niekšą, kuris per tris mėnesius smogė jau dusyk: Morgana Avril Ipore birželį ir Mirtijė Kamiu – dabar.

Tiesą sakant, jis ne itin pasikliovė tos Elen Nilson – merginos, ministerijos užkartos jam ant sprando – paslaugomis. Ne, jis nebuvo nusistatęs prieš psichologus kriminologus, atvirkščiai – tai ne jo sritis, bet jam dažnai buvo tekę kreiptis į smegenų

specialistus, kad geriau perprastų nevispročius, su kuriais turėdavo bendrauti. Tačiau svarstė, kaip ta išstypusi blondinė, apsiginklavusi tik dėklu su *Dupont* firmos parkeriu, bloknotu vietoj šarvų ir *Activia* jogurtu kaip vieninteliu mitalu, galėtų būti jam naudinga.

– Panele Mason, jūs vadovavote paauglių stovyklai, kurioje žuvo Mirtijė Kamiu?

Alina patvirtino.

„Mergiūkštė!" – pagalvojo Bastinė.

Alinai Mason buvo viso labo dvidešimt vieni metai – vos keliais mėnesiais vyresnė už Mirtiję Kamiu. Pajūrio Izinji stovykloje, organizuotoje Elbefo „Aukso gelumbės" sąjungos, tarp merginų nebuvo jokios hierarchijos. Tik ilga bendrystė.

Bastinė nusprendė eiti tiesiai prie tikslo.

– Mirtijė jautė, kad jai grasinama? Kad grasina kažkoks vyras ir ne kartą? Juk taip, panele Mason?

– Ne visai, viršininke.

Bastinė susiraukė. Elen Nilson, neatplėšdama akių nuo savo smaragdinių nagų, pakartojo klausimą kitais žodžiais.

– Neskubėkite, panele Mason. Išdėstykite mums faktus. Tik faktus. Kas buvo tas vyriškis?

– Pirmą kartą pamačiau jį prie Izinji poilsio bazės tvenkinio, – paaiškino Alina. – Jis sukiojosi per kokį šimtą metrų nuo mūsų. Jis... spoksojo į Mirtiję.

– Kokia buvo jūsų reakcija? – pasiteiravo Bastinė.

– Jokios. Tąsyk aš tikrai neatkreipiau dėmesio. Tai buvo – kaip čia pasakius? – dažnas reiškinys.

– Dažnas reiškinys? – pakartojo policijos viršininkas.

Alisa susidrovėjusi dirstelėjo į Frederiką Sen Mišelį. Mostelėdamas ranka Mirtijės sužadėtinis parodė, kad ji gali kalbėti toliau. Kol policijos viršininkas Bastinė ragino liudytoją tęsti, Elen kažką brūkštelėjo bloknote.

– Mirtijė paprastai kas rytą sukviesdavo paauglius pusvalandį pasimankštinti prie tvenkinio. Jie užleisdavo muzikinį foną, Mirtijė šokdavo, o vaikai kartojo jos judesius. Po kelių dienų

Mirtijės mankšta tapo kasdieniu visos stovyklos sambūriu. Šeimų, turistų, paauglių...

– Į ją buvo nukreipti visų žvilgsniai, – įsiterpė Elen.

– Tikrai taip...

Alina padvejojo, klausiamai pažvelgė į Luizą Kamiu ir virptelėjusiu balsu kalbėjo toliau:

– Mirtijė buvo labai graži mergina. Šoko grakščiai, energingai, ir abejingų nelikdavo.

Luizos akių krašteliuose tviskėjo ašaros. Buvusi šokių mokytoja spaudė raukšlėtą vyro ranką.

– Ar galite mums aprašyti vyriškį, nenuleidusį akių nuo Mirtijės? – toliau klausinėjo Bastinė. – Tą, kuris spoksojo į ją labiau už kitus...

– Mačiau jį tik iš tolo, viršininke. Normalaus ūgio. Veikiau jaunas. *A priori*, mūsų metų. Balta ir mėlyna kepuraite su snapeliu ir trimis *Adidas* juostomis. Ir akiniais nuo saulės. Pasirodė man gan įdegęs.

Bastinė keiktelėjo. Aprašymas galėjo tikti nepažįstamajam raudonu šaliku, kurį buvo susitikę trys liudytojai Ipore, Morganos Avril nužudymo įtariamąjį Nr. 1, tą, kurio bergždžiai ieškojo kapitonas Grima. Bet galėjo tikti ir daugybei kitų vyrų...

– Kada vėl pamatėte tą tipą?

– Jis slankiojo po stovyklą, bent kelissyk atpažinau jo kepuraitę. Man atrodo, jis veikiausiai vietinis. Ar kitų grupių vadovas. Izinji bazėje buvo susibūrę bent dešimt stovyklų...

– Tiksliau, septynios, panele, – pataisė Bastinė. – Šimtas trylika paauglių ir dvidešimt aštuoni suaugę jų vadovai.

Elen Nilson užvertė akis į dangų, lyg išvarginta smulkmeniško policijos viršininko tikslumo.

– Jeigu jau tiksliai, – toliau kalbėjo Alina, – antrą kartą pastebėjau jį atviroje jūroje prie Sen Markufo.

Bastinė skubiai peržvelgė savo užrašus. Sen Markufo salos, esančios už septynių kilometrų nuo Normandijos pakrantės – dvi vienintelės Prancūzijos salos nuo Kalė iki šiaurinės Kotanteno pusiasalio dalies. Du akmens luitai, stūksantys jūroje, ant

kurių Napoleonas buvo įrengęs fortą gynybai nuo anglų. Valstybės nuosavybė – nakvoti čia draudžiama, bet išsilaipinti į krantą galima. Sen Markufo salos buvo neišvengiamas vietinių pramogų maršrutas. Savaime suprantama, „Aukso gelumbės“ stovykla suorganizavo burlaivių iškylą į salas penkios dienos prieš Mirtijės žūtį.

– Mirtijė ir jos penkių paauglių grupelė praleido dieną salose, – pasakojo Alina. – Aš su kita grupe prisidėjau prie jų maždaug dvidešimt po trijų, po vidurdienio. Aš... atpažinau tą tipą. Ta pati kepuraitė, tie patys akiniai. Jis sėdėjo „Zodiake“ – tai toks nedidelis laivelis, kaip tie, kuriuos nuomoja... ir irstėsi aplink salas.

– Kaip ilgai? – paklausė Elen.

– Nežinau... Kai priartėjome prie Sen Markufo, jis jau buvo ten. Apsuko dar kelissyk. Spoksojo į Mirtiję – tai buvo akivaizdu. Paskui dingo. Turbūt tai truko viso labo ne ilgiau kaip penkias minutes, bet...

– Bet tą kartą, – pertarė Bastinė, – jūs sunerimote.

Elen atvirai atsiduso.

– Ne visai taip, viršininke, – patikslino Alina. – Veikiau pagalvojau kažką tokio: „O tasai jau pradeda mus užknisti sukinėdamasis aplinkui.“

– Suprantu. Budrios direktorės refleksas. Kada susitikote tą vyriškį paskutinį kartą?

– Po dviejų dienų. Mirtijė turėjo laisvą dieną ir pėsčiom patraukė į Grankano Mezi paplūdimį; buvome susitarusios, kad paimsiu ją važiuodama mikroautobusu apsipirkti. Sutartą valandą radau ją paplūdimyje. Ji miegojo – su maudymuku, aukštielninka, su skepeta ant akių. Pažadinau ją. Tik paskui pastebėjau, kad jis čia, ant rankšluosčio, už kokių trisdešimt metrų nuo jos. Grįžtant pakeliui Mirtijė man prisipažino pramiegojusi kaip maišas ant smėlio daugiau kaip dvi valandas... (Jos virpantys pirštai kišenėje paieškojo nosinaitės. Jinai jos nerado, atsisakė tos užmačios ir pasakojo toliau.) Vadinasi, visą tą laiką tas tipas galėjo ją apžiūrinėti, vaizduotis, ką nori, kurti savo scenarijų...

Alina ūmai nutilo ir apsipylė ašaromis. Frederikas Sen Mišelis, mėšlungiškai sugniaužęs rankomis krėslo ranktūrius, nė nekrustelėjo jos link. Jis, atrodo, užsisklendė virdamas neapykanta savo sužadėtinės žudikui, tarsi būtų išgyvenęs kiekvieną akimirką, kai vujaristo neurozė galbūt išvirto į žudikišką postūmį.

Kol Elen tiesė Alinai dailų mėlyną popierinių nosinaičių pakelį, Bastinė neatlyždamas ją mygo:

– Ar galėtumėt mums jį aprašyti?

Alina buvo tvirta mergina. Šniurkštelėjo, atsikrenkštė ir kalbėjo toliau:

– Tiesą sakant, ne. Jis gulėjo kniūbsčias. Vis su ta pačia kepuraite ant galvos ir akiniais nuo saulės. Buvo lieknas, gan raumeningas, raumenys pailgi kaip sportininko. Tačiau neįstengčiau jo atpažinti.

Vėliau policininkai jai parodė Iporo nepažįstamojo fotorobotą, raudoną šaliką *Photoshop* programa pakeitę į *Adidas* kepuraitę, pridėję akinius nuo saulės.

Gal tai ir jis.

Arba ne.

Policijos viršininkas Bastinė nušvito supratinga šypsena.

– OK, panele Mason. Paskutinis patikslinimas – beje, skirtas tik jums. Jūs tvirtinate, kad Mirtijė rašė dienoraštį?

– Nevisiškai, viršininke. Ne visai dienoraštį.

Tėvai, sužadėtinis ir draugė vienas per kitą ėmė aprašinėti žydrą dirbtinės odos knygelę, kurią Mirtijė pildžiusi nuo paauglystės ir kurią visada turėjusi po ranka ar krepšelyje.

Tiek knygelė, tiek krepšelis dingo – matyt, prievartautojo rankose.

Tai knygelei Mirtijė patikėdavo slapčiausias savo mintis. Vieną kitą trumpą frazę, kartais valiūkišką, kartais melancholišką. Mirtijė labai mėgo rašyti.

Bastinė jau rengėsi padėkoti keturiems liudytojams, bet čia Elen kilstelėjo ranką. Psichologė kriminologė ilgai nesiryžo pateikti savo paskutinio klausimo girdint Mirtijės Kamiu sužadėtiniui. Ji

varžėsi Frederiko Sen Mišelio. Matyt, dėl jo ir sužadėtinės amžiaus skirtumo, nors jis, būdamas trisdešimt septynerių, pasižymėjo nepriekaištingu charizmatiško auklėtojo žavesiu, o jo švelnų budistų vienuolio žvilgsnį papildė dziudo imtynininko stuomuo.

Elen nutaisė maloniausią, kokį tik įstengė, balsą ir kreipėsi tiesiai į Aliną:

– Panele Mason, kodėl, jūsų nuomone, žmogžudystės dieną Mirtijė Kamiu buvo taip puošniai apsirengusi?

Alina sustingo. Ji nustebo.

– Ką norite pasakyti?

Elen nukreipė smaragdinį pirštą – žiedas ir nagas suderinti – duodama Bastinė ženklą nesikišti, ir patikslino:

– Mirtijė buvo paauglių stovyklos vadovė. Jūsų vadovaujamos stovyklos. Manau, darbui su berniukais dėvimi praktiški drabužiai: šortai, marškinėliai, teniso bateliai... Ne violetiniai apatiniai ir tokia trumpa suknelė...

– Tai buvo... jos laisva diena, – murmtelėjo Alina, nustebusi, kad psichologė to neprisimena.

Bastinė pervėrė kolegę žvilgsniu. Frederikas Sen Mišelis vėl mėšlungiškai įsitvėrė kėdės, tramdydamas įniršį, sudarantį ryškų kontrastą Luizos ir Šarlio romumui – šie pakilo tyliai it šmėklos.

Policijos viršininkas nužvelgė iš kambario einantį Frederiką Sen Mišelį. Aukštas. Tiesus. Vis dar išdidus. Ilgi plaukai suveržti juodu raišteliu.

Bastinė neabejojo, kad gedulas per kelis mėnesius pakirs tą įžūlią jaunystę. Ar jie ras, ar ne jo sužadėtinės žudiką, tai nieko nekeičia – Sen Mišelis susiraukšlės greičiau nei kas kitas, pražils, sutręš visai taip, kaip gundantis pernokęs vaisius.

Pasak dosjė, visi jį vadino Šišenu.

Meilės istorijos blogai baigiasi, paikai toptelėjo Bastinė. Apskritai...

Vėliau Elen Nilson klausimas skynėsi kelią Alinos Mason sąmonėje kaip nedidelis įskilimas jos prisiminimų veidrodyje, pamažu nusitęsdamas ir virsdamas ilgu įtrūkiu.

Ji šimtus kartų mąstė apie tą trumpą suknelę, apie tuos rausvai violetinius apatinius.

Alina nesiryžo grįžti prie pokalbio su Elen Nilson. Kelissyk buvo nusitvėrusi mobilųjį, bet nė karto nesurinko numerio, kurį jai davė psichologė. Niekaip negalėjo visiškai pasikliauti ta glotnaus veido specialiste.

Net jei ta moteris veikiausiai numatė teisingai.

Vien tik ji.

Alina nutarė verčiau tylėti. Krimtosi dėl to – ir kasdien vis labiau, bet išdėstyti savo abejones reiškė išduoti Mirtijės paslaptį. Jos geriausios, vienintelės draugės.

Vėliau Šarlis ir Luiza Kamiu dar labiau suartėjo su Karmen Avril.

Net būdami visiškos priešingybės, jie suvienijo pajėgas.

Šarlis ir Luiza siekė taikos, Karmen – karo.

Šarlį ir Luizą skatino teisingumo, Karmen – neapykantos jausmas.

Bet iš esmės jų tikslas sutapo.

Sužinoti tiesą.

Atskleisti Morganos Avril ir Mirtijės Kamiu žudiko tapatybę.

Vėliau policijos viršininkas Bastinė savo vyrams įsakė sutelkti dėmesį į įtariamojo Nr. 1 paieškas.

Vyriškio su *Adidas* kepuraite.

Paieškų rezultatai patvirtino Alinos Mason parodymus – keletas kitų liudininkų taip pat buvo sutikę tą vaikiną Pajūrio Izinji stovyklavietėje, Grankano Mezi paplūdimyje, netoli buriuotojų klubo...

Buvo sutikę... tačiau niekas negalėjo jo identifikuoti. Šiose apylinkėse jis nedirbo – policija apėjo visus galimus darbdavius.

Vienišas plėšrūnas, ištirpęs vasarotojų minioje?

Jau vien faktas, kad jis neprisistato į policiją duoti parodymų, dar labiau sustiprino Bastinė įsitikinimą, kad jis ir yra prievartautojas ir žmogžudys. Tas pats, kuris Ipore ryšėjo raudoną šaliką.

Bėgo dienos, ir policijos viršininko viltis aptikti jo pėdsakus vis labiau blėso. Tas tipas prasprūdo pro tinklo akutes. Jie niekada nesužinos, kas jis, nebent netikėtai nusišypsotų laimė, o tuo Bastinė iš patirties netikėjo.

Jis klydo.

Lemtis tyrėjų labui pakrypo po dviejų mėnesių, tiksliau – 2004 metų lapkričio 3-iąją. Tą dieną, kai policininkai atskleidė vaikino su *Adidas* kepuraite tapatybę.

Dabar jau buvo per vėlu.

Kamiu ir Avril bylą apniaukė dvi kitos mirtys.

17

Likimo posūkis?

Vos nepavėlavau į Fekano autobusą. Pasivijau jį Koleno tako ir Kremuazano gatvės sankryžoje. Vairuotojas nedvejodamas pažeidė taisykles ir leido man strykteleti į važiuojantį autobusą – toks privalumas, kai vejiesi autobusą viena koja.

Pasinaudojau pusvalandžiuku kelionės, kad apgalvočiau visą reikalą. Bemaž nejučiom buvau apsėstas neįtikėtinų sutapimų tarp Magali Veron savižudybės ir Morganos Avril nužudymo prieš dešimtį metų. Tokios sutapimų sekos negali įkirsti joks faras. Tačiau neabejojau, kad lygia greta turiu sekti ir kita kryptimi: Mirtijės Kamiu nužudymo, antrojo žudiko maniako išprievartavimo. Jei kažkoks nežinomasis pramogauja siuntinėdamas man visas to tyrimo smulkmenas, vadinasi, čia vienaip ar kitaip slypi atsakymas į mano klausimus. Man reikėjo įsiminti kiekvieną nuorodą. Visa tai sudaro vieną ir tą pačią visumą. Nuoseklią visumą. Ir, matyt, akivaizdžią, jei pritaikysi tinkamą dėlionės gabalėlį.

Fekane, Vikontė krantinėje, autobusas išleido mane be penkiolikos antrą. Kepyklėlėje priešais spėjau nutverti sumuštinį su kumpiu ir žaliomis daržovėmis ir sukimšti jį uoste priešais molą. Žandarmerijos priimamajame savo nervingumą nuslėpiau šmaikštaudamas su stiuardesės šypsenos žandariuke.

– Esu iškviestas pas Pirozą, – pareiškiau nutaisęs pas direktorę nuvaryto mokinuko veidą.

Policininkė suvaidino malonią prižiūrėtoją, kuriai puikiai pažįstama giži šefo nuotaika. Netgi tarstelėjo: „Sėkmės!“, prieš man įsukant į koridorių.

Lygiai antra valanda.

Stovėjau priešais kapitono Pirozo kabinetą.

Durys praviros. Stabtelėjau – vos sekundę.

– Prašom, pone Salaju.

Pirozas mostelėjo man, kad uždaryčiau paskui save duris. Žili plaukai, sušukuoti atgal, sviro jam ant pečių kaip apšerkšnijusio gluosnio svyruoklio šakos.

– Sėskitės.

Jis nebuvo panašus į direktorių, kuriam įgriso pamokslauti bjauriam vaikėzui, – veikiau į specialistą, negalintį nudžiuginti paciento gera naujiena. Už „Kalėdų žvaigždės“ maketo kūpsojo dosjė šūsnis.

– Turiu jūsų rezultatus, pone Salaju.

Į ne bet kokį specialistą. Vėžio.

– Jie nėra geri, pone Salaju.

– Ką tai reiškia?

– Pirštų atspaudai... (Pirozas it šukomis pirštais perbraukė savo riebius plaukus.) Jie jūsų.

Net jei ir buvau pasiruošęs, smūgį atlaikiau tik vargais negalais.

– Ant *Burberry* šaliko?

Pirozas linktelėjo galvą.

– Aš jums paaiškinsiu, kapitone.

Žandaras nė karto manęs nepertraukė, kol dėsčiau jam savo faktų versiją: kaip aptikau šaliką, pakibusį ant spygliuotos vielos prie bunkerio, apie savo absurdišką refleksą švystelėti jį Magali Veron. Apie jos šuolį į pragarmę, šaliką, besiplaikstantį jos rankoje. Savo kalbą buvau paruošęs autobuse, bet vis tiek mikčiojau dėstydamas, kas buvo toliau.

Paplūdimys.

Šalikas, apvyniotas apie savižudės kaklą.

Pateikiau Monos versiją: mergina neįžiūrėjusi savo prievartautojo veido, supainiojusi mane su juo, persigandusi ir puolusi žemyn, kad nuo manęs paspruktų, kad mane apkaltintų. Netikėjau tuo pats, tačiau man rūpėjo pasirodyti nuoširdžiam, – nujaučiau, kad Pirozą įtikinti bus nelengva.

Mano smarkiai klysta.

– Jūsų versija įdomi, pone Salaju. Bet ką tik jūs mane pertraukėte. Pirštų atspaudai – jie jūsų – ant raudono kašmyro šaliko, žinoma...

Jis atsivertė žaliąjį dosjė. Iš patirties žinojau, kad tai nėra geras ženklas.

– Bet turėsite man paaiškinti, pone Salaju, kodėl jūsų pirštų atspaudus taip pat radome ant Magali Veron kaklo, kojų ir krūtinės...

Sustingau.

It paralyžiuotas.

Mano kūnas virto šalto plieno karkasu, tokiu pat nelanksčiu kaip mano kairė koja. Netekęs žado dar bandžiau atgauti kvapą.

– To... to negali būti, kapitone, tos merginos aš neliečiau.

Pirozas pakėlė akis nuo dosjė ir atmetė galvą, tarsi tempiamą atgal vilnijančių plaukų kaskados.

– Nelietėte iki jai nušokant – tą man sakėte. O paplūdimyje, kai ji buvo jau negyva?

Man nepatiko ta dirva, kurios link norėjo mane nukreipti Pirozas.

– Aš jos neliečiau, kapitone! Nei iki jos mirties, nei po jos. Kristianas Le Medefas ir senoji Deniza tikriausiai jums sakė...

– Aš tiesiog mėginu jums padėti, pone...

Rupūs miltai...

Neskubėdamas atkūriau mintyse tą sceną, stengdamasis prisiminti kiekvieną smulkmeną. Jokių abejonių. Nė akimirkos aš nebuvau tiesiogiai prisilietęs prie Magali Veron.

Ką reiškia tas naujas kliedesys?

Nusišaipiau Pirozui į veidą.

– Nė už ką nepatikėsiu jūsų paistalais, kapitone. Na, kas toliau? Pranešite, kad Magali Veron vaginoje rasta mano spermos?

Pirozas ramiai išlygino žilą sruogą tarp nykščio ir smiliaus.

– Tai man atrodytų visiškai logiška, pone Salaju. Vyriškis, pasmaugęs Magali Veron, tikriausiai ją išprievartavo.

Nebeištvėriau. „Kalėdų žvaigždė“ siūbavo prieš mano išsprogusias akis.

– Prakeikimas! Aš norėjau išgelbėti tą merginą! Neleisti jai nukristi, o jūs mane kaltinate, kad aš ją...

Man pristigo jėgų baigti. Pirozo šypsena padvelkė į mane ledu. Ir mane persmelkė dar didesnė baimė.

Jis man ne viską pasakė.

Išpyškinau kitą klausimą:

– Jūs turite DNR rezultatus? Tiesa?

– Ne... dar šiek tiek per anksti, gal šįvakar...

– Bet spėjimų yra?

– Taip. Jeigu norite, apytikriai vertinimai. Jie nėra palankūs. Nėra palankūs jums.

Po šimts velnių!

Sėdėjau kaip ant elektrinės kėdės, kuri ką tik pervėrė mano kūną dviem tūkstančiais voltų. Mano sperma Magali Veron vaginoje... Štai ką man ką tik leido suprasti tas šunsnukis Pirozas.

Žandaro ramybė ryškiai skyrėsi nuo audros, kuri siautė mano galvoje.

– Manau, jūs nutuokiate, kaip toliau klostysis įvykiai, pone Salaju. Tardytojas šį rytą pasirašė jūsų kaltinamąjį aktą. Mums teks pasirūpinti tam tikrais formalumais. Pavyzdžiui, skubiai rasti jums advokatą.

Jis leido man akimirką ištraukti galvą iš vandens, kad čia pat dar nuožmiau mane prismaugtų.

– Bet jeigu jau atvirai, pone Salaju, prieš visa tai pradedant norėčiau su jumis mažumą šnektelėti. (Pirmą kartą jo rankos išdavė lengvą dvejonę.) Aptarti ką kita, ne Veron bylą. Dvigubą Morganos Avril ir Mirtijės Kamiu žmogžudystę. Prieš dešimtį metų. Prisimenate, pone Salaju?

Ar aš prisimenu?

Staiga man pasirodė, kad Pirozas žengia netvirta dirva, – tiek, kiek leis tardytojas. Atsitiesiau ant kėdės.

– Vadinasi, taip, kapitone? Trys negyvos merginos. Iš pradžių mane apkaltina nužudžius pirmąją, paskui, iš karto po to, man užkaria ant sprando kitus du nusikaltimus, prie kurių policija trypčioja jau dešimt metų.

Pirozas vos vos suraukė antakius; iš tiesų jam tai nepadarė per didelio įspūdžio.

– Regis, jūs atlikote savo tyrimėlį, pone Salaju. Regis, pastebėjote tam tikrų sutapimų tarp Morganos Avril ir Magali Veron likimo. Stulbinamų, tiesa? Šis žodis netgi per silpnas – jums taip neatrodo? Jūsų tiesa, mes trypčiojame vietoje... Tačiau bent jau neabejojame, kad tie trys nusikaltimai susiję!

Nebedrįsau nieko tvirtinti. Tik kiauksėjau kaip šuva, nutvertas už sprando. Galėjau tik kandžioti tuos, kurie man bus pasiekiami.

– Išaiškinti sutapimus – jūsų darbas, ne mano.

– Iš tikrųjų.

Pirozas vėl įsikniaubė į savo dosjė – šį sykį į gelsvą.

– Pateiksiu jums svarbų klausimą, pone Salaju. Labai paprastą ir labai svarbų jums. Ar prieš dešimtį metų jūs dar valdėte abi kojas? Jūsų dosjė šiuo klausimu, taip sakant, gana miglotas.

Supratau, kas pastatyta ant kortos, Pirozui neprireikė man aiškinti. Avril ir Kamiu bylos įtariamojo Nr. 1, nepažįstamojo su *Burberry* šaliku ir galbūt po trijų mėnesių su *Adidas* kepuraite, aprašymas galėjo neaiškiai atitikti mano išvaizdą.

Tamsiaplaukis, vidutinio ūgio, sportiškas, įdegusiu veidu.

Tik jis nešlubčiojo...

Tačiau niekas neprivers manęs pasakyti Pirozui tiesos.

Bent jau šiuo klausimu.

– Ne, kapitone. Toks jau aš gimiau... Žodžiu, beveik toks. Paaiškinsiu: man nenuskilo, palinkusi prie mano lopšio fėja turėjo tarties defektą.

Pirozas nepatikliai pažvelgė į mane. Savo kaltinimais jis galėjo mirtinai mane įbauginti – aš jam keršijau. Iš anksto džiūgavau matydamas, kaip išvirsta iš orbitų jo akys.

– Ta sumauta fėja mostelėjo savo burtų lazdele man virš kaktos ir ištarė burtažodį: abrakadabra, na, kažką tokio, o paskui

tarė – teisybių teisybė, kapitone: „Tegul šis mažylis bus didesnis šlubis už visus kitus pasaulio mažylius!“

Suglumęs Pirozo veidas.

– Tik tarties yda*, kapitone. Kvaila, tiesa?

Mano plaunamos smegenys burbuliavo, burbuliukai sproginėjo kaip fejerverkas. Man atrodė, kad mosuoju kardu prieš tanką.

Pirozas tamsiai išraudo.

– Menki juokai, Salaju. Prakeikimas... Aš bandau jums padėti.

Pasinaudojau savo pranašumu.

– Arba mane užspęsti! Luošį. Arabiūkštį. Viengungį. Dirbantį pas psichus. Tobulas atpirkimo ožys, tiesa? Dešimt metų policija ieško...

Pirozas įsirėmė alkūnėmis į stalą. Aš nesilioviau:

– Aš neliečiau tos merginos, kapitone. Ant jos kaklo ne mano pirštų atspaudai. Ir sperma ne mano. Ieškokite kito paukštelio!

Akimirką žandaras dingo už „Kalėdų žvaigždės“ fokstiebio, paskui kuo ramiausiai vėl prabilo:

– Negera strategija, Salaju. Viena koja mažiau neišgelbės jūsų prisiekusiųjų akyse...

Bukagalvis! Kokia ta geroji strategija?

Kad ir kiek hipotezių kūrė mano protas, kad ir kiek ieškojo landų, galimas paaiškinimas buvo tik vienas.

Policijos machinacijos.

Jie kūrė kaltininką, kurio jiems reikėjo. Nelaimėlį, atsitiktinai vieną rytą netinkamu metu atsidūrusį ant skardžio.

Mane.

Čia pat kitas mano smegenų pusrutulis man kuštelėjo, kad aš – Fekano žandarmerijoje, ne Šiaurės Korėjoje ar Pietų Afrikoje... Niekas čia neklastoja įrodymų, kad užspęstų niekuo dėtą žmogų. Tik ne čia. Ne Prancūzijoje.

– Aš turiu teisę į advokatą.

---

* *Mignon* (pranc.) – mielas; *moignon* (pranc.) – bigė.

– Žinoma, Salaju. Negalima piliečiui pareikšti kaltinimo, jeigu jis drauge su advokatu nėra išklausęs kaltinamųjų išvadų.

Atmintyje išplaukė migloti prisiminimai serijų, peržiūrėtų ant nutrintos mūsų buto La Kurneve kanapos. Navaras* ir Ko – tokio stiliaus migdantys dalykėliai, kuriuos žiūrėdavo mano motina ir prieš kuriuos trainiodavausi aš, kad nereikėtų eiti į savo kambarį kartoti pamokų.

Avril ir Kamiu bylai beveik dešimt metų. Dešimt metų – matyt, tai žmogžudystės senaties terminas. Mano galvoje kirbėjo beprotiška mintis.

O jei aš – paskutinis jų šansas?

Po kelių mėnesių Avril ir Kamiu byla būtų pasiųsta į archyvą.

O jeigu prieš nusileidžiant uždangai farai nusprendė nutverti pirmą pasitaikiusį?

– Pažįstate kokį nors advokatą, Salaju?

Neatsakiau. Dabar nepasitikėjau niekuo. Mane nustebino kita detalė, į kurią iki šiol nebuvau atkreipęs dėmesio. Vis kultinių mano motinos serialų prisiminimas.

– Ar apklausoje neprivalo dalyvauti du žandarai?

– Ne, pone Salaju... Paprastoje apklausoje – ne.

Pirozas suirzęs pakilo.

– Šį tą jums prisipažinsiu – trys mano vyrai triūsia prie Magali Veron mirties paslapties, naršo visus kitus pėdsakus, ieško visų tų tipų, su kuriais ji buvo susitikusi pastarosiomis dienomis. Ir taip pat lygina visus tuos Magali Veron ir Morganos Avril pomėgių ir studijų sutapimus, visus panašumus, kuriuose niekas nieko nesupranta. Jums pasisekė, kad pataikėte ant manęs, Salaju. Tada, kai viskas, absoliučiai viskas krypsta prieš jus, aš ir toliau ieškau kitur. Tarkim, nesu visiškai įtikintas jūsų kaltumu tame nelemtame dosjė, tad nereikia visko gadinti.

Pastarąją tiradą Pirozas išdėstė keistai iškilmingai. Kovotojo už teisybę pamokslas. Lyg jis vienas galėtų pasipriešinti lemčiai, kuri grasinasi mane sutriuškinti.

---

* Policijos detektyvas Navaras (Navarro) to paties pavadinimo prancūzų televizijos seriale, kuris buvo rodomas 1989–2006 m.

Spąstai? Dar vieni spąstai? Pirozas klastingas.

Jis palinko prie manęs, ilgi jo plaukai slystelėjo jam per kaklą, apgaubdami smakrą it kokia atsiklijavusi dirbtinė barzda.

– Paskutinį kartą, Salaju – tai labai svarbu. Ar prieš dešimt metų jūs vaikščiojote abiem kojom?

Mano užsitęsusią tylą Pirozas turbūt traktavo kaip apmąstymą, bet aš jau buvau priėmęs sprendimą

Aš juo netikėjau.

Buvau kaltas.

Jo akyse. Kitų farų akyse. Visos aplinkybės sukauptos čia: įrodymai, faktai, liudytojai.

Ko vertas mano vieno žodis prieš įsitikinimų sieną?

Nieko.

Nežinau, kas jie, bet jie mane užspendė.

Aš nebeturėjau pasirinkimo – man reikėjo prasprūsti pro tinklo akutes – tinklo, kuriuo jie mane gaudė.

Dabar. Kas bus, tas bus.

Tas gestas truko ne daugiau kaip sekundę. Palinkau į priekį lygiai tiek, kad abiem rankom nutverčiau „Kalėdų žvaigždės" maketo raudonmedžio cokolį, tuo pačiu judesiu įsukčiau jį iškėlęs aukštyn ir sutrupinčiau lentą į žandarmerijos kapitono kiaušą.

Pirozas nespėjo niekaip sureaguoti. Susmuko kaip maišas. Rankos bandė įsitverti tuštumos, bet kojos nebelaikė. Tik akys dar kabinosi. Paklaikusios.

Išdidi jų savikliova virto beviltiška panika.

Kraujo srovelė tekėjo iš burnos, ji maldavo:

– Salaju, ne...

Kas ne?

Ką jis labiausiai bijo prarasti?

Savo maketą? Savo grobį? Gyvybę?

Jis pamėgino atsistoti, abiem rankom įsirėmęs į plytelių grindis. Primuštas. Jo kakta rasojo skaisčiai raudonais lašais, jie lašėjo per plaukus.

Mečiau paskutinį žvilgsnį į „Kalėdų žvaigždę", plonas virveles, suklijuotas tiksliai kaip laikrodininko, įmantriai nudažytus

plūdurus ir vėliavėles, jūreiviukus, kruopščiai sustatytus ant denio – visa tai sugurinau į Pirozo pakaušį.

Jis vėl sukniubo ant grindų.

Keletą sekundžių stovėjau nejudėdamas, įsitikinęs, kad tuoj į kabinetą įsiverš kokia dešimtis žandarų, kuriuos ant kojų sukels triukšmas.

Tyla. Uždarytos durys.

Sakytum, jie įpratę, kad tarp jų sienų būtų mušamasi.

Skubiai įvertinau padėtį. Kaip dabar dingti? Išlipti pro langą? Dėti į kojas koridoriumi iki laukiamojo? Tempti Pirozą už apykaklės, įrėmus peilį popieriui pjaustyti į jo miego arteriją, ir trauktis šitaip jį velkant.

Juokinga!

Vienintelis mano šansas – išeiti taip, kaip atėjau. Atsainiai. Neaiškiai susirūpinus. Su sąmokslininko šypsena, skirta žandariukei laukiamajame.

Kuo tyliau atplėšiau nuo užuolaidos, tariamai skirtos patalpai apsaugoti nuo nedažnos Fekano saulės, obuolio žalumo audinio juostą, paskui mažiau kaip per minutę užkimšau Pirozui burną ir suraišiojau jį užuolaida.

Jis alsavo, bet nejudėjo. Akys užmerktos, apkepusios krauju, prilipusiais plaukais ir blakstienomis. Dar kelias sekundes sugaišau, kol bėgdamas nustvėriau žaliąjį dosjė.

Magali Veron.

Sudvejojau, ar išsinešti kitus. Ant kapitono stalo buvo sukrauta ištisa kolona kitų, bet aš neturėjau kada rūšiuoti. Ir apsikrauti.

Paskutiniu judesiu įspraudžiau į dosjė iš krūsnies stirksantį lapą, tą, kuris mane sudomino vakar.

Lentelę, nubraižytą baltame lape.

Aštuoni skaičiai keturiuose langeliuose.

2/2	3/0
0/3	1/1

Dar viena paslaptis?

Šita palauks...

Išėjau iš kabineto.

Pirmas faras prasilenkė su manimi; antras išniro man iš dešinės ir praėjo mane užkliudęs; du kiti artėjo prie manęs iš koridoriaus galo su revolveriais prie diržo; jie įsmeigė į mane akis, sulėtino žingsnį, prasiskyrė.

Praėjau tarp jų neatsigręždamas.

Atsidūriau vestibiulyje.

– Išgyvenote? – juokais pasidomėjo dailioji žandariukė registratūroje.

Atsakydamas šypsena į jos šypseną aš beveik pajutau sąžinės graužimą. Jos kolegos apkaltins ją. Ji šmaikštavo su sprunkančiu prievartautoju – nieko neįtardama, nekeldama aliarmo. Ar išdrįs ji pasakyti, kad jis pasirodęs jai visai malonus? Kad nebuvęs, tikrai nebuvęs panašus į žudiką? Kad jie galbūt klysta?

Akimirką man toptelėjo mintis, kad machinacijos, farų rezgamos prieš mane, jų nepaslankumas iš pašaknų skiriasi nuo to, kaip lengvai aš pasprukau iš žandarmerijos.

Neketinau dėl to skųstis.

Vos nusileidau žandarmerijos laiptais, jodo pritvinkęs vėjas siūbtelėjo man į veidą.

Aš laisvas.

Kiek ilgai?

Skubriu žingsniu nutolau nuo policijos skyriaus ir patraukiau uosto link.

Kiek laiko praeis, kol Pirozas sukels aliarmą?

Probėgšmais prisiminiau penkias savo žvaigždės kryptis. Tapti vienakoju Monblano ultramaratono didvyriu, pasimylėti su savo svajonių moterimi, turėti vaiką, būti apraudotam, apmokėti skolą...

Nekokia pradžia...

Aš paspruksiu nuo farų tik keletui valandų; geriausiu atveju keletui dienų. Neįmanoma nakčiai grįžti į „Sireną" ar bent prisiartinti prie Iporo.

Ko aš tikiuosi?

Vienas pats įrodyti savo nekaltumą? Kad paslapčių ūkai išsisklaidys kaip blogas sapnas? Kad farai ras kitą kaltininką? Tikrąjį žudiką?

Pajūrio bulvaras liko man už nugaros. Tuščias. Šaltis neviliojo retų vaikštinėtojų paėjėti toliau nuo betoninio molo. Mane pasitiko paplūdimio akmenėliai; niekas manęs nepastebėjo.

Ir neišgirdo.

„Aš nekaltas!" – plyšojau mintyse.

Nekaltas!

Vanduo po truputį kilo, bet sparčiai žingsniuodamas įstengiau ganėtinai nutolti, kol jis dar neapsėmė visos platformos. Tarp Fekano ir Iporo, maždaug dešimt kilometrų pajūriu, tebuvo vos viena prieiga prie jūros – Grenvalis, ir dešimtys plakatų, nurodančių, kad vaikštinėti po skardžiais griežtai draudžiama.

Vietiniai farai jau seniai liovėsi žaidę slėpynių su kontrabandininkais „muitininkų take"*. Niekas neateis manęs čia ieškoti tarp jūros ir kreidos.

Man po kojomis žiro akmenėliai. Iš Fekano jau liko tik pilkų neryškių pastatų linija. Spausdamas rankose žaliąjį dosjė, vėl mąsčiau apie Pirozą, jo kaltinimus.

Man nedavė ramybės vienas klausimas.

Ar smogdamas jam ir paspukdamas aš pačiu laiku sutraukiau voratinklį, kuris buvo rezgamas aplink mane?

Ar nusileidau dar viena pakopa žemiau prie tos pragarmės, kuri mane siurbė?

---

* „Muitininkų takas" Prancūzijoje – pajūrio takas pasivaikščiojimams pėsčiomis jūros ar vandenyno pakrantėje.

II

SUĖMIMAS

Roni su Bua, 2014 m. liepos 22 d.

Nelaimingų atsitikimų aukų identifikavimo žandarmerijos padalinys, Nacionalinės žandarmerijos kriminalinių tyrimų institutas

Nuo Žeraro Kalmeto, padalinio direktoriaus,

leitenantui Bertranui Donadjė, Nacionalinė žandarmerija, Etretato apylinkių teritorinė brigada, Pajūrio Senos departamentas

Pone,

atsiliepdama į jūsų 2014 m. liepos 13 d. laišką apie tris skeletus, 2014 m. liepos 12 d. aptiktus Iporo paplūdimyje Pajūrio Senos departamente, mūsų tarnyba itin kruopščiai atsidėjo šio jaudinančio fakto tyrimui.

Nors iki šios dienos nė vieno iš tų trijų individų tapatybė nėra nustatyta, pirmosios ekspertizės patvirtino keletą nepaneigiamų faktų.

Visų pirma tvirtai galime teigti, kad kaulai priklauso trims vyriškiams - suaugusiesiems, kurie žuvo būdami 20-30 metų amžiaus.

Vėlesni tyrinėjimai neatskleidė jokio smūgio nė į vieną iš trijų kaukolių nei į kitas skeletų dalis - tai, atro-

do, atmeta išorinio smūgio išprovokuotos žūties hipotezę, pavyzdžiui, žūties įgriuvus vienai iš uolėtų pertvarų ertmėje, kuria vyrai bus šliaužę. Vis dėlto smurtinės ar nenatūralios mirties hipotezė lieka pagrindine versija ir mes jos laikomės atsižvelgdami į aplinkybes, kuriomis buvo aptikti kūnai. Papildomi cheminiai tyrimai leis ištirti nunuodijimo tikimybę.

Trijų individų mirties data - vienas labiausiai trikdančių šio tyrimo aspektų. Kaip įprasta atliekant identifikavimo procedūrą, kiekvienam iš trijų skeletų mes suteikėme laikiną tapatybę, kuri galioja tik tyrime - šiuo atveju tris vardus, kurių abėcėlinė tvarka atitinka jų mirties chronologiją.

Iš tikrųjų - ir čia mes susiduriame su faktu, kurį mums ypač sunku paaiškinti - trijų individų mirties datos skirtingos, o tai atmeta galimybę žūties, kurią būtų galima apibūdinti kaip „kolektyvinę" arba „vienalaikę", ar tai būtų nelaimingas atsitikimas speleologų grupėje, triguba žmogžudystė ar net kolektyvinė savižudybė.

Tiksliau, pirmasis šių skeletų, kurį mes praminėme *Alberu*, mirė vėliausiai 2004 m. vasarą.

Antrasis, *Bernaras*, mirė keli mėnesiai po Albero, galbūt 2004 m. rudenį-2005 m. žiemą.

Trečiasis, *Klovisas*, mirė 2014 m. vasarį ar kovą, taigi maždaug prieš penketą mėnesių. Atsižvelgiant į titnaginių klinčių ertmių, kuriose išbuvo lavonai, rūgštingumą, greitai suiręs jo kūnas ne per daug stebina.

Ir pabaigoje, pone leitenante, kaip jūs pats minėjote savo pirmajame laiške, rodos, sunku atsieti tų trijų skeletų tapatybės nustatymo procedūrą nuo vadinamosios „žudiko su raudonu šaliku" bylos - viena jo aukų, Morgana Avril, buvo rasta nužudyta 2004 m. birželį netoli tos vietos, kur aptikti ir patys skeletai.

Tačiau dar neturėdami papildomų tyrimų, taigi genetinės analizės rezultatų, mes negalime nusakyti, koks tiesioginis ryšys galėtų sieti, pirma, tų trijų vyrų, apie kuriuos mes nieko nežinome, žūtį ir, antra, tų jaunų merginų nužudymą.

Patikėkite, pone leitenante, mes dedame visokeriopas pastangas, kad kuo greičiau išjudintume šį tyrimą. Vis dėlto negaliu nuslėpti, kad, atsižvelgiant į ribotas mūsų pajėgas ir į tolydžio augantį darbo krūvį, mūsų tarnyba privalo susidoroti su kitais skubiais atvejais. Kadangi Albero ir Bernaro žūčiai nuo šiol taikoma legali dešimties metų senatis, tai griežtu mūsų tarnybos reglamento požiūriu pirmumo teisė jai nebetaikoma.

Pagarbiai ir su nuoširdžiausiais linkėjimais,
pone leitenante.

Žeraras Kalmetas, Nelaimingų atsitikimų aukų identifikavimo žandarmerijos padalinio direktorius

18

Kiek dar laiko?

Gerą dalį popietės pralaukiau, kol sutems, pasislėpęs vienoje iš nesuskaičiuojamų skardžio ertmių, kiek aukščiau nuo Vokotų slėnio, kaip moliuskas įsikirtęs į uolų paviršių, kurio nesiekė banguojanti jūra.

Ir permirkęs.

Jūra patausojo maždaug metro pločio akmenėlių juostą tarp savęs ir klinčių sienos, bet kai kurios narsesnės bangos smaginosi duždamos į uolą, o atsimušusios apšlakstydavo paikšį, kuris čia slapstėsi. Atsilygindamas už mano pastangas gailiaširdis Dievas dovanojo man prašmatniausią saulėlydį prieš pat man užkopiant liepsnojančiu slėniu Vokotų link.

Prieš išeidamas iš Ogo miško truputėlį luktelėjau. Dešimt minučių. Kol sutirštės sutemos ir drėgni mano drabužiai sustings į ledo įkapes.

Vis dar laisvas, bet užšaldytas.

Pilka naktis. Prietemoje Vokotų slėnis vis labiau panėšėjo į vaiduoklių lomą. Trys dešimtys namų, pasiklydusių pušų, lazdynų ir ąžuolų džiunglėse, atrodė pastatyti kaip po kažkokio prakeiktųjų architektų konkurso. Kiekviena vila varžėsi su kitomis barokinėmis išmonėmis. Šveicariškų šalė stogai, tirolietiškos varpinės, angliški erkeriai, mauriški fasadai. Įsitikinęs, kad nebe-

šmėžuoja joks automobilis, užkopiau paplūdimio keliu. „Orsena“, Monos disertacijos vadovo vila, slėpėsi už kryžkelės.

Martenas Denenas

Saulėlydžio kelias 123

„Raktus rasi po šulinio rentinio plokšte, – per telefoną paaiškino man Mona. – Šalia stoginės. Sodininkas, prižiūrintis valdas, išeidamas padeda ją į vietą. Jauskis kaip namie. Ateisiu pas tave, kai tiktai galėsiu.“

Ji pasiuntė man virtualų bučinį ir išjungė telefoną. Nieko daugiau neklausinėdama, tenkindamasi trumpa sujaudinta ataskaita, kurią jai pasiunčiau:

Farai mina man ant kulnų.

Turiu slapstytis.

Privalai man padėti.

Mona buvo fantastiška mergaitė.

Nutvėriau geležinį raktą iš po plokštės, durys atsidarė, ir aš radau priebėgą už „Orsenos“ sienų.

Jauskis kaip namie...

Pirmiausia dušas – karštutėlis. Paskui apžvelgsime padėtį. Viską papasakosiu Monai, kai tik ji bus čia...

Ieškodamas vonios kambario paklaidžiojau po koridorių, mažučiukų, bet nesuskaičiuojamų kambarėlių, laiptų per tris aukštus nuo pusrūsio labirintą. Matyt, Martenas Denenas, Monos disertacijos vadovas, savo užmiesčio name rodydavosi ne per dažniausiai. Ne, namas nebuvo apleistas, kaip tik priešingai. Sodininkas pjovė pievutę ir nepriekaištingai apgenėdavo rožynus, valytojai turbūt buvo mokama aukso kaina, kad vaikytų vorų kolonijas ar blizgintų vitražus, puošiančius kiekvieną viršutinio aukšto langą.

Vila, švari... ir tuščia.

Tą kontrastą suvokiau rangydamasis prieš didžiulį aukso lapais papuoštą veidrodį, kad nusimaučiau nuo kojų peršlapusius džinsus. Mano protezas terkštelėjo į mėlyno Delfto fajanso plokš-

tes. Man pasirodė, kad aidas nuskambėjo tūkstantyje ir viename tuščios vilos kambaryje, žadindamas šešėlius ir vaiduoklius.

Tekantis vanduo užgožė vilos garsus. Stovėjau po dušu ant vienos kojos.

Rausvojo flamingo tualetas! Šitas posakis aiškiai būtų patikęs Monai.

Užmerkęs vokus mintyse peržvelgiau „Orsenos" aplinką. Martenas Denenas pavertė savo namus iškamša – pats tas žodis. Iškamša. Lyg norėdamas po ilgų nebuvimo mėnesių rasti juos lygiai tokius pat.

Gyvenimo regimybė!

Gėlės ant židinio ir lovų galvūgalyje. Dirbtinės.

Vaisių pintinė ant virtuvės stalo. Nuostabi imitacija.

Lentynos koridoriuje, ant kurių sumišai susikaupusios kišeninio formato knygelės, žurnalai ir stalo žaidimai, rodos, pamiršti čia nuo amžių amžinųjų.

Leisdamas šiltam vandeniui tekėti nuoga oda pagalvojau, kad toji vaiduoklių dvarelio aplinka atrodo keista, kone nereali, lyg išplaukusi tiesiai iš kokio nors rašytojo vaizduotės.

Beje, lygiai kaip ir Monos asmuo...

Tyrinėtoja, išdygusi iš niekur.

Guvi. Daili. Originali, nevaržomo elgesio.

Lyg išplaukusi iš rašytojo vaizduotės... arba mano – viengungio, ieškančio meilės.

Pakėliau galvą, leisdamas vandens čiurkšlei čaižyti odą.

Ne, kai pamąstai, tai antroji hipotezė netinka! Mona turi velniško žavesio, bet jei man kas būtų pasiūlęs sukurti tobulos moters portretą, būčiau pavaizdavęs ne ją.

Ir kaip užkerėtas man prieš akis po šilto lietaus kaskada šoko blyškus Magali Veron veidas.

Jauskis kaip namie.

Prisitvirtinau protezą ir apsisiaučiau gelsvu chalatu nuo pakabos. *Calvin Klein.* Monai skambinti nesiryžau. Turiu būti atsargus, farai neišvengiamai įžvelgs ryšį tarp jos ir manęs. Ži-

nojau, kad mano slėptuvės ji neišduos, bet jie gali ką nors įtarti, ją pasekti...

Nuginiau tas mintis. Vėl leidausi per tuščius kambarius, kad nereikėtų galvoti, jog neturiu jokios strategijos, išskyrus bėgimą toliau. Nė menkiausio sumanymo, kaip įrodyti savo nekaltumą, užuominos, nebent tik išlošti laiko.

Po pusvalandžio pradėjau orientuotis tame barokiniame labirinte. Išskyrus rūsį, matyt, tokį pat didžiulį kaip vila, apėjau kiekvieną kambarį. Svetainėje ant kaltinės geležies lentynos buvo išrikiuoti vario spalvos buteliai.

Jauskis kaip namie.

Įsipyliau kalvadoso. Etiketė skelbė: „Labai senas".

Kaip namie.

Vos maktelėjau gurkšnelį, gerklę nutvilkė liepsnos. Mano kosulys atsimušė į sienas, nuaidėjo tyloje, paskui žagčiodamas nutolo per aukštus it koks baugštus bildukas, kurį kažkas sutrikdė. Kad ir kiek rausiausi atmintyje, grįždamas iki ankstyvos vaikystės La Kurneve ir vienas kitą keičiančių butų, – nuo vieno iki penkių kambarių, kuriuose gyvenau, pamažu didėjant šeimai, – niekada gyvenime nebuvau įkėlęs kojos į tokį didžiulį namą.

Tai veikiau kėlė baimę.

Nutariau laukti Monos kambaryje, kurį buvau pakrikštijęs „erelio lizdu": pats aukščiausias vilos kambaryje, įrengtas mažame bokštelyje, per kelis metrus iškilusiame virš stogo ir kamino. Iš lauko tą nedidukę kičinę varpinę buvau palaikęs architekto įnoriu, snobišku donžono erzacu. Aš klydau! Apskritame erelio lizdo kambaryje pro kiekvieną siaurą langą, panašų į romantišką šaudymo angą, vaizdas į Vokotų slėnį, paplūdimį ir jūrą buvo tiesiog stulbinamas.

Švyturys!

Martenas Denenas čia buvo įsirengęs savo kabinetą. Žema knygų lentyna, 360 laipsnių lanku juosianti du volteriškus krėslus ir ąžuolinį stalą, aptrauktą storu violetiniu aksomu.

Laukiau čia ilgai – tarp dangaus ir jūros, – gal ilgiau kaip valandą. Man jau pradėjo lipti vokai, ir tada ant pečių nusileido Monos rankos.

Negirdėjau, kaip ji įėjo, negirdėjau, kaip lipo laiptais.

Fėja.

Savo burtų lazdelės žvaigždę ji segėjo prie širdies.

– Ačiū, – pasakiau jos dar net nepabučiavęs.

Ilgu bučiniu.

Kurį laiką gėrėjomės mėnuliu ir virpančiu jo dvyniu, skęstančiu Lamanše.

– Pasakok, – galop tarė Mona.

Nieko nuo jos nenuslėpiau. Pirozo kaltinimai. Mano pabėgimas. Mano įsitikinimas. Aš – policijos machinacijų auka. Išklausiusi mane nė karto nepertraukdama, Mona ištarė tris žodžius – vienintelius tris žodžius, kuriuos norėjau išgirsti:

– Aš tavimi tikiu.

Vėl pabučiavau ją. Sutaršiau auksinius jos plaukus, leidau jiems sruventi man tarp pirštų.

– Kodėl? Kodėl visa tai dėl manęs darai?

Jos ranka šmurkštelėjo tarp atlapų mano chalato skvernų.

– Žinok, kad nori. Nežinomybės aromatas? Nesaikingas kasdienybę pranokstančių istorijų pomėgis? Nuoširdus įsitikinimas, kad tu nė musės nenuskriausi...

– Musės – ne. O faro?

Ji nusikvatojo.

– Jei pasiūlyčiau tau paskambinti advokatui ir ryt rytą prisistatyti žandarams, padarytum tai?

Suspaudžiau Moną glėbyje.

– Ne! Nenoriu patekti į jų žabangas. Noriu perprasti pats.

– Ką perprasti?

– Viską! Būtinai yra koks nors logiškas sprendimas. Raktas atrakina duris, vedančias iš šitų prakeiktų ledo rūmų.

Kol Mona kraustė virtuvės atsargas – žąsų kepenėlių paštetą, konservuotą antieną ir raudonąjį *Bergerac* vyną, – aš atsiverčiau Magali Veron dosjė, nušvilptą nuo Pirozo stalo.

Mintyse plūdausi: aplanke nebuvo nieko, ko jau nežinočiau. Smulkus CV, patvirtinantis informaciją, sukauptą iš interneto: vaikystė Kanadoje, paskui Val de Marnė, įvairios mokymo įstaigos, kurias ji lankė, darbas *Bayer France* bendrovėje. Kitą dosjė dalį užpildė išprievartavimas ir žūtis. Sudėtinės medicininės ataskaitos vardijo kiekvieną sumušimą: kraupios juos iliustruojančios nuotraukos, jos kraujo grupė, DNR, detalus uždusimo pasmaugiant aprašymas; „kuris išprovokavo mirtį", patikslino ataskaitą.

Prakeikimas, jie klydo! Gal keliom minutėm, bet klydo.

Gailėjausi, kad ilgiau nepasirausiau po dosjė ant Pirozo stalo, kad rasčiau ką nors apie Kamiu ir Avril bylas, kitų nuorodų negu tos, kurias geranoriška siela siuntinėja man lašas po lašo.

Ir ką nors apie tą skaičių eilę, tą lygtį, kuria domėjosi Pirozas.

2/2	3/0
0/3	1/1

– Prie stalo! – užkrečiamai žvaliai šūktelėjo Mona; tai trumpam išvaikė klausimų spiečių, dūzgiantį mano galvoje.

Disertacijos vadovo atsargos nenusileido „Sirenos" valgiaraščiui. Mona tiesiog padėjo ant stalo luitą pašteto ir karštame vandenyje atšildė konservuotos antienos stiklainį.

– Į Marteno sveikatą! – tarė kilstelėdama beržerako taurę. – *P@nshee* per metus jam pakloja sumą, prilygstančią trims kelionėms aplink pasaulį. Iš tiesų reikia padėti mažumą jį apšvarinti.

Susidaužiau. Su liūdna šypsena. Širdis į tai nelinko.

– Ką tu ketini daryti? – staiga paklausė Mona.

– Nežinau...

– Gaila.

Ji užsitepė pašteto ant minkšto paplotėlio, aptikto celofano pakuotėje giliai spintoje.

– Gaila. Galų gale jie tave neišvengiamai nutvers. Tada prarasi viską. Viską, kuo mane suviliojai. (Jos pirštai lengvai perbraukė žvaigždę, prisegtą prie palaidinukės.) Ta geniali idėja prika-

binti prie gyvenimo penkias svajones. Tu... ką tu darysi su tomis svajonėmis?

– Aš neturiu iš ko rinktis, Mona.

Ji ilgai įdėmiai žiūrėjo į mane, nebesistengdama manęs įtikinėti. Taip nusvyra rankos prieš užsiožiavusį vaiką. Kai ji kėlėsi paimti už jos stovintį prikaistuvį, kambaryje nuaidėjo mano mobiliojo signalo motyvas.

Nežinomas numeris.

Atsiliepiau.

– Salaju?

Pirozo balsas!

– Salaju, nenutraukite ryšio. Nekvailiokite. Grįžkite, velniai jus nujotų! Jūs turėsite teisę į advokatą. Galėsite prieiti prie tyrimo dosjė. Galėsite gintis.

Nutariau neatsiliepdamas paklausyti dar bent penkiolika sekundžių. Turbūt tas šunsnukis mėgina mane lokalizuoti.

– Salaju, jūs bjauriai mane suknežinote, bet tai išsiaiškinsime vėliau. Aš susisiekiau su Šv. Antano institutu – su visais jūsų kolegomis, be kita ko, su profesionalais, psichoterapeutais. Jūs ne vienas! Mes galime jums padėti. Negadinkite savo...

Dvidešimt penkios sekundės.

Spustelėjau klavišą ir išjungiau telefoną, tačiau mano ranka tebevirpėjo. Mona švelniai uždėjo delną man ant rankos. Kalbėjo dar švelniau, tarsi stengdamasi mane prijaukinti:

– Tas faras iš esmės savais žodžiais sako tau tą patį, ką ir aš.

Pasiduoti.

Tai būtų taip paprasta.

– Jie nori užkart man ant sprando tas žmogžudystes, Mona. Tu girdėjai jį su jo psichoterapeutais – jie padarys iš manęs pamišėlį...

Ji dar stipriau suspaudė man ranką. Kalbėjau toliau:

– Ant tos merginos kūno negali būti mano pirštų atspaudų! Aš jos neliečiau. Farai meluoja. Jie kažką rezga. Kodėl niekas nežino apie Magali Veron mirtį?

– Aš žinau, Džamalai. Andrė Žosviakas žino ir tikriausiai paskleidė žinią visiems Iporo gyventojams, kurie lankosi jo bufete.

– Apie tai šiandien neužsiminė joks laikraštis.

– Užsimins rytoj... Džamalai, kurių galų farai rizikuotų, kurpdami suklastotas nuorodas?

– Neįsivaizduoju, Mona. Bet jei nori minti mįsles, klausimų turiu su kaupu! Kodėl kažkas smaginasi, siuntinėdamas man vokus su kiekviena Avril ir Kamiu bylos smulkmena? Kodėl Magali Veron nusižudė, atkartojusi Morganos Avril gyvenimą? Kodėl tas raudono kašmyro šalikas atsirado pakibęs mano kelyje kaip žibinto šviesa, kurios neįmanoma išvengti?

Mona atstūmė vos prapjautą pašteto luitelį.

– OK, tavo viršus. Pasiduodu.

Nerūdijančiojo plieno žnyplutėmis ji nutvėrė dvi marinuotas anties šlauneles. Ryškiai raudonas. Jos man pasirodė it dvi kojos, nuplėštos nuo naujagimio kūno, užkonservuoto stiklainyje teismo gydytojo. Net be menkiausio gesto Mona pajuto mano pasišlykštėjimą. Ji uždėjo ranką man ant peties.

– Žinau tik tiek, kad tu – ne žudikas! Net neturiu tokios minties. Bet kažkas tuo tiki...

Suvirusi mėsa vertė mane vemti.

– Velniai rautų, kodėl aš?

Mona kurį laiką mąstė. Akimirką mane nejučiom sujaudino jos kirstuko snukutis, nejudrus, labai susikaupęs, virpančiomis šnervėmis, plazdančiomis blakstienomis, priešakiniais dantukais, kramtančiais viršutinę lūpą.

– Kodėl tu... Štai geras klausimas, Džamalai. Ar jau kada nors esi lankęsis Ipore? Iki šios savaitės?

– Ne...

Jos dantukai paleido lūpą, pasirengę krimstelėti man.

– Man reikia tiesos, Džamalai! Aš ne policininkas. Jeigu nori, kad tau padėčiau, liaukis apsimetinėjęs.

– Sakau tau, kad ne. Bet... bet vos nebuvau.

– Po velnių, Džamalai, kalbėk aiškiai.

– Tai buvo maždaug prieš dešimt metų. Per internetą flirtavau su mergaite, kuri man patiko; įkalbėjau ją praleisti savaitgalį pajūryje, ji, atrodo, buvo pasiruošusi vykti į Etretatą, bet man buvo per brangu, tad užsisakiau kambarį Egijo priemiestyje. Čia, Ipore.

– Na ir ką?

– Ir tą, kad vos pamačiusi, jog jos nuostabusis princas turi tik vieną koją, toji kekšė atšaukė mūsų medaus mėnesį.

– Tu nebuvai jai sakęs?

– Ne. Buvau pamiršęs po stalu pastatyti internetinę vaizdo kamerą...

– OK. Ir tu niekada nebuvai įkėlęs kojos į Iporą?

– Netgi vienos!

Mona nusikvatojo. Įpylė mums beržerako.

– Labai gaila. Įtrauksime tavo Iporo katytę į sutapimų sąrašą. O kurių galų atvažiavai čia šią savaitę? Ar pasaulyje nėra kitų vietų tam tavo strakaliojimui po ledynus?

– Prieš kelis mėnesius telefonu užpildžiau anketą. Apie turizmą Normandijoje. Paskui vyko lošimas. Aš laimėjau savaitę Iporo viešbutyje. Įskaitant pusryčius, vakarienę ir didžiausią lygių skirtumą visame Paryžiaus baseine kaip teritoriją treniruotėms... Supranti, kodėl ilgai nedvejodamas čia atkakau ir užsikasiau.

– Suprantu.

Mona ištuštino taurę, priėjo prie lango, paskui pakėlė akis į bokštelį, jo šešėlis šmėžavo virš stogo.

– Turėsime elgtis protingai, Džamalai, – aš negaliu čia nakvoti. Farai greit susies tave ir mane. Nuo pat ryto prisistatys į „Sireną“ su teismo įgaliojimu.

Priėjau prie jos. Uždėjau ranką jai ant liemens.

– Iki ryto turim laiko, tiesa?

Jos žvilgsnis slystelėjo mano plaukuota krūtine, ryškiai išsiskiriančia šviesiame atlapo chalato pūkų fone.

– Ne čia, – sušnibždėjo ji, įsmeigusi akis į erelio lizdą. – Viršuje...

19

Nepažįstamojo aromatas?

Prieš užkopdama pas mane į apskritą kambarį, iškilusį virš vilos, Mona panoro palįsti po dušu. Girdėjau jos žingsnius ant laiptų. Ji taip pat įsisupo į *Calvin Klein* firmos chalatą. Rubinų spalvos.

Ji pabučiavo man į lūpas, kurį laiką gėrėjosi panorama, įmigusiu slėniu, skalaujamu aklų bangų, paskui išslydo man iš rankų ir iš vienos mus supančių lentynų išėmė seną knygą užsirietusiais puslapių kampais. Grakščiai stryktelėjo ant violetine oda aptraukto rašomojo stalo.

– Morisas Leblanas! – pareiškė rodydama pageltusį tomą. – Arseno Ļiupeno tėvas. Savo pirmuosius romanus parašė čia, Vokotuose. Šiame slėnyje netgi vyksta vienos jo novelės veiksmas...

Man buvo nusišvilpt, ką ji čia pasakoja.

Aš norėjau pamiršti Veron, Avril ir Kamiu bylą.

Pamiršti farus, minančius man ant kulnų.

Norėjau pamiršti viską, išskyrus baltą Monos kūną, apsiaustą rubinų spalvos chalatu.

Ji kilstelėjo vieną kelį ant stalo, kad kilpinis audinys, suveržtas ant liemens medvilnine juosta, prasiskleistų per keletą centimetrų.

– Paklausyk, Džamalai, toji Moriso Leblano novelė tave sudomins. Tai vargšo žmogelio istorija; jis eina pro vieną Vokotų

dvarą. Jo vardas Linanas – gražus vardas, tau neatrodo? Įsmunka ko nors nudžiauti, kad pamaitintų savo sergančius vaikus. Tačiau nesėkmė – prieš kelias minutes dvaro savininkas svetainėje paleido kulką sau į kaktą. Savižudybė!

Priėjau prie jos. Lėtai praskleidžiau jos chalatą, išvaduodamas dvi alebastro krūtis.

– O paskui? – pakuždėjau.

Sprigtas. Chalatas pamažu nuslydo jos nuoga oda iki juosmens. Mona virto raudonu vaisiumi, kuriam nulupo odelę, kad geriau paskanautų minkštimu. Ji leido mano rankoms bėgioti po jos krūtinę. Balsas truputį prikimo, tačiau pasakojimo gijos ji nepametė.

– Linanas sukelia per daug triukšmo, panikos, kažką apverčia, prisistato tarnas, randa jį prie savo šeimininko kūno lovos kojūgalyje... Kas buvo toliau, gali atspėti. Areštas. Teismas. Visi įsitikinę, kad dvaro savininką nužudė tas vargšas Linanas, niekas netiki savižudybės istorija.

Dabar mano rankos slankiojo žemiau, po jos pilvą, stabtelėjo ties rubinų spalvos juosta, sumegzta žemiau bambos. Šnipštelėjau jai į ausį:

– Ir kaip viskas baigiasi?

Virpulys perbėgo jos sprandu. Ji kilstelėjo knygą prie krūtų.

– Hmmm. Nori, kad perskaityčiau tau paskutines eilutes? Klausyk, tai pamokoma – tau labai patiks.

„Vieną rytą nuaidėjo teisingumo balsas:

– Ruoškitės mirti, Linanai.

Jį aprengė. Surišo. Jis nesipriešino – kaip nuolankus gyvulys, kaip daiktas. Iki ešafoto jį teko nešte nešti.

Jo dantys kaleno. Jis vapėjo:

– Aš nežudžiau... Nežudžiau."

Mano pirštų mygiama chalato juosta slystelėjo apie liemenį. Du raudonos medvilnės skvernai prasiskliautė kaip rožė sulig pirmuoju saulės spinduliu.

– „Ešafotas", – pašnibždėjo Mona. – Apsakymas, išspausdintas *Gil Blas* žurnale 1893 metų vasario 6-ąją. Vienas iš pirmųjų pamfletų prieš mirties bausmę!

Ji padėjo knygą ir atsitiesė, sėdėdama ant stalo. Buvo man panaši į Konseti, anglų mokytoją, kuri tokia poza įkaitindavo visą mūsų trečiąją* klasę. Tik mažiau apsirengusi.

Mano rankos nušliuožė nuogais jos klubais.

Savižudybė? Nekaltasis. Tariama žmogžudystė, kurią jam užkaria ant sprando.

Ačiū, Mona. Žinia priimta.

– Ir tu norėjai, kad aš pasiduočiau farams?

Atsirėmiau į stalą. Kai glaudžiau lūpas prie jos kaklo, jos pėda per kažkokį stebuklą atmazgė mano chalato raištį. Šituo žygdarbiu Mona nepasitenkino – jos kojų pirštai leidosi tyrinėti po atlapais gelsvos medvilnės skvernais.

Staiga ji abiem delnais įsirėmė į violetinį stalo aksomą ir išsirietė. Krūtys šovė į dangų. Dvynės kalvelės, iškilusios po to paties išsiveržimo. Įsikibau abiem rankom, o mano liežuvis leidosi jos pilvo čiuožyne – svaigau nuo šio nesibaigiančio slydimo, išmestas ant lygios drėgnos vejos.

Mona miegojo ant aksominio rašomojo stalo, susirietusi į kamuoliuką kaip vaikas. Užmigdama ji išgavo iš manęs pažadą prikelti ją dar neišaušus, kad galėtų įsmukti į savo kambarį „Sirenoje".

Daili vampyriukė... Geisminga, narsi.

Norom nenorom galvoje sukosi klausimas, kas labiausiai įkaitina Moną. Mylėtis su bėgliu, kaltinamu išprievartavimu ir žmogžudyste, ar atsiduoti tam vyriškiui ant savo disertacijos vadovo rašomojo stalo liepsnojančiu kūnu ten, kur jis veikiausiai taisinėja jos darbą?

Matyt, ir viena, ir kita.

Miegas neėmė. Sukau ratu po kambarį, tiek tiesiogine, tiek perkeltine prasme. Mano žvilgsnis jau kelios valandos klaidžiojo tarp žvaigždžių, kurias įžiebė atoslūgis, nuogo Monos kūno ir šimtų mane supančių knygų.

---

* Prancūzų švietimo sistemoje trečioji – ketvirta ir paskutinė vidurinės mokyklos klasė.

Senos knygiūkštės minkštais viršeliais glaudėsi prie didžiulių fotografijų rinkinių, storų mokslinių vadovų ir dešimčių kartotekos dėžių. Nesigilindamas perskaičiau užrašus ant nugarėlių:

1978, 1983, 1990, 1998, 2004.

2004?

Morganos Avril ir Mirtijės Kamiu žūties metai.

Priėjęs atidariau dėžę. Tikėjausi rasti paskaitų konspektus, studentų rankraščius, mokslinių tyrimų straipsnių kopijas.

Kaip aš klydau!

Prikandau lūpą, kad neriktelėčiau.

Profesorius Martenas Denenas, molekulinės chemijos specialistas, smaginosi, karpydamas iš Courrier cauchois *visus straipsnius, susijusius su Morganos Avril byla.*

Susijaudinęs padėjau dokumentų rinkinį ant artimiausios kėdės ir nučiupau keletą po ranka pasipainiojusių lapų. Pageltę straipsniai dėstė vis tą pačią istoriją, mano jau skaitytą dokumentuose, kuriuos man atsiuntė nežinomasis.

Nieko nauja – daugumą tų straipsnių jau buvau skaitęs.

Nieko nauja – tik viena išimtis.

Kodėl tas profesorius, kuris nekelia kojos į Iporą, kolekcionavo tuos laikraščius?

Nesiryžau pažadinti Monos ir pateikti jai klausimo.

Vėliau.

Vėl palinkau prie dėžės – mano žinioje buvo visa likusi naktis tiems straipsniams perskaityti, rasti kokią detalę, kuri man būtų prasprūdusi pro akis ir kuri galėtų įžiebti kibirkštį – tą žymųjį raktą, kuris viską paaiškintų.

Koks aš buvau naivus...

Jau buvau peržvelgęs kokią dešimtį straipsnių, staiga atskleidžiau dvigubą spalvotą lapą.

Avril byla.

Specialus Courrier cauchois *numeris.*

2004 m. birželio 17 d.

„*Apie tave, Morgana*“ – taip vadinosi ilgas straipsnis.

To aš nesitikėjau.

Ne iš karto pastebėjau didžiulę jaunos merginos fotografiją – besišypsančios, rytietišku apdaru, turbūt viename iš *raqs sharqi* pasirodymų.

Paskui netikėtai sustingau – nusvirusiom rankom, pražiota burna. Pirmąsyk išvydau Morganos Avril veidą. Nė viename straipsnių, atsiųstų man paštu, jos fotografijos nebuvo. Arba kas nors pasistengė jas iškirpti. Dabar supratau kodėl.

Suklikau kaip išprotėjęs.

Apskritas kambarys aplink mane sudrebėjo it kylanti raketa.

– Velniai rautų! Tai negali būti ji!

Mano akys vėl nepatikliai įsmigo į straipsnį.

Visą puslapį 2004 metų laikraštyje užėmė ne Morgana Avril...

Tai buvo Magali Veron! Mergina, gimusi po dešimties metų ir nušokusi nuo skardžio mano akyse. Vakar.

Mona prabudo ir pašoko. Apsisiautė chalatą net neužsirišdama juostos ir sunerimusi priėjo prie manęs.

– Košmaras?

Virpėdamas ištiesiau jai dvigubą lapą.

– Prakeikimas! Žvilgtelėk į šitą nuotrauką, Mona.

Ji perskaitė pavadinimą: „Apie tave, Morgana", paskui sutelkė dėmesį į atspaudą.

– Koks grožis, – sušnabždėjo.

– Po velnių... Mona, tu pamanysi, kad aš trenktas...

– Ne, kodėl?

Perbraukiau ranka jai per lūpas, lyg nuvalydamas pašaipią šypsenėlę.

– Toji mergina nuotraukoje. Ta, kurią jie sename laikraštyje vadina Morgana Avril. Tai ji vakar nusižudė. Tai... Magali Veron.

Mona ilgai žiūrėjo į mane, lyg jos smegenys būtų dėjusios visas pastangas sudėtingai lygčiai išspręsti, įvertinti visus parametrus prieš suformuluodamos hipotezę. Susiskliautė chalato skvernus, bet jie tuojau pat vėl prasiskyrė.

– Jos panašios, Džamalai.

– Ne, Mona! Tai ne paprastas panašumas. Tai... Po šimts velnių, tai ji!

– Tu buvai susidūręs su Magali tik keletą sekundžių...

– Galbūt. Bet jos veidas liko įsirėžęs man atmintyje – gali tai suprasti ar ne? Kiekvienas menkiausias jos veido bruožas...

– Kalbi taip, lyg būtum ją įsimylėjęs.

Mona tarstelėjo man tai ramiu balsu. Truputį ciniškai. Nesiteikiau jai atsakyti ir atsukęs nugarą išnaršiau likusią dokumentų dėžę. Žiūrinėdamas straipsnius aptikau kitų Morganos Avril nuotraukų: iš priekio, iš profilio, portretinių ar visos figūros.

Tai buvo ji! Kad ir kaip tai atrodo absurdiška, tai buvo Magali – aš tuo neabejojau ir negalėjau klysti.

Dabar Mona atrodė suerzinta mano manijos. Iki pat kaklo susiskliautė chalatą, prispaudė delnus prie stalo krašto ir įbedė į mane akis kaip į kokį bukagalvį studentą.

– Po velnių, Džamalai, bent kiek pamąstyk. Mes sutarėme, kad šioje byloje esama nelemtų tamsos zonų, bet yra bent du visiškai tikri dalykai. Pirmas: Morgana Avril žuvo 2004 metų birželio 5-ąją. Visos šalies žiniasklaidos priemonės apie tai rašė, visi Prancūzijos farai mėnesių mėnesius nėrėsi iš kailio prie šitos bylos. Antras tikras dalykas: Magali Veron žuvo 2014 metų vasario 19-ąją, vakar – pats esi tiesioginis to liudininkas. Dėl viso kito mielai pritariu tau – visiška mįslė, tačiau tos dvi žūtys – aksiomos...

– Kas?

– Aksiomos! Faktai, kuriuos galima laikyti tikrais ir kuriais galima remtis samprotaujant toliau.

– Toliau! Kokie tie tavo samprotavimai?

Mona įdėmiai apžiūrėjo vieną Morganos Avril nuotrauką laikraštyje *L'Eclaireur brayon.*

– Ką gi, mes žinome, kad Magali Veron stengėsi supanašėti su Morgana Avril. Po dešimties metų. Tos pačios mokyklos, tie patys pomėgiai, tas pats amatas... Ta pati mirtis. Beprotiška mimikrija. Apskritai nieko nuostabaus, kad ji stengėsi panėšėti į ją ir fiziškai.

– Tai ne tik panašumas, Mona. Tai ji.

– Taigi daugiau negu panašumas? Tu nori pasakyti tai?

Mona įsisiūbavo. Pradėjau suprasti, kodėl ji yra puiki mokslinė darbuotoja: ji gebėjo rasti įtikimą paaiškinimą bet kokiam absurdui.

– Net ir viena kitos nepažinodamos, Magali ir Morgana gali būti giminaitės! Juk sakei man, kad Morgana gimė iš apvaisinimo *in vitro*, Belgijoje? Magali galėjo gimti iš to paties biologinio tėvo po dešimties metų. Ji pamato Morganos nuotrauką – pavyzdžiui, per televiziją po žmogžudystės. Suka galvą dėl to panašumo, klausinėja, teiraujasi, aptinka, kad jų tėvas tas pats, ir tai ją traumuoja...

– Tiek, kad apsimeta išprievartauta, pasmaugta, paskui šoka nuo skardžio...

– Kodėl ne? Aš ieškau, Džamalai. Kaip ir tu, ieškau racionalių paaiškinimų.

– Šioje istorijoje nėra nieko racionalaus.

Kambaryje stojo nejauki tyla. Mudu buvome it du švyturio sargai, kuriuos audra atkirto nuo likusio pasaulio.

Pakartojau:

– Nieko racionalaus. Kodėl, pavyzdžiui, tavo disertacijos vadovas, kuris niekada čia nesilanko, skyrė tiek laiko iškarpoms iš vietinio laikraščio kolekcionuoti?

– 2004 metais jis gynėsi akreditaciją vadovauti moksliniam darbui – tai buvo kelių šimtų lapų mokslo veikalas: privalomas etapas, norint tapti universiteto profesoriumi. Jį delegavo Nacionalinis mokslinių tyrimų centras. Metai be paskaitų. Praleido čia keletą mėnesių, šnekučiuodamasis tik su akmenėliais, mikroskopu ir redaguojamu tekstu. Matyt, nuobodžiavo. Turbūt jį sudomino ta byla, kurios veiksmas vyko už kelių kilometrų nuo jo mokslinio darbo vietos. Kaip ir visus šiame užkampyje.

Kaip ir visus šiame užkampyje?

Mona vėl į viską turėjo atsakymą.

Man susidarė įspūdis, kad ji išpyškino gerai iškaltą pamoką.

– Keista, ne? Kas kartą, kai koks nors mokslininkas atvyksta į Iporą rankioti akmenėlių, nusižudo mergina!

Pasigailėjau savo replikos jos dar net nebaigęs. Mona nesiteikė reaguoti. Pasipureno plaukus, padėjo Moriso Leblano knygą atgal į lentyną, paskui susiveržė chalatą apie juosmenį.

Rami. Natūrali.

– Einu rengtis, Džamalai. Trečia valanda nakties. Turiu grįžti į „Sireną". Farai būtinai mane iškamantinės apie vakar vakarą, mudviejų vakarienę, vieną kambarį dviem, ilgą gulinėjimą iš ryto. Turėsiu jiems paaiškinti, kad tu – tik vakaro įgeidis, kad pasirodei man mažumą paranojiškas su savo pakvaišusiom istorijom. Ir kad, Dieve mano, ne, visiškai neįsivaizduoju, kur tu gali būti.

– Aš tavimi pasikliauju, Mona. Tu labai gabi kurti istorijas.

Neradau, ką daugiau pasakyti. Mano beprotiška vaizduotė, – ta, kuri ją suviliojo, – išblėso. Stebėjau, kaip Mona leidžiasi laiptais žemyn.

Ji paskutinį kartą atsisuko į mane.

– Tik vienas techninis patikslinimas, Džamalai. Mūsų tyrinėjimų komanda rankioja akmenėlius Ipore kas metai – nuo to laiko, kai egzistuoja mūsų laboratorija, jeigu visiškai tiksliai – dvidešimt trejus metus.

Ir ji dingo. Palikusi mane vieną būti švyturio sargu.

Ji laiko mane pamišėliu. O kaipgi kitaip?

Pro langą stebėjau, kaip Monos *Fiat 500* manevruoja žvyro alėjoje ir dingsta už pirmo kelio vingio.

Paklausyti jos? Viską mesti? Paskambinti farams? Laukti, kol jie atsibels manęs suimti?

Dar ne metas!

Prieš sudėdamas ginklus aš dar neatverčiau visų savo kortų. Aš nebuvau vienintelis liudininkas. Kristianas Le Medefas ir senoji Deniza taip pat stebėjo šaltą Magali Veron veidą; jie galės jį palyginti su Morganos Avril veidu.

Išplėšiau visą 2004 metų *Courrier cauchois* lapą su Morganos Avril fotografija.

Jokia logika negali palaužti mano įsitikinimo.

Tai ne šiaip sau panašumas.

20

Košmaras?

Kai aš su lempa rankoje leidausi į kelią, buvo šiek tiek po ketvirtos ryto. Pajūriu, skardžio papėde, nužingsniavau iki Iporo.

Užmigęs nebuvau. Tam bus laiko rytoj. Visa diena, užsikasus viename iš savo vaiduoklių namo rūsių. Nebent farai būtų gudrūs ir aptiktų mano slėptuvę. Nebent Mona mane įduotų.

Žibinto šviesoje kreidos siena atrodė kaip tvirtovę juosiantis aptvaras, neįveikiamas ir nesibaigiantis.

Iporas miegojo. Mėlynų terasą nutvieskusių kazino neonų atspindyje tarp dešimties automobilių, paliktų stovėjimo aikštelėje pajūrio bulvare, žvilgsniu paieškojau Monos fiato. Ir neradau. Matyt, Mona paliko jį kurioje nors iš gretimų gatvių.

Visos pastelinės „Sirenos“ kambarių langinės buvo uždarytos.

Mano kambario.

To, kuriame miega Mona. Viena.

Nematoma ranka suspaudė man širdį. Prisiverčiau nueiti ant tamsaus molo, nebeleisdamas savo mintims klajoti. Gaišti nebėra kada. Rizikingiausi bus paskutiniai du šimtai metrų – iš tuščios miegančio miestelio gatvės gali išnirti bet kokia grėsmė. Farai veikiausiai įkainojo mano galvą ar kas nors panašaus: raginimas įskųsti, gražus atlygis tam, kuris jiems išduos šlubą

prievartautoją. Dar niekada nebuvau jautęsis toks pažeidžiamas. Čia neištirpsi laiptų narvelių labirintuose ar požeminėse stovėjimo aikštelėse, jungiančiose atskirus 4000 gyvenvietės daugiaaukščius.

Iki Kristiano Le Medefo namų reikėjo atvira vieta įveikti du šimtus metrų.

Tylomis stūmiausi į priekį, nedrumsdamas Iporo gyventojų miego gūdžiu „tuk tuk", it koks Ilgšis Džonas Silveris, grįžtantis į savo *Hispaniola*. Ilgainiui išmokau čiaužti kairės kojos protezu per kelis bitumo milimetrus.

Kažkoks garsas privertė mane krūptelėti.

Už manęs.

Paspartinau žingsnį, paskui staigiai stabtelėjau.

Garsas tebeaidėjo – pastovus. Stiprėjo. Artėjo.

Įsispraudžiau *YportImmo* agentūros vartų šešėlyje, širdis pašėlusiai daužėsi.

Šaltoje gatvėje aidėjo kimus alsavimas. Trepenimas šaligatviu dar paspartėjo. Ilgos sekundės tęsėsi iki begalybės, paskui šešėlis puolė ant manęs.

Senas šuo, sutikęs naktibaldą, atrodė nustebęs ne mažiau už mane.

Prispaudžiau pirštą prie lūpų rodydamas, kad nekeltų triukšmo. Jis klusniai pritūpė, tačiau vėl pakilo, vos tik aš patraukiau gatve, tiesiog praleisdamas mane per kelis metrus į priekį.

Jo geltonos akys už manęs panėšėjo į du nebešviečiančius žibintus. Vargšas, pilkas kaip naktis šuo klibikščiavo ant trijų kojų. Jokios medinės, aliumininės ar anglies pluošto letenos daliai palengvinti – tik pastirusi gauruota bigė, sulenkta stačiu kampu. Galbūt jis sekė man įkandin, vedamas paprasto pavydo?

Sustojau priešais Le Medefo namą. Išsyk pastebėjau šviesos spindulį, besisunkiantį pro uždarytas antro aukšto kambario langines.

Mano liudininkas nemiega! Kankinamas nemigos ir depresijos – būčiau galėjęs lažintis.

Šuo atsitūpė ant šaligatvio ir manęs laukė.

Stumtelėjau vartelius, paskui tyliai pasibeldžiau į duris.

Jokio atsakymo.

Paspaudžiau rankeną neabejodamas, kad ji nepasiduos, ir man teks sugalvoti, kaip įspėti Kristianą Le Medefą apie savo vizitą nesukėlus ant kojų viso kvartalo.

Bergždžias reikalas!

Durys prasivėrė, tarsi Le Medefas būtų laukęs mano apsilankymo. Įžengiau į vidų; tyliai tarstelėjau, kone sušnibždėjau:

– Kristianai? Kristianai Le Medefai.

Neturėjau noro, kad tas paranoikas pykštelėtų į mane iš viršaus.

Jokio atsako. Šviesa antrame aukšte nutvieskė laiptų viršų. Galbūt depresijos auka prisirijo migdomųjų.

Ataraksas...

Lipdamas aukštyn pasistengiau sulig kiekviena pakopa dunkstelėti koja. Sudrėkusioje rankoje sujudėjo turėklas – net pamaniau, kad tuoj atsikabins. Argi Kristianui Le Medefui moka ne už tai, kad prižiūrėtų šiuos namus?

Mano pėda įsmigo į kilimą laiptų aikštelėje.

– Kristianai?

Vis dar jokio atsako.

Atsargiai stumtelėjau kambario duris, tikėdamasis rasti Le Medefą, kniūbsantį ant lovos. Apsikvaišinusį ar girtą.

Mano akys aprėpė tik tuštumą.

Kambarys buvo tuščias. Paklodės ant lovos nepriekaištingai išlygintos. Galvūgalyje greta degančios lempos padėta knyga. Keletas drabužių – pižama, marškinėliai ir rusvas megztinis, sulankstyti ant lentynos.

Senbernio kambarys!

Stabtelėjau pamąstyti tyloje. Mane sutrikdė vos girdimas traškesys. Strimagalviais nugarmėjau laiptais.

Senbernio kambarys, pakartojau mintyse. Tačiau ankstyvo paukštelio! Turbūt Le Medefas jau atsikėlęs. Zirzimą, kurį girdėjau, skleidė nenustatytas tranzistorius! Le Medefas, matyt, pusryčiauja. Žengiau juodų ir baltų plytelių grindimis. Be koridoriaus, pirmame aukšte buvo tik viena patalpa – virtuvė išvien su nedideliu kambariu.

Viduryje stalas. Kėdė.

Likau stovėti ant slenksčio, nebylus ir sustingęs.

Prakeikimas, kas galėjo atsitikti?

Ant stalo lėkštė. Perkeptas mėsos griežinys lakštinių jūroje. Priešais – puspilnė vyno taurė. Apytuštis butelis. Peilis, šakutė, ant stalo krašto – languota servetėlė. Pusė ilgo batono.

Le Medefo – nė kvapo.

– Kristianai? – pašaukiau vėl.

„*France Bleu*, nakčiai baigiantis", – dusliai atsiliepė man tranzistorius, paskui užtraukė Danielio Gišaro „Seni!". Riktelėjau garsiau, jeigu jis kartais būtų tupykloje ar po dušu.

Beviltiška.

Šiąnakt Le Medefas namie nenakvojo. Netgi vakar vakare nebaigė valgyti.

Mano smegenys trūkčiojo.

Prakeikimas, kas galėjo atsitikti?

Paskui išnaršiau visus žvejo namelio užkaborius. Vos šešiasdešimt kvadratinių metrų – tai ilgai netruko – vien tam, kad įsitikinčiau, jog Le Medefas čia nesislapsto. Nei jis, nei jo lavonas...

Nieko. Tik keletas asmeninių bedarbio daiktų: drabužiai, knygos, nešiojamasis kompiuteris, kurio kodo aš neturėjau, artipilnis šaldytuvas, vietiniai laikraščiai – visa šūsnis, vaistai, antidepresantai – ne atoraksas, o anafranilas.

Tarytum Le Medefas būtų turėjęs skubiai išvykti.

Kada?

Spjovęs į atspaudus, pačiupinėjau duoną ant stalo. Minkšta.

Pamaišiau pelenus židinyje. Šilti.

Matyt, Le Medefas dingo mažiau kaip prieš dešimt valandų, turbūt per vakarienę. Maždaug tuo metu, kai Mona atvažiavo pas mane į Vokotus. Vėl apžvelgiau kambarį. Jis man pasirodė panašus į dėdės Jusefo butą. Kai įžengiau ten su motina, man buvo septyneri. Jis buvo miręs nuo infarkto prieš tris valandas, ir motina turėjo paimti dokumentus laidotuvėms. Dubenėlyje dar stovėjo ataušusi sriuba, ant stalo – pusiau nuvalgyta skrudinta duona, o po kėde – dvi šlepetės.

Ar Kristianas Le Medefas miręs?

Gal jie jį nužudė? Pagrobė? Privertė sprukti?

Kodėl?

Mano galvoje nuaidėjo paskutiniai jo žodžiai, ištarti vakar priešais spaudos krautuvėlę:

Šniukštinėsiu toliau, kad daugiau sužinočiau apie tą Magali Veron.

Ta visuotinė tyla nenormali.

Ar jis ką nors aptiko?

Buvo įsitikinęs, kad tai sąmokslas, machinacija.

Laikraščių tyla.

Žandarų tyla.

Ar farai išsiųsdino Kristianą Le Medefą, kad jis nešnekėtų?

„Juokinga!“ – kuždėjo man išmintingas balselis. Policija Prancūzijoje netardo piliečių vakarais, net neleidusi jiems baigti vakarienės.

Žvilgtelėjau į laikrodį. Keturios valandos trisdešimt penkios minutės. Skyriau sau dešimt papildomų minučių šiems namams apeiti prieš grįžtant į Vokotus. Kol Iporas nepabudo. Varsčiau stalčius, kaišiojau ranką po baldais, traukiau iš lentynų knygas, nuiminėjau nuo pakabų drabužius. Nieko.

Tik viena detalė.

Baltas lapas telefonų knygoje, ant kurio kažkas, matyt, Le Medefas, buvo pakeverzojęs eilę skaičių keturiuose langeliuose.

2/2	3/0
0/3	1/1

Užverčiant žinyną mano pirštai virpėjo. Ar Le Medefas seka tais pačiais pėdsakais, kaip Pirozas? Ar dėl to jie jį pašalino?

Prakaito lašai tekėjo rankomis iki plaštakų, sudrėkindami kiekvieną daiktą, kurį aš liečiau.

Rankenas, durų velkes, jungiklius...

Litrai DNR, leisiantys užkarti man ant sprando Kristiano Le Medefo dingimą, vos tik kaimynai sukels aliarmą.

Mečiau žvilgsnį pro langines. Gatvė vis dar tuščia, tik trikojis šuo po žibintu. Įsidėjau lapą su aštuoniais skaičiais į kišenę ir išėjau.

21

Ar jis ką nors surado?

Išmiegojau iki dešimtos valandos ryto. Mane pažadino Monos SMS žinutė:

Farai prisistatė į „Sireną".
Tavęs ieško. Nieko nesako.
Atrodo, tu reikalingas gyvas. Uf!
Saugokis.
Boni

Ilgai gulėjau nejudėdamas. Lepinausi. Virš Vokotų slėnio pakibusios saulės spinduliai skverbėsi pro stiklus, auksindami lino paklodes. Pasibrukau po nugara didžiulius pūkuotus patalus ir išsiunčiau atsakymą:

Išgrauš!
Paslaptis Nr. 123: KLM, vadinamas Ataraksu, Magali Veron savižudybės liudininkas Nr. 2, nuo vakar vakaro dingo.
Spąstai!
Būk atsargi.
Klaidas

Kelias minutes palaukiau Monos atsakymo. Tačiau jo nebuvo. Keltis. Praustis. Rengtis. Pusryčiauti. Nusiraminti.

Matyt, Mona sąmoningai apribojo mūsų susirašinėjimą. Ji teisi. Farai buvo su ja susitikę, galbūt ją įtaria. Seka.

Apie vienuoliktą, ištuštinęs dėžutę pikantiškų paplotėlių su prieskoniais, suvilgytų kavoje, nusileidau į rūsį – vienintelę Marteno Deneno namų dalį, kurioje dar nebuvau apsilankęs.

Mano kovinio plano tęsinys mintyse liko ganėtinai pakrikas. Pirmiausia visą dieną slapstytis šioje viloje, pasitelkti mano žinioje esančias komunikacijos priemones, viliantis aptikti pėdsakus. Internetą. Telefoną. Kaip tas tipas Hičkoko filme, kuris išpainioja bylą neišeidamas iš namų, sugipsuota koja.

Sprendžiant pagal storą dulkių sluoksnį į universiteto profesoriaus rūsį turbūt jau daug metų niekas nebuvo įkėlęs kojos. Mano asimetrinių kojų pėdsakai įsispaudė ant pilko betono, raiškesni, nei kad būčiau perėjęs per sniegą. Kai įsižiebė nuoga lemputė, karanti ant laido, patalpoje pasklido skrudintų vabzdžių kvapas.

Čia buvo sukrauti seni griozdai, naudojami saulėtais savaitgaliais. Dviračiai, skėtis nuo saulės, šezlongai, keptuvas, sodo baldai, badmintono tinklelis, sviediniai, raketės.

Pasieniais – pilnos kartoninės dėžės.

Prieš akis buvo visa diena – neatsispyriau pagundai, nuplėšiau nuo pirmosios rudą lipniąją juostą. Dėžėje buvo maždaug dešimt nuotraukų albumų.

Neskubėdamas juos perverčiau, tarsi kiekvienas būtų vaizdavęs kokį nors situacijų komedijos epizodą.

Denenai, sezonas Nr. 1.

Universiteto profesorius pozuoja prieš Etretato smailę, sprendžiant iš oranžinio *Renault* 5, pastatyto už jų, maždaug devintajame dešimtmetyje – susikibęs už rankų su žmona, dailia šviesiaplauke, liekna, susitaršiusiais plaukais, besišypsančia. Jo gyvenimas plaukė pro mane nuotraukų po celofanu eile. Martenas paplūdimyje. Martenas meistrauja. Martenas žvejys.

Kitas albumas. Nebe toks jaunas Denenas pozuoja prieš Etretato smailę – sprendžiant iš *Audi A4*, pastatyto už jų, maždaug 2000 metais – susikibęs už rankų su žmona, stamboka griežtos išvaizdos blondine trumpais plaukais. Martenas plaukioja banglente. Martenas žaidžia golfą. Martenas žaidžia tenisą su sūnumi, tamsiaplaukiu berniuku, veikiausiai mano amžiaus, kurį versdamas lapus matai augantį sulig jo viešnagėmis šeimos užmiesčio name.

Ir toliau kaip papuola žiūrinėjau kitus albumus, kol suradau tai, ko ieškojau: Monos nuotrauką. Iš šimtų atspaudų jų buvo dvi.

Pirmojoje Martenas Denenas su Mona renka akmenėlius. Antrojoje mokslininkas su Mona pozuoja prieš Etretato smailę. Jų rankos nesiliečia, bet Mona – gražesnė negu bet kada.

Profesorius Denenas buvo laimės kūdikis.

Sakytum telepatiškai tą pačią akimirką suskambo mano mobilusis. Boni atsakymas!

Su Medefu neišdegė, mielasis.
Pasikliaujame liudytoju Nr. 3.
Senąja Deniza.
Kitaip – iškart tramdomieji!

Nusišypsojau, paskui užčiuopiau išplėštą dvigubą *Courrier cauchois* lapą. Monos tiesa. Le Medefui iškritus iš žaidimo vien Deniza gali paliudyti, kad Magali Veron veidas – identiškas Morganos Avril veidui. Tik Deniza gali įrodyti, kad aš nesu visiškai trenktas... nors težinau tik jos vardą ir amžių.

Deniza. Septyniasdešimtmetė.

Ne mažiau retas egzempliorius kaip penkiasdešimtmetė Natali ar trisdešimtmetė Stefani.

Nesiruošiau skambinėti visoms kantono Denizoms, esančioms telefonų knygoje. Nei prašyti Pirozo jos adreso...

Nervingai surinkau trumpą atsakymą. Du paprastus žodžius, tarytum SOS:

Kokia Deniza?

Tarytum Mona galėtų žinoti. Le Medefas man sakė, kad Ipore Denizos niekada nebuvo matęs. Ji kuo puikiausiai galėjo gyventi kokiame nors aplinkiniame kaime.

Toliau tęsiau savo tyrinėjimus rūsyje.

Ant vienos iš aukščiausių lentynų aptikau mažą raudoną dėžutę. Man pavyko iššifruoti pusiau išsitrynusias raides:

Winchester AM Munition

Šovinių dėžė!

Nėra šovinių be ginklų... Profesorius Denenas akivaizdžiai turėjo slėpti revolverį kur nors rūsyje, matyt, toliau nuo vaikų.

Naršiau geras penkiolika minučių, kol atidaręs vieną iš paskutinių komodos stalčių aptikau, ko ieškojęs; per kopėtėles ir stalo teniso stalą prieiti prie jo buvo beveik neįmanoma. Pirmiausia nukėliau krūvas drabužių. Firminiai daikčiukai, numesti čia kaip skarmalai. Nebemadingi? Išaugtiniai? Pamiršti? Nudėvėtos *Vuitton* pirštinės. *Eden Park* polo marškinėliai. Paaugliški *Armani* marškinaičiai. Languotas medvilninis kaklaraištis su *Burberry* ženklu.

Leidau audinio skiautei nuslysti tarp delnų, lyg nenoromis pagalvodamas, kad visi tipai bent kiek prie pinigo tikriausiai turi savo garderobe tokio pobūdžio tualeto priedų. Vis dėlto juk nepradėsiu vaizduotis, kad per naują sutapimo stebuklą atsidūriau ir knaisiojuosi žudiko su raudonu šaliku rūsyje... tai yra Marteno Deneno, molekulinės chemijos profesoriaus.

Revolveris buvo paslėptas po drabužiais.

Pavadinimas, baltai išrašytas ant juodo metalo – *King Cobra*. Naujas. Bent taip spėjau – pirmą kartą laikiau rankose šaunamąjį ginklą.

Žinutės signalas nuaidėjo rūsyje, kai mano pirštai mėgino gaiduko jautrumą.

Pasiklausk šuns!

Kad perprasčiau Monos žinutę, man prireikė kelių sekundžių.

Šuns? Kokio šuns?

Iš pradžių įsivaizdavau, kad žinutė turi dvigubą prasmę, paskui prisiminiau Arnoldą, Denizos ši cu.

Ketvirtasis liudininkas?

Mona iš manęs tyčiojasi!

Mąsčiau, kaip sumetus kokį sąmojingą atsakymą, pavyzdžiui: „Jei ne per daug užimta pajūryje, pasiklausk ir žuvėdrų", bet čia mano nykštys sustingo virš telefono klavišo.

Sprendimas nušvito it akivaizdus faktas.

Mona iš manęs nesityčiojo!

Patarimas negalėjo būti aiškesnis. *Pasiklausk šuns!* Su trupučiu įžūlumo ir didele doze sėkmės man gali pavykti.

Strimagalviais užlėkiau aukštyn iš rūsio, net nespėjęs paskui save apsitvarkyti. Šiuose namuose būtinai turi būti telefonų knyga; puoliau į svetainę jos ieškoti, traukydamas kiekvieno baldo stalčius.

Padangų girgždėjimas vilos sode sustingdė paskutinį mano gestą, lyg geležinė ranka būtų drėkstelėjusi mintis mano smegeninėje.

Farai!

Instinktyviai nėriau po palange.

Aiškiai išgirdau atidaromų durelių garsą. Žingsnius per žvyrą. Nesirengiau leistis paikai nutveriamas. Atsargiai kilstelėjęs mečiau žvilgsnį pro lango stiklą.

Automobilis stovėjo prieš vilos duris. Žmogus ėjo į priekį, rodos, visiškai pasitikėdamas savimi.

Nors tai atrodė niekaip neįmanoma – net farams nepavyko.

Jis mane surado.

Neskubėdamas prisidegė cigaretę, paskui nedvejojo nė sekundės.

Laiškanešys priėjo prie laiškų dėžutės, įspraudė į ją didelį rudą voką, paskui sėdo į geltoną *Kangoo* ir nuvažiavo savais keliais.

22

Dviprasmybė?

Džamalui Salaju
Per Marteną Deneną
Orsena
123, Saulėlydžio kelias
Vokotai
76111 Pajūrio Vatetas

Virpėdamas dar sykį perskaičiau adresą:

Džamalui Salaju
Per Marteną Deneną

Rankraščio eilutės šoko man prieš akis.

Kas gali žinoti, kad aš čia slapstausi?

Niekas! Niekas, išskyrus tą, kuri man parūpino šitą slėptuvę.

Vienintelę, kuri man padėjo pasprukti nuo farų.

Vienintelę pasaulyje, kuri sutiko manimi patikėti.

Mona.

Ar ji nuo pat pradžių, nuo pat mūsų susitikimo žandarmerijoje vaidino komediją?

Dar sykį pro langą nužvelgiau slėnį; mano žvilgsnis nuslydo iki paplūdimio. Ką bendra mano akmenėlių rankiotoja gali tu-

rėti su Magali Veron mirtimi? Su Morganos Avril ir Mirtijės Kamiu mirtimi? Visiška beprasmybė. Vien tik Mona galėjo atsiųsti man tą korespondenciją, bet siųsdama man ją čionai, pas savo disertacijos vadovą, neišvengiamai rodė į save pirštu.

Aš ir vėl neįstengiau suvokti. Smalsumas paėmė viršų – nujaučiau, kad tame voke slypi kitos Avril ir Kamiu bylos detalės – detalės, kurių nepaminėjo internetas ar spauda.

Įsitaisiau patogiausiame svetainės fotelyje prieš užgesusį židinį. Plėšiant voką mano rankos tebevirpėjo.

Jame buvo tik du lapai.

Frederiko Sen Mišelio parodymų protokolas.

Daiktiniai įrodymai MC-47, MC-48, MC-49, MC-50.

***

Mirtijės Kamiu byla, 2004 m. rugpjūčio 30 d.

Elen Nilson paprašė policijos viršininko Bastinė leisti jai išklausyti Frederiko Sen Mišelio, Mirtijės Kamiu sužadėtinio, parodymus. Viršininkas mielai patenkino psichologės prašymą. Jis linko po dosjė krūsnimis, tardytojo Polio Hugo Lagardo rezultatų reikalavimais, partizaniniu karu, vadovaujamu Karmen Avril, kuri su savo advokatu atsisakė tikėti, jog policija daranti viską, kas įmanoma, kad surastų jos dukros žudiką. Įtampą didino dar ir tai, kad Bastinė tolydžio nerimavo, jog bus aptiktas dar vienas išprievartautos merginos lavonas.

Per neplanuotą rytinę ataskaitą priešais kavos automatą Bastinė atkreipė dėmesį, kad jo raukšlėti bruožai ir maišeliai paakiuose ryškiai skiriasi nuo glotnios psichologės kaktos ir švelnių skruostikaulių. „Penki tūkstančiai eurų!“ – patyliukais nusišaipė jo pavaduotojas Beranžė. Standartinis veido odos patempimo tarifas.

Tai pranoko Bastinė supratimą!

Kaip mergina, taip besirūpinanti savo išvaizda, gali verstis amatu, kurio pagrindas – dėmesys privačiam kitų gyvenimui?

– Pone Sen Mišeli, – kreipėsi psichologė kriminologė, – ar tai iš tikrųjų Mirtijės laiškas?

– Taip. Paskutinis, kurį iš jos gavau. Jinai atsiuntė jį man iš stovyklos likus kelioms dienoms iki savo žūties.

Frederikas Sen Mišelis sėdėjo greta Alinos Mason. Ši pritariamai linktelėjo. Kovinga geriausios Mirtijės Kamiu draugės energija ryškiai skyrėsi nuo vangios Sen Mišelio žvilgsnio melancholijos.

– Jūs bendravote ne SMS žinutėmis?

– Taip, ir jomis. Bet...

Frederikui Sen Mišeliui vis dar buvo taip pat skaudu kalbėti apie savo būsimąją žmoną. Jis pirštais maigė kišenėje cigarečių pakelį, žvilgsnis kone maldavo leidimo rūkyti komisariate.

Žodį perėmė Alina Mason:

– Mirtijė buvo romantikė. Ji mėgo korespondenciją. Noriu pasakyti, korespondenciją popieriuje. Mėgo rašyti. Stovykloje mes kartais baigdavome sambūrius po vidurnakčio, o jai dar pakakdavo ryžto rašyti palapinėje žibintuvėlio šviesoje.

Kiekvienas Mirtijės charakterio bruožas, nuskambėjęs iš jos geriausios draugės lūpų, buvo it nauja strėlė, sminganti į Sen Mišelio prisiminimus. Jis suspaudė tarp lūpų nepridegtą cigaretę ir delnais susiėmė galvą. Elen stebėjo jį taip, kaip entomologas stebi musę, besidaužančią į užvožtos stiklinės kraštus. Nepaisydamas duoto pažado, viršininkas Bastinė neištvėrė neįsikišęs:

– Jeigu perskaitytumėte mums tą laišką?

Elen kiek galėdama suraukė savo patemptą kaktą, paskui raminamu tonu apglaistė šefo prašymą:

– Pone Sen Mišeli, žinau, tai intymus laiškas, turint omenyje tai, ką mums sakėte, eilėraštis. Veikiausiai tai paskutiniai žodžiai, kuriuos Mirtijė parašė prieš netekdama gyvybės. Bet galbūt ten rasime kokią nuorodą...

Prieš atsakydamas Frederikas Sen Mišelis suspaudė delne cigaretę.

– Mes turėjome susituokti.

Be jokio ryšio.

Psichologė sumirksėjo ilgomis blakstienomis. Per ilgomis. Dirbtinėmis.

– Žinau, Frederikai. Mes norėtume išgirsti, ką ji jums parašė.

Sen Mišelis pakėlė prieš akis lapą, kurį išsitraukė iš kišenės. Sunkesnį nei rietuvė knygų. Jo lūpos sujudėjo, tačiau neišsprūdo joks garsas.

Po stalu Elen Nilson uždėjo pirštus ryškiai raudonai lakuotais nagais, priderintais prie purpurinės suknelės, viršininkui ant kelių. Iš pradžių nustebęs, šis suprato, kad ji tiesiog prašo jo truputėlio kantrybės.

Ji ištiesė į liudytoją riešą, slypintį po ištisu apyrankių tuneliu.

– Nieko tokio, Frederikai. Patikėkite tą laišką mums.

Lapas nuslydo ant stalo. Psichologė perskaitė, garsiai ir raiškiai:

Mirtijė, 2004 m. rugpjūčio 24 d.,
Pajūrio Izinji, 2 val. 25 min.

Mano meile,

Aš pavogsiu iš laiko jo rodykles
Kad neleisčiau jam bėgti

Pavogsiu iš dienos jos ramentus
Kad neleisčiau jai brėkšti

Iš pavasario – jo narcizus
Kad neleisčiau jam vysti

Iš kokono – jo vikšrą
Kad neleisčiau jam dingti

Aš aptversiu pasaulį grotomis
Kad neleisčiau jam mūsų išskirti

Aptaisysiu mūsų turtą nuodėvomis
Kad neleisčiau jam mūsų nupirkti

Išžudysiu visas kitas merginas
Kad neleisčiau joms tavęs mylėti

Ir prašysiu gyvenimo šeimos
Kad neleisčiau jam mums nusibosti

Aš išmūrysiu aplink mus tvirtovę
Ir ją ginsiu
M2O

Sugniaužusi popierinę nosinaitę, Alina Mason nusišluostė akių kraštelius. Sen Mišelis įsikišo tarp dantų naują cigaretę ir žvelgdamas tuščiu žvilgsniu sukando ją taip, kad išryškėjo vagutė virš filtro.

– Nuostabus eilėraštis, – pasakė Elen.

Tai nebuvo įprastas komplimentas – jai iš tiesų taip atrodė. Mirtijei netrūko talento. Talento, suniokoto kaip rankraščio lapas, kurį sugniaužia į kamuoliuką ir nusviedžia į šiukšlių dėžę.

Ji geriau suvokė reakcijas tų, kurie gyveno, nutvieksti Mirtijės žavesio šviesos – jų pyktį ir neviltį. Buvo pakvietusi Šarlį ir Luizą Kamiu dalyvauti duodant parodymus, bet Mirtijės tėvai mandagiai atsisakė. Jie nebeturėjo noro dalytis dukros atminimu su policininkais ar tardytojais. Mirtijė buvo palaidota Elbefe, Šv. Stepono kapinėse, ten jie mėgdavo kas rytą pamąstyti. Vieni. Tyrėjams be galo narstant menkiausias Mirtijės gyvenimo smulkmenas, jiems atrodė, kad jie sklaido prisiminimus taip, lyg žarstytų pelenus.

Bastinė nieko nepridūrė. Buvo nusivylęs. Ne, jis nebuvo abejingas tiems širdį draskantiems rimams, bet neįžvelgė tame eilėraštyje nieko, kas galėtų padėti nustatyti žudiko tapatybę, net jei vis iš naujo skaitytum kiekvieną posmelį. Jo pirštas slystelėjo lapu.

– Ką reiškia šitas parašas: M2O?

– Jungtuvės spalio antrąją*, – paaiškino Sen Mišelis. – Tokia buvo paskirta apeigų data. Orivalio bažnyčioje, Elbefo merijoje. Jaunimo kultūros namai „iškilmių vynui“**. Cirko teatras vakaro pokyliui.

Jis nugnybo cigaretę ir išspjovė galą sau į delną. Alina padėjo ant stalo sudrėkusią nosinaitę.

– Tas eilėraštis tikrai gali jums padėti?

Bastinė neaiškiu galvos kryptelėjimu išreiškė abejonę; neketino išpyškinti jai, kad sugaišo laiką, kad vienintelė tikra nuoroda – žydro moleskino knygelė, ta, kurią Mirtijė nuolatos pildė, kurioje galėjo būti paminėta kokia nors nežymi smulkmena apie dienas ir valandas prieš jos išprievartavimą. Knygelė, kurią pavogė prievartautojas.

Bastinė atsistojo. Įdėmiai pažvelgė į Sen Mišelį, ir jam nepatiko jo fizionomija – daugiau nieko bendra su gitaristu Šišenu, kurstančiu Jaunimo kultūros namų vadovių – taigi ir gražiosios Mirtijės – svajas.

Jungtuvės spalio antrąją.

Jo galvoje nuaidėjo keletas svaiginamų akordų.

Pasakyk man taip, Fredi.

Kokia nesąmonė.

Stumtelėjęs kabineto duris Bastinė paaiškino turįs kitų skubių reikalų ir paliekąs Elen vieną baigti pokalbį – jis visiškai ja pasikliaująs.

Kad ši toliau kalbėtų apie poeziją, pagalvojo, nederamą seksualią Mirtijės Kamiu aprangą tragedijos dieną, jungtuvių datą ir atšauktą keliaaukštį vestuvinį tortą. Jis žinojo, kad tiriant tokią bylą nėra vietos gailesčiui. Kam domėtis auka, jei ne tam, kad apmaldytum sąžinę? Visas tyrimas turi sutelkti dėmesį į žudiką. Per tą apklausą, kuri truko mažiau nei dvidešimt minučių,

* *Mariage, 2 octobre* (pranc.) – jungtuvės spalio antrąją.

** *Vin d'honneur* (pranc.) – nedidelis priėmimas iškart po jungtuvių ceremonijos.

jam buvo perduoti trys nauji tariamai atpažinusių nežinomąjį su *Adidas* kepuraite, besisukinėjusį aplink Mirtiję prieš žūtį, skambučiai. Jie papildė kelias dešimtis kitų, gautų nuo savaitės pradžios. Iš principo reikėtų patikrinti kiekvieną liudijimą, nors Bastinė ir buvo tikras, kad prievartautojas nesileis taip lengvai nutveriamas.

Valonės žandarmerijos brigadininkas paskambino po trijų valandų. Tuo metu Bastinė vedė derybas, kad visose departamento turizmo agentūrose būtų iškabinėti nežinomojo su baltai mėlyna kepuraite ir kone jo dvynio – nežinomojo su raudonu *Burberry* šaliku – fotorobotai. Tariamas žudikas gyvena savo tėvų užmiesčio viloje, tad reikia taikyti į turistines zonas, – bet merijos spyriojosi.

„Kabinkit, ką norit, viršininke, tik ne turistų panosėje.“

Turistai? Rugsėjį?

– Leo?

– Aha.

– Čia Larošelis iš Valonės brigados.

– Aha.

Seržantas ilgam nutilo. „Paskubėk, kvaily“, – pagalvojo Bastinė.

Larošelis negalėjo atsispirti nė menkiausią akimirką viešai pasipuikuoti savo triumfu. Jau kitą sekundę jis prikaustė Bastinė prie kėdės.

– Mes jį užspendėme!

– Ką taip?

– Jūsų tipelį su *Adidas* kepuraite. Tą, kuris sukinėjosi apie mažąją Kamiu. Prirėmėme jį Morsaline. Pasikliauk manimi – tai tikras reikalas, jis mūsų rankose. Net žinau jo vardą ir adresą!

23

Jo vardą ir adresą?

Vis iš naujo skaičiau tą eilėraštį.

Sujaudintas. Sutrikęs.

Ir kelintą kartą svarsčiau: koks ryšys sieja Mirtijės Kamiu bylą... ir mane?!

Kokia tų gausių detalių prasmė? Kuo antrojo žudiko su raudonu šaliku nusikaltimo tyrimas gali man padėti išspręsti pirmąjį – Morganos Avril nužudymą? Taigi ir Magali Veron savižudybės prieš porą dienų mįslę? Ištrūkti iš aklagatvio, kuriame esu įstrigęs?

Vis dėlto dabar sužinoti istorijos tęsinį, vardą to Valonės farų identifikuoto tipo, įtariamojo Nr. 1 Mirtijės Kamiu byloje, nebuvo skubu, nes kažkas pasistengs, kad jis mane pasiektų. Tai jo plano dalis.

Atsistojęs žingsniavau po svetainę, sutelkdamas dėmesį į kiekvieną posmelį. Lakuotas parketas girgždėjo po kojomis kaip įkyrus televizijos viktorinos varpelis. Perskaičius tą protokolą mane ėmė kankinti nuojauta.

O jei ta korespondencija – ne spąstai? O jei kas nors, atvirkščiai, siuntinėja tuos laiškus, kad aš rasčiau sprendimą? Kad po dešimties metų tarp daugybės nuorodų aptikčiau tai, ką buvo praleidę pro akis farai. Dvigubo žudiko tapatybę.

Tas eilėraštis – vienas iš dėlionės elementų. Dar vienas.

Vėl priėjau prie lango. Lauke kažkoks kaklaraištį pasirišęs žmogėnas žingsniavo paplūdimio link, prispaudęs prie ausies telefoną, tolydžio gręžiodamasis.

Mintyse gliaudžiau klausimus: sumišai, netvarkingai. Beveik dešimtį.

Kodėl man patikėti šitie vokai? Kuo ypatinga mano kompetencija, kad išspręsčiau tą bylą, apie kurią vos prieš porą dienų dar ničnieko nežinojau?

Kas kitas, be Monos, galėjo žinoti, kad aš slapstausi Marteno Deneno viloje?

Kur dingo Kristianas Le Medefas? Pagrobtas? Nužudytas?

Ką reiškia keturi langeliai ir aštuoni skaičiai, kuriais domėjosi Le Medefas ir Pirozas?

Lauke šviesiaplaukė moteris leidosi stačiu nuolydžiu, tempdama du vaikus, keturratį dviratį ir paspirtuką.

Jei man į galvą nėjo jokia mintis, kaip atsakyti į keturis pirmuosius klausimus, nors jie atrodė man logiški, racionalūs. Nieko bendra su šešiais kitais, vienas už kitą keistesniais.

Kaip farai galėjo rasti mano pirštų atspaudus ant Magali Veron lavono, jeigu aš jos neliečiau?

Kaip ji krisdama nuo skardžio galėjo apsivynioti aplink kaklą tą raudoną šaliką?

Kodėl spauda nieko neparašė apie Magali Veron žūtį?

Kaip paaiškinti tuos fantastiškus sutapimus tarp Magali Veron ir Morganos Avril: gimimas, pomėgiai, mokymo įstaigos... ir identiški veidai?!

Ar gali būti, – kaip buvau įsitikinęs, – kad Morgana Avril nebūtų mirusi prieš dešimtį metų, kai visi Prancūzijos laikraščiai skelbė apie jos nužudymą?

Ir papildomas klausimas:

Ar galima įsivaizduoti, kad vienas parametras galėtų išspręsti šios lygties su dešimt nežinomųjų visumą?

Vėl mečiau nepatiklų žvilgsnį į lauką. Pravažiuoja paskutinis iškylaujančios šeimos kemperis, bitumu vilkdamas kojas sliūkina paauglys, atsiribojęs nuo pasaulio dideliausiomis MP3 grotuvėlio ausinėmis.

Neabejojau tik tuo, kad neišspręsiu tos mįslės vienas, vien savo pilkųjų ląstelių pajėgomis kaip tuose senuose filmuose, kur aptukęs tyrėjas išpainioja intrigą, net nesikeldamas iš krėslo.

Man reikėjo veikti, ir pirmasis iš tų veiksmų buvo išsiaiškinti trečiojo liudininko tapatybę.

Denizos.

Mona buvo teisi! Pasiteirauti adreso pakanka jos šuns...

Negaišdamas išnaršiau Marteno Deneno svetainę, kol po senų žurnalų šūsnimi atkapsčiau telefonų knygą. Įknibau į informacijos lapus. Dvidešimties kilometrų spinduliu – tik trys veterinarijos klinikos. Pradėjau nuo artimiausios Abasjalio klinikos Fekane. Man atsiliepė miaukiantis sekretorės balselis.

– Atleiskite, – miauktelėjau savo ruožtu. – Skambinu jums savo močiutės Denizos vardu dėl jos šuns Arnoldo.

– Arnoldas, – saldžiu balseliu pakartojo mergina. – Luktelkit...

Klaviatūros fanatikė. Spausdino pašėlusiu tempu.

– Arnoldas, vienuolikos metų ši cu. Ar tas?

Vos neklyktelėjau iš džiaugsmo.

– Taip! Ka... kaip čia jums pasakius? Mano močiutei mažumą šlubuoja atmintis. Pamiršta susitikimus, skiepus. Taigi perimu rūpestį dėl Arnoldo, kaip, beje, ir dėl viso kito.

– Suprantu, palaukite, tuoj patikrinsiu.

Vėl išgirdau spragsint klavišus, paskui nuaidėjo salsvas balselis:

– Prieš pusę metų išsiuntėme jūsų močiutei priminimą. Arnoldas turi prisistatyti iki birželio skiepų nuo piroplazmozės.

– Taip ir maniau! Močiutė pamiršo. Ar galite man iš naujo atsiųsti tą laišką?

– Jūsų adresu ar jos?

– Geriau močiutės. Kas savaitę ją aplankau.

Sekretorę sužavėjo toks dėmesingumas. Jos balsas virto tikru saldainiuku.

– Išsiųsiu jums jį šiandien, pone...

Padvejojau saikingai apskaičiuotą dozę. Vėl nusitvėriau jos prieš pat jai padedant ragelį.

– Palaukite! Kokį adresą jums davė močiutė? Kai dabar pagalvoju, tai ankstesnė korespondencija galėjo prapulti – prieš kelis mėnesius teko perkraustyti ją į vienaukštį namelį.

Trumpa tyla ir jokio barbenimo. Numaniau, kad ji manipuliuoja pele.

– Deniza Žuben. Senoji stotis, Kukmedžių kelias Kukmedžių Turvilyje. Teisingai?

– Puiku, panele.

Panele.

Ji suuldavo saldų „ačiū", ir aš tuo pasinaudojęs padėjau ragelį.

Po minutės ant svetainės stalo jau buvo išskleistas 1 : 25 000 mastelio žemėlapis. Kukmedžių kaimelis buvo šeši kilometrai nuo Iporo, vidury laukų. Sugaišau nemažai laiko, žymėdamasis miškingas zonas, apsodintas atšlaites, nuošalius takus, kad galėčiau nustatyti maršrutą, kuris leistų man nukakti pas Denizą Žuben kuo labiau apribojant tikimybę susitikti kokį liudininką, galintį įskųsti mane farams. Šeši kilometrai – nemenkas kelio galas šlubiui, skuodžiančiam per miškus ir lankas, kad niekam nekristų į akis.

Mėginti susitikti su ta sene rizikinga, suvokiau aš. Bet ar tai blogiau, negu kiaurą dieną trūnyti šioje viloje?

Tai paskutinis mano koziris.

Deniza ir Arnoldas.

Ir tikėjausi dabar juo sužaisti.

24

Jai mažumą šlubuoja atmintis?

Keletą kilometrų žingsniavau apleistu geležinkeliu. Senoji Fekano linija, kadaise jungusis su Ruano–Havro traukiniu, neatlaikė turizmo nuosmukio Normandijos pakrantėje. Iš jos teliko ilgas randas pelkėtuose laukuose. Gerų dešimties metrų gylio. Iš dalies vėl užgožtas lazdynų, ąžuolų ir guobų.

Mano žingsnių ritmas atsimušė į pabėgius, slidžius nuo šaltos dulksnos. Iki Turvilio nesusitikau nieko, nebent vieną kitą žuvėdrą, stebinčią mane iš dangaus, ir suopį, sustingusį ant platano kamieno ir, atrodo, nuo XX amžiaus pradžios lūkuriuojantį, kad vėl pravažiuotų traukinys.

Sulig Kukmedžių gyvenviete užsiropščiau atšlaite, ir štai tas adresas, kur esą gyvenanti Deniza.

Senoji stotis! Šeimininko namas – mėlynas kaip linai, sienos nutinkuotos iki pat čerpių stogo, virš jo stiebiasi du kaminai oranžiniais antgaliais ir didžiulis laikrodis. Laikas čia buvo sustojęs kažkokią tolimą dieną 7 valandos 34 minutės. Niekas neįžvelgė reikalo nuimti nuo fasado fajanso lentelę „Geležinkelis", ir beveik galėjai įsivaizduoti, kaip atsidaro ąžuolinės durys, išleisdamos elegantiškų moterų krinolino suknelėmis, ūsuotų bankininkų plokščiomis šiaudinėmis skrybėlėmis ir mažųjų paryžiečių, apvilktų jūreiviškais drabužėliais, pulką.

Jų laukė traukiniai.

Po apleistą geležinkelį buvo pasklidę dešimtis vagonų ir trys garvežiai. Rytų ekspreso vagonas-kupė, Pulmano vagonas, *Pacific Chapelon* garvežys. Naujutėlaičiai, tarsi būtų atriedėję tik vakar.

Aplinka man pasirodė siurrealistinė, nors ir ruošdamas savo maršrutą buvau aptikęs, kad visai šalia senosios stoties yra įsirengusi generalinę būstinę buvusių geležinkeliečių sąjunga, kuri čia atnaujina surūdijusius vagonus, kad geležinkelio bendrovės iš visų keturių pasaulio kraštų galėtų suteikti jiems antrąją jaunystę.

Dulksna pasmarkėjo. Matyt, todėl šiandien niekas ir netriūsia darbo aikštelėje. Priėjau prie durų, niekaip neįstengdamas atsikratyti tvirto įsitikinimo, kad ir vėl niekas nesiklostys taip, kaip numatyta.

Kad senosios Denizos nebus namie.

Kad jai taip pat bus užčiaupę burną.

Kad...

Už lango pratrūko Arnoldo kiauksėjimas, paskui išniro juodas jo snukelis, įrėmintas nėrinių užuolaidos. Jis isteriškai liejo tulžį porą gerų minučių, kol Deniza Žuben atidarė man duris.

Išpūtusi akis ji apžiūrinėjo mane nuo galvos iki kojų, tarsi aš su savo violetine vėjastriuke būčiau kažkoks kosminis keliautojas, atkakęs iš ateities.

– Pone?

Ji manęs nepažino. O juk vis dėlto pasistengiau vilkėti tais pačiais drabužiais kaip tąsyk, kai buvau ją susitikęs prieš porą dienų.

– Džamalas. Džamalas Salaju. Prisimenate: Iporo paplūdimys, Magali Veron, mergina, kuri nusižudė?

Rausdamasi giliausiuose savo atminties kloduose Deniza mane įsileido daugiau nieko neklausinėdama. Arnoldas ilgai nepatikliai spoksojo į mane, paskui nuėjęs atsigulė ant žalios pagalvėlės, priderintos prie jo liepžiedžių spalvos nertinuko.

Didelė patalpa – vestibiulis, valgomasis ir svetainė – buvo dailiai dekoruota išsikišusiomis sijomis, normandiškomis spin-

tomis ir komodomis, nėriniais ir džiovintomis gėlėmis, bet labiausiai akį traukė fotografijos, iškabinėtos ant sienų. Dešimtys traukinių, sustingusių nuostabiausiuose pasaulio peizažuose. Neaprėpiamos snieguotos stepės, svaiginantys Andų šlaitai, begaliniai molai, išvagoję jūrą.

– Mano vyras buvo geležinkelininkas, – paaiškino Deniza. – Dabar Žakas jau daugiau kaip devyneri metai miręs.

Ji atsisuko į Venecijos lagūną kertančio Rytų ekspreso plakatą.

– Mes tuo kaip reikiant pasinaudojome...

Išsitraukiau iš kišenės dvigubą lapą, išplėštą iš *Courrier cauchois* 2004 metų birželio 17-osios numerio.

– Aš taip pat, Deniza, norėčiau jums parodyti vieną nuotrauką.

Pakišau jai po nosim Morganos Avril portretą, pasistengęs pridengti straipsnio pavadinimą „Apie tave, Morgana“, ir datą. Nors senutei šiek tiek šlubuoja atmintis, ji negalėjo būti pamiršusi Magali Veron veido po savižudybės paplūdimyje prieš porą dienų. Tas pats veidas kaip laikraštyje.

– Atpažįstate ją?

Deniza atsiprašė, kelioms sekundėms paliko mane vieną ir nuėjo atsinešti akinių iš miegamojo, pirmo kambario iš dešinės. Žiūrėdamas, kaip ji tolsta, pagalvojau, kad atrodo man ne tokia guvi kaip Iporo paplūdimyje savižudybės rytą. Lyg per tas dvi dienas būtų porą metų pasenusi. Pagaliau ji palinko ties nuotrauka.

– Taip... Ta mergina mirė išprievartauta.

Vos nestvėriau Denizos į glėbį ir neišbučiavau. Kaip ir buvau numatęs, ji taip pat supainiojo Morganos Avril nuotrauką su Magali Veron veidu. Aš ne pamišėlis. Neprasimaniau šito neįtikėtino panašumo! Ar senoji ponia gali tapti mano sąjungininke?

Išskleidžiau dvigubą *Courrier cauchois* lapą.

– Pažiūrėkit į datą, Deniza, pažiūrėkit, kelintų metų šitas laikraštis.

Ji pasitaisė akinius, tarytum jos žvilgsnio skvarbumas būtų nustatomas ant nosies milimetro tikslumu.

– 2004 metų birželio 17 diena, ketvirtadienis? Dieve mano... Ta siaubinga istorija man atrodo įvykusi taip neseniai...

Nužvelgiau ant priešingos sienos greitąjį japonų *Shinkansen* traukinį, neriantį tarp kažkokio japonų miesto, galbūt Osakos dangoraižių.

– Prieš porą dienų? – tarstelėjau.

Deniza suskardeno krištoliniu juokeliu. Neskubėdama atsisėdo ant medinės kėdės su šiaudine sėdyne. Arnoldas trim šuoliais atsidūrė jai ant kelių. Ji atsiliepė su pašaipos gaidele balse:

– Žinau, aš šiek tiek prarandu laiko nuovoką. Bet porą dienų vis dėlto man atrodo kiek perlenkta, tiesa? Kai pamąstai, laikraštis teisus: tiriant tą bylą Žakas buvo dar gyvas. Jis paliko mane 2005-aisiais...

Ji kilstelėjo raukšlėtą ranką, kviesdama mane prisėsti. Vis dar neklausė, kas aš toks nei kodėl ją kamantinėju. Paėmiau antrą kėdę – medis ir šiaudai – ir įsitaisiau priešais ją. Arnoldas apuostė mane, lyg būtų rimtai ketinęs persikelti ant kitų kelių.

Mano susijaudinimas augo; iš visų jėgų stengiausi užgniaužti išorines jo apraiškas.

Deniza prisimena Morganos Avril nužudymą!

Apskritai tai logiška, juk ji visą laiką čia gyveno. Tačiau neatrodo, kad įžvelgtų ryšį tarp dviejų merginų, žuvusių dešimties metų skirtumu.

– Jūsų tiesa! – patvirtinau. – Tai Morganos Avril fotografija – merginos, išprievartautos ir nužudytos Ipore 2004 metais. Bet aš atėjau su jumis pakalbėti apie kitą merginą, Magali – tą, kuri nusižudė užvakar, nušokusi nuo skardžio.

Jos tirtanti ranka kedeno ilgaplaukį Arnoldo kailį. Ji pažvelgė į mane, lyg būtų nelabai suvokusi, ką aš čia šneku, padvejojo, ar paprašyti pakartoti, paskui lėtai sumurmėjo septynis žodžius:

– Aš buvau ten, kai buvo rastas lavonas.

Aišku, Deniza. Aš taip pat. Mes buvome ten abu. Visi trys su Le Medefu.

Ji užsimerkė. Man bemaž pasirodė, kad užmigo. Prakalbo lėtai, tarsi pasakodama sapną:

– Aš ėjau paplūdimiu. Manding, buvo ankstyvas rytas, bet iš tikrųjų nešalta. (Jos ranka slystelėjo ši cu pilveliu; šis sumurkė iš pasitenkinimo.) Arnoldas tada buvo visai jaunas...

Kažkur mano galvoje sužybsėjo aliarmo signalas.

Arnoldas? Visai jaunas?

– Diena Ipore buvo gan pašėlusi, – toliau pasakojo Deniza. – Visur priešais kazino šoko jaunimas. Grojo muzika – daug, visą naktį, rokas. Aš taip pat mėgdavau šokti pagal roką, kai buvau jų amžiaus – na, kitokį, ne tą, kurį jie grojo tą vakarą. Beje, keista – jums neatrodo? – kad jaunimas pakeitė muziką, bet išsaugojo pavadinimą. Jie visi atrodė laimingi. Žinoma, prieš tragediją. Prieš tai, kai skardžio papėdėje buvo rastas tos vargšės mergaitės kūnas.

Ūmai panorau stverti kailio kamuoliuką, įsitaisiusį ant Denizos kelių, ir sviesti jį iki lubų, kad sukelčiau tai senei elektros šoką. Kad ji susitelktų į savo poros dienų, o ne dešimties metų prisiminimus. Kad, pavyzdžiui, patvirtintų mano versiją, jog aš niekada nebuvau prisilietęs prie Magali Veron lavono.

Aš pakėliau balsą. Arnoldas pastatė ausis.

– Ponia Žuben, aš atėjau ne tam, kad jūs man papasakotumėt apie Morganos Avril mirtį, o apie tai, kas įvyko, kai susitikome trečiadienį, prieš porą dienų. Prisiminkite pasivaikščiojimą su Arnoldu Iporo paplūdimyje...

Denizos veidą nutvieskė šypsena. Man net pasirodė, kaip sulig žodžiu „pasivaikščiojimas“ vikstelėjo Arnoldo uodega.

– Dieve mano, teisybė, aš vaikštinėjau... Arnoldas taip pat. Bet tai buvo taip seniai. Žinote, aš nelabai kur beišeinu. Jau daug metų kojos manęs toli nebeneša. Arnoldo letenėlės taip pat...

Jaučiau, kaip paskutiniai atsparumo likučiai mano smegenyse virsta griuvėsiais.

Ką čia paisto ta sena pamišėlė?

Tai buvo taip seniai... Kojos jos nebeneša...

Dar užvakar ji žygiavo Iporo paplūdimiu su savo ši cu už pavadėlio!

Deniza kalbėjo toliau, lyg neįstengdama pažaboti nostalgijos srautų:

– Aš kaip tie traukiniai, palikti lauke. Kaip ta aprūdijusi geležinkelio linija. Kartais atvažiuoja taksi ir nuveža mane pas gydytoją arba nugabena Arnoldą pas veterinarą. Net pirkinius man pristato moteris iš „Pagalbos į namus“.

Pagautas svaigulio įsistebeilijau į rėmelius ant sienų. Traukiniai ten sukosi kaip manevrinėje stotyje, kreipiami išprotėjusio iešmininko. Deniza pasekė mano žvilgsnį.

– Aš tiek keliavau. Su Žaku mes kelissyk apkeliavome pasaulį. Mums tai nieko nekainavo. Jis buvo genialus mechanikas... Prisimenu šešiasdešimt antrųjų metų kovą, Baikalo–Amūro magistralę, užverstą sniegu iš karto už Taišeto ir...

Šiurkščiai ją pertraukiau. Arnoldas pastatė ausis ir grėsmingai iššiepė dantis, ilgumo sulig meliono sėkla.

– Užvakar susitikau jus žandarmerijoje... Jūs ėjote iš kapitono Pirozo kabineto.

– Jūs... jūs policininkas? – suvebleno Deniza.

– Ne... Ne. Priešingai.

Iš karto pasigailėjau to „priešingai“. Rizikuodamas, kad Arnoldas man krimstelės, uždėjau ranką Denizai ant kelių.

– Jums baisu? Jums liepta pamiršti užvakarykštį įvykį? Niekam apie tai nepasakoti? Ypač žurnalistams?

Deniza staiga pakilo. Arnoldas kvykdamas nuslydo jai nuo kojų.

– Jūs – žurnalistas? Taip? Sugrįžote šniukštinėti dėl tos senos istorijos?

Aš irgi atsistojau. Raukšlėtas jos veidas siekė man kaklą. Beveik rėkte rėkiau:

– Mes daugiau kaip ketvirtį valandos drauge pralaukėme paplūdimyje, kol atvažiuos žandarai. Jūs pridengėte tos merginos kūną mano vėjastriuke. Merginos kaklas buvo apvyniotas raudonu šaliku...

Deniza atsitraukė per keletą žingsnių. Ant kabyklos prie lauko durų kabojo pilka neperšlampama striukė, šiaudinė skrybėlė ir rusvo šilko šalikas. Mūsų žvilgsniai sustingo, įsmigę į tą audinio skiautę, paskui susitiko.

Denizos akyse įžvelgiau siaubą.

Mano rankos nusileido jai ant pečių, balsas skambėjo nebe taip garsiai:

– Aš nepadarysiu jums nieko bloga. Nenoriu su jumis šiurkščiai elgtis. Tiktai no...

Iš karto nesupratau jos gesto. Ji tik uždėjo dešinę ranką ant kairio riešo judesiu, kuris atrodė visai natūralus.

Kambaryje pratrūko šaižus garsinis signalas, o ant dešinio jos riešo, ant laikrodžio, ėmė žybčioti šviesos signalas.

Tai, ką aš maniau esant laikrodžiu...

Deniza kaip daugelis pagyvenusių žmonių, kurie gyvena vieni, segėjo aliarmo apyrankę, tikriausiai sujungtą su jos gydytojo ar greitosios pagalbos telefonu.

Prakeikimas!

Jeigu ji nenutildys to daikčiuko, po kelių minučių prisistatys pagalba.

Čia pat suskambo telefonas. Ji žengtelėjo prie jo, bet aš nutvėriau jai už rankovės. Vos tik įsijungė atsakiklis, kambaryje nuaidėjo sunerimęs balsas:

– Ponia Žuben? Čia daktaras Šarjė. Kažkas ne taip? Atsakykite, ponia Žuben, kas nors negerai?

Tas daktarėlis tuoj sukels aliarmą.

Reikia nešdintis...

Pabandžiau savo šansą. Paskutinį kartą.

– Deniza, maldauju, pažiūrėkit į mane. Jūs mane tikrai atpažinsite.

Jos akys pervėrė mane kiaurai, tarsi aš būčiau tik perregimas vaiduoklis, o ją domintų tiktai durys, prieš kurias stoviu. Paskui, matyt, aprimusi, nes tuoj prisistatys „greitoji pagalba“, ji atsiliepė atlėgusiu balsu:

– Taip, aš jus atpažįstu. Jūs buvote greta manęs paplūdimyje...

Dar man nespėjus pasidžiaugti ta paskutine viltimi, senutė paėmė man už rankos.

– Jūs irgi buvote jaunesnis. Priešingai nei kiti vaikinai, jūs nešokote. O būtumėt galėjęs. Tada turėjote abi kojas... Jūs...

Nebeįstengiau daugiau išklausyti nė žodžio. Puoliau lauk, palikęs atlapas duris. Paskutinis vaizdelis iš senosios stoties, kurį išsaugojau atmintyje, buvo Arnoldas, keletą metrų kurnantis stovėjimo aikštele, paskui skalijantis, lyg pyškintų man, kad niekuomet nebekelčiau čia kojos.

Nugarmėjau atšlaite tarp dviejų vagonų, pastatytų ant blokų, ir nudūmiau apleistais bėgiais, dingstančiais tolybėse kaip be galo ilgas užtrauktukas, kažkokio milžino užsegtas virš žemėje slypinčių paslapčių.

– Alio, Mona?

Pirmą kartą nusprendžiau jai pameluoti. Bent jau sąmoningai nutylėti. Neatskleisti, kad senoji Deniza Žuben neįstengia prisiminti nelaimės, įvykusios prieš porą dienų... tačiau, priešingai, puikiai prisimena Morganos Avril nužudymą prieš dešimtį metų.

Kad ji viską painioja, – be kita ko, ir dieną, kai mane susitiko.

Kad laiko mane kažkuo kitu.

Kad tiesiog yra beprotė.

Telefonas suskambo tuščiai. Pabėgiai slinko man po kojomis kaip nesibaigiančių kopėčių į pragarą skersiniai. Už šimto metrų turėsiu palikti saugią apleistų bėgių įdubą ir išdrįsti leistis apsodinta atšlaite. Dulksna virto šalta migla, ji stingdė man odą, tačiau aš tapau tik neaiškiu siluetu tam, kuris būtų išdrįsęs slampinėti laukais tokiu oru.

Buvau vienas.

Kristianas Le Medefas dingęs. Deniza Žuben suvaikėjusi.

Aš – vienintelis Magali Veron mirties liudininkas.

Nervingai suspaudžiau delne mobilųjį.

Vienintelis liudininkas, išskyrus farus, Pirozą, jo padėjėją ir visus Fekano brigados žandarus, kurie apžiūrinėjo tą lavoną.

Nepriimtas skambutis. Perskambinti.

Spustelėjau žaliąjį savo *iPhone* mygtuką.

– Alio, Mona?

Ji atsiliepė:

– Na? Radai savo senę?

– Ne. Apskritai taip, bet tai paini istorija...

– Papasakok!

– Vėliau, Mona.

Sustojau po lazdynu. Sodrūs šalti lašai kapsėjo nuo šakų ir tiško į sintetinį mano vėjastriukės audinį.

– Ar galiu pasiskolinti tavo automobilį?

Kurį laiką kitame gale girdėjau tik jūros skalaujamų akmenėlių čežėjimą, paskui vėl pasigirdo linksmas Monos balsas:

– Kad nuvažiuotum prisistatyti farams?

– Ne, Mona. Kad nuvažiuočiau į Nešatelį.

– Ką?

– Į Nešatelį an Brė. Ten Do d'Ano sodyboje tebegyvena Karmen Avril, Morganos motina. Mažiausiai valanda kelio. Turiu patikrinti visas detales, Mona... Man reikia įrodymų, reikia, kad tu...

– OK, mielasis. Nesivargink. Imk mano vežėčias, jei nori. Jos niekur nejuda, pastatytos ant molo priešais kazino...

Net nespėjau žodžiais išreikšti begalinio dėkingumo, kurį jaučiau Monai.

– Priešais kazino? Velniai rautų! Niekaip negaliu vidury dienos artintis prie Iporo paplūdimio. Netgi tokiu oru – mane susems...

Mona atsiduso kaip motina, kuriai nelieka nieko kita, kaip nusileisti savo vaikiščio kaprizui.

– Užknisai mane, Džamalai! Paliksiu savo fiatą prie išvažiavimo iš Iporo, už miesto kempingo, prie teniso kortų. Raktelis bus viršuje. O durelės ir bagažinė neužsirakina nuo pat pradžios...

– Ačiū, Mona. Aš tau įrodysiu, kad pastatei ant geros...

– Užsičiaupk. Išsijunk, kol neapsigalvojau...

Brukdamas telefoną į kišenę, vėl pagalvojau apie laiškanešį, apie rudą voką, savo vardą ant jo, apie Marteno Deneno adresą. Adresą, kurį žinojo tik Mona – Mona, kuriai aš nutylėjau

ir neprisipažinau, kad joks liudininkas negali patvirtinti mano versijos.

Kuris iš mudviejų išduoda kitą?

Vėl patraukiau užšalusiu taku. Rūkas viršum plynaukštės tirštėjo. Nebegalėjau įžiūrėti topolių eilių palaukėje su aukštos įtampos linijų stulpais, išrikiuotais tiesiai atominės elektrinės kryptimi.

Mano vieno liudijimas prieš visų kitų liudijimus.

Kas nuo šiol galėtų manimi patikėti?

Kas dar galėtų neabejoti mano nekaltumu?

Niekas...

Niekas, išskyrus jus?

Ar nuo šio negrįžtamo taško į beprotybės gelmes jūs vis dar nusiteikę tikėti viskuo, ką tvirtinu nuo pat pradžių?

Aš nieko neprasimanau. Viskas baigsis gerai.

Ar jūs vis dar pasirengę už mane statyti?

Aš esu sveiko proto. Nieko neišprievartavau ir nenužudžiau.

Ir ketinu tai įrodyti.

25

Kažkas ne taip?

Fiat 500 skriejo autostrada A13 šimto trisdešimt kilometrų per valandą greičiu. Mano pėda jau dvidešimt kilometrų spaudė akceleratoriaus pedalą, nemažindama greičio lengvoje įkalnėje, nusitęsusioje Brė krašto kryptimi. Greičio reguliuoti nereikėjo: variklis spaudė kiek išgalėdamas.

Tolydžio dirsčiojau, ar niekas manęs neseka. Paprasčiausias principas: greitkelis tuščias, išskyrus vieną kitą sunkvežimį, mano lenkiamą įkalnėje – jie mažėjo, paskui pranykdavo mano užpakalinio vaizdo veidrodėlyje. Judėjimas priešinga kryptimi buvo intensyvesnis. Kelios angliškos vienvietės riedėjo pietų link, skrupulingai laikydamosi greičio apribojimo, su slidėmis ir bagažo dėžėmis ant stogo. Nežinia, ar jie pasieks kalnus, kol dar bus nenutirpęs sniegas. Nesibaigiantis lietus dirgino valytuvus, jie cypčiojo, veikiau terliodami negu nubraukdami pasklidusius lašus.

Monotoniška Ko krašto plynaukštė staiga baigėsi. Nusidriekę klampūs laukai susitraukė, apgulti vis tankesnių gyvatvorių kraštovaizdžio. Ilgai kilęs aukštyn greitkelis ūmai smuktelėjo į tuštumą ir vėl iškilo ant šlaito priešais. Pirmą kartą išvydau Brė krašto kupolo pavidalo raukšlę, lyg kokį platų molingą slėnį, išraustą kreidinėje plynaukštėje. Beveik iš karto pasukau į dešinę Nešatelio an Brė kryptimi.

Nauji namai atrodė išdygę prie keliaaukštės sankryžos kaip grybai aplink kelmą. Greitkelis nemokamas, Ruanas už penkiasdešimt kilometrų. Didysis priemiestis aiškiai smelkėsi laukais iki pat čia.

Fiato termometras rodė tris laipsnius pagal Celsijų. Popietei įpusėjus maniau įvažiuosiąs į miestą vaiduoklį, apgyvendintą tik keleto senių, nepaisančių šalčio ir slidaus šaligatvio tarp dviejų parduotuvių.

Vos pasiekiau tiltą per Arką, dviguba eile sustatytų transporto priemonių anarchija privertė mane kone staiga stabtelėti.

Kokį velnią jie visi čia veikia?

Po akimirkos į automobilių labirintą įsismelkė vaikiūkščių su margaspalvėmis kepuraitėmis vora.

16 valandų 30 minučių. Po šimts, baigėsi pamokos!

Pasukau pirmoje sankryžoje, kad išvengčiau spūsties. Paklaidžiojęs labirintu tarp vienpusio judėjimo gatvių ir aklagatvių, sustojau tuščioje gatvelėje. Užsismaukiau ant galvos *Nike* kepuraitę, timptelėjau žemyn kelnes, kad paslėpčiau protezą, paskui išlipau iš *Fiat 500*. Šaligatvį dengė purvinas aptirpęs sniegas, jame mano nelanksti pėda brėžė siaurą griovelį.

Įsmukau į pirmą pasitaikiusią parduotuvę aprasojusiais langais.

Galiu lažintis, kad Pirozas dar nesukėlė ant kojų visų departamento žandarmerijų ir kad farai nuo ryto dar neišklijavo mano portreto visose vietinių krautuvėlių vitrinose.

Ankstyvųjų daržovių prekeivis. Žmogelis triūsė stengdamasis, kad jo obuoliai išlaikytų pusiausvyrą ant nuolaidžios plokštumos.

Ekologiškos daržovės ir vaisiai, skelbė aiškiai matomas plakatas virš kasos.

– Ko pageidaujate?

– Ieškau nakvynės. Do d'Ano sodybos. Karmen Avril dar ją tebelaiko?

Prekybininkas atsitiesė. Buvo apyplikis – tik kuokštas plaukų, sušukuotų ežiuku it ananaso kotas.

– Ko iš jos norite?

Pamėginau nukenksminti jo įtarumą dirbtine šypsena.

– Nemeluosiu. Esu žurnalistas, mes ruošiame reportažą apie jos dukros Morganos nužudymą.

Ananaso Kotas įvertino mane nužvelgdamas nuo galvos iki kojų – taip tikriausiai elgiasi jo klientai, rinkdamiesi prinokusį vaisių. Dar gerai, kad neapčiupinėjo man kojos.

– Nemanau, jog ji norėtų, kad dabar tuo reikalu kas nors jai kvaršintų galvą. Visa tai sena istorija.

– Dešimt metų, – patikslinau aš. – Mes norėtume atnaujinti tyrimą keli mėnesiai iki senaties termino.

Jis net nesiteikė man atsakyti, nusisuko į raudonų vaisių piramidę. Pačiame viduržiemyje tas avigalvis pardavinėjo ekologiškas braškes, ekologiškas avietes. Ekologiškas vyšnias...

Krūptelėjau, išgirdęs žingsnius sau už nugaros. Raudonveidė mergina nešė tris dėžes raudonųjų, baltųjų ir žaliųjų kopūstų. Neatsargiai mane stumtelėjo, sunkiai alsuodama.

– Karmen neprieštaraus. Ne, jai ne prie širdies žurnaliūgos, bet net po tiek laiko ji išklausys viską, kas galėtų jai padėti pričiupti tą niekšą, kuris nužudė jos dukrą.

Ananaso Kotas gūžtelėjo pečiais ir burbtelėjo sau vienas kampe:

– Vėl padarys iš mūsų iškrypėlių miestelį.

Prekybininkė mikliai sustatė tris dėžes.

– Do d'Ano sodybą rasite už kilometro nuo Nešatelio, Fukarmono kelyje. Plakatas „Prancūzijos sodybos“ nepraslys pro akis.

Ir man einant iš krautuvėlės pridūrė, tarytum grasindama:

– Tik nesumanykit smagintis, pūsdamas jai į akis miglą.

Keliu, vedančiu prie automobilio, prieš mane žingsniavo berniūkščiai. Trys priekyje keliu, kad išvengtų duobių šaligatvyje, virtusių lediniu klanu. Nepastebėjau nė vieno juos lydinčio tėvo, tarsi šie eitų pasiimti vaikų tik gražiu oru.

Man tai buvo paranku. Mažiau liudininkų.

Papūkšnojau į sušalusius pirštus ir atidariau fiato dureles.

Mano delnas sustingo ant metalinės rankenos lyg prišalęs.

Ant keleivio sėdynės gulėjo rudas vokas.

Džamalui Salaju.

Tas sumautas dabar jau pažįstamas braižas.

Iš karto pagalvojau apie Moną. Ji vienintelė žinojo, kad aš važiuoju į Nešatelį... bet materialiai negalėjo čia atsirasti. Iš kur būtų traukusi kitą automobilį? Kaip anksčiau manęs būtų atkakusi į Brė, juk aš visą kelią nenukėliau kojos nuo akceleratoriaus? Kaip būtų mane pasekusi, jei aš pusę kelio nenuleidau akių nuo užpakalinio vaizdo veidrodėlio?

Kam jai žaisti tokį sadistinį žaidimėlį?

Įsėdau į fiatą. Užvedžiau variklį ir atkišau pirštus į ventiliatorių, kad jie sušiltų.

Kas galėjo žinoti, kad čia sustojau?

Niekas.

Kas galėjo įbrukti tą voką ant sėdynės?

Kas tik nori. Automobilio durelės neužsirakina.

Ilgokai laukiau, kiek tik galima atsukęs ventiliaciją ir nukreipęs ją sau į veidą, kol karšto oro alsavimas nutvilkė man odą. Paskui atplėšiau voką.

***

Mirtijės Kamiu byla, 2004 m. spalio 8 d., penktadienis

Policijos viršininkas Leo Bastinė trečią kartą skaitė kiekvieną brigadininko Larošelio fakso detalę.

Nepažįstamasis su *Adidas* kepuraite, Mirtijės Kamiu nužudymo įtariamasis Nr. 1, vadinosi Olivjė Rua.

Jam buvo dvidešimt vieni metai, jis gyveno Morsalinuose pas tėvus, turinčius Valonės spaudos krautuvėlę. Lankė kultūrinio tarpininkavimo parengiamuosius kursus Kane.

Vaikino, kurio fotorobotas buvo iškabinėtas visose srities žandarmerijose, tapatybės nustatymas nebuvo joks seržanto La-

rošelio nuopelnas: jo tėvai, Monika ir Žildas Rua, 2004 metų spalio 7-ąją prisistatė į Valonės policijos skyrių pranešti apie dingusį sūnų. Jokios abejonės, Olivjė iš tiesų buvo tas tipas, kurio ieško policija. Jis stovyklavo Pajūrio Izinji, plaukiojo laiveliu prie Sen Markufo salų, deginosi Grankano Mezi paplūdimyje tuo metu, kai ten ilsėjosi Mirtijė Kamiu.

Tėvai paaiškino, kad Mirtijės Kamiu žmogžudystė paveikusi Olivjė asmeniškai, nors jie taip ir nesupratę kodėl. Po pranešimo apie tos merginos žūtį jis ilgam užsidarydavęs savo kambaryje ir išeidavęs tik vienas ilgam pasivaikščioti. 2004 metų spalio 6-osios pavakary Kopų bulvaru patraukęs šiaurės kryptimi, Sen Va la Hugo link. Ir nebegrįžęs.

Lygiai trisdešimt septynias valandas policijos viršininkas Bastinė neabejojo, kad kaltininkas jo rankose. Olivjė Rua tylėjimą buvo galima paaiškinti kaip pastangas pasprukti nuo policijos, jo depresiją – kaip sąžinės priekaištus, o pabėgimą – kaip prisipažinimą.

Kitą dieną, apie šeštą valandą vakaro, visas kaltinimas subyrėjo kaip kortų namelis.

Olivjė Rua ir žudiko DNR nesutapo!

Po valandos kaip perkūnas iš giedro dangaus – kita informacija: Olivjė Rua negalėjęs nužudyti Morganos Avril ar net būti nepažįstamuoju su raudonu šaliku, kurį buvo susitikę festivalio *Riff on Cliff* dalyviai. 2004 metų birželio 5 dienos savaitgalį jis su trim kitais savo laidos bičiuliais dalyvavo Bjarico gatvės menų festivalyje devyni kilometrai nuo Iporo.

Olivjė Rua atsiradimas ir dingimas niekais pavertė Bastinė dosjė. Dar kelias savaites buvo platinami paieškos pranešimai. Neaiškūs fotorobotai nuplėšti ir pakeisti Olivjė Rua nuotrauka. Be per didelio įsitikinimo.

Kurių galų nertis iš kailio ir ieškoti tipo, kuris geriausiu atveju tėra liudininkas?

Prieš griebdamasis intrigų kasaciniame teisme, kad šis nušalintų jį nuo šitos klampios bylos, gresiančios sužlugdyti jo

karjerą, tardytojas Polis Hugas Lagardas viešai apsvarstė Bastinė metodus. Vietiniai laikraščiai pakeitė temą. Kriminaliniai reporteriai rado naują sensaciją ir nusitvėrė vieno Mondvilio darbininko istorijos – šis nusižudė, užtroškęs nuo anglies monoksido savo garaže drauge su žmona ir keturiais vaikais.

Psichologė kriminologė Elen Nilson vis rečiau kursavo traukiniu Paryžius–Kanas, paskui apskritai liovėsi važinėjusi, ir kriminalinės policijos skyriaus policininkai, kirsdavę lažybų, kokia dabar jos kūno dalis bus atjauninta skalpelio magija, metė šią pramogą ir ėmėsi įprastų darbų.

Visi tie, kurie dieną naktį ištisom savaitėm po Mirtijės Kamiu nužudymo darbavosi prie to tyrimo, baiminosi tik viena: aptikti naują auką. Šita baimė, šitos lenktynės su laiku vertė juos nepasiduoti, skubėti, stimuliuojamus to paties adrenalino. Nuo šiol jie tikėjosi, kad antrasis išprievartavimas vėl išjudins bylą. Bergždžios viltys.

Žudikas su raudonu šaliku pradingo.

Karmen Avril susitiko su Leo Bastinė Kano kriminalinės policijos skyriuje 2004 metų spalio 12-ąją, praėjus kelioms dienoms, kai buvo atsisakyta sekti Olivjė Rua pėdsakais. Ant komisaro stalo padėjo sunkų dosjė: „Dvigubas nežinomasis", kurį reziumavo keliomis baigiamosiomis frazėmis.

Tėra vienas būdas atskleisti Morganos ir Mirtijės žudiko tapatybę: ieškoti, kas galėjęs 2004 metų birželio 5 dieną rastis Ipore, taip pat 2004 metų rugpjūčio 26-ąją Pajūrio Izinji. Tikimybė, kad tas asmuo nekaltas, lygi kone nuliui, juolab kad jis iš karto neprisistatęs į policiją.

Bastinė linktelėjo galvą ir pavargusiu gestu atsivertė dosjė. Jį sudarė nesuskaičiuojami sąrašai, daugybė adresų, telefono numeriai, momentinės nuotraukos. Ieškoti kažkokio tipo, mąstė komisaras, vieno vienintelio Normandijos pakrantėje iš pradžių vieną pavasario šeštadienį, paskui vasaros pabaigos ketvirtadienį, reiškia patikrinti vardus visų turistų, išsinuomojusių vietą kempinge, viešbučio numerį, nakvynę. Tų, kurie buvo apsistoję

pas draugus ar gimines. Tų, kurie praleido Normandijoje tik vieną dieną, bet sumokėjo rinkliavą greitkelyje bankomato kortele, pietavo restorane, krautuvėlėje nusipirko suvenyrą. Tų, kurie paliko vizitinę kortelę, čekį ar netgi tik veidą nuotraukoje.

Policijos viršininkas atsargiai užvertė dosjė ir pakėlė į Karmen akis su ratilais paakiuose.

– Ponia Avril, būsiu atviras. Personalas, skirtas Avril ir Kamiu bylai nagrinėti, šį mėnesį buvo sumažintas dešimteriopai. Nuo penkiasdešimt tyrėjų perėjome prie penkių. Po kelių savaičių, jeigu neišplauks joks naujas faktas, daugiau jokiam policininkui nebus skiriama ypatinga užduotis šiai bylai tirti.

Karmen Avril nė nemirktelėjo. Bastinė suvarė vinį iki galo.

– Oficialiai nuo praeitos savaitės ši byla neturėtų užimti daugiau kaip dešimt procentų mano darbo laiko.

Jis pastūmėjo jai „Dvigubo nežinomojo“ dosjė, net nesiteikdamas įvertinti tokio kruopštaus triūso vaisių.

– Mes neišsižadame, ponia Avril. Tyrimas tiesiog pristabdytas. Turime genetinį prievartautojo pėdsaką, žinome, kad jis pasikartojo. Reikia laukti...

Bastinė neabejojo, kad Karmen kirs jam atgal. Iš teisybės pelnytai.

Ko laukti? Kad jis išprievartautų kitą dukrą?

Jam teko nusivilti.

Karmen nusipurtė, nė nežvilgtelėjusi į jį pasispraudė dosjė po pažastimi ir trenkė durimis riktelėjusi taip, kad nuskambėtų per visą aukštą:

– Apsieisime ir be jūsų!

Jau 2004 metų birželį, praėjus kelioms dienoms po Morganos nužudymo, Karmen Avril subūrė grupę. Prisidėjo visi tie, kurie daugiau mažiau pažinojo Morganą – maždaug penki šimtai asmenų, bet netrukus ganėtinai veiklūs, o svarbiausia, gana dosnūs paremti advokatų, kuriems buvo patikėta byla, honorarus pasirodė esą tik dešimt artimųjų.

Tą patį vakarą, kai buvo rastas Mirtijės Kamiu lavonas, Karmen pakvietė Šarlį ir Luizą prisidėti prie grupės. Jau kitą dieną jie įsteigė „Raudonosios gijos" sąjungą. Pirmąjį prefektūrai pateiktų įstatų punktą sudarė du žodžiai:

Niekada nepamiršti.

Sąjungos pirmininku tapo Šarlis Kamiu – jo ramybė ir diplomatiškumas vedant derybas su policija ir teisėsauga atrodė veiksmingesni negu Karmen Avril įkarštis – šiai atiteko tik pirmininko pavaduotojos postas. Didžiam Karmen nusivylimui. Ji apskritai visada sunkiai sutarė su vyrais. Ypač kai jie vadovaudavo. Oseana, Morganos sesuo, atstovavo sekretoriatui, o Alina Mason, geriausia Mirtijės draugė, buvo paskirta iždininke. „Dvigubo nežinomojo" hipotezė po antrosios žmogžudystės ne vienai savaitei suvienijo dvi šeimas, bet vos paaiškėjo, kad niekas neparems jų tame žygyje iki tyrimų galo, grupė skilo.

„Apsieisime ir be jūsų!" – tėškė Morganos motina viršininkui Bastinė į veidą.

Karmen Avril svajojo apie kryžiaus žygį, kerštą, bausmę.

Šarlis Kamiu – apie tiesą, teisingumą, netgi atleidimą.

Trapi „Raudonosios gijos" sąjungos santarvė pašlijo 2005 metais. Karmen palankiai atsakė vienam *France 2* žurnalistui, sumaniusiam sukurti težurnalo „Įveskite kaltinamąjį" epizodą apie dvigubą žmogžudystės su raudonu šaliku bylą. Šarlis kategoriškai prieštaravo, tačiau, pasak Morganos motinos, ši laida pasieksianti daugybę galimų liudininkų, ką jau kalbėti apie finansinę sutartį dėl laidos teisių, kuri leistų apmokėti advokatus ir tyrėjus. Visas Avrilių klanas stojo už ją, Luiza Kamiu nutylėjo, Alina Mason ir Frederikas Sen Mišelis iš pradžių nesiryžo nepalaikyti Šarlio nuomonės, paskui perėjo į Karmen stovyklą.

Laida buvo numatyta 2005 metų kovo 24 dieną 22 valandą 30 minučių.

Kaip ir kiti „Raudonosios gijos" nariai, Karmen dalyvavo pusantros valandos filmo peržiūroje privačiame seanse Plen Sen Deni studijoje. Laidos autoriai atsisakė įvykių sąsajos ir naujų tyrimo posūkių, kaitaliodami nemalonias rekonstrukcijas, begė-

diškas aukų fotografijas ir graudulingus kaimynų liudijimus. Ir nėmaž naujai nenušviesdami bylos.

Veidai pirmoje salės eilėje suakmenėjo.

Grynas vuajerizmas! Dvigubas Morganos ir Mirtijės išprievartavimas buvo atkurtas tik siekiant konkuruoti su „Ekspertais“ arba amerikiečių televizijos policijos serialu, transliuojamu kitų kanalų. Karmen Avril mėgino uždrausti rodyti reportažą, bet *France 2* nepasidavė. Laida sulaukė 18,6 procento žiūrovų – maždaug įprastas vidurkis. „Raudonosios gijos“ sąjungai kanalas nesumokėjo nė skatiko, dar mažiau – dviem pagrindinėms aktorėms po jų mirties.

Po kelių dienų Šarlis ir Luiza Kamiu pranešė atsiriboją nuo grupės. Šarlis teisinosi sveikatos problemomis, ir tai buvo priimta kaip diplomatiškas pasiteisinimas.

Paskutinį kartą jie kreipėsi į Karmen Avril tragedijos išvakarėse.

2007 metų gruodžio 27-ąją.

26

Ko laukti? Kad jis išprievartautų kitą dukrą?

Sudėjau lapus į voką ir viską įbrukau į *Fiat 500* dėklę.

Taip dvi bylos – Morganos Avril ir Mirtijės Kamiu – nepraėjus nė metams po dvigubos žmogžudystės virto viena byla.

Nutraukta byla!

Užvesdamas fiatą aš šyptelėjau. Pastaroji informacija bus man paranki.

Netrukus.

Karmen Avril priims mane išskėstomis rankomis; vykstu jai pranešti, kad po dešimties metų jos dukros žudikas išlindo iš irštvos.

Po kelių minučių pastačiau automobilį šimtas metrų už plakato „Prancūzijos sodybos“. Palei šlaitą traukė moteris, sulinkusi po trijų moksleiviškų kuprinių našta. Ji tempė tris vaikus vorele prie naujutėlaičių namukų, lyg už bausmę išrikiuotų Nešatelio aukštumose, guoto.

– Aš ieškau Karmen Avril.

Motina nešėja sušniokštavo:

– Leiskitės alėja. Niekaip nepražiopsosite. Anava ji ten, savo sodybos terasoje.

Ji mostelėjo man į mėlyną siluetą tarp apvaliai apkarpytų medžių šakų, paskui kaip garvežys truktelėjo už rankos pirmąjį vaiką, o kiti du vagonai nusekė jam pavymui.

Nusileidau alėja.

Do d'Ano sodyba buvo nusitęsusi per penkiasdešimt metrų. Žiemos pilkuma derėjo prie tašytų pailgo namo akmenų, bet pavasarį atšiaurios sienos, aišku, pradingsta už kuplių hortenzijų krūmynų ar žydinčių didelės, dabar plikos obels kiemo viduryje šakų.

Terasoje įkūni moteris, apsiginklavusi kūju, įnirtingai bandė ištiesinti sriegio strypą – tai, kaip nujaučiau, buvo senas obuolių spaustuvas. Kolekcijos eksponatas, deramai užimąs savo vietą tame sode, vertame Normandijos meno ir tradicijų muziejaus vardo.

Karmen daužė tvirtai, energingai ir tiksliai.

Iš nugaros sakytum – vyras.

Staiga kūjis sustingo ore. Karmen instinktyviai atsigręžė, lyg užuodusi, kad aš čia.

– Kokiu reikalu?

– Ponia Avril?

– Taip?

Mano širdies ritmas paspartėjo, kai kuo natūraliau pyškinau tiradą, dešimt sykių pakartotą mintyse pakeliui iš Iporo:

– Aš – kapitonas Lopesas. Fekano komisariatas. Norėčiau su jumis pasikalbėti.

Ji nužvelgė mane nuo galvos iki kojų. Klausimas, atrodė, sukasi jai ant liežuvio galo: „Policija samdo luošius?“ – bet ji susitvardė.

– Ko iš manęs norite?

– Kalbėsiu atvirai, ponia Avril. Tai dėl jūsų dukros Morganos nužudymo. Yra... yra naujienų.

Kūjis kaukštelėjo į terasos plokštes, Karmen dar nespėjus jo nutverti. Jos raudonas, suvytęs it pintinės dugne pamirštas obuolys veidas dar labiau susiraukšlėjo, o mane užliejo palengvėjimo banga.

Pirozas nebuvo su ja susisiekęs!

Kiek keistoka, atsižvelgiant į visus tuos sutapimus tarp Magali Veron ir Morganos Avril, bet pasimatydamas su Karmen Avril aš ėjau lažybų.

– Naujienų?

– Nieko konkretaus, ponia Avril. Nenorėčiau jums suteikti apgaulingų vilčių. Bet pastarosiomis dienomis Ipore įvyko nemažai nerimą keliančių dalykų. Ar galiu užeiti?

Namo interjeras nenusileido sodo gamtovaizdžiui. Nedidelis žavaus kaimo būsto stebuklas. Išsikišusios sijos. Didžiulis plytų ir smiltainio židinys, kuriame veršį galėtum iškepti. Sumaniai panaudoti ūkio padargai: vežimo ratas kaip svetainės stalas ir medinės trinkos kaip masyvios taburetės. Pasteliniai tonai, kaimo vaizdai, šiek tiek stiklo ir geležies – nūdienis akcentas. Tobula kaimiško stiliaus brangenybių skrynutė užklystantiems paryžiečiams. Karmen Avril būstas, jaučiu, tuščias nestovi!

Karmen pakvietė mane prisėsti ant kanapos, kvepiančios karvės oda. Akimirką svarsčiau, kaip moteris – viena moteris – galėjo įveikti tokius renovacijos darbus.

Paskui viską papasakojau.

Magali Veron savižudybė, išprievartavimas prieš savižudybę, kašmyro *Burberry* šalikas, apvyniotas jai apie kaklą. Tik pamiršau patikslinti, kad ant skardžio Magali susitiko besimankštinantį bėgiką. Mane...

Karmen Avril išsižiojusi klausėsi manęs kone ketvirtį valandos.

– Tas niekšas sugrįžo, – iškošė tarp dantų.

Neleisdamas jai nė šnipštelėti išsitraukiau iš kuprinės Magali Veron dosjė, nušvilptą nuo Pirozo stalo. Mėlyna, balta ir raudona spalva virš antraštės ir oficialūs antspaudai suteikė įtaigumo siurrealistinei informacijai, kuria ketinau priblokšti Karmen.

– Klausykitės manęs nepertraukdama, ponia Avril. Tik paskui paprašysiu jus paaiškinti. Jei vis dėlto įstengsite...

Ji papurtė galvą. Susijaudinusi. Jos dukros žudikas iškilo į paviršių, ir ji buvo pasirengusi viską išklausyti. Giliai įkvėpiau oro ir išklojau viską, ką buvau sužinojęs apie Magali Veron.

Gimusi 1993 metų gegužės 10 dieną Nešatelyje, Kanadoje. Vėliau mokėsi Paryžiaus regione pradinėje Klodo Monė mokykloje, Alberto Šveicerio vidurinėje mokykloje, Žoržo Brasanso

licėjuje ir galop studijavo mediciną. *Raqs sharqi* šokėja. Pažangaus devintojo dešimtmečio roko aistruolė.

Karmen susijaudinimas virto apstulbimu.

Kokią prasmę gali turėti ta daugybė bendrumų su jos dukros gyvenimu? Ta pati gimimo diena ir vieta, tie patys mokymo įstaigų pavadinimai, netgi pomėgiai.

Grynas kliedesys.

Do d'Ano šeimininkė netarusi nė žodžio pakilo – tiktai kiek netvirta eisena išdavė jos sutrikimą. Žengė keletą žingsnių virtuvėlės link, paskui grįžo su standartiniu padėklu svečiams. Vietiniai paplotėliai, stiklinės, vandens grafinas, oranžadas ir šviežias pienas. Padėklas tirtėjo drebančiose jos rankose. Ji pastatė jį ant žemo staliuko ir neryžtingai atsiliepė:

– Kapitone, kaip čia jums pasakius? Viskas, ką jūs pasakojate, man atrodo, tarkim, neįtikima. Pernelyg neįtikima. Kas ta mergina? Toji... Magali Veron.

Prieš suvarydamas naują vinį įsipyliau stiklinę pieno.

– Aš dar ne viską pasakiau, ponia Avril. Magali Veron buvo panaši į jūsų dukrą. Daugiau negu stulbinamas panašumas...

Nesiryžau paminėti jos dukros apvaisinimo *in vitro* ir hipotezės, kad Morgana ir Magali galėjo būti netikros vieno tėvo seserys. Lyg skaitydama mano mintis Karmen mane aplenkė:

– Panašumas, kapitone Lopesai? Juokinga. Morgana neturėjo jaunėlės sesers! Ir juolab dešimt metų jaunesnės pusseserės. Nieko daugiau – tik mane ir seserį Oseaną.

Pakraipiau galvą, lyg mąstydamas apie kitus galimus paaiškinimus. Iš tikrųjų stengiausi laimėti laiko. Kad ištraukčiau Karmen iš vandens, reikėjo pamažu kelti kabliuką į paviršių. Vėl perverčiau dosjė „Magali Veron" iki puslapio, detaliai pateikiančio jos genetinį atspaudą.

– Ponia Avril, tuojau prieisiu iki to, kas mane čia atvedė. Mes žinome, kad jūs saugote visus jūsų „Raudonosios gijos" sąjungos archyvus. Norėčiau su jumis atlikti jų patikrą.

Karmen būtinai praris jauką. Jeigu viskas, ką apie ją skaičiau, tiesa, ji pasirengusi leistis bet kokiais pėdsakais, galinčiais nuvesti iki dukros žudiko. Netgi beprotiškiausiais.

Nerūpestingai nusitvėriau sausą tešlainį ir stumtelėjau jai lapą.

– Norėčiau sulyginti Magali Veron ir Morganos genetinius atspaudus.

Valas akimirksniu įsitempė. Karmen tonas tapo atšiauresnis. Per dešimt metų ji išmoko nepasitikėti policininkais.

– Jūs neišsaugojote mano dukros dosjė savo archyvuose?

Suvirškinau informaciją. Žaibiškai.

– Taip. Aišku, kad taip. Bet kad vėl atidarytum dosjė, reikia atlikti nepaprastai ilgą procedūrą, gauti tardytojo sutikimą, gyvą galą leidimų. Pagalvojau, bus greičiau atvykti pas jus.

Ji įsmeigė į mane keistą žvilgsnį. Nebuvau įsitikinęs, kad manimi patikėjo, bet galbūt laikė mano pasiteisinimus dar vienu policijos neišmanumo įrodymu.

– Jūs dirbate su kapitonu Pirozu? – staiga paklausė.

Guviai kramčiau sausainį. Medus ir migdolai. Truputį lipnus. Visą kelią į Nešatelį stengiausi paruošti atsakymus į visus galimus klausimus, bet paikai nenumačiau šito.

Kad nuslėpčiau nuostabą, nurijau kąsnį.

– Taip, žinoma. Jis mane ir siunčia.

Rausvi skruostikauliai jos išvargusiame veide nusidažė ryškiai raudona spalva. Rodos, Karmen Avril pirmą kartą atsipalaidavo.

– OK, eime su manimi į kabinetą. Pirozas – vienintelis doras Normandijos faras.

Nutylėjau, kad visiškai nepritariu jos nuomonei. Mes perėjome lyg ir kokį vestibiulį.

– Palaukite čia, – nurodė Do d'Ano šeimininkė.

Ji paliko mane viename kambaryje, o pati įėjo į kitą, matyt, tą, kuriame kaupė visą Avril ir Kamiu bylos informaciją. Kol jos nebuvo, apžiūrinėjau kabinetą. Tai aiškiai buvo negyvenamas vaikų kambarys, kurį Karmen perstatė. Popierinius apmušalus, išmargintus lėktuvėliais ir balionais, puošė fotografijos. Morganos vaikystės nuotraukos. Morgana žaidžia daktarę. Morgana žaidžia kaubojų. Morgana žaidžia gaisrininkę.

Keista, nepastebėjau jokios jos sesers Oseanos fotografijos.

Karmen grįžo su archyvo dėže ir pastatė ją ant stalo, ant dviejų stovų.

– Palieku jus ją peržiūrėti, kapitone, po minutės grįšiu.

Ji vėl dingo gretimame kambaryje, o aš puoliau prie dėžės. Karštligiškai pervertęs keletą paskirų lapų, stabtelėjau prie vienos Fekano žandarmerijos dokumento kopijos.

Genetiniai Morganos Avril atspaudai, nustatyti 2004 m. birželio 7 d., pirmadienį. Regioninė teisminės tapatybės nustatymo tarnyba. Ruanas.

Šalia padėjau kitą lapą. Apipavidalinimas ir šriftas, tarnybos naudoti 2004 metais, pasikeitė, bet emblema, antraštės ir antspaudai išliko tie patys.

Genetiniai Magali Veron atspaudai, nustatyti 2014 m. vasario 20 d., ketvirtadienį. Regioninė teisminės tapatybės nustatymo tarnyba. Ruanas.

Pirmiausia buvo nurodyta kraujo grupė. Tiek Morgana, tiek Magali priklausė B+ grupei. Pagal tai, ką prisiminiau iš medicininės biologijos kursų, lankytų Šv. Antano institute, tai nėra labiausiai paplitusi grupė.

Dar vienas sutapimas.

Mano sprandą varstė šiurpuliai. Akys slystelėjo žemyn prie skaičių, sudarančių dviejų merginų genetinį kodą.

Stabtelėjau ties dviem grafikais, lydimais ilgų raidžių ir skaičių serijų.

TH01chr 11 6/9. D2 25/29. D18 16/18
TH01chr 11 6/9. D2 25/29. D18 16/18

Detalių neišmanau. Tų pasakėlių apie homozigotinius ir heterozigotinius genotipus visiškai nesuprantu, bet buvau įsiminęs,

jog moksliškai neįmanoma, kad du skirtingi individai turėtų vienodus genetinius žymenis ir išorės apraiškas. Skaičiai šoko man prieš akis.

VWA chr 12 14/17 TPOX chr 15 9/12 FGA 21/23
VWA chr 12 14/17 TPOX chr 15 9/12 FGA 21/23

Žalios ir mėlynos kreivės panėšėjo į encefalogramas, atliktas milimetro dešimtosios tikslumu. Kad ir kiek ieškojau menkiausio skirtumo tarp dviejų histogramų, aš jau supratau...

Genetiniai Magali ir Morganos profiliai buvo vienodi!

Aš ir toliau automatiškai vedžiojau smiliumi linijas it pakvaišęs mokslininkas, vis iš naujo iki beprotybės skaitantis formulę, metančią iššūkį visatos dėsniams.

D7 9/10. D16, 11/13, CSF1PO chr, 14/17
D7 9/10. D16, 11/13, CSF1PO chr, 14/17

Tai, ką iššifravau, buvo neįmanoma.

Du žmonės, gimę dešimties metų skirtumu, negali turėti to paties genetinio kodo!

Magali.

Morgana.

Taigi jos abi – vienas ir tas pats asmuo?

Kad ir koks absurdiškas buvo šis akivaizdus faktas, toks buvo mano įsitikinimas nuo pat pradžių. Morgana Avril nežuvo prieš dešimt metų. Tai ji kalbėjo su manimi trečiadienio rytą prie bunkerio prieš puldama nuo skardžio. Beje, kuo daugiau galvojau apie stulbinamą panašumą tarp Morganos Avril ir tos merginos, kuri nusižudė mano akyse, – Magali Veron, tuo labiau turėjau pripažinti, kad iš esmės ji man pasirodė kiek vyresnė negu Morgana 2004 metų fotografijose. Tas pats veidas – bruožas į bruožą, tačiau keleriais metais vyresnis – gal dešimčia metų.

Tad piršosi ta pati, dar labiau akis badanti išvada: Morgana Avril – prieš dvi dienas buvo gyva!

Alelių dažnumas D3, 0,0789. Genotipo dažnumas D3 0,013
Alelių dažnumas D3, 0,0789. Genotipo dažnumas D3 0,013

Žaibu šmėstelėjo mintis apie milžinišką teisminį mechanizmą, išjudintą spręsti Avril bylą. Policininkai, tardytojai, liudytojai, žurnalistai, šimtai laikraščių straipsnių. Kaip Morgana įstengė visus apgauti? Išgyventi? Visa tai ir vėl buvo visiška beprasmybė...

Netvirtu žingsniu patraukiau į gretimą kambarį pranešti Karmen.

Jos dukra Morgana gyva.

Dar prieš dvi dienas.

Prieš numirštant antrąjį kartą...

Do d'Ano šeimininkė neišgirdo, kaip įėjau. Atsukusi man nugarą ji kalbėjo telefonu, pridengusi kaire ranka burną ir ragelį.

– Sakau jums, turiu čia jūsų kolegą, – kuždėjo ji. – Po velnių, Pirozai, kas čia per istorija apie mano dukros antrininkę, užvakar esą nusižudžiusią Ipore?

Mano raumenys sustingo.

Karmen Avril kalbėjosi su farais!

Toji ragana manim nepasitikėjo ir panūdo patikrinti tai, ką pasakojau. Pirozu ji pasikliovė, pati man taip sakė...

Prakeikimas!

Koneveikiau save, kad nebuvau budresnis. Žengiau prie bevielio telefono cokolio, spustelėjau garsiakalbio mygtuką.

Kambaryje pratrūko isteriškas kapitono Pirozo balsas:

– Sulaikykite jį, ponia Avril. Sulaikykite jį, po velnių, mes važiuojam!

Klakt.

Mano nykštys nutraukė ryšį. Tuo pačiu judesiu, beveik negalvodamas, išsitraukiau iš kišenės *King Cobra*, pasisavintą iš Monos disertacijos vadovo, ir atstačiau į Karmen.

– Kas jūs? – riktelėjo ji.

Ką atsakyti?

Badyti ją nosimi į DNR kodo eilutes, kol manimi patikės?

Palikti ją čia ir dumti lauk. Vėl sprukti.

Kur?

Ar dar esama pasaulyje vietos, kur galėčiau išvengti šito voratinklio? Ar nebūtų paprasčiau mesti revolverį ir ant kanapos svetainėje laukti Pirozo?

Karmen lengvai palinko į priekį, įtempusi raumenis kaip lokys, pasiruošęs šuoliui iš urvo. Sienos aplink mane drebėjo, aš vargais negalais išlaikiau *King Cobra* vamzdžio pusiausvyrą. Šitas kambarys – antrasis vaikų kambarys, paverstas sandėliuku. Ant sienų iškabinėtos kitos Morganos nuotraukos.

Trimetė Morgana, raitomis ant motinos pečių kabinanti Kalėdų girliandas.

Šešiametė Morgana traktoriuje.

Septynmetė Morgana, įsikorusi į obelį sode.

Karmen nežymiai slinktelėjo į priekį. Revolverio vamzdis nusileido per keletą milimetrų, o mano į fotografiją nukreiptas žvilgsnis slinko žemyn prie kitos obels šakos.

Viskas pratrūko vienu metu, tarsi kažkoks stebuklingas pagreitis būtų stumtelėjęs visas mano mintis ta pačia kryptimi, kad sugurintų jas į mano įsitikinimus. Ir kad jos išlakstytų tūkstančiu skeveldrų.

Aš supratau. Viską.

Žinojau, kas tokia Magali Veron...

Tebespausdamas revolverio rankeną neįstengiau užgniaužti begalinio beprotiško juoko...

27

Kas jūs?

Dvi septynmetės mergaičiukės suposi ant obels šakų.

Morgana ir jos sesuo Oseana.

Vienodos raudonos kepuraitės, vienodi žali apsiaustėliai kailiniais gobtuvais, vienodi kailiu pamušti aulinukai, vienodi vilnoniai šalikai apie kaklą.

Vienodas amžius. Vienodi veidai.

Dvynės!

Šluostydamasis akių kraštelius, sudrėkusius nuo nervinio juoko ašarų, kilstelėjau *King Cobra* vamzdį į Karmen, kad ši nieko nebandytų griebtis.

Morgana turėjo seserį dvynę!

Joks dokumentas ruduosiuose vokuose neminėjo šitos detalės. Apklausoje buvo minima Oseana, Morganos sesuo, pateiktas jos liudijimas po festivalio vakaro, bet nė karto nepatikslintas jos amžius. Nė karto aš neatkreipiau į tai dėmesio.

Viskas aišku.

Tą informaciją užmiršo pateikti, kad geriau mane užspęstų.

Revolverio galu mostelėjau Karmen eiti iš kambario.

Mano mintyse dabar sutapo keletas dėlionės elementų. Morgana iš tikrųjų žuvo, išprievartauta ir nužudyta 2004 metų birželio 5-ąją. Po dešimties metų nuo Iporo skardžio nušoko Oseana,

jos sesuo dvynė. Tai jos nevilties kupiną žvilgsnį aš susitikau prie bunkerio. Matyt, Oseana neįstengė susitaikyti su sesers žūtimi. Taigi prasimanė, sukūrė ir suvaidino Magali Veron personažą. Ta pati gimimo data, tie patys pomėgiai, tos pačios mokyklos... Ir tas pats DNR!

Stumtelėjau Karmen prie rašomojo stalo. Kaire ranka nutvėriau abi genetines analizes.

Kaip Oseana galėjo apgauti policiją? Kaip jai pavyko įtikinti, kad virtuali jos antrininkė, Magali Veron, gimė po dešimties metų Kanadoje, kad praleido ten septynerius metus?

Įsmeigiau akis į Regioninės teisminės tapatybės nustatymo tarnybos tyrimą, žvilgtelėjau į Nacionalinės žandarmerijos antspaudą.

Nebent Pirozas sąmoningai būtų pakišęs man klaidingą informaciją.

Vamzdžio galu parodžiau į vieną nuotraukų ant sienos. Tą, kurioje šešiametė mergaičiukė buvo persirengusi kaubojumi.

– Tai ji? – paklausiau Karmen. – Oseana, jūsų antroji dukra?

– Taip. Jos buvo neišskiriamos. Oseana – tikras berniūkštis, Morgana – mažoji princesė, bet niekas niekada neįstengė tarp jų įsiterpti, netgi aš. Kai nužudė Morganą, maniau, Oseana neatlaikys.

– Taip, bet vis dėlto dešimt metų, – įsiterpiau. – Tai Oseana, tiesa – tai ji prieš porą dienų nušoko nuo skardžio?

Tardamas šiuos žodžius suvokiau, kad čia kažkas ne taip. Karmen Avril nepatikliai stebėjo mane, bet jos laikysenoje neįžvelgiau nei sielvarto, nei pykčio. Nieko, kas galėtų pakišti mintį, jog ji ką tik neteko antrosios dukros tragedijoje, prilygstančioje tai prieš dešimt metų.

Ji pasuko galvą į sieninį laikrodį, kabantį virš durų.

– Ar aš panaši į gedinčią motiną?

Vėl prisiminiau Pirozo žodžius, išrėktus į telefoną.

Sulaikykite jį, po velnių, mes važiuojam!

Reikėjo kuo greičiau nešdintis. Tačiau išgirdau save atsakant ramiai, pabrėžiant žodžius, kad kiekvienam jų suteikčiau svarumo:

– Tai buvo jūsų dukra, ponia Avril. Oseana. Aš mačiau, kaip ji nušoko. Aš... mačiau jos lavoną.

Do d'Ano šeimininkė man nusišypsojo. Nėmaž nesijaudindama.

– Ir kada?

– Trečiadienį. Prieš dvi dienas. Labai anksti rytą...

– Man bus nelengva patikėti jūsų pasakėle, pone... pone Lopesai.

Ji žengė į priekį; revolverio vamzdis nukrypo jai į bambą.

– Šiandien vidurdienį, nepraėjo dar nė penkios valandos, kalbėjausi su Oseana telefonu.

Atlaikiau smūgį.

Karmen dumia akis! Toji moteris – betono luitas. Ji meluoja, kad duotų Pirozui laiko prisistatyti. Visiems maga užkarti man ant sprando trijų merginų mirtį.

– OK, aš jumis tikiu, – pasakiau galop. – Jūsų dukra Oseana gyva, ji nenušoko nuo skardžio užvakar. Bet tokiu atveju aš noriu su ja pasikalbėti.

– Apie tai negali būti nė kalbos!

– Ji gyvena toli nuo čia?

Karmen sviedė į mane niekinamą žvilgsnį.

– Jūs – tik pavojingas psichinis ligonis.

Laikas spaudė. Tuojau prisistatys Pirozas ar Nešatelio farai, kuriuos jis bus įspėjęs.

– Dar didesnis, negu jūs manote, ponia Avril. Eime su manim, galėsim padiskutuoti kitur.

Ji kelias akimirkas svarstė mano sprendimą, paskui nesipriešindama pakluso. Išėjo į sodą, atsainiai padais girgždindama žvyrą po kojomis. Obels šešėlis klojo ant sušalusios žolės savo didžiulį skeletą. Kas akimirką įsivaizdavau girdįs, kaip tylą perskrodžia žandarų sirena, matąs, kaip išnyra ir suka į sodybos alėją greitaeigės mašinos.

Nieko. Fukarmono kelias buvo tuščias. Karmen Avril įsitaisė ant *Fiat 500* keleivio sėdynės su vis dar į ją diskretiškai nukreiptu revolveriu.

Man ji atrodė stebėtinai sukalbama.

– Nebandykite sprukti, – dėl visa ko burbtelėjau, nutvėręs mašinos raktelį.

– Nesijaudinkit. Nežinau, kas jūs toks, bet vienaip ar kitaip esate susiję su Morganos mirtimi. Ir su tos merginos – tos išprievartautos ir pasmaugtos užvakar.

– Išprievartautos – galbūt. Ne pasmaugtos.

Ji įbedė į mane akis kaip į vaikėzą, sučiuptą meluojant.

– Pasmaugtos! Pirozas spėjo pasakyti per telefoną. Toji Magali Veron nenusižudė, kaip jūs pasakojote – ją nužudė. Neketinu jūsų paleisti, Lopesai, dešimt metų laukiau šios akimirkos...

Kokios akimirkos?

Nespėjau paprašyti Karmen patikslinti – ji tai padarė pati, verdama mane karingu žvilgsniu.

– Kad mano dukros ir mažosios Mirtijės žudikas vėl smogtų.

Aš atlaikiau tą geležinę valią, įrėmęs žvilgsnį jai į akis.

– Pirozas žaidžia nešvarų žaidimą. Nežinau, ko jis jums pripasakojo, bet jis ieško atpirkimo ožio. Apgailestauju, prieš perrėžiant jam gerklę jūsų bičiuliui farui dar teks šiek tiek pasijudinti.

Karmen gūžtelėjo pečiais, tarsi mano argumentai būtų nieko verti. Nesvarbu, aš supratau: ji dėsis nuolanki tol, kol nežinos, koks konkrečiai mano vaidmuo toje istorijoje. Jos mirtis turbūt reiškė jai mažiau negu tiesos paieškos.

– Ar galiu sužinoti, kur mane vežate?

Nieko neatsakęs pajudėjau. Pravažiavome porą kilometrų ir palikome Nešatelį už savęs, paskui aš įsukau į žvyrkelį. „Žalioji alėja, įvažiavimas Nr. 11“, – skelbė medinis skydas. Sustojau po liepa už pirmojo posūkio. Išjungiau variklį ir vėl nukreipiau *King Cobra* į savo keleivę.

– Duokite savo telefoną. Greičiau.

– Kuriems galams?

Neatlyžau. Karmen nė nekrustelėjo – nei man padėti, nei pasipriešinti, kai persilenkęs nutvėriau jos rankinę ir iš jos sužvejojau *Samsung Galaxy*.

Mano nykštys nuslydo ekranu.

Kontaktų sąrašas.

OSEANA.

Dusyk spragtelėjau kviesdamas.

Išniro Oseanos fotografija. Per visą ekraną. Elektros šokas!

Tai buvo ji. Galutinai tuo įsitikinau.

Magali Veron ir Oseana Avril buvo vienas ir tas pats asmuo.

Mobiliojo kadre ji šypsojosi po baltu kaip vata dangumi poza, beveik identiška tai, kurią buvo nutaisiusi akimirką prieš puldama nuo skardžio – išsitaršę plaukai plazda jūros vėjyje, migdolų formos akys primerktos į spindinčią saulę kaip iššūkis šviesai.

Prieš pat atsitrenkiant į žvirgždą. Mergina, kurios telefono numerį rinkau, žuvo užvakar.

Sulig pirmu skambučiu man atsiliepė balsas. Tolimas, beveik negirdimas kuždesys:

– Mama? Aš konsultuoju. Perskambinsiu po dešimt minučių.

Tyloje palaukiau kelias akimirkas, kol supratau, kad ji jau išsijungė.

Ant keleivio sėdynės triumfavo Karmen:

– Šįsyk jūs patenkintas, Lopesai? Išgirdote Oseanos balsą. Juk jums neatsiliepė vaiduoklio autoatsakiklis? Nepaskambinote į rojų?

Telefonas slydo tarp mano suprakaitavusių delnų. Aš nebemąsčiau. Veikiau kone sprogstančių smegenų įsakymu. Nėra jokio įrodymo, kad atsiliepusi mergina – Oseana Avril! Kontaktų sąrašas slinko po mano pirštais. Stabtelėjau keliomis raidėmis žemiau.

TARNYBA – OSEANA.

Dvigubas spragtelėjimas.

Šįsyk kažkas atsiliepė tik po trijų signalų: linksma moteris – kalbėjo garsiai, raiškiai tarė kiekvieną žodį.

– Markizo medicinos kabinetas, klausau.

Keletą sekundžių sunkiai alsavau, paskui sumečiau:

– Laba diena! Vargstu, niekaip negaliu jūsų rasti. Po ketvirčio valandos turiu priėmimą klinikoje. Ar galėtumėte nurodyti kelią?

– Jokių problemų, pone – jūs Nešatelyje?

– Beveik...

Kol sekretorė aiškino, kaip atvažiuoti, Karmen išgąstingai vartė akis.

Nepilnas posūkis centro link, į dešinę pagrindinės gatvės kryptimi, vėl į dešinę priešais bažnyčią. Po trumpo pagyvėjimo pamokoms pasibaigus Nešatelis, atrodo, vėl nugrimzdo į žiemos miegą, gaubiamas lipnios, šaltos drėgmės.

Jokių farų pėdsakų.

Markizo aikštė buvo beveik tuščia. Pastačiau automobilį tiesiai priešais medicinos kabinetą.

Nepaisydama revolverio Karmen neskubėjo lipti lauk iš fiato. Pirmą kartą jos žvilgsnyje įžvelgiau baimę. Suspaudžiau revolverį, murmėdamas žodžius, skambančius lyg atsiprašymas:

– Aš nieko nežudžiau, Karmen. Tiktai noriu sužinoti tiesą. Kaip ir jūs.

Kaimo turizmo sodybos šeimininkė atsakymą spjaute išspjovė:

– Ji nebus ta, kurios jūs tikitės, Lopesai. Oseana dirba už šitų durų. Ji – ne ta mergina, kurios ieškote, ne toji Magali Veron, kurios neįstengėte išgelbėti.

Karmen klusniai atsisegė saugos diržą ir pridūrė:

– Nei ji, nei jokia kita mano dukrų. Patikėkite, aš neturiu trynukių...

Akimirką man buvo šmėstelėjusi tokia mintis.

Trys, keturios, penkios.

Merginos tarsi kokie klonai, viena paskui kitą puolančios nuo skardžio. Po vieną kas dešimt metų. Juokinga! Mintis, verta itin prasto detektyvinio romaniūkščio.

Įsitikinau, kad stovėjimo aikštelė tuščia, ir išlipau iš fiato, pasistengęs paslėpti savo riešą ir revolverį po nešvariu skuduru, iš-

trauktu iš dėklės. Skubančiam praeiviui tai galėjo pasirodyti kaip greitomis užsivyniotas tvarstis.

Laiptelis. Stumtelėjau šlifuoto stiklo duris ir praleidau Karmen į priekį. Mano akys įsmigo į keturias stačiakampes auksines lenteles su išraižytomis pavardėmis ir pareigomis gydytojų, priiminėjančių šiame kabinete. Stabtelėjo ties trečiąja.

Oseana Avril
Ginekologė akušerė

Mano nelanksti pėda slystelėjo ant laiptelio. Atgavau pusiausvyrą, pasiremdamas į tinkuotą sieną, nepaleisdamas ginklo, slepiamo po audiniu.

„Ne!" – klykė balsas mano galvoje. Mergina, ką tik atsiliepusi telefonu, negali būti Morganos sesuo dvynė. Toji sesuo dvynė mano akyse krito žemyn šimtą dvidešimt metrų. It dviejų ramentų kabinausi dviejų aksiomų, Monos išdėstytų vakar vakare. Tikri buvo tik du dalykai.

Morgana Avril žuvo prieš dešimt metų.

Magali Veron žuvo prieš dvi dienas.

Jų stulbinamą panašumą iki pat identiškų genetinių atspaudų galima paaiškinti tik tuo, kad jos – dvynės!

Įžengiau į kliniką ir gestu, kuris galėjo pasirodyti draugiškas, uždėjau sutvarstytą ranką Karmen ant strėnų. Iš už registratūros langelio mums nusišypsojo mergina baltu chalatu, paskui kreipėsi tiesiai į Karmen:

– Laba diena, ponia Avril. Jei pas Oseaną, ji priiminėja. Neturėtų ilgai užtrukti.

Ir įdėmiai pažvelgė į duris man iš dešinės.

Daktarė Avril.

Ilgai negalvodamas stumtelėjau Karmen į šalį ir atidariau duris.

Į mane nukrypo keturios poros akių.

Sėdinti moteris virpančiais delnais prilaikė savo apvalų pilvą.

Greta jos stovėjo vyras: ranka moteriai ant peties, kita pasiruošusi smogti tam, kas bandys prie jos prisiartinti.

Dvejų metų vaikas, keturpėsčias kambario kampe, žaidžia su klibančiu lego bokštu, išimtu iš žaislų dėžės.

Prie stalo – Oseana Avril.

– Taip?

Akušerė stebėjo mane, nesuprasdama, ko aš įsibroviau.

Mane užliejo didžiulė karščio banga.

Tai buvo ji... Magali Veron.

Tas pats melancholiškas žvilgsnis.

Tas pats švelnus žavesys.

Tas pats kiekvienas bruožas, tobuli bruožai, tartum dailininkas būtų išvedžiojęs jų kontūrus, vedamas intymiausių mano svajų... Mano svajonių mergaitė – kaip būčiau galėjęs apsirikti?

Ta, kuriai ištiesiau ranką prie bunkerio...

Ta, prie kurios lavono paplūdimyje budėjau ilgas minutes, kol pasirodė Fekano žandarai.

Ta, kuri sėdi prieš mane. Sveika ir gyva, ir aiškina jaunai porai, kaip gimdyti vaiką...

Mano ranka paikai nukaro. Skuduras nuslydo žemėn it negyva medūza, atidengdamas *King Cobra* revolverį.

Nėščioji sukliko, pravirkdydama sūnų. Lego bokštas susvyravo. Vaikas puolė per kambarį ir prigludo prie tėvo, sukandusio žandikaulius. Sugniaužusio kumščius.

– Išeikit! – įsakė Oseana.

Užkirsdama man kelią bet kokiam atsitraukimui, tarp durų ir koridoriaus stypsojo Karmen Avril. Nuo keturių sienų iš stiklinių rėmelių į mane pasipiktinę spoksojo nuogi įvairių spalvų kūdikiai, tarsi pasiruošę suveržti mane milžiniška daugybės rasių grandine.

Reikėjo sprukti. Galvoti – vėliau.

Staigiai apsisukau ir iš visų jėgų pastūmiau Karmen. Ji sunkiai virto aukštielninka, apversdama koridoriuje porą kėdžių. Nesitaikydamas atstačiau prieš save revolverį, sukeldamas naujus klyksmus – šį sykį merginos su baltu chalatu registratūroje.

Atsilapojo stiklinės durys.

Laiptelis.

Akimirka – ir aš jau prie *Fiat 500* vairo. Dar sekundė – ir automobilis atbulas pajuda tuščia aikštele, apsisuka, nė nestabtelėjęs peršoka per nutekamąjį griovelį, nesumokėjęs už stovėjimą.

Atgavau kvapą ir prisiverčiau kilstelėti pėdą, riedėti lėtai, bent jau iki išvažiuojant iš Nešatelio an Brė. Užpakalinio vaizdo veidrodėlyje, Fukarmono kelio viršuje, tariausi matąs melsvą mirksiuko aureolę – kiek žemiau šmėžavo „Prancūzijos sodybos".

Vėl sulėtinau greitį...

Farai pas Karmen!

Jiems, matyt, prireiks šiek tiek laiko, kad sužinotų mano išvaizdos aprašą, automobilio markę, galbūt numerį, jei Karmen pasirodė pastabi.

Fiatas pervažiavo tiltą per Arką. „49 km/h", mirkčiojo švytintis šypsniukas.

Reikėjo dingti. Karmen turbūt jau iškvietė farus. Jeigu jie nenutvers manęs Nešatelyje, būtinai tykos ir pričiups greitkelyje.

Pasukau dešinėn Mesnjero an Brė kryptimi. Nebuvo kitos išeities, kaip tik dingti kaimo keliukuose.

Mano šansas.

Farai dėl manęs nesigriebs Epervjė plano*. Tų procedūrų aš neišmaniau, bet toks sprendimas man atrodė itin retas, šiaip ar taip, retesnis negu laikraščių aprašomi eiliniai niekšingi įvykiai ir juos lydinti žudikų svita. Jei nekišiu nosies iš departamento kelių, jei sulauksiu tamsos ir būsiu atsargus, man pavyks sugrįžti į Vokotus.

Paskui...

Įjungiau žibintus. Plentas prieš mane susiaurėjo. Netrukus prietemoje vienintele mano gaire liko balta linija kelio viduryje. Ariadnės siūlas, padalijęs kelią į dvi lygias dalis. Mano akys įsmi-

---

* Policijos operacija, skirta iššukuoti, padalijus kvartalą, tam tikrą perimetrą, lokalizuojant ir sulaikant vieną ar kelis įtariamuosius.

go į tą liniją it užhipnotizuotos, tarytum spoksant į ją man būtų pavykę padalyti savo protą į dvi nepralaidžias kameras.

Pirmosios atsisakome. Aš viską prasimaniau. Prieš dvi dienas nenusižudė jokia mergina. Jei toji mergina egzistavo, ji mirė, pasmaugta mano paties rankų. Jos veidas nebuvo Oseanos Avril veidas – aš supainiojau jį su kitos žmogžudystės prieš dešimt metų veidu, su jos sesers veidu. Galbūt aš pasmaugiau ir Morganą. Aš – beprotis, aš žudžiau, paskui pamiršdavau, painiojau savo aukas. Neprisiminiau ir Mirtijės Kamiu, tačiau jeigu nužudžiau Morganą Avril, tai išprievartavau ir nužudžiau tą trečią mergaitę.

Baltas kaspinas ryškioje žibintų šviesoje vyniojosi iki svaigulio lėtai.

Dabar supratau tuos nekaltuosius, kurie prisipažįsta farams įvykdę nusikaltimą, kurio nepadarė – po kardomojo įkalinimo naktų, po primetamų kaltinimo argumentų, hipotezių ir įrodymų. Nekaltuosius, kurie galop įtiki kitų suformuluota tiesa, pagaliau suabejoja savo pačių įsitikinimais, tais, kuriuos turėjo įžengdami į tardytojo kabinetą.

Staigus posūkis.

Alebastro gija virto plaukų segtuku.

Ne! – bilstelėjo balsas mano galvoje.

Ne!

Antroji mano proto kamera dar nepasidavė. Yra kažkoks raktas, logiškas paaiškinimas.

Jis čia, netoliese.

Pakanka nusiraminti, pamąstyti. Vėl sukaupti visus elementus, kitaip juos sudėstyti.

Tik pakilti aukščiau, atsitraukti. Pranokti tik tai, kas yra regimybė.

Pasikalbėti su kuo nors, kas sutiktų manimi patikėti.

Mona?

28

Pasikalbėti su kuo nors, kas sutiktų manimi patikėti?

– Farai turi mano vežėčių aprašymą?

Mona plyšojo į ragelį.

Fiato žibintai apakino berniūkštį, besitaikantį pulti į kelią su sviediniu po pažasčia prieš pat skydą „Karvilis Po de Fer".

Nuspaudžiau stabdį. Greta vaikiščio iš manęs šaipėsi plakatas: „Sumažinkite greitį, pagalvokite apie mūsų vaikus". Kartoninis vaikėzas abejingai stebėjo, kaip lėtai riedu pro šalį.

Karvilis Po de Fer miegojo.

Beveik valandą šokčiojau iš vieno miesteliuko į kitą purvinais ir duobėtais šalutiniais keliais, išgraužtais it grioviai Ko krašto plynaukštėje.

Prispaudžiau mobilųjį prie lūpų.

– Nežinia, Mona. Galbūt Karmen Avril neįsiminė numerio.

– Manai! Ji dešimt metų laukia savo dukros žudiko! Prakeikimas, Džamalai, farai pripaišys jį man, vos tik ji paminės *Fiat 500.*

Berniūkščio su sviediniu brolis dvynys jau mažėjo mano užpakalinio vaizdo veidrodėlyje. Karvilis Po de Fer buvo tik sužvarbęs, nuo šalčio susigaužęs kaimelis. Reikėjo liepti Monai liautis; jai pakanka pasakyti farams, kad aš pavogęs jos automobilį, kad durelės neužsirakinančios, kad...

– Atvažiuok pas mane į Vokotus, – pakuždėjau į aparatą.

– O kaip? Ar prisimeni? Šiuo metu tu važiuoji mano automobiliu.

Nesiryžau siūlyti jai susitikti netoli Iporo. Pernelyg rizikinga! Lenkiau savo toliau.

– Pėsčiomis. Iki Vokotų vos pora kilometrų.

Akimirką toptelėjo, kad Mona išjungs ryšį man prieš nosį. Priešais išniro didžiulis apšviestas Ko krašto namas, iškilęs virš Diurdano slėnio.

– Pora kilometrų! Užsiropšti ir nusileisti nuo skardžio, mielasis. Aš juk neturiu bioninių kojų!

Lyti pradėjo apie devintą vakaro. Šaltas, smarkus lietus. Įsivaizdavau, kad kiek arčiau jūros jis turėtų virsti į sniegą. Vokotų slėnyje jis tik žliaugė asfaltuotu nuolydžiu, tuojau pasiliesiančiu ant žvirgždo. Sausvagė – taip būtų pasakiusi mano motina. Ar esama kokio nors sinonimo Ko krašto tarme?

Tykojau Monos prie lango. Kelissyk sudvejojau, ar neišėjus į lauką, nepaėmus automobilio, palikto Marteno Deneno sode, ir nenuvažiavus jos pasitikti. Tačiau Mona turbūt trauks pajūrio taku... Kurių galų papildoma rizika? Kad apmaldyčiau savo neramią sąžinę?

Po dvidešimties minučių liūtį persmelkė šviesos pluoštas, neryžtingas ir virpantis. Už jo į priekį stūmėsi tamsus siluetas, palinkęs prieš vėją ir lietaus lašus. Aš dar nesiryžau pripulti, atverti durų, paduoti apklotą, rikteltėti į tamsą: „Ačiū Dievui, tu atėjai!“

Ar į parką žengė tik Mona?

Atpažinau ją tik tada, kai ji atplėšė ąžuolines duris. Iš pradžių Mona nepratarė nė žodžio, tik nusitraukė per galvą geltoną neperšlampamą apsiautalą, su kuriuo atrodė kaip nykštukas, ir įbruko jį, peršlapusį, man į rankas.

Aš tik atstūmiau brezentą, nuo jo lašėjo ant parketo. Pastebėjau, kad pirmą kartą nuo vakar dienos Mona nesegi ant krūtinės

mano šerifo žvaigždės. Logiškai mąstant pirmiausia ji mane išplūs. Paskui galbūt išklausys.

Mona ilgai žiūrėjo į mane. Ji man pasirodė graži: rudi plaukai, prilipę prie vandeniu pasruvusio veido – mažas miškų žvėrelis, pasprukęs nuo audros ir radęs priebėgą name proskynoje. Baugštus. Priglausti prie širdies ir sušildyti. Paskui ji nušvito nepakartojama šypsena.

– Manau, niekas manęs nesekė!

Ji uždarė duris į pažliugusią naktį.

– Palįsiu po dušu, Džamalai. Po sumautu karštutėliu dušu.

Mona nusileido žemyn po pusvalandžio. Buvo nusimetusi visus šlapius drabužius ir ant nuogo kūno apsivilkusi platų pilkos naminės vilnos megztinį, nutįsusį iki pusės šlaunų ir slystantį nuo dešinio peties. Rudi plaukai sušukuoti atgal – žvilgantys, išryškinantys kaktą. Ji įsitaisė ant kanapos, timpčiojo megztinį tol, kol jis pridengė nuogas, prie krūtinės pritrauktas šlaunis, paskui klausiamai pažvelgė į mane.

– Nagi, pasakok.

Viską jai papasakojau.

Apie kelionę į Nešatelį an Brė ieškant Karmen. Apie savo strategiją, kad paskatinčiau ją ištraukti į dienos šviesą teisminį Morganos dosjė. Apie identiškus genetinius atspaudus. Apie sesių dvynių nuotraukas. Apie apsilankymą medicinos kabinete. Apie savo susitikimą su Oseana Avril. Gyva...

– Ji buvo tokia pat graži kaip tavo prisiminimuose?

Klausimas mane nustebino. Nieko neatsakiau. Iš tikrųjų ne.

– Tai buvo ji, Mona. Net jeigu sakau, kad tai neįmanoma – tai buvo ji. Toji mergina, kuri apsimetė Magali Veron. Toji, kuriai ištiesiau šaliką ant skardžio prieš jai puolant žemyn.

Ji nesiginčijo. Paprašė padaryti jai arbatos. Po Deneno praustuve radau *Twinings* arbatos paketėlių. Kai grįžau į svetainę, ji rankomis spaudė abi kojas, atrėmusi smakrą į kelius. Buvo panaši į mažą kamuoliukan susirietusį ežiuką.

– Vis dar neketini pasiduoti farams?

– Jie bando mane užspęsti, Mona.

– OK, OK, nepradėsime vėl šito pokalbio...

– Ačiū, kad atėjai.

– Nėra už ką. Ačiū už adrenaliną.

Virtuvėje švilpė virdulys. Aš nekrustelėjau.

– Ką tu dabar darysi? – paklausė Mona.

– Važiuodamas apmąsčiau. Pasilieku sau vieną naktį. Tik vieną naktį! Viską pradedame nuo pradžių, ieškome sprendimo, kaip suderinti visus elementus. Jei iki ryto jo nerandu, skambinu Pirozui ir pasiduodu.

Mona žiūrėjo, kaip normandiško sieninio laikrodžio dėžėje it metronomas juda švytuoklė.

21 valanda 40 minučių.

– Vieną naktį? Bravo! Jei atimsiu tris valandas, kad šiek tiek numigtume, ir bent vieną meilei, laiko mums lieka nedaug.

Ji pašoko. Naminės vilnos XXL dydžio megztinis žiojėjo iki pat baltų jos krūtų. Ji nuleido nuogas pėdas ant tamsaus parketo.

– Nuo ko pradedam?

Atsakiau nedvejodamas:

– Nuo Magali Veron! Farai dešimt metų triūsė prie Avril ir Kamiu bylos, bet aiškiai ne kažin ką laimėjo. Visa ko raktas – toji Magali Veron.

Padėjau ant stalo dvi dosjė – Morganos Avril, pasiskolintą iš jos motinos, ir Magali Veron, nušvilptą iš Pirozo kabineto.

– OK, – tarstelėjo Mona. – Aš sėdu prie interneto. Galbūt vakar tu pražiopsojai kokią nors informaciją apie ją.

Ji žengė į priekį ir prisiglaudė prie manęs. Dvelkė obuoline dušo žele. Mano rankos nuslydo nuogomis jos šlaunimis, šiltais sėdmenimis, liemeniu – tvirtu, išriestu po stora vilna. Ji pasistiebė ant pirštų galų, na, o aš spaudžiau jai prie pilvo sukietėjusią varpą. Vilnonis megztinis buvo tik šilkinis kokonas, gaubiantis medingą jos kūną. Akimirką jis pasirodė man ganėtinai dosnus, kad nusimesčiau drabužius ir į jį įsiskverbčiau. Mona prigludo prie lūpų ilgu bučiniu, paskui švelniai mane atstūmė.

– Prie darbo, mielasis!

Ji įsitaisė priešais Marteno Deneno kompiuterį. Aš išdėliojau ant stalo dešimtį lapų – tų iš vokų, gautų per dvi dienas.

Susikaupti.

Buvome tarsi du įsikarščiavę studentai, kartojantys užduotis likus kelioms valandoms iki lemtingo egzamino. Varinė švytuoklė skaičiavo laiką atgal, lyg daužydamasi į lentas, kad pabėgtų iš savo ąžuolinio karsto.

Monos šūksnis perskrodė tylą.

– Tu iš manęs tyčiojiesi?

Nustebęs priėjau ir pasilenkiau virš jos; mano žvilgsnis bėgiojo tarp ekrano ir nevaržomų jos krūtų erdviame megztinyje.

– Vakar, – toliau kalbėjo Mona, nuleidusi galvą, – Iporo žaidimų aikštelėje tu man atkūrei Magali Veron gyvenimą pagal interneto informaciją. *Facebook*. Visų pirma draugai. *Twitter. LinkedIn. Dailymotion*. Prisimeni? Dvi skiltys – viena Morganai, kita Magali. *Pink Floyd* ir Ko, mėgstamiausios jų grupės, jų aistra *raqs sharqi*, jos pradinis išsilavinimas Kanadoje, paskui vidurinė mokykla ir licėjus Paryžiaus regione – jie vadinosi taip pat, kaip Nešatelio an Brė mokyklos. Iki pat jos gimimo datos, tos pačios dienos, vietos – dešimties metų skirtumu... Žodžiu, ištisa virtinė visiškai absurdiškų sutapimų.

– Taip, na ir ką – ką tu radai?

Mona pakėlė į mane sielvartingas akis. Taip šešerių metų vaikui pranešama apie vieno iš jo tėvų mirtį.

– Nieko, Džamalai. Internete nieko nėra. Aš išmėginau visas galimas paieškas – ten nėra jokių Magali Veron pėdsakų. Tarsi tokios niekada nebūtų buvę.

29

Tarsi tokios niekada nebūtų buvę?

Mano pirštai lakstė kompiuterio klavišais kaip išprotėjusio pianisto. Aiškiai prisiminiau, kokiais būdais man pavyko atkapstyti informaciją apie Magali Veron. Tinklavietės, kuriose milijonai jaunų žmonių eksponuoja savo gyvenimą, pasiekiamos trim spragtelėjimais.

Nieko.

Žiniatinklyje tos merginos nebuvo nė pėdsako.

Atsisukau į Moną.

– Kažkas ištrynė visą informaciją...

Mano balsas virpėjo; Mona nieko neatsakė; jaučiau pareigą pridurti:

– Tai gali padaryti bet kas. Ištrinti lapus interneto tinklavietėse. Tai naujas įrodymas... (Aš atsikvėpiau.) Naujas įrodymas, kad jie nori mane užspęsti.

Mona atsistojo. Timptelėjo megztinį iki pusės šlaunų, tačiau vilna smagiai kilo aukštyn, atidengdama pašiurpusią odą.

– O jeigu tu tą merginą įsivaizdavai?

Pažvelgiau į Moną netardamas nė žodžio. Ji žingsniavo po kambarį – basa, neįstengdama nė sekundės nustygti vietoje.

– Dieve mano, Džamalai, kas žinoma apie Magali Veron? Tiktai tai, ką man pasakoji tu! Sakai, kad skaitei apie jos gyvenimą internete, bet čia nėra nieko, susijusio su ja. Tu man apra-

šei jos veidą, bet tai kitos merginos veidas – merginos, mirusios prieš dešimt metų, arba gyvos jos dvynės. Sakai, kad ta mergina nušoko nuo skardžio – išprievartauta, prismaugta, bet žurnalistai apie tai nė nepyptelėjo. Joks kitas liudininkas negali patvirtinti tos scenos. Tavo Kristianas Le Medefas dingo. Deniza Žuben tvirtina jau keletą mėnesių nekelianti kojos iš namų... Supranti, Džamalai? Paaiškinimas tėra vienas. Paprastas ir akivaizdus.

Net nepasukau į ją galvos. Ir toliau visaip rikiavau žodžius kompiuterio ekrane, vildamasis aptikti įrodymą – tą vienintelį. Magali Veron buvo pasislėpusi ten kažkur.

Staiga Mona nutilo. Užsitraukė megztinio iškirptę ant nuogo dešinio peties.

– Magali Veron nėra, Džamalai! Tu viską prasimanei. Prieš tris dienas nebuvo jokios savižudybės. Šitą sceną tu įsivaizdavai! Įsivaizdavai tos merginos veidą. Įsivaizdavai jos gyvenimą. Įsivaizdavai tuos liudininkus.

Pašokau. Pakračiau Monos panosėje dosjė, nušvilptą iš Pirozo kabineto.

Žalią aplanką.

Magali Veron, parašyta Pirozo ranka juodu flomasteriu.

– O farai, kurie mane persekioja? Ar taip pat įsivaizdavau jų nelemtus kaltinimus? Farai šįryt buvo atvažiavę pas tave į „Sireną“, argi ne?

Ji atsakė man kantriai it mokytoja:

– Tikrai taip. Farai ieškojo tavęs. Išbuvo porą minučių – paklausė, ar tave pažįstu, ar žinau, kur tu, bet anaiptol neužsiminė apie Magali Veron. Nei apie užvakarykščio išprievartavimo istoriją.

Pakišau dosjė Monai po nosimi.

– Velniai rautų, Mona! O tos medicininės ataskaitos? O tos išnarintų Magali Veron galūnių nuotraukos ir jos genetiniai tyrimai su žandarmerijos antspaudu? Argi būčiau tiek iškvaišęs, kad pats juos sukurpčiau?

Pirmą kartą ji, atrodo, sudvejojo.

– Nežinau. Viskas, ką matau: jei tu viską prasimanei, tai viską paaiškina. Beveik viską... Be to, svarbiausia, tai būtų gera naujiena, tiesa?

Gera naujiena?

Nustėręs stebeilijau į ją.

– Pagalvok, Džamalai. Magali Veron lavono nėra, vadinasi, nebuvo ir jokio išprievartavimo. Jokio kaltinimo žmogžudyste. Farai nieko prieš tave neturi! Tu tiesiog paranoikas, galbūt net truputį prikūrei, kad mane išdulkintum...

Aš neįvertinau jos humoro jausmo.

– Prakeikimas, Mona, kokį velnią aš būčiau veikęs žandarmerijoje tą dieną, kai mes susitikome prie kavos automato?

– Ką aš žinau. Gal buvai iškviestas kaip liudytojas dėl ko kito...

Ji patylėjo. Tik sieninis laikrodis nesiliovė alsavęs.

Staiga supratau.

Aiškiai išvydau veidą, slypintį tame dėlionės gabalėlyje, kurį pritaikė Mona.

Šitą Magali Veron aš įsivaizdavau neatsitiktinai. Jos veidą, jos išprievartavimą, raudoną šaliką apie kaklą, Iporo skardžius.

Vėl regėjau sceną, kurią buvau išgyvenęs!

Kaip tik apie tai ir galvoja Mona. Fekano farai buvo mane iškvietę kaip liudytoją dešimties metų senumo Morganos Avril nužudymo byloje. Aš supainiojau. Sumaišiau praeitį su įsivaizduojama dabartimi.

Aš kraustiausi iš galvos...

Įsikirtau į paskutinius nelygumus prieš galutinai nuslysdamas į bedugnę.

– O tie vokai? – paklausiau Monos, rodydamas į dokumentus ant stalo. – Aš pats juos sau pasiunčiau?

Ji priėjusi uždėjo man ant peties ranką.

– Ne, Džamalai. Ne. Bet galbūt kam nors rūpi, kad tu prisimintum tą Avril ir Kamiu bylą? Tai paaiškintų...

Nustūmiau jos ranką ir pratrūkau:

– Kad prisiminčiau ką? Iki šios savaitės nebuvau apie tą bylą nė girdėjęs!

Mona pasibruko ranką po megztiniu. Jau gailėjausi savo reakcijos. Nebežinojau, kur aš. Kaltas ar nekaltas? Ašaros gnaibė man akis. Apsižliumbti kaip vaikui.

– Aš... aš neturiu su ta istorija nieko bendra, Mona. Mane nori paversti atpirkimo ožiu. Paversti psichu. Jei tu palieki mane vieną, jiems pavyks...

Mona nukreipė žvilgsnį ir paskutinįsyk dirstelėjo į laikrodį.

22 valandos 10 minučių.

– Vieną naktį, Džamalai! Duodu tau vieną naktį, kad mane įtikintum. Kai tik virš skardžių patekės saulė, tu prisistatysi farams.

– Ar iki to laiko aš galiu pasirinkti veikimo planą?

– Nagi, klok.

– Išskyrus Pirozą ir farus, tik du žmonės gali patvirtinti, kad Magali Veron savižudybės aš neprasimaniau. Kristianas Le Medefas ir Deniza Žuben.

– Tu juos jau apklausei.

– Aha, Le Medefas prieš dingdamas viską patvirtino. Arba jį privertė dingti. O Deniza Žuben miršta iš baimės. Mes pas juos sugrįšime – abu, ir tu pati pamatysi.

– Vidury nakties?

– Taip.

– O farai? Ipore tu gali užšokti ant farų.

– Man ant kulnų mina farai? Ar tik nebūsi šiek tiek paranoikė?

Mona nusikvatojo. Jos lūpos prisilietė prie mano lūpų.

– Ar neturėjai padaryti man arbatos?

Žiūrėjau, kaip ji tolsta virtuvės link. Riktelėjau:

– Ar gynybos tikslu leidi man paskambinti vienam draugui?

– Atsiprašau?

– Yra kitas kelias, kuriuo aš nėjau – toji skaičių eilė, rasta pas Pirozą ir Le Medefą. Internete neįmanoma rasti ničnieko, kas būtų su tuo susiję. Šv. Antano institute turiu bičą – tikrą gyvąją enciklopediją. Ibu. Niekad negali žinoti...

– Tavo tiesa, skambink išmaniajam draugui; eksperimentinės chemijos daktarai – tikri mulkiai!

Ibu atsiliepė beveik iš karto. Pertraukiau jo gražbyliavimus apie mano potraukį *North Face** firmos gaminiams, apie vietinę orų prognozę ir paskutines instituto paskalas.

– Turi minutėlę, Ibu? Tu nieko neišloši, bet gali sukliudyti man stambiai pralošti...

Aprašiau lentelę, išvardijau skaičius, neabejodamas, kad tai neįveikiamas kodas.

2/2	3/0
0/3	1/1

Ragelyje nuaidėjo garsus Ibu juokas.

– Nėra nieko lengvesnio, zuikeli. Visi tai žino! Tai kalinio dilemos kvadrantas.

– Kas?

– Kalinio dilema! Lyg kokia teorema, išplaukusi iš žaidimų teorijos.

Įjungiau garsiakalbį, kad girdėtų ir Mona.

– Teorinis principas paprastas. Įsivaizduok, kad du įtariamieji suimami, pavyzdžiui, dėl ginkluoto apiplėšimo, ir atskirai apklausiami. Tad kiekvienas iš jų, nenorėdamas prisipažinti, gali rinktis dvejopą elgesį: tylėti arba įskųsti savo bendrą. Jei įskundžia, bausmė jam sumažinama, o jo sėbras, atvirkščiai, gauna maksimumą. Bet bėda ta, kad nė vienas kalinių nežino, kaip elgsis kitas...

– Nieko nesuprantu, Ibu. Kur tavo istorijoje ta teorija?

– Palauk. Įsivaizduok, kad tai išreiškiame skaičiais, atitinkančiais, pavyzdžiui, metus kalėjimo. Tai žymusis kvadrantas. Jei abu kaliniai tyli, juos kankina abejonė, ir kiekvienas gauna tik po metus kalėjimo. Jei vienas kitą įskundžia, nukenčia abu, ir kiekvienas gauna po dvejus metus kalėjimo.

– Tai kam tada sakyti farams?

– Nes tam, kad teorema funkcionuotų, reikia, jog individualus interesas duotų daugiau negu interesas bendradarbiauti. Jei-

* Amerikos bendrovė, gaminanti turistinius ir laisvalaikio drabužius, įrangą.

gu vienas iš dviejų įskundžia kitą, o pats nėra įskundžiamas, jį išteisina, o anam tenka viskas – treji metai cypės bičiuliui ir nulis jam. Jis laisvas!

– Po velnių, Ibu. Ir mokslininkams iš tikrųjų moka pinigus, kad jie išradinėtų tokius dalykėlius?

– Aha! Ypač vienas amerikietis. Robertas Akselrodas. Jis paskelbė konkursą atrasti lygčiai, kuri užtikrintų maksimalią sėkmę kalinio dilemos žaidime.

– Tai jį galima žaisti?

– Taip. Dviem. Dešimčiai. Šimtui. Taisyklė paprasčiausia pasaulyje: tu išduodi arba bendradarbiauji. Slapčia pasirenki, paskui sulygini su kitais žaidėjais ir skaičiuoji taškus.

– Ir tada? Kokia toji magiška formulė?

– Pasak Akselrodo, ją sudaro trys žodžiai. Bendradarbiavimas – savitarpis – atleidimas. Paprastai tu iš pradžių siūlai kitam žaidėjui bendradarbiauti. Jeigu jis tave iškruša ir išduoda, tu atsakai jam smūgiu ir taip pat jį išduodi. Paskui vėl siūlai bendradarbiauti. Pasak Akselrodo, tai auksinė taisyklė, kuri turėtų veikti visą žmogiškųjų būtybių tarpusavio elgesį.

– Tik tiek!

Neįžvelgiau jokio ryšio tarp tos kvailos teorijos, Avril ir Kamiu bylos ir Magali Veron savižudybės. Kodėl Pirozas ir Le Medefas užsirašė ant lapo tos teoremos skaičius?

Keletą sekundžių mąsčiau.

– Pasakyk, jeigu klystu, Ibu, bet tas Akselrodo sprendimas veikia tik tada, jei žaidėjai žaidžia vienas su kitu keletą kartų. Trumpai tariant, principas toks: nesileisti iškrušamam du sykius iš eilės. Bet jei žaidžiama tik vieną kartą, galiausiai gerasis sprendimas bus pelnyti pasitikėjimą to, su kuriuo žaidi, o paskui jį išduoti, tiesa?

– Viską supratai, mano mielas!

Išjungiau ryšį, nesijausdamas pasistūmėjęs į priekį. Kalinio dilema aiškiai neįkvėpė ir Monos. Galbūt aš lygiai taip pat prasimaniau tas pakeverzotų skaičių eiles...

Ji įgrūdo sausų paplotėlių paketą į plastikinį maišelį, ištraukė termosą ir įjungė kavinuką.

– Turbūt nuo vakar miegojai ne daugiau kaip dvi valandas. Prižiūrėk kavą, aš einu persirengti.

Man išsyk kilo klausimas, kur ji šiuose namuose ras sausų moteriškų drabužių, bet ji neleido man ilgiau svarstyti. Nervingai timptelėjo megztinį.

– Man reikia žinoti, Džamalai. Tai svarbu... (Ji tebetąsė vilną, kol visai ištampė akis.) Ar prieš dešimt metų tu dar... (Iš pilko megztinio liko tik sietas, dryžiais išmarginęs jos nuogą odą.) Ar tu dar turėjai abi kojas?

Tas pats klausimas kaip Pirozo žandarmerijoje.

Nužvelgiau ją. Ciniškai. Lediniu žvilgsniu.

– Ar turėjau abi kojas? Toks tavo klausimas, Mona? Nagi, varyk toliau, baik mintį. Ar prieš dešimt metų aš galėjau šokti? Užsikarti ant skardžio? Vaikytis mergaitę? Apsukti jai galvą, išprievartauti, pasmaugti – juk toks tavo klausimas, Mona?

– Aš manau kitaip, Džamalai.

– Šlubį šiose apylinkėse būtų pastebėję.

– Turi man pasakyti, – pakartojo Mona.

Atsargiai kilstelėjau kelnes, atidengdamas geležinį strypą, jungiantį kelį su anglies pluošto pėda.

– Būdamas penkiolikos ėjau kiaurai per Bogrenelės prekybos centro stiklinę pertvarą. Su dešimtimi bičų iš La Kurnevo užsiiminėjome *yamakasi**. Gilusis šeivinis nervas buvo kirste nukirstas.

Mona pražiojo burną kaip žuvis, ištraukta virš vandens. Aš buvau greitesnis.

– Tai įvyko 2002 metų gegužę, prieš dvylika metų.

Mona nekrustelėjo. Paleido megztinį ir jis atgavo savo moherinį pavidalą.

– Tu mane maustai?

– Galbūt – baisiai mėgstu kurti istorijas.

---

* „Persikėlimo menas" – Prancūzijoje 1980 m. devynių jaunuolių grupės, pasivadinusios *Yamakasi* („stiprus kūnas, dvasia, asmenybė"), pradėta veikla.

Vairuoti nutarė Mona. Ji apsimovė *Kaporal* džinsus – itin madingus, bet jai per didelius, matyt, pasiskolintus iš Marteno Deneno sūnaus drabužinės, po dar drėgna striuke pasivilko žalią megztinį.

Ir jokios žvaigždės, prisegtos prie krūtinės.

Lietus aprimo, bet termometro stulpelis smuktelėjo žemiau nulio. Dar Monai nespėjus pajudėti uždėjau pirštus jai ant rankos.

– Jeigu viskas pakryps į bloga...

Atidariau dėklę. Mano ranka palietė šaltą revolverio rankeną. Maniau, Mona klyktelės.

Kur ten!

Ji nužvelgė mane taip, lyg aš būčiau paskutinis stuobrys.

– Čia Marteno Deneno revolveris? Tai gynybinis ginklas, Džamalai! Jis šaudo tik guminėmis kulkomis ar tuščiais šoviniais. Martenas niekada nelaikytų pas save daikčiuko, galinčio ką nors nudaigoti.

Ar tas Monos pareiškimas mane nuramino, ar išgąsdino?

Nespėjau to apmąstyti – mano pirštai dedant ginklą atgal čia pat kliudė pergamentinio popieriaus paviršių. Voko paviršių.

Rudas vokas.

Apačioje – mano vardas.

Prieš dvi valandas, kai pastačiau fiatą alėjos gale, dėklėje jo nebuvo. Atsargiai padėjau ten *King Cobra*. Ar įmanoma įsivaizduoti, kad kažkoks nepažįstamasis nekeldamas triukšmo įsmunka į sodą, pasinaudojęs nakties tamsa ir liūtimi?

Kažkoks nepažįstamasis... ar tiesiog Mona?

Nusprendęs pareikalauti jos pasiaiškinti, pakėliau akis... ir supratau, kad ji galvoja tą patį.

Jai aš buvau vienintelis, kuris galėjo įbrukti tą voką į automobilį.

Vienintelis, kuris žino, jog atidarys dėklę, kad paimtų revolverį.

Mona įtemptai nenuleido nuo manęs akių. Prisiminiau Ibu žodžius. Kalinio dilema.

Tas sumautas žaidimas...
Du bendrininkai. Slaptas pasirinkimas.
Išduoti ar pasitikėti.
Paskui atplėšiau voką.

30

Bendradarbiavimas – savitarpis – atleidimas?

Alinos Mason dienoraštis, 2004 metų gruodis

Kiek prisimenu, Mirtijė visada buvo čia.

Aš gyvenau Piušo gatvėje, septintame aukšte, bute su vaizdu į Seną, į Gijnemero tiltą ir pakrantės taką priešais, kur niekada neidavome žaisti.

Mirtijė gyveno Tabuelės gatvėje, mažame namelyje su sodeliu. Gatvelėje tiesiai priešais.

Visada vadinau ją Mimi.

O aš buvau Lina.

Mimi ir Lina

Dvi neišskiriamosios.

Mudvi paskaičiavome, kad pirmąsyk susitikome Fegrė ligoninėje 1983 metais. Aš iškakau iš gimdymo namų gruodžio septynioliktąją, o Mimi juose gimė penkioliktąją. Bet jos mama Luiza mėgdavo mums pasakoti, kad iš tiesų mes susibičiuliavome būdamos trylikos mėnesių, Piušo žaidimų aikštelėje, viena paskui kitą leisdamosi šliaužyne. Nuo to laiko, kai Mimi nebėra, dažnai žiūrinėju senas mudviejų nuotraukas su kumštinukėmis, šalikais ir kepuraitėmis.

Mes mokėmės toje pačioje pradinės mokyklos klasėje. Nieko nuostabaus! Aš dažnai eidavau pas Mimi pažaisti – su ja ir jos šelmiu šuneliu Biufo. Tik gerokai vėliau sužinojau, kad Šarlis taip jį pavadino garsaus klouno garbei. Mes jį kamuodavome, vežiodavome vaikišku vežimėliu, parišdavome seilinuką, maitindavome iš lėlių indelių.

Niekada Mimi neateidavo pas mane. Aš šiek tiek gėdijausi. Be to, neturėjau šuns.

Buvome tarsi dvynės – taip mus vadino pradinėje Alfonso Dodė mokykloje. Nors fiziškai ir nebuvom panašios.

Luiza ir Šarlis daug dirbo. Ypač trečiadieniais, šeštadieniais ir per atostogas. Luiza turėjo savo šokių mokyklą, Šarlis priimінėdavo grupes muziejuje. Kartais mes bastydavomės Elbefo gatvėmis, o dar dažniau eidavome pas Mimi močiutę Žaniną.

Ji gyveno Orivalio Uolų kelyje, name, išskobtame Senos uoloje, su grotomis sode, kur mums buvo draudžiama landžioti dėl galimų griūčių. Žanina mus juokindavo; mes ne per daug jos klausydavome. Buvome praminusios ją „močiute Nindze". Žanina atvirkščiai* – Mimi atradimas. Mimi labai mėgo žaisti žodžiais.

Kartais vesdavomės pas ją Biufo. Paplūdimio bulvare prisirišdavome jį už pavadėlio. Bulvaras, atrodo, taip ir tebesivadina. Bet šiandien Senos pakrantėje nebėra paplūdimio kaip anksčiau.

Sulaukusios aštuonerių drauge stovyklavome savo pirmojoje vasaros stovykloje Bua Pliaže an Rė pušynuose. Frederikas tada jau buvo vadovas, ir Mimi jis atrodė pernelyg gražus su savo ilgais plaukais, gitara ir raumeningomis rankomis, kurios skraidindavo ją jam virš galvos. Centrui vadovavo Luiza ir Šarlis. Kiti vaikiščiai, suvažiavę iš visų Elbefo kvartalų, persekiojo Mimi. Ji buvo lepūnėlė, direktorių dukrelė, galbūt vienintelė, kurios abu tėvai turėjo darbą.

Mudvi su Mimi surėmėme pečius.

---

* *Jeanine – Ninja* (pranc.)

Mimi ir Lina – amžinai.

Bua, kaip ją vadino, stovykloje Mimi dažnai verkdavo, bet nenorėjo nieko sakyti tėvams. Visi miegodavome dideliame miegamajame. Naktį Mimi kartais prisišlapindavo į lovą. Juokais sakydavo, kad dėl to stovykla ir vadinasi „Aukso gelumbės" – dėl prisiusiotų paklodžių. O aš jai padėdavau. Pasistengdavome likti miegamajame vienos ir sukeisdavome čiužinius. Aš paskolindavau jai saviškį, o kai vienos iš mudviejų čiužinys per daug pradvisdavo šlapimu, sukeisdavome jį su budinčio vadovo čiužiniu koridoriuje.

Niekas niekada nieko nesužinojo.

Mūsų paslaptis.

Jei būčiau išplepėjusi, ji būtų mane užmušusi. Niekada neprasitariau nė žodžiu. O mirė ji.

Po pamokų susitikdavome Jaunimo kultūros centro būreliuose. Ir, aišku, tam, kad vėl pasimatytume su Fredu. Mimi lankė šokių ir teatro būrelius. Aš tik cirko. Buvau gan gabi visokiems pusiausvyros triukams: rutuliui, kūliavirsčiams, siūbuojančioms lentoms, na, o Mimi – visai kas kita: tobula harmonija, grakštumas. Retsykiais Luiza atidarydavo cirko teatrą vien tik mums, ir mes užsisvajojusios vaikštinėdavome po apskritą areną. Kartą drabužinėje nusikabinome seną afišą: triko apsitempęs akrobatas neria pro liepsnojantį lanką. Tai buvo Rustamas Trifonas iš Moldavijos cirko. Gražus kaip dievas, šviesiaplaukis plieninėmis akimis. Keisdavomės plakatu kas antra savaitė. Kliedėjome dėl Rustamo Trifono, jis buvo mūsų stabas. Vis dėlto tai kas kita nei Filipas Nikolikas iš *2Be3**. Niūniuodavome amerikiečių roko grupės *4 Non Blondes* dainą *What's up*, svajodamos leistis Padniestrės keliais... Ten gyveno Rustamas.

Mūsų pirmoji stovykla, kurioje dirbom vadovėmis, buvo Bua Pliaže an Rė. Frederikas buvo jos viršininkas; Mimi jis atrodė vis

* Filip Nikolic (1974–2009) – serbų kilmės prancūzų aktorius ir dainininkas, grupės *2Be3* lyderis.

toks pat gražus su savo labai trumpai kirptais plaukais ir ukulele. Vis tie patys vaikėzai iš Elbefo kvartalų ar jų pusbroliai, mažieji broliukai, galbūt jau jų vaikai. Kai su Mimi žadindavome juos naktį, kad nueitų pasiusioti, tikrindamos, ar sausi jų čiužiniai ir pižamos, leipdavome beprotišku juoku.

Iš uždirbtų pinigų leidome sau *Vieilles Charrues* festivalį Bretanėje kitais metais; ten savom akim matėme *Blue Brothers* grupę. Kone galėjome juos paliesti. Flirtavome su bretonų savanoriais. Dailučiai! Vieną vakarą Mimi išėjo pasivaikščioti su tuo, kuris, pasak jos, turbūt geriausias iš visų – jis valė tupyklas.

Tokia buvo Mimi.

Kai po dviejų savaičių sugrįžome iš Finistero, Biufo buvo nugaišęs. Šv. Onos dieną. Vieną popietę – tądien buvo labai karšta – jis tiesiog užmigo rožyne. Šarlis ten jį ir palaidojo – išrausė duobę po juo net neperkeldamas kūnelio. Nuo to laiko kas kartą, užsukusi pas Šarlį ir Luizą į Tabuelės aklagatvį, negalėjau žiūrėti į tas gėles neprisimindama Biufo.

Manau, jam būtų patikę persikūnyti į rožę.

2003 metais dėl sumažintų dotacijų stovykla pirmą kartą iš Rė salos persikėlė į Normandiją. Ir priėmė daugiau paauglių. Vieną rugsėjo vakarą Mimi rado mažą šunytį, pasiklydusį už Kodbeko lez Elbefo „Makdonaldo“. Pavadino jį Ronaldu – vardas kvailokas, bet tai buvo pirmas klouno vardas, kuris atėjo jai į galvą. Parnešė jį glėbyje Šarliui ir Luizai. Taip leido tėvams suprasti, kad nuo šiol leisianti mažiau laiko namie. Stovykloje ji vaikščiojo su Frederiku. Tai buvo tarytum savaime suprantama, nors jis buvo devyniolika metų vyresnis už ją.

Tiesą sakant, visi to tikėjomės. Netgi manėme, kad jie truputį užgaišo, kol vienas kitą surado. Kitą pavasarį Mimi paklausė manęs, ar aš norinti būti liudininke jos jungtuvėse. Jai magėjo paskubėti. Vestuvės buvo numatytos spalio antrąją Orivalyje, Senos pakrantės uoloje įrengtoje bažnyčioje, tokioje tvirtoje kaip jos meilė, sakė ji. Mimi buvo didesnė romantikė negu aš ir didesnė katalikė, jai labiau reikėjo baltos suknelės, eilių, nuostabiojo princo.

Pasakiau: taip. Ir pridūriau, kad prieš tai aš ją dar nustebinsiu. Kad prasimanysiu beprotiškiausių planų jos mergiško gyvenimo laidotuvėms. Tiesą sakant, buvau sukūrusi planą, kad iš karto po Izinji stovyklos mudvi abi su kuprinėmis ant pečių autostopu leisimės į kitą Europos galą, gal net iki Padniestrės...

Mimi paliko mane 2004 metų rugpjūčio 26 dieną.

Net neatsisveikinusi.

Jai buvo laisva diena; ji nuėjo ne toliau už Didžiųjų Karjerų kelio, aštuoni šimtai metrų nuo Izinji bazės.

Buvau viena iš pirmųjų, kuri, lydima dviejų žandarų, išvydo jos pamėlusį kaklą, apnuogintą kūną po suplėšyta suknele, plačiai į dangų atmerktas akis.

Tai aš pranešiau Šarliui ir Luizai. O jie pranešė Frederikui.

Prieš skambindama jiems paskubom permąsčiau kiekvieną savo gyvenimo minutę: Piušo žaidimų aikštelę, Biufo, cirką, Rustamą Trifoną, močiutėlės Nindzės grotas.

Niekaip negalėjau įsivaizduoti, kaip man reikės ištverti visą gyvenimą be Mimi.

Mes su Šarliu, Luiza ir Frederiku norėjome sužinoti tiesą.

Bet tai iš tiesų niekada nesutapo su Karmen Avril ir tos sąjungos prieš užmarštį, „Raudonosios gijos“, siekiais. Tačiau tai buvo proga nuodugniai ir dažnai diskutuoti su Oseana, Morganos seserimi. Abi buvome beveik to paties amžiaus, abi praradusios brangiausią pasaulyje būtybę.

Nužudytą to paties tipo.

Skausmo dvynės.

Tačiau mes viena kitos nesupratome. Iš tikro ne. Kaip ir jos motina, Oseana gyveno neapykanta. Oseana svajojo rasti sesers žudiką ir pribaigti jį savomis rankomis. O aš, manau, būčiau galėjusi kas dieną lankyti jį kalėjime ir pasakoti jam kiekvieną Mirtijės gyvenimo smulkmeną, kad priversčiau jį suprasti, kas ji buvo, priversti apgailestauti dėl savo poelgio, priversti ją pamilti ir maldauti jos atleidimo.

Kad niekas niekada neatskleis tiesos apie jų vienturtės dukros žūtį, Šarlis ir Luiza suprato, kai buvo nustatytas įtariamasis Nr. 1, Olivjė Rua.

Paskui pripažintas nekaltu.

Policijos viršininkas Bastinė to beveik neslėpė. Nutraukta byla... Nebent įvyktų kas nors netikėta. 2005 metais jie paliko „Raudonosios gijos" sąjungą. Tai buvo asmeninis jų pasirinkimas. Jie primygtinai prašė, kad mudu su Frederiku ir toliau dalyvautume jos veikloje.

Niekada nepamiršti.

Tada mes nesupratome kodėl.

Luiza apsišarvavo kantrybe iki 2007 metų gruodžio, iki iškilmingo Elbefo cirko teatro atidarymo po beveik dešimties metų renovacijos darbų. Ta proga Šarlis ir Luiza pakvietė kelis žymius tarptautinius artistus.

Dalyvavo ir Rustamas Trifonas. Jam buvo penkiasdešimt treji metai. Jo afiša vis dar kabojo virš Mimi lovos. Jis sutiko apsilankyti Tabuelės aklagatvyje, užlipo į jos kambarį, kildamas laiptais grakščiai kaip angelas. Paskui paprašiau jo nuskinti sode rožę, ir jis nuėjęs padėjo ją ant Mimi kapo Šv. Stepono kapinėse. Atrodė susijaudinęs.

Tai buvo graži ir liūdna akimirka.

Vakare visi trys likome arenoje: Šarlis, Luiza ir aš. Žvelgdama į didžiulę tamsiai raudono aksomo uždangą išrikiuotų prožektorių šviesoje, pasakiau tik tiek:

– Mimi tai būtų be galo patikę.

Šarlis ir Luiza nutylėjo. Galbūt jie galvojo, kad Mimi mato visa tai iš aukštybių. Girdi. Jaučia tą patį. O gal ir ne. Po Mimi mirties jie šiek tiek nutolo nuo Dievo.

Taip ir išsiskyrėme.

Tada pasigailėjau, kad neišdėsčiau jiems savo dvejonių.

Kitą dieną Šarlis ir Luiza išvyko į Rė salą. Bua Pliažo an Rė stovyklos patalpos beveik prieš dešimt metų buvo parduotos ir ten įrengtas kempingas. Dar vienas. Prabangus – su baseinu ir

teniso kortais, kur niekada neįkels kojos joks Elbefo berniūkštis. Maždaug 18 valandų 50 minučių, prieš pat uždarymą, jie užkopė į Banginių švyturio viršų. Du šimtai penkiasdešimt septynios pakopos. Iš Atlanto pūtė šaltas vėjas, jie buvo vieni.

Ranka rankon jie užlipo ant betoninio aptvaro ir šoko į pragarmę.

Nuo to laiko aš dažnai aplankau močiutę Nindzę Uolų kelyje. Ji vienintelė liko iš mano tikrosios šeimos. Mes daug kalbėjomės. Galų gale išpažinau jai tai, kas slėgė man širdį. Ji mane nuramino. Gerai, kad aš nieko nepasakiau Šarliui ir Luizai. Geriau, kad jie iškeliavo taip, įsitikinę, jog Mimi buvo nužudyta atsitiktinai ir telieka kaltinti lemtį. Bet taip pat ji leido man suprasti, kad toji abejonė taip ir neduos man ramybės. Kad turiu nuo jos išsivaduoti.

– Kaip, Žanina? Kaip?

– Viską papasakoti policijai, mano gražuole. Net jei tai turėtų atverti baisiausius randus.

Tada vėl prisiminiau tą Mimi eilėraštį.

Paskutines jo eilutes.

Aš išmūrysiu apie mus tvirtovę
Ir ją ginsiu.
M2O

Mimi niekada nebūtų galėjusi to parašyti.

Man taip stigo Mimi.

31

Atverti baisiausius randus?

Mona išjungė fiato lubų lemputę ir pasisuko į mane.

– Na?

Rudas vokas nukrito man prie kojų. Man buvo sunku susieti visa tai, ką čia perskaičiau, su Morganos Avril nužudymu, Magali Veron savižudybe, tačiau ryšys neišvengiamai buvo.

Tereikėjo jį išnarplioti. Mintyse šmėstelėjo pernelyg stipriai apie kaklą suveržto šaliko vaizdas.

Mona pastebėjo, kad mano akių krašteliuose tviska ašaros.

– Jaudinama?

– Labai.

– Dėl Morganos ar dėl Mirtijės?

– Mirtijės. Veikiau Mimi... Labai gražus meilės pareiškimas.

Monos akys keistai žybtelėjo. Ji padvejojo, paskui atsargiai perbraukė pirštu man per voką ir jį nušluostė.

– Ačiū, – tarė.

– Už ką?

Ji neatsakė ir įjungė atbulinį bėgį, kad išvairuotų automobilį iš sodo.

23 valandos 10 minučių.

Mona sustojo Žano Polio Lorano aikštėje tiesiai priešais Kristiano Le Medefo namus. Horizonte – jokio faro. Vis dėlto

prieš pereidamas stovėjimo aikštelę užsitraukiau savo vėjastriukės gobtuvą. Sustojau priešais žvejo namą.

– Vakar jis nebuvo užrakintas.

Paspaudžiau rankeną. Durys atsidarė.

– Tavo liudininkas įtarumu nepasižymi, – pajuokavo Mona.

Palaukiau, kol abu atsidursime viduje, ir šūktelėjau:

– Kristianai! Kristianai Le Medefai?

Jokio atsako, kaip ir maniau. Buvęs atominis inžinierius Ataraksas negrįžo.

Pasprukęs?

Pagrobtas?

Nužudytas?

Mona sekė paskui mane tamsiu koridoriumi beveik pralinksmėjusi.

Staiga sustojau. Nustėręs, lyg temperatūra kambaryje staiga būtų smuktelėjusi.

Laiptus priešais mus gaubė visiška tamsa.

– Jokios šviesos, – sušnibždėjau.

– Logiška, tiesa?

– Ne! Vakar viršuje, Le Medefo miegamajame, degė naktinė lempelė.

– Prieš išeidamas tu ją išjungei.

Papurčiau galvą. Buvau įsitikinęs – aš nieko neliečiau. Pirštų galais įjungiau žibintuvėlį savo *iPhone* telefone. Nenutrūkstamas žybsnis nutvieskė laiptus.

Nieko. Jokio garso. Jokios gyvybės. Visai kaip per mano praeitos nakties vizitą.

Tik ta išjungta lempa galvūgalyje.

Užkopiau dešimt laiptelių, viršuje apšviečiau laiptų aikštelę, paskui stabtelėjau ir šūktelėjau vėl:

– Le Medefai!

Nieko.

Aš vėl klystu. Vakar vakare spustelėjau tos sumautos lempos jungiklį ir išjungiau ją pats to nesuvokdamas.

– Tuojau pamatysi, ar aš beprotis! – staiga šūktelėjau Monai, leisdamasis laiptais. – Eime į svetainę.

Ji praleido mane į koridorių; mūsų kūnai lengvai susilietė. Mano mobiliojo telefono blykstė slydo sienomis, apšviesdama nuo drėgmės atsiknojusius tapetus, papilkusius elektros jungiklius, apipelijusias sienų apkalas. Vakar, sujaudintas Kristiano Le Medefo dingimo, nepastebėjau, koks apleistas tas žvejo namas, kurį jis esą prižiūri.

Nuleidau žibintuvėlį, apšviesdamas baltą ir juodą grindų klojinį. Tylą drumstė tik mūsų žingsnių garsas.

Tyla...

Mano kūną pervėrė nauja elektros iškrova. Naujas beprotybės gūsis.

Aš nebegirdėjau jokio zvimbimo. Kažkas buvo išjungęs tranzistorių!

Sušnibždėjau į tamsą:

– Radijas vakar buvo įjungtas.

Mona neatsiliepė. Tiesiog jaučiau jos alsavimą sau į nugarą. Mano stuburą varstė šiurpuliai. Ką aš rasiu toje svetainėje? Stabtelėjau ant slenksčio.

– Kristianai?

Juokinga. Ką aš sau įsivaizduoju? Kad grobikai dieną bus jį atgabenę atgal, kad jis pabaigtų savo makaronus?

Aišku, jokio atsakymo. Nė *France Bleu* stoties signalo.

Kas galėjo užeiti po mano apsilankymo? Kurių galų? Kad paliktų Le Medefo lavoną?

Mano blykstė čiaužė per kambarį, ieškodama stalo kambario viduryje, paskui kėdžių, mikrobangų krosnelės, televizoriaus, radijo imtuvo... Kelissyk. Vis greitesniais, veikiai kone isteriškais ratais.

Išprotėjusio apšvietėjo paieškos.

Paskui staiga spjoviau į bet kokį atsargumą ir spustelėjau jungiklį. Balta plikos lemputės šviesa užliejo kambarį, dirgindama akių vokus. Delnu it stogeliu prisidengiau akis, nepajėgdamas patikėti tuo, ką matau.

Kambarys buvo tuščias.

Visiškai tuščias.

Nei kėdės, nei stalo, nei butelio, nei lėkštės ar stiklinės, nei televizijos programos, netgi radijo. Netgi jokio baldo.

Svetainė ir virtuvė nuo vakar vakaro buvo visiškai ištuštintos.

Telefonas mano rankoje ūmai apsunko visa tona. Man svaigo galva. Į kambarį įėjo Mona. Lengvas aidas atsiliepė į jos žingsnius.

– Le Medefas gyveno čia?

– Taip.

Įveikiau svaigulį ir vieną po kito parodžiau tikslų baldų išdėstymą. Pirštais perbraukiau sienas, grindis. Dulkių pėdsakai ar jų stoka aiškiai rodytų, kad daiktai buvo perkelti neseniai. Kad jie viską paskubom išgabeno.

– Jie viską ištuštino, – pasakiau.

– Kas tie jie?

– Nieko nežinau, Mona, bet tai ne per daug sudėtinga. Stalas, kėdė, keletas elektros prietaisų. Viskas telpa į furgonėlį...

Mona nutylėjo. Aš toliau vijau savo minties giją.

– Pirmiausia atsikratė neparankaus liudininko. Paskui visų kitų daiktinių įrodymų...

– Sąmokslas... Jie velniškai organizuoti, Džamalai.

Monos balse skambėjo pašaipos gaidelė.

Atsisukau į ją, čiupau už pečių.

– Velniai rautų, Mona! Manai, būčiau galėjęs viską prasimanyti? Kiekvieną detalę? Vyno taurę, makaronų lėkštę, tyliai dūzgiantį radiją? Manai, aš toks trenktas?

Per garsūs mano žodžiai atsimušė nuo plikų sienų. Mona atsistojo vidury kambario, kaip tik Le Medefo kėdės vietoje. Vakarykštėje.

– Liaukimės svarstę tokio pobūdžio klausimus, Džamalai. Tiesiog laikykimės programos. Tavo pažado, prisimeni? Šiąnakt mes leidžiam sau paskutinį netikėtą vizitą pas du tavo liudininkus: Kristianą Le Medefą ir Denizą Žuben. Paskui tu trauki pas farus.

Aš neprieštaravau. Nebeturėjau jėgų.

Dar kelias minutes praleidome viduje, paskui Mona paėmė man už rankos ir išvedė laukan. Vos iškėlus koją į gatvę virstelėjo namo priešais durys. Blausi šviesa nutvieskė grindinį. Instinktyviai smukau į tamsą. Išėjęs į lauką žmogėnas galėjo įžiūrėti tik Monos siluetą.

– Nešilta, a?

Tarp jo kojų prasispraudė šlubčiojantis šešėlis. Atpažinau trikojį vakar vakaro šunį. Jo šeimininkas ištisą amžinybę degėsi cigaretę, ta proga liepsnelės šviesoje įvertindamas Monos veidelį.

– Ne kasnakt pamatysi tokią gražią merginą kaip jūs, vaikštinėjančią gatve.

Trikojis šuo klibinkščiavo prie manęs. Mona, pliaukštelėjusi liežuviu, spėjo jį pasišaukti ir pasilenkusi paglostyti. Šeimininkas, atrodo, įvertino šį gestą.

– Seniai čia gyvenate? – paklausė mergina.

– Uhu. Dabar jau bus dešimt gerų metų.

Jis užsitraukė dūmą.

– Ką veikėte tame name?

Tas kvailys pastebėjo šviesą!

– Apžiūrinėjau, – it niekur nieko atsiliepė Mona.

Pasitraukiau dar šiek tiek į tamsą, stengdamasis kelti savo kairiąją pėdą per kelis centimetrus virš šaligatvio.

– Tokiu metu?

Jis atrodė nustebęs. Pats stebėdamasis instinktyviai suspaudžiau kišenėje *King Cobra* rankeną. Žmogėnas išpūtė dūmus, paskui gūžtelėjo pečiais.

– Atrodo, jie pasirengę viskam, kad tik parduotų...

– Parduotų? – pakartojo Mona.

– Aha. Pusę metų ieško pirkėjo. Turiu pasakyti, Iporas – ne Dovilis, aha. Čia tokių namų kaip šis parduodama dešimtys...

Mano kojos drebėjo. Išlaikiau pusiausvyrą uždėjęs ranką ant šalto grūdėto smiltainio. Mona suvaidino naivią.

– Namas tuščias jau pusę metų?

– Aha. Nebent apsilanko kokie pirkėjai. Bet ką gi – tai veikiau retas atvejis. Ypač tokiu laiku...

Jis išspjovė nuorūką ir pasiuntė Monai šypseną, įsivaizduodamas – nors ne per daug tuo tikėdamas – ją būsiant žavinga kaimyne; paskui pasišaukė šunį. Jam įkandin trinktelėjo durys.

Kiek palūkėjęs tamsoje priėjau prie fiato. Monos balsas smigo man į nugarą:

– Patenkintas?

Prisiverčiau išpyškinti pačius neįtikinamiausius argumentus:

– Tuščias namas! Tobula priemonė mane užspęsti. Ramių ramiausiai sustatomos ir išardomos dekoracijos.

Mona sumirksėjo fiato žibintais.

– Taigi Le Medefas – bendrininkas? Maniau, jis tavo sąjungininkas? Pats tau parodė, kur gyvena, juk taip?

– Galbūt jis manim nepasitikėjo. Kalbėjo apie sąmokslą, tylos kodą. Galbūt bijojo! Galbūt...

Mona padavė man raktelius.

– OK, judam, Džamalai. Paskutinis etapas. Perduodu tau vairą, tu žinai kelią pas Denizą.

Ir nė žodžio daugiau.

O juk būtų galėjusi tėkšti man krūvą argumentų, kad įrodytų, jog Kristiano Le Medefo dingimo sceną aš susapnavęs. Paskui visų jo baldų išgabenimą. Kad, pavyzdžiui, kaimynas – iš tų, kurie pastebi kraustytojų sunkvežimį, pastatytą priešais duris. Kad iš esmės vienintelis liudininkas tarp vakar ir šiandien nakties yra trikojis šuo.

Pajudėjau.

Prietaisų skydas rodė žalius švytinčius skaičius: 23 valandos 32 minutės.

– Denizą Žuben tokiu laiku ištiks infarktas.

– Arba mane, – atsiliepė Mona. – Kokia numatoma programos staigmena? Deniza ateivių perpjauta gerkle? Jos šmėkla, siūlanti mums arbatėlės?

Denizos Žuben šmėkla...

Automobilio salono tyloje prisiminiau senosios ponios žodžius. Ji tvirtino jau daug metų nekelianti kojos iš namų. Mane

vis dėlto atpažino, buvo mane susitikusi, bet tai įvykę prieš dešimtį metų Iporo paplūdimyje Morganos Avril nužudymo rytą. Paskutinė mano viltis pagrįsta nukaršusios senės liudijimu; jos kliedesiai bus dar vienas lašas, priversiantis mane patikėti savo paties amnezija!

Įsitaisiusi ant keleivio sėdynės Mona uždegė lemputę palubėje ir sklaidė Morganos Avril ir Mirtijės Kamiu dosjė, nušvilptas iš Karmen Avril ir Pirozo. Susikaupusi. Staiga man pasirodė, kad kažkas neduoda jai ramybės. Jos akys be paliovos bėgiojo nuo vieno dosjė prie kito.

Sulėtinau greitį prieš įvažiuodamas į ilgą tiesų kelią, vedantį į senąją Kukmedžių Turvilio stotį.

– Ką nors aptikai?

Ji įsmeigė į mane keistą žvilgsnį.

Akivaizdu.

Ji kažką surado. Kažką, kas ją sukrėtė.

– Ne. Žodžiu, galbūt.

– Ką?

– Paskui. Po senės.

– Kodėl?

Mona netikėtai pakėlė balsą:

– Po velnių, po senės.

32

Tu kažką aptikai?

Fiato žibintai iš pradžių apšvietė Rytų ekspreso vagoną, paskui *Pacific Chapelon* garvežį ir galop senosios stoties fasadą, kurio laikrodis teberodė 7 valandas 34 minutes.

Vos išjungiau variklį, stotis, traukiniai ir stovėjimo aikštelė prasmego nakties tamsoje. Slinkome į priekį pasišviesdami žibintuvėliais. Du spindulių pluoštai dryžiais išmargino lino mėlio namo sienas.

– Žadinam Denizą? – paklausė Mona.

Prieš atsakydamas nusitvėriau durų rankenos. Šįsyk užrakinta. Kukmedžių kaimelyje viso labo keli nameliai, jų siluetai šmėžavo už kokių penkiasdešimt metrų.

– Jeigu belsimės, pirmiau sukelsime ant kojų visą kvartalą.

Nė nepagalvojęs žengiau kelis žingsnius prie lango su pinučiais. Langinės nebuvo uždarytos. Nusitvėręs kiaušinio dydžio akmenį smarkiai kaukštelėjau į lango stiklą arčiau velkės. Dešimt centimetrų iš dešimt. Tyloje blykstelėjo trumpa sudužusio stiklo kaskada. Nė kiek nesisaugodamas atidariau langą iš vidaus.

Keli kraujo lašai ištryško man ant delno. Nerimti įbrėžimai. Mona žiūrėjo į mane netardama nė žodžio.

– Padarysime Denizai staigmeną, – pajuokavau.

Mano tonas nebuvo linksmas.

Ko taip laužtis į vidų? Kad susigrumčiau su tuo, kas neabejotinai yra priešais? Ko aš tikiuosi? Užklupti pas Denizą Žuben tuntą sąmokslininkų, ruošiančių naujas dekoracijas, statančių naujo iliuzijų kambario pertvaras?

Mes įlipom pro langą.

Arnoldas, ūmai toptelėjo man.

Arnoldas mus pastebės!

Keista, ši cu nepasirodė. Bandžiau prisiminti senosios stoties kambarių išdėstymą. Denizos miegamasis kitame įstrižainės gale.

Mano žibintuvėlis nušvietė sienas.

Mane užliejo begalinis palengvėjimas. Raminama, kone tvilkinanti šiluma. Po pasaulį klajojančių traukinių nuotraukos vis dar puošė sienas! Rytų ekspresas dūmė per Venecijos lagūną, *Shinkansen* nėrė per Japonijos miestą. Mano žibintuvėlis toliau tyrinėjo kambarį, perbėgo per išsikišusias sijas, normandišką spintą, džiovintas gėles vazoje, per kėdes šiaudinėmis sėdynėmis.

Kiekviena detalė sutapo su mano prisiminimais! Taigi kai kurie mano smegenų neuronai dar neatsijungę. Pirmą kartą po ilgo laiko galėjau pasikliauti savo atmintimi. To beprotiško pokalbio su Deniza aš nesusapnavau.

Dvejojau, ar pašaukti Denizą, kaip šūkčiojau Kristianui Le Medefui, ar užklupti ją lovoje ir sukelti elektros šoką, papurtyti, pakišti po dušu, kankinti, kol ji pakeis savo versiją ir prisimins Iporo paplūdimį, trečiadienį, Pirozą ir Magali Veron lavoną.

Prisiartinome prie miegamojo. Kai stūmiau duris, mano sportbatis, pritaikytas kairės kojos protezui, primygo ant žemės kažką minkšta.

Tylą perskrodė siurrealistinis cypimas. Plastikinio žaislo garsas. Mažo vaiko žirafa ar koks kitas žaisliukas.

Beveik išsyk Denizos Žuben miegamajame įsižiebė lempa. Mano akių tinklainės nutvisko. Suspaudžiau kišenėje revolverį. Neleisti senei suklikti. Šįsyk neduoti jai laiko sukelti aliarmą. Ne...

Senutės miegamojo sienos buvo išklijuotos popieriniais Hello Kitty* *apmušalais.*

Virš mano galvos siūbavo mažutės fėjos, pakabintos už siūlo ant lubų. Kiti nykštukai ropštėsi užuolaidomis. Didžiulių minkštų žaislų kaugė. Šunys, triušiai ir drambliai. Virš turkio spalvos lovos lingavo kitos fėjos. Į mane stebeilijosi dvi apstulbusios akys. Šešerių metų vaiko akys.

Nuo riksmo man iš dešinės, sklindančio iš kitos, mažesnės lovos, šįsyk rausvais skersiniais, man apkvaito galva.

Pasirodė trejų metų mergaičiukės galva. Persigandusios mergaičiukės. Ji klykė nesustodama, net neatsikvėpdama, o jos skruostus, kaktą, kaklą užliejo raudonis.

– Velniai griebtų, Džamalai...

Mona, regis, neįstengė ištarti ką kita. Tarsi iki šiol būtų atlaidžiai taikščiusis su mano beprotiškom lobių paieškom, bet šįsyk aš jau peržengiau ribas.

Apsisukau apie savo ašį dairydamasis, kaip čia apmaldyti mergaičiukę.

Bergždžios pastangos.

Čia tuoj pratrūko berniukas, klykė dar garsiau negu sesė, visu liesu kūneliu gaużdamasis į pižamą su piratais.

– Kokį velnią jūs čia veikiate? – sugriaudėjo balsas mums už nugaros.

Už mūsų stypsojo du suaugusieji. Moteris naktiniais marškiniais, susivėlusi, perblyškusi, netekusi žado iš siaubo. Vyras, nuogas iki juosmens, keturiasdešimtmetis, apžėlęs žilsvais šeriais, dešinėje rankoje švytravo virtuviniu peiliu.

Drebančioje rankoje...

Drėgnas Monos delnas nusileido man ant peties, o aš taikiausi revolveriu į abu tėvus.

Grynas refleksas.

---

* Populiarus japonų sukurtas personažas: balta japoniška trumpauodegė katytė su raudonu kaspinu.

Kambaryje dviguba jėga nuskardėjo vaikų klyksmų koncertas. Motina, atrodo, kaip vilkė tykojo menkiausios progos pulti du pašalaičius, atskyrusius ją nuo vaikų.

Monos balsas suskambo maldaujamai:

– Džamalai, ne.

Suspaudžiau revolverio rankeną.

– Kokį velnią jūs čia veikiate? – išpyškinau.

– Ką?

Šeimos tėvas, nors ir nustebęs, atlaikė mano žvilgsnį. Neleido išryškėti nė menkiausiai baimei.

Pakartojau:

– Kokį velnią čia veikiat?

Jis, regis, nesuprato mano klausimo esmės, bet vis dėlto atsakė:

– Išsinuomojome būstą savaitei...

Mona atsiduso ir timptelėjo man už rankovės.

– Gerai, Džamalai. Šį kartą baigiame...

Nejudėjau. *King Cobra* tebuvo nekaltas savigynos revolveris, bet vyras su peiliu to nežinojo.

– O vakar? – paklausiau. – Iškart po vidurdienio buvote čia?

– Ne, – atsakė tėvas. – Visą dieną pravažinėjome po Išsilaipinimo paplūdimius, bet...

Kuo daugiau klausinėjau, tuo tvirčiau skambėjo jo balsas. Gal jis manė turįs reikalą su pasienio policija...

Mona vėl truktelėjo man už rankos.

– Eikš. Tu mane gąsdini.

Lėtai nusekiau paskui ją nepaliaudamas taikytis į tėvus. Motina puolė prie mažylės, ši lyg mostelėjus burtų lazdele nutilo. Tėvas, atstatęs peilį, nenuleido nuo mūsų akių.

Monos ranka nutvėrė manąją, spustelėjo, kad paskubėčiau. Neprarasdamas pusiausvyros. Mano galvoje ratelį suko senosios stoties puošmenos. Traukiniai ant sienų, šiaudinės kėdės, fėjos palubėje.

Po paraliais, visų tų detalių aš negalėjau prasimanyti! Puikiai prisiminiau tas nuotraukas, tuos baldus, kiekvieno daikto vietą tame kambaryje.

Kai išėjome pro duris iš senosios stoties, Mona nusitempė mane tekinom. Prisiminiau, kad prieš kelias valandas Arnoldas kurnėjo paskui mane iki pat stovėjimo aikštelės, tarsi visad būtų čia gyvenęs ir gynęs savo teritoriją su visa bjauraus šuniūkščio pagieža. Į sieną atremti stovėjo du vaikiški dviratukai: vienas su papildomais ratukais, kitas – be. Už kelių metrų – *Audi 75*.

Šįsyk Mona vairavo netardama nė žodžio. Aš kalbėjau vienas, lyg įtikinėdamas pats save. Įnirtingai pyškindamas argumentus iki paskutinio patrono:

– Senoji stotis – kaimo turizmo sodyba, sutinku. Ta šeima išsinuomojo ją savaitei, OK. Bet vakar jie visą dieną buvo išvykę. Pakako laiko sunešti vaikų žaislus į miegamąjį. Kad tame name įsikurtų Deniza. Kad suvaidintų man tą komediją. Papasakotų savo geležinkelininko vyro istoriją. Apsimestų neprisimenanti Magali Veron savižudybės.

Mona neatsiliepė. Nepravažiavus nė trijų šimtų metrų ji staigiai pasuko į dešinę ir sustabdė automobilį didelėje tuščioje stovėjimo aikštelėje prieš ilgą cementinį pastatą.

„Benediktino prekių sandėlis“ – skelbė didelės raudonos raidės. Vieta atrodė apleista.

Mona išjungė variklį.

– Kelio galas, Džamalai. Važiavau taip toli, kaip galėjau.

– Paklausyk, Mona...

Sutelkiau mintis į įrėmintas traukinių nuotraukas. Sniegu užversta Baikalo–Amūro magistralė, Andų šlaitai ir molai, vagojantys jūrą. Vakar aš mačiau tuos vaizdus Senojoje Kukmedžių stotyje.

– Ne, Džamalai, baigta. Deniza Žuben niekada negyveno toje stotyje. Ne ką daugiau negu Le Medefas tame name Žano Polio Lorano aikštėje. Tu niekada su jais nesikalbėjai, jie niekad nematė, kaip ta mergina nušoko nuo skardžio. Nei jie, nei kas nors kitas. Nei joks žurnalistas. Nei joks faras. Todėl, kad tos Ma-

gali Veron niekada nebuvo, Džamalai. Tu ją prasimanei. Nežinau kodėl, bet tu iš visų gabalų sukūrei tą merginą. Matyt, tai susiję su Morgana Avril, nes suteikei jai jos veidą. Galbūt ir su Mirtijės Kamiu nužudymu. Matyt, todėl farai tavęs ir ieško, bet viena čia yra tikra, Džamalai, ir tai veikiau gera naujiena. (Ji atsikvėpė prieš išpyškindama.) Farai negali užkarti tau ant sprando Magali Veron žmogžudystės ir išprievartavimo – tos merginos nėra!

Čiupau žandarmerijos dosjė, nušvilptą iš Pirozo kabineto.

MAGALI VERON, skelbė didžiosios raidės.

Aš negalėjau prasi...

Irzliu mostu Mona davė man ženklą patylėti.

– Neseniai mes tai jau aptarėme. Aš savo sutarties dalį išpildžiau, Džamalai. Tau lieka išpildyti tavąją. Vos patekės saulė, tu prisistatysi farams.

Aš spyriojausi.

– Velniai rautų, Mona, jie to ir telaukia! OK, kol kas daužomės kakta į sienas, bet dar yra kitų tamsos zonų, kurias reikia ištirti, tau neatrodo? Klausyk, pavyzdžiui, ta kalinio dilemos istorija. Ir ta korespondencija! Vis dėlto nesu toks ligonis, kad palikčiau tuos vokus gulėti dėklėje ir po valandos juos pamirščiau.

Mona metė į mane lipšnų žvilgsnį, kuris priminė Šv. Antano instituto psichologus, profesionaliai kantriai besiklausančius neįtikimų meluojant užkluptų jaunuolių pasiaiškinimų.

Prakeikimas! Aš nesitrauksiu.

– Raktas slypi tose raidėse! Kažkas, ko niekas nepastebėjo, Mona. Ką aptikti galiu tik aš vienas...

Ji švelniai perbraukė ranka man per plaukus. Veikiau motinišku nei įsimylėjėlės gestu.

– Pamiršk, Džamalai. Pamiršk dabartį. Viską, kas nutiko per tris dienas. Tu ją prasimanei, nes tiesa slypi kažkur tavo sąmonėje – labai giliai užslėpta. Tau reikia paieškoti to, kas įvyko prieš dešimt metų, ne to, kas šią savaitę.

Negalvodamas stvėriau jai už riešo ir suspaudžiau – stipriai, per stipriai, paskui bloškiau jos ranką atgal jai ant kelių it kokią sudžiūvusią šaką.

Mano balsas buvo šaltas kaip ledas:

– Tada tu taip pat.

– Taip pat ką?

– Tu taip pat žaidi šitą žaidimėlį. Paversti mane psichu, kad galėtum sviesti į mane akmenį. Užkarti man ant sprando tų dviejų merginų nužudymą prieš dešimt metų. Tikslas toks, teisybė? Palaužti mane? Išplėšti prisipažinimą?

Staiga vėl prisiminiau vokus *Fiat 500* dėklėje, laiškininką, atgabenusį į Vokotus korespondenciją, visus tuos iš anksto sukurptus veiksmus, tarsi būtų įmanoma numatyti menkiausią mano krustelėjimą. Visa tai suorganizuoti galėjo tik Mona! Ji buvo pagrindinė šio sąmokslo detalė.

– Dabar palik mane, Mona. Aš tęsiu toliau. Vienas.

Ji vėl pabandė nuleisti delną man ant rankos. Atstūmiau ją.

– Aš nebepasitikiu, Mona. Niekuo nebepasitikiu.

Suvokiau, kad aš – bjauriausias niekšas.

Galbūt...

Mona dėl manęs nepaprastai rizikavo.

Arba ne.

Abejoti, vadinasi, rizikuoti. Tokios rizikos aš nebegalėjau sau leisti. Buvau bepakyląs, beišlipąs iš fiato ir bedingstąs tamsoje. Mona pravėrė dureles.

– Pasilik automobilį, Džamalai. Tau jo prireiks labiau negu man...

Mokslininkės žvilgsnis paskutinįsyk slystelėjo nuo Magali Veron iki Morganos Avril dosjė. Prisiminiau, kad prieš sustojant prie senosios stoties ji ten aptiko kažką, kas ją dar labiau įtikino, jog aš kliedžiu.

Paskui. Po senės, pasakė ji.

Teirautis jau per vėlu.

Ji išlipo, tada palinko prie manęs. Iš už kelių metrų apšviestas žibinto jos veidas ištįso. Ji jau nebebuvo panaši į smagų apvalų kirstuką – veikiau į užpjudytą žvėrelį, mažą neatsargų graužiką, kuris nesulauks žiemos. Ašaros riedėjo jai skruostais.

– Dar vienas dalykas, Džamalai. Netgi, manau, esminis. Tavo galvosūkiui reikia pridėti vieną dėmenį – dėmenį, kuris bado akis ir kurio tu vis dėlto neperpranti.

Ašaros riedėjo dar smarkiau.

Svarbus dėmuo, į kurį būčiau neatkreipęs dėmesio?

Mano smegenims dar nespėjus apdoroti tos potekstės prasmės Mona paaiškino.

Tiesiu taikymu.

– Tu įsimylėjai tą merginą, Džamalai! Tą Morganą Avril. Tą veidą, kurį man tiek aprašinėjai. Tokį taurų, tokį tyrą, tokį liūdną. Tą veidą, kurį tareisi vėl susitikęs ant skardžio prieš trejetą dienų. Rimtą, kupiną nevilties – prisimeni? Kol jis išslydo tau tarp pirštų ir dingo bedugnėje. Tu svajoji apie lavoną, mielasis! Dailų lavonėlį, jau dešimt metų mirusį ir palaidotą. Apgailestauju, man toks vaidmuo pernelyg sudėtingas. Aš negaliu pavyduliauti šmėklai.

– Ta mergina yra, Mona.

Neatsakydama ji man nusišypsojo, paskui perėjo prie fiato priekio. Ilgai stebėjo tiesų tuščią kelią, paskui kažką išsitraukė iš striukės.

Tamsoje žybtelėjo auksas.

– Grąžinu ją tau, – tarė Mona.

Ji atsargiai padėjo šerifo žvaigždę ant automobilio kapoto.

Neįstengiau pratarti nė žodžio.

– Sėkmės, – kuštelėjo ji pro pravertas dureles.

Šerifo žvaigždė. Penki mano siekiai...

Penkias mano žvaigždės kryptis, kaip ir visa kita, nušlavė pastarųjų dienų škvalas. Keista, jos slinko mano mintyse, o Mona tuo metu tolo, tirpo aikštelės tamsoje. *Tapti. Pasimylėti. Turėti. Būti. Grąžinti.*

Nugrimzdęs mintyse neišsyk pastebėjau, kad Mona grįžta. Paskui, kai ji priartėjo prie fiato, pamaniau, kad sugrįš pas mane, pabučiuos, apkabins, apsipils ašaromis ir paprašys atleidimo.

Ji tik kilstelėjo valytuvą.

Po perkūnais, kas čia per žaidimas?

Lėtai vienu pirštu ant apdulkėjusio priekinio stiklo ji išvedžiojo vienuolika raidžių.

MAGALI VERON*

Paskui pirštu ėmė trinti po vieną – vienintelę – raidę ir čia pat brėžti tokią pat keliais centimetrais žemiau.

Iš pradžių M.

Paskui O.

Paskui R.

Paskui G.

Paskui visas kitas.

Kai visos vienuolika raidžių buvo nutrintos, tada išvedžiotos kitoje eilutėje, kiek žemėliau, bet kitokia tvarka, priekinio stiklo dulkėse išniro naujas vardas:

MORGANA AVRIL

Mona vėl palinko prie *Fiat 500* durelių.

– Viena ir ta pati moteris, Džamalai. Mirusioji ir jos pamėklė...

Kelio gale nušvito du žibintai, paskui, kone iš karto, žiaudri mirksiuko šviesa įsuko tamsą mėlynu sūkuriu.

---

* Tikslią anagramą atitinka prancūziška vardų rašyba.

33

Mirusioji ir jos pamėklė?

Žandarmerijos *Boxer* furgonėlis ūmai iššuko iš trajektorijos, įveikė atšlaitę ir sustojo už kelių metrų nuo *Fiat 500*.

Plieksdamas žibintais. Dvi saulės tvieskė tiesiai į mus, o visur aplink siūravo mėlynai elektrinės spalvos dangus.

Akimirką svarsčiau, kaip žandarai galėjo taip lengvai mus rasti. Tik akimirką.

Koks kvailys!

Vos mums dingus iš senosios stoties būsto tėvai tikriausiai paskambino farams: kažkoks tipas, ginkluotas pliauške, įsilaužęs pas juos, stirksojęs jų vaikų kambaryje.

Arabas. Šlubas. Įniršęs.

Kavalerija neišvengiamai puolė į mūšį.

Iš furgonėlio išsiropštė du šešėliai; atpažinau nerangų Pirozo siluetą ir kitą – ištįsusį, gunktelėjusį – jo padėjėjo.

Tamsoje nuskardeno kapitono balsas:

– Baigt žaidimus, Salaju! Lipkit iš mašinos, rankas aukštyn!

Ir Pirozas, ir jo padėjėjas buvo nusitvėrę pistoletus. Jie pasislinko per metrą į priekį. Žibintai už nugaros neapsakomai išdidino jų šešėlius. Mona traukėsi, kol įsirėmė į fiato kapotą, lyg įbauginta jų neproporcingų ginkluotų rankų.

Pirozas sugriaudėjo vėl:

– Nė krust, panele Salina!

Aš suakmenėjęs sėdėjau automobilyje, nepajėgdamas ničnieko nuspręsti. Kišenėje jaučiau *King Cobra* svorį. Niekingo ginklo, šaudančio guminėmis kulkomis.

– Dabar lipkite lauk, Salaju!

Atidariau dureles. Ramiai.

Jaučiau tai, kas veikiausiai jaučiama prieš mirtį: visišką nuolankumą likimui ir kartu klastingą finalinį jaudulį... Pagaliau sužinoti, kas bus po to. Atskleisti didžiąją paslaptį.

Kas aš toks?

Praradęs atmintį iškrypėlis ar užspęstas atpirkimo ožys?

– Pirmyn, Salaju!

Mano žvilgsnis aprėpė Benediktino sandėlių stovėjimo aikštelę. Mažiau kaip už dešimties metrų nuo manęs bitumas tirpo tamsoje.

– Jokių kvailysčių! – dar vamptelėjo Pirozas. – Neturiu jokio noro į jus šauti.

Tereikėjo dėti į kojas ir ištirpti tamsoje – tik vienas klubų kryptelėjimas. Ar farai išdrįstų atidengti ugnį?

– Daryk, kas tau sakoma, – maldavo Mona.

Stodamasis kėbulo šešėlyje prispaudžiau kairį delną prie automobilio. Mažiau kaip per metrą jaučiau Monos šilumą, trūksmingą jos alsavimą. Akimirksniu apsisprendžiau.

Kas bus, tas bus.

Išmėginti savo šansą. Iki galo.

Žvirblio refleksas – bet kurio priemiesčių vaikėzo reakcija į uniformą. *Purptelėti sau!*

Lėtai lėtai iškėliau dešinę ranką, o kairioji, užstota durelių, naršė po vėjastriukės kišenę.

Toliau viskas įvyko labai greitai.

Staigiai kilstelėjau kairę ranką – ranką, gniaužiančią *King Cobra*, nukreiptą į žvaigždes, kad Pirozą sutrikdytų dvilypė prieštaringa informacija.

Vienalaikė.

Aš ginkluotas. Aš pasiduodu.

Vyliausi pasinaudoti ta akimirksnio dvejone ir mestis į tamsą, nerti tiesiai į rytus, iš pradžių įveikti trisdešimt stovėjimo aikštelės metrų, paskui ištisus kilometrus plynais laukais. Šimtai treniruočių valandų padės man išnešti kailį.

Be jokio perspėjimo pokštelėjo šūvis.

Pirozas iššovė į mane. Tiesiai.

Jokio skausmo.

Pirozas ir jo padėjėjas vienu metu nuleido ginklus, netekę žado iš siaubo.

Lėtu, beveik sulėtintu judesiu Mona susmuko ant manęs.

Revolveris kaip padūkęs šoko mano rankoje, o Monos kūnas krūpčiojo man ant peties. Kraujas putomis sunkėsi iš jos krūtinės, užliedamas tamsiai žalią nertinį. Kita skaisčiai raudona srovelė tekėjo jai iš burnos.

Mano širdis daužėsi taip, kad, atrodė, tuoj iššoks iš krūtinės.

Įniršis. Baimė. Neapykanta.

Mona duso. Neregimi žodžiai veržėsi jai iš gerklės – nebylios paslaptys, kuždamos angelams į ausį. Akys pamažu apsiblausė, lyg išvydusios peizažą, kurio niekas niekada nebuvo matęs, paskui ūmai sustingo.

Amžiams.

Monos kūnas nuslydo mano kūnu ir sukniubo veidu į bitumą – beveik be garso, grakščiai, kaip mažos operos žiurkytės, kuri miršta scenoje.

Mano virpančios rankos bandė suvaldyti *King Cobra* tirtėjimą. Prietemoje farams buvo sunku įžiūrėti į juos nukreipto revolverio markę. Įsikibau savo šanso.

Pliauškės vamzdis, nukreiptas tiesiai Pirozui į snukį!

Lėtai apėjau fiatą, klestelėjau greta vairuotojo sėdynės. Abu farai nukorę rankas nė nekrustelėjo, tarytum palaužti savo apmaudžios klaidos svorio.

Nepaneigiamas faktas smelkė man širdį.

Farai nepaliko man jokio šanso! Šovė, kad nušautų. Mona atsidūrė jų trajektorijoje; ji mirė, nes nepatikėjo manimi.

Aš buvau teisus nuo pat pradžių.

Farai stengėsi mane užspęsti. Bet kokia kaina.

Mečiau paskutinį žvilgsnį į dailųjį kirstuką, sutraiškytą ant asfalto, paskui visu savo skausmo svoriu primygau akceleratoriaus pedalą.

Tyloje nuskardėjo metalo žvangesys. Ant fiato kapoto žybtelėjo aukso dulkės.

Man persisuko žarnos. Pėda įsirėmė į grindis.

Šerifo žvaigždė akimirką laikė pusiausvyrą, paskui krito ant žemės. Filmuose herojė nešioja ją prie širdies, ir nuo jos atšoka kulka. Ji nemiršta...

Filmuose.

Fiatas rovėsi iš vietos. Išgirdau, kaip priekinė dešinioji padanga pervažiavo paauksuotos geležies ženklą, mano motinos pirktą už penkis frankus. Tai buvo kitame gyvenime. Mano gyvenime, apie kokį svajojo mano mama, tame, kuriame aš sulaikau niekšus.

Pro šalį lėkė nesibaigiantys Benediktino prekių sandėliai. Staigiai pasukau tarp dviejų gyvatvorių, taikydamas į departamento kelią. Tamsų ir tuščią.

Tiesiai į pragarą. Ten aš daugiau nebesusitiksiu Monos.

Galbūt Morganos Avril pamėklę...

34

Kitame gyvenime?

Dar kurį laiką riedėjau miško keliu, paskui sustabdžiau *Fiat 500.* Kai pasukau raktelį, pasirodė, kad atjungiau pasaulį aplink save, vienu mostu atkirtau bet kokį civilizuoto gyvenimo pavidalą. Žibintus, švytintį prietaisų skydo signalą, taip pat žvaigždes ir mėnulį, nematomus už medžių skliauto. Juoda naktis.

Taip sėdėjau ilgai – visiškoje tamsoje.

Kiek vėliau pravėriau dureles, persilenkiau ir išsivėmiau į žolių guolį ir ant Monos automobilio padangos. Paskui vėl atrėmiau pakaušį ir nugarą į vairuotojo sėdynę. Ašaros tekėjo man skruostais, bet aš nė nekrustelėjau, kad jas nubraukčiau. Jos tekėjo iki lūpų, maišėsi su aitriu tvaiku gerklėje. Kurį laiką įsivaizdavau, kad taip galėtų būti pašalintos mano kliedinčių smegenų sukurtos vizijos, išstumtos mano tulžies, išskirtos mano ašarų liaukų. Ir per kraują, jei aš kartais persipjausiu veną.

Kvapas ir skonis darėsi nepakeliami. Mano ranka išsitiesė uždegti lubų lemputę.

Čia išryškėjo dvylika raidžių, lyg išraižytų ant nešvaraus priekinio stiklo:

M O R G A N A A V R I L

Vėl mačiau Monos siluetą, brėžiantį jas pirštu, išvargusią jos šypseną, paskutinius žodžius, kai ji dėjo mano žvaigždę ant kapoto.

Sėkmės.

Kokį pokštą mums iškirto sėkmė, Mona?

Pomiškyje kilo lengvas rūkas, lyg iš žemės būtų rūkę dūmai. Fiato termometras rodė minus du laipsnius.

Netrukus dvylika raidžių ištirpo vatinėje tamsoje.

Iliuzija.

Reikia grįžti į tikrovę. Magali Veron niekada neegzistavo. Ir drauge niekas iš to, kas galėtų turėti ką bendra su jos mirtimi.

Nei liudininko, nei šaliko, nei išprievartavimo, nei žmogžudystės pasmaugiant.

Anagrama. Pamėklė. Fantazija.

Šokinėjau nuo vienos minties prie kitos it akmenimis virš krioklio.

Jeigu visa tai – netiesa, kodėl Pirozas tris dienas mane persekiojo? Ir net nedvejojo mane nudėti?

Kitas akmuo. Tasai juda. Nestabili pusiausvyra.

Jeigu Magali Veron savižudybė – netiesa, kada aš susitikau Pirozą pirmą kartą? Ne Iporo paplūdimyje tą rytą su jo padėjėju. Ar pirmąsyk išvydau jį Fekano žandarmerijoje tą dieną, kai sutikau Moną? Taigi farai mane išsikvietė dėl visai kitos priežasties. Dėl kitos bylos. Tada aš sukūriau tą pasakėlę.

Vėl šuolis! Kitas akmuo. Kitas krantas be galo toli.

Kažkas čia ne taip! Žandarai nešaudo į įtariamąjį! Nešaudo be įspėjimo. Ne iš arti. Ne tam, kad nudėtų. Buvau pakėlęs *King Cobra* į dangų. Nė akimirkos negrasinau Pirozui. Tačiau jis atidengė ugnį, kad neleistų man pasprukti. Buvo linkęs verčiau mane nušauti, negu leisti ištirpti gamtovaizdyje. Kodėl?

Todėl, kad neabejojo, jog aš – Morganos Avril ir Mirtijės Kamiu prievartautojas, dvigubas žudikas, tas, kurio policija ieško dešimt metų. Todėl, kad nors aš buvau viską pamiršęs, jie sukaupė pakankamai įrodymų, kad neliktų jokių abejonių.

Mano pirštai palietė šaltą priekinį stiklą. Dvylika neregimų raidžių erzino mane, neįmanoma buvo jų nutrinti.

Šv. Antano institute dešimtis kartų buvau girdėjęs apie tai šnekant psichologus. Apie vaikus, kurie neigia žiaurumus, kurių aukomis jie buvę. Ne, jų tėvai nebuvę smurtautojai. Ne, jų niekas nebuvo palietęs. Taip, jie norį grįžti pas juos. Tie vaikai kurdavo sau kitą, pakenčiamą gyvenimą. Bent jau mintyse.

Dabar rūkas gaubė fiatą, ir atrodė, kad jis tylomis plūduriuoja debesyse.

Ar aš taip ir stūmiau metus? Palengva ausdamas aplink save šydą? Tik aš nebuvau skriaudžiamas vaikas. Ne traumuota auka.

Aš buvau pabaisa.

Prieš dešimt metų nužudžiau tas merginas.

Aš – ir tik aš – atsakingas už Monos mirtį.

Patraukiau į girią. Šaltis stvėrė mane tarsi gniaužtais, myginčiais krūtinę. Nusispjaut. Po kojomis traškėjo užšalusios balos. Svirduliuodamas paėjau keletą metrų. Ant pirmo storesnio ledo paviršiaus praradau pusiausvyrą. Mano rankos įsitvėrė artimiausio medžio – guobos – kamieno, jos žievė iki kraujo įbrėžė delnus.

Tada nebepaisydamas proto balso suklikau į tylą:

Ne!!!

Dešimt metrų prieš mane suvirpo keletas lapų. Krūptelėjęs pabudo triušis, paukštis ar kažkoks žvėrelis. Ar miško žvėrys sapnuoja košmarus? Ar tik bijo tamsos?

Netikėtai pajutau norą sukelti ant kojų visą girią. Pratrūkau antrą kartą:

Ne!!!

Mano riksmas aidėjo ištisą amžinybę, klykiau neatsikvėpdamas, kol atlaikė ausų būgneliai. Paskutinė smegenų užtvara vis dar nepasidavė.

Ne, pakartojau galop.

Šį sykį beveik pakuždom.

Ne.

Aš neprisiminiau Morganos Avril ir Mirtijės Kamiu nužudymo. Neprisiminiau dėl paprastos priežasties.

Aš buvau nekaltas!

Magali Veron prieš tris dienas puolė į pragarmę mano akivaizdoje. Paplūdimyje saugojau jos lavoną drauge su Kristianu Le Medefu ir Deniza Žuben. Visam tam paaiškinti yra raktas – visai arti, pasiekiamas ranka. Viena detalė, kurią turiu iššifruoti – pavyzdžiui, toji kalinio dilema arba paskutinis Mirtijės Kamiu eilėraštis, pasiųstas sužadėtiniui, tasai parašas: M2O.

Nusišluosčiau į džinsus kraujo lašus, ištryškusius man ant delnų. Nuo tulžies ir ašarų, sumišusių burnoje, mane pykino. Nevalia palūžti, dvėsti čia šaltyje, laukti, kol farai pasirodys susemti sąžinės priekaištų kamuojamo tipo. Iki paskutiniųjų nusivariusio žvėries, kurį jie pribaigs ilgai negalvodami. Prisiminiau paskutinius Monos dėmesingumo ženklus pas Marteną Deneną Vokotuose: kavą ir pyragaičius.

Priėjau prie fiato bagažinės, nepaliaujamai sukdamas mintyse trijų pastarųjų dienų įvykius.

Visi tie įvykiai negalėjo sekti vienas kito atsitiktinai – jie neišvengiamai buvo susiję, turėjo savą logiką...

Drėgmė, nusėdusi ant automobilio, jau pavirto plona ledo luobele.

...tačiau logiką, neįžvelgiamą akimirkos įkarštyje, susiejant atskirus tarpsnius, kaip skaitytojas kad susieja detektyvinio romano skyrius. Man reikia pakilti, apžvelgti – vienam. Sustoti, numigti.

Ar išgerti litrą kavos.

Atidariau bagažinę.

Šaltis persmelkė mane, surakindamas priešais fiatą, leisdamas šerkšnui mane sustingdyti. Į ledo statulą.

Šalia termoso ir paplotėlių paketo gulėjo rudas vokas.

Adresuotas man.

Kas kitas, jei ne vaiduoklis, būtų galėjęs jį čia palikti?

Kas kitas, išskyrus mane?

Neskubėdamas sudorojau paplotėlius, pikantiškus sausainius, pasisavintus iš Marteno Deneno atsargų, išgėriau du puodelius karštutėlės kavos – stiprios, be cukraus.

Paskui atplėšiau voką.

35

Kažkas čia ne taip?

Avril ir Kamiu byla, 2007 metų pavasaris

Kano regioninės teisminės tapatybės nustatymo tarnybos Avril ir Kamiu bylos tyrimas oficialiai buvo sustabdytas 2007 metų birželio 9 dieną. Policijos viršininkas Leo Bastinė jau maždaug metai nebuvo aptikęs jokio naujo fakto, ir daugiau niekas nebeatsiversdavo vieno iš trijų tūkstančių tyrimo dosjė lapų. Tardytojas Polis Hugas Lagardas su Leo Bastinė palaiminimu Avril ir Kamiu bylos administravimą pasiūlė patikėti Fekano operatyvinei grupei.

Fekano žandarams, pirmiems tyrusiems žmogžudystę, visi tie tyrimai išliko nesvetimi, ir po antrosios žmogžudystės nušalintam kapitonui Grima faktas, kad tyrimas grįžo pas jį didžiosios Regioninės tarnybos pajėgoms ničnieko nepešus buvo šioks toks asmeninis revanšas.

Kapitonas Grima neprieštaravo, ir 2007 metų birželio 15 dieną, penktadienį, dvigubo tyrimo dosjė buvo perduota iš Kano į Fekaną. Kitą dieną jį pirmąsyk aplankė Karmen Avril. Po kelių dienų sugrįžo vėl, paskui ištisą vasarą prisistatydavo kone kas savaitę. Tada Grima suprato, kad tardytojas Lagardas ne tik įbruko jam mirties taške sustingdytus dosjė, bet ir atsikratė galvos skausmo, jau daug metų kamuojančio teisėtvarką ir policiją.

Niekada nepamiršti.

Laikas nėmaž neapmaldė „Raudonosios gijos" sąjungos pirmininkės ryžto – po Šarlio ir Luizos Kamiu savižudybės sąjungai vadovavo ji viena.

Po trejų metų Grima buvo perkeltas į Sen Florano – nedidelio Korsikos uosto, įsispraudusio tarp Korsikos iškyšulio ir Agriatės dykros, – žandarmeriją, matyt, nualintas betoninį Fekano molą skalaujančių bangų ir turbūt ne mažiau Karmen Avril išpuolių. Žandarmerijos kapitonas ir Do d'Ano šeimininkė niekada vienas kito nesuprato ir nesutarė dėl tos vis dar neatmestos prielaidos apie vaikiną su *Burberry* šaliku. Prieš palikdamas skardžius aplink bunkerį visiems laikams, kad nukaktų prie kitų, pasišiaušusių genujietiškais bokštais, bylos raktus Grima patikėjo seniausiam skyriaus žandarui, ištikimiausiam iš ištikimiausiųjų, ir jam jau kitą dieną po žmogžudystės buvo patikėta koordinuoti liudytojų, mačiusių nepažįstamąjį su raudonu šaliku, – rūbininkės Sonios Turo, apsauginınko Mikio, chemijos studento Vensano Karė – apklausas.

Kapitonui Pirozui.

Tokiam metodiškam. Šį Karmen Avril iš tikrųjų mėgo. Pirozas išsyk nusitvėrė jos dvigubo nežinomojo hipotezės. Jo neišgąsdino perspektyva sudaryti du kelių tūkstančių asmenų sąrašus – vieną Iporo, kitą Izinji – vien tam, kad aptiktų vienintelį vardą, bendrą abiem sąrašams. Priešingai... Pirozui nestigo atkaklumo, artimo manijai. Senbernis. Nei vaikų, nei sūnėnų. Be kokių nors ypatingų talentų ar aistros futbolui, detektyviniams romanams arba domino, jis stūmė vakarus gromuliuodamas bylą, kaip kiti iš degtukų konstruoja Benediktinų rūmų maketą.

Veltui...

Pirozas nepriartėjo prie žudiko tapatybės arčiau negu kapitonas Grima, viršininkas Bastinė ar psichologė kriminologė Elen Nilson.

Po Luizos ir Šarlio Kamiu žūties „Raudonosios gijos" sąjungai vadovavo Karmen Avril, nors toji sąjunga daugiau nebetu-

rėjo pagrindo egzistuoti – nebent prievolę iškilmingai paminėti aukų atminimą per niaurų nepaprastąjį metinį susirinkimą. Proga amžiams atnaujinti nuo šiol pamėklišką įstaigą.

Karmen Avril, Morganos Avril motina, pirmininkė
Frederikas Sen Mišelis, Mirtijės Kamiu sužadėtinis, pirmininkės pavaduotojas
Oseana Avril, Morganos Avril sesuo, sekretorė
Žanina Diubua, Mirtijės Kamiu senelė, sekretorės padėjėja
Alina Mason, geriausia Mirtijės Kamiu draugė, iždininkė

Nedažni sąjungos sambūriai Alinai buvo proga suartėti su Oseana. Abi buvo praradusios savo sesę dvynę – kraujo ar širdies. Amputuota antroji pusė. Jos viena kitą suprato, nors Oseana ir paveldėjo iš motinos – matyt, po sesers išprievartavimo – neįveikiamą neapykantą vyrams, kurią sunkiai tramdydavo per jų ilgus naktinius pokalbius. Pirmą kartą Alina atsivėrė, drįso išdėstyti savo dvejones, neduodančias jai ramybės jau daug metų. Oseana ją išklausė, niekam apie tai nieko nesakė – net motinai, paskui patarė Alinai susisiekti su policininkais, tyrusiais Mirtijės nužudymą. Verčiau su Elen Nilson nei su Bastinė. Psichologė kriminologė ne blogiau už policijos viršininką susipažinusi su dosjė, bet įstengs geriau ją suprasti. Galbūt.

Elen Nilson kalbėtis su Alina Mason atsisakė. Avril ir Kamiu byla buvo nutraukta jau ketveri metai, ir ji tvirtino turinti kitų, skubesnių reikalų.

Nieko nepakeitė ir dešimt telefono skambučių.

Reikėjo kreiptis per Pirozą, kuris pats spustelėjo tardytoją Lagardą, kad psichologė savo Paryžiaus biure Obinjė gatvėje Ketvirtojoje apygardoje galiausiai sutiktų priimti žandarmerijos kapitoną ir geriausią Mirtijės Kamiu draugę. Metro, purviname ir dvokiančiame, Pirozas niurzgėjo, Santarvės aikštėje vos neišsitiesė, vėl plūdosi, sprausdamas savo pilvą į nedidelį kaltinės

geležies liftą, kylantį iki Nilson kabineto penktame aukšte pietų pusėje su vaizdu į Seną.

O Alina tylėjo.

Kai Elen pati atidarė sunkias ąžuolines duris, vilkėdama *Ralph Lauren* suknele su iškirpte virš naujutėlaičių krūtų, Alina vos nepasuko atgal.

Ar ji įstengs suprasti?

Stambus Pirozo kūnas – šiam aiškiai padarė įspūdį modifikuoti buvusios švedų plekšnės išlinkimai – priešingai, it prikaltas liko stypsoti ant laiptų aikštelės parketo, užkirsdamas kelią bet kokiam atsitraukimui.

Jie susėdo. Odiniai krėslai. Žemas stiklinis stalelis. Šv. Liudviko salos panorama ir nesibaigiantis pramoginių laivų baletas. Alinai svaigo galva. Kaip priartėti prie tiesos, nesuteršus Mirtijės atminimo?

Elen ištiesė savo tobulas kojas ir suraukė pernelyg glotnų veidą.

– Norėjote su manim susitikti, panele Mason?

Alina nebeturėjo kito kelio, kaip tik pulti į pragarmę.

– Prisimenate, – išspaudė galop, – kai mes susitikome Kano kriminalinės policijos skyriuje iškart po Mirtijės žūties, jūs pateikėt klausimą. Netikėtą klausimą.

– Kokį? – klustelėjo Elen, kuri aiškiai nebuvo peržiūrėjusi dosjė.

– Jūs... jūs paklausėte, kodėl išprievartavimo dieną Mirtijė buvo taip seksualiai apsirengusi... Trumpa suknute, žydra, su kinrožių žiedais. Priderintais rausvai violetiniais apatiniais. Neįprastas apdaras paauglių stovyklos vadovei.

– Gali būti. Mes nagrinėjome tiek hipotezių...

– Ką jūs tuo metu turėjote galvoje? – neatlyžo Alina.

Elen pasistengė panirti į atmintį, paskui išvargusi atsiliepė:

– Nieko ypatinga. Jei gerai prisimenu, Bastinė tvirtino, kad domėtis reikia potencialiais kaltininkais, o ne aukomis. Jo tiesa: iš esmės tiek Mirtijė Kamiu, tiek Morgana Avril buvo atsitiktinai pasirinktas grobis.

Pirozas nusižiovavo.

– Visus tuos metus, – vėl prabilo Alina, – aš daug mąsčiau apie jūsų pastabą. Tiesą sakant, taip ir nesilioviau apie tai galvojusi. Jūs buvote teisi. Mirtijė paprastai taip nesirengdavo.

– Bet Mirtijė žuvo savo laisvą dieną! Kiek prisimenu, jūs vadovavote „Aukso gelumbės" stovyklai Izinji ir kaip tik taip tada man atsakėte.

– Netgi laisvomis dienomis Mirtijė nebūtų taip rengusis.

Elen veidas dar labiau susiraukšlėjo.

– Ką konkrečiai norite pasakyti, panele Mason? Kad Mirtiję nužudė ne valkata? Kad ji pažinojo savo prievartautoją? Kad ji... turėjo su juo pasimatymą, taip?

Alina sudvejojo. Ant sienos stikliniuose rėmeliuose kabojo didžiulė nuogos klūpančios moters nuotrauka – veidą dengė šviesių plaukų vilnys.

Elen?

Viskas buvo pateikta taip, kad pirštųsi tokia mintis.

– Taip, – pagaliau atsiliepė Alina, – Mirtijė turėjo pasimatymą. Su vyriškiu. Matyt, su savo žudiku.

– Ar ji nebuvo susižadėjusi su tuo tipu, kuris grojo gitara?

Alinos veidą nudažė raudonis. Visus tuos metus ji tylėjo dėl šios vienintelės priežasties. Apsaugoti Mirtiję. Neteršti jos paveikslo, kurį išsaugojo artimieji. Tobula. Ištikima. Įsimylėjusi.

– Taip...

– Šišenas – kažkas tokio?

– Šišenas – jo pravardė. Jis vadinasi Frederikas Sen Mišelis.

Pirmą kartą psichologė palinko prie dosjė, padėto ant žemo stalelio prieš ją. Pervertė kelis lapus, paskui pakėlė akis.

– Tai Mirtijė bus tapusi kokio nors mergišiaus auka, kažkas panašaus? To, kuris bus apsukęs jai galvą? Žinote, panele Mason, jūsų įsitikinimas tiksliai sutampa su pirmine kapitono Grima hipoteze. Morgana Avril bus tapusi auka ne kažkokio valkatos, kuris netikėtai ją užpuolė, o suvedžiotojo, kuris ją suviliojo.

Alina linktelėjo galvą nieko nepridūrusi. Aišku, ji žinojo...

– Iš esmės tai nieko nekeičia, – toliau kalbėjo psichologė. – Veikiau mergininkas, o ne plėšrūnas – kuo tai gali padėti nu-

statyti žudiką? Žinoma, nebent išsiaiškintume, su kuo Mirtijė turėjo pasimatymą. Turite kokią nors konkretesnę idėją, panele Mason?

– Ne...

– Kodėl ne su tuo Olivjė Rua, tuo tipu su *Adidas* kepuraite, kuris sukinėjosi aplink ją Izinji stovykloje? Su tuo, kuris dingo keli mėnesiai po žmogžudystės?

Pirmą kartą prabilo Pirozas. Elen nustebusi atsisuko į kapitoną.

– Tai neįmanoma! Olivjė Rua Morganos Avril nužudymo vakarui turėjo geležinį alibi. O jo DNR nesutampa su prievartautojo DNR...

– Iš tikrųjų, – sutiko psichologė. – Kaip tik tai ir sužlugdė to vargšelio Bastinė tyrimą. Ar tada nutuokiate su kuo?

– Nežinau, – pratarė Alina.

Jos akių kršteliuose sužibo ašaros, ji išsitraukė iš kišenės popierinę nosinaitę. Elen ilgam palinko prie dosjė. Tuo pasinaudodamas Pirozas pasuko kaklą į nuotrauką, pakabintą ant sienos, ir palygino šviesiaplaukės merginos krūtinę su ta, kurią neaiškiai įžiūrėjo po neužmirštuolių spalvos psichologės suknele. Kai ji atsitiesė, Pirozas skubiai nukreipė žvilgsnį į pramoginius laivus. Kaip vaikėzas, užkluptas nusižengimo vietoje. Elen žvilgsnis, priešingai, pakilo iki nuotraukos, stabtelėjo ties ja kaip prieš veidrodį, paskui ji staigiu judesiu nubraukė neregimą dulkelę, nutūpusią tarp krūtų.

– Reikia pripažinti, – prabilo, – kad net po visų tų metų išlieka kelios trikdančios detalės. Pavyzdžiui, ta seksuali suknelė, kurios Mirtijė paprastai nedėvėdavo. Tas žydro moleskino bloknotas, kurio niekas niekada taip ir nerado, o juk visi tvirtina, kad Mirtijė ten užrašinėdavusi slapčiausias savo mintis, galbūt netgi tapatybę to, su kuriuo turėjo susitikti. Tas Olivjė Rua, kuris slapstėsi, nepaisydamas tyrimo pranešimų, išplatintų visame regione, paskui dingo kaip į vandenį, vos policija per daug prie jo priartėjo. Ir tos kelnaitės.

Alina krūptelėjo.

– Tos kelnaitės?

Psichologė kriminologė paeiliui pasisuko į Pirozą, paskui į Aliną.

– Viena detalė. Jums ji, aišku, žinoma. Mirtijės Kamiu vaginoje mes neradome spermos, tačiau radome jos ant kelnaičių, aptiktų už kokio šimto metrų, ant Vė užutėkio kanalo.

Ne, Alinai tai nebuvo žinoma. Pirozui tikriausiai taip – jis vėl leidosi išblaškomas begėdiškos merginos po stiklu maldos.

– Kaip tai paaiškino ekspertai? – primygtinai pasiteiravo Alina.

– Visai paprastai. Matyt, prievartautojas prieš pasitenkindamas norėjo atsitraukti, bet jam pavyko tik iš dalies, ir sėkla ištryško ant Mirtijės, bent jau ant jos kelnaičių. Klausimas, kurį mes sau kėlėme, buvo toks pat paprastas. Kodėl jis norėjo atsitraukti, ar ne dėl to, kad sperma gali jį demaskuoti?

– Todėl, – spėjo Alina, – kad jo DNR kaip visų nusikaltėlių užregistruotas Nacionalinėje genetinių atspaudų kartotekoje?

– Nebent jis toks nebuvo...

Pirozas nuleido akis ir įsiterpė:

– Galbūt prievartautojas manė, kad Mirtijės Kamiu nužudymas nebus susietas su Morganos Avril žūtimi.

– Mažai tikėtina, – atšovė Elen. – Būtų buvę iš tiesų sunku nesugretinti tų dviejų žmogžudysčių, net jeigu genetinis prievartautojo atspaudas ir nebūtų identifikuotas. Dvi merginos, išprievartautos ir pasmaugtos tame pačiame regione tuo pačiu šaliku...

Pirozas bambtelėjo:

– Mes turime reikalą su nestabilios psichikos individu...

– Arba, – blankiu balsu įsiterpė Alina, – trečia hipotezė... Jeigu jo DNR galėjo jį išduoti, vadinasi, jis pažinojo Mirtiję?

Prieš atsakydama Elen Nilson patylėjo.

– Iš pradžių mes taip ir pagalvojome. Paėmėme genetinius atspaudus iš daugiau kaip tūkstančio penkių šimtų asmenų – Mirtijės Kamiu šeimos, jos draugų, Izinji, Elbefo, apylinkių gyventojų be išimties. Visų tų, kurie būtų galėję prie jos prisigretinti. Veltui!

Alina nutilo.

Kodėl prievartautojas norėjo nuslėpti savo DNR, netilo balsas jos galvoje, jeigu jis nepažinojo Mirtijės? Ar jis pažinojo ir Morganą Avril? Viskas jaukėsi. Suplėšyta suknelė su kinrožių žiedais, Olivjė Rua, besisukinėjantis aplink jos geriausią draugę Grankano Mezi paplūdimyje ir atviroje jūroje prie Sen Markufo salų, žydro moleskino knygelė, tas eilėraštis, pasiųstas Frederikui iš stovyklos – ramentai, narcizai, skarmalai ir tvirtovė, parašas M2O. Jungtuvės spalio antrąją...

– O jūsų dvigubo nežinomojo versija, – paklausė Elen, – juda į priekį?

Nugrimzdusi mintyse Alina neatsakė.

– Po truputį, – prisipažino Pirozas. – Mes neskubame. Visas gyvenimas prieš akis.

– Nevisiškai, – pataisė Elen. – Jūs ne blogiau už mane žinote: po dešimties metų be jokių teisminių aktų, tai yra be naujo elemento tyrime, įsigalios senaties terminas. Prievartautojo viršus...

– Na? – paklausė Alina lifte.

Ji spaudėsi prie kaltinės geležies, kad išvengtų riebaus Pirozo kūno prisilietimo.

– Na, – pakartojo ji, – ką jūs apie tai manote?

– Tai ne ji, – tarstelėjo Pirozas.

– Kaip tai ne ji?

– Nuotraukoje ne ji! Ta daili nuoga blondinė – ne psichologė. Ji mus vedžioja už nosies.

Kiek vėliau metro tarp Bastilijos ir Šv. Povilo stočių Pirozas, apgultas vagoną užtvindžiusių septynmečių vaikiūkščių – visi su vienodomis kepuraitėmis, prisispaudė prie Alinos. Šįsyk jai nepavyko jo išvengti. Jis pakuždėjo jai į ausį:

– Neseniai aiškiai mačiau jūsų kreivą šypsenėlę. Netikite dvigubo nežinomojo teze – iš tiesų gražu, bet viena yra tikra: žudikas buvo Ipore 2004 metų liepos 5-ąją ir po trijų mėnesių – Izinji...

Vaikiūkščiai laidė gerkles; Alina turėjo pakelti balsą.

– Kaip ir daugybė kitų žmonių. Žudikas galėjo atkakti bet kaip – automobiliu ar net pėsčiomis, ir niekas nebūtų jo pastebėjęs nei atvykstant, nei išvykstant. Ir jo vardas niekur nebūtų figūravęs.

Pirozas gūžtelėjo pečiais.

Luvras.

Jo žvilgsnis slystelėjo reklamine *Dior* afiša. Apnuogintas Šarlizės Teron siluetas priminė kitą, kabantį pas psichologę.

– Žinau, – sutiko Pirozas. – Bet to ryšio paieškos neleidžia Karmen ir jos dukrai Oseanai išprotėti. Laukti ir tikėtis – tai viskas, kas joms lieka.

Santarvės aikštė.

Apsupti dviejų mokytojų, vaikiūkščiai su kepuraitėmis išgaravo greičiau negu pulkas balandžių. Alina atsitraukė ir pasistengė laikytis nuo kapitono per metrą.

– Ko laukti? – paklausė ji. – Kad prievartautojas pradėtų vėl?

Po Mirtijės mirties buvo praėję šešeri metai.

– Per vėlu, – atsiliepė Pirozas. – Jis nebepradės...

Eliziejaus Laukai–Klemanso.

Pro šalį praplaukė kitos nuogos Šarlizės Teron. Keturi metrai iš trijų. *Dior* drumstė protus, ir Pirozas tai įvertino; Alina čiaupė lūpas. Ar taip randasi vidinis impulsas?

– Jis nebepradės, – patvirtino Pirozas, įsmeigęs akis į baltos odos lopinėlį, padidintą tūkstantį kartų.

Alina instinktyviai galvojo kitaip.

36

Ar taip randasi vidinis impulsas?

Seną Brotono tiltu pervažiavau apie pirmą nakties. Paskui riedėjau tai nacionaliniais, tai departamento keliais. Normandijos miestelių, kuriuos sistemingai aplenkdavau, pavadinimai plaukė pro šalį ant kelrodžių, nutviekstų fiato žibintų. Pont Odemeras. Bezvilis. Pon l'Evekas.

Mano smegenyse nepaliaujamai sukosi ką tik perskaityti lapai. Gromuliavau įsitikinimą, kad žudiko su raudonu šaliku tapatybė slypi visumoje detalių, susijusių su Mirtijės Kamiu nužudymu. Kad man jos pateikiamos ne šiaip sau. Kad mano nekaltumo įrodymas – čia, po ranka.

Iliuzija? Dar viena iliuzija?

Ar mano paskutinis pabėgimas iki Pajūrio Izinji turi bent menkiausią prasmę?

Telefonas suskambo kišenėje prieš įvažiuojant į Troarną. Buvo beveik antra valanda nakties.

Žinoma, Pirozas...

Neatsiliepiau. Pirozas paveldėjo Avril ir Kamiu bylą, man pasistengta apie tai pranešti įduodant šį voką. Po visų tų metų maniakas faras galiausiai rado savo nusikaltėlį.

Mane!

Po kelių sekundžių signalas paskelbė, kad man atėjo žinutė. Nesiliaudamas vairuoti nutvėriau telefoną.

Iš nuostabos vos nepaleidau vairo.

Aš iš esmės klydau!

Skambino ne tas šunsnukis faras, minantis man ant kulnų, o Ofelija. Mane užliejo švelnus šilumos gūsis. Paauglė iš Šv. Antano instituto siuntė man fotografiją tipo, regis, iškirpto iš madų žurnalo: mėlynas plieninis žvilgsnis, skustas kiaušas, atlapi balti marškiniai ir plėšri šypsena.

Tiesiai iš Cezario, – patikslino trumpas komentaras po nuotrauka.

20 iš 20?

Nejučiom nusišypsojau. Apgraibom surinkau atsakymą net nelėtindamas greičio.

Per gražus. Nepasikliauk išore.

Ofelija atsiliepė nepraėjus nė minutei.

Bukagalvis!

O tu – kaip tau su savo gražiąja rude?

Man nusmelkė širdį.

Mano gražioji rudė.

Mona.

Netikėtai mintyse išniro jos kūno, tokio šilto greta manojo, vaizdas.

Jos kūno, turbūt jau supakuoto į plastikinį brezentą farų mašinos gale pakeliui į lavoninę. Sutramdžiau norą sviesti telefoną pro langą, suklykti nakties tyloje, dar smarkiau spūstelėti akceleratorių ir tėkštis į pirmą pasitaikiusį plataną. Tik pasispraudžiau mobilųjį po šlaunimis ir sutelkiau dėmesį į kelią: artėjau prie Kano, ir reikėjo pasistengti neišsukti į aplinkkelį.

Į Grankano Mezi gyvenvietę *Fiat 500* įvažiavo prieš trečią nakties.

„Omaha Beach – Laisvės kelias“, – jau keli kilometrai skelbė plakatai, kviečiantys aplankyti bunkerius, artilerijos sviedinių išraustas duobes, kapines ir Sąjungininkų išsilaipinimo muziejų.

„Laisvės kelias“ – dar sykį pakartojau mintyse. Keistas pavadinimas beviltiškam pabėgimui.

Sustojau aikštelėje prie bažnyčios ir išskleidžiau Normandijos kelių žemėlapį. Pajūrio Izinji buvo už trijų kilometrų nuo Grankano Mezi paplūdimio, bet aš ieškojau konkretesnės vietos: Didžiųjų Karjerų, kaimelio, kuriame, pasak policijos pranešimų, 2004 metais rugpjūčio 26 dieną buvo rastas Mirtijės Kamiu kūnas.

Vesdamas pirštu suradau tą vietą. Išgėriau dar puodelį drungnos kavos, nenuleisdamas akių nuo bažnyčios – vienintelio apšviesto gyvenvietės pastato.

Savotiška. Moderni. Aišku, keturiasdešimt ketvirtųjų birželį bažnyčia buvo nušluota nuo žemės paviršiaus, paskui paskubom atstatyta: betoninis kubas, vietoj varpinės – pilkas kaminas, išvarpytas šaudymo angų. Net La Kurnevo bažnyčia iš tiesų atrodo gražiau!

Net La Kurnevo...

Netikėtai mane persmelkė įsitikinimas. Lyg kas būtų pasiuntęs hologramą man į smegenis.

Šitą bažnyčią jau esu matęs!

Visą kelią plūdo prisiminimų nuotrupos: gyvenvietės pavadinimas, Grankanas Mezi, gamtovaizdis su gyvatvorėmis ir akmeniniais Kano namais, čerpių stogai, tas kiekvienoje sankryžoje minimas išsilaipinimas keturiasdešimt ketvirtųjų birželį – bet mano atminčiai pavyko juos išlaikyti po nepermatomo stiklo gaubtu.

Gaubtu, ūmai pažirusiu šukėmis dėl to varpo.

Aš jau esu matęs tą bažnyčią. Vieną kartą. Seniai.

Dabar prisiminiau kiekvieną detalę.

Buvo vasara. Kaip ir kiekvienais metais, aš vadovavau stovyklai Klesi, Normandijos Šveicarijoje prie Falezo, daugiau kaip

šimtas kilometrų nuo Grankano Mezi. Laipiojimas, kanojos, žygiai... Vaikai, kurie gyvenvietės laisvalaikio centre lankė *Plaine Commune* grupę, visada būdavo tie patys: iš La Kurnevo, Oberviljė ar Viltanezo – daugiau kaip penki šimtai vaikiščių, išskirstytų po dešimtį Prancūzijos stovyklų – dvi iš jų Normandijoje: Klesi, maniškė, ir kita pajūryje, čia, Grankano Mezi. Nesakyčiau, kad jūra – mano stichija, bet tą kartą buriuotojų stovyklos vadovui prireikė laisvos dienos. Močiutės laidotuvės ar kažkas panašaus. Tik prisiminiau, kad jie iš kailio nėrėsi, ieškodami pamainos vienai dienai. Kadangi turėjau šiokios tokios patirties, padėti paprašė manęs. Suvažinėjau ten ir atgal per vieną dieną. Grankane Mezi nieko ypatinga nenutiko. Maudymasis sumautai šaltame vandenyje, paaugliai, mezgantys pažintis paplūdimyje, kelių mažųjų vadeivų sutramdymas. Tas trumpas pavadavimas jau seniai buvo išėjęs man iš galvos. Jei ne ta betoninė bažnyčia, niekada nebūčiau jo prisiminęs.

Užmerkiau akis. Prisiminti tikslią savo lankymosi čia datą atrodė neįmanoma. Oras buvo gražus, nes mes maudėmės. Matyt, vasaros pabaiga. Tai vyko mažiausiai prieš dešimtį metų.

Mano pirštai sugniaužė kelių žemėlapį.

2004 metų rugpjūčio pabaiga?

Jei tiksliau – rugpjūčio 26 diena, ketvirtadienis?

Mirtijės Kamiu nužudymo diena?

Negali būti!

Farai užtvėrė zoną, vos aptikę lavoną, į tą kampelį plūstelėjo žurnalistai. Jei aš būčiau buvęs Grankane 2004 metų rugpjūčio gale per kelis kilometrus nuo tos vietos, kur buvo rasta išprievartauta ir nužudyta mergina, paaugliai tik apie tai būtų šnekėję ir aš būtinai būčiau prisiminęs.

Atsimerkiau; atkreipiau dėmesį į Didžiųjų Karjerų kaimelio pastatus žemėlapyje: keturis mažučiukus juodus stačiakampius.

Nebent Kamiu atvejis buvo paviešintas tik kitą dieną po žmogžudystės. Prieš pranešdami žiniasklaidai farai dvidešimt keturias valandas tylėjo. Aš ten nenakvojau, pavakary išvažiavau į Normandijos Šveicariją. Galbūt toji išprievartavimo istorija

nuskambėjo kelios valandos po mano viešnagės Grankane, ir aš apie ją ničnieko nežinojau – stovyklavau Klesi, mes gyvenome beveik atskirti nuo pasaulio, be laikraščių, be televizijos...

Tamsoje apšviesta betoninė bažnyčia įkyriai šaipėsi iš manęs, kraupi it koncentracijos stovyklos sargybos bokštas.

Ar taip galėtų būti?

Virpančiomis rankomis nesėkmingai mėginau sulankstyti kelių žemėlapį.

Ar galėtų būti taip, kad aš tą dieną būčiau susitikęs Mirtiję Kamiu? Izinji kelyje, prie Didžiųjų Karjerų? Matyt, važiavau *Plaine Commune* bendrijos stovyklos furgonėliu, senu *Renault Trafic*.

Nervingu gestu suglamžiau žemėlapį ir sviedžiau ant keleivio sėdynės.

Ar įsivaizduojama, kad aš būčiau sustojęs, išprievartavęs ją, paskui pasmaugęs, o vėliau mano atmintis būtų ištrynusi visus to įvykio pėdsakus?

Išgėriau dar kavos – šį kartą tiesiai iš kaklelio – ir pajudėjau.

Už Osmanvilio pasukau į Karjerų fermos kelią. Dešinėje palikau didelį normandišką pastatą – sijos ir akmens luitai, užvertos mėlynos langinės – ir pavažiavau iki žvyrkelio galo.

Naujas įsitikinimas.

Aš niekad nebuvau čia atvažiavęs.

Fiat 500 žibintai apšvietė apylinkes; neskubėdamas įdėmiai žiūrinėjau menkiausią smulkmeną, kurią būčiau galėjęs prisiminti. Bet kokią nuorodą, kuri būtų paliudijusi visą tą beprotybę.

Aš lankiausi čia prieš dešimtį metų, čia palikau dvidešimtmetės merginos, kurią prieš tai nužudžiau, kūną.

Kur konkrečiai?

To nedidelio balto klintyse išrausto karjero dugne? Lazdynų giraitėje? Šiek tiek į vakarus, prie mažučiukės skalūno koplytėlės, apgobtos šimtamečio kukmedžio šaknų? Dar toliau, už kelių metrų, viename tų gyvatvorių apjuostų laukų? Ar pačiame gamtovaizdžio gale, palei Virės kanalą, už dviejų kilometrų nuo Izinji, srūvantį į jūrą?

Blyškiame žibintų šviesos rate miegantys laukai panėšėjo į Milė peizažą, tiktai be maldos į Mergelę Mariją – be maldos, be valstiečių, pakirdusių su aušra. Be liudininkų, išskyrus dešimtį juodmargių karvių, turbūt jau rupšnojusių tą pačią žolę prieš dešimt metų. Nebylių, abejingų liudininkių.

Sustojau po vieninteliu kaimelio žibintu penkiasdešimt metrų prieš fermą ir išlipau iš fiato. Bemaž tikėjausi, kad viena kuri karvė atsisuks, atpažins mane ir svies smerkiamą žvilgsnį.

Aš krausčiausi iš galvos.

Aš nieko neprisiminiau.

Nužingsniavau tiesiai į priekį. Buvo šalta, vėjas aprimo. Iš pradžių nesupratau, kodėl suku dešinėn, pomiškio link. Toptelėjo mintis, kad mane veda kokia nors pamėkliška atmintis, kad rankos ir kojos tuojau atkurs gestus, kuriuos atsisako pripažinti mano sąmonė.

Paskui pastebėjau blausią pašvaistę. Tiksliau, dvi pašvaistes.

Lazdyno papėdėje liepsnojo du deglai.

Paskui prie deglų išvydau žiedlapių kilimą.

Paskui pamačiau dviejų prie lazdyno pritvirtintų užrašų šešėlį.

Per tokį atstumą buvo neįmanoma iššifruoti nė menkiausio žodžio; priėjau arčiau.

Dviejuose porceliano induose, matyt, pripildytuose degaus skysčio, kuriame buvo panardinti du dagčiai, liepsnojo du deglai. Rausvaspalviai obelų žiedlapiai piešė dviejų gulinčių kūnų kontūrus.

Pakėliau akis į kamieną; jau žinojau, ką perskaitysiu dviejose medinėse lentelėse.

Morgana Avril, 1983–2004
Mirtijė Kamiu, 1983–2004

Stovėjau nejudėdamas, net nesistengdamas suprasti, kas būtų galėjęs parengti šitą gedulingą mizansceną, nei kiek laiko

dega tos liepsnos, nei kaip vidury žiemos galėjo išsiskleisti obelų žiedai.

Dar mažiau – kokia viso to prasmė.

Aš tiesiog stovėjau nejudėdamas.

Jaučiau begalinį nuovargį, lyg iš mano rankų, šlaunų, kojos būtų ištekėjusi visa jėga. Nuginiau norą išsitiesti ant tų gėlių, užmigti ir taip viską baigti.

Viskas buvo aišku.

Morgana Avril, 1983–2004
Mirtijė Kamiu, 1983–2004

Aš nužudžiau tas dvi merginas. Farų priremta prie sienos mano sąmonė neatlaikė. Aš kliedėjau, kad apsisaugočiau. Prasimaniau savižudybę, liudininkus, nepabaigiamą bėgimą. Įtraukiau Moną į savo beprotybę, ir prieš kelias valandas ji už tai sumokėjo gyvybe. Jei ir toliau neigsiu tai, kas akivaizdu, žus ir kiti nekaltieji.

Du vardai šoko liepsnų atšvaituose.

Morgana Avril, 1983–2004
Mirtijė Kamiu, 1983–2004

Negalėjau nuo jų atplėšti karščiuojančių akių. Kojos linko. Aš stirksojau ant dviejų stiklinių degtukų. Lauksiu čia, kol farai atvažiuos manęs suimti. Mano smegenys stingo. Jau trys dienos buvau beveik be miego, bet ne tik nuovargis įsiurbė mane lyg į kokią baltos vatos duobę. Griuvo užtvanka – paskutinė. Pliūptelėjusio kraujo potvynis grėsė užtvindyti mano sąmonę; buvau pasiruošęs.

Išsitraukiau iš kišenės *King Cobra*. Ilgai laikiau, nukreipęs sau į smilkinį.

Mano pirštai mėšlungiškai sugniaužė ledinę rankeną, nebepajėgdami paklusti.

Nusviedžiau revolverį ant obelų žiedų guolio.

Palauksiu savo teismo.

Kiti man praneš, koks aš pabaisa.

Vos vos išgirdau už nugaros artinantis šešėlius – tik keletą žingsnių, kurie nuščiuvo per dešimt metrų nuo manęs. Vienas šešėlių kalbėjo – patylom, taip kuždama bažnyčioje. Pažinojau jo balsą, girdėjau jį prieš kelias valandas, bet sulėtėjusi mano sąmonė neįstengė jo atpažinti.

– Joms buvo vos po dvidešimt metų. Jos buvo tokios gražios.

Moters balsas. Atsisukau. Už manęs stovėjo Karmen Avril. Apsivilkusi kelnėmis ir juodu švarku, pagyvintu plonos raudonos gijos, pritvirtintos prie kilpelės atlape. Tarp pirštų ji laikė obels žiedą. Lėtu judesiu numetė jį ant vieno iš dviejų žiedlapių guolio – to dešiniojo.

– Morganai gyvenimas buvo prieš akis. Jei tik ji tą naktį nebūtų susitikusi jūsų... Jei tik...

Ji nutilo, lyg nebeįstengdama daugiau ištarti nė žodžio. Žolė man iš kairės sugulė po lengvesnių žingsnių svoriu. Po lazdynu žengė lieknas šešėlis. Apsirengęs taip pat juodai, tik apdaras trumpas. Odinis švarkelis iki liemens ant juodos kaip naktis aksomo suknutės. Ir plona raudona gija, prisegta prie širdies.

Oseana.

Ašaros tekėjo jai skruostais.

– Jums tą vakarą reikėjo nužudyti ir mane, – sušnabždėjo mergina. – Morgana ir aš buvome viena. Dvi seserys. Viena širdis.

Prie liepsnų ji padėjo žydinčios obels šakelę, kurią laikė rankoje.

– Taip, Džamalai Salaju, jums reikėjo mane nužudyti. Net žiauriausi medžiotojai pribaigia savo grobį. Sužeistas žvėris niekada nepamiršta.

Nemąstydamas, kaip nakviša pasukau pomiškio link, kad pradingčiau tamsoje. Kojos vos ne vos mane nešė, man teko ramstytis į kiekvieną kamieną, tačiau stūmiausi į priekį kaip girtuoklis, svirduliuojantis nuo stalo prie stalo. Karmen ir Oseana

Avril už manęs nė nekrustelėjo. Pastebėjau tarsi kokią šviesą miško pakraštyje, laukuose, nusitęsusiuose iki jūros.

Praėjau paskutinę medžių uždangą.

Už kelių dešimčių metrų prieš mane moters siluetas, sustingęs pievoje, žvelgė į upės žiotis. Dešinėje rankoje ji laikė žvakidę. Penkios trapios liepsnelės, kaip per stebuklą nepabūgusios jūros vėjų.

Tas siluetas buvo man pažįstamas.

Kraujas ūmai sustingo gyslose.

– Mirtijė buvo geriausia mano draugė, – tyliai ištarė balsas.

Žodžiai nusklendė virš gyvatvorių, horizonto link.

– Mirtijė buvo angelas. Kam atimti gyvybę angelui, Džamalai?

Ji lėtai atsisuko. Jau pažinojau veidą tos mergaitės, kurios padrėkusios akys pervers mane skausmu. Skausmu be neapykantos, be keršto troškimo. Tiesiog sutrikusios prieš absoliutų blogį.

– Kam, Džamalai? – pakartojo ji.

Paskui Mona pasiuntė man liūdną šypseną, bylojančią, kad daugiau niekuo nebegali man padėti.

Sukniubau tiesiai prieš save, keliais ir delnais į purvą. Taip niūksojau ilgai, laukdamas, kad mane įsiurbtų raudonas molis ar kad viena tų moterų ateitų manęs pribaigti.

Oseana. Karmen.

Monos šmėkla.

Čia suskambo koplyčios varpai – niūrus gausmas, kuris truko keletą sekundžių. Instinktyviai pakilau – purvinas, sulinkęs, lyg išdžiūvęs molis būtų kaustęs man galūnes. Nuslinkau penkiasdešimt metrų į kairę, prie bažnytėlės skalūno sienomis šešėlio.

Keista, nepaisant nepertraukiamos nepaaiškinamų reiškinių virtinės, aš žinojau, kad tai ne sapnas. Mano sąmonė jau prarado viltį, kad paplūdęs prakaitu atsibusiu kambario Nr. 7 lovoje „Sirenoje“ ar kad būsiu užsnūdęs prie *Fiat 500* vairo.

Aš iš tikrųjų išgyvenau šiuos įvykius. Matyt, paskutinius savo gyvenime.

Staiga virstelėjo koplyčios durys. Nutvieskę vidų neonai ir halogenai buvo tokie galingi, kad net akino. Lyg stogeliu prisidengęs akis plaštaka žengiau į priekį. Nedidukėje navoje įžiūrėjau du klauptus priešais altorių, pražydusį išblukusiomis gėlėmis. Priėjęs dar arčiau pamačiau kelis šviesaus ąžuolo suolus, taip pat tuščius, ant jų gulėjo raudonos knygos. Matyt, Biblijos ar maldaknygės.

Varpas suskambo dar kartą. Išskėčiau rankas, raudonas nuo žemės.

– Mes turėjome susituokti spalio antrąją, – nuskardėjo balsas koplyčioje. – Viskas buvo paruošta. Šarlis turėjo lydėti dukrą prie altoriaus. Luiza – laikyti ant kelių vaikelį, kurį būčiau turėjęs su Mirtije. Jei tik ji nebūtų sutikusi tavęs.

Grindimis nuaidėjo žingsniai. Vyriškas jaunikio kostiumas atsiskyrė nuo koplyčios durų. Iš pradžių mano akys kliudė raudoną giją prie kilpelės švarko atlape, paskui kilstelėjo prie veido.

Veido, kuris buvo man pažįstamas.

Į mane įdėmiai žvelgė rūstus Kristiano Le Medefo veidas; paskui jis raiškiai pakartojo, taikydamas man:

– Ponia Mirtijė Kamiu Sen Mišel. Skamba neblogai, tiesa?

Traukdamasis atgal išgirdau dar keletą žodžių, kuriuos jis ištarė, – šį kartą pats sau:

– Jei tik būčiau buvęs čia, kad ją apginčiau.

Žingsniavau tiesiai į priekį, fermos uždaromis langinėmis link – ją pastebėjau aklagatvio gale už stulpo. Ketinau belsti į duris, šaukti, maldauti gyventojų atidaryti, užsklęsti paskui mane duris, svarbiausia, neįsileisti mano šmėklų.

Fermos kieme nebuvo nė gyvos dvasios – net gaidžio, kad išsklaidytų košmarus.

Čia sulojo šuo. Juokingas pudelio kiauksėjimas, neturįs nieko bendra su piktu sargu, serginčiu sodybą. Paskui kažkur įsižiebė šviesa, ir kaip strėlė išniro kailio gumulėlis. Jis sustingo už kelių metrų nuo mano molinių kojų.

– Arnoldas? – riktelėjau.

Ši cu pilvą dengė rusvas nertinukas raudonais dryžiais – tas, kurį jis dėvėjo Denizos glėbyje Magali Veron savižudybės rytą.

– Arnoldas, – pakartojau.

Šuniūkštis nesiteikė reaguoti į savo vardą. Jis karingai spitrijo į mane, šiepdamas iltis sulig menkiausiu mano judesiu.

Beviltiškai ieškojau žvilgsniu pagalbos uždarytų fermos langinių pusėje, paskui ryžausi žengtelėti į priekį, atkišęs į ši cu savo molėtą ranką. Šuns raumenys įsitempė, pražioti nasrai taikėsi įsisegti man į riešą.

– Gana! – pasigirdo balsas kitame kiemo gale.

Šuo akimirką sudvejojo, paskui atsisakė savo užmačių ir nuskuodė balso link. Po poros sekundžių jis liuoktelėjo šeimininkei į glėbį. Deniza Žuben paleido lazdą, kurią buvo nusitvėrusi dešine ranka, ir priglaudė jį prie krūtinės.

Akimirką mano žvilgsnis susitiko su plieniniu senosios ši cu šeimininkės žvilgsniu, paskui aš vėl apsisukau. Man teliko viena kryptis: kanalas; visus kitus atsitraukimo kelius buvo atkirtusios šmėklos.

Man plyšo galva, lyg kiekvienas mano neuronų būtų įsitempęs iki begalybės, kad paskui vienu kartu sugurtų. Milijonus kartų vienu metu. Apsauginis tinklelis, kuris plyšta, krinta į tuštumą, nutraukdamas visus saitus. Mano rankos, kojos, pirštai, mano kaklas taip pat man atsakė. Jaučiau, kaip lėtėja mano kraujotaka – it variklis, kuris iš pradžių čiaudo, paskui nepermaldaujamai sulėtina eigą ir galutinai sustoja.

Man reikėjo ištverti dar porą sekundžių.

Atitolti. Atitolti. Pabėgti nuo šmėklų.

Kone apčiuopom įveikiau paskutinę gyvatvorę, ir čia man už nugaros išdygo du vyrai mėlynomis uniformomis.

– Nė krust, Salaju!

Pirozas...

Na, žinoma... Tik jo ir betrūko tame gyvųjų numirėlių pokylyje...

Atsigręžiau vargais negalais išlaikydamas pusiausvyrą.

Du *Boxer* žibintai žilpino mane kaip medžiotojų apakintą triušį. Žandarmerijos kapitonas tarp tamsos ir šviesos taikėsi į mane revolveriu. Jo padėjėjas darė tą patį, kaip paprastai ne per daug įsitikinęs. Atsitraukiau per keletą žingsnių; kanalas buvo vos už kelių metrų.

– Stot! Stot, Salaju. Šį sykį lenktynės baigtos.

Automatiškai kilstelėjau rankas ir atsitraukiau dar per metrą.

– Mes nebaigėme pokalbio, Salaju. Prisimeni? Prieš porą dienų pateikiau tau klausimą. Prieš pat tau suskaldant į mano galvą „Kalėdų žvaigždės“ maketą.

Stebėjau Izinji šviesas dešinėje, tolumoje. Tamsus kanalas nuo uosto sruveno iki jūros – milžiniškas nutekamasis vamzdis po atviru dangumi.

– Paskutinį kartą, Salaju. Ar tu išprievartavai ir pasmaugei Morganą Avril ir Mirtiję Kamiu prieš dešimtį metų?

Užsimerkiau. Užtvanka mano smegenyse griuvo. Mane užtvindė dešimtys vaizdų: mano ranka gniaužia moters lytį po suknute, jos kūnas isteriškai sprūsta man iš rankų, aš plėšiu suknelę, primygęs moterį prie žemės savo kūno svoriu, maigau jos krūtis, dreskiu kelnaites, traukiu varpą, mano kruvinos rankos veržia raudono kašmyro šaliką ant balto kaklo – stipriai, ilgai, kol kūnas suglemba. Aš pradedu vėl. Kartą, du kartus. Mona stebi mane, apsipylusi ašaromis.

Žengtelėjau atgal; kai surikau, trys varnos pakilo virš lauko, įsiliedamos į žuvėdrų skrydį tolumoje.

– Taip, Pirozai! Jūsų viršus. Aš jas išprievartavau ir pasmaugiau. Visas tris...

Kai kritau į kanalą, mano valia nebe ką tereiškė.

III

TEISMAS

Roni Su Bua, 2014 m. rugpjūčio 3 d.

Nuo Žeraro Kalmeto, Nelaimingų atsitikimų aukų identifikavimo žandarmerijos padalinys, Nacionalinės žandarmerijos Kriminalinių tyrimų institutas

Leitenantui Bertranui Donadjė, Nacionalinė žandarmerija, Etretato apylinkių teritorinė brigada, Pajūrio Senos departamentas

Pone leitenante,

grįžtu prie jūsų atsakymo į mano 2014 m. liepos 22 d. laišką, turintį sąsają su trimis žmonių skeletais, aptiktais Iporo paplūdimyje Pajūrio Senos departamente 2014 m. liepos 12 dieną.

Kaip paprastai, mes atlikome nuodugnų kaulų visumos ir kiekvieno jų atskirai genetinio atspaudo tyrimą.

Mums apskritai gana greitai pavyko atskleisti pirmąją paslaptį - išsiaiškinti jų mirties priežastį. Visų trijų nežinomųjų, kuriuos, primenu, dėl patogumo pavadinome Alberu, Bernaru ir Klovisu, mirties priežastis identiška.

Alberas, Bernaras ir Klovisas buvo nunuodyti. Jų kauluose rasta muskarino pėdsakų - tai toksinas, musmirių ekstraktas, o jo kiekis nekelia jokios abejonės dėl nu-

sikalstamo jų žūties pobūdžio. Primenu, kad muskarinas – toksinas, sunkiai susekamas maiste ir sukeliantis ūmų centrinės nervų sistemos paralyžių, paskui neišvengiamą širdies ritmo sulėtėjimą.

Taip pat primenu, kad taip pat kategoriškai nustatėme, jog Alberas, Bernaras ir Klovisas mirę su kelerių metų pertrauka. Tiksliau, Alberas mirė 2004 metų vasarą, Bernaras – tarp 2004 metų rudens ar žiemos, Klovisas – 2014 metais vasarį–kovą. Taigi labiausiai įtikėtina hipotezė, kad jie buvo nužudyti vieno asmens tuo pačiu būdu su kelerių metų pertrauka. Vis dėlto niekas neleidžia to tvirtinti – lygiai taip mes galėtume iškelti hipotezę, kad Klovisas nunuodijo Alberą ir Bernarą, o paskui nusižudė pats arba net kad Bernaras nužudė Alberą, o vėliau pats buvo nužudytas Kloviso.

Ta prasme beveik neįmanoma pasistūmėti į priekį.

Ir atvirkščiai – tai pagrindinis šio laiško tikslas – Albero, Bernaro, Kloviso ir Nacionalinės automatizuotos genetinių atspaudų kartotekos palyginimas naujai nušviečia ne tik tų trijų asmenų tapatybę, bet ir senos bylos – dvigubo Morganos Avril ir Mirtijės Kamiu nužudymo (vadinamosios „raudonojo šaliko bylos“) sprendimą, kuriam tų trijų skeletų atradimo lokalizacija, tai yra paplūdimys prie Iporo skardžio, neišvengiamai teikia peno apmąstymams.

Tiksliau, genetinių Bernaro ir Kloviso atspaudų sugretinimas su kartoteka nieko nedavė. Šių dviejų asmenų tapatybė policijos tarnybai nežinoma.

Genetinis Albero atspaudas taip pat nesutampa su jokia iš kartotekos rinkmenų, tačiau jo DNR nėra mums nežinomas. Taip formuluoti – eufemizmas; mes neperdėdami galėtume tvirtinti, jog tai vienas žymiausių genetinių mūsų tarnybos kodų jau daugiau kaip dešimtį metų. Iš tikrųjų Albero DNR, be jokios galimos abejonės, atitinka DNR spermos, rastos ant Morganos Avril ir Mirtijės Kamiu lavonų. Kadangi Albero mirties data galima maždaug tarp 2004 metų

birželio ir rugsėjo, o mes žinome, kad Mirtijė buvo išprievartauta 2004 m. rugpjūčio 26 d., taigi galima kategoriškai daryti išvadą, kad Alberas žuvo nuo keleto dienų iki keleto savaičių po antrojo nusikaltimo. Tai paaiškina, kodėl, nepaisant daugybės DNR testų, atliktų su artimaisiais ir gyventojais, prievartautojas pagal savo genetinį atspaudą taip ir nebuvo identifikuotas, bet nesuteikia didesnės galimybės nei nustatyti jo tapatybę, nei jo mirties priežastį.

Be to, tuos pačius duomenis aš perdaviau tardytojui Poliui Hugui Lagardui, kuris įvertins, ar remiantis šia informacija į bylą galima įtraukti – visiškai ar iš dalies – oficialią teoriją apie dvigubo žudiko tapatybę, kuri, kaip mudu žinome, buvo oficialiai atskleista 2014 m. vasario 22 d., šeštadienį.

Pone leitenante, nežinau, ar ši informacija leis jums labiau nušviesti šią bylą. Mūsiškiai toliau darbuojasi prie šios įdomios mįslės. Galbūt Alberas, Bernaras ir Klovisas neatskleidė mums visko, ką turi pasakyti, ir dabar mes atliekame tam tikrus papildomus tyrimus. Mes, žinoma, esame nusiteikę atlikti visus tyrimus, kurie jums pasirodys naudingi šių naujausių atradimų atžvilgiu.

Laukdamas šio tyrimo baigties, tikiuosi, palankios, siunčiu jums nuoširdžiausius linkėjimus.

Žeraras Kalmetas, Nelaimingų atsitikimų aukų identifikavimo žandarmerijos padalinio direktorius

37

Viltis, kad bundu?

Šviesa šoko man prieš akis – dirbtinė šviesa, kaip ta tamsaus vandenyno gelmėse švytinčių žuvų, ji išryškėjo tiek, kad užgožė man visą regėjimo lauką.

Temačiau baltą keturkampį.

Tai, matyt, buvo lyg kokia mokyklinė lenta, kurioje rašoma flomasteriu, nuvalomu rašalu ar magnetinėmis raidėmis.

Pastebėjau mažą raudoną kortelę, prilipdytą lentos viršuje. Jau žinojau kiekvieną žodį.

Karmen Avril, Morganos Avril motina, pirmininkė
Frederikas Sen Mišelis, Mirtijės Kamiu sužadėtinis, pirmininkės pavaduotojas
Oseana Avril, Morganos Avril sesuo, sekretorė
Žanina Diubua, Mirtijės Kamiu močiutė, sekretorės padėjėja
Alina Mason, geriausia Mirtijės Kamiu draugė, iždininkė

It artistė, išnirusi scenoje praskleidus juodą uždangą, prieš mane netikėtai išdygo Karmen Avril. Ji pravėrė burną, ir jos balsas nuaidėjo man smegenyse, tarytum jos mintys būtų stūmusios maniškes.

– Ne taip sunku, pone Salaju, kam nors taip pakirsti pagrindą po kojomis, kad išvarytum iš proto. Priversti svyruoti neži-

nomybėje visus jo įsitikinimus. Užtenka visai nedidukės bendrijos – viso labo kokių penkių asmenų, jei tik jie bus ryžtingi. Jei tik juos vienys bendras tikslas – absoliutus, nepalaužiamas. *Niekada nepamiršti.*

Ji žengė į priekį. Bent jau taip man pasirodė, stebint, kaip jos veidas įgauna didžiules proporcijas lyg aktoriui priartėjus prie kameros. Jos balsas taip pat suskambo garsiau, raiškiai kaldamas man galvoje trūksmingus žodžius, kurie, regis, daužėsi nuo vieno smilkinio į kitą.

– Turiu dvi geras naujienas, pone Salaju, jūs nei išprotėjęs, nei miręs. Bet turiu ir blogą. Mes, „Raudonosios gijos“ sąjungos nariai, kaltiname jus dviguba Morganos Avril ir Mirtijės Kamiu žmogžudyste.

Taip pat staigiai, kaip pasirodė, Karmen Avril siluetas ištirpo tamsoje, o jo vietoje išryškėjo senosios Denizos siluetas. Tik tada pastebėjau spalvotas magnetines raides, prilipusias prie baltos lentos. Lygiai vienuolika raidžių.

DENIZA ŽUBEN

Deniza pažvelgė į mane – bent jau mano kryptimi, nes aš neįstengiau nė krustelėti, netgi pasakyti, ar aš čia, priešais ją, suvokti, ar tebeturiu kūną.

Jos balsas sugergždė:

– Matai, mano berniuk, ne aš vienintelė praradau atmintį.

DENIZA ŽUBEN

Jos raukšlėtos rankos lėtai stumdė magnetines raides ant lentos.

Kol sudarė kitą vardą.

ŽANINA DIUBUA

Vėl suvirpo balsas:

– Dabar tu viską žinai, mano berniuk. Man savo ruožtu terūpi prieš mirštant sužinoti visą tiesą. Visą tiesą. Paskutinius mano anūkės žodžius, paskutinį atodūsį. Gali padaryti dėl manęs bent jau tai.

Vienu kvėptelėjimu ji pranyko, lyg režisierius montuodamas būtų iškirpęs tą sceną. Po akimirkos lenta vis dar buvo čia, tačiau raidės – pasikeitusios.

Šįsyk devyniolika raidžių.

KRISTIANAS LE MEDEFAS

Ūmai priešais lentą, tarytum išspjautas tamsos, išniro sugniužęs bedarbis.

Su neaiškia šypsena lūpų kampučiuose.

Lūpos nejudėjo, tačiau aiškiai girdėjau prikimusį prarūkyto jo balso tembrą, vibruojantį mano galvoje, tartum jis taip pat būtų drėskęs mano smegenis.

– Tarp penkiasdešimtmečio – išvargusio, vienišo – ir to kito, keturiasdešimtmečio, išgyvenančio tobulą meilę su dvidešimties metų mylimąja, su kuria po kelių mėnesių sukurs šeimą – savo šeimą – daugiau nei viena raidė skirtumo, Salaju. Visas gyvenimas, kurį tu iš manęs pavogei.

Ilgi jo pirštai perkėlė savo vardo raides

KRISTIANAS LE MEDEFAS

sudėdami kitą:

FREDAS SEN MIŠELIS

– Le Medefas, – suvirpo kimus balsas mano galvoje. – Reikėjo išdrįsti jį sukurti, argi ne? Praminti bedarbį personažą Le Medefu... Tai buvo taip akivaizdu, taip viliojama, taip rizikinga... Tačiau tu patikėjai iki galo... Nors viskas buvo čia, badė tau akis!

Jis dingo.

Aš tebuvau gryna sąmonė – lėta, vangi, įsikirtusi slogaus sapno, bejėgė, pasmerkta stebėti tą vorą priešais lentą be menkiausių jėgų bent pasukti galvą, kilstelėti ranką ar plaštaką. Ar man dar liko jėgų, glūdinčių kur nors prievartaujamos atminties užkaboriuose?

Vis ta pati lenta.

Kitos raidės.

M O N A S A L I N A

Mona išniro iš niekur, galbūt iš pelės urvelio.

Nudelbtas žvilgsnis. Silpnas balsas, kone kuždesys, bet tarytum augdamas jis pynėsi su mano mintimis.

– Ačiū, Džamalai. Tave sujaudino mano istorija, neseniai man pats prisipažinai. Dabar norėčiau išgirsti taviškę – tikrąją istoriją, Džamalai. Ne naują išmonę. Ne naują išsisukinėjimą.

M O N A S A L I N A

Ji nuėmė pirmą savo pavardės raidę, įspraudė S į savo vardą...

A L I N A M A S O N

– Mes neapgaudinėjome, Džamalai. Tu turėjai visas nuorodas. Visus vardus, visas raides, visus raktus. Reikėjo tik pažiūrėti. Sudėlioti jas tinkama tvarka. Bet tu nieko neįžvelgei...

Ji dingo.

Pagaliau su šmėklomis baigta, galvojau.

Naujas blyksnis.

Lenta.

Aštuonios raidės.

ARNOLDAS

Ši cu miegojo po lenta ant žemės.
Mano regėjimo lauke šmėstelėjo nežinoma ranka.
Ji tik sukeitė trijų raidžių tvarką.

RONALDAS

Šuo pramerkė akį, paskui vėl užmigo.
Visiška tamsa.

38

Tikra istorija?

Kai atsibudau, buvo dar tamsu, o mano kūnas lingavo. Akimirką įsivaizdavau, kad paskendau, kad mano lavonas liūliuoja tarp juodų vandenų vandenyno gelmėse, bet per nežinia kokį stebuklą sąmonė išliko nepaliesta. Paskui mano dešinė ranka palietė dugną. Šiltą. Minkštą. Švelnų.

Čiužinys.

Aš gulėjau ant lovos.

Apčiuopom tyrinėjau toliau. Lovos dugnas atrodė pritvirtintas prie kažkokio medinio rėmo. Pabandžiau atsikelti. Bergždžiai. Kairį mano riešą laikė antrankis, prikabintas prie sienos lentos.

Trūktelėjau supančiotą ranką, kad apsigraibyčiau tamsoje. Ranka įsirėmė į medines lubas mažiau kaip metras man virš galvos.

Visur aplinkui lentos.

Karstas?

Lentos judėjo.

Karstas katafalko bagažinėje?

Pašiurpau. Ant tos lovos buvau visiškai nuogas. Išskyrus tą sapną, tą šmėklų paradą priešais baltą lentą, mano paskutinis prisiminimas buvo geliantis ledinis į jūrą srūvančio Izinji kanalo vanduo. Mano gelbėtojai – nes mane iš vandens ištraukė vei-

kiausiai be sąmonės – pasistengė nusavinti protezą. Tarsi būtų nepakakę antrankių...

Pakeičiau padėtį, susigūžiau ant lovos. Pertvaros gale mano ranka kliudė šiurkštų audinį, slystelėjo po juo. Pirštai prisilietė prie šalto stiklo. Langas? Užuolaida? Truktelėjau už audinio; silpnos šviesos užteko, kad suprasčiau.

Į langą tiško vanduo.

Aš buvau uždarytas laivo kajutėje!

Vėliau – bet dar buvo naktis, nes kajutę blyškiai apšvietė tik mėnulio delčia – kažkas pasibeldė į duris.

Svečias nelaukė, kad pakviesčiau į vidų. Spustelėjo jungiklį ir uždarė paskui save duris. Mane apakino neonas ant lubų. Baltame šviesos ratile atpažinau vyresnįjį kapitoną Pirozą. Jis nešėsi butelį kalvadoso, du mažus stikliukus ir cilindru susuktą popieriaus lapą, perrištą kaspinu.

– Dovana, – tyliai tarstelėjo Pirozas.

Nors jis ir nepasakė, supratau, kad jo naktinis vizitas nelegalus. Nesivaržydamas nužvelgė mane nuogą ant lovos, paskui su pasibjaurėjimu įsmeigė akis į mano bigę.

– Ir kas per mintis šokti į kanalą! Po velnių, mums taip pat teko nerti, kad ištrauktume tave iš vandens. Viro upėj turbūt buvo ne daugiau kaip dešimt laipsnių. Tu mums atleisi, kad neatsiklausę išrengėme tave nuogai? Kitaip būtum gavęs galą nuo hipotermijos...

Susigūžiau, slėpdamas penį po suluošinta koja.

– Turiu pasakyti, – toliau kalbėjo Pirozas, – Alina šiek tiek persistengė su stilnoksu* kavos termose.

– Alina?

– Aha... Tikriausiai prisimeni. Daili rudžiukė, kuri nedvejojo leistis išbarškinama luošio? Nebent geriau pažįsti ją kaip Moną?

Mona. Alina. Didžiųjų Karjerų pamėklės vėl išniro man prieš akis. Neryškios. Neaiškios. Koplyčios varpai pynėsi su ši cu

* Nervų sistemą veikiantys vaistai.

kiauksėjimu. Matyt, kava su stilnoksu. Pamėginau nuginti šmėklas ir sutelkti dėmesį į dabartį.

– Kur aš?

– Manau, atspėjai: laive. *Paramė*, olandų kateryje, kurį suremontavo bretonai. Dabar tik penkta valanda ryto, mes atsišvartavome Izinji vos tave išgriebę.

Jis patylėjo, pastatė butelį ir stikliukus gulto galvūgalyje, paskui paaiškino man net nepaklausus:

– Sen Markufo kryptis! Turbūt šiom paskutinėm dienom tau teko išgirsti apie tą šūdiną salyną – vienintelės salos Lamanše nuo Kotanteno iki Belgijos sienos. Nebijok, kelias ne per daug tolimas, vos septyni kilometrai, bet mes neskubame, kad neatvyktume dar neišaušus.

Veltui aplink save ieškojau paklodės, kad prisidengčiau.

– Ką mes veiksime Sen Markufe? – paklausiau piktai.

Pirozas atsargiai įpylė kalvadoso į abu stikliukus.

– Manau, tai turėtų būti lyg ir koks teismo procesas. Apklausa, prisipažinimas, bylos nagrinėjimas, teismas. Bet, man rodos, jie tą procedūrą paspartins. Jų tikslas – viską užbaigti per vieną potvynį.

– Kas tie jie?

Kapitonas delnu įspaudė kamštį, dėbtelėjo į mane.

– Tai tu dar nesupratai? Tau ką tik parodė nediduką vaizdo montažą, kad sudėtų taškus ant i, taip pat ant kitų raidžių – paeiliui, ausinės uždėtos ant ausų, o ekranas pakištas po nosim, bet tu, matyt, dar buvai apspangęs. Kad paaiškinčiau kuo paprasčiau, pasakysiu, kad turi reikalą su aktoriais, jie visi priklauso vienai trupei – „Raudonajai gijai“, tau tai ką nors sako? Kai kurie atliko savo paties vaidmenį, kiti – personažą, išdygusį iš niekur, bet visų tikslas buvo vienas, mielasis. Užspęsti tave!

Užspęsti mane?

Pro akis praplaukė trijų paskutinių dienų įvykiai. Sutapimai, nenuoseklumai, prieštaringi liudijimai...

– Gražus vaidmenų paskirstymas, ką? – nesiliovė Pirozas. – Karmen ir Oseana vaidino pačios save. Logiška – buvo galima

lažintis, kad tu mėginsi su jomis susitikti. Mažoji Alina prisiėmė sudėtingiausią personažą – Monos, ne per daug drovios merguželės, užklydusios į Iporą, kuri pagal scenarijų turėjo tave suvilioti ir reikalui esant netgi su tavimi pasidulkinti... Galiu tau net prisipažinti, kad tų paistalų apie silicį akmenėliuose idėja buvo mano. Žymaus molekulinės chemijos profesoriaus Marteno Deneno vila Vokotuose prieš metus buvo apiplėšta. Įsikišau aš, mes pajutome vienas kitam prielankumą – jis tuo metu šiek tiek domėjosi Morganos Avril byla. Paliko man raktus, kad aš retsykiais užmesčiau akį į jo vilą. Taigi galėjome parūpinti tau patikimą slėptuvę, net neatsiklausę to šauniojo mokslininko, kuris žiemą niekada nekelia kojos į šiuos kraštus.

Mona nebuvo jokia mokslininkė.

Monos nebuvo...

Ji buvo tik įvaizdis, sudurstytas iš gabalėlių, vaidinamas merginos, kuri stropiai atliko savo vaidmenį.

Pirozas stebėjo mano sutrikimą šiek tiek sadistiškai, paskui kalbėjo toliau:

– Kiti trys vaidmenys buvo ne tokie intymūs. Tas vargšas Frederikas Sen Mišelis, Mirtijės Kamiu sužadėtinis, apsivilko pirmojo liudytojo – depresyviojo Kristiano Le Medefo – kostiumą. Mirtijės senelė, močiutė Nindzė, vaidino antrąją liudytoją – senąją Denizą Žuben su šuneliu Ronaldu po pažasčia – tuo, kurį ji pasiėmė po Luizos ir Šarlio Kamiu žūties. Turiu prisipažinti, kad sunkiausia buvo įkalbėti paskutinį aktorių – Žilberą Avrilį, Karmen brolį, bet kas nors turėjo suvaidinti policininką šalia manęs. Nepasakytum, kad tas stuobrys atliko savo vaidmenį itin įtaigiai.

Vos Pirozas baigė vardyti aktorius, atsiliepiau negalvodamas, nesistengdamas mintyse dar kartą peržvelgti virtinės akis badančių nuorodų, kurias pražiopsojau.

– Velniai rautų, kam visas tas cirkas? Kam rengti man visą tą komediją?

Žandaras padavė man taurelę kalvadoso. Įtariai ją pauosčiau.

– „Raudonosios gijos“ sąjunga skyrė daugybę laiko šiai hipotezei – dvigubo nežinomojo hipotezei – nagrinėti, kol rado vienintelį tipą, 2004 metų birželio 5-ąją, šeštadienį, buvusį Ipore, ir 2004 metų rugpjūčio 26-ąją, ketvirtadienį, Pajūrio Izinji. Galų gale po daugelio metų, tiksliau – 2011-aisiais, sugretinus šimtus liudijimų, iš skrybėlės išniro vienintelis vardas. Tavo, mielasis! Džamalas Salaju. Birželio penktosios nakčiai tu buvai išsinuomojęs kambarį „Škunos“ vasarnamyje, o rugpjūčio dvidešimt šeštąją praleidai Grankane Mezi, buriuotojų stovykloje. Tą ir reikėjo įrodyti, Džamalai. Tu – kaltininkas...

Atsidusau iš palengvėjimo. Ką tik man nuo pečių nusirito didžiulė našta, slegianti mano sąžinę.

Visa ta absurdiška mizanscena radosi tik iš nesusipratimo!

Kol kas nutariau neaiškinti Pirozui, kad iki šios savaitės niekad nebuvau įkėlęs kojos į Iporą, kad atšaukiau tą nakvynės užsakymą, nes mergaitė, su kuria norėjau praleisti savaitgalį, mane pravijo, kad važiavau į Klesi Grankaną ir atgal ne per Izinji ir nieko negirdėjau apie Mirtijės Kamiu nužudymą.

– Kokia psichų gauja! – iškošiau. – Ir jūs, Pirozai, sutikote dalyvauti tame maskarade?

Kapitonas vienu mauku ištuštino savo kalvadosą ir pasiuntė man šypseną.

– Kaip gali numanyti, toji kombinacija – Karmen Avril idėja. Tai ji įtikino visus kitus. Pabandyk akimirką atsidurti jų vietoje. Tu – vienintelis galimas kaltininkas, bet prieš tave nėra jokio įrodymo, išskyrus tai, kad buvai tose vietose. To nepakanka, kad įtikintum tardytoją Lagardą po visų tų metų bent kiek pakrutinti subinę, tačiau aš vis dėlto bandžiau, gali neabejoti. Dar blogiau – mes artėjome prie lemtingos dešimties metų datos be jokios naujos teisminės procedūros, taigi prie galutinio bylos senaties termino...

Pabandyk atsidurti jų vietoje...

Pirozas prie jų nesidėjo. Man susidarė keistas įspūdis, kad kapitonas nepritaria „Raudonosios gijos“ sąjungos narių įsitikinimui. Aš neatlyžau.

– Jūs neatsakėte, Pirozai. Nuo kada nacionalinė žandarmerija dalyvauja tokio pobūdžio kliedesiuose, kad užspęstų įtariamąjį?

Jis nuvarvino paskutinį alkoholio lašą sau į burną.

– Iš pradžių, Džamalai, tai tikrai nebuvo grėsminga. Tiesiog reikėjo atsivilioti tave į Iporą ir paruošti, sužadinti tavo atmintyje tam tikrus prisiminimus. Mizanscena turėjo trukti tik vieną dieną; jos konkretūs tikslai buvo du, po vieną kiekvienam tavo apsilankymui žandarmerijoje. Pirmasis: gauti tavo genetinį atspaudą, tavo spermos, kraujo, nagų ir lytinių organų plaukelių. Antrasis kitą dieną: primygti tave ir išpešti prisipažinimą dėl dviejų nusikaltimų. Viskas tuo ir turėjo apsiriboti. Genetiniai atspaudai ir prisipažinimas! Mes nebuvom numatę, nenaudėli, kad tu sugurinsi man į snukį „Kalėdų žvaigždės“ maketą ir išgaruosi. Nuo tos akimirkos improvizavome, kad išsaugotume pranašumą, tai yra, jeigu aiškiau, kad visai sudrumstume tau protą.

Jeigu jis tikėjosi, kad aš atsiprašysiu už jo kvailą maketą, tai labai klydo. Pastačiau kalvadoso stikliuką savo galvūgalyje.

– Tau reikėtų išgerti, vaikine, – patarė man Pirozas. – Tu sužvarbęs. Nusigaluosi.

– Viskas gerai, išgyvensiu! Kadangi jūs paėmėte mano spermos ir visa kita, tai spėjote sulyginti mano ir žudiko su raudonu šaliku DNR, teisybė? (Pasistengiau, kad mano balsas skambėtų pašaipiai.) Manau, tuojau man pranešite, kad mano sperma tiksliai atitinka prievartautojo, kurio ieškote dešimt metų, spermą. Užtikrintas pasirinkimas! Kitaip būtų nei šis, nei tas, tiesa? Tiek vargo dėl nieko.

Pirozas pažvelgė į mane pralinksmėjusiomis akimis.

– Tu teisus bent dėl vieno punkto, mano berniuk – rezultatus aš turiu...

Jis pamojavo man prieš nosį baltu lapu, perrištu violetiniu kaspinu.

– Tas popiergalis – galutinis įrodymas. Vienas šansas iš dviejų. Išteisinimas arba vienpusis bilietas įkalinimui iki gyvos galvos. Bet prieš gaunant atsakymą tiesiog teks truputį palaukti.

Ir vėl tas pats įspūdis, kaip ką tik. Atrodo, Pirozas nebetiki mano kaltumu. O gal ir vėl žaidžia su manimi katę ir pelę.

Jis vėl pripylė man kalvadoso.

– Pirma atsakysiu į tavo klausimą – tą ankstesnį: kodėl toks faras kaip aš sutiko dalyvauti tame maskarade tiek, kad iškviestų tave į Fekano žandarmeriją, kur nė vienas kolega nežinojo, ko tu čia prisistatei. Visų pirma, Salaju, po trijų mėnesių aš išeinu į pensiją, taigi supranti, kad į papeikimą ir bet kokią hierarchiją, kuri gali mane užgriūti, man nusispjaut. Tai mane beveik pralinksmintų. Be to, jau beveik dešimt metų aš dirbu prie šitos dvigubos žmogžudystės bylos ir iš tiesų turiu pripažinti, kad be tos kvailos Karmen idėjos tave spustelėti, kad priverstume išsiduoti, aš neturėjau jokio fakto, dėl kurio Lagardas sutiktų oficialiai pratęsti tyrimą ir iškviestų tave kaip liudininką.

Mano kumštis susigniaužė.

– Po velnių! Tik reikėjo manęs paklausti. Kas jums sakė, kad aš nebūčiau sutikęs? Aš neišprievartavau tų merginų! Būčiau jums pristatęs mėgintuvėlį kraujo arba spermos, ir viskas būtų pasibaigę be jokio reikalo griebtis tų jūsų nesąmonių. Be to, manau, kad prisipažinimai, išplėšti tokiomis iškrypusiomis priemonėmis, tardytojui atrodytų nieko verti.

Pirozas nužvelgė mane, lyg aš būčiau įbauginęs jį savo įžvalgumu.

– Legaliai nieko verti, tavo tiesa, mielasis. Tu visiškai teisus. Iš tikrųjų aš pritariau tai sumautai Karmen Avril mizanscenai dėl visiškai kitos priežasties – tos, kurią žinau tik aš vienas. (Jis kilstelėjo taurelę.) Bet, kaip ir dėl tavo DNR rezultatų, mano paaiškinimo tau tiesiog reikės truputį palaukti. Na, į sveikatą!

39

Gražus vaidmenų paskirstymas, tiesa?

Jis ištuštino antrą kalvadoso stikliuką. Negalvodamas nusitvėriau savąjį ir pasekiau jo pavyzdžiu. Stiprus prastas alkoholis nutvilkė man gomurį. Nusišluosčiau ledinius lašus, srūvančius smilkiniais, ir pamėginau balsu apibendrinti situaciją:

– Taigi, Pirozai, trumpai tariant, jūs mane prižiūrėjote. Mona mane stebėjo ir kaišiojo man rudus vokus, homeopatinėmis dozėmis sunkdama man Avril ir Kamiu bylos detales bei faktus. Frederikas Sen Mišelis ir močiutė Nindzė žaidė slėpynių, kad aš imčiau viskuo abejoti. Jūs sukuriate Magali Veron personažą, internete prasimanote jam stulbinamo panašumo su Morgana Avril tapatybę, kad aš galiausiai pamanyčiau supainiojęs tas dvi moteris. Bet...

Mano ranka staiga mėšlungiškai sugniaužė tuščią taurelę. Prieš akis švystelėjo merginos paburkusiu veidu su raudonu šaliku apie kaklą paveikslas.

– Bet, velniai griebtų, Pirozai. Kas nušoko į pragarmę prieš trejetą dienų? Kas mirė tą rytą?

– Niekas, Salaju.

– Po paraliais, juk nebelaikysit vėl manęs kvailiu. Aš ten buvau! Ji krito nuo skardžio mano akyse.

Pirozas neskubėdamas pastatė taurelę.

– Ar esi matęs „Svaigulį“, Salaju, Hičkoko filmą?

Neatsakydamas papurčiau galvą.

– „Svaigulys“ – privataus detektyvo istorija. Jį pasamdo sekti vieno jo draugų žmoną, turinčią savižudiškų polinkių ir galop nusižudančią jo akyse – ji nušoka žemyn nuo bokšto. Bent jis taip mano. Iš tikrųjų tai buvo apgaulė, gudrybė, sumanyta jos vyro – vietoj savęs ji numetė manekeną. Tą detektyvą jie pasirinko dėl vienintelės priežasties: jam svaigdavo galva, taigi jis negalėjo tiesiogiai dalyvauti gražuolės šuolyje...

– Kas bendra su manimi?

– Tavo medinė koja, kvaily! Dėl jos tu negalėjai prieiti prie pat krašto ir matyti, kaip Magali Veron kūnas atsitrenkia į žvirgždą. Iš esmės dėl to ir radosi visos iškreiptos Karmen idėjos – idėjų visuma, Iporo skardis ir tavo strampas...

– Mačiau, kaip ji puolė žemyn. Paskui, beveik iš karto po to, jos kruviną kūną ant žvirgždo...

– Beveik iš karto po to... Būk tikslesnis, Salaju. Praėjus lygiai keturiasdešimt septynioms sekundėms! Žano Eli gatve atbėgti į paplūdimį, nusileisti kazino laiptais, atsidurti ant molo. Mes skaičiavome dešimtis kartų – tu niekaip negalėjai sugaišti mažiau laiko. Kai atsidūrei apačioje, du liudininkai, kurių nuoširdumu nebuvo pagrindo suabejoti, tau patvirtino matę, kaip Magali kūnas nukrito paplūdimyje.

Pažvelgiau į Pirozą vis dar nesuprasdamas. Jis taip pat plūdo prakaitu. Neatrodė, kad būtų gerai jautęsis. Man dingojo, kad jis nesiryžta įsipilti trečios taurelės.

– Jei aš nesu visiškas debilas, manau, Magali Veron vaidmenį atliko Oseana Avril. Bet tada nesuprantu vienos smulkmenos, Pirozai, tik vienos niekingos smulkmenėlės. Jeigu visa tai – blefas, kaip Oseana galėjo ramiai atsidurti paplūdimyje? Užsiaugino sparnus?

– Oseana – pasiutusi mergiotė! Stulbinamai graži. Sportiška. O svarbiausia, ryžtinga. Pasiryžusi atkeršyti už dvynę seserį. Vos tik buvo subrandintas planas – dabar jau bus maždaug metai – ji ėmė treniruotis.

Vardijant Oseanos privalumus keista šiluma užliejo man vidurius. Mano svajonių mergaitė, toptelėjo akimirką. Angelas, kuris moka skraidyti.

Prisiverčiau užsipulti Pirozą.

– Ką treniruotis, velniai rautų?

– BASE šuolius*. Federaciją sudaro keli šimtai narių Prancūzijoje ir keli tūkstančiai visame pasaulyje. Trumpai tariant, BASE šuoliai – labai trumpi šuoliai nuo fiksuoto taško. Prarajos krašto. Daugiaaukščio pastato. Bažnyčios varpinės. Skardžio. Tavo priemiestyje taip nesismaginama?

Nieko neatsakiau; nepatikliai laukiau.

– Jei nori viską žinoti, Salaju, BASE šuoliai atliekami mažiausiai iš penkiasdešimties metrų aukščio. Iporo skardžių aukštis – maždaug šimtas dvidešimt metrų virš pakrantės, taigi matai – net nebūdama profesionalė Oseana ne per daug rizikavo.

– Mačiau, kaip ji puolė žemyn mano akyse, – pakartojau. – Su raudonu šaliku rankoje. Suplėšyta suknele...

– Toks jau BASE šuolio privalumas. Treniruotės vyksta su specialiu mažu apskritu ištraukiamu parašiutu su lipdukais. Jų žargonu jis vadinamas *tail pocket* – mažiau kaip dešimties centimetrų storio krepšys, prigludęs prie nugaros. Labai įspūdingas, beveik nematomas po striuke ar apsiaustu.

– Arba po perplėšta suknele? – vangiai pridūriau aš.

– Teisingai, mano berniuk! Tai, ką tu palaikei įsikarščiavusio užpuoliko perplėšta suknele, iš mūsų pareikalavo ilgų kūrybos valandų. Seksuali suknelė kaip tik turėjo užmaskuoti reikalingą įrangą, juosiančią liemenį, praeinančią tarp šlaunų ir pečių, ir, žinoma, *tail pocket* ant nugaros, atsilaisvinantį vos tik Oseana puola žemyn ir trukteli savo suplėšytą suknelę. Oseana – puiki aktorė... ir turėjo daug argumentų, kad nukreiptų tavo dėmesį, teisybė?

---

* Šuoliai su parašiutu nuo aukšto pastato (B – *building*), antenos (A – *antenna*), tilto (S – *span*) arba kalno (E – *earth*), atskira ekstremalių šuolių su parašiutu kategorija.

Nutylėjau. Negalėjau patikėti. Negalėjau pripažinti tokios neįtikėtinos tiesos.

Po to pokalbio, pasibaigus visai tai istorijai, aš patikrinau. Peržiūrėjau *YouTube* šimtus vaizdo filmų su BASE šuoliais. Kone visą naktį kaip pakerėtas stebėjau tuos pasiutėlius, besismaginančius visuose keturiuose pasaulio galuose, liuoksinčius į tuštumą nuo neįtikinamiausių vietų: katedrų, tiltų, perdavimo stočių antenų. Panaršiau ir specializuotą medžiagą. Pirozas nieko neprasimanė. *Tail pocket* gali nusipirkti per internetą; jis užima mažiau vietos negu kuprinukė ant nugaros.

– Krytis trunka mažiau kaip keturias sekundes, – toliau dėstė Pirozas. – Tu turbūt pastebėjai, kad skardžio papėdė išvarpyta dešimtimis ertmių klintyse, didesnių ar mažesnių urvų, kuriuose galima pasislėpti. Net storulei Karmen! Kruvinai raudona spalva nuteplioti Oseanos veidą, o paskui su *tail pocket* pasislėpti artimiausioje skardžio ertmėje keturiasdešimt septynių sekundžių jai pakako su kaupu.

Vėl prisiminiau savo pašėlusį garmėjimą į paplūdimį. Kaip atsiradau prie kūno prieš pat Kristianą Le Medefą ir Denizą Žuben. Prie tysančio lavono.

– Oseana vaidino negyvėlę? Velniai rautų, kaip ji galėjo ištverti visą tą laiką? Mes daugiau kaip dešimt minučių laukėme, kol jūs atsikapstėte žandarmerijos furgonėliu.

Pirozas nesiginčijo. Pripildė tuščią stikliuką.

– Prisimink, Salaju. Tąryt buvo velnioniškai šalta. Ir vis dėlto koks buvo pirmas Žaninos, žodžiu, tos kuoktelėjusios Denizos, gestas?

Prisiminiau Denizos reakciją. Na, žinoma. Kaip aš galėjau būti toks bukagalvis?

Pirozas triumfavo.

– Ji paprašė tavęs striukės, kad pridengtų Oseanos veidą ir liemenį! O svarbiausia, kad leistų jai ramiai alsuoti, kol tu stingsti nuo šalčio!

Pirozas suvilgė lūpas mažoje taurelėje, lyg norėdamas užtęsti malonumą.

– Mes nenumatėm tik viena – kad tau šaus į galvą mintis sviesti Oseanai tą raudoną šaliką, kurį buvome kruopščiai pakabinę tavo kelyje. Mes improvizavome. Oseana nušoko su juo. Karmen atėjo į galvą apvynioti jį apie dukros kaklą, kad suteiktume mizanscenai kiek pikantiškumo. Tai, matyt, suteikė tau peno apmąstymams, ką?

– Šunsnukių gauja!

Pirozas nusikvatojo.

– Džiaugiuosi, kad deramai tai įvertini!

Kol jis siurbčiojo alkoholį, nesiryždamas ištuštinti jo vienu mauku, aš įsmeigiau žvilgsnį į popieriaus ritinį.

Į savo genetinį atspaudą, sulygintą su dvigubo žudiko DNR.

Mano nekaltumo įrodymą, įrodymą, kad visas tas kliedesys neturi jokios prasmės. Nebent Pirozas būtų suklastojęs tą tyrimą, kaip ir visa kita.

– Tiek vargo perniek, – pareiškiau iš aukšto. – Kad ir kaip gerbiu tų „Raudonosios gijos" sąjungos apsimetėlių sielvartą – ypač tos kekšės Monos ar Alinos, kaip panorėsit, bet jūs pastatėte ne už tą žirgą. Aš ne žudikas. Gaila... Perduosit tą žinią?

Aš ištiesiau ranką, tarsi rodydamas Pirozui, kad laukiu rakto, atrakinsiančio antrankį, kuris saisto mano dešinį riešą su siena.

– Manau, tu nesupratai, Salaju. Jiems nusispjaut, prievartautojas tu ar ne. Jiems tik reikia kaltininko.

Drebulys persmelkė nuogą mano kūną nuo pakaušio iki nupjauto kelio.

– Prakeikimas. Ką jie dar ten kliedi?

– Visų pirma priversti tave prisipažinti. Paskui įvykdys tau egzekuciją. Dešimt metų gromuliuoja tą akimirką. Dešimt metų Karmen svajoja nurėžti kiaušius tam, kuris atėmė jos brangiąją dukrą. Dešimt metų ji galanda Oseanos skausmą kaip durklą. Dešimt metų Frederikas Sen Mišelis tramdo save tarsi greitpuodis, kuris tuoj pratrūks. Dešimt metų svajoja pasiųsti velniop visus savo dorybingo krikščionio principus ir nuosavomis rankomis pasmaugti sužadėtinės žudiką.

– Po velnių, Pirozai. Aš nekaltas!

Pirozas atsargiai priartino savo taurelę prie manosios. Tas kvailys norėjo susidaužti! Nekreipiau dėmesio. Jis neįsižeidęs ištuštino stikliuką, staigiu judesiu užversdamas pakaušį.

– Žinau, – tarstelėjo.

Elektros iškrova persmelkė kiekvieną mažiausią mano odos lopinėlį.

Jis žino?

Ką jis žino?

Kad aš nekaltas?

Kapitonas neskubėdamas atrišo kaspiną nuo susukto lapo ir padavė jį man.

– Dovana, Salaju. Man būtų neprošal, kad prievartautojas būtum tu. Paikas vienakojis arabas – visa tai supaprastintų reikalą. Tačiau tenka pripažinti akivaizdų dalyką: tavo DNR neatitinka žudiko su raudonu šaliku DNR. Tu ne žudikas, mielasis.

Karštligiškai ištyrinėjau nesibaigiančią trigubų raidžių virtinę ant lapo, panašią į tas, kurias buvau skaitęs Morganos Avril ir Magali Veron dosjė. Šį sykį Pirozas neturėjo jokio pagrindo man meluoti. Lengviau atsikvėpiau. Mano žvilgsnis pro iliuminatorių nukrypo į blausią tamsą virš jūros.

– Nuo kada jūs tai žinote?

– Nuo šios dienos popietės. Maždaug nuo penkių...

Neištvėręs pratrūkau:

– Tai kam tada visas tas cirkas, jei turėjot įrodymą, kad aš nekaltas? Tas tariamas susišaudymas prie senosios Kukmedžių stoties? Toji mizanscena Didžiuosiuose Karjeruose prie Izinji – farsas? Kam tas kruizas į Sen Markufą, velniai jus nujotų?

Pirozas paėmė iš manęs DNR tyrimų lapą ir vėl jį susuko.

– Ramiau, Salaju. Mėgaukis. Policija tavo pusėje. Ji žino, kad tu nekaltas. Ji tave saugo. Tau nebėra ko bijoti.

Truktelėjau savo sukaustytą riešą.

– Paleiskit mane, kad jus kur velniai...

– Sakau tau, ramiau. Atvirai kalbant, tas rezultatas manęs nenustebino. Niekada to nepasakyčiau girdint Karmen Avril – turbūt ji iškabintų man akis, bet aš niekada netikėjau jos dvigubo

nežinomojo hipoteze, bent jau niekada netikėjau, kad tavo apsilankymas ir Ipore, ir Izinji negіnčijamai rodytų tave esant kaltą. Nuo to laiko, kai dirbu prie šitos bylos, turėjau kada subrandinti kitą versiją. Jeigu nori, asmeniškesnę... Ir sudėtingesnę.

– Nagi, klokite – turim visą naktį.

– Ir visą jūros potvynį ryt rytą, pamatysi. Trumpai tariant, sakykim, kad kai Karmen Avril pabandė man įpiršti savo beprotišką idėją tave užspęsti, privertusi visus „Raudonosios gijos" sąjungos narius suvaidinti tam tikrus vaidmenis, aš nusitvėriau progos.

– Nesukit apylankom, Pirozai.

Kapitonas kostelėjo. Atrodė kiek sumišęs.

– Tu dar nesupratai? Tada paaiškinsiu. Aš panaudojau tave kaip jauką! Įsitraukiau į jų kombinacijas, kad nukreipčiau jų dėmesį. Kadangi...

Pirozas vėl kostelėjo. Vėl prisiminiau rudųjų vokų turinį, paskutinius tyrimo postūmius, Monos-Alinos dvejones. Mirtijė Kamiu pažinojo savo prievartautoją. Juodvi su Morgana Avril tapo mergišiaus aukomis. Turėjo su juo pasimatymus...

Prabilau garsiau:

– Kadangi jūs atskleidėte tikrojo kaltininko tapatybę?

Pirozas mostu parodė man kalbėti tyliau. Šnekėjau toliau beveik nepritildęs tono:

– Aš jį pažįstu? Policija patikrino visus Morganos Avril ir Mirtijės Kamiu artimųjų genetinius atspaudus. Negali būti, kad dvigubas prievartautojas būtų vienas iš jų!

Patylėjau, paskui pateikiau kitą klausimą:

– Ir kokį velnią visame tame cirke vaidina toji kalinio dilema?

Pirozas atsakė man paslaptinga šypsena:

– Sužinosi po kelių valandų, Salaju. Viskas numatyta. Pasikliauk manimi. Prašau tavęs tik vieno: žaisk jų žaidimą! Pastarosiomis dienomis jie ganėtinai suko tau galvą, kad tu galėtum keletą valandų pavaidinti jų komediją, tiesa? Ryt rytą nieko nepasakok jiems apie mūsų trumpą pokalbį. Daugiau niekas nežino. Tavo nekaltumas turi likti paslaptimi dar keletą valandų. Tai vienintelis būdas priversti kaltininką išsiduoti.

– Užknisote mane su savo kvaila strategija.

Jis vėl atkimšo butelį ir prisipylė ketvirtą stikliuką.

– Į tavo sveikatą, Salaju. Po kelių valandų viskas bus baigta. Tu būsi baltas kaip sniegas. Galėsi kiek lenda dulkintis su mieląja Alina.

Jis paėmė iš galvūgalio taurelę, atkišo ją man, bet aš nė nekrustelėjau. Pirozas patraukė pečiais.

– Tu kritai jai į akį, mielasis. Kuo dažniau ji su tavimi susitikdavo, tuo mažiau, regis, tikėjo tavo kaltumu. Gerai paklausyk patarimo, Salaju. Drauge su manimi ji – vienintelė tavo sąjungininkė šitame laive.

Mona?

Vienintelė mano sąjungininkė?

Tą akimirką tai klastingai peliūkštei aš jaučiau didžiausią panieką.

Iliuzija. Išdavystė. Nusivylimas.

Ir kai pagalvoji, kad Ofelija davė jai 21 iš 20 su tokiu prierašu:

Nepaleisk jos, tai tavo gyvenimo moteris.

Mano gyvenimo moteris?

Vienintelė mano sąjungininkė?

Tada dar nežinojau, kaip klydo Ofelija – visai kaip Pirozas.

Kai Pirozas kiek svirduliuodamas išėjo iš kajutės, pasiėmęs savo lapą, butelį ir du stikliukus, pajutau, kaip tvenkiasi intensyvi šiluma, apgaubia mane, dusina, tarytum medinės kabinos dailylentės iš tikrųjų būtų saunos lentutės. Keista, prisiminiau tą dieną, kai surūkiau savo pirmąją hašišo cigaretę – vienut vienas šeštadienio vakarą ant Luizos Mišel mokyklos vidinio kiemelio stogo. Tą dieną vienu gaistu nukirtau visus lynus, atsikračiau viso balasto, saistančio mane su žeme.

Atsikračiau!

Jaučiausi lengvas. Buvau nekaltas. Farai turi įrodymą.

Man teliko pasakyti sudiev tai pašlemėkų gaujai, kuri vos neišvarė manęs iš proto.

Galbūt, išskyrus Oseaną...

40

Žaisk jų žaidimą?

Mane pažadino kormoranų ir kirų klyksmai, tarytum daugybė jūrpaukščių būtų per socialinius tinklus organizavę susitikimą, kad pasveikintų į Sen Markufą atvykstantį *Paromé* katerį. Diena, rodės, vos ima brėkšti. Drovi saulė kreipė raudoną akį į iliuminatorių, apjuostą putų ašaromis.

Medinės sienos ūmai sudrebėjo. Šūksniai – šį sykį žmonių balsai. Supratau, kad laivas prisišvartuoja. Čia atsilapojo mano kajutės durys. Iš įspūdingos masės atpažinau Karmen Avril. Ji dėvėjo platų violetinį neperšlampamą apsiaustą.

– Metas! – riktelėjo.

Su pasidygėjimu nužvelgė mano nuogą kūną, stabtelėdama ties kairiojo kelio bige. Ji apžiūrinėjo pabaisą. Luošį ir iškrypėlį. Retai kada savo luošumo atžvilgiu teko matyti tiek sumišusio susižavėjimo ir neapykantos.

Jos brangiosios dukros žudikas. Kaip jai atrodė...

Atvirai pasirąžiau ant čiužinio. Praskėtęs šlaunis virš savo varpos.

Aš nekaltas! Farai mano pusėj, ne jos.

– Apsivilk! – stūgtelėjo Karmen, sviesdama man ant lovos drabužių gniutulą.

Tuo pačiu judesiu ji atstatė į mane geležinį strypą, kurį laikė sau už nugaros. Lyg kokį žarsteklį, bet ilgesnį ir storesnį, gerų dviejų centimetrų skersmens ir metro ilgio.

Instinktyviai atsitraukiau į nišos gilumą. Buvau nekaltas, bet su antrankiais, nuogas ir beginklis prieš pamišėlę, dešimt metų puoselėjančią savo kerštą. Karmen Avril prikišo geležinį strypą, paskui kilstelėjo jį sulig mano veidu.

Laikas sustojo. Begalinis laikas.

Pagaliau ji numetė jį ant žemės. Krisdama ant betono geležis nuskardėjo nesibaigiančiu cimbolų aidu.

– Šitas bus tau ramentas.

Nieko nepridūrusi ji mano galvūgalyje padėjo mažą raktelį, matyt, nuo mano antrankių – ir išėjo iš kajutės.

Vos iškėliau koją ant *Paramé* denio, apsitempęs Karmen nusviestu neopreno kombinezonu, pro mane tylėdamas praėjo Frederikas Sen Mišelis ir nusileido į triumą. Nespėjau jų išplūsti, rikteleti jiems, kaip žeminama, kad turiu leistis laiptais, išlaikydamas pusiausvyrą tame laive ant vienos kojos, ramstydamasis tiesiog metaliniu strypu. Frederikas Sen Mišelis vėl pakilo aukštyn su antrankiais delne ir ženklu parodė man ištiesti riešus.

Sen Mišelis... Tas šunsnukis Ataraksas! Per dešimtį metų jis kaip reikiant nusidėvėjo – tas brangusis jaunų mergelių Šišenas...

Vėl prisiminiau Pirozo patarimus.

Viskas numatyta.

Viskas vietoje.

Žaisk jų žaidimą.

Paleidau geležinį strypą ir ištiesiau rankas. Paskui nustraksėjau iki kaustytos skrynios prie turėklų ir prisėdau.

Dvi supančiotos rankos, viena koja. Ar jie iš tikrųjų mano, kad aš ketinu pasiekti žemyną plaukte?

Kateris buvo prišvartuotas prie Laržo salos – vienos iš dviejų Sen Markufo salų. Toje šimto penkiasdešimt iš aštuoniasdešimties metrų salelėje tebuvo citadelė, pastatyta vidury jūros. Ji

iš karto priminė man Bojaro fortą* – mano pirmąsias vaikystės baimes ir fantazijas: nykštukus, tigrus, vorus ir kino „žvaigždučių“ krūtis giliose triko iškirptėse.

Centrinę Sen Markufo tvirtovės dalį lyg kokį Koliziejų su iškilusiu sargybos bokštu saugojo grioviai, juosiantys visą citadelę, paskui storos plytų sienos, beveik ištisai padengtos dumbliais ar samanomis. Per potvynį jūra veikiausiai apsemia gerą užtvaro dalį. Tik molas, prie kurio buvo pririštas *Paramé*, atrodė naujesnis.

Prieš mane išdygo Karmen.

– Per daug nesitikėk pagalbos, Salaju. Saugumo sumetimais nuleisti inkarą prie Laržo salos jau daug metų draudžiama. Čia prisišvartuoti leidimą turi tik bendrija, restauruojanti tvirtovę, tačiau žiemą savanoriai nedirba... Lygiai taip pat burlaiviai neplaukia į Lamanšą.

Nutylėjau. Ant stalo, pastatyto denyje, buvo sudėti puodeliai, kavos termosas, bandelės. Frederikas Sen Mišelis atsisuko į mane su kava ir raguoliu rankoje.

– Puodelį kavos? – pasiūlė niūriai, jo tone nebuvo nei palankumo, nei priešiškumo.

Jam turbūt buvo visiškai nesunku įkūnyti savo personažą – jo veidą dengė ta pati depresijos kaukė kaip Kristiano Le Medefo.

– Ne, ačiū, – atsakiau ganėtinai pakėlęs balsą, kad išgirstų Mona. (Kiek laiko man prireiks, kad pradėčiau vadinti ją Alina?) – Nuo paskutinės kavos, kurią gėriau, dar tebemaudžia širdį.

Mona neatsisuko.

Ji stovėjo laivo pirmagalyje, trim ketvirčiais pasisukusi į kitą salelę – Teros salą. Rudi palaidi plaukai pašėlusiai plaikstėsi apie veidą, išraudusį nuo šalčio ir galbūt nuo kelių ašarų, išdžiūvusių apie paburkusius vokus. Greta jos, prie liuko, Deniza Žuben, uždėjusi vieną ranką ant turėklų, kita laikė savo ši cu. Arnoldas trupino gabalėliais bandelę su šokoladu, tarsi puldamas gyvą grobį.

* Fortas tarp Ekso ir Olerono salų Atlanto vandenyne, vakarinėje Prancūzijos pakrantėje, filmavimo ir turistinių pramogų vieta.

Žilberas Avrilis stovėjo virš manęs už vairininko kabinos stiklo, stebėdamas nežinia kokį navigacinį instrumentą.

Mažiausiai įsitikinęs iš tos gaujos, pagalvojau. Net septynių kilometrų atstumu, net prišvartuotame laive, net ramiu oru tas tipas turbūt ras pretekstą nesitraukti nuo vairalazdės, kad paliktų purviną darbą kitiems.

Karmen praėjo pro mane, įsipylė puodelį kavos – bent tam, kad sušiltų pirštus, paskui eidama pro Oseaną pasiuntė jai švytinčią šypseną.

Santarvė tų, kurios po tiek pastangų laimėjo.

Atlygis. Apoteozė.

Tarp pirštų, išlindusių iš rausvai violetinių pirštinių atvirais galais, Oseana laikė cigaretę. Plaukus buvo susisegusi ant pakaušio tokios pat spalvos segtukais. Šukuosena išryškino jos veidą ir tamsias akis, suteikdama jai amerikiečių aktorės eleganciją. Gražuolė transatlantinio laivo denyje, vykstanti iš Niujorko pavergti Paryžiaus. Priešingai nei kiti, ji mano žvilgsnio nevengė. Įdėmiai žiūrėjo į mane, tiesiog leisdama atviros jūros vėjui gainioti tarp mūsų cigaretės dūmą.

Lengva paslapties skraistė. Aš buvau berankis, vienakojis, tačiau jaučiausi neįveikiamas.

Nekaltas!

Oseana mane tyrinėjo. Ji manim domėjosi. Svarstė. Iš esmės proga buvo kone pernelyg graži. Be šitokios paniekos, šitokio nemalonaus nesusipratimo niekada tokia prašmatni mergina nebūtų atkreipusi į mane dėmesio.

Viskas numatyta, pasakė Pirozas.

Viskas vietoje.

Žaisk jų žaidimą.

Denyje trūko vien senojo girtuoklio. Turbūt pagirioja ir laukia, kada čia reikės ištraukti iš rankovės savo žymiąją kontrahipotezę.

Man už nugaros nuaidėjo žemas Frederiko Sen Mišelio balsas:

– Baigiame su tuo?

Karmen pastatė kavos puodelį.

– Tavo tiesa, negaiškim, jūra kyla jau porą valandų.

Neįžvelgiau ryšio.

– Alina, – įsakė Karmen, – atlaisvink lynus.

Mona reagavo automatiškai: lėtai judindama rankas, ištraukė oranžinius plūdurus, įspraustus tarp katerio ir Laržo salos molo. Manevruojant Deniza atitraukė Arnoldą.

– Kuri? – paklausė Karmen, įdėmiai žvelgdama į plytų sieną.

– Trečia nuo viršaus, – atsakė Frederikas Sen Mišelis, žiūrėdamas ta pačia kryptimi.

Trečia kas?

Ant užtvaro sienos nieko nemačiau – tik gličius dumblius, kai kurie jau buvo apsemti jūros, kiti dar kelias minutes liks sausi.

– Mažiausiai surūdijęs, – patikslino Karmen, ištiesusi pirštą.

Ji rodė į varinį žiedą, įleistą į užtvaro sieną daugiau kaip metras virš dabartinio jūros lygio, bet penkiasdešimt centimetrų žemiau aukščiausio jos lygio, sprendžiant iš nuolat įdrėkusių samanų. Akimirksniu supratau, kodėl jie man liepė apsivilkti neopreno kombinezoną...

Jie ketino prikaustyti mane prie šito žiedo! Ir palaukti, kol jūra pakils.

Aitraus prakaito srovelė nutekėjo tarp mano odos ir kombinezono.

Ko jie siekia? Priversti mane prisipažinti įvykdžius nusikaltimus, kurių nesu padaręs? Išplėšti prisipažinimą, paskui įduoti policijai? Ar laikytis savo logikos iki galo ir palikti mane čia gauti galą?

Prisiminiau Pirozo patarimus.

Viskas numatyta. Viskas vietoje.

Meldžiausi, kad žandarmerijos inspektorius nebūtų klydęs.

Tas faras, kuris vis dar nebuvo pakirdęs.

Oseana nuspriegė nuorūką į jūrą ir vėl metė į mane žvilgsnį. Nesuvokiamą žvilgsnį...

Karmen priėjo prie manęs.

– Šįsyk tu supratai, Salaju. Jūra kyla maždaug centimetras per minutę... Tu turėsi kiek daugiau nei valandą papasakoti mums apie savo nusikaltimus.

Nurijau seilę.

Žaisk jų žaidimą...

OK, Pirozai, pasirinkimo nėra, tačiau paskubėk.

– O paskui? – paklausiau.

– Tikrai nori, kad patikslinčiau tau prisiekusiųjų sąrašą? Teismo posėdžiui pasibaigus sprendžia prisiekusiųjų teismas. Liaudies prisiekusiųjų teismas – savo labui kalbėk įtaigiai.

Žaisk jų žaidimą.

– Jūs nesveiki, – išspaudžiau.

Karmen stojiškai atlaikė smūgį.

– Eik, surask Pirozą! – riktelėjo ji Frederikui. – Mums reikės dar vieno vyro, kad nuleistume Salaju ant plausto – Žilberas atsisako teptis rankas.

Žilberas Avrilis neatsiliepė. Ko gero, nė negirdėjo sesers pastabos, apkurtintas ant vairininko kabinos stogo susispietusių kirų klyksmų.

Frederikas dingo triume. Mona ir toliau gniaužė rankas ant laivavirvių, taškomų putų. Pamėlusias rankas. Blausią aušros saulę jau apgulė debesų patalai. Temperatūra lauke turbūt ne aukštesnė nei penki laipsniai, įsivaizduoti vandens temperatūrą buvo sunku.

Oseana prisidegė antrą cigaretę. Karmen ištuštino antrą puodelį kavos.

– Ką veikia tas žioplys? – niurnėjo ji, taikydama Sen Mišeliui, kuris vis dar nesirodė.

Pagaliau ant laiptų nuaidėjo jo žingsniai. Veidas buvo iškreiptas, sutrikęs.

– Pirozo jo kajutėje nėra, – tarstelėjo jis.

Po manim atsivėrė žiojėjanti bedugnė. Lemtis smaginosi trupindama mane į šipulius. Man pasirodė, kad gausybė kormoranų krykia tik tam, kad iš manęs pasityčiotų.

– Kitur pasidairei? – primygtinai teiravosi Karmen. – Šikinyke? Po dušu?

Frederikas neslėpė susierzinimo. Brūkštelėjo ranka per prastai nuskustą barzdą.

– Po paraliais, Karmen, šitas laivas – trisdešimties metrų. Juk sakau, kad triume jo nėra!

Niekas nieko nepridūrė. Karmen, paskui ją Oseana, paskui Deniza nusileido žemyn. Išnaršė kiekvieną *Paromé* užkaborį.

Veltui.

Kapitono laive nebebuvo.

Ar Pirozas per daug išgėrė ir girtas persivertė per turėklus? Ar savanoriškai šoko į nežinau kokią pripučiamą valtį lediniame vandenyje, kad nuplauktų į krantą pastiprinimo? Ar jam tiesiog užčiaupė burną, nes jis per daug žinojo, nes nebuvo ganėtinai atsargus?

Kol Karmen raginamas Žilberas Avrilis po vieną skaičiavo laivo gelbėjimo liemenes, aš vėl prisiminiau Pirozo žodžius.

Daugiau niekas nežino. Tavo nekaltumas turi dar keletą valandų likti paslaptimi.

Daugiau niekas nežino.

Žilberas Avrilis keiksnodamas pakrikai kilsčiojo skrynioje gelbėjimo liemenes.

Netrūko nė vienos!

Su siaubu pažvelgiau į varinį žiedą, įleistą į plytų sieną.

Jūra jau buvo pakilusi per gerą dešimtį centimetrų.

41

Daugiau niekas nežino?

„Vandens iki kelių, o tas senas kvailys verčia mus žygiuoti į priekį.“

Pats nežinau, kodėl ta sena Gremo Olraito* daina, kurią paauglystėje plėšdavome stovykloje, aidėjo mano galvoje.

Kaip užsukta.

Ne blogesnis už kitus būdas leisti mano sąmonei atitrūkti. Vanduo iš tikrųjų jau sėmė mane iki pusės šlaunų. Šalta nebuvo – kol kas ne, mane saugojo neoprenas. Skausmingiausia buvo žiedo tempiamos mano rankos.

Jau kelios minutės mėginau įvairias pozas, įsitverdamas viena, paskui kita, paskui abiem rankomis, kad visas mano svoris nekybotų ant vieno peties. Žinojau: vos tik vanduo pakils, vos tik mano kūnas pradės plūduriuoti, aš nebe taip kamuosiuosi.

Kol nebesikamuosiu apskritai.

Žilberas Avrilis gavo padėti Karmen ir Sen Mišeliui nuleisti mane iš laivo, pritvirtinti mano antrankius prie varinio žiedo, įleisto į aptvaro sieną. Atrodė suniuręs, paėmė iš Oseanos cigaretę ir beveik tuojau pat nusviedė ją į šalį, kelissyk iškošęs tarp

---

* Graeme Allwright (g. 1926) – prancūzų dainininkas ir dainų kūrėjas, kilęs iš Naujosios Zelandijos.

dantų: „Kokia kvailystė“, paskui, vos aš buvau prikaustytas prie savo kankinimo stulpo, grįžo ant *Paramé* denio.

Aš nesigrūmiau. Akimirką sudvejojau, ar nepalengvinus jiems užduoties: klykti, raitytis ant denio kaip pusiau perkirstam vikšrui, pridėti pažeminimą prie viso to, ką jau iškentėjau.

Tuščia gaišatis...

Jų buvo šešetas. Frederikas Sen Mišelis ir Oseana Avril kišenėje turėjo revolverius ir atkakliai man juos demonstravo. Aš buvau vienas. Supančiotas. Net jei negrasintų man ginklu, jiems užtektų įmesti mane į šaltą vandenį sukaustytomis rankomis, kad pulčiau jų maldauti prikabinti mane ištraukus iš vandens.

Kaip numatyta, vanduo kilo po centimetrą per minutę tiksliai kaip šveicariškas laikrodis. Jūra buvo veikiau rami, nors tai nekliudė bangoms įnirtingai dužti į Sen Markufo forto sienas. Jūros vanduo tiško man į veidą, druska graužė akis ir burną – neturėjau nė menkiausios galimybės jį nubraukti, kad mažiau graužtų. Mano kūnas vis smarkiau kilsnojo sulig kiekviena banga, paskui jį priplodavo prie drėgnų dumblių sienos. Iš manęs liko tik žmogaus liemuo, pakabintas audroje, siūbuojamas iki išsekimo.

Deniza su Arnoldu glėbyje stovėjo ant katerio denio vis dar pasirėmusi į turėklus. Kiti keturi mano kankintojai užsiropštė ant citadelės, sėdėjo ar stovėjo ant neseniai atnaujintos sienos per penkis metrus man iš kairės. Iš savo padėties mačiau tik mūro sieną, centrinės citadelės dalies viršų ir sargybos bokštą, išryškėjusį vatiniame danguje.

Paskutinė mano viltis...

Ta mintis man toptelėjo, kai mane kabino prie varinio žiedo. Gal Pirozas nemėgino grįžti į krantą, gal slapstosi Laržo saloje? Laukia savo valandos, kad išnirtų, galbūt netgi lydimas arenoje pasislėpusio farų eskadrono.

Iš keturių „Raudonosios gijos“ priekvaišių Mona – negalėjau mintyse vadinti jos Alina – sėdėjo toliausiai nuo manęs, įsitaisiusi pačiame sienos gale.

Sąmoningai?

Jos kojos nervingai bilsnojo į sieną, tarsi laikas jai būtų atrodęs begalinis. Susitaršę plaukai buvo lyg užlietų akių valytuvai. Sen Mišelis tupėjo šalia jos, bet kas pusė minutės kilsčiojo taip pat nervindamasis. Karmen, tiesi ir stojiška, kilo virš kitų savo mase. Ji nė karto neprisėdo. Žvilgsnį nukreipdavo tik į savo laikrodžio ciferblatą.

– Mažiau kaip valanda, Salaju. Jeigu nori, kad prisiekusieji spėtų apsvarstyti klausimą, kol galutinai neištuštinai savo taurės, patariu tau kalbėti.

Putos tiško man į veidą.

Tik Oseana atrodė rami. Ji atsisėdo, turkiškai parietusi kojas, jos striukelė dengė džinsus. Be paliovos rūkė, nenuleisdama nuo manęs įdėmaus žvilgsnio – be priešiškumo ir be gailesčio. Tik smalsumas vaiko, sode stebinčio vabzdį, kuris ryja kitą vabzdį; jis nė nebando jo išgelbėti, tiesiog ta proga suvokia, kad pasaulis žiaurus.

Neapsakomai graži.

– Kalbėti – apie ką? – riktelėjau tarp dviejų bangų.

Niekas man neatsakė. Iš manęs laukė prisipažinimų, nepakuždėję atsakymų.

Po paraliais, kokį velnią veikia tas avigalvis Pirozas!

Vanduo pakilo dar trisdešimt centimetrų, mygo man krūtinę it gniaužtuvais.

Viskas numatyta, viskas vietoje, skandavo žandarmerijos inspektoriaus balsas mano smegenyse.

O jo paties nė ženklo.

– Tau lieka mažiau kaip pusvalandis, – pranešė Karmen.

Laikas bėgo per greitai. Sugadintas vandens laikrodis. Bojaro fortas, *snuff movie** versija.

Išspjoviau vandenį, sumišusį su seilėmis.

– OK, aš viską pasakysiu!

---

* Filmas, kuriame aktorius nužudomas arba nusižudo.

Man liko per mažai laiko. Tuo blogiau Pirozo patarimams, pagalvojau, aš nebegaliu ilgiau laukti. Tam riebiam prasigėrusiam farui tiesiog reikėjo aiškiau kalbėti, tiksliai nurodyti, kada išsilaipins kavalerija.

Riktelėjau, kad užgožčiau bangų mūšą:

– Jūs klystate nuo pat pradžių. Aš nesu Morganos ir Mirtijės žudikas! Pirozas taip pat tą žino, jis man šiąnakt viską pasakė.

Paskui aš išklojau visas detales, baigdamas DNR testų lapu, kuris turbūt yra Pirozo kajutėje ar bet kur kitur, bet tegu jie paskuba, velniai juos nujotų, tegu jį suranda!

– Eikit pažiūrėti, – įsakė Karmen Oseanai ir Sen Mišeliui.

Juodu pakilo nė nemirktelėję.

Per tą laiką aš aiškinau. Iporas, kur aš niekad nebuvau įkėlęs kojos, nepaisant regimybės, nepaisant tos tariamos būsto rezervacijos. Tas Normandijos kampelis, kuriame vieną popietę buvau matęs tik betoninę Grankano Mezi bažnyčią, tačiau akyse neregėjęs nei Didžiųjų Karjerų, nei Pajūrio Izinji kanalo.

Mona net nepasuko galvos. Šita versija jai jau buvo žinoma. Didesnė už kitas banga tėškė man į veidą, paversdama paskutinius mano argumentus sūraus vandens gurkšniu, išspjoviau jį, sumišusį su tulžimi.

Mano jėgos seko.

Nieko nebepridūriau. Nusprendžiau kol kas nieko nesakyti apie dvigubą Pirozo žaidimą, tikrąjį jo tikslą – panaudoti mane kaip masalą, kad demaskuotų kaltininką.

Kurį nors šitame laive?

„Vandens jau iki juostos“, – niūniavo Gremas Olraitas.

Oseana ir Frederikas Sen Mišelis pakilo iš triumo po dešimties minučių – tuščiomis rankomis, purtydami galvas.

Nieko. Jie išnaršė visur.

Jokių DNR tyrimų pėdsakų. Pirozas išgaravo, net nepagalvojęs išsaugoti vienintelį mano nekaltumo įrodymą. Tas faras – tik bjaurus, neišmanus prakeiktas kvailys!

Mano akys drumstėsi, gnaibomos nesuskaičiuojamų nusvidintų kristaliukų.

– Palaukite, kad jus kur velniai! – riktelėjau putų ir tulžies sklidina gerkle. – Pirozas šiąnakt parodė man tą lapą. Tyrimus atliko Ruano regioninė teisminės tapatybės nustatymo tarnyba. Paskambinkit jiems, po paraliais. Jie patvirtins.

Oseana prisidegė naują cigaretę ir atsisėdo. Abejinga. Sen Mišelis žengtelėjo į citadelės pusę.

– Nesistenkite išlošti laiko, – teatsakė Karmen. – Juk jo nebedaug beliko.

Gal dvidešimt minučių...

Daugių daugiausia.

Vanduo apsėmė mane iki menčių. Padėtis darėsi pakenčiamesnė, man šiaip ne taip pavyko įtempti kūną ir išlaikyti vandens paviršiuje trapią pusiausvyrą. Netgi padedamas savo trūkstamos kojos įstengiau atremti įžūliausias bangas. Karmen ir jos bičiulių sumanytas kankinimo būdas buvo siaubingai veiksmingas. Kiekvienas trupinėlis išlošto komforto sekundė po sekundės artino mane prie mirties.

Horizontas tebebuvo beviltiškai tuščias.

Pratrūko keli debesys. Sen Markufą apgaubė smulki dulksna. Apvaizdos pirštas!

Plačiai pražiojęs burną, išplėtęs akis lūpomis gaudžiau gėlą vandenį, srūvantį per veidą. *Paramė* denyje Deniza ir dėdė Žilberas pasislėpė vairininko būdelėje, su Arnoldu dingo aprasojusio stiklo narve.

Karmen tik užsitraukė ant galvos savo violetinio neperšlampamo apsiausto gobtuvą. Sen Mišelis išskleidė juodą skėtį, kuris, rodėsi, neilgai teatsispirs vėjui, ir prisigretino prie Monos siūlydamas jai priebėgą. Ši nė nekrustelėjo – nei padėkos, nei susierzinimo gesto.

Tik Oseana nepaisė liūties.

Lašai prausė jai veidą, plaudami blakstienų tušą ir rausvai violetinį grimą nuo vokų iki skruostų ir lūpų. Darydami ją dar

nuostabesnę: lietuje pamiršta Rytų ikona, kurios aukso ir purpuro spalva skysta, kurdamos dievų tapytą stebuklą.

Beveik nebeatplėšiau nuo jos žvilgsnio. Buvau kvailai beįsimylįs. Dabar, kai po kelių minučių gausiu galą paskendęs, jaučiau nenumaldomą geismą tai merginai, turbūt labiau už bet kurį kitą trokštančiai mano mirties. Matyt, tai buvo persikėlimas, kurį mano instituto psichologai būtų su malonumu ištyrę: giluminis pabėgimas, dalis mano smegenų, nukrypusių nuo vėžių.

Prisitraukiau prie žiedo, stengdamasis kelioms akimirkoms iškelti kūną virš vandens, paskui riktelėjau, kad užgožčiau bangų šniokštimą, kirus ir lietų:

– Pirozas turėjo kitą teoriją! Jis norėjo užspęsti tikrąjį kaltininką.

Mano liemuo vėl paniro atgal į ledinį vandenį.

– Ne aš! – kimiai riktelėjau. – Ne aš!

Paskutinis oro gurkšnis. Paskui iškvėpiau visą orą, kuris man buvo likęs.

– Vienas iš jūsų!

Jokios reakcijos. Arnoldas, kurį Deniza išleido iš kabinos, kiauksėjo, vaikydamasis kormoraną, nutūpusį ant denio.

– Niekai, Salaju, – atsiliepė Karmen. – Prisipažinimui jums lieka ketvirtis valandos.

„Vandens iki krūtinės", – smaginosi Gremas.

„Viskas numatyta, viskas vietoje", – atsakinėjo jam Pirozas.

Šunsnukiai!

Kokį planą būtų galėjęs suregzti Pirozas ant to dyko akmens? Kodėl čia, Sen Markufe? Todėl, kad Mirtijė Kamiu vieną dieną čia lankėsi iškyloje burlaiviais kelios dienos prieš mirtį? Koks ryšys tarp šio plano ir jos geriausios draugės Alinos pasėtų abejonių? Mirtijė, seksualiai pasipuošusi savo laisvą dieną, Mirtijė, kuri turėjo pasimatymą su savo prievartautoju, Mirtijė, išpažįstanti savo paslaptis žydrai moleskino užrašų knygelei, kurios niekas niekada taip ir nebematė.

Mirtijė ir tas parašas po eilėraščiu, kuris nedavė ramybės Alinai. M2O.

Taigi ji taip pat žino, kad aš – ne žudikas.

Alina, toji Mona, įpareigota mane suvilioti, vienintelė mano sąjungininkė, kaip tvirtino Pirozas.

Alina, nepažįstamoji. Mona, išdavikė.

Mano akys nenorom nukrypo nuo Oseanos ir įsmigo į tą, kurios man aiškiai nesiseka vadinti kitaip negu Mona, nusiminusią po Sen Mišelio skėčiu.

Pasiunčiau jai maldaujamą žvilgsnį.

Viską jiems pasakyk, Mona. Viską jiems pasakyk. Greičiau.

Ji mane išklausė man net nepravėrus burnos, suprato mane be žodžių. Pamažu pakilo. Ryžtinga ranka atstūmė Sen Mišelio skėtį.

– Gana, – ištarė tyliu balsu, kurį aš vos išgirdau.

Ji kreipėsi į Karmen:

– Juk matote, kad jis nieko nepasakys. Kaltas ar nekaltas – nebe mums spręsti. Nuimam jį ir perduodam policijai.

– Jie jį paleis, – nukirto Karmen. – Be prisipažinimų jie jį paleis.

Mona nepasidavė.

– Mes buvome nutarę suorganizuoti prisiekusiųjų teismą. Tas teismas ir turi nuspręsti. Sprendžiame drauge – visada taip darėme.

Vanduo žliaugė man per pečius.

Po velnių, paskubėkit...

– OK, – nusileido Karmen, – tegu tie, kurie už tai, kad ištrauktume tą bjaurybę iš vandens, pakelia ranką.

Žilberas ir Deniza kabinoje neišgirdo klausimo ar apsimetė negirdį. Oseana tik prisidegė naują cigaretę – jokio kito menkiausio gesto.

Mona ilgai ir klausiamai žiūrėjo į kiekvieną „Raudonosios gijos“ narį, paskui pakėlė ranką.

– Prakeikimas, – tarstelėjo, – juk esama abejonės. Visi žinome, kad esama abejonės. Negalima leisti tam vaikinui gauti galą vien dėl to, kad neturime ant ko išgiežti keršto...

Ji atsisuko į Sen Mišelį. Ištisai amžinybei.

Dar trys centimetrai vandens, lediniai ašmenys mygo mano Adomo obuolį.

Sen Mišelis taip ir nepakėlė rankos.

– Pritariame, – nukirto Karmen. – Vienas balsas už Salaju išgelbėjimą, penki prieš. Apgailestauju, Alina...

Baigta, aš pasmerktas.

„O dabar vandens iki kaklo“, – šaipėsi Gremas Olraitas.

Kas antra banga užliedavo man burną. Prarydavau dvi iš trijų. Aš kosėjau. Dusau.

Viskas numatyta, pasakė Pirozas. *Viskas savo vietoje.*

Pašlemėkas!

DNR testas mane išteisino, faras tikėjo mano nekaltumu, tik „Raudonosios gijos“ nariams buvo į tai nusispjaut. Jiems reikėjo ką nors nubausti mirtimi, nes vienas iš jų buvo nužudytas.

Gyvybė už gyvybę.

Mirties ciklas.

Mano kaklas niro į putas.

Staiga pusiau apkvaitęs išgirdau ant katerio denio kiauksint Arnoldą. Garsiau, ilgiau negu ant kirų.

Visi atsisuko. Mano akys išsiplėtė.

Srovės nešamas Laržo salos kryptimi prie *Paramé* korpuso plūduriavo kūnas.

Pirozas.

Jis atsitiktinai nepersivertė per bortą, padauginęs viena taure, juolab nesileido ieškoti pastiprinimo. Plūduriavo aukštielninkas it skaisčiai raudonas plaustas su juokingu stiebu, stirksančiu iš širdies.

Peilio rankena.

Nužudytas.

Viskas numatyta, viskas vietoje, užtikrino jis.

Šūdas!

Vakar vakare mano kajutėje mes per garsiai kalbėjomės. Pirozas nebuvo deramai atsargus. Tikrasis kaltininkas mus pasekė ir jį nutildė.

Kas?

Dabar nebesvarbu. Svarbu tik tas faktas.

Daugiau niekas nežinojo.

Vienintelis žmogus pasaulyje, turintis mano nekaltumo įrodymą, dabar nutildytas visiems laikams. Aš neišvengiamai pasmerktas mirti.

„Raudonosios gijos" nariai nepatikliai lydėjo žvilgsniu negyvą Pirozo kūną, krypstantį į mažučiuką uostą, išputusį nuo vandens, dar įkūnesnį negu paprastai.

Visi, išskyrus Oseaną Avril.

Viena Oseana, regis, buvo apsėsta kažin ko kito už kelių metrų nuo jos, ant mūro sienos, beveik Monai po kojomis.

Instinktyviai pasukau galvą, stengdamasis suvokti, ką ji mato.

Iš pradžių mano akims tarp dviejų bangų nepavyko nieko įžiūrėti. Paskui staiga aiškiai išvydau.

Tereikėjo nukreipti žvilgsnį į tinkamą vietą.

Oseana atrodė tokia pat priblokšta, kaip ir aš.

Ant rusvų plytų buvo išraižytos dvi raidės ir vienas skaičius – beveik nusitrynę inicialai, kokius braižo įsimylėjėliai, pažymėdami savo meilę amžinybės antspaudu.

M2O

42

Vienas iš jūsų?

M2O

Nepatikliai stebeilijau į plytą.

Dvi raidės ir skaičius išryškėjo plonomis baltomis linijomis, išgremžtomis molio plytoje, tarytum Mirtijė Kamiu būtų prieš kelias dienas grįžusi į Sen Markufą jų išraižyti ar kas nors kitas, ištikimas jai, būtų puoselėjęs juos dešimt metų.

Vandens purslai tėškė man į veidą. Išspjoviau šaltų putų ir druskos mišinį.

Šiuo neatidėliotinu atveju man mažai rūpėjo, kaip ta epitafija išniro iš praeities – svarbi buvo tik jos reikšmė. Nepaneigiama. Nesulaikoma kaip uždanga, kuri plyšta, vienu gaistu atskleisdama nuožmią tikrovę.

M2O reiškė ne „vestuvės spalio antrąją“, kaip visi kad manė.

M2O turėjo kitą prasmę, savo nenuginčijamą logiką.

Inicialai, kokius išraižo įsimylėjėliai, pagalvojau vėl.

Mirtijė myli Olivjė.

MMO.

M2O*.

Mirtijė mylėjo Olivjė. Olivjė Rua, dailų berniuką, kuris sukinėjosi aplink ją Izinji stovykloje, jūroje prie Sen Markufo salų

---

* *Myrtille aime Olivier* (pranc.) – Mirtijė myli Olivjė.

ar Grankano Mezi paplūdimyje, – vaikinuką su balta ir mėlyna *Adidas* kepuraite, ieškomą visų policijos viršininko Bastinė tarnybų, dingusį nuo 2004 metų spalio 6-osios.

Liudydama policijoje Alina suklydo. Olivjė Rua nesisukinėjo aplink Mirtiję Kamiu, nebuvo iškrypėlis, tykantis galimo grobio... Ne! Priežastis buvo kur kas paprastesnė: Mirtijė mylėjosi su Olivjė. Jie išgyveno vasaros romaną, ir Mirtijė keli mėnesiai iki vestuvių neišdrįso pasisakyti geriausiai draugei... Visus tuos metus Alina tai nujautė, bet taip ir neįstengė prisipažinti sau pačiai.

Jūra sėmė man smakrą. Kūnas tirtėjo iš šalčio ir susijaudinimo. Adrenalinas ginė mano mintis. Mintyse plaukė įsiminta ankstesnių dienų informacija. Visas viršininko Bastinė ir Elen Nilson tyrimas.

M2O.

Mirtijė myli Olivjė.

Keli posmai šoko mano atmintyje...

Aš aptversiu pasaulį grotomis
Kad neleisčiau jam mūsų išskirti

Ir prašysiu gyvenimo šeimos
Kad neleisčiau jam mums nusibosti

Aš išmūrysiu aplink mus tvirtovę
Ir ją ginsiu

M2O

Parašas po eilėraščiu, skirtu Olivjė Rua, o ne Frederikui Sen Mišeliui...

Beviltišku mostu išskėčiau rankas, kad akimirką išsilaikyčiau vandens paviršiuje. Pripildžiau plaučius oro ir užrikau:

– Ten!

Mano riksmą palydėjo nukreiptas Oseanos pirštas.

Visi „Raudonosios gijos“ sąjungos nariai suakmenėjo. Prisigėręs vandens kapitono Pirozo kūnas buvo priplaktas prie Sen Markufo forto molo, paskui įnirtingai šokčiojo kaip atkaklus balionas, atsimušdamas į sieną sulig kiekviena sukilusia ir atslūgstančia banga. Niekas nekreipė į jį nė menkiausio dėmesio.

Nelaukdama papildomų paaiškinimų Mona išsitiesė ant sienos krašto ir nuleido rankas iki išraižyto akmens – metras virš jūros lygio. Plyta nebuvo įmūryta į sieną.

Dešine ranka Mona atsargiai ištraukė akmenį iš vietos, atidengdama dešimties centimetrų slėptuvę. Ji dar labiau persilenkė. Kaire ranka apčiuopom apgraibė ištuštėjusią įdubą sienoje. Jau po akimirkos ji traukė iš jos permatomą plastikinį maišelį.

Vanduo laižė mano apatinę lūpą. Po minutės užlies burną. Kai nauja banga plūdo man ant veido, po celofanu įžiūrėjau žydrą stačiakampį. Aišku, žinojau, ką ten rado Mona.

Pirozo staigmena?

Viskas vietoje, užtikrino jis.

Ar jis pats paruošė šitą mizansceną? Išraižė akmenį ir paslėpė tą maišelį?

Mona dantimis perplėšė plastiką. Perregimos skiautės akimirką plazdėjo Lamanšo vėjyje; o Monos pirštai sugniaužė mažą mėlyną knygelę.

Moleskino bloknotas. Mirtijės bloknotas, tas, kuriame ji užrašinėjo intymiausias savo emocijas.

Tik gerokai vėliau, kai aš vėl prisiminsiu kiekvieną tos scenos detalę, sudarysiu visų sutapimų sąrašą, tikslią kiekvieno „Raudonosios gijos“ sąjungos nario laikyseną, jų vietą *Paramé* denyje ar ant Laržo salos forto sienos, rasiu joms logišką paaiškinimą. Neišvengiamas ilgo, labai ilgo laukimo proveržis. Bet tada mano smegenys klykė tik viena:

Paskubėk, Mona!

Vanduo graužė man šnerves. Pieno rūgštis dilgino pečių raumenis. Tačiau aš vėl įtempiau deltinius raumenis, kad iškilčiau

virš vandens lygio atkišęs smakrą. Kai skausmas pasidarydavo nebepakenčiamas, atsipalaidavęs pūkšdavau užgniaužęs kvapą, panardinęs galvą į jūrą. Ilgas sekundes, atpalaiduojančias mano raumenis prieš vėl juos įtempiant, kad iškilčiau į paviršių, į orą. Kiek laiko įstengsiu taip išsilaikyti?

Mona skaitė bloknotą. Judėjo tik jos lūpos. Jos siluetas išryškėjo perspektyvoje baltame danguje, o virš jos – forto sargybos bokštas.

– Na, Alina? – ūmai nuaidėjo Denizos balsas laivo denyje.

Sulojo Arnoldas.

Frederikas Sen Mišelis mėšlungiškai sugniaužė ranką striukės kišenėje.

Karmen ir Oseana priartėjo viena prie kitos. Tos pačios spalvos jųdviejų striukės atrodė it vienas violetinis plastikinis brezentas. Įvykiams rutuliojantis motina ir dukra, atrodo, nieko nesuprato.

Vėl pasinerti. Mano smegenys skaičiavo iki trisdešimt.

Išnirau į paviršių.

Mona pakėlė akis nuo knygelės, nukreipė žvilgsnį į Sen Mišelį. Jos balsas pasirodė man nutolęs, beveik nerealus, prasisunkęs pro litrus jūros vandens.

– Ji norėjo palikti tave, Frederikai. Mirtijė tavęs nebemylėjo...

– Nesąmonė! – riktelėjo Sen Mišelis.

Karmen žengė į priekį, Oseana ranka ją sulaikė. Mona vėl nuleido galvą į moleskiną. Jai prireikė ištisos amžinybės, kol pervertė naują puslapį.

Mona, paskubėk!

Lamanšas vėl sėmė mane. Šį sykį ištvėriau dvidešimt sekundžių. Paskui, išsirietęs virš varinio žiedo, sukaustytais riešais, vėl išnirau, gaudydamas deguonį taip, kad, rodos, trūks plaučiai.

Monos balsas aidėjo vis labiau ir labiau toldamas.

– Ji susitiko kai ką kita, Frederikai. Kai ką, kas atvėrė jai akis. Tą, kuris paskatino ją stoti prieš artimuosius. Prieš Šarlį ir Luizą. Prieš mane. Padrąsino atsisakyti to, ko visi iš jos tikėjosi...

– Kvailystės! – pasigirdo Sen Mišelio balsas.

Pirozo lavonas pasisuko kita kryptimi ir dabar plūduriavo už poros metrų nuo manęs. Pažvelgiau į jį netekęs jėgų. Banga tėškė man tiesiai į veidą, į pravirą burną. Man pasirodė, kad vandenynas smelkiasi į mane. Aš skendau, neįstengdamas išspausti nė žodžio, ir niekas nekreipė į mane jokio dėmesio.

Visų dėmesys buvo sutelktas į Monos lūpas.

– Tai paskutiniai jos žodžiai, Frederikai. Paskutiniai žodžiai, kuriuos ji įrašė šioje knygelėje.

Žodžiai sukosi verpetu. Mano koja, vienintelis raumuo, dar gebantis atsispirti, beviltiškom pastangom įsikirto sienos, o jos pirštai po vandeniu užčiuopė siaurą plyšį tarp dviejų plytų.

Įsiremti. Laimėti kelias sekundes netvirtos pusiausvyros, kurią pakirs menkiausia banga, kaina.

Mano pėda plakėsi tuštumoje, nerasdama jokios atspirties.

Neįmanoma ištraukti galvos iš vandens.

Užmerkiau vokus, užspaudžiau burną, užgniaužiau kvapą ištisai amžinybei. Už kelių centimetrų nuo paviršiaus, kaip kokiame burbule, girdėjau Moną skaitant:

– „Rugpjūčio 25 d. Trečia valanda nakties. Mano laisva diena. Jis būtinai norėjo ateiti. Negali susitaikyti, kad viskas baigta. Paskyriau jam pasimatymą atokioje vietoje, prie Didžiųjų Karjerų fermos, netoli Izinji. Tikiuosi, šį kartą jis supras. Tikiuosi, kad tėtis, mama ir Alina supras. Tikiuosi, kad aš jų visų nenuvilsiu. Tikiuosi, viskas klostysis greitai. Aš skubu, Olivjė, taip skubu vėl atrasti tave.“

Atsimerkiau. Mano krūtinės ląsta tuojau sprogs. Per vandenį išvydau tik pasklidus šešėlius.

Mona žengtelėjo prie Sen Mišelio.

– Tu buvai Izinji, Frederikai? Didžiuosiuose Karjeruose? Tą dieną, kai buvo nužudyta Mirtijė?

Atkarus Sen Mišelio siluetas lenkiasi, tiesia ranką, taiko ją į mane.

– Po velnių, tai klastotė. Žudikas – jis. Jis!

Per vėlai supratau, kad ištiestoje rankoje Sen Mišelis laiko pistoletą, kad tuojau į mane iššaus.

Nugrimzdau į vandenį, bet prikaustyti prie žiedo antrankiai laikė mane mažiau kaip pusmetrį po vandeniu.

Tobulas taikinys...

Čia viskas įvyko labai greitai.

– Dvėsk! – riktelėjo Sen Mišelis.

Paskui išgirdau Oseanos riksmą: „Ne!“, paskui šūvį, įsitikinęs, kad kulka ką tik pervėrė man kūną.

Nieko.

Dar trys šūviai, paskui, iš karto po jų, Frederiko Sen Mišelio kūnas susverdėjo ant sienos už penkių metrų nuo manęs, Oseana klykė.

Supratau, kad ji buvo greitesnė, kad iššovė pirma. Paskui dar ir dar – į Mirtijės Kamiu žudiką. Į savo sesers Morganos žudiką.

Kitą akimirką į paviršių ištiško nauji purslai.

Mona nėrė į vandenį.

Pajutau, kaip jos kūnas glaudžiasi prie manojo, lūpos priglunda prie mano lūpų ir bučiuoja, suteikdamos man kelias sekundes, kelis papildomus deguonies gurkšnius. Iškilti, įkvėpti oro, vėl panirti po vandeniu ir vėl mane bučiuoti, o karštligiški jos pirštai kabinasi už varinio žiedo.

Išgirdau metalinį susidaužiančių raktų žvangtelėjimą, paskui ūmai antrankiai atsileido.

Aš laisvas! Gyvas. Nekaltas.

Nuo laivo denio dėdė Žilberas neįžvelgiamu veidu sviedė mums du oranžinius plūdurus.

Salos pusėje Karmen glėbyje verkė Oseana – Karmen, stačios kaip uola ant sienos, savo gabaritais užgožusios pusę forto.

Mona, peršlapusi su savo *Kaporal* džinsais ir žaliu megztiniu, prigludo prie manęs ir taikėsi vėl pabučiuoti. Tik prisilietė lūpomis prie smilkinio su prilipusiais plaukais ir dumbliais.

Nusisukau. Buvau tik šaltas medis, nutolęs nuo melų.

Mona mane išdavė.

Ne, ji mane išgelbėjo.

Kabindamasis virvinių kopėčių, nukarusių nuo *Paramé* korpuso, aš vėl nukreipiau žvilgsnį į Oseaną.

Pakėlusi veidą ji atlaikė mano žvilgsnį.

Lygiai taip, kaip prieš keletą dienų ant skardžio prieš puldama į pragarmę.

Gelmių vaivorykštė.

Revolveris gulėjo prie jos kojų ant tvirtovės sienos.

Oseana ką tik nužudė žmogų, kad gyvenčiau aš.

43

Po velnių, tai klastotė?

Grankano Mezi paplūdimys buvo dar už gero kilometro, bet aš jau įžiūrėjau šviesius namų priešais jūrą fasadus – jie rikiavosi kaip balti plačios šypsenos dantys.

Karmen Avril paskambino policijai. Farai mūsų laukė uoste. Prisistatys ten anksčiau mūsų, užtikrino, nors atplaukti iš Sen Markufo galima per keletą minučių. Mūsų pasitikti jie tikriausiai sutelkė visas vietines brigadas. Laržo sala jau pradingo už mūsų ryto migloje. Tik kormoranai virš tuščios jūros priminė, kad skrydžio atstumu esama žemės.

Sėdėjau ant kaustytos skrynios. Niekam neatėjo į galvą atiduoti man protezo. Mano glėbyje raudojo Oseana. Karmen, pakibusi ant telefono, patikėjo man savo dukrą nepalikusi pasirinkimo. Buvau peršlapęs. Galop vanduo prasisunkė tarp neopreno kombinezono bei odos ir telkšojo ten – ledinis, dar atšaldytas žemyninio vėjo, čaižančio mums veidus.

Nė už ką pasaulyje su niekuo nebūčiau keitęsis vietomis.

Nebūčiau nė krustelėjęs, kad pasislėpčiau nuo vėjo, nusišluostyčiau ledines sroveles, tekančias mano stuomeniu, rankomis ir kojomis – nė menkiausio judesio, kuris bent per milimetrą būtų galėjęs pažeisti tą pasakišką darną.

Oseanos veidas ant mano peties. Jos ranka, apglėbusi mano liemenį. Šiltos ašaros ant mano kaklo, keli karšti lašai lediniame upokšnyje.

Netekusi jėgų.

Oseana nematė, kaip Žilberas ir Karmen Avril po ilgų pastangų užkėlė ant katerio denio Pirozo ir Sen Mišelio lavonus. Žilberas apsiėmė vienas nutempti juos žemyn į triumą – netardamas nė žodžio, tik įsispraudęs tarp lūpų *Marlboro* cigaretę.

– Žinojau, kad tai kvaila istorija, – tik bambtelėjo kreipdamasis į seserį. Paskui grįžo į vairininko kabiną.

Karmen neatsiliepė, prispaudusi ausį ir burną prie savo mobiliojo, – matyt, kalbėjosi su farais. Jai nebūtų pakakę mūsų persikėlimo, kad jiems paaiškintų, kodėl olandų kateris savo triumuose gabena du lavonus.

Policininko ir žudiko.

Mona sėdėjo prie turėklų laivo pirmagalyje. Įdėmiai žvelgė į baltą dangų Grankano bažnyčios bokšto kryptimi – vienintelio stiebo krante maldai užkabinti. Deniza paraudusiomis akimis prisirišo Arnoldą prie kojų ir glostė rudą jo kailį. Monai reikės laiko. Jos geriausią draugę nužudė žmogus, kurį ji pažinojo nuo vaikystės. Šišenas. Žmogus, kurį jos tėvai, Šarlis ir Luiza, buvo parinkę dukros laimei.

Visi pradingo, palaidoti po melų lavina.

Visi, išskyrus ją.

Laivas sūpuodamas liūliavo Oseaną. Beveik niekad nebuvau laikęs glėbyje kūdikio, bet supratau tėvus, galinčius kiauras naktis glausti prie krūtinės vaiką. Supratau tą neįtikėtiną atsakomybės jausmą, kuris neleidžia daryti nieko kito – tik laukti suakmenėjus ištisą amžinybę.

Bėgo tik mano mintys. Prieš įplaukiant į Grankano uostą jos klaidžiojo tuštumoje. Aš nieko nesupratau, – ar beveik nieko, – tik kad Frederikas Sen Mišelis buvo dvigubas prievartautojas, žudikas su raudonu šaliku, kurio policija ieško jau dešimt metų, kurį Pirozas perkando ir kuriam paspendė spąstus.

Išilgai begalinio betoninio molo, skiriančio Grankano paplūdimį nuo miestelio, nusekiau žvilgsniu tris policijos furgo-

nėlius, riedančius uosto link. Turbūt susijaudinę. Ištempę ausis klausosi Karmen.

Jie laukė dešimt metų. Tačiau paskui viskas klostysis labai greitai.

Nei aš, nei jie to dar nežinojome.

Pavakary policija bus baigusi pirmąsias moleskino bloknoto, rasto už plytos Sen Markufo saloje, ekspertizes ir be jokių išlygų nustatę, kad jis užpildytas Mirtijės Kamiu ranka prieš dešimtį metų. Kiti farai bus išsiaiškinę Frederiko Sen Mišelio dienotvarkę 2004 metų rugpjūčio 26-ąją. Vienas Elbefo merijos tarnautojas prisimins, kad Frederiko sužadėtinės žūties išvakarėse Piušo laisvalaikio centro direktorius atšaukė susitikimą su tėvais važiuoti apžiūrėti būsimų stovyklų vietų. Sodybų. Vandens sporto bazių. Jodinėjimo klubų. Niekas nepatikrino, niekas tada neatkreipė dėmesio. Kalba buvo apie žudiką maniaką. Kas būtų galėjęs įsivaizduoti, kad Frederikas Sen Mišelis tą dieną sukorė tris šimtus šešiasdešimt kilometrų iš Elbefo į Izinji ir atgal, kad išprievartautų ir pasmaugtų savo būsimą nuotaką?

Baigiantis vakarui, apie vienuoliktą, Elbefo brigados policininkai, gavę iš tardytojo Lagardo orderį kratai, bus apieškoję Frederiko Sen Mišelio butą Šv. Cecilijos gatvėje. Didžiai savo nuostabai, ten jie viename užrakintame stalčiuje, kurį galop atidarys viniatraukiu, ras Morganos Avril rankinę. Tada paskambins tardytojui ir riktelės: taip, pirmą kartą ryšys tarp dviejų – Avril ir Kamiu – bylų nustatytas.

Apie vidurnaktį Sandrai Fonten, buvusiai Piušo centro vadovei, o dabar mokytojai Tiuji Simere atokiau nuo Elbefo, paskambins jaunesnysis policininkas Ašani; ji prisimins kalbėjusi su direktoriumi apie *Riff on Cliff* festivalį, o konkrečiai – apie vieną grupę, tą vakarą atvyksiančią į Iporą. Sandra Fonten nežinojo, ar direktorius buvo apsilankęs festivalyje, bet aiškiai prisiminė pašnekesį su juo apie *Riff on Cliff* kitą dieną greta vienos kavinės. Aplinkui, beje, tądien visi kalbėjo apie festivalį. Ne jo

muzikinę programą – apie mergaitę, rastą išprievartautą, pasmaugtą ir nustumtą nuo Iporo skardžio.

Apie pirmą valandą nakties trijų policininkų grupė, vadovaujama policijos viršininko Veismano iš Ruano regioninės teisminės tapatybės nustatymo tarnybos, visą likusią nakties dalį praleido kurdama pirmąjį raportą. Matyt, Frederikas Sen Mišelis vienas nukako į *Riff on Cliff* festivalį, ten jį pakerėjo Morgana Avril, tą vakarą įkaitinusi visą *Sea View* šokių aikštelę. Matyt, Morgana Avril neliko abejinga Sen Mišelio merginimuisi. Jie drauge išėjo iš klubo. Negera linkme viskas veikiausiai pakrypo vėliau. Sen Mišelis merginą išprievartavo, paskui pasmaugė, sugrįžo į Elbefą, pasilikęs sau tik rankinę, kurios ieškojo policija.

Kas nutiko po kelių mėnesių, kai Mirtijė Kamiu, jo sužadėtinė, paskyrė jam pasimatymą Didžiuosiuose Karjeruose, kad praneštų norinti nutraukti sužadėtuves? Naujas įsiūčio protrūkis? Kruopščiai sukurptas klastingas planas? Matyt, niekada to nesužinosime, bet Frederikas Sen Mišelis veikė taip pat, kaip per pirmąją žmogžudystę. Suplėšyta suknelė. Raudonas *Burberry* šalikas, kuriuo pasmaugta auka. Taip jis nukreipė policijos dėmesį. Jokiu būdu ne vienas kurios nors merginos artimųjų.

Apie trečią valandą nakties viršininkas Veismanas paskelbė pertrauką ir pamėgino prižadinti Leo Bastinė, jau daugiau kaip penkeri metai atsistatydinusį, gyvenantį prie Ambero, Piui de Dome, ir pranešti jam apie lemiamą Avril ir Kamiu bylos posūkį. Bastinė atsiliepė po dešimties signalų ir numetė ragelį jam dar nespėjus ištarti nė dešimties žodžių. Kitaip buvo su Elen Nilson, kuriai Veismanas prisiskambino iš karto po to.

Jau šeštą valandą ryto psichologė kriminologė davė savo pirmąjį interviu *i>Telé* laidai. Susitaršiusi, lyg netikėtai pašokusi iš lovos, veidas be kosmetikos ir be raukšlių, pripumpuota krūtinė po paskubom užsimesta permatomo šilko palaidinuke – žurnalistui, dirsčiojančiam į jos nuogas kojas, ji pareiškė niekada ne-

abejojusi, kad Mirtijė Kamiu pažinojusi savo žudiką, bet, deja, buvusi vienintelė, kuri taip manė.

Dešimtą valandą ryto Ruano regioninės teisminės tapatybės nustatymo tarnybos operatoriai jau buvo išklausę penkis naujus buvusių „Aukso gelumbės“ ar Elbefo jaunimo kultūros centro vadovių parodymus. Visos patvirtino, kad centrams vadovaujantį gražųjį Šišeną itin traukusios jaunos dailios stažuotojos, ir sudarė įspūdingus jo gerbėjų sąrašus: šios – nuo septyniolikos iki dvidešimt metų – buvo pasirengusios sekti jį iki pat patalų. Kelios merginos prisipažino pasidavusios gitaristo merginimuisi; jos smulkiai nupasakojo gundytojo metamorfozę, vos tik sudėdavusios ginklus: vakarykštis apeigus dūsautojas auštant virsdavęs negailestingu meilužiu. Skubančiu. Abejingu. Tačiau policininkams nepavyko rasti jokios merginos, permiegojusios su Sen Mišeliu po 2003 metų vasaros, kai jis oficialiai susižiedavo su Mirtije Kamiu. Ar Sen Mišelis atrado savo didžiąją meilę? Tą, kurios nepajėgė prarasti?

Žilberas Avrilis smarkiai suktelėjo vairalazdę dešinėn. Kateris pasuko uosto link, prie betoninio molo, žyminčio siaurą protaką į kanalą. Nors ir kaip anksti, kelios dešimtys žioplių jau būriavosi ant molo. Matyt, žmonės, gyvenantys priešais jūrą, ir prekybininkai, sukelti ant kojų žandarmerijos furgonėlių procesijos.

Jie svaidė į mus smalsius žvilgsnius, baksnojo pirštais mūsų kryptimi, juokėsi arba kuždėjosi. Suspragsėjo kelios fotoaparatų blykstės.

Oseana, vis dar susigūžusi mano glėbyje, atsuko jiems nugarą. *Paramé* lėtai slydo ramiu vandeniu. Nujaučiau, kad vos tik priplauksime prie kranto, kils šurmulys. Farai užsiims kiekvienu „Raudonosios gijos“ sąjungos nariu.

Nugabenti į artimiausią žandarmeriją. Apklausti po vieną. Priešais skyrių įsitvirtinusi žurnalistų ruja.

Išnaudodamas paskutines ramybės akimirkas mintyse sudariau sąrašą dvejonių, kurių nepaaiškino Sen Mišelio mirtis.

Kas paslėpė Mirtijės Kamiu dienoraštį Sen Markufo saloje? Pirozas, kad demaskuotų Frederiką Sen Mišelį, kaip užsiminė *Paramé* triume? Bet jeigu į jo rankas pateko toks lemtingas įrodymas kaip tas dienoraštis, kodėl jis tiesiog neapkaltino Sen Mišelio? Jei Pirozas perkando tikrąją parašo M2O reikšmę, kodėl sutiko dalyvauti toje beprotiškoje machinacijoje, sumanytoje Karmen Avril, iki kraupios atomazgos Sen Markufo saloje?

Viskas vietoje, užtikrino kapitonas.

Ką buvo numatęs Pirozas, kol Sen Mišelis jo nenudūrė? Kuo toje istorijoje dėta kalinio dilema, kuriai kapitonas skyrė tokią svarbą?

Olandų kateris praplaukė pro pat budėtoją molo gale. Vyriokas jūreiviška kepure, balansuodamas ant paramsčio, apsiginklavęs fotoaparatu su teleobjektyvu, pasitiko mus plačiais mostais. *Suskis!*

Instinktyviai nusisukau trim ketvirčiais, kad užstočiau Oseanos veidą. Minia krantinėje susispietė. Mano smegenys vėl nerimo.

Prieš kelias minutes Oseana nužudė žmogų; Frederikas Sen Mišelis, be jokios abejonės, buvo kaltas, net jei...

Liko paskutinė kliūtis. Iš esmės pagrindinė, paaiškinanti, kodėl niekas niekada neįtarė Sen Mišelio.

Jo DNR!

Farai buvo patikrinę genetinį Frederiko Sen Mišelio atspaudą, kaip ir visų Mirtijės Kamiu artimųjų. Aišku, jis neatitiko spermos, rastos ant Morganos ir Mirtijės kūnų. Ar gražusis Šišenas taip pat buvo neįtikėtinų sutapimų, svaiginančių sąsajų, pavertusių jį tobulu kaltininku, auka? O gal jis sumanė neprilygstamą klastą?

Tada mes visi dar nežinojome, bet policija ras sprendimą jau kitą dieną, apie pirmą valandą.

Tiek pat paprastą, kiek ir akivaizdų sprendimą...

44

Jis atrado didžiąją meilę?

Šešiasdešimt trys užantspauduoti plastikiniai maišai dar prieš vidurnaktį atkeliavo į Ruano regioninę tarnybą. Stiklinės, buteliai, peiliai, šakutės, dantų šepetukai, šukos, drabužiai, batai, akiniai, pirštinės, nosinės, rašikliai, raktai, gitaros kapodasteris, ausinukai...

Elbefo brigados policininkai, paklusdami griežtiems viršininko Veismano nurodymams, Frederiko Sen Mišelio namuose kruopščiai surinko visus daiktus, kurie jiems pasirodė – daugiau ar mažiau – galį turėti genetinį atspaudą.

Pirmasis viso to šlamšto tyrimas buvo atliktas anksti rytą: paprastame stiklo buteliuke, rastame tarp dušo želės ir šampūno, rasta labai senos spermos nuosėdų. Po kelių valandų kompiuteris išspjovė genetinį kodą.

Policininkai ilgai tikrino kiekvieną raidę, kiekvieną skaičių it loterijos žaidėjai, nedrįstantys patikėti, kad laimingasis bilietas – jų rankose. Jie dešimt metų laukė, kol ištrauks laimingą skaičių kombinaciją.

Paskui pratrūko džiaugsmu.

Sperma, rasta buteliuke, buvo ta pati, kaip ant Morganos Avril ir Mišelės Kamiu kūnų!

Iš karto po to Veismanas surašė tardytojui Lagardui galutinį raportą: Frederikas Sen Mišelis apsirūpinęs kažkokio nežinomo-

jo sperma, kad nukreiptų nuo savęs įtarimus. Tas faktas užbaigė bylą, padarydamas ją dar atgrasesnę. Iš paprasto meilužio, pagauto panikos dėl dviejų staiga nusigręžusių meilužių, gražusis Šišenas virto sadistu žudiku, kruopščiai apgalvojusiu abi žmogžudystes. Kad ir kiek teismo gydytojas daktaras Kuradas tvirtino, jog jam atrodą techniškai neįmanoma, kad sperma, rasta Morganos Avril vaginoje, galėjo būti ten įvesta dirbtiniu būdu, dėl tos smulkmenos niekas ilgai nesuko galvos. Frederikas Sen Mišelis, net ir su trimis kulkomis pilve, užėmė savo vietą klastingų žudikų panteone.

Paramė įplaukė į Grankano Mezi uostą. Praplaukė kokią dešimtį margaspalvių žvejų laivelių, tingiai plūduriuojančių priešais krantinę. Tarp polistireno statinaičių išsirikiavę žandarai atrodė pagauti į žvejybos laivo tinklus ir sustatyti čia belaukiant aukciono.

Deniza nusviedė lyną artimiausiam policininkui. Mygdamas geltonus plūdurus kateris prisišliejo prie plytų krantinės.

– Jie nori su tavim pasikalbėti, – šnipštelėjo Karmen Oseanai į ausį. – Nori pasikalbėti su kiekvienu iš mūsų. Bet su tavimi pirmiausia.

Balsas neramus. Telefonas sugniaužtas kumštyje.

Padrėkęs Oseanos žvilgsnis nukrypo nuo motinos ir vėl apgaubė mane. It lietaus banga – tokia šilta. Žinoma, ji turėsianti pasiaiškinti farams. Ji nužudė žmogų. Trys kulkos kūne mažiau kaip prieš pusvalandį.

Kad atkeršytų.

Kad išgelbėtų mane...

Jos delnas lėtai nuslydo mano ranka.

– Atleiskit, Džamalai, – pratarė ji. – Atleiskit mums, tai buvo...

– Jie tavęs laukia, – nerimo Karmen.

Oseana atsistojo. Tariausi jos akyse įžvelgęs apgailestavimą.

– Susiskambinsim, – pakuždėjo ji.

Susiskambinsim.

Tuo metu, kai Karmen ir Oseana sėdo į mėlyno *Renault Trafic*, pastatyto priešais *Paramé*, galą, kiti žandarai apsupo katerio denį. Kokia dešimtis. Kai kurie buvo užsitempę latekso pirštines ir permatomo plastiko kepuraites. Aš tebesėdėjau ant apkaustytos skrynios, ir niekas, rodos, manimi nesidomėjo. Tiesiai mano regėjimo lauke, vis dar atsirėmusi į turėklus, Mona kažką kuštelėjo prie jos priėjusiam farui.

Per toli. Niekaip neišgirsi.

Žmogėnas linktelėjo galvą ir nuėjo sau. Mona čia pat išdygo prieš mane.

– Sveikas, Džamalai. Nuo tada, kai žuvau prie Kukmedžių stoties, neturėjom daug progų pasikalbėti.

Jos juokas nuskambėjo dirbtinai. Ar veikiau tuščiai. Nėra ko tikėtis atgarsio iš mano pusės.

Ji sučiaupė lūpas. Vėjas žaidė jos rudais plaukais, blokšdamas juos į striukės gobtuvą.

– Apgailestauju, Džamalai. Šioje istorijoje tu niekuo dėtas. Mes klydome. Visi.

Šaltas vanduo tebesruveno po mano kombinezonu. Man knietėjo visa tai baigti. Sukurpti parodymus farams, juos pasirašyti, dingti iš čia.

– Tau bus nusispjaut, – toliau dėstė Mona, – jeigu pasakysiu, kad aš jiems nepritariau. Tačiau neturėjau pasirinkimo.

Pasukau galvą. Lydima žandaro Karmen išlipo iš *Renault*. Oseana ne.

– Bet matai, galų gale Karmen Avril buvo teisi. Pirozas taip pat. Reikėjo išjudinti praeitį, kad tiesa iškiltų į paviršių.

Išjudinti praeitį?

Kad tiesa iškiltų į paviršių?

Du lavonai pūna *Paramé* triume – ko gero, programos pradžioje tai nebuvo numatyta.

Kažkoks policininkas, iki antakių užsimaukšlinęs kepurę su snapeliu, priėjo prie mūsų. Dar nespėjus mums ištarti nė žodžio Deniza jį sulaikė, įbrukdama jam į rankas Arnoldą. Matyt, Mona buvo išsiderėjusi atokvėpį. Kad galėtų pasikalbėti su manimi.

Ko ji tikisi?

Plevenanti sruoga kuteno jai lūpas, ir ji susiraukusi ją nubraukė. Nebeturėjo nieko bendra su mažu įbaugintu kirstuku.

– Labai greitai supratau, kad tu nekaltas, Džamalai...

Labai greitai?

Patikslink, mano gražute...

Nuo tada, kai drauge pergulėjome? Prieš tai? Po to? Tada?

Pastebėjau, kad ketvirtas policininkas skubiai leidžiasi į katerio triumą.

– Privalėjau iki galo atlikt savo vaidmenį, – teisinosi Mona. – Mirtijės atminimui... Luizos, Šarlio atminimui... Tai buvo – kaip čia pasakius – nerealu. Prisimeni, vakar vakare fiate Vokotuose, kai tu perskaitei rudąjį voką apie mergaičiukės iš Piušo ir jos vaikystės draugės likimą? Mimi ir Lina. Pasiutusiai liūdnas gyvenimas merginos, kuri ašarojo šalia tavęs, kol tu skaitei nepažįstamosios laišką...

Vakar vakare. Vos prieš dešimt valandų. Man atrodė, kad nuo to laiko praėjo ištisi metai.

Vokotai. Fiatas. Rudas vokas.

„Jaudinama?" – paklausė ji manęs. „Ačiū", – pridūrė.

Aš nieko nesupratau.

Išspjoviau saujelę nuodingų žodžių:

– Prisimenu. Tu gerai iš manęs pasityčiojai.

– Ne, Džamalai...

– Taip... Žemai lenkiuosi. Tu pašėlusi aktorė.

Ji pasukiojo tarp pirštų rusvą sruogą, pasistiebė ant pirštų galų kaip drovi mokinukė ir giliai įkvėpė oro.

– Ne, Džamalai. Aš buvau nuoširdi. Kad ir kaip galėjo atrodyti, aš buvau nuoširdi. Visiškai nuoširdi. Tu manim nepatikėsi, Džamalai, aš nekuriu sau jokių iliuzijų, bet turiu tau pasakyti. Dabar. Išskyrus tai, kas susiję su dviguba žmogžudyste, niekada...

Ji užbaigė savo pareiškimą lyg nerdama po vandeniu:

– ...dar niekada nesu buvusi tokia nuoširdi su vaikinu.

Jos nejauki šypsena atsimušė į mano veidą.

Nuoširdi?

Išskyrus tai, kas susiję su dviguba žmogžudyste?

Išskyrus rudus vokus, kaišiojamus man už nugaros.

Išskyrus naktinę iškylą pas Le Medefą. Išskyrus apsilankymą persigandusių vaikų kambaryje buvusioje Kukmedžių stotyje. Išskyrus pramanytą Magali Veron gyvenimą. Išskyrus svajonių gyvenimą tokios Monos Salina, kuri rašo disertaciją apie akmenėlių silicį, kuri yra mylima studentė disertacijos vadovo, vadovaujančio didžiausiai Prancūzijos eksperimentinės chemijos laboratorijai, studentė, kuriai jis skolina savo vilą. Kodėl atsisakyti, a, Mona? Išvengus pasirinkimo prisiimti valiūkiškos, protingos ir itin išmanios mergaitės vaidmenį... Kad suteiktum sau visus šansus suvilioti mulkį, sėdintį priešais save prie staliuko „Sirenoje".

– Nebuvo nieko tikra, – murmtelėjau. – Nieko.

– Nei tikra, nei netikra, Džamalai... Mes kūrėme, mes pasakojome istorijas!

Duslus riksmas nuaidėjo virš mano galvos.

– Eikit po velnių!

Paramé vairininko kabinoje Žilberas Avrilis koneveikė policininką, bandantį atitraukti jį nuo vairalazdės. Sunerimusios žuvėdros blaškėsi nuo stiebo ant stiebo.

Mano žvilgsnis nukrypo virš Monos pečių.

– Ne. O aš tuo tikėjau.

Tyla.

Pamačiau, kaip apsupta dviejų žandarų Oseana išlipa iš *Renault Trafic*, paskui vėl dingsta *Citroên C4* automobilyje. Po kelių sekundžių automobilis pasuko į krantinės galą.

Gumulas spaudė man paširdžius. Aš nukreipiau akis.

– Aš tuo tikėjau, Mona, – pakartojau. – Matai, ir toliau vadinu tave Mona. Kvaila, tiesa? Monos Salina nėra! Ir niekad nebuvo. Tu... nepažįstamoji!

Jos plaukai tebesiplaikstė apie veidą, įkyrūs kaip uodų spiečius.

– Jei tu taip manai... – tarstelėjo ji po ilgos pauzės. – Tačiau Alina ne taip jau skiriasi nuo Monos. Tai ta pati mergina, Dža-

malai. Skiriasi tik raidžių išdėstymas. Iš tiesų mes visi vaidinome savo pačių vaidmenį.

Ji žengtelėjo arčiau ir pabučiavo man į skruostą. Virpėjo. Prisivertė nusišypsoti.

– Negaliu ant tavęs pykti. Tai būtų viršūnė, ką? Tad be pykčio...

Nesureagavau. Nepridūriau nė žodžio. Džiugus Monos tonas man atrodė siaubingai dirbtinis.

– Prisimeni mūsų pirmąjį susitikimą, Džamalai? Mudviejų vakarienę „Sirenoje". Aš tavęs paklausiau, ar būtum man įteikęs vieną tų vizitinių kortelių, kurias dalijai gražiausioms merginoms gatvėje?

– Aš tau atsakiau „taip".

– Teisingai. O prisimeni, ką aš pridūriau?

Neįsivaizduoju.

Vėl įtemptai nužvelgiau tuščią krantinę iki kampo, ten, už gelsvo pastato, buvo dingusi Oseanos *C4*.

– Tada sakiau tau „jūs", Džamalai. Pasakiau tau štai ką: „Neabejoju, kad nebūtumėt įdavęs man savo kortelės. Jums patinka romantiškos moterys, fatališkos gražuolės, trumpai šmėstelėjusios plaštakės. Ne tokios stačiokės mergiotės kaip aš. (Mona šaltu pirštu perbraukė man per skruostą.) Jūs pritraukiate atvaizdus, kolekcionuojate juos kaip figūrėles. Neužčiuopiate tų, kurių jums reikia."

Blykstė blyškioje šviesoje apžilpino man akis. Vienas farų fotografavo *Paramė* turėklus, matyt, dairydamasis, kuriame denio kampelyje Sen Mišelis pervertė Pirozą per bortą. Nė vienas jų, regis, neskubėjo mūsų apklausti.

Monos žodžiai tebeskambėjo mano mintyse.

Jums patinka romantiškos moterys, fatališkos gražuolės, trumpai šmėstelėjusios plaštakės.

Neužčiuopiate tų, kurių jums reikia.

Dabar neprisiminiau – ji man tai pasakė jau pirmąjį vakarą – nuojauta, į kurią nebuvau atkreipęs nė mažiausio dėmesio.

– Be pykčio, – patvirtinau balsu. – Tu buvai teisi, Mona, mane traukia žvaigždės.

Mano ranka pervėrė tuštumą po kairiuoju keliu.

– Tos, kurias reikia užkariauti! Nepasiekiamos viršūnės. Ropštis į Monblaną – štai tokios kvailystės. Dėl to aš sunkiai treniruojuosi.

– Žinau. Tiesą sakant, visada žinojau. Čiao, Džamalai. Mūsų laukia policija. Manau, abu galime palaidoti tą šauniąją Moną, taigi...

Alina. Įsikalti tą vardą į galvą.

Ji pasimuistė, traukdama iš kišenės kažkokį daiktą.

– Kalbant apie tavo būsimas viršukalnes – šitą aš paėmiau vakar. Padėjau ją ant fiato kapoto prie senosios Kukmedžių stoties. Ji nuslydo, kai tu pajudėjai, sprukdamas nuo Pirozo. Galbūt ją net pervažiavai...

Mona įspraudė man į ranką geltoną šerifo žvaigždę. Pajuodusią nuo purvo. Sulankstytą.

– Buvai ją man patikėjęs. Turėsi rasti kitą prižiūrėtoją.

Pakėliau akis į dangų. Virš mėnulio pjautuvo, blėstančio tarp pratisų baltų debesų, spindėjo paskutinis žvaigždynas.

– Ačiū, Mona. Bet man jos nebereikia.

Vėl nužvelgiau ryto žvaigždes, koketiškai besislapstančias už plono miglos šydo, paskui nutvėriau šerifo žvaigždę tarp nykščio ir smiliaus.

Ryžtingu mostu sviedžiau ją kuo toliau į vandenį.

Paauksuoto metalo gabalėlis ilgai skrido, brėždamas ore elegantišką lanką, kol galop rikošetu nušokavo juodu uosto vandens paviršiumi.

– Nereikėjo, – tarstelėjo Mona. – Tai buvo tavo talismanas...

Šerifo žvaigždė pamažu grimzdo gilyn.

– Tavo amuletas, – pridūrė ji.

Ir nuėjo šalin. Dar net nenulipo trim katerio kopėtėlių skersiniais į krantinę, o faras odine striuke jau traukė iš kišenių rankas, kad jai padėtų.

Per denį, nešami keturių kitų žandarų, praplaukė Pirozo ir Sen Mišelio lavonai plastikiniuose nepermatomuose maišuose.

Vienas faras abejingai atsigręžė į mane. Galbūt net tikėjosi, kad padėsiu jiems nešti lavonus.

Užmerkiau akis, leisdamas sūpuojančiam laivui mane liūliuoti.

Penki veiksmažodžiai šoko mano mintyse.

Penki įsakymai.

Tapti pirmuoju luošu sportininku, dalyvaujančiu Monblano ultramaratone.

Pasimylėti su moterimi, gražesne už mane.

Turėti vaiką.

Būti apverktam moters, kai mirsiu.

Grąžinti skolą prieš mirštant.

Aš nedūmiau Monai akių – šį kartą ne.

Man nebereikėjo žvaigždės, kuri mane vestų. Liečiau pirštu savo penkis spindulius. Pirmasis tebuvo treniruočių klausimas. Antrasis nebebuvo nepasiekiamas Everestas.

Oseana...

Niekada dar taip netroškau, kad viena moteris išpildytų tris iš mano norų. O penktasis... paskutinėm dienom buvau taip arti mirties, kad ji pavargo ir duos man ilgą atokvėpį.

Sunku pasakyti, kiek laiko sėdėjau ant skrynios, nugrimzdęs mintyse, kol vienas policininkas priėjo manęs apklausti. Buvo jaunas, besišypsantis, sakytum, praktikantas. Jis padavė man apklotą, teiraudamasis, ar aš norėčiau persirengti. Linktelėjau galvą.

– Eikite su manimi...

Atsistojau ir nustraksėjau ant savo vienintelės kojos. Praktikantas sumišęs atsigręžė. Rodos, kažkur laive dairėsi trūkstamos kojos pusės. Kad kiek, būtų persilenkęs per bortą patikrinti, ar koks nasrus pražiojęs krokodilas nelūkuriuoja, kad surytų mano antrąją koją.

Paskui ūmai pajutau, kad jo sutrikimas virto nerimu. Žvilgsnis nukrypo man į veidą.

Įtariai.

Galbūt jam taip pat buvo sunku patikėti, kad vienakojis arabiūkštis šioje istorijoje niekuo dėtas. Nėra dūmų be ugnies... Galų gale „Raudonosios gijos“ sąjunga buvo sukaupusi įrodymus – aš buvau dvigubas nežinomasis, vienintelis, netinkamu metu pasipainiojęs Morganos Avril ir Mirtijės Kamiu žūties vietose. Paskutinis prieš nužudymą kalbėjęsis su Pirozu... Galiausiai Sen Mišelio dosjė liko daug neaiškumų.

Galiausiai aš likau tobulas atpirkimo ožys.

Galiausiai galbūt aš melavau nuo pat pradžių.

Ištiesiau ranką, kad jaunasis faras pakištų man petį. Kur tie „Raudonosios gijos“ sąjungos šikniai galėjo nukišti mano protezą? Nujaučiau, kad artimiausiu laiku teks vis iš naujo pasakoti apie neįtikėtinai susiklosčiusius pastarųjų šešių dienų įvykius.

Ir užrašinėti, kad nieko nepamirščiau.

Tiek blogiausia, tiek geriausia.

Blogiausia praeityje, geriausia ateityje.

Prisiminkite. Pirmoji šio pasakojimo scena.

Aš vakarieniauju pas gražiausią pasaulyje merginą.

Ji ką tik apsivilko mėlyną tulpės formos suknelę. Jos krūtys, nuogos, nevaržomos, šoka po iškirptės šilku – į tą iškirptę turiu teisę panardinti akis tiek ilgai, kiek tik panorėsiu.

Dabar galiu atskleisti jums jos vardą.

Oseana.

Ruošiausi su ja mylėtis.

Tokios buvo pirmosios šio pasakojimo eilutės, tokios bus ir paskutinės.

Sensacingų nuotykių mėgėjai, apgailestauju, kad jus nuvyliau...

Pabaiga bus laiminga!

45

Geriausia – ateityje?

Šampanas: *Piper-Heidsieck*, 2005 metų derliaus produkcija.

Taurė.

Pliauskos židinyje priešais žemą tamsų kažkokio man nežinomo egzotinio medžio stalelį, matyt, siaubingai brangų.

Odinis fotelis, kuriame aš sėdžiu. Patinuotas, tokios pat šviesiai rudos odos, iš kokios gaminami *Harley* motociklo balneliai, gaučo auliniai, kaubojiškos skrybėlės. Krūva perkamųjų. Regis, ginekologės profesija pelninga.

Oseana bruzda virtuvėje. Mano *Piper-Heidsieck* taurė pastatyta ant stalo šalia lapų šimtinės, tiksliau – šimto trylikos. Mano pastarųjų šešių dienų pasakojimas. Rašau paskutines eilutes ir po kelių minučių vėl užversiu jį, atiduosiu perskaityti Oseanai. Visiems laikams.

Kas jį vėl atsivers?

Kas jį perskaitys?

Ar jis liks intymia savistaba, užkišta stalčiaus gale? Ar taps mįslingu detektyviniu romanu, kurio pagrindinis veikėjas būsiu aš?

Kas būsite jūs – jūs, žvelgiantys į šitą tekstą? Ar bent atsiras tokių?

Apniktas abejonių marginu paskutinius lapus.

Policininkai paleido Oseaną pavakary. Jos advokatas patvirtino, kad jai niekas nebegresia. Būtinoji gintis. Tai patvirtino penki liudininkai. Sen Mišelis taikėsi šauti į mane ir būtų nudėjęs, jeigu Oseana nebūtų iššovusi pirma. Generalinė nacionalinės policijos inspekcija ir toliau tiria Pirozo vaidmenį byloje. Mes visi, matyt, būsime dar ne kartą apklausti kaip liudininkai. Viršininkas Veismanas ir trys jo padėjėjai, išklausę mano istoriją, pažiūrėjo į mane su kažkokiu nesveiku gailesčiu ir paklausė, ar aš noriu paduoti skundą.

Paduoti skundą. Prieš ką?

Jie, atrodo, nesuprato ir mane paleido. Farai jau dvi dienas ginčijasi dėl niekų, tikrina, pluša, bet iš esmės jiems nusišvilpt, dabar esu tuo tikras. Jie turi kaltininką, akstiną, prisipažinimus, o įrodymų daugiau negu reikia.

Frederikas Sen Mišelis.

Sulaikytas. Nuteistas. Nubaustas mirties bausme.

Byla baigta.

Dar nepraėjo nė valandos, kai prisistačiau pas Oseaną. Ji gyvena mažame atokiame namelyje už kelių kilometrų nuo Nešatelio an Brė, lėlių namelyje – balandinės ir plaušmolio sienos, šiaudai ant stogo ir vilkdalgiai tarp keturių gyvatvorių. Šulinys, tvenkinys, žvyro labirintas tarp nepriekaištingai apkarpytų gėlynų. Turbūt Karmen skiria papildomas valandas dukros sodui.

Oseana mane įsileido, parodė odinį fotelį ir paliko atkimšti šampano butelį, kol ji nueisianti į viršų persirengti. Kai po kelių minučių vėl nusileido, nertinį ir džinsus buvo pakeitusi į mėlyną tulpės kirpimo suknelę.

Rašiklis išslydo man iš rankų. Pajutau, kaip po manimi lydosi fotelio oda.

Plati turkio spalvos juosta, abiem galais pritvirtinta prie diržėlio, juosė sprandą ir dengė krūtinę. Juostas vieną nuo kitos skyrė sukrečianti iškirptė. Suknelė-gėlė apačioje virto šilko

vainikėliu, atidengiančiu dvi dailias žiedo piesteles, aptemptas mėlynom tinklinėm kojinėm.

Ji palinko prie manęs, padavė taurę, paskui priėjo pakurstyti ugnies židinyje. Jos ilgų, veidą dengiančių plaukų šokis pasirodė man tarsi iššūkis liepsnų šokiui ugniakure.

Ji man atrodė tokia graži, kad net gniaužė kvapą.

Širdis pašėlusiai daužėsi. Kad ji neplyštų, įsmeigiau žvilgsnį į jos suknelės linkius. Po ja nebuvo nieko – nei parašiuto diržų, kad vėl paspruktų, nei liemenėlės.

Ji žengė prie manęs.

– Nemanyk, jog aš maloni su tavimi tik todėl, kad man atleistum.

Jos lūpos prigludo prie mano lūpų, lyg užkirsdamos kelią atsakymui.

– Tau reikėjo pamatyti savo veidą tą dieną, kai įžengei į mano kabinetą Nešatelyje. Tartum būtum išvydęs vaiduoklį.

– Angelą, – sušnibždėjau.

Ji prispaudė pirštą man prie lūpų. Pašaipūnė.

– Ir savo žavingą siaubą tą rytą, kai aš šokau žemyn nuo Iporo skardžio.

– Angelą, – pakartojau.

Ji skimbtelėjo savo šampano taure į manišką.

– Ar galiu?

Nelaukdama leidimo įsitaisė man ant kelių – švelniai, meiliai, lengvai kaip maža mergytė, lyg tausodama mano dirbtinę koją. Man atėmė žadą.

– Tu tokia...

Ji vėl pridėjo pirštą man prie lūpų.

– Ššš...

Įdėmiai, tiesiai įsmeigė į mane savo juodas kaip anglis akis. Geležinė ranka, vokas prie voko tol, kol aš nebeišlaikau, nudelbiu akis į jos nesuvaržytas krūtis, vos dengiamas turkio spalvos uždangos. Tramdau norą ją praskirti, delnais apglėbti krūtis, pirštų galais vedžioti jų kontūrus, vis sukti aplink tamsias jų au-

reoles. Tebesėdėdama man ant kelių Oseana pasviro ir dar labiau palinko į priekį. Jos krūtinė prigludo prie mano stuomens, gakta prisispaudė prie mano džinsų praskiepo.

Suvirpėjau.

Gražuolė po suknele buvo nuoga.

Dar nespėjus suspausti jos liemens ji pakilo. Jos pirštai atsegė mano diržą, paskui tuo pačiu judesiu iki kulkšnių nusmaukė man kelnes ir glaudes.

Maldavau dangaus, kad mano plieninio blauzdikaulio vaizdas nenuslopintų jos įkarščio. Ji, atrodo, jo nė nepastebėjo. Princesės gestu pasikėlė suknelę, nelyg tam, kad nesuglamžytų sėdėdama.

Jos šlaunys pamažu pasidavė. Kai skverbiausi į ją, jos lūpos suvirpėjo.

Nuoga Oseanos oda buvo tarsi kino ekranas, ant kurio krinta rusvi židinio liepsnų šešėliai.

– Tu manęs nepaklausei, – sukuždėjau jai į ausį.

Šampanas tekėjo jos gerkle. Mane smaugė noras užversti butelį, iš kurio kaklelio ji gėrė, virš duobutės jos kakle, panardinti joje lūpas ir liežuvį.

– Ko nepaklausiau?

– To, ko manęs klausia visi. Mano koja. Kaip tai nutiko? Prieš 2004 metus ar vėliau?

– Man nesvarbu, Džamalai.

Ji prigludo prie manęs savo karštu kūnu. Niekada nebuvau iš rimtųjų pasakojęs apie savo luošumą jokiam suaugusiajam. Tačiau kaip tik dabar nebeturėjau noro žaisti, sprukti, meluoti. Galų gale paskutinėse savo pasakojimo eilutėse aš užrašysiu kiekvieną pokalbio su savo svajonių moterimi žodį. Mano būsimieji skaitytojai taip pat nusipelnė prieš pabaigą sužinoti tiesą.

Perbraukiau delnu per nuogą Oseanos nugarą, nutaisiau sąmokslininko toną.

– Nuo to laiko, kai gimiau, aš paskleidžiau dešimtis versijų – visos jos skirtingos. Kai kurias netgi pateikiau tavo „Raudo-

nosios gijos“ sąjungos nariams. Narsūs žygdarbiai, tragiškos nelaimės. Aš vaidinau luošą ugniagesį, nevykėlį plėšiką, neatsargų jamakašį... Bet tiesa kur kas paprastesnė.

Jos ranka švelniai nusileido ant mano peties, o lūpos bučiavo man kaklą.

– Kai kurios gimsta su sese dvyne – gyvenimas, padaugintas iš dviejų. (Nusišypsojau, atidžiai ją stebėdamas.) Man, priešingai, jis viską padalijo pusiau. Aš gimiau su vienu inkstu, vienu plaučiu, viena koja, su širdimi, žinoma, viena, bet pernelyg silpna. Kai mano motina Nadia pastojo, jai buvo keturiasdešimt šešeri, tėvui – per penkiasdešimt. Aš jai buvau lyg koks mažas stebuklas. Penkiolika pirmųjų savo moteriško gyvenimo metų ji kas treji metai gimdydavo po vaiką. Paskui, penkiolika kitų metų, nieko... Iki manęs.

Oseanos bučiniai leidosi žemyn mano krūtine, mano glamonės – iki jos nugaros linkio.

– Paskutinius penkiolika savo gyvenimo metų mama praleido rūpindamasi manimi. Iki paauglystės aš ištvėriau aštuoniolika operacijų, turėjau praleisti ligoninės lovoje daugiau kaip dvidešimt mėnesių. Pats vienas iš savo dešimties metų aukštumų prakiurdžiau socialinio draudimo biudžetą. Užaugau su mintimi, kad niekada nebūsiu suaugęs ir toli nenuvažiuosiu. Kad gedimas gali įvykti ir palikti mane kelio pakrašty bet kada. Tad prasimaniau savo ateitį, įsivaizdavau Achilo lemtį – supranti, ką noriu pasakyti? Mirti jaunam, bet su sąlyga, kad prieš tai pasimėgausiu gyvenimu: nusistatysiu kartelę, skaičiuodamas ne likusius gyventi metus, o užsibrėžtus tikslus.

– Daug jų turi? – sušnibždėjo Oseana.

Jos balsas skambėjo be galo švelniai. Tarsi mano prisipažinimai būtų įžiebęs jai meilę. Buvau bepasigailįs visų tų komiškų versijų, sukurtų nuo paauglystės, kad suviliočiau mergaites.

– Penkis... Penkis savo žvaigždės spindulius.

Ji švelniai paėmė mano ranką, klaidžiojančią jos oda, ir suspaudė.

– Gali įsivaizduoti, kad mano motina nenorėjo nė girdėti apie Achilo lemtį! Vienas inkstas, vienas plautis, didelė širdis – visa tai gali surasti, nusipirkti ar padovanoti. Ji ridinėjo savo organų vežimėlį po visas Prancūzijos ligonines; tapo visų žymiausių chirurgų košmaru. Su savo Ligonių kasos pažymėjimu apmokėdavo operacijas už milijonus eurų. Aštuoniolika operacijų, įsivaizduoji. Vos tik mano krūtinės ląsta savo dydžiu prilygo jos krūtinės ląstos apimčiai, – kai man sukako penkiolika, – ji atidavė man vieną savo plautį. Tai buvo mano paskutinė operacija. Kitą žiemą mama mirė.

Jos pirštai suspaudė manuosius.

– Mano paskutinė operacija, – pakartojau. – Aš esu žmogus, kurio kaina – trys milijardai. La Kurnevo bičiuliams – robotas policininkas. Naujutėlaitis kūnas, išskyrus koją ir pėdą, vienintelę žmogaus kūno dalį, kurios nepavyko priauginti nė vienam pasaulio chirurgui. Bet ta vienintelė pėda nekliudo žengti į priekį taip greitai, kaip kitiems. Netgi dar greičiau. Bėgioti aš pradėjau mamos laidotuvių vakarą. Ir niekada nesilioviau.

– Suprantu.

– Kvartale visi mane pažįsta. Jums pakaktų pasiteirauti bet kurioje La Kurnevo laiptinėje. Aš – apsigimęs luošys, ir negalėjau būti Morganos ir Mirtijės prievartautojas.

– Atleisk mums.

Pasinaudojęs proga nuvogiau iš jos ilgą bučinį.

– Žinai, diena iš dienos aš augau su mirtimi ant kulnų, kiekvieną gruodžio dvidešimt penktąją prašydamas Kalėdų Senelio dar vienų gyvenimo metelių... Taigi jeigu jūs būtumėte leidę man paskęsti Sen Markufe, iš esmės nieko nebūčiau gailėjęsis...

– Net penkių savo žvaigždės spindulių?

Sudvejojau.

Ar aš pasikeičiau? Ar išsižadėjau Achilo lemties?

Atitraukiau delną nuo jos rankos ir uždėjau ant krūties – dešiniosios, apvalios, putlios.

– Mano žvaigždė gali ir toliau šviesti po mano mirties, tiesa?

Oseana suvirpėjo. Ji ranka sugniaužė mano delną. Ilgai spaudė jį sau prie krūtinės, paskui priglaudė prie odos – lėtai, žemiau, dar žemiau, iki pasaulio krašto.

Oseana natūraliu judesiu apsivilko per galvą suknelę. Šilkas apgaubė ją kaip antroji oda.

– Praalkau. Baigsi savo Gonkūrus, kol aš paruošiu mūsų šventę?

Oseana dar ir gamina valgį?

Stebėjau, kaip ji eina per kambarį, negalvodama nutveria šampano taurę ir ją tvarkingai pastato, paskui dingsta virtuvėje.

Tai įvyko prieš keletą minučių.

Paskui, įsitaisęs odiniame fotelyje, aš ištikimai užrašiau kiekvieną žodį, kiekvieną gestą, kiekvieną emociją, patirtą per praėjusią valandą.

Taip baigsis mano pasakojimas.

Netrukus atiduosiu jį perskaityti Oseanai. Turbūt mes vėl mylėsimės.

Graži istorija, tiesa? Luošas arabiūkštis, kaip visi manė, kaltasis, baigia gyvenimą savo svajonių moters glėbyje. Kaip jums atrodo?

Ko gero, pernelyg sentimentali pabaiga detektyviniam romanui, sutinku. Bet gražiam populiariam romaniukui? „Gražuolė ir pabaisa“, priemiesčio versija...

Aš pakeliu akis. Virš normandiškos spintos, papuoštos išdrožinėtais vaisiais, į dangų atsiveria apskritas langelis, apjuostas nėriniais. Juodame danguje spindi dešimtys žvaigždžių.

Kuri manoji?

Kuri rodo penkias mano lemties kryptis?

Mano mintys nukrypsta prie ankstesnio mano gyvenimo, to, prie kurio vėl grįšiu pirmadienį Šv. Antano institute. Ibu palaikys

mane bepročiu, Ofelija bus sukaupusi naujų vaikinų nuotraukų, tas šiknius Žeromas Pinelis mirtinai man pavydės.

Oseana dainuoja virtuvėje. Atrodo, atpažįstu Goldmano „Tai, ko mes nepadarėme"*. Nesu visiškai tikras.

Mano rašiklis juda vis lėčiau. Turiu apdairiai parinkti paskutinius savo pasakojimo žodžius.

Ar aš laimėjau?

Ar mirtis pagaliau paliko mane ramybėje?

Ilgai laikau iškėlęs į viršų rašiklį, kol trinktelėdamos durys priverčia mane pasukti galvą. Pasirodė Oseana su šluoste rankoje. Stiprus kvapas kutena man šnerves. Medžiotojų padažas – tas, kurio neturėdavau teisės ragauti valgykloje. Grybai, svogūnėliai, grietinė ir vynas.

– Ar tu įsitikinęs? – teiraujasi Oseana. – Niekas nežino, kad tu čia?

– Įsitikinęs!

Aš tausojau jos drovumą – niekam neprasitariau apie savo būsimąjį vizitą. Gražuolė, matyt, dar truputį varžosi nepatogaus meilužio. Bijo, kad Karmen nepritars. Kad bambės Žilberas. Bijo Monos reakcijos?

Ne Monos – Alinos!

Pavyduliauja?

Dievinu tą slaptingą aromatą. Tegu ši meilė ir toliau išlieka slaptinguoju prieskoniu.

Mano rašiklis paskutinį kartą priliečia lapą. Noriu rasti gražią frazę pabaigai. Delsiu. Kramsnoju rašiklio dangtelį.

– Paruošta! – šūkteli Oseana.

Ką darysi. Pasuku lengviausiu keliu.

Tokie pirmi mano pasakojimo žodžiai – tokie bus ir paskutiniai.

---

* Jean-Jacques Goldman – prancūzų dainininkas ir dainų kūrėjas, turima galvoje jo 1991 m. sukurta daina.

Man ilgai nesisekė.
Visada buvau įsitikinęs, kad sėkmė pakryps visada ta pačia puse – niekada ne manąja.

Jeigu jau visai atvirai – man dar sunku patikėti, kad ji būtų pakeitusi stovyklą.

PABAIGA

IV

EGZEKUCIJA

Roni su Bua, 2014 m. rugpjūčio 10 d.

Nuo Žeraro Kalmeto, Nelaimingų atsitikimų aukų identifikavimo žandarmerijos padalinys

Ponui leitenantui Bertranui Donadjė, Nacionalinė žandarmerija, Etretato apylinkių teritorinė brigada, Pajūrio Senos departamentas

Pone leitenante,

rašau jums šį trumpą laiškelį, norėdamas pasidalyti specialia apklausa, atlikta vadinamosios trijų skeletų, rastų 2014 m. liepos 12 d. Iporo paplūdimyje, byloje. Trumpai primenu, kad tų trijų asmenų, kuriuos dėl tyrimo patogumo praminėme Alberu, Bernaru ir Klovisu, mirties datos skirtingos: Albero - 2004 metų vasara; Bernaro - 2004 metų ruduo-2005 metų žiema; Kloviso - 2014 metų vasaris-kovas, o konfidenciali jų žūties priežastis - nusikalstamas nunuodijimas muskarinu, kurio dozė, pasak ekspertų, bus išprovokavusi visų trijų asmenų mirtį sustojus širdžiai mažiau kaip po pusės valandos suvartojus nuodus.

Bet mūsų tyrimui pasistūmėjus toliau atskleidėme vieną keistą detalę, verčiančią pateikti jums klausimą, dėl kurio, pone leitenante, iš anksto atsiprašau.

Ar jūsų tarnyba būtų pamiršusi atsiųsti mums vieną iš daiktinių šio tyrimo įrodymų? Kitaip tariant, mums stinga vienos galvosūkio detalės, ir mes prašome jūsų itin kruopščiai patikrinti, ar ji nebus pasimetusi.

Paaiškinsiu. Iš tų kaulų, kuriuos jūs mums persiuntėte, mums pavyko visiškai atkurti Albero ir Bernaro skeletus. Tai tikslus paleontologo darbas, bet mes įpratę.

Ir atvirkščiai, kad ir kaip stengėmės, mums nepavyko atkurti Kloviso skeleto – primenu, šis vardas duotas asmeniui, mirusiam visai neseniai, 2014 metų vasarį, tai yra praėjus vos kelioms dienoms, kai buvo užbaigta Avril ir Kamiu byla, tariamai nustačius dvigubą žudiką Frederiką Sen Mišelį. Sąmoningai vartoju žodį „tariamai“, nes ankstesniame savo laiške kategoriškai tvirtinau, kad Albero, nunuodyto 2004 metų vasarą, DNR atitiko DNR spermos, rastos ant Morganos Avril ir Mirtijės Kamiu kūnų ir drabužių. Kol kas nesu gavęs jokio atsakymo iš tardytojo Lagardo, kuriam buvo pasiųsta mano ankstesniojo laiško kopija.

Kloviso skeletas – jaunesnio nei trisdešimties metų vyro, itin proporcingo, mirusio jau prieš šešis mėnesius – labai smarkiai apiręs. Kai pabandėme sujungti kaulus, kuriuos jūs mums atsiuntėte, kad ir kaip ieškojome, grupavome ir tyrinėjome, turėjome pripažinti akivaizdų dalyką.

Jam trūksta blauzdikaulio.

Vildamasis, kad galėsite mums paaiškinti tą keistą detalę, pamestą arba dingusią, leiskite perduoti jums nuoširdžiausius linkėjimus, pone leitenante.

Žeraras Kalmetas,
Nelaimingų atsitikimų aukų identifikavimo
žandarmerijos padalinio direktorius

46

Ar aš laimėjau?

Oseana užtrenkė *Audi Q3* bagažinę, nė nežvilgtelėjusi į Džamalo lavoną. Tik pasitikrino, ar sodo tamsoje niekas negali jų pastebėti. Vienintelę šviesą artėliau metė žibintas gatvės gale, bet jo šviesos ratilas neįstengė prasiskverbti pro kiemą juosiančią gyvatvorę.

Buvo šalta. Ant stogų ir šaligatvių drėgna plėvele leidosi smulkus aptirpęs sniegas. Šįvakar niekas niekur nekišo nosies. Niekas nesukliudys Oseanai nugabenti kūną prie kitų.

Ji grįžo į vidų.

Iš trijų vaikinų Džamalas Salaju buvo tas, kurio ji ilgiausiai nesiryžo nužudyti. Pirozas nesvarbu. Jinai jį pašalino, nes jis viską perprato, buvo besukaupiąs įrodymus; suvaryti jam, pusgirčiam, peilį į pilvą ir perversti per *Paramé* turėklus neprireikė nė minutės.

Ji priėjo prie židinio. Viena kita paskutinė liepsnelė lyžčiojo apanglėjusias pliauskas.

Džamalas Salaju buvo kas kita. Objektyviai jis nenusipelnė mirties. Jis buvo auka, kaip ir ji. Sistemos, svetimos nuomonės ir jų mimezinio žiaurumo auka. Atpirkimo ožys pačia tiksliausia žodžio prasme, nekaltasis, užsivertęs ant pečių kolektyvinę visų kitų kaltę.

Visų kitų vyrų.

Nuo žemo stalelio Oseana paėmė Džamalo istoriją – daugiau kaip šimtą lapų – ir sviedė ją į ugnį. Iš pradžių nieko nevyko, paskui staiga visa popieriaus piramidė užsiplieskė it didžiulis deglas.

Džamalas Salaju būtų galėjęs atskleisti tiesą. Tas šniukšlys Pirozas papasakojo jam apie kalinio dilemą – Džamalas viską užrašė savo dienoraštyje. Ir jeigu Džamalas nesuprato, tai išmanus skaitytojas būtų galėjęs kitaip atkurti aplinkybes, į kurias jis neatkreipė dėmesio, imti sukti galvą dėl oficialiosios versijos nenuoseklumo. Suprasti...

Oseana nusimetė suknelę – tulpę. Ilgai nuoga stovėjo priešais židinį, leisdama kaitrioms liepsnoms gaubti odą. Mėgavosi ta akimirka, kai joks vyras negali įsmeigti žvilgsnio į jos kūną, pajusti geismo ją užvaldyti, įsigyti savo iškrypusių žaidimėlių varžytynėse.

Tarp mūsų niekada nebus jokio vaikino.

Morganos balselis nuaidėjo jos galvoje. Sesei buvo septyneri, jos abi įsiropštė į didžiąją obelį priešais mamos namą. Buvo pavasaris, ant jų plaukų ir pečių krito žiedlapiai – rausvas pasakų lietus.

Tarp mūsų niekada nebus jokio vaikino.

Jos pasižadėjo. Kad taptų princesėmis, joms nereikės riterio, princo ar karaliaus. Jos sesės, dvynės – viena kitai ir kita vienai, ir niekad niekas ničniekas negalės tarp jų įsiterpti.

Netgi žiedlapis.

Ugnis jau blėso židinyje. Ore tebesklandė tik kelios Džamalo dienoraščio plėnys. Oseana pasilenkė, pažarstė pelenus, gaivindama liepsną. Ji privalo būti atsargi – tokia visad ir buvo nuo dešimties metų. Aišku, romus ir nuolankus Džamalas niekam nepasakojo, kad turi pasimatymą jos namuose, bet kai farai susigriebs, kad jis dingo, būtinai ją apklaus. Savo namuose negalima palikti jokio jo pėdsako. Juolab šito dienoraščio.

Iki aštuoniolikos metų jiedvi su Morgana dažnai kardavosi į obelį. Pasižadėdavo kiekvieną pavasarį, kiekvienais metais, ir tai jas dar labiau suartindavo, darė tvirtesnes, o ir gražesnes.

Jokio vaikino tarp mūsų. Niekada.

Paeiliui jos buvo Snieguolė ir jos veidrodėlis. Siamo princesės. Dvi širdys, bet vienas kraujas.

Mamai su jos vienintele širdimi niekada nereikėjo vyro. Ji sukūrė šeimą viena. Savo rankomis pati pastatė gražiausią Nešatelyje an Brė namą. Paėmė į rankas valdžią municipalinėje taryboje, Brė krašto vystymosi asociacijoje – viena pati. Tarp mamos ir jų niekada nebuvo jokio vaikino.

Ugnis išblėso. Oseana kurį laiką leido šalčiui šiurpuliais varstyti odą, paskui užlipo į miegamąjį, apsivilko džinsus ir tamsų nertinį. Džamalo Salaju lavonui buvo metas keliauti prie kitų dviejų vaikinų palaikų.

Ko krašto keliai buvo tušti. Šaltas lietus balino atšlaites ir medžių skeletus – jokio pavojaus, kad Oseaną sustabdys policija. Kas išdrįstų leistis į lauką trečią valandą nakties departamento keliais, čaižomais vėjo ir ledinės dulksnos? Žibintų šviesoje kelrodis rodė Iporo kryptį. Dešimt kilometrų.

Ir vėl nuskambėjo Morganos pažadas:

Tarp mūsų niekada nebus jokio vaikino.

2004 metų birželio 5-osios vakaro ritminės gitaros gręžė jai smegenis. Vaizdai plaukė vienas po kito, užtrenkti kurtinamos muzikos. Išvyka į Iporą su Klara, Nikola, Matjė ir Morgana. Naktis *Sea View* klube. Šokių aikštelė.

Valytuvai judėjo jos širdies ritmu, braukdami ašaras, tačiau jos vėl plūdo, kaskart vis smarkiau.

Jokio vaikino tarp mūsų. Niekada.

Oseana jai tai pakartojo. Pakuždėjo į ausį Nikola automobilyje, pastebėjusi Morganą persirenginėjant mašinos gale ir besivelkant tą suknelę, standžiai aptempiančią sėdmenis ir krūtis. Riktelėjo jai tai šokių aikštelėje, prasibrovusi pro vyrų vilko aki-

mis minią, kuri ją supo. Griaudėjo technomuzika. Transo pagauta Morgana jos neišgirdo. Nesiklausė. Net nežvilgtelėjo.

Tačiau Morgana buvo žadėjusi...

Nikola ir Klara bučiavosi ant kanapos. Tas šūdžius Matjė net išbandė savo šansą – brūkštelėjo ranka jai per šlaunis, priglaudė lūpas prie kaklo. Vylėsi, kad ji išsižadės savo priesaikos ir susidės su jo plauko menkysta. Jis užknarkė su savo degtine ir apelsinų sultimis. Oseana taip pat išgėrė. Daug. Gerokai per daug. Daugiau, negu kada nors gyvenime buvo išgėrusi.

Paskui ji juos pasekė.

Morgana buvo išsirinkusi vieną iš vilkų. Ne gaujos vadą – veikiau vilkiūkštį pieniniais dantimis, su atlapais marškiniais ant depiliuotos krūtinės ir juokingu raudonu šaliku apie kaklą.

Oseana matė, kaip jie bučiuojasi stovėjimo aikštelėje, nusirenginėja pačiame paplūdimio gale. Skardžio šešėlyje girdėjo, kaip bėga į jūrą, springsta juokais, liečia vienas kitą vandenyje, sužvarbę skuba į krantą. Pasislėpusi už molo girdėjo, kaip Morgana dūsauja, glamonėjama nepažįstamojo, tramdo dejones, atsiduoda, užsimiršta.

Tu pažadėjai, klykė balsas jos galvoje, *jokio vaikino, niekada.* Kai jie apsirengė, – Morgana net nespėjo užsimauti po suknele kelnaičių, – Oseana svirduliuodama nusekė sesę ir vaikiną su šaliku iki bunkerio. Kuriam iš jųdviejų kilo mintis stverti kitą už rankos ir ten užsiropšti, iš ten iki begalybės stebėti jūrą ir skardį? To Oseana niekada nesužinojo.

Nuo išgerto alkoholio Iporo namų šiferio stogai pačioje apačioje liūliavo kaip pilkos bangos. Po kelių minučių, kai vilkiūkštis pagaliau nutolo, Oseana prisiartino. Morgana buvo apsivyniojusi apie kaklą nepažįstamojo šaliką.

– Aleksas man jį padovanojo.

Jo vardas Aleksandras. Aleksandras Da Kosta.

– Tai mūsų ryšys. Mūsų raudonoji gija. Mes vėl susitiksime. Jis ne toks, kaip kiti...

Stiklo valytuvai nebeįstengė nubraukti vandens. Oseana sulėtino greitį ir sustojo šalikelėje prieš pat sankirtą, rodančią Benuvilio kryptį. Vaizdai buvo per ryškūs. Pasklidę jie gožė vieni kitus.

Jos riksmai tamsoje. Morganos šypsena.

Tu neturėjai teisės. Tu pažadėjai. Tu neturėjai teisės.

Morganos juokas.

Jokio vaikino. Jokio vaikino tarp mūsų. Niekada.

Įžūlus jos juokas.

Oseana vėl matė, kaip jos pirštai plėšia Morganos suknelę, kad sulaikytų seserį, rankos veržia šaliką, kad ji liautųsi juoktis, kad pagaliau pravirktų, prašytų atleidimo, susigūžusi jos glėbyje.

Kad joks vyras niekada nebegalėtų tarp jų įsiterpti.

Oseana vėl matė, kaip tokios švelnios Morganos akys sustingsta, kūnas rieda drėgna žole – lėtai, žemyn šlaitu, paskui krinta žemyn į pragarmę.

Audi vėl pajudėjo – iš lėto. Oseana šimtus kartų regėjo, kaip Morganos žvilgsnis padėrsta, prieš pranykdamas blėsta jos žvilgsnyje. Katra jų mirė tą vakarą – princesė ar jos veidrodėlis?

Nė viena? Ar abi?

Policija nieko nesuprato. Paplūdimyje jie aptiko dailią pasmaugtą merginą suplėšyta suknele su spermos pėdsakais ant kūno ir vaginoje, su šviežio staigaus įsiskverbimo žymėmis kelios minutės prieš smurtą: jų patiniška išvada negalėjo siekti toliau negu kita hipotezė, negu išprievartavimas! Oseanai jų bukumas žadino tik panieką.

Audi privažiavo Benuvilį. Miestelis miegojo. Gal net neprabusdavo visą žiemą. Plakatas įspėjo vairuotojus: *Kiurė slėnis – važiuoti draudžiama*. Oseana įvažiavo į kelią. Dar šimtas metrų žvyrkeliu. Kas galėtų čia atkakti ieškoti Džamalo Salaju palaikų? Niekas – ne ką labiau negu kitų dviejų prieš daugelį metų. Ryt rytą lietus bus nuplovęs bet kokius padangų pėdsakus nuo keliuko.

Oseanai buvo visai nesudėtinga rasti Aleksandrą Da Kosta. Jisai slapstėsi Pajūrio Blonvilyje savo tėvų viloje – šie, anksti atsistatydinę, devynis mėnesius per metus praleisdavo Antiluose, Sent Vinsente ir Grenadinuose. Nors ir kvailas per visą pilvą, jis vis dėlto sumetė, kad Morganos Avril išprievartavimo ir nužudymo byloje jis – įtariamasis Nr. 1, ir jeigu iškiš nosį, taps atpirkimo ožiu dėl savo DNR, spermos ir šaliko.

Dar paprasčiau Oseanai buvo jį suvilioti. Ji paskambino jam – esą prieš pat žūtį gavusi iš sesės žinutę, kurioje ji atskleidė jai savo didžiosios meilės vardą: Aleksandras Da Kosta.

Tas kretinas manė, jog koks nors tipas užpuolęs Morganą, kai jis palikęs ją vieną – galbūt taikydamasis į jos rankinę.

Ji paskyrė jam pasimatymą vieną vakarą Ivto, prie A29 kelio sankryžos, „Formulės 1" viešbutyje, kur nieko nesusitiksi – tik automatus, dalijančius įėjimo kodus, šaldytą maistą ar kavą. Patikino neįskundusi jo farams, kaip būtų galėjusi padaryti, bet ji dvejojanti... Prieš tai norinti su juo pasikalbėti. Suprasti. Sužinoti paskutines sesės emocijas tą vakarą. Jis atskubėjo, tas šunytis. Paspraudęs tarp kojų uodegą, kurią netruko ištraukti.

Tą kvaišelį pritrenkė jos grožis. Ji pasirodė jam dar gražesnė už seserį – jam, tam pabaisai. Galbūt ne tokia padūkusi ant trisdešimto kambario kartoninėmis sienomis čiužinio, kai jo širdis pamažu liovėsi plakusi, paveikta muskarino, įmaišyto į bjaurią musaką, atšildytą mikrobangų krosnelėje vestibiulyje. Oseana rūpestingai įsispraudė tarp pirštų prezervatyvą su jaunojo gaidžiuko sperma, atsargiai perpylė ją į stiklinį buteliuką, paskui apie trečią valandą nakties pakrovė kūną į savo automobilio bagažinę.

„Tarp mūsų niekada nebus jokio vyro", – sušnibždėjo žvaigždėms, stumdama jo lavoną į tamsą.

Turėjo praeiti labai ilgi mėnesiai, kol Aleksandro Da Kosta tėvai pranešė, kad dingęs jų dvidešimt dvejų metų sūnus, duodavęs jiems žinią kartą du per metus. Jie net nežinojo paskutinės jo gyvenamos vietos; be namo Normandijoje, turėjo dar

du būstus Prancūzijoje – vieną Žydrajame Krante, kitą Rė saloje, trečią Creso saloje Kroatijoje ir butą Balearų salose. Tada Oseana sužinojo, kad kasmet Prancūzijoje dingsta apie šešiasdešimt penki tūkstančiai žmonių ir daugiau kaip dešimt tūkstančių jų nerandama...

Niekada niekam netoptelėtų į galvą įžvelgti ryšį...

Mama visą gyvenimą bergždžiai ieškos dukters žudiko. Jis miręs. Oseana atkeršijo už sesę. Vyras, kuris pabandė jas išskirti – jas abi ir visas tris – amžiams miega kiaurymėje skardžio dugne.

Oseana pastatė *Audi Q3* už uosių giraitės, saugodamasi, kad joks laukuose pasiklydęs naktibalda – tuo neįtikėtinu atveju, jei toks atsirastų – negalėtų pastebėti automobilio, nebent praeitų pro pat jį. Prasidėjo sunkiausias etapas. Užsiversti kūną ant pečių. Pasistengti nepalikti jokios žymės, jokio pėdsako, jokio plaukelio, jokio prakaito lašelio. Įveikti dar šimtą penkiasdešimt metrų Kiurė slėnio vakaruose.

Prieš dešimtį metų, 2004 metų birželį, prieš paskirdama Aleksandrui Da Kosta pasimatymą „Formulėje 1“ Oseana ištisom dienom klajodavo po skardžius. Medituoja, manė praeiviai arba farai. Sunerimę. Matyt, įsivaizdavo, jog ji taikosi pulti žemyn, kad nukeliautų pas savo dvynę seserį. Būtų buvę labai tuo patenkinti. Kaip jie būtų galėję atspėti, jog ant šito šveicariško kreidos sūrio ji ieško tinkamiausio iš natūralių šulinių, kad ten palaidotų neparankius vyriškius? Šulinio, ganėtinai erdvaus, kad sugrūstų ten pusę žmonijos.

Rado jį kiek į rytus nuo Benuvilio, Etigų slėnio gale, karstinėje dauboje, pasislėpusioje tarp gervuogynų – ją žinojo tik karvės, ir niekas, kiek siekia normanų atmintis, nedrįsdavo ten leistis.

Atidarydama bagažinę Oseana užgniaužė kvapą. Džamalo kūną buvo susukusi į antklodę, ją sudegins vos grįžusi į Nešatelį.

Trečią kartą gyvenime ji čia stato automobilį.

2004 metų rugpjūčio 27-ąją pasklido neįtikima naujiena. Žemutinėje Normandijoje rasta mergina – išprievartauta ir pasmaugta raudonu *Burberry* šaliku. Tokia Mirtijė Kamiu. Visuotinė panika. Žudikas maniakas vėl smogė. Ir smogs vėl...

Mama tą patį vakarą Grankano Mezi mokyklos valgyklos salėje, kurią ta proga atlaisvino meras, sukvietė „Raudonosios gijos" sąjungą. Ji norėjo susitikti su visais Mirtijės artimaisiais – jos tėvais, močiute, geriausia drauge, būsimuoju vyru. Laikas spaudė. Reikėjo užspęsti žudiką, kol nepaspruko. Ar nepradėjo vėl. Surinkti kuo daugiau įrodymų. Mamos kalba buvo griežta: mes negalime pasikliauti darbais užverstais ir menkai apmokamais policijos pareigūnais, kuriems iš esmės rūpi tik viena: greičiau grįžti namo ir pamiršti tą bjaurią bylą.

Drauge su Žilberu, mamos broliu, aplink stalą jų buvo aštuonetas. Trys iš Avrilių, penki – iš Kamiu pusės.

Visą kelią iš Nešatelio į Grankaną, kol dėdė Žilberas sukinėjo vairą, koneveikdamas rugpjūčio mėnesio paryžiečius, užtvindžiusius A13 magistralę, o mama be paliovos košė pro dantis: „Jis vėl pradėjo. Mes užspęsim tą niekšą. Jis vėl pradėjo", Oseana gromuliavo įsitikinimą: žudikas pažinojo Mirtiję Kamiu! Netgi buvo vienas iš jos artimųjų, vienas iš pirmųjų, kuriuos įtars policija. Jei ne, kam jis būtų inscenizavęs nusikaltimą ir nukreipęs įtarimus į visos Normandijos policijos ieškomą žudiką, vyriškį, išprievartaujantį, o paskui pasmaugiantį savo aukas raudonu *Burberry* šaliku? Kam būtų padėjęs tiek vargo, kad įtikintų, jog esama žudiko maniako?

Žudiko maniako nėra! Bet tą paslaptį žino tik du žmonės: Mirtijės Kamiu žudikas... ir ji.

Kai dėdė Žilberas pastatė savo seną mersedesą Žano Mariono mokyklos stovėjimo aikštelėje, Oseana tik vargais negalais tramdė jaudulį. Ar vienas iš penkių žmonių, susėdusių su jais aplink stalą, – Mirtijės Kamiu žudikas?

Oseana numetė ant žemės Džamalo lavoną. Nugara degė. Neįveikusi nė trisdešimt metrų jautėsi nusivariusi. Niekada jai

nepavyks nutempti jo iki šulinių. Kurį laiką ji mąstė. Vilkti jį žeme – geras sprendimas. Vilkti, tada viską paskui save nuvalyti. Ji sunkiai alsavo.

Mintys nejučiom vėl skriejo Grankano Mezi link tą vakarą, kai buvo rastas Mirtijės lavonas. Sambūris su Kamiu šeima valgyklos salėje. Tą vakarą ji padarė klaidą, vienintelę per tą dešimtį metų. Klaidą, kuri tada per plauką jai būtų brangiai kainavusi.

Vos įžengusi į mokyklos valgyklą ir nužvelgusi penkis žmones, susėdusius aplink aštuonkampį stalą, ji įtarė Frederiką Sen Mišelį nužudžius savo sužadėtinę. Nė vienas iš kitų artimųjų, tėvai ar draugė, nebuvo panašūs į įtikimą kaltininką. Ji stebėjo jį visą vakarą, tykodama menkiausių jo gestų, kiekvieno jo virptelėjimo, menkiausios reakcijos į bet kokią prielaidą, pateiktą skaitant policijos raportus.

Po valandos jos įsitikinimas sustiprėjo. Tai jis.

Tačiau ji pamiršo vieną esminę detalę.

Mirtijės Kamiu žudikas turėjo lygiai tokį pat kozirį. Jis taip pat žinojo, kad žudikas maniakas – tik farų sukurta chimera. Lygiai taip pat nujautė, kad Morganos žudikas galbūt sėdi prie to paties stalo, priešais jį, ir jį stebėjo.

Kai jų žvilgsniai pagaliau susitiko, jie tai suprato net nepratarę vienas kitam nė žodžio. Oseana išsidavė, pernelyg įdėmiai jį stebėdama. Kas būtų galėjęs jį įtarti? Kas būtų galėjęs suabejoti žudiko maniako versija, jei ne tas, kuris žino, kad Morganą nužudė ne aklai smogęs valkata?

Kas, jei ne jos žudikas?

Jie buvo susaistyti nebylios sutarties.

Vis tebegalvodama, kaip patogiausiai nusitverti Džamalo lavoną, Oseana vėl prisiminė žymiąją teoremą, kurią atkapstė Pirozas: kalinio dilemą, du bendrininkus, kurie gali – arba ne – vienas kitą išduoti. Jeigu vienas kitą išduoda, tai jį praranda. Jeigu tyli ir bendradarbiauja – abu laimi. Iki tiek, kad vienas iš jų dviejų būtų įsitikinęs, jog gali išduoti, kol kitas nespėjo atsakyti tuo pačiu. Maksimalus laimėjimas pagal teoremą. Pirozas buvo

mažiausiai kvailas iš visų farų, galop jis atspėjo, bet kai būdavo per daug išgėręs, jo balsas per *Paramé* kajučių pertvaras aidėdavo kiek per garsiai.

Tą Mirtijės Kamiu žūties vakarą „Raudonosios gijos" sąjungos susirinkimas valgyklos salėje baigėsi apie vidurnaktį. Paraudusiomis akimis visi grįžo į savo automobilius, paskui į viešbutį. Prieš pat išeinant Oseana patraukė į tualetą, kuris buvo greta valgyklos salės, koridoriaus gale. Čia ją pasivijo Frederikas Sen Mišelis. Mirtinai išblyškęs.

– Tai nelaimingas atsitikimas, – murmtelėjo dusliai. – Nelaimingas atsitikimas. Aš nenorėjau jos pasmaugti. Mes turėjome susituokti. Ji mane mylėjo, niekada nebūtų manęs palikusi. Tai buvo tik įgeidis. Tasai tipas jai nerūpėjo. Mirtijė mylėjo mane. Paskutinįsyk mes pasimylėjom kaip tik prieš...

– Tikiuosi, su prezervatyvu?

Sen Mišelis įdėmiai pažvelgė į ją. Jis buvo vertas ne daugiau kaip kiti vyrai. Nuo tos akimirkos Oseana jau galvojo jį pašalinti, kaip ir kitus. Padarys tai, kai tiktai galės, kai tik nebebus jokios rizikos.

– Taip, – prisipažino jis.

– Turiu jums dovaną!

Oseana išsitraukė iš kišenės stiklinį buteliuką. Sen Mišelis, aišku, nieko nesuprato.

– Tas, kuris išprievartavo mano seserį, patikėjo jį man, – paaiškino Oseana. – Bet turėsite būti šiek tiek šnekesnis.

Sen Mišelio ranka sugniaužė buteliuką, o jis pats tuo metu kuždėjo prisipažinimus, papildydamas savo išpažintį. Pagautas panikos po sužadėtinės nužudymo, jis paslėpė Mirtijės kūną po paparčiais Didžiuosiuose Karjeruose, vildamasis, kad niekas jos neras, kol jis negrįš. Paskui neabejodamas, kad, vos sužadėtinės lavonas bus identifikuotas, įtarimas kris ant jo, sumanė laikytis to paties protokolo kaip Iporo nusikaltime, apie kurį pastaraisiais mėnesiais daug kalbėjo žiniasklaida. Sen Mišelis nuvažiavo į Dovilį, užėjo į *Burberry du Printemps* krautuvėlę, kad

užmigdytų pardavėjų budrumą, nusipirko marškinius už šimtą penkiasdešimt eurų, tuo pat metu brukdamas po apsiaustu raudoną kašmyro šaliką. Grįždamas tuščiame Asnelių paplūdimyje prisisėmė į kanistrą jūros vandens Mirtijės lavonui apšlakstyti. Galiausiai grįžęs į Didžiuosius Karjerus nušvilpė jos rankinę ir kelnaites, tiksliai atkartodamas Morganos Avril žudiko veiksmus. Trūko vieno – moleskino bloknoto, kuriame Mirtijė užrašinėdavo savo slaptas mintis. Jokio jo pėdsako – nei prie jos, nei jos rankinėje.

Kitame koridoriaus gale nuaidėjo garsus mamos balsas:

– Eime, Oseana!

– Ateinu, mama.

Oseana paliko Sen Mišeliui stiklinį buteliuką.

Bendradarbiavimas – savitarpis.

Ta paprasta dovana juos abipusiškai išteisino.

Jau kitą rytą policija rado Mirtijės Kamiu kelnaites, užkibusias gervuogyne keli šimtai metrų nuo Didžiųjų Karjerų, išterliotas prievartautojo sperma, identiška paimtajai iš Morganos Avril vaginos.

Lemiamas įrodymas, kad žudikas – vienas asmuo.

Žudikas maniakas, pasirenkantis aukas atsitiktinai.

Oseana vėl šniokštavo. Ji pavilko Džamalo kūną kokį šimtą metrų. Dar ne daugiau kaip dvidešimt, ir viskas bus baigta. Bekraščius laukus apšvietė tik viena kita žvaigždė ir mėnulio delčia. Dulksna pasmarkėjo. Ji dar labiau išnaikins pėdsakus. Anksti rytą nebeliks jokių žymių. Oseana užsitraukė apsiausto gobtuvą, pasitrynė pirštinėtas rankas ir ėmėsi darbo.

Oseanos šansas nuaidėjo 2004 metų spalio 6-ąją, pavakary, jos kišenėje: mobilusis. Tuo metu ji buvo „Raudonosios gijos“ sąjungos sekretorė, o mama nuolat platino skelbimus, ragindama prisistatyti galimus liudininkus. Tuos, kurie būtų neišdrįsę kalbėtis su policija.

Olivjė Rua balsas skambėjo nedrąsiai.

– Aš – tas, kurio visi ieško, – verkšleno jis į telefoną. – Vaikinas su *Adidas* kepuraite, tas, kuris sukinėjosi aplink Mirtiję. Tas, kurio policija...

Oseana liepė jam nutilti, svarbiausia, niekam neprasitarti. Norėjo paskirti jam pasimatymą tą patį vakarą Ivto „Formulės 1“ viešbutyje, bet jis atsisakė. Per toli, per vėlu, pernelyg rizikinga. Jai pavyko išsiderėti susitikimą įdienojus Vė pelkynų vidury, keli kilometrai nuo jo namų, į pietus nuo Izinji, apleistame senosios Karentano brastos gabione.

– Aš jos nežudžiau, ponia, – toliau aimanavo jis per telefoną. – Visi taip mano, bet aš jos nežudžiau. Aš ją mylėjau. Ji turėjo palikti savo draugužį. Ji rašė man eilėraščius. Rašė savo dienoraštyje.

– Turite tą dienoraštį?

– Taip, bet...

– Atneškite.

Olivjė Rua, kaip ir visi kiti, manė, kad Mirtijė Kamiu tapo kažkokio valkatos auka. Neturėjo jokio pagrindo įtarti savo varžovą. Ilgai nesiryžo prisistatyti policijai. Dienas leido savo kambaryje arba ilgai klajodavo po atkampias vietas. Kad pamąstytų. Pagalvotų apie Mirtiję. Jis neturėjo ko sau prikišti, galų gale lengvai galėtų įrodyti savo nekaltumą. Bet su farais... Jiems taip knieti patupdyti kaltininką, jie visur apygardoje iškabinėjo fotorobotą, kiek panašų į jį, jie surakins jo riešus antrankiais jam dar nespėjus pasiaiškinti. Tad jam toptelėjo mintis iš pradžių susisiekti su tos sąjungos, „Raudonosios gijos“, nariais. Šie tikriausiai veikia išvien su advokatais, žino tam tikrus tyrimo elementus, kurių policija nekelia aikštėn. Jie išklausys jį, jam patars, paaiškins, kaip elgtis su policija.

Gabione Olivjė perdavė Oseanai visus Mirtijės suvenyrus, kuriuos turėjo: moleskino bloknotą, jos laiškus, eilėraščius. Su palengvėjimu. Kitaip nei Oseana. Jeigu Olivjė Rua prabils, įtarimai nukryps į Frederiką Sen Mišelį. Jei Frederikas Sen Mišelis įklius, ji įklius drauge su juo...

Niekada tarp mūsų nebus jokio vaikino.

Oseana atidarė rankinę. Buvo vidurdienis, saulė kybojo zenite virš pelkynų. Dešimtys ančių ir perkūno oželių suko lizdus aplink juos rūdžių spalvos durpyne, išvarpytame pelkių. Olivjė Rua, regis, tai buvo gražu. Jis atrodė romantiškas, susikrimtęs, visiškai sutrikęs. Kai Oseana ištraukė kolos butelį, šaltos picos gabalus ir rytietiškus kepinius, jis negalvodamas ėmė kramsnoti drauge su ja. Visa tai jam turbūt pasirodė keistai aštru. Neilgam. Jo žvilgsnis pradėjo po truputį niauktis, raumenys – stingti, paskui jis suakmenėjo kaip medžioklinis šuo, tykantis šeimininko švilpuko. Netrukus jo širdis liovėsi plakusi.

Kitą dieną Sen Mišelis savo laiškų dėžutėje rado jo velionės sužadėtinės sukurtą eilėraštį. Oseana tęsė žaidimą.

Bendradarbiavimas – savitarpis.

Sen Mišelis buvo gudrus – eilėraščiu jis pasinaudojo prieš policijos viršininką Bastinė. Gryna profilaktika. Mažajai Alinai, vis tebemąstančiai apie paskutines savo geriausios draugės dienas, piršosi vis daugiau klausimų.

Dar dvidešimt metrų. Oseana atsargiai stūmėsi į priekį, stengdamasi išvengti gervuogių šakų. Farai žlibi, bet kupini fanatizmo. Paprastas audinio pavyzdys, užkibęs ant dyglio galo, gali atvesti iki to, kuris ar kuri atėjo čia atsikratyti savo šiukšlių.

Dingus Olivjė Rua tyrimas subliūško kaip pradurtas balionas. Kad ir kaip niršo mama, policija bylą užmetė. Kurstyti liepsną jie patikėjo Fekano žandarmerijai, o konkrečiai – kapitonui Pirozui.

Atgal į pradinį tašką.

Mama įsitvėrė dvigubo nežinomojo versijos. Rasti tipą, kuris būtų lankęsis ir Ipore, ir Izinji... Oseana nesipriešino. Galų gale tai neleido mamai visiškai išprotėti. Tai truko daug metų. Galop Oseana suartėjo su Alina Mason, geriausia Mirtijės Kamiu drauge, ir po truputį pasėjo jai abejonę – lygiai tiek, kad paruoštų

ją tai dienai, kai reikės atsikratyti Sen Mišelio – pasėjo virusą, Trojos arklį standžiajame jos smegenų diske, klastingą klausimą:

O jeigu Mirtiję nužudė ne valkata?

O jeigu Mirtijė pažinojo savo žudiką?

Ir vieną gražią dieną, 2013 metų kovo mėnesį, didžiojoje loterijoje galop išplaukė vardas: Džamalas Salaju. Vargšas tipelis, pasimaišęs netinkamoje vietoje netinkamu laiku. Tačiau tai žinojo tik Sen Mišelis ir ji.

Kai Karmen sukurpė savo beprotišką planą – tą neįtikėtiną mizansceną, skirtą Salaju demaskuoti, Oseana nesipriešino. Viskas tiko. Tokia laukta proga užbaigti su Sen Mišeliu. Ji įsivaizdavo nuostabų finalą Sen Markufe, pasiūlė jį mamai. Išvakarėse prieš didįjį blefą Oseana sutvarkė porą trejetą smulkių reikaliukų. Išlupti plytą iš Laržo salos citadelės sienos ir paslėpti ten Mirtijės Kamiu moleskino bloknotą. Išraižyti ant plytos tris ženklus. M2O. Ir toliau su Alina kurti laiškus ruduosiuose vokuose, kad Džamalas Salaju taip pat suabejotų. Kad reikiamą akimirką suprastų... Paskui, pasinaudojus raktų kopija, – ji nušvilpė juos per vieną begalinių „Raudonosios gijos“ sąjungos sambūrių, – įsmukti pas Frederiką Sen Mišelį, paslėpti jo bute Morganos rankinę, kurią saugojo visą laiką, įbrukti į vieno vonios kambario stalčiaus galą stiklinį buteliuką su senais pamirštais Aleksandro Da Kosta spermos pėdsakais. Vis dėlto Sen Mišelis nebuvo toks kvailas, kad laikytų pas save tokį daiktinį įrodymą.

Kitą dieną, anksti rytą, ji Džamalo Salaju panosėje liuoktelėjo nuo skardžio, atlikdama šuolį iš šimto dvidešimt metrų, sulėtintą tik specialaus parašiuto. Pavara buvo išjudinta. Niekas, net Pirozas, negalėjo jos sustabdyti. Džamalas Salaju grūmėsi su mechanizmu, kuris anksčiau ar vėliau turėjo jį sutraiškyti.

Spręsdamas kalinio dilemą ekonomistas Akselrodas, pasitelkęs savo pseudometodą, suklydo.

Bendradarbiavimas – savitarpis – atleidimas.

Tai galioja tik tuomet, jeigu bendrininkai, išėję iš kalėjimo, susitiktų ir vėl panūstų bendradarbiauti. Ar atkeršyti. Teisingas metodas – išduoti tik vieną kartą, galutinai.

Atsakyti smūgiu į smūgį. Iššauti pirmam.
Bendradarbiavimas – išdavystė – bausmė.

Oseana pavilko Džamalo lavoną dar kiek arčiau kiaurymės. Pagal jos apskaičiavimus ši buvo kokių trisdešimties metrų gylio, galbūt ir daugiau, turint omenyje gretimus požeminius urvus, besiraizgančius po klintimis. Matyt, kai kurie vietiniai kaimiečiai žino tą vietą ir taip pat ateina čia atsikratyti kokių nors nepatogių daiktų. Bet niekam nešautų į galvą tenai nusileisti.

Geriausiu atveju koks nors speleologas po penkiasdešimt metų tarp šunų griaučių, senų televizorių ir surūdijusių skalbyklių aptiks tris skeletus. Ar po šimto metų, kai skardis bus pakankamai atsitraukęs. O net jeigu, net jeigu kūnus atrastų rytoj, kokį ryšį būtų galima įžvelgti tarp trejų palaikų ir Oseanos? Net jeigu pavyktų nustatyti tų trijų mirusiųjų tapatybę, atkurti jų mirties datą ir nužudymo būdą, – kriminalinės policijos mokslininkai veikiausiai tai sugeba, – niekas, ničniekas nesusietų jų su ja, neleistų jos apkaltinti.

Čia ji neįžvelgė jokio savo nuopelno – nebent atsargumą. Visi įsivėlė į jos voratinklį, nors jinai jų ten neviliojo.

Tartum maldą ji paskutinįsyk pakartojo: „Niekada tarp mūsų nebus jokio vaikino." Dabar tai tikras reikalas. Visi vyrai užmokėjo. Visi vyrai, prisiartinę prie jos, prie jų, buvo mirę.

Ji atraišiojo virveles, atvyniojo apklotą. Džamalo lavonas pamažu nuriedėjo raudonu audiniu tarsi kilimu, patiestu prieš jį baigiamosioms apeigoms. Kūnas tyliai dingo bedugnėje angoje.

Baigta.

Oseana skubėjo grįžti į Nešatelį an Brė, bet turėjo būti atsargi, silpname žibintuvėlio spindulyje, vos apšviečiančiame jos batų nosis, patikrinti, ar nepaliko kelyje jokio pėdsako.

Ji skubėjo grįžti namo.

Skubėjo vėl pamatyti mamą.

Blyškiame šviesos ratile Oseana nužvelgė geibius nuogus kaštonų siluetus, draskomus atviros jūros vėjo.

Ji troško, kad Do d'Ano sodybos kieme vėl pražydėtų obelis.

V

REVIZIJA

Fekanas, 2014 m. rugpjūčio 13 d.

Nuo leitenanto Bertrano Donadjė, Nacionalinė žandarmerija, Etretato apylinkių teritorinė brigada, Pajūrio Senos departamentas

Ponui Žerarui Kalmetui, Nelaimingų atsitikimų aukų identifikavimo žandarmerijos padalinio direktoriui, Nacionalinės žandarmerijos Kriminalinių tyrimų institutas, Roni su Bua

Pone direktoriau,

atsakydamas į jūsų 2014 m. rugpjūčio 10 d. laišką, susijusį su trijų skeletų – Albero, Bernaro ir Kloviso, – rastų Iporo paplūdimyje 2014 m. liepos 12 d., tapatybės nustatymu ir jūsų susirūpinimu dėl „trūkstamo galvosūkio elemento", visų pirma noriu jus nuraminti. Vadinamojo Kloviso blauzdikaulis niekur neprapuolė, pradangintas jūsų ar mano tarnybų arba net nuplautas jūros po skardžio griūties.

Skaitydami jūsų laišką, mes neišvengiamai atlikome sugretinimą su vienu pagrindinių Avril ir Kamiu bylos veikėju, Džamalu Salaju, jaunuoliu, kuris vienu metu buvo įtariamas galimai esąs abiejų merginų prievartautojas ir

žudikas. Jūs lengvai suprasite mūsų samprotavimų pobūdį. Džamalas Salaju buvo luošas; jo kairės kojos apatinė dalis buvo pakeista protezu. Bet svarbiausia, tas jaunuolis pradingo prieš pusę metų, praėjus kelioms dienoms, kai buvo užbaigta Avril ir Kamiu byla. Be jokios regimos priežasties. Be menkiausio paaiškinimo.

Jūsų atradimas lemtingai išjudino reikalą. Neabejotinai ir dėl nežinomos priežasties Džamalas Salaju buvo nužudytas.

Kalbant visiškai atvirai, pone direktoriau, be jokios kitos nuorodos, kaip tas plikas skeletas, mes anaiptol nepasikliovėme to tyrimo baigtimi, nors jis sėjo nerimą dėl Avril ir Kamiu bylos išvadų. Dvigubas prievartautojas Frederikas Sen Mišelis, nužudytas Sen Markufo saloje trys dienos prieš pradingstant Džamalui Salaju, vargu ar galėjo būti apkaltintas šiuo nunuodijimu. Daugiau ar mažiau joks kitas tos dramos veikėjas neatrodė mums galįs kelti įtarimus. Šiaip ar taip, asmuo, nunuodijęs tris vyrus, kurių skeletus aptikome, veikė ypač kruopščiai, metodiškai ir atsargiai.

Gavę jūsų laišką mes pradėjome Džamalo Salaju dingimo tyrimą drauge su Fekano žandarmerija ir Ruano srities kriminalinės policijos tarnyba. Apklausėme visus Salaju artimuosius, pusbrolius ir draugus La Kurneve, taip pat kitus Avril ir Kamiu bylos veikėjus, buvusius „Raudonosios gijos“ sąjungos narius ir galop jo kolegas iš Šv. Antano terapinio instituto. Niekas nieko nežinojo. Džamalas Salaju veikiau buvęs uždaro būdo vaikinas, intravertas, kantriai kūręs asmeninį įvaizdį tarsi kokią sterilią kamerą, į kurią nedaug ką teįsileisdavęs. Jo viršininkas Žeromas Pinelis mums netgi aprašė jį kaip potencialiai depresyvų tipą. Nuo čia iki nusinuodijimo muskarinu ir šuolio nuo skardžio į pragarmę, kad palaikytų draugiją dviem lavonams, žuvusiems tokiomis pat aplinkybėmis ankstesniais metais, tik vienas žingsnis, kurio mano tarnyba nežengė.

Mes jau ketinome palikti Šv. Antano institutą ir užbaigti tą bylą, bet čia staiga atsirado paskutinis liudytojas. Mergaitė iš terapinės auklėjamosios pedagoginės institucijos. Ji reikalavo trūks plyš „pasikalbėti su farais" – taip klykė koridoriuose, tačiau auklėtojai, pripratę prie jos keliamų skandalų, mums lankantis buvo ją uždarę kambaryje.

Galiausiai, kai mes jau sėdomės į automobilius, ji pašaukė mus pro langą ketvirtame aukšte. Penkiolikmetė mergiotė, internuojama Terapijos institute nuo pirmadienio iki penktadienio ir dvidešimt keturias valandas per parą gydoma anksiolitikais*. Pasak instituto darbuotojų, mergaitė psichologiškai nestabili, turinti rimtų seksualinių sutrikimų, susijusių su vaikyste. Klasikinis atvejis tokio pobūdžio įstaigoje, patikslino jie. Ji žavėjusis Džamalu Salaju, ir jaunuolį tekę ne kartą įspėti, kad laikytųsi nuo jos atokiau ir netrukdytų dirbti profesionalams. Ofelijos Parodi – toks buvo mergaitės vardas – liudijimas bent jau atrodąs mažai įtikimas.

Auklėtojas pabandė nutempti mergaitę nuo lango. Ji įsikirto į palangę, paskui į auklėtojo megztinį ir vaišino jį spyriais. Isteriškai.

Aš padariau galą toms linksmybėms, pareikšdamas išklausysiąs to, ką mergaitė turinti pasakyti. Atvirai kalbant, pasakyti mums mažoji Ofelija neturėjo ką...

Ji turėjo kai ką parodyti!

Atsidūrusi prieš mane ir du mano padėjėjus, beveik aprimusi, tik tankiai alsuodama kaip stirna, pasprukusi nuo šunų rujos, ji tiesiog įspraudė man į delną savo mobilųjį telefoną.

Ekrane buvo atidaryta žinutė.

Perskaičiau, kas jos autorius.

---

* Vaistai, ribojantys psichomotorinį aktyvumą, slopinantys centrinės nervų sistemos sužadinimą ir raminantys.

Džamalo vardas buvo įrėmintas dviem švytinčiais veidukais.

Susidomėjęs žvilgtelėjau, kurią valandą ir dieną išsiųsta žinutė.

2014 m. vasario 25 d., 21 val. 18 min.

Ta diena, kai Salaju dingo. Nuo to laiko niekas jo nebematė, nebent visiškai per šešis mėnesius suirusio lavono pavidalu. Mergaitė nesvaičiojo – ji buvo paskutinė, bendravusi su Salaju.

Nuleidau akis į žinutės turinį. Tekstas buvo trumpas ir ganėtinai mįslingas.

20 iš 20?

Jis būtų buvęs net visiškai nesuprantamas, jeigu ne jį lydintis atvaizdas. Vogčiomis padaryta nuotrauka – nugara ir ketvirtis veido jaunos moters, vilkinčios mėlyna tulpės kirpimo suknele, su skuduru rankoje, triūsiančios, atrodo, virtuvėje.

Labai gražios moters.

Neįmanoma jos neatpažinti net iš neryškaus kadro, nors, pone direktoriau, tos moters tapatybė užkando man žadą.

Oseana Avril.

Pirmosios aukos sesuo. Buvau kelissyk ją apklausęs dėl Salaju dingimo, nė akimirkos anaiptol neįtardamas tos tokios gražios, protingos ir orios, nepaisant jos daliai tekusių išbandymų, moters.

Dabar jūs viską žinote, pone direktoriau.

Tuojau pat paskambinau į Nešatelio an Brė žandarmeriją. Autonominė teritorinė brigada nedelsdama apklausė Oseaną Avril jos akušerės kabinete. Šiuo metu ji įkalinta Vinjetės sulaikymo centre Val de Rėjuje. Pirmosios psichiatrų ataskaitos slogios.

Vėliau, po naujų nuodugnesnių tyrimų, policijos programuotojams pavyko Džamalo Salaju nešiojamajame kompiu-

teryje atkapstyti pėdsakus pasakojimo, kurį jis parašė prieš mirtį, kelios dienos po tariamos Avril ir Kamiu bylos pabaigos. Aš jį perskaičiau – tai pamokoma. Įterpkite tą rankraštį į mūsų korespondenciją, pone direktoriau, ir turėsite istoriją, kurios nusitvers bet kuris leidėjas. Iš esmės jaunasis Salaju tikrai būtų to nusipelnęs.

Negaliu susilaikyti nepatikslinęs jums paskutinio fakto, pone direktoriau, net jeigu jis ir niekuo nepapildo bylos. Jaunoji Ofelija Parodi beveik iš karto atsakė į Džamalo Salaju pasiųstą žinutę. Kaip įsivaizduojame, tada Salaju jau buvo suvartojęs muskariną, ir jo mirtis artimiausiomis minutėmis buvo neišvengiama.

Žinutė buvo trumpa. Tiksli kopija žinutės, pasiųstos Džamalo Salaju Ofelijai prieš keletą dienų. Kad ir ką sakytų Šv. Antano instituto psichologai, ta sunkaus būdo mergaitė, pateikusi savo asmeninę nuomonę, anaiptol ne kvaila. Jos atsakymas į Oseanos Avril nuotrauką ir klausimą: „20 iš 20?“ užėmė dvi eilutes:

Per graži. Nepasikliauk išore.
Man geriau rudė.

Nuoširdžiausi linkėjimai, pone direktoriau.

Bertranas Donadjė,
Etretato apylinkių teritorinė brigada

Po 18 dienų, 2014 metų rugpjūčio 31 diena

Emilis automatišku gestu atidarė keltuvo į Midi smailę kabiną Nr. 22 ir išleido šešiasdešimt kinų turistų dar linkstančiomis po kelionės, balansuojant ant laido virš dviejų tūkstančių metrų bedugnės, kojomis.

Jis žengė keletą žingsnių pragarmės link ir prisidegė *Marlboro* cigaretę.

20 valanda. Šiaip jau tai būtų buvęs paskutinis reisas. Grįžimas žemyn į stotį ir alus „Kuosos" terasoje.

Tik ne šiandien.

Rudžiukė praleido paskutinius kinus ir priėjo prie jo. Už jos ją įrėminantis griaumedis, dailus it Alpių medžiotojas, – ne toks įdegęs, bet apsivilkęs tokio pat stiliaus baltu kaip sniegas apsiaustu su antsiuvais ir juostelėmis. Klasė! Turbūt tas tipas iš Kriminalinių bylų ir malonės valdybos, pagalvojo Emilis.

Jis ištiesė merginai ranką. Su kailiniu apsiausto gobtuvu jos veidelis atrodė kaip švilpiko.

– Panelė Alina Mason?

Mergina kyštelėjo jam graužiko letenėlę.

– Ne. Salina. Mona Salina.

Emilis gūžtelėjo pečiais. Jei ministerija suklydo, kas jam darbo. Asmensargis iš Kriminalinių bylų ir malonės valdybos įteikė

jam kelis leidimus su mėlynu, baltu ir raudonu spaudu. Emilis išspjovė nuorūką, paskui mostelėjo jiems į slankiąsias keltuvo dureles.

– Nagi, pirmyn. Paskutinė kelionė... Šįsyk kylu kartu su jumis. Manau, tai, ko prašote, panele – neregėtas dalykas.

Keltuvas pajudėjo. Du trosai juodavo it du didžiuliai įdrėskimai, bjaurojantys kalną iki pat snieguotų keterų beveik trim šimtais metrų aukščiau. Mona spaudė savo lobį prie krūtinės. Ervė, Kriminalinių bylų ir malonės valdybos įgaliotinis, liko šaltas ir nesutrikdomas.

– Vis dėlto kažkokia beprotybė, – vėl prabilo Emilis, kad užpildytų tylą. – Netgi stačiai draustina.

Griaumedis nutaisė klebono toną:

– Leidimas gautas iš paties ministro. Jūs žinote tą istoriją, tiesa, jums ji neatrodo jaudinama?

Emilis neatsakydamas metė įdėmų žvilgsnį į Monblaną.

Jaudinama?

Jeigu jau ministerijos žaliūkai ima traukti iš kišenių nosinaites...

– Atsižvelgiant į aplinkybes, – toliau aiškino Ervė, – ministerija vargiai galėjo atsakyti panelei Mason šį simbolinį poelgį.

– Maniau, jos pavardė Salina, – bambtelėjo sau į barzdą keltuvininkas.

Tiesiai šiaurėje paskutiniai saulės spinduliai dažė Baltąjį slėnį rausvais ir auksiniais atšvaitais. Emilis įjungė portatyvinį radijo ryšio aparatą.

– Prašome sustojimo! „Žvaigždės" stotelė. Išėjimas į Rojaus gatvę tiesiai mums po kojomis.

Netrukus keltuvas sustojo. Mona nusišypsojo, įdėmiai žvelgdama į dangų. Emilis pritūpė ant grindų ir ėmėsi atsukinėti saugos liuką.

Trisdešimt iš trisdešimties centimetrų.

Keturi varžtai.

Daugiau kaip penki šimtai metrų po jų kojomis.

Mona nukreipė žvilgsnį nuo dangaus ir nuleido akis į Šamoni slėnį.

– Kur maratono trasa? – paklausė.

– Ten, – tyliai atsiliepė Ervė, – už Bionasė smailės – tos baltos piramidės gūbrio linijoje. Kiek žemiau bėgikai pasieks Triko perėją. Du kartus dalyvavau maratone, matyt, todėl man ir patikėjo šią užduotį. Bėgikai startavo kiek daugiau nei prieš dvi valandas. Pirmieji turėtų pasiekti Italiją dar nesutemus. Paskui pačių greičiausiųjų lauks dar penkiolika valandų kelio.

Emilis atsiduso, lyg Monblano ultramaratono dalyvių pastangos būtų niekai, palyginti su jo pastangom atsukti keturis varžtus, kurių tikriausiai niekas nebuvo lietęs ištisą amžinybę.

Mona lėtai atsuko urnos dangtelį.

Tiesiai virš jos jau spindėjo Venera. Penkios svajonės... Ji atgniaužė kairės rankos pirštus ir išvardijo jas vieną po kitos, kuždėdama puse lūpų kaip paskutinę maldą.

Penkios svajonės. Džamalas jas visas būtų pasiekęs.

Būti apverktam moters, kai mirsiu, sušnabždėjo Mona.

Ašaros tekėjo jos skruostais. Ji užlenkė nykštį. Ervė ištiesė jai nosinę, bet ji jos nepaėmė.

Grąžinti skolą prieš mirštant.

Užlenkdama smilių Mona pagalvojo apie suimtą Oseaną Avril, kaltinamą šešiomis žmogžudystėmis, tris lavonus, rastus skardyje, tą niekšą Sen Mišelį, inspektorių Pirozą, Morganą, jos dvynę... Džamalui pavyko išryškinti tiesą, tiesą, į kurią daugybė farų per dešimt metų buvo atkandę dantis. Ji užsimerkė, prisiminimai nukrypo į sūpynes tuščioje žaidimų aikštelėje virš Iporo paplūdimio. Kai ji pirmą kartą išgirdo apie Ofeliją. Nuo to laiko jos dažnai kalbėdavosi apie Džamalą. Pirmą kartą Šv. Antano institutas sutiko, kad kitą savaitgalį mergaitė dvi dienas praleistų su ja Elbefe.

Trys varžtai nuriedėjo keltuvo grindimis. Emilis triumfavo. Vėjas švilpė po metalo plokšte.

– Kai ištrauksiu paskutinį, pakratys, ponia.

Mona nejučiom suvirpėjo.

Pasimylėti su moterim, gražesne už mane.

Ji užlenkė didįjį pirštą. Mintis užplūdo tos pirmosios nakties vaizdai. Kambarys Nr. 7. Bangų ridenamų akmenėlių čežėjimas. Jų oda. Jos nerūpestingumas. Mylėtis be prezervatyvo.

Ūmai ledinis gūsis siūbtelėjo į keltuvą. Emilis laikė rankose geležinę plokštę.

– Alina, – paragino Ervė, – reikia baigti.

Jo balsas buvo nebe toks lipšnus. Griežtesnis.

Mona užlenkė bevardį pirštą.

Turėti vaiką.

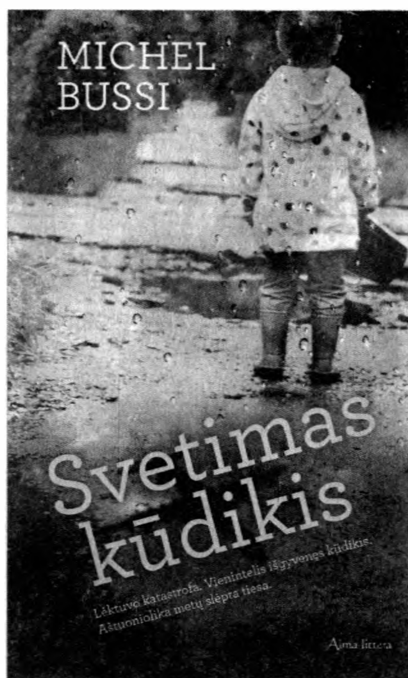
Jos ranka trumpam prilietė apvalų pilvą, o aukštybių skersvėjai siūbavo keltuvą. Jau šeši mėnesiai po nakties „Sirenoje".

Ji atsargiai priklaupė priešais liuką. Ervė prilaikė ją už peties, nors nebuvo jokio pavojaus. Joks kūnas, net smulkutis, nebūtų pralindęs pro šitą angą. Ji palenkė urną į tuštumą.

Tapti pirmuoju luošu sportininku, dalyvaujančiu Monblano ultramaratone.

Ji užlenkė mažylį pirštelį ir dešine ranka pažėrė pelenus pro liuką.

Vėjas juos bematant išsklaidė Takiulio Monblano, Modi kalno ir Miazo kupolų kryptimis – aukštai, labai aukštai, tokiu greičiu, tokiame aukštyje, kokių niekada nepasieks ultramaratono bėgikai, kurių margaspalviai kombinezonai šmėžavo Bosono ledyno pėsčiųjų take.

MICHEL BUSSI

SVETIMAS KŪDIKIS

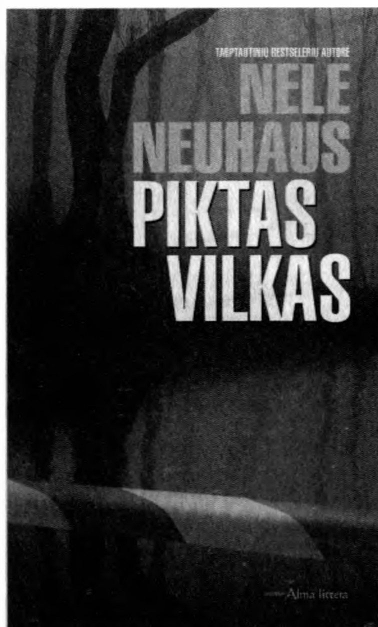
1980-ieji. Kalėdų išvakarėse laineris Stambulas–Paryžius rėžėsi į Baisųjį kalną. Po katastrofos niekam nepavyko išgyventi, išskyrus trijų mėnesių kūdikį.

Lėktuvo katastrofoje žuvus mažylės tėvams, jos globos siekia dvi šeimos – Karviliai ir Vitraliai, mat paaiškėja, kad to paties amžiaus ir panašios išvaizdos kūdikiai lėktuve buvo du...

Kas ta mėlynakė mergaitė – Liza Roza ar Emili?

Dėl mažosios mėlynakės globos užverda precedento neturintis teismo procesas. DNR tyrimas tais laikais dar nebuvo atliekamas, todėl teisėsaugininkams tenka nuspręsti mergaitės likimą vadovaujantis tik skurdžiais įrodymais.

Karvilių šeimos nusamdytas privatus tyrėjas aštuoniolika metų bando įminti šią mįslę, tačiau, kai pagaliau jam pavyksta, jį randa nužudytą...

NELE NEUHAUS

PIKTAS VILKAS

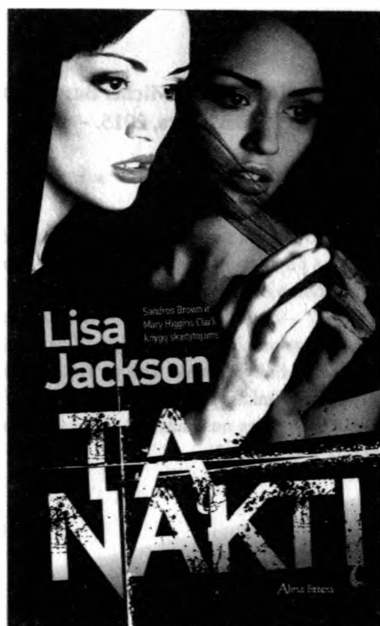
Mums yra ko baimintis...

Karštą birželio dieną Maino upėje netoli Frankfurto rasta negyva maždaug šešiolikos metų mergina. Ji siaubingai sužalota. Tačiau keisčiausia tai, kad dingusios merginos niekas nepasigenda. Praėjo kelios savaitės, o kriminalistai Pija Kirchhof ir Oliveris fon Bodenšteinas vis dar negali nustatyti jos tapatybės...

Žinomas televizijos veidas Hana Hercman tikėdamasi pagerinti savo laidos reitingus susidomi psichoterapeutės papasakota skandalinga istorija. Pasižadėjusi ničniekam neprasitarti vis dėlto apie šią paslaptį užsimena artimam draugui ir netrukus itin skaudžiai sumoka.

Kriminalistai Kirchhof ir Bodenšteinas ima veržti kilpą, kurią paspendė kelių nusikaltimų organizatoriams. Ar iš pažiūros padorūs visuomenės piliečiai gali tapti žiaurių susidorojimų užsakovais? Ar įvykiams pasisukus nenumatyta linkme Pija vis dar gali pasitikėti kolega?

„Piktas vilkas" lyg sprogstamojo mišinio užtaisas. Kiekviena veiksmo detalė sukimba su kita tarsi laikrodžio mechanizmo krumpliaračiai. Kiekviena įvykio užuomazga neatsiejama nuo pasakojimo. Istorija dinamiška, įtraukianti ir sukrečianti. Ne veltui ši autorė – tikras perliukas detektyvų mėgėjams!

LISA JACKSON

TĄ NAKTĮ

Su Sandra Brown ir Mary Higgins Clark lyginama JAV rašytoja Lisa Jackson visame pasaulyje jau turi didelį būrį gerbėjų. Per 80 knygų parašiusi rašytoja meistriškai kuria istorijas, kuriose be perstojo auganti įtampa ir intriguojanti detektyvinė linija susipina su dramatiškomis aplinkybėmis gimusia aistra. Rašytoja pelnytai tituluojama kaip viena talentingiausių romantinio trilerio meistrių. „Tą naktį" – pirmoji Lisos Jackson knyga lietuvių kalba.

Įtakingą ir turtingą Montgomerių giminę jau daugybę metų persekioja skandalai, tragedijos, gaubia tamsios paslaptys. Vieną naktį jos prisiveja ir Ketliną Montgomeri – išgąsdinta sapno košmaro, moteris nubunda krauju suteptuose pataluose, o netrukus pasibeldusi policija praneša apie vyro, su kuriuo Ketlina skyrėsi ir jau kurį laiką gyveno atskirai, mirtį. Ketlina tampa pagrindine įtariamąja, bet ji... neprisimena nieko, kas įvyko tą lemtingą naktį. Negana to, netrukus vienas po kito į mirtiną pavojų pakliūva ir kiti Ketlinos šeimos nariai, o įkalčiai ir vėl veda pas Ketliną, vis labiau kenčiančią dėl atminties spragų. Kas ir kodėl nusitaikė į Montgomerių giminę? Kam naudinga dėl visų išpuolių kaltinti Ketliną? O gal nieko neprisimenanti moteris ir yra tikroji nusikaltėlė? Ką iš tikrųjų blokuoja jos atmintis? Ketlina ryžtasi kreiptis pagalbos į naująjį miestelio psichoterapeutą Adamą Hantą, bet šis, regis, ir pats slepia didelę paslaptį...

Įtampa auga, o viską išsiaiškinti pasiryžusi Ketlina, padedama paslaptingojo Adamo, iš atminties ištraukia vis daugiau nerimą keliančių nuoplaišų ir... vis stipriau prisiriša prie pagalbininko. Ar spės moteris išsiaiškinti tiesą ir sustabdyti žudiką, nusitaikiusį į Montgomerius, o galbūt ir jos pačios gyvybę?

Bussi, Michel
Bu364 Niekada nepamiršti : [romanas] / Michel Bussi ; iš prancūzų kalbos vertė Jonė Ramunytė. – Vilnius : Alma littera, 2015. – 424 p.

ISBN 978-609-01-2010-1

Michelis Bussi šiuo metu yra populiariausias prancūzų detektyvų autorius savo šalyje. Jo knygos išverstos į dvidešimt dvi kalbas. Rašytojas garsėja meistriškai, iki pat paskutinio puslapio audžiama itin gerai suregzta intriga.

„Niekada nepamiršti" – detektyvas, į kurį skaitytojas bemat įtraukiamas ir ilgai vedžiojamas už nosies. Pagrindinis knygos herojus Džamalas – įdomus, patrauklus ir nuoširdus vaikinas, bet aplinkybės rodo, kad jis yra patrauklios merginos – galbūt net ne vienos – mirties kaltininkas. Įvykiai įsibėgėja – ar įtariamasis įrodys, kad yra nekaltas, o gal prisipažins įvykdęs nusikaltimą? O gal tai spąstai, į kuriuos pakliuvęs Džamalas kartu įtraukia ir skaitytoją?

UDK 821.133.1-31

Michel Bussi

NIEKADA NEPAMIRŠTI

Romanas

Iš prancūzų kalbos vertė *Jonė Ramunytė*

Redagavo *Vita Dalmantaitė*
Korektorė *Rasa Mielkuvienė*
Viršelio dailininkas *Karolis Žukas*
Maketavo *Zita Pikturnienė*

Tiražas 1800 egz.
Išleido leidykla „Alma littera", Ulonų g. 2, LT-08245 Vilnius
Interneto svetainė: www.almalittera.lt
Spaudė UAB BALTO print, Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius
Interneto svetainė: www.baltoprint.lt

PAINI FAKTŲ DĖLIONĖ, PSICHOLOGIJOS GELMĖS IR MANIPULIACIJOS ŽAIDIMAS.

Džamalas Salaju, pats išgyvenęs nelengvą vaikystę, dirba vaikų psichologinės terapijos institute. Per atostogas, norėdamas pasiruošti Monblano ultramaratonui, jis atvyksta į mažą Prancūzijos pajūrio miestelį, garsėjantį įspūdingais kreidiniais skardžiais.

Vieną rytą bėgiodamas pastebi ant tvoros pakibusį raudoną *Burberry* šaliką, o netrukus ir persigandusią merginą, kurios suplėšyta suknelė byloja apie niekšingą nusikaltimą.

Jie vieni. Laikas sustoja. Mėgindamas išgelbėti ant skardžio atbrailos stovinčią nelaimėlę, Džamalas ištiesia šaliką, tačiau mergina metasi žemyn. Nubėgęs į apačią vaikinas paplūdimyje randa negyvą nepažįstamąją su raudonu šaliku ant kaklo ir du liudininkus.

Tokia Džamalo versija.

Tačiau kaip šalikas galėjo apsivynioti merginai aplink kaklą?

To paaiškinti Džamalas negali...

Iš liudininko vaikinas tampa įtariamuoju. Nepalankiai susiklosčiusios aplinkybės, o gal painus ir labai gerai apgalvotas nusikaltimas?

Knygoje veiksmas veja veiksmą – autorius nė minutę neleidžia atitraukti dėmesio. Ir kai manai, kad mįslė pagaliau įminta, staiga nukrinta dar viena gudrios dėlionės detalė.

9 786090 120101
www.almalittera.lt

